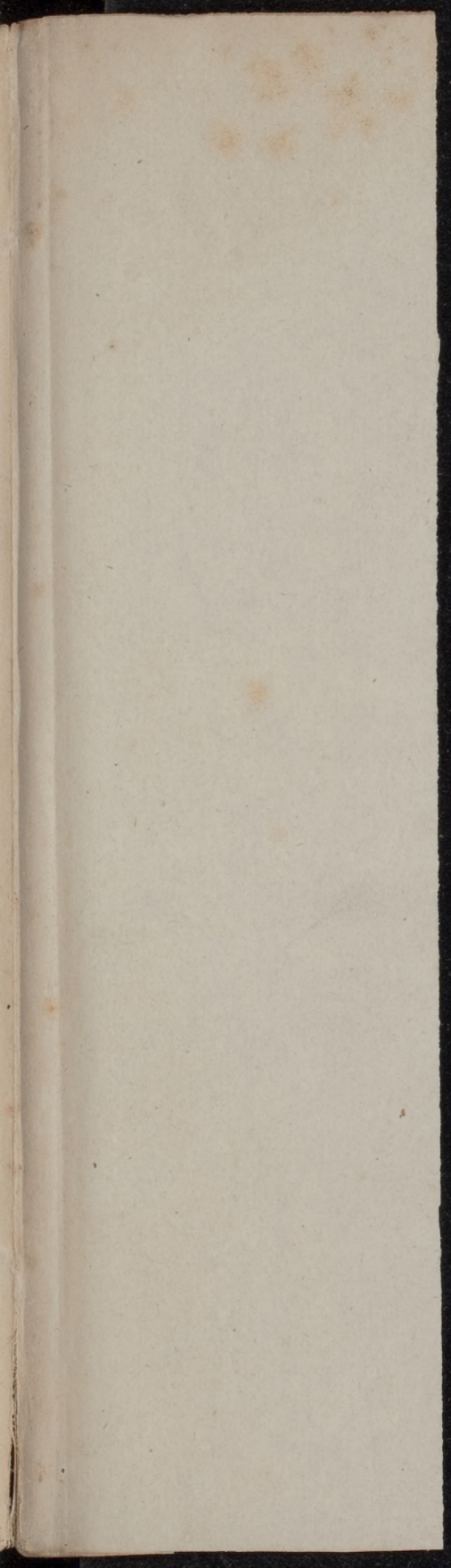
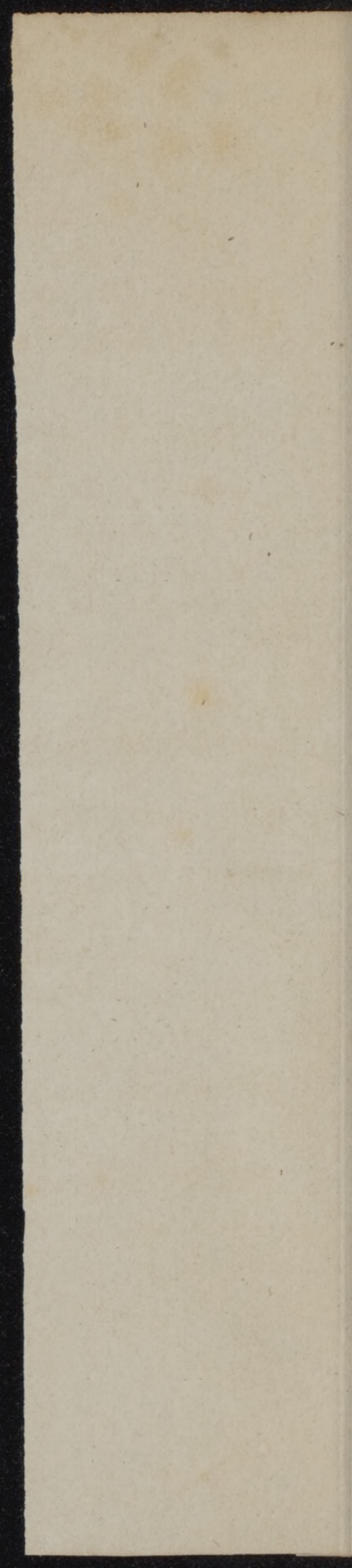

~~V. O. 532.~~

281.

E. 12.

NEDERLANDSCHE PANDECTEN

VERZAMELING VAN WETTEN

IN HET
KONINGRIJK DER NEDERLANDEN,

NEDERLANDSCHE PANDECTEN

OF

VERZAMELING VAN WETTEN

IN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

AMSTERDAM,

DE ERVEN VAN J. NEAUME,

Wolffstraat No. 17.

1841.

NEDERLANDSCHE PANDIOTEN

VERZAMELING VAN WITTE

IN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

NEDERLANDSCHE PANDECTEN

OF

VERZAMELING VAN WETTEN

IN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN,

DOOR

Mr. W. Y. VAN HAMELSVELD,

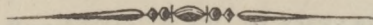
IN LEVEN

RAAD IN HET HOOG GERECTSHOF TE 's GRAVENHAGE,

VOORTGEZET DOOR

Mr. P. SIMONS.

~~~~~  
TIENDE DEEL, TWEEDE STUK.  
~~~~~


Te AMSTERDAM, bij
J. C. VAN KESTEREN.

~~~~~
1844.

NEDERLANDSCHE PANDECTEN

OF

VERZAMELING VAN WETTEN

IN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN

DOOR

MR. W. Y. VAN RAUWENHOF

DEEL I

WAS IN HET HOOG GERECHT Hof te Amsterdam

VOORTGESET HOOR

TE AMSTERDAM, bij

J. G. VAN RESTRICK

1811

VOORBERIGT.

Bij de uitgave van dit laatste deel heb ik alleen op te merken, dat het eerste stuk reeds in October van het jaar 1842 afgedrukt was, dat eene toevallige omstandigheid de uitgave van dit laatste gedeelte heeft vertraagd en tot op heden doen uitstellen: dit zij eene versooning voor eenige zaken, die in het eerste stuk voorkomen en reeds geheel of gedeeltelijk zijn veranderd.

Ik heb mij beijverd, om deze Verzameling zoo volledig mogelijk te maken tot op dit tijdstip, want het ligt in den aard der zaak, dat aan de volledigheid van zulk een werk altijd veel moet ontbreken. Het geheele plan van dit werk brengt zekere onvolledigheid met zich mede, waarom ik ook, toen wijlen de Raadsheer VAN HAMELSVELD, mijn waarde oom, dit werk begon, Zijn Ed. aanraadde liever jaarlijks de meest belangrijke wetten en besluiten bijeenverzameld uit te geven, dan zich door de rubrieksgewijze verdeeling de handen te binden en daardoor aanleiding te geven tot mindere vol-

maaktheid. Intusfchen hebben de opgevolgde sterfgevallen mijner bloedverwanten mij dit werk doen eindigen, waarin veel meer moeite gelegen is, dan men zich oppervlakkig kan verbeelden: dikwijls heb ik bemerkt, dat ik in mijne gedachte geen ongelijk had gehad, vooral bij het zien der talrijke aantekeningen, die door den eersten ontwerper reeds voor de supplementen der eerste deelen gemaakt waren. De uitgebreidheid, die dit tweede stuk verkregen heeft, deed mij afzien van het plan ten aanzien der arresten van den Hoogen Raad, waarvan in de Voorrede van het eerste stuk gesproken is.

's Gravenhage,

P. SIMONS.

31 Januarij 1844.

I N H O U D

V A N H E T

TIENDE DEEL, TWEEDE STUK.

SUPPLEMENT OP HET TWEEDE DEEL.

BESLUITEN OP DE ZAMENSTELLING DER LANDMAGT.

Bladz. 385

Koninklijk besluit van den 10den Maart 1841, n ^o . 94.....	” 387
Koninklijk besluit van den 27sten Maart 1841, n ^o . 83.....	” 390
Formatie van den Generalen Staf.....	” 392
Koninklijk besluit van den 6den Maart 1841, n ^o . 85.....	” 393
Formatie van den Staf der Infanterie.....	” 398

Koninklijk besluit van den 10den Maart 1841, n ^o . 92.....	Bladz. 399
Formatie van den Staf der Kavalerie.....	” 403
Koninklijk besluit van den 10den Maart 1841, n ^o . 93.....	” 404
Staf van het Wapen der Artillerie.....	” 410
Koninklijk besluit van den 14den Maart 1841, n ^o . 83.....	” 412
Tabelle, inhoudende de verdeeling van het Rijk in drie Fortificatiën- Directiën, mitsgaders in een afzon- derlijk Bestuur van het Hertogdom <i>Limburg</i>	” 415
Formatie van het Korps Ingenieurs, Mineurs en Sappeurs.....	” 416
Formatie van het Bataillon Mineurs en Sappeurs, bestaande uit 4 Kompagnien.....	” 418
Bataillon Mineurs en Sappeurs. — Formatie van eene Kompagnie.....	” 420
Koninklijk besluit van den 5den Maart 1841, n ^o . 90.....	” 421
Staat, aanwijzende de betrekkingen, rangen, getal, traktementen en toelagen van het personeel der Ge- neeskundige dienst van de Landmagt, op den voet van vrede.....	” 424
MILITAIRE AKADEMIE.	
”	” 425
Koninklijk besluit van den 17den September 1824.	” 438

Koninklijk besluit van den 21sten Februarij 1837. Bladz. 441

Koninklijk besluit van den 3den Augustus 1826... „ 443

Koninklijk besluit van den 2den Januarij 1839, n°. 90..... „ 444

Koninklijk besluit van den 10den Februarij 1827.. „ 445

L O O D S W E Z E N.

Besluit van den 5den Julij 1835, houdende een Reglement voor de Loodsdienst, een Reglement omtrent de Onderstandsfondsen voor de Loodsen, derzelver Weduwen en Weezen, en bijzondere Reglementen voor de Loodswezens van de zeegaten van *Texel*, van die van *Ter Schelling* en *Vlieland* en van die van de *Goedereede* en *Maas*..... „ 449

A. Algemeen Reglement op de Loodsdienst in het Koninkrijk der Nederlanden..... „ 451

B. Reglement omtrent de Onderstandsfondsen bij de onderscheidene Loodswezens..... „ 498

C. Bijzonder Reglement voor het Loodswezen voor de zeegaten van *Texel*..... „ 501

D. Bijzonder Reglement voor het Loodswezen van de zeegaten van *Terschelling* en het *Vlie*.. „ 517

E. Bijzonder Reglement voor het Loodswezen van de *Goedereede* en de *Maas*..... „ 531

Besluit van den 1sten September 1837, houdende ampliatie op het bijzonder Reglement voor het Loodswezen van de *Goedereede* en *Maas*..... „ 541

Ampliatie op het bijzonder Reglement voor het Loodswezen van de *Goedereede* en *Maas*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21), regelende de Binnenloodsdienst op de standplaatfen *Hellevoetsluis*, *Brielle* en *Maas-sluis*..... Bladz. 543

Besluit van den 15den September 1834, waarbij vastgesteld worden de Reglementen voor de Loodfen en Bakemeesters op de rivieren *de Lek* en *de Waal*, van *Lobith* tot aan *Krimpen* en *Gorinchem*, en voor die belast met de dienst tusschen *Gorinchem*, *Dordrecht* en *Rotterdam*, mitsgaders *Krimpen* en *Rotterdam*..... „ 558

A. Reglement voor de Loodfen en Bakemeesters op de rivieren *de Lek* en *de Waal*, van *Lobith* tot aan *Krimpen* en *Gorinchem*..... „ 559

B. Reglement voor de Loodfen en Bakemeesters, belast met de dienst tusschen *Gorinchem*, *Dordrecht* en *Rotterdam*, mitsgaders *Krimpen* en *Rotterdam*..... „ 565

Besluit van den den 23sten Mei 1837, houdende wijziging van dat van den 15den September 1834 (*Staatsblad* n°. 29), houdende vaststelling der Reglementen voor de Loodfen en Bakemeesters op de rivieren *de Lek* en *de Waal*, enz..... „ 570

Z E E M A G T.

Koninklijk besluit van den 28sten Maart 1843, houdende Organifatie van het vaste korps Zeeofficieren..... „ 573

Koninklijk besluit van den 28sten Maart 1843, houdende bepalingen over de bevordering der Zeeofficieren..... „ 576

H O O G E S C H O L E N.

SUPPLEMENT OP HET VIERDE DEEL.

Koninklijk besluit van den 15den Februarij 1843. Bladz. 582

LAGER ONDERWIJS.

Koninklijk besluit van den 2den Januarij 1842,
houdende nadere bepalingen ten aanzien van het *La-*
ger Onderwijs..... ” 585

KONINKLIJKE AKADEMIE.

Koninklijk besluit van den 20sten October 1842,
houdende oprigting eener Akademie ter opleiding van
Burgerlijke Ingenieurs..... ” 593

Programma van de vereischten, om als Leerling
aan de Koninklijke Akademie, ter opleiding van
Burgerlijke Ingenieurs, enz., te *Delft* te worden
toegelaten, en van het onderwijs, dat aan deze Aka-
demie in de vier achtereenvolgende studie jaren zal
worden gegeven..... ” 601

Koninklijk besluit van den 6den December 1842,
houdende bepaling, dat de Koninklijke Akademie te
Delft ook zal worden dienstbaar gemaakt aan de op-
leiding van Burgerlijke Ambtenaren voor Nederlandsch
Indie..... ” 612

MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID.

Wet van den 10den Februarij 1843, betreffende
de zaken der Maatschappij van Weldadigheid..... ” 618

Acte van Constitutie der Commissie van Welda-
digheid..... ” 620

**KERKELIJKE VERORDENINGEN VOOR
DE HERVORMDE KERK.**

Aanschrijving van de Algemeene Synode der Hervormde Kerk in het Koningrijk der Nederlanden, aan de Klasfikale Besturen, van den 8sten Julij 1834, voor het stemmen bij beroepen van Predikanten..... Bladz. 626

Koninklijk besluit van den 3den April 1834, n°. 83, houdende goedkeuring van het *Reglement* op het aannemen, en de Kerkelijke goedkeuring eener beroeping tot Predikant bij de Hervormde Gemeenten, onder het resfort van het Provinciaal Kerkbestuur van *Groningen*..... „ 627

Bestuit van den 9den Januarij 1841, bevattende nadere bepalingen omtrent hetgeen Afgescheidenen van het Hervormd Kerkgenootschap hebben in acht te nemen, wanneer zij zich als eene Christelijke afgescheidene Gemeente verlangen te vestigen..... „ 630

**VERORDENINGEN VOOR HET BESTUUR
DER EVANGELISCH LUTHER-
SCHE KERK.**

Koninklijk besluit van den 7den Augustus 1835, n°. 85, houdende goedkeuring van het Algemeen *Reglement* op het Bestuur der Herstelde Evangelisch Lutherfche Kerk in het Koningrijk..... „ 632

Algemeen *Reglement* voor het Bestuur der Herstelde Evangelisch Lutherfche Kerk in het Koningrijk der Nederlanden..... „ 633

**VERORDENINGEN BETREFFENDE HET IS-
RAELITISCH KERKGENOOTSCHAP.**

Koninklijk besluit van den 29sten April 1836, n°. 84, houdende vaststelling van het *Reglement* voor het Nederlandsch Israëlitisch Seminarium te *Amsterdam*..... „ 645

Reglement voor het Nederlandsch Israëlitisch Seminarium te *Amsterdam*..... Bladz. 646

Dispositie van den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 6den September 1836, n°. 8, inhoudende Reglement op het beheer en inrigting van het Nederlandsch Israëlitisch Seminarium binnen het Koninkrijk der Nederlanden..... „ 649

Dispositie van den Minister voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 5den October 1835, Verordeningen n^o. CXVIII, waarbij het Reglement omtrent de wijze, waarop de *examina* der Israëlitische Godgeleerden zullen worden afgelegd, wordt vastgesteld..... „ 660

Dispositie van den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 3den Junij 1837, n°. 1 (Verordeningen n°. 127), betreffende de uitbreiding van art. 4 van het Reglement omtrent de wijze, waarop de *examina* der Israëlitische Godgeleerden zullen worden afgelegd..... „ 666

Dispositie van den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 3den Junij 1837, n°. 1 (Verordeningen n°. 128), omtrent de wijze van beroeping of aanstelling van Leeraars en Oefenaars, bij de Hoofd- en Ringsynagogen, mitsgaders Seminaria en pieuse Congregatien..... „ 669

Dispositie van den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 27sten Julij 1837, n°. 6, houdende maatregelen betreffende het gewone Lager Onderwijs op de Godsdienstige Israëlitische Armescholen (Verord. n°. 129)..... „ 671

**VERORDENINGEN WEGENS DE KERKBESTUREN
BIJ DE R. KATH. GEMEENTEN.**

Besluit van den 5den Mei 1838, houdende vaststelling van een Reglement op het verleenen van penfioenen, ten laste van den Staat, aan Rooms-Katholijke Geestelijken, wegens verrigte Kerkelijke diensten... Bladz. 677

**VERORDENINGEN WEGENS DE HERVORMDE
KERKEN IN INDIEN.**

Koninklijk besluit van den 11den December 1833, n°. 88, houdende nadere bepalingen aangaande de Kerkelijke aangelegenheden van de Christelijke Gemeenten in de Oostindische bezittingen..... „ 686

Extract-Koninklijk besluit van den 5den October 1828, n°. 205, houdende bepalingen der financiële voordeelen, aan de Christen-Leeraars in Nederlandsch Oostindien, boven hunne traktementen en huishuur, toegeftaan..... „ 693

NIEUWE WET

op het regt van zegel, van 1843..... „ 698

REGISTRATIE ENZ.

Resolutie van den Minister van Financien, van den 3den Januarij 1835, n°. 86, houdende inlichtingen nopens de toepassing van art. 39, n°. 8, der Wet van den 16den Junij 1832 (*Staatsblad* n°. 29). „ 742

Circulaire van den Gouverneur van Zuidholland, aan de Hoofd- en verdere Ambtenaren der registratie, enz., aan de Houtvesters, van den 12den December 1835, n°. 512/32257 R., nopens het zegel en de registratie der transactien, wegens overtredingen der wetten in zaken van jagt en visfcherij..... „ 742

Extract-Resolutie van den Minister van Financien, van den 29sten December 1835, n°. 206, houdende inlichting betreffende de niet-onderworpenheid der meetbrieven aan zegel- of registratieregts ..... Bladz. 743

Circulaire van den Minister van Financien, van den 6den Mei 1836, n°. 597 (*afd. Reg.*), houdende bepaling, dat art. 9 der Wet van den 16den Junij 1832 voortaan niet meer van toepassing zal zijn op *notariële scheidings*, voor zoo veel betreft de onderhandsche en andere acten en effecten, welke daarin als baten van den te verdeelen boedel eenvoudig worden omschreven en vermeld ..... ” 744

Circulaire van den Minister van Financien, van den 27sten Mei 1835, n°. 592, houdende inlichting omtrent het registreren van onderhandsche acten, welke eené zekere dagteekening hadden erlangd vóór de invoering van de registratie, en zulks in verband met art. 9 der Wet van den 16den Junij 1832 (*Staatsblad* n°. 29) ..... ” 745

Circulaire van den Minister van Staat, belast *ad interim* met het bestuur der Financien, van den 7den Januarij 1837, *afd. Reg.*, *Circ.* n°. 601, mededeelende het Koninklijk besluit van den 28sten December 1836, betrekkelijk de registratieregten, ten opzichte van regtsgedingen, waarin arme en onvermogene lieden enz. zijn betrokken ..... ” 747

Resolutie van den Gouverneur van Groningen, van den 14den Augustus 1837, n°. 19, houdende inlichting betrekkelijk de toepassing van art. 8 der Wet van den 16den Junij 1832, bij overdragt van landerijen, welke in gesplitsten eigendom worden bezeten ..... ” 749

ACCIJNSEN.

Besluit van den 6den October 1840, houdende bepalingen omtrent den accijns op het *binnenlandsch gedistilleerd, uit aardappelen gestookt* ..... ” 750

Besluit van den 8sten September 1841, waarbij een nieuw Reglement wordt vastgesteld, betrekkelijk den vrijdom der belasting op het *zout*, ten behoeve van de *steuerharing-vischerij* ..... Bladz. 759

Wet van den 30sten December 1839, houdende bepalingen nopens den accijns op den *turf* uit de *irreguliere veenderijen* ..... „ 767

MUNTWEZEN.

Wet van den 22sten Maart 1839, tot wijziging van die van den 28sten September 1816 (*Staatsblad* n°. 50), omtrent het *Nederlandsche Muntwezen* ..... „ 793

NEDERLANDSCHE BANK.

Besluit van den 21sten Augustus 1838, waarbij het bestaan der *Nederlandsche Bank* wordt verlengd en bevestigd. .... „ 796

NATIONALE SCHULD.

Wet van den 27sten September 1841, betrekkelijk tot den vervroegden overgang van de uitgestelde in werkelijke rentegevende schuld. .... „ 811

POLICIE.

Besluit van den 16den Augustus 1841, strekkende tot daarstelling van eenige wijzigingen in de bepalingen van dat van den 27sten October 1827 (*Staatsblad* n°. 46), betreffende de drie inwendige afmetingen der tonvormige maten van eene halve, geheele en dubbele *Nederlandsche mudde* inhoud, alsmede de verificatie dier inhoudsmaten ..... „ 816

Besluit van den 27sten October 1827, houdende bepalingen omtrent de invoering, vervaardiging en verificatie der inhoudsmaten voor drooge waren ..... „ 822

Besluit van den 5den October 1841, de uitvoering regelende det Wet van den 29sten Mei 1841 (*Staatsblad* n°. 20), betrekkelijk de gestichten voor krankzinnigen ..... „ 830

NEDERLANDSCHE PANDECTEN

OF

VERZAMELING VAN WETTEN

IN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

SUPPLEMENT OP HET TWEEDE DEEL.

BESLUITEN OP DE ZAMENSTELLING DER LANDMAGT.

Het tweede Deel van dit werk, bevattende alles wat tot de verdediging van den Staat behoort, bevat vele bepalingen, die door andere zijn vervangen.

Op bladz. 1 wordt gevonden het Besluit van den 5den December 1815, wegens de Generale Kommando's en Provinciale Kommandementen. Bij Besluit van Zijne Majesteit, van den 27sten April 1840, zijn die Generale Kommando's afgeschaft, hetwelk aan de belanghebbenden is bekend gemaakt, met de volgende aanschrijving:

De Directeur-Generaal van Oorlog,

Heeft goedgevonden, in afwachting dat zulks bij eene Algemeene Order nader aan het Leger zal worden bekend gemaakt, thans voorloopig ter kennisse van hetzelfde te brengen, dat het Zijne Majesteit heeft behaagd, bij Besluiten van den 27sten dezer, n°. 62 en 63, in substantie te bepalen en vast te stellen:

- 1°. Dat de groote Militaire Kommando's zullen worden opgeheven.
- 2°. Dat almede zullen worden opgeheven de Plaatselijke Kommandementen.

- a. Van de 2de klasse, *Haarlem* en *Utrecht*; en
- b. Van de 3de klasse, *Brielle*, *Delft*, *Arnhem*, *Deventer*, *Zwolle*, *Leeuwarden* en *Delfzijl*.
- 3°. Dat in de hoofdplaatsen der Provinciën, in welke thans geen vaste Plaatselijke Kommandant meer wordt benoemd, het Plaatselijk Kommandement tevens zal worden waargenomen door den Provincialen Kommandant.

Wordende voorts hierbij ter kennisse van de daarbij betrokken Militaire Autoriteiten gebragt, dat zij, met opzigt tot het behandelen der verschillende dienstaangelegenheden, thans in dezelfde verhouding staan tot de verschillende Provinciale Kommandanten, als tot dusverre tot de Generaals, het bevel gevoerd hebbende in de opgeheven groote Militaire Kommando's; en zulks derhalve op denzelfden voet, als tot nu toe, met opzigt tot de Provinciale Kommandanten van Noordbrabant en van Zeeland, heeft plaats gehad.

Affchriften enz.

's Gravenhage, den 28sten April 1840.

(Geteekend)

SCHURMAN.

Bij Koninklijk Besluit van den 6den April 1840, n°. 69, is, ten aanzien der Provinciale Kommandanten, bepaald het volgende:

Voor zoo verre dit mogelijk is, worden de Brigade-Kommandanten van de Infanterie en Kavalerie tevens met een Provinciaal Kommandement belast, en zijn er maar vier afzonderlijke Provinciale Kommandanten, die tot den Provincialen Staf behooren.

*KONINKLIJK BESLUIT van den 10den
Maart 1841, n°. 94.*

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende, bij het organiseren van Ons Leger op den voet van vrede, tevens de bestaande bepalingen, nopens het benoemen en bevorderen van Officieren, Hoofdofficieren en Generaals bij hetzelfde, zoodanige wijzigingen maken, als door de onderfinding als nuttig en noodzakelijk zijn aangewezen;

En willende tevens de algemeene grondslagen vaststellen, naar welke die benoemingen en bevorderingen, voortaan, zullen geschieden;

Gezien de voordragt van Onzen Directeur-Generaal van Oorlog, van den 6den dezer, lett. W²;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De thans bestaande bepalingen omtrent het benoemen van Onderofficieren tot Officieren, blijven voortdurend gehandhaafd.

Art. 2.

Het bevorderen van 2den tot 1sten Luitenant en van 1sten Luitenant tot Kapitein zal, voortaan, op twee verschillende wijzen geschieden.

Tot het vervullen van twee derde der vacaturen, in ieder der twee laatstgemelde rangen, zullen zoodanige 2de en 1ste Luitnants bij Ons in aanmerking worden gebragt, die, uit hoofde

van hunne ancienneteit, op eene rangsbevordering aanspraak hebben verkregen; wordende, dien onverminderd, een onbesproken gedrag, mitsgaders genoegzame kunde en ijver vereischt, om tot bevordering in aanmerking te kunnen komen.

Tot het vervullen van het overige derde gedeelte der bedoelde vacaturen zullen door Ons, en naar Onze vrije keuze, zoodanige 2de en 1ste Luitenants worden genomen, die, hoezeer niet de oudste in ancienneteit in hunnen rang, zich echter eene rangsbevordering bijzonder waardig hebben gemaakt.

Art. 3.

De benoemingen tot de Hoofdofficiersplaatsen en tot de rangen daarboven zullen, voortaan, uitfluitend naar Onze vrije keuze geschieden.

Art. 4.

De benoeming tot de rangen boven dien tot Kolonel, tot dusverre, bij de verschillende wapens van het Leger, over het algemeen naar ancienneteit plaats hebbende gevonden, zal voortaan in den regel en, zoo veel mogelijk, bij ieder wapen afzonderlijk geschieden.

Dien ten gevolge, en in verband met art. 3, wordt als algemeen beginsel vastgesteld, dat, bij het ontstaan van eene vacature bij eenig wapen, in den rang van Generaal-Majoor of daarboven, een Kolonel of Generaal-Majoor van datzelfde wapen, of wel, bij uitzondering, een Kolonel of Generaal van een ander wapen, bijaldien hij daartoe de vereischten bezit, door Ons tot die hoogere betrekking zal worden verheven, zonder dat zulks van eenigen invloed zal kunnen of mogen zijn op de bevordering van de Kolonels of Generaals der overige wapens, al ware het ook, dat deze in hunnen rang ouder in ancienneteit waren dan hij, die door Ons, in voege voorschreven, tot eene hoogere betrekking wordt geroepen.

Art. 5.

Onverminderd de hiervoren vermelde verordeningen, nopens het bevorderen van Officieren, hetzij naar ancienneteit, hetzij

naar keuze, wordt wel uitdrukkelijk bepaald en vastgesteld, dat geen Officier bij Ons tot eene rangsbevordering in aanmerking zal worden gebragt, die niet, wat een 2de en 1ste Luitenant en een Kapitein betreft, ten minste vier jaren, en een Hoofd-officier en Generaal, ten minste twee jaren in den rang, welchen hij op dat oogenblik bekleedt, werkelijk zal hebben gediend.

Onze Directeur-Generaal van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 10den Maart 1841.

(Geteekend)

WILLEM.

De Directeur-Generaal van Oorlog,

(Get.)

LIST.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Oorlog,

(Get.)

J. P. SCHEFFER.

Voor eensluidend affchrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Oorlog,

J. P. SCHEFFER.

---

*KONINKLIJK BESLUIT van den 27sten
Maart 1841, n°. 83.*

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende bepalingen vaststellen, om het Leger op den voet van vrede te brengen, en hetzelfde dienovereenkomstig te organiseren, tevens met het bepaald doel, om de uitgaven der schatkist voor het tegenwoordige, zoo veel mogelijk, te verminderen;

Gezien de voordragt van Onzen Directeur-Generaal van Oorlog, van den 27sten dezer, Kabinet lett. R⁴, betrekkelijk eene organisatie in dien geest van den Generalen Staf van het Leger;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De Generale Staf van het Leger zal voortaan zamengesteld zijn uit één Generaal - Majoor en uit zoo veel Hoofd- en verdere Officieren, als op den aan dit Besluit gehechte Tabelle is omschreven, terwijl aan de daarbij vermelde rangen de traktementen worden toegekend op dien staat, achter ieder derzelve uitgetrokken.

Art. 2.

De Kapiteins bij den Generalen Staf zullen voortaan, alleen wat hunne traktementen betreft, in drie klassen verdeeld zijn.

Art. 3.

De Officieren van den Generalen Staf zullen, te rekenen met den 16den April eerstkomende, de fouraadje genieten zooda-

nig, als dit voor de Officiëren van hunne rangen bij het wapen der Kavalerie is vastgesteld. — Daarentegen worden, te rekenen met opgemelden datum, gefupprimeerd de extra rations fouraadje, welke door de Officiëren van den gemelden Staf, op grond van art. 22 van het Besluit van den 18den Februarij 1815, n°. 108, in verband met art. 7 van het Besluit van den 25ften April 1820, n°. 33, tot dusver worden genoten.

Onze Directeur-Generaal van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan affchriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Financien en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 27sten Maart 1841.

(Geteekend)

WILLEM.

De Directeur-Generaal van Oorlog,

(Get.)

LIST.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal bij het Departement
van Oorlog,*

(Get.)

J. P. SCHEFFER.

Voor eensluidend affchrift,

*De Secretaris-Generaal bij het Departement
van Oorlog,*

J. P. SCHEFFER.

FORMATIE VAN DEN GENERALEN STAF.

R A N G E N.	G E T A L.	T R A K T E M E N T E N.		Aanmerkingen.
		per graad.	totaal.	
Generaal-Majoor.....	1	f 5,500	f 5,500	
Kolonels.....	2	4,500	9,000	
Luitenant-Kolonels.....	4	3,400	13,600	
Majors.....	4	3,000	12,000	
Kapiteins } der 1ste klasfe.. „ 2de klasfe.. „ 3de klasfe..	4	2,400	9,600	
	4	2,000	8,000	
	4	1,600	6,400	
Eerste Luitenants.....	10	1,400	14,000	
		Totaal ..... f 78,100		

*KONINKLIJK BESLUIT van den 6den
Maart 1841, n°. 35.*

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende bepalingen vaststellen, om het Leger op den voet van vrede te brengen, en de verschillende wapens dienovereenkomstig te organiseren, tevens met het bepaald doel, om, voor het tegenwoordige, de uitgaven der schatkist, zoo veel mogelijk, te verminderen;

Gelet op de voordragt van Onzen Directeur-Generaal van Oorlog, van den 27sten Februarij II., lett. D², betrekkelijk eene organisatie in dien geest van het wapen der Infanterie;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Het wapen der Infanterie zal bestaan uit:

- 1 Staf.
- 1 Regiment Grenadiers.
- 1 Regiment Jagers.
- 10 Regementen Infanterie.

Het algemeen Depot der Landmagt, en

- 1 Garnizoensbataillon.

Art. 2.

De Staf der Infanterie zal zijn zamengesteld uit:

- 1 Generaal der Infanterie.
- 3 Luitenant-Generaals, Divisie-Kommandanten.

- 6 Generaal - Majoor, Brigade - Kommandanten.
- 1 Majoor, Adjutant van den Generaal der Infanterie.
- 3 Kapiteins, Adjudanten van de Divisie-Kommandanten.
- 6 Eerste Luitenants, Adjudanten van Brigade-Kommandanten.

Art. 5.

De benaming van Afdeeling voor de korpsen Grenadiers, Jagers en Infanterie wordt, in verband met art. 1, veranderd in dien van Regiment. — Zullende, bij de korpsen Infanterie, de aanduiding van het nommer het Regiment voorafgaan.

Art. 4.

Het regiment Grenadiers, het regiment Jagers en de 10 regementen Infanterie zullen ieder zamengefeld zijn op den voet in de Tabellen lett. A, B en C aangeduid, en bij dit Besluit gevoegd; terwijl aan de verschillende rangen en graden, in die Tabellen vermeld, de traktementen en soldijen worden toegekend, achter ieder derzelve in die Tabellen aangewezen.

Art. 5.

De Onderofficieren, Korporaals en verdere manschappen der staande Armée van het regiment Jagers zullen, gedurende den tijd dat zij in Onze residentie garnizoen houden, eene toelage genieten, boven hunne soldij, van vijf cents daags voor ieder.

Art. 6.

De Officieren van het regiment Grenadiers en van het regiment Jagers, daaronder begrepen de Officieren van Gezondheid, bij dezelve dienst doende, zullen, voor zooveel zij hun verblijf in de residentie moeten houden, eene toelage genieten, ten bedrage voor een Hoofdofficier van f 300, en voor de rangen van Kapitein en Luitenant van f 200 's jaars, welke toelage, ingeval van afwezigheid uit de residentie, zal ophouden, wanneer die afwezigheid langer dan ééne maand mogt voortduren.

Art. 7.

Het kommando over een Regiment zal, naar verkiezing, kunnen worden opgedragen aan een' Luitenant-Kolonel, ofschoon niet onder de oudsten in ancienneteit rangschikkende, doch de vereischten tot een dergelijk bevel in zich vereenigende. Hij zal in die betrekking een traktement van *f* 3,500 genieten.

Art. 8.

De Regements-Adjudanten zullen voortaan uitsluitend in de rangen van 3de of 2de Kapitein worden gekozen, en jaarlijksch traktement genieten van *f* 1,600.

In geen geval zal eene afwijking ten deze worden gedoogd.

Wanneer derhalve een Regements-Adjutant aanspraak heeft verkregen op het traktement van Kapitein der 1ste klasse, en werkelijk in het genot daarvan gesteld wordt, zal hij tevens uit zijne speciale betrekking van Adjutant ontslagen en bij eene Kompagnie ingedeeld worden.

Art. 9.

Dien onverminderd worden de tegenwoordige Luitenants Afdelings-Adjudanten, aanvankelijk, als Regements-Adjudanten gehandhaafd, en zulks onder genot der toelage en fouraadge, tot dusverre aan hen toegekend.

Art. 10.

De Luitenants-Adjudanten bij de Bataillons der korpsen Infanterie, voortaan hunne dienst te voet moeiende verrigten, zullen slechts tot den 1sten Julij aanstaande het fouraadjeged blijven genieten.

Art. 11.

De Luitenants-Adjudanten, thans bij de Regimenten over-compleet dienende, zullen door Onzen Directeur-Generaal eervol uit de betrekking van Adjutant worden ontslagen.

Art. 12.

De Kapiteins bij het wapen Infanterie zullen, wat hunne traktementen betreft, in drie klassen verdeeld worden. — Het traktement voor die verschillende klassen wordt bepaald als volgt:

Voor de 1ste klasse	f	1,800.
” ” 2de	”	- 1,600.
” ” 3de	”	- 1,400.

Bij de regementen Grenadiers en Jagers zullen echter alleen Kapiteins van de 1ste en 2de klasse geplaatst worden.

De voorschreven bepaling nopens het verdeelen in drie klassen van de traktementen der Kapiteins zal dan eerst effect sorteren, wanneer er vacaturen in den rang van Kapitein ontstaan. Zullende, naar gelang dat er 1ste Luitenants tot Kapitein worden benoemd, een gelijk getal Kapiteins in het genot van het traktement van f 1,800 gesteld worden; en zoo vervolgens, totdat, met opzigt tot die verschillende klassen, de tegenwoordige formatie zal zijn bereikt.

Art. 13.

Zoo lang er bij het wapen der Infanterie 1ste Luitenants overcompletee zijn, zullen de vacaturen, welke in den rang van 2de Luitenant mogten ontstaan, door de overcomplete 1ste Luitenants worden vervuld.

Art. 14.

De Schoolkompagnien bij de korpfen Infanterie worden opgeheven; zullende het daartoe behoorend personeel bij de verschillende Bataillons van ieder Regiment worden ingedeeld, naar gelang der behoefte van de dienst.

Ten gevolge van het opheffen dier Schoolkompagnien zullen, als nu, bij elk Bataillon der verschillende Infanteriekorpfen Scholen worden opgerigt, om de manschappen, die daartoe in aanmerking kunnen komen, tot den graad van Korporaal en Onderofficier op te leiden.

Tot het inrigten dier Scholen zullen, door Onzen Directeur-Generaal van Oorlog, nadere instructien gegeven worden.

Art. 15.

Bij het regiment Grenadiers en bij de 10 regementen Infanterie zal slechts het Hoofdvaandel behouden blijven.

Art. 16.

Tot Vaandeldragers zullen zoodanige Onderofficieren aangesteld worden, die bewijzen hebben gegeven van moed en dapperheid, en overigens door hun goed gedrag uitmunten.

Art. 17.

De toegesane verhoogde traktementen, soldijen en toelagen, met uitzondering van die bij art. 12 bedoeld, zullen ingaan op den 1sten April eerstkomende.

Art. 18.

De formatie van het algemeen Depot der Landmagt en van het Garnizoensbataillon zal nader door Ons worden bepaald. — Zullende deze korpsen, in afwachting daarvan, op den tegenwoordigen voet van formatie blijven.

Onze Directeur-Generaal van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Financien en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie.

's Gravenhage, enz.

FORMATIE

VAN DEN

STAF DER INFANTERIE.

GETAL.	RANGEN EN BETREKKINGEN.	TRAKTEMENTEN.	Aanmerkingen.
1	Generaal der Infanterie...	f 10,000	
3	Luitenant-Generaals, Kommandanten van Divisien, ad f 8,000.....	24,000	
6	Generaal - Majoors, Kommandanten van Brigades, ad f 5,500.....	33,000	
1	Majoor, Adjudant van den Generaal der Infanterie ..	3,000	
3	Kapiteins, Adjudanten van de Kommandanten der Divisien, ad f 2,400.....	7,200	
6	Eerste Luitenants, Adjudanten van de Kommandanten der Brigades, ad f 1,400	8,400	
20	Totaal.....	f 85,600	

*KONINKLIJK BESLUIT van den 10den
Maart 1841, n°. 92.*

**WIJ WILLEM II, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.**

Willende bepalingen vaststellen, om het Leger op den voet van vrede te brengen, en hetzelfde dienovereenkomstig te organiseren, tevens met het bepaald doel, om de uitgaven der schatkist, voor het tegenwoordige, zoo veel immer mogelijk te verminderen,

Gelet op de voordragt van Onzen Directeur - Generaal van Oorlog, van den 5den dezer, lett. Q^z, betrekkelijk eene organisatie in dien geest van het wapen der Kavalerie;

Hebben besloten en besluiten :

Art. 1.

Het wapen der Kavalerie zal zamengesteld zijn uit:

1 Staf en	
6 Regementen, waarvan	
2 Regementen zware	}
2 Regementen ligte	
2 Regementen Lanciers.	

Art. 2.

De Staf van het wapen der Kavalerie zal bestaan uit :

- 1 Luitenant-Generaal.
- 2 Generaal-Majoor.

- 1 Ritmeester, Adjudant van den Luitenant-Generaal.
- 2 Eerste Luitenants, Adjudanten van de Generaal-Majoor.

Art. 5.

De twee regementen zware en twee regementen ligte Dragoners, mitsgaders de twee regementen Lanciers, zullen ieder zamengesteld zijn als op de aan dit Besluit gehechte Tabelle is aangewezen; terwijl aan de verschillende rangen en graden, in die Tabelle vermeld, de traktementen en soldijen worden toegekend, achter ieder derzelve in die Tabelle uitgetrokken.

Art. 4.

In verband met art. 1 zullen de afdeelingen Kurassiers, n°. 3 en 9, respectievelijk de benaming van 1ste en 2de Regiment zware Dragoners, en de formatie aannemen als hiervoren is bepaald.

De thans bestaande regementen Dragoners, n°. 3 en 4, zullen respectievelijk de benaming van 3de en 4de Regiment ligte Dragoners voeren, en geformeerd worden als in art. 3 is aangeduid.

Het regiment Lanciers n°. 10, en het regiment Husfaren n°. 6, zullen respectievelijk de benaming van 1ste en 2de Regiment Lanciers en de formatie aannemen, als in het aangehaalde artikel voor deze Regementen is bepaald.

Art. 5.

De verdeling in Kompagnien van de korpsen Kavalerie vervallen zijnde, zal voortaan het Escadron als éénheid worden aangenomen.

Art. 6.

Het bevel over een regiment Kavalerie zal kunnen worden opgedragen aan een Luitenant-Kolonel, hoezeer niet onder de oudsten in ancienneteit rangschikkende, doch overigens de vereischten voor een dergelijk bevel in zich vereenigende. Hij zal in die betrekking een jaarlijksch traktement van f 3,900 genieten.

Art. 7.

De betrekking van Luitenant-Kornet wordt opgeheven.

Daarentegen zal bij ieder Regiment een Adjudant-Onderofficier, Standaarddrager, worden aangesteld.

Art. 8.

De Ritmeesters bij de korpsen Kavalerie worden onderscheiden in Ritmeesters-Kommandanten en Ritmeesters.

Art. 9.

De Kompagnien bij de regementen Kavalerie opgeheven en het Escadron als éénheid aangenomen wordende, zal al het gezag, hetwelk, volgens de bestaande Reglementen, aan de Ritmeesters-Kommandanten, of Ritmeesters over hunne onderhebbende Kompagnie was toegekend, mitsgaders de verantwoording, welke te dier zake op hen berustte, overgaan en voortaan berusten op den Ritmeester-Kommandant, voor zoo veel zijn onderhebbend Escadron betreft.

De Ritmeester, bij het Escadron aanwezig, is derhalve ondergeschikt aan zijnen Ritmeester-Kommandant, en staat onder diens onmiddellijke bevelen.

De werkzaamheden, aan den Ritmeester op te dragen, zullen door Onzen Directeur-Generaal van Oorlog nader worden bepaald.

Art. 10.

De betrekking van 2de Luitenant *à la suite* bij de korpsen Kavalerie wordt opgeheven. Uit krachte daarvan zullen al de thans bestaande 2de Luitenants *à la suite* als 2de Luitenants effectief worden aangemerkt; terwijl zij als zoodanig in het genot zullen treden van een jaarlijksch traktement van f 1,200.

Art. 11.

De thans bestaande verordeningen, nopens het bevorderen van Ritmeesters en van Luitenants bij de verschillende wapens der Kavalerie, worden bij deze ingetrokken en buiten effect gesteld; zullende voortaan het bevorderen van Ritmeesters en Luitenants over het geheele wapen der Kavalerie rouleren.

Art. 12.

Tot Adjudanten-Onderofficier, Standaarddrager, zullen zoodanige Onderofficieren worden gekozen, die bewijzen van moed en dapperheid hebben gegeven, en die overigens door een goed gedrag uitmunten.

Art. 13.

De Ritmeester, Adjutant van den Luitenant-Generaal der Kavalerie, zal in die betrekking een traktement van f 2,400 genieten.

Art. 14.

Bij het designeren van de Miliciens, alsmede van de remontpaarden, voor de verschillende korpsen Kavalerie, zullen steeds de sterkste en grootste manschappen en paarden aan de regementen zware Dragonders worden toegewezen.

Art. 15.

De Officieren en manschappen, wier traktementen en soldijen thans meer bedragen dan de traktementen en soldijen, bij deze organisatie voor hunne rangen en graden bepaald, worden mits deze, bij het genot van die hoogere traktementen en soldijen, gehandhaafd, zoo lang zij in hunne tegenwoordige betrekkingen zullen verblijven.

Art. 16.

De bij deze organisatie toegestane hoogere traktementen en soldijen zullen ingaan op den 1sten April aanstaande.

Onze Directeur-Generaal van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Financien en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie en narigt.

's Gravenhage, enz.

FORMATIE

VAN DEN

STAF DER KAVALERIE.

GETAL.	RANGEN EN BETREKKINGEN.	TRAKTEMENTEN.	<i>Aanmerkingen.</i>
1	Luitenant - Generaal, Op- perbevelhebber	f 8,000	
2	Generaal - Majoor, Kom- mandanten van Brigades, ad f 5,500	11,000	
1	Ritmeester - Adjudant van den Opperbevelhebber...	2,400	
2	Eerste Luitenants, Adju- danten van de Komman- danten der Brigades, ad f 1,400	2,800	
6	Totaal.....	f 24,200	

*KONINKLIJK BESLUIT van den 10den
Maart 1841, n°. 93.*

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende bepalingen vaststellen, om het Leger op den voet van vrede te brengen, en hetzelfde dienovereenkomstig te organiseren, tevens met het bepaald doel, om de uitgaven der schatkist, voor het tegenwoordige, zoo veel immer mogelijk te verminderen;

Gelet op de voordragt van Onzen Directeur-Generaal van Oorlog, van den 6den dezer, lett. V^a, betrekkelijk eene organisatie in dien geest van het wapen der Artillerie;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Het wapen der Artillerie zal voortaan bestaan uit:

- 1 Staf.
- 2 Regementen Veld- en Vesting-Artillerie.
- 1 Regiment Vesting-Artillerie en Trein.
- 1 Regiment Rijdende Artillerie.
- 1 Korps Pontonniers.
- 1 Kompagnie Artillerie-Werklieden.

Art. 2.

De Staf van het wapen der Artillerie is zamengesteld uit:

- 1 Luitenant-Generaal, Chef van het wapen.

2 Generaal-Majoor, Kommandanten van het personeel en van het materieel.

3 Directeurs der Artillerie-Directionen.

En verder uit de Directeurs of Inspecteurs der onderscheidene Artillerie-inrigtingen enz., uit de Magazijnmeesters en Conducteurs der Artillerie, mitsgaders uit de Officieren van het wapen, die in de verschillende betrekkingen, hetzij bij de Artillerie-Etablissements, hetzij bij het Departement van Oorlog, of als Adjudanten der Generaals van het wapen, geplaatst zijn; alles zoodanig en in diervoege, als zulks op de hierbij gevoegde Tabelle lett. A is aangeduid; wordende aan de rangen en betrekkingen, op die Tabelle vermeld, de traktementen toegekend, achter ieder derzelve aangewezen.

Door deze bepaling worden de Plaatselijke Artillerie-Kommandementen opgeheven.

Art. 5.

De twee regementen Veld- en Vesting-Artillerie, het regiment Vesting-Artillerie en Trein, het regiment Rijdende Artillerie, het kôrps Pontonniers en de compagnie Artillerie-Werklieden zullen ieder zoodanig zamengefeld zijn, als op de aan dit Besluit gehechte Tabellen lett. B, C, D, E en F is aangenomen, terwijl aan de verschillende rangen en graden, bij die Korpsen, de traktementen en soldijen worden toegekend, achter ieder derzelve uitgetrokken.

Art. 4.

Het 1ste bataillon Veld-Artillerie, bij hetwelk de Staf en 9 compagnien van het op te heffen 4de bataillon Artillerie Nationale Militie worden ingedeeld, zal de benaming van 1ste Regiment Artillerie aannemen.

Het 3de bataillon Veld-Artillerie, waarbij de Staf en 8 compagnien van het mede op te heffen 6de bataillon Artillerie Nationale Militie zal overgaan, zal de benaming voeren van 2de Regiment Artillerie.

Het 3de bataillon Artillerie Nationale Militie zal de benaming aannemen van 3de Regiment Artillerie.

Bij dit Regiment zullen worden ingedeeld :

Eene kompagnie van het 1ste bataillon Veld-Artillerie ;

Eene kompagnie van het 6de bataillon Artillerie Nationale Militie, mitsgaders het personeel van het op te heffen bataillon Artillerie - Transporttrein ; terwijl voorts uit het invoege voorschreven zamengesteld Regiment nog twee kompagnien Vesting-Artillerie en twee kompagnien Artillerie-Transporttrein bij hetzelfde zullen worden opgericht.

Het korps Rijdende Artillerie zal de benaming aannemen van Regiment Rijdende Artillerie.

De thans bestaande divisie Pontonniers zal voortaan de benaming voeren van Korps Pontonniers.

De kompagnie Artillerie-Werklieden blijft hare tegenwoordige benaming behouden.

Art. 5.

Het 4de en 6de bataillon Artillerie Nationale Militie, mitsgaders het bataillon Artillerie - Transporttrein worden opgeheven.

Ten opzigte der Artillerie-Garnizoenskompagnien zullen nadere beschikkingen worden genomen.

Art. 6.

De Kapiteins der Artillerie worden, wat hunne traktementen betreft, in drie klasfen verdeeld.

De traktementen, aan die verschillende klasfen verbonden, worden bepaald als volgt :

Voor de 1ste klasfe f 2,400

„ „ 2de „ - 2,000

„ „ 3de „ - 1,600

De klasficatie der Kapiteins, in de verschillende Tabellen van zamenstelling der Regimenten aangewezen, is niet op ieder Regiment afzonderlijk, maar op het geheele wapen van toepassing, zoodanig, dat de 30 oudste in ancienniteit het traktement der 1ste klasfe, de 22 daarop volgende het traktement

der 2de klasfe, en de 23 jongfte in ancienniteit het traktement der 3de klasfe zullen genieten, onverschillig bij welk gedeelte van het wapen zij geplaatst zijn.

Art. 7.

De traktemeten voor de 1ste en 2de Luitenants der Artillerie worden bepaald respectivelijk op *f* 1,000 en *f* 800 's jaars.

Art. 8.

Alle Officieren beneden den rang van Hoofdofficier, de Kapiteins der 1ste klasfe daaronder echter niet begrepen, genieten boven hun traktement eene fom van *f* 200 voor ieder paard, dat zij verpligt zijn te houden.

Art. 9.

Het bevel over een Regiment, bij het wapen der Artillerie, zal kunnen worden opgedragen aan eenen Luitenant-Kolonel, offchoon niet onder de oudften in ancienniteit rangfchikkende, doch overigens de vereifchten tot zoodanig kommandement in zich vereenigende.

Hij geniet in die betrekking een jaarlijksch traktement van *f* 3,900.

Art. 10.

De Kolonel of Luitenant-Kolonel, Kommandant van een Regiment, met het toezigt over alle deelen der dienst-administratie en instructie bij hetzelfde belast zijnde, zal zijn verblijf niet aan eene bepaalde plaats verbonden zijn; maar hij zal zich bij zoodanig bepaald onderdeel van zijn onderhebbend Regiment vestigen, als hem door Onzen Directeur-Generaal van Oorlog zal worden aangewezen.

Art. 11.

De Luitenant-Kolonel bij het Regiment, als speciaal belast zijnde met het toezigt over de administratie, zal daarentegen zijn verblijf houden in de plaats, alwaar de Hoofdadministratie van het Regiment gevestigd is.

Art. 12.

De overige Hoofdofficieren der regementen Artillerie zijn, behalve voor hunne gewone dienstbetrekking, bestemd, om, in de verschillende vestingen of plaatsen, alwaar zij gestationeerd zullen worden, onder de leiding van de Directeuren der Artillerie, de bewapening der vestingen en forten in volledigen en goeden staat te doen onderhouden; zullende weder andere dier Hoofdofficieren, voor zoo veel die tot het 1ste en 2de regiment Artillerie behooren, bepaaldelijk met het bevel over de kompagnien Veld-Artillerie belast worden.

Art. 13.

Bij de twee regementen Veld- en Vesting-Artillerie zal steeds in acht moeten worden genomen, dat het personeel, hetwelk de meeste geschiktheid voor de velddienst bezit, bij de Veldbatterijen worden ingedeeld; terwijl de Onderofficieren en manschappen, die, om eenigerhande reden, minder voor de velddienst geschikt zijn, bij voorkeur bij de kompagnie Vesting-Artillerie zullen worden ingedeeld.

Art. 14.

Onze Directeur - Generaal van Oorlog zal, omtrent de indeeling van de rij- en trekpaarden, bij de kompagnien der beide gemelde Regementen zoodanige voorschriften geven, als bevorderlijk kunnen zijn aan de volledige vorming der Veld-Artillerie; hij zal mede zorg dragen, dat de rij- en trekpaarden, bij het 3de Regiment gevoegd, niet alleen tot het doen van transporten voor de dienst der Constructie-magazijnen gebezigd, maar ook tevens aangewend worden, om de Artilleristen met het aangespannen veldmaterieel te oefenen.

Art. 15.

De Majoor, Kommandant van het korps Pontonniers, zal tevens belast zijn met de directie over het Militair bruggenwezen; zullende die betrekkingen ook aan eenen Luitenant-Kolonel kunnen worden opgedragen, onder genot van een jaarlijksch traktement van *f* 3,400.

Art. 16.

Het korps Pontonniers en de kompagnie Artillerie-Werklieden zullen in administratie gevoegd worden bij zoodanig regiment Artillerie, als door Onzen Directeur-Generaal van Oorlog daartoe zal worden aangewezen.

Art. 17.

De Vuurwerkers, Hulprigters bij de Regimenten zijn voornamelijk bestemd tot het aanmaken, bepakken en in goeden staat houden der munitien; terwijl zij voorts de functien uitoefenen van Hulprigter en den Korporaal vervangen, wanneer deze bij het stuk als Rigter komt te ontbreken.

Het onderscheidingsteeken voor de Vuurwerkers - Hulprigters zal bestaan in een dubbel chevron van Kanonnier der 1ste klasfe.

Art. 18.

De Officieren en manschappen, wier traktementen en soldijen thans meer bedragen dan de traktementen en soldijen, bij deze organisatie voor hunne rangen en graden bepaald, worden, mits deze, bij het genot van die hoogere traktementen en soldijen gehandhaafd, zoo lang zij in hunne tegenwoordige betrekking zullen verblijven.

Art. 19.

De toegestane hoogere traktementen en soldijen zullen ingaan op den 1sten April aanstaande.

Onze Directeur-Generaal van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Financien en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie.

's Gravenhage, enz.

STAF VAN HET WAPEN DER ARTILLERIE.

GETAL.	RANGEN EN BETREKKINGEN	TRAKTE- MENTEN.	Aanmerkingen.
<i>Artillerie-kommandementen.</i>			
1	Luitenant-Generaal, Chef van het wapen.....	f 8000	
1	Adjutant van denzelve (Kapitein der 1ste of 2de klasfe).	2400	
1	Generaal-Majoor, Kommandant van het personeel.....	5500	
1	Generaal-Majoor, Kommandant van het materieel.....	5500	
1	Adjutant van den Kommandant van het personeel (Kapitein 2de klasfe).....	2100	1ste Luitenant zijde f 1600
1	Adjutant van den Kommandant van het materieel (Kapitein 3de klasfe).....	2100	
<i>Artillerie-directien.</i>			
3	Directeurs. { 1 Generaal-Majoor 2 Kolonels, ieder ad f 4.500.....	5500	
		9000	
3	1ste Luitenant-Adjutanten van denzelve, ieder ad f 1,200..	3600	
<i>Stapel- en Constructie- magazijnen te Delft.</i>			
1	Kolonel-Directeur.....	4500	Te nemen uit de Officieren van de compagnie Artillerie-Werklieden.
1	Majoor-Onderdirecteur.....	3000	
1	Adjunct-Onderdirecteur, Opzichter en Onderopzichter.....	<i>Memorie</i>	
1	Kapitein der 3de klasfe, Vuurwerker.....	1600	
1	Idem, scheikundig Laboratorium.....	1600	
1	Kapitein der 1ste klasfe, Opzichter in de geweerwinkel...	2400	
	Transport	f 56800	

GETAL.	RANGEN EN BETREKKINGEN	TRAKTE- MENTEN.	<i>Aanmerkingen.</i>
	Transportere	f 56800	
	<i>Gieterij van metalen geschut te 's Gravenhage.</i>		
1	Luitenant-Kolonel, Directeur..	3400	
1	Kapitein der 3de klasfe, Onderdirecteur.....	1600	
	<i>Onderscheiden betrekkingen.</i>		
1	Luitenant-Kolonel, Inspecteur der draagbare wapenen.....	3400	
1	Idem, Inspecteur der buskruidfabrieken.....	3400	
2	Majoor bij het Departement van Oorlog, ieder ad f 3,000	6000	
2	Kapiteins der 1ste klasfe, voor speciale diensten, ieder ad f 2,400.....	4800	
	<i>Magazijnmeester</i>		
1	der 1ste klasfe, te <i>Delft</i>	2400	
6	„ 1ste „ „ ieder ad f 1,600	9600	De Conducteurs bij de Stapel- en Constructie-magazijnen, te <i>Delft</i> geëmployeerd, genieten in iedere klasfe f 50 'sjaars meer, dan de hier aangewezen traktementen; mits het getal van 10 nie tte bovengaande.
13	„ 2de „ „ - 1,200	15600	
12	„ 3de „ „ - 800	9600	
	<i>Conducteurs</i>		
16	der 1ste klasfe, ieder ad f 450	7200	
16	„ 2de „ „ - 400	6400	
18	„ 3de „ „ - 350	6300	
	Toelage voor 10 Conducteurs, hiernevens omschreven.....	500	
	TOTAAL	f 137000	

*KONINKLIJK BESLUIT van den 14den
Maart 1841, n°. 83.*

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende bepalingen vaststellen, om het Leger op den voet van vrede te brengen, en het dienovereenkomstig te organiseren, tevens met het bepaald doel, om de uitgaven der schatkist, voor het tegenwoordige, zoo veel immer mogelijk te verminderen;

Gelet op de voordragt van Onzen Directeur - Generaal van Oorlog, van den roden dezer, lett. A^s, betrekkelijk eene organisatie in dien geest van het korps Ingenieurs, Mineurs en Sappeurs;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De thans bestaande Fortificatie - Directien worden opgeheven, met bepaling, dat het grondgebied van het Rijk, voor zoo veel de dienst der Genie betreft, voortaan verdeeld zal zijn in drie Directien van Fortificatien, en voorloopig in een afzonderlijk Bestuur der Fortificatien in het Hertogdom *Limburg*.

Art. 2.

Deze nieuwe Directien van Fortificatien zullen zoodanige benaming voeren en voorts uit zoodanige deelen van het Rijk bestaan, als in de Tabel lett. A, bij dit Besluit gevoegd, wordt aangeduid.

Art. 3.

Het korps Ingenieurs, Mineurs en Sappeurs, mitsgaders het

korps Militaire Fortificatie-Opzigtters, zal voortaan uit zoodanig getal Officieren en Opzigtters zamengesteld zijn, als op de aan dit Besluit gehechte Tabelle lett. B is aangewezen; terwijl aan de op die Tabelle vermelde rangen en graden de traktementen en soldijen worden toegekend, achter ieder derzelve uitgetrokken; wordende daarbij verder bepaald, dat, ingeval een Kolonel Fortificatie - Directeur tot Generaal - Majoor mogt worden benoemd, en in zijne betrekking van Fortificatie - Directeur mogt verblijven, hij alsdan een jaarlijksch traktement zal genieten van *f* 5,500.

Art. 4.

Het Bestuur der Fortificatien in het Hertogdom *Limburg*, waarvoor in de bij art. 3 bedoelde Tabelle geen Directeur is uitgetrokken, zal worden toevertrouwd aan eenen Luitenant-Kolonel - Ingenieur, die tevens belast zal wezen met de onmiddellijke leiding van de dienst der Genie in de vesting *Maas-tricht*.

Tot de voorschreven betrekking zal echter ook een Kolonel-Ingenieur kunnen worden bestemd.

Art. 5.

Onverminderd het getal van 32 Fortificatie - Opzigtters, in de thans bestaande organisatie begrepen, en welke Fortificatie - Opzigtters voortaan uitsluitend uit Militairen zullen bestaan, zullen bij sommige inundatiesluizen, door verdedigingswerken beschermd, of bij andere op zich zelve bestaande posten of forten, welke volstrekt een bestendig toezigt vorderen, een zestal Militaire Wachters kunnen worden aangesteld, hetzij met vrije inwoning, of wel met eene toelage van één of hoogstens twee gulden 's weeks.

Art. 6.

Het bataillon Mineurs en Sappeurs wordt met twee kompanien verminderd; — zullende dat Bataillon alsnu de formatie aannemen, op de Tabelle lett. C; bij dit Besluit gevoegd, aangewezen; wordende aan de verschillende graden, bij dat Bataillon, de soldijen toegekend, welke op de bedoelde Tabelle achter iederen graad voorkomen.

De Onderofficieren en manschappen, van de twee opgeheven Kompagnien, zullen gelijkmatig over het Korps verdeeld worden.

Art. 7.

De Kapiteins - Ingenieurs zijn, wat hunne traktementen betreft, in drie klasfen verdeeld, wordende die traktementen bepaald als volgt:

1ste klasfe	.....	f 2,400.
2de	„	..... - 2,000.
3de	„	..... - 1,600.

Art. 8.

De toegestane verhoogde traktementen en soldijen zullen ingaan met den 1sten April eerstkomende.

Art. 9.

De Officieren en manschappen, wier traktementen en soldijen thans meer bedragen, dan bij deze organisatie is vastgesteld, worden bij het genot van dat verhoogde traktement en soldij gehandhaafd, zoo lang zij in hunne tegenwoordige betrekking zullen verblijven.

Onze Directeur - Generaal van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan affchriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Financien en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie.

's Gravenhage, enz.

Lett. A.

TABELLE, inhoudende de verdeeling van
het Rijk in drie Fortificatie-Directionen,
mitsgaders in een afzonderlijk Bestuur
van het Hertogdom Limburg.

Eerste Directie, standplaats 'sGravenhage.

Bestaande uit de provincien *Noordholland* en *Utrecht* voor het geheel, de provincie *Zuidholland*, met uitzondering der positie *Ooltgensplaat*; de provincie *Zeeland*, met uitzondering van het fort *Bath*. Voorts een gedeelte der provincie *Gelderland*, tot aan de scheiding van *Over- en Neder-Betuwe*; mitsgaders het fort *Loeveslein*, in den *Bommelerwaard*; de vesting *Woudrichem* en het land van *Altena*, in de provincie *Noordbrabant*.

Tweede Directie, standplaats *Nijmegen*.

Bestaande uit de provincien *Vriesland*, *Overijsel*, *Groningen* en *Drenthe* voor het geheel; de provincie *Gelderland*, met uitzondering echter van dat gedeelte tot aan de scheiding van *Over- en Neder-Betuwe*, aan de 1ste Directie toegevoezen; mitsgaders de geheele *Bommelerwaard*.

Derde Directie, standplaats *Breda*,

Bestaande uit de provincie *Noordbrabant*, de vesting *Woudrichem* en het land van *Altena* daar echter niet onder begrepen. Voorts de *Bommelerwaard* in de provincie *Gelderland*, met de schans *Nieuw St. Andries*, doch het fort *Loeveslein* er niet onder begrepen; de positie van *Ooltgensplaat*, in de provincie *Zuidholland*; het fort *Bath* in de provincie *Zeeland*.

Bestuur der Fortificatien in het Hertogdom *Limburg*,
standplaats *Maastricht*. Kolonel-Ingenieur, K. O.

Directeur der Fortificatien in het Hertogdom
Limburg.

Bestaande in de vestingen *Maastricht* en *Venlo*, met de onderhoorige forten.

Let. B.

FORMATIE VAN HET KORPS INGENIEURS, MINEURS EN SAPPEURS.

A A N W I J Z I N G.		Generaal-Majoor.	Kolonel.	Luitenant-Kolonels.	Majoor.	Kapiteins			1ste Luitenants.	2de Luitenants.	Militaire Opzigtters	Traktementen in het jaar.		A A N M E R K I N G E N.	
						1ste klasfe.	2de klasfe.	3de klasfe.				Per graad.	Totaal.		
KORPS INGENIEURS.	Generaal - Majoor.....	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	f 5,500	f 5,500		
	Kolonels	"	3	"	"	"	"	"	"	"	"	4,500	13,500		
	Luitenant - Kolonels.....	"	"	4	"	"	"	"	"	"	"	3,400	13,600		
	Majoor.....	"	"	"	4	"	"	"	"	"	"	3,000	12,000		
	Kapiteins {	der 1ste klasfe.....	"	"	"	"	II	"	"	"	"	"	2,400		26,400
		" 2de "	"	"	"	"	"	II	"	"	"	"	2,000		22,000
		" 3de "	"	"	"	"	"	"	IO	"	"	"	1,600		16,000
	1ste Luitenants.....	"	"	"	"	"	"	"	20	"	"	1,000	20,000		
	2de Luitenants.....	"	"	"	"	"	"	"	"	20	"	800	17,600		
	Opzigtters {	der 1ste klasfe.....	"	"	"	"	"	"	"	"	IO	"	850		8,500
" 2de "		"	"	"	"	"	"	"	"	"	IO	700	7,000		
" 3de "		"	"	"	"	"	"	"	"	"	12	520	6,240		
Bataillon Mineurs en Sappeurs.	Luitenant - Kolonel.....	"	"	I	"	"	"	"	"	"	"	"	"	De Officieren van het bataillon Mineurs en Sappeurs worden, wat de uitgaven betreft, hier voor memorie uitgetrokken, als zijnde op den staat van formatie, van gemeld Bataillon, voor traktement berekend.	
	Majoor.....	"	"	"	I	"	"	"	"	"	"	"	"		
	Kapiteins {	der 1ste klasfe.....	"	"	"	"	I	"	"	"	"	"	"		"
		" 2de "	"	"	"	"	"	I	"	"	"	"	"		"
	" 3de "	"	"	"	"	"	"	2	"	"	"	"	"		
	1ste Luitenants.....	"	"	"	"	"	"	"	7	"	"	"	"		
2de Luitenants.....	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"			
TOTAAL		1	3	4	4	II	II	IO	20	20	IO	IO	12		
		105 Officieren.										32 Opzigtters.	f 1,68,340		

Lett. C.

FORMATIE VAN HET BATAILLON MINEURS EN SAPPEURS, BESTAANDE UIT 4 KOMPAGNIEN.

	PAARDEN.		Getal paarden van Officieren.	Getal dagen, regt-gevend op soldij.	TRAKTEMENTEN EN SOLDIEN.					
	Officieren.	Troepen.			Traktemen-ten in het jaar.	Soldijen per dag.	TOTAAL.			
STAF VAN HET BATAILLON.										
Luitenant - Kolonel	1	"	2	"	f 3400	00	"	"	f 3400	00
Majoor	1	"	2	"	3000	00	"	"	3000	00
Eerste Luitenant - Adjudant	1	"	"	"	1200	00	"	"	1200	00
Eerste Luitenant - Kwartiermeester	1	"	"	"	1000	00	"	"	1000	00
Administrateur van kleeding	1	"	"	"	"	00	"	"	Memorie.	
Officieren van Gezondheid	"	"	"	"	"	"	"	"	Memorie.	
Adjudant - Onderofficier	"	1	"	365	"	"	1	10	401	50
Korporaal - Tamboer	"	1	"	365	"	"	"	45	164	25
Meester Kleedermaker	"	1	"	365	"	"	"	30	109	50
" Schoenmaker	"	1	"	365	"	"	"	30	109	50
" Geweermaker	"	1	"	365	"	"	"	40	146	00
Kapiteins { der 1ste klasse	1	"	"	"	2400	00	"	"	2400	00
" { " 2de "	1	"	"	"	2000	00	"	"	2000	00
" { " 3de "	2	"	"	"	1600	00	"	"	3200	00
Eerste Luitenants	6	"	"	"	1000	00	"	"	6000	00
Tweede Luitenants	6	"	"	"	800	00	"	"	4800	00
Sergeantenmajors	"	4	"	1460	"	"	"	90	1314	00
Sergeanten	"	24	"	8760	"	"	"	80	7008	00
Fouriers	"	4	"	1460	"	"	"	80	1168	00
Korporaals	"	32	"	11680	"	"	"	45	5256	00
Tamboers	"	8	"	2920	"	"	"	35	1022	00
Vrijwilligers. { Mineurs der 1ste klasse	"	120	"	43800	"	"	"	35	15330	00
" { " 2de "	"	180	"	65700	"	"	"	30	19710	00
Lotelingen, { zes maanden onder de wa- penen 60	"	300	"	12780	"	"	"	25	3195	00
Mineurs der 2de { eene maand onder de wa- penen 60	"		"		"	"	"			
klasfe, { met groot verlof 120	"		"		"	"	"			
in reserve 60	"		"		"	"	"			
Totaal	21	677	4	150385	"	"	"	"	f 81933	75

Het vereischt getal Officieren van Gezondheid zal, bij het Bataillon, naar gelang der behoefte worden gedetacheerd.

Behoort bij Tabel lett. C.

BATAILLON MINEURS EN SAPPEURS.

FORMATIE VAN EENE KOMPAGNIE.

	Officieren.	Vrijwilligers.	LOTELINGEN.			
			Onder de wapenen.		Met verlof.	Reserve.
			Zes maanden.	Eene maand.		
Kapitein.....	1	”	”	”	”	”
Eerste Luitenants.....	3	”	”	”	”	”
Tweede Luitenants.....		”	”	”	”	”
Sergeantmajoor.....	”	1	”	”	”	”
Sergeanten.....	”	6	”	”	”	”
Fourier.....	”	1	”	”	”	”
Korporaals.....	”	8	”	”	”	”
Tamboers.....	”	2	”	”	”	”
Mineurs } der 1ste klasse.	”	30	”	”	”	”
” } 2de ”	”	45	15	15	30	15
			15	15	30	15
			75			

Bij de evene Kom
 één eerste en t
 Luitenants. Bij
 evene Kompagn
 1ste en één twe
 tenant.

KONINKLIJK BESLUIT van den 5den
Maart 1841, no. 90.

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende bepalingen vaststellen, om het personeel van de Geneeskundige dienst der Landmagt op den voet van vrede te brengen;

Gelet op de voordragt van Onzen Directeur - Generaal van Oorlog, van den 1sten dezer, Kabinet lett. H²;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Het personeel van de Geneeskundige dienst der Landmagt bij de Korpfen, Hospitalen en Garnizoenen, op den voet van vrede, wordt, te rekenen van en met den 1sten April aanstaande, zoo met opzigt tot de benaming der betrekkingen, het aantal derzelve, en de rangen, waaraan dezelve zijn geasfimileerd, als ten aanzien van de jaarlijksche traktementen en toelagen, daaraan verbonden, vastgesteld, zoodanig, als het een en ander in den staat, bij het tegenwoordig Besluit gevoegd, is aangewezen.

Art. 2.

De verhoogde traktementen, welke aan de Officieren van Gezondheid der 1ste klasfe, voor 20 en 10 jaren dienst in dien rang zijn toegekend, zullen met den dag, waarop de bepalingen, in het tegenwoordig Besluit vervat, in werking worden gesteld, geheel ophouden.

Art. 3.

Eveneens komt met dat tijdstip te vervallen de jaarlijksche

toelage van *f* 800, toegekend aan den eersten Officier van Gezondheid, die met het toezigt over de werkzaamheden en de verantwoording van 's Rijks magazijn van geneesmiddelen is belast, mitsgaders die van *f* 100, in het genot waarvan zich de Apothekers van de 3de klasfe bevinden, die in eene plaats met de dienst der *pharmacie en chef* belast zijn.

Art. 4.

De toelage enz.

Art. 5.

De Apotheker enz.

Art. 6.

De traktementen van de Militaire Geneeskundigen, die bij de Korpfen dienst doen, zullen ook daarbij uitbetaald en op monsterrollen derzelve berekend worden.

Art. 7.

Bij amptiatie en alteratie, zoo van de bepalingen, vervat in het Reglement op de pensioenen en gagementen der Landmagt, vastgesteld bij Besluit van den 21sten Februarij 1837 (*Staatsblad* n°. 4), als van die, voorkomende in het Besluit van den 8sten November 1837, n°. 87, wordt, bij deze, aan de betrekkingen van *Inspecteur bij de Geneeskundige dienst bij de Landmagt*, en van *eersten Officier van Gezondheid der 1ste en 2de klasfe* het pensioen toegekend, overeenkomstig de Militaire ragen, waaraan die betrekkingen respectivelijk zijn geasfimileerd.

Art. 8.

Met intrekking van de daaromtrent, tot heden toe, bestaande vergunning, wordt aan de Militaire Geneeskundigen, voor zoo lang zij in active dienst zijn, het uitoefenen van de Burgerlijke praktijk uitdrukkelijk verboden. — Wordende mitsdien de bepaling, vastgesteld bij art. 34 van het Besluit van den 20sten Maart 1817, lett. N, n°. 74, welke voorloopig was geschorst, op nieuw van kracht verklaard, met dien verstande evenwel en met wijziging, in zoo verre, dat de Militaire Geneeskundige geene consultatien of belangrijke heekundige operatien bij de ingezetenen zal mogen waarnemen, dan alleen in de gevallen,

dat hij daartoe door den Burgerlijken Genees- of Heelkundige zelve geroepen wordt. Het recept of voorschrift, hetwelk de uitkomst is van de gehouden consultatie, zal steeds door den Burgerlijken Geneeskundigen moeten worden opgemaakt en geschreven.

Art. 9.

De rangen van Inspecteur en eerste Officieren van Gezondheid zullen gegeven worden naar keuze en niet naar ouderdom van dienst, en zal deze keuze alleen gegrond zijn op wetenschappelijke verdiensten en personele hoedanigheden. Zullende overigens de wijze van bevordering van het verdere personeel van de Geneeskundige dienst, op voorstel van het Departement van Oorlog, nader door Ons worden geregeld.

Onze Directeur-Generaal van Oorlog wordt belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Financien en aan de Algemeene Rekenkamer, mitsgaders extractsgewijze, voor zoo veel art. 8 betreft, aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, respectievelijk tot informatie en narigt.

's Gravenhage, enz.

STAAT, *aanwijzende de betrekkingen, rang, getal, traktementen en toelagen van het personeel der Geneeskundige dienst van de Landmagt, op den voet van vrede.*

BETREKKING.	Rang, waaraan de betrekking is gesfamileerd.	Getal.	Traktementen en Toelagen.			Aanmerkingen.
			Traktementen.	Toelagen.	Totaal.	
Inspecteur - Generaal.	Generaal.	1	f 4000	„ f	4600	f 900 boven 1 getrokke tement, door het tement v rine en K betaald.
Inspecteur.	Majoor. Kolonel.	1	4000	„	4000	
Eerste Officieren van Gezondheid.	1ste klasfe. Luitenant-Kolonel.	2	3000	„	6000	
	2de klasfe. Majoor.	4	2600	„	10400	
Officieren van Gezondheid.	1ste klasfe. Kapitein.	6	2400	„	14400	
		6	2000	„	12000	
	6	1600	„	9600		
	2de klasfe. 1ste Luiten.	60	1000	„	60000	
	3de klasfe. 2de Luiten.	60	800	„	48000	
Apothekers.	1ste klasfe. Kapitein.	1	1600	„	1600	Toelag Apothek 2de klasfe ad f 300 doende Rijks m van gene delen.
	2de klasfe. 1ste Luiten.	13	900	600	12300	
	3de klasfe. 2de Luiten.	13	600	„	7800	
Paardenartsen.	1ste Luiten.	9	1000	„	9000	
Adjunct Paardenartsen.	2de Luiten.	9	700	„	6300	
Kweekel.	1ste klasfe. „	6	300	„	1800	
	2de klasfe. „	16	200	„	3200	
Totaal.		213			f 211000	

MILITAIRE AKADEMIE.

Op bladz. 135 van het Tweede Deel van dit werk is, in de noot, de voorname inhoud opgegeven van het Reglement voor de Militaire Akademie te *Breda*.

Bij Koninklijk besluit van den 15den Julij 1841, n°. 31, is een nieuw Reglement voor die Akademie gearresteerd, hetwelk hoofdzakelijk hierop nederkomt :

Alleen zoons van ingezetenen des Rijks, die op den eersten dag van het studiejaar (zijnde 1°. September), niet beneden de *veertien* jaren, en niet ouder dan *achttien* zijn, kunnen op dezelfde als Kadet worden toegelaten, na vooraf een examen te hebben afgelegd, in de hierna vermelde vakken :

- a. Het schrijven van eene goede leesbare hand;
- b. De grammaticale gronden van de Nederduitsche, Hoogduitsche en Fransche talen, uit welke beide laatste talen men met gemak in het Nederduitsch moet kunnen ver-
talen;
- c. De gronden der Algemeene Geschiedenis, inzonderheid tot de 16de Eeuw, en de Aardrijkskunde, mitsgaders een algemeen overzigt van de Geschiedenis des Vader-
lands;
- d. De Rekenkunde, de Leer der Evenredigheden, de Gewone en Tientallige Breuken, met toepassing op het nieuwe Stelsel van Maten en Gewigten;
- e. De vier Regelen van de Algebra, met geheele en gebroken exponenten, en de eerste Beginselen van de Meetkunst tot aan de Inhoudvinding der vlakke figuren.

Bij concurrentie zullen zij, die het best voldoen, bij voorkeur worden geplaatst, en, dienvolgens, de jongelingen naar

orde van kunde worden gerangschikt; bij gelijke bedrevenheid zullen in de eerste plaats in aanmerking komen, de gronden van de Engelsche taal, en verder de meerdere kennis in de verschillende talen, de Geschiedenis- en de Aardrijkskunde; meerdere vorderingen in de Wiskunde zullen dan alleen in aanmerking komen, wanneer die in de vorige vakken gelijk staan.

De toelating heeft eenmaal plaats, en wel op den *1sten September* van ieder jaar, waartoe de ouders of voogden aan het Departement van Oorlog een verzoekschrift indienen, houdende: den naam, den stand, de woon- en geboorteplaats van vader en moeder of van voogden; de godsdienst, waarin hunne zonen of pupillen zijn opgevoed, of tot welke geloofsbelijdenis men verlangt dat deze zullen worden opgeleid; aanduiding tot welk wapen of dienstvak hier te Lande of in de Kolonien van het Rijk zij dezelve wenschen bestemd te hebben.

Bijaldien de toelating tot meer dan één wapen of dienstvak wordt verlangd, moet in het adres de volgorde worden bepaald, waarna men begeeren mogt dat de jongeling, bij gemis van vacaturen voor het eerst gekozen wapen of dienstvak, tot plaatfing bij de andere vakken in aanmerking worde gebracht.

Bij bedoeld verzoekschrift moet overgelegd worden:

- 1°. Eene verklaring van het Bestuur der woonplaats, dat de ouders of voogden van den aspirant zijn ingezetenen van het Rijk, of wel, overeenkomstig Art. 8, Titel 2, Burgerlijk Wetboek, mitsgaders hoedanig zij ten opzichte van hunne goeüdeheid bekend zijn;
- 2°. De geboorteacte van den aspirant;
- 3°. Een getuigfschrift van eenen Geneesheer, dat hij van een gezond gestel is, zonder ligchaamsgebreken, die hem voor de dienst ongeschikt maken, dat hij gevaccineerd is, of de kinderpokken heeft gehad.

Het tijdstip, waarop deze requesten moeten ingediend wezen, wordt jaarlijks in de Staatscourant bekend gemaakt, met vermelding van het aantal Kadetten, hetwelk voor de onderscheidene dienstvakken kan worden toegelaten.

Het voorgeschreven examen heeft plaats in de maand *April*, daar, alwaar de Militaire Akademie is gevestigd, ten aanhoore van de ouders of vrienden des aspirants, voor eene Commissie, door den Gouverneur van de Akademie te benoemen.

De sommen, welke jaarlijks door ieder Kadet in de kas der Akademie, en die bij zijne intrede moeten worden gestort, blijven bepaald, zoo als vroeger is aangewezen, terwijl de storting iedere zes maanden moet plaats hebben vóór of uiterlijk op den *1sten September* en *1sten Maart* van elk jaar. De Kadetten, die voor de dienst in de Kolonie bestemd zijn, betalen slechts de helft der bovenbedoelde jaarlijksche bijdragen; de andere helft wordt uit de koloniale fondsen bestreden. — Kadets, die het examen tot Officier behoorlijk hebben afgelegd, en wier ouders in gebreke zijn gebleven om de gevorderde bijdragen te voldoen, zullen, zoo lang het achterstallige niet is aangezuiverd, van de benoeming tot Officier worden uitgesloten.

Een zeker getal Kadetten, wier vaders op het bed van eer, of binnen zes maanden na de door hen voor den vijand bekomenen wonden overleden zijn, zullen kosteloos en voor het wapen, waarbij hun vader diende, boven het bepaalde getal en zonder concurrentie kunnen worden toegelaten, mits voldoende aan het gevorderde examen en den vereischten ouderdom. Kadetten, die eenen bijzonderen aanleg en eene bijzondere vlijt aan den dag leggen, en tijdens hun verblijf op de Akademie, door het verlies van hunnen vader, buiten de mogelijkheid gesteld worden, om de bijdragen te voldoen, en dienvolgens de Akademie zouden moeten verlaten, kunnen voor eene geheele of gedeeltelijke vrijstelling der bijdragen in aanmerking komen, terwijl onvermogenende, doch verdienstelijke Officieren en Rijksambtenaren mede eene vermindering van bijdragen kunnen erlangen, wanneer het voldoende blijken zal, dat, niettegenstaande eene geregelde en hoogst spaarzame manier van leven, de geheele voldoening der bijdragen hun onmogelijk is.

Al wat vroeger omtrent de voeding, wapening, het onderwijs, de vacantie, het getal der studiejaren, de aanstelling tot Officier is opgenomen, is ook in het boven aangeduid Regle-

ment gehandhaafd, met uitzondering echter, dat in hetzelfde niet voorkomt, dat er aan Officieren van de Landmagt bij de Akademie gelegenheid zal worden gegeven, om de toegepaste studien, met behoud van traktement, bij te wonen, en de tot Officier bij de Artillerie of Genie benoemde Kadets, nog eenigen tijd op gemeld Instituut hunne studien kunnen voltooijen.

De zamenstelling van het Kader der Koninklijke Militaire Akademie is vroeger aangewezen, met aanduiding der traktementen, soldijen, toelagen enz. De Officieren, Onderofficieren en mindere Militairen, bij het Kader ingedeeld, moeten bij hunne Korpsen worden afgevoerd. Hetgeen opzigtelijk de Oppassers wordt gemeld, is op nieuw voorgefchreven bij aanschrijving van den 18den September 1841, n°. 49. Zij worden ook telkens uit en in de sterkte gebragt, met aanhaling van gemelde aanschrijving.

*Schoolkompagnien bij de afdeelingen Infanterie
en Scholen bij de verdere korpsen van
het Leger.*

Bij Koninklijk besluit van den 6den Maart 1841, n°. 85, zijn de Schoolkompagnien bij de korpsen Infanterie opgeheven, en weder Bataillonscholen daargesteld, om de manschappen, die daarbij in aanmerking komen, tot den graad van Korporaal en Onderofficier op te leiden.

Voor zoo veel de Bataillons met den Staf van het Regiment vereenigd zijn, zal er slechts eene School bestaan, onder toezigt van den Regements-Adjutant; bij de gedetacheerde Bataillons zal de Bataillons-Adjutant met het toezigt over de School worden belast, terwijl het oppertoezigt door den Kommandant van het Bataillon, en, bij vereenigde Bataillons, door den Luitenant-Kolonel, of een ander daartoe te bestemmen Hoofdofficier, wordt gehouden.

Het onderwijs op deze Scholen wordt gegeven van den 1sten October tot den 1sten April, vier uren daags, zon- en feestdagen uitgezonderd, en bestaat in het lezen, schrijven, rekenen, opleiding in het voeren der administratie tot de dienst van Fourier en Sergeantmajoor benoodigd, de verschillende dienstreglementen, velddienst, het maken van patronen, het beoordeelen van afstanden op het terrein, kennis van het infanteriegeweer, enz. De uren voor het onderwijs moeten niet in den nademiddag of avond bepaald worden.

Tot leerlingen worden toegelaten de Onderofficieren, die de vereischte kennis nog niet hebben voor hunnen graad, en tot Sergeantmajoor of Onderadjudant worden opgeleid; al de Korporaals, die niet ten volle bedreven zijn in het correct lezen, schrijven en rekenen, en degenen, die tot bevordering dienen in aanmerking te komen. Tamboers en Hoornblazers, die de verwachting aan den dag leggen van tot den graad van Korporaal te kunnen worden bevorderd, welke inzonderheid ook in den wapenhandel moeten worden geoefend; vier vrijwilligers per Kompagnie, die tot Korporaal worden opgeleid; zoons van Militairen, boven de tien jaren oud, die lust met goeden aanleg voor de dienst paren, en ook de regmentskinderen.

Al deze leerlingen worden in drie klassen verdeeld, als:

- a. De Onderofficieren;
- b. De Korporaals;
- c. De Tamboers, Hoornblazers en Soldaten.

Behalve de Adjudanten, zullen één Luitenant, de Adjudant-Onderofficier en de noodige Onderofficieren tot Onderwijzers worden bestemd, die, benevens de Tamboers, Hoornblazers en Soldaten, welke de School bijwonen, voor zoo veel doenlijk, van alle garnizoens- en inwendige dienst moeten worden vrijgelaten. Alle drie maanden heeft er een examen plaats, waarbij diegenen, welke tot bevordering in aanmerking komen, aan den Chef van het Korps worden voorgedragen.

Bij de algemeene inspectie stelt de Generaal-Inspecteur aan

verdienstelijke leerlingen eenen prijs ter hand, bestaande in een nuttig leesboek, of Militair-reglement, terwijl hij bij die gelegenheid aan het Departement van Oorlog een algemeen verslag van het onderwijs inzendt, benevens eene voordragt tot verleen van gratificaties aan de Onderwijzers.

Tot bestrijding der kosten, vallende op het Militair onderwijs (als boeken, inkt, vuur, licht, papier, pennen, leijen, gratificaties, prijzen, gymnastische toestellen, welke eerst ten laste van het Fonds van B. en O. ontvangsten en uitgaven konden gebracht worden, is, bij Koninklijk besluit van den 17den December 1841, n°. 76, voor de jaren 1842 en 1843, voor ieder Korps per jaar eene vaste som bepaald, welke sommen, op de Verzameling der Monsterrollen, het Rijk in rekening worden gebracht.

De herstellingen aan de dragondergeweren komen ten laste van het Fonds van B. en O.

Bij de korpsen Infanterie moet over het algemeen het onderwijs in het schermen, dansen, de gymnastische oefeningen en bajonet-schermkunst bevorderd en beoefend worden. Ook bij het bataillon Mineurs en Sappeurs.

Opzigtelijk het onderhoud der voorwerpen worden te zijner tijd de noodige voordragten gedaan.

Ieder bataillon Infanterie heeft 25 stuks geweren bekomen, ingerigt voor de bajonet-schermkunst, en bezit nog 6 houten geweren, 4 borststukken van ijzeren kurasfen, 4 casques, 8 lanfen, 12 fabels met houten klingen, 6 lederen handschoenen, 4 lederen schouderstukken, 30 lederen bajonetproppen, 2 ballen-toestellen.

De kosten van herstellingen aan deze voorwerpen komen ten laste van het hiervoren aangewezen respect, en dus niet op het Fonds van B. en O.; zij mogen echter jaarlijks de som van 25 gulden niet overschrijden; moedwillige degradaties komen voor rekening van dengenen, die zulks veroorzaakt heeft.

Onderwijs in de toon- en zangkunst.

Het geven van onderwijs in de toon- en zangkunst is op nieuw voorgeschreven bij Aanschrijving van den 18den Maart 1841, n°. 8. Regementskinderen, die aanleg toonen voor de muziek, moeten dit onderwijs mede bijwonen. De onkosten komen op het aangewezen respect.

Studien der Onderofficieren.

Voor Onderofficieren en Vrijwilligers, dingende naar den rang van Officier, bestaat er bij den Staf van ieder Regiment eene bijzondere School, waarin zij het onderwijs ontvangen; welk onderwijs echter niet van den 10den October tot den 20sten Augustus, maar nu het geheele jaar door plaats heeft (zon- en feestdagen uitgezonderd), en op zoodanige uren, als met de dienst het best is overeen te brengen. De leerlingen moeten de exercitien en verdere diensten bijwonen. Een Luitenant van het Korps is met het onderrigt belast, onder het oppertoezigt van den Chef van het Korps of Reservebataillon. Bij de algemeene wapenschouwing wordt een staat der Aspiranten, dingende naar den rang van Officier, overgelegd, opgave bevattende van hunne verkregene kundigheden, benevens eene voordragt tot gratificatie voor den Onderwijzer. — De onkosten, hierop vallende, komen ten laste van het hiervoren aangewezen respect.

De Handleidingen voor de theoretische lessen bij de Militaire Akademie zijn weder met drie stuks vermeerderd. Ook twee Kaarten ten gebruike bij de tactische oefeningen.

Studiefondsen bij de Korpsen.

Tot bestrijding der kosten voor de Boekerijen bij de Korpsen zijn, bij Koninklijk besluit van den 17den December 1841,

n°. 76, voor de jaren 1842 en 1843, bepaalde sommen toegestaan, welke sommen op de Verzameling van de Monfterrollen het Rijk in rekening worden gebragt.

Theoretische oefeningen.

Boven en behalve de theorien, welke met de Officieren over de ver de verschillende Dienst- en Exercitiereglementen moeten plaats hebben, zullen de Bataillons-Kommandanten tweemaal 's weeks, telkens twee uren, met hunne onderhoorige Officieren theorie houden over de Versterkingskunst, waartoe de hierop betrekkelijke Handleiding, bij de Militaire Akademie in gebruik, tot leiddraad kan strekken.

De Officieren, die genoegzaam onderwezen zijn in de Exerctie- en Dienstreglementen, kunnen door de Chefs der Korpsen hiervan worden verschoond.

Gedurende den winter wordt het theoretisch onderwijs aan de Onderofficieren en Korporaals gegeven als volgt: aan de *eerste klasse* éénmaal, en aan de *tweede* en *derde klasse* tweemaal in elke week.

Bij bovenbedoelde onderwijzingen moet men ook verhandelen het theoretisch onderrigt in de Bajonet-vechtkunst.

Maandelijks zenden de Chefs der Korpsen, door tuschenkomst van de Devisie-Generaals, aan het Departement van Oorlog een verslag van den voortgang in de theoretische en praktische oefeningen bij hunne onderhebbende Korpsen.

In plaats van tweemaal in iedere week, gelijk vroeger is aangewezen, zullen de Bataillons gedurende den winter slechts éénmaal in de week, na verkiezing 's Maandags na de inspectie, in de scholen van het Exercitiereglement worden geoefend. Men zal tevens éénen dag in de week bestemmen voor het onderwijs in de tirailleurdienst, en het schatten van afstanden, terwijl men in het winterfaizoen driemaal 's weeks, telkens één uur, aan de Bataillons onderwijs zal geven in de bajonet-vechtkunst.

Bij eene Aanschrijving van den 22sten October 1841, n°. 16, is een voorschrift gevoegd omtrent het onderrigt in de bajonet-vechtkunst, hetgeen kompagniesgewijze wordt gegeven. De Bataillons - Adjudanten en de jonge Officieren moeten als Instrueteurs optreden. Officieren boven de 45 jaren behoeven slechts zooveel theoretische kennis te bezitten, om de kommando's te kunnen doen.

De Miliciens ontvangen, bij hunne eerste wapenoefeningen, in de Soldatenschool, te gelijkertijd, gedurende het rusten, dit onderrigt, en wel het voorgeschrevene in de *eerste afdeeling*, en, wanneer zij in de Pelotonschool gekomen zijn, dat uit de *tweede afdeeling* der Handleiding voor de bajonet - vechtkunst, en daarna te gelijk met de Kompagnie, waartoe zij behooren. Deze oefeningen hebben geen plaats op de dagen, dat er eene militaire wandeling is bewerkstelligd.

Er hebben bijzondere wedstrijden plaats, zoowel bij de algemeene inspectie, als op de tijden door de Chefs der Korpsen te bepalen, waarbij aan de overwinnaars kleine prijzen tot aanmoediging worden uitgereikt.

Men zal genoegzaam gevorderd deze oefeningen voortzetten, om tegen de Kavalerie te strijden, en hiertoe in overleg treden met de Kommandanten der Kavalerie, in het garnizoen aanwezig.

De militaire wandelingen, welke enkel des winters bij strenge koude plaats hadden, moeten nu gedurende het zomerseizoen tweemaal, en des winters éénmaal in de week geschieden, om daardoor de troepen te oefenen, dat zij uur op uur, bij verschillende weersgesteldheid, zes uren kunnen afleggen, en dan nog slagvaardig zijn.

Men zal de manschappen in twee klasfen verdeelen, de *eerste* uit de meestgeoefenden, de *tweede* uit de mingevorderden (rekruuten, zoo lang zij niet hebben afgeëxerceerd, nemen hieraan geen deel). Men begint met afftanden van één en een half uur (dus 3 uren marsch), en zoo vervolgens één uur verlengende, tot die van drie uren afftand (6 uren marsch). Bij iederen afftand moet de Soldaat viermalen verschillend gekleed zijn:

- a. In marschtenue met den ranfel , waarin het klein equipement ;
- b. In het mouwvest , de ranfel gepakt als boven , zonder de kapot ;
- c. In marschtenue met alles in- en op den ranfel ;
- d. In groote tenue met volle wapening en bepakking.

Bij het einde van iedere maand (doch 's winters om de drie maanden) wordt, door tusschenkomst van de Brigade- en Divisie-Kommandanten, aan het Departement van Oorlog een rapport van deze oefeningen ingezonden. Men zal zich echter niet volstrekt behoeven te houden aan de voorgefchrevene langdurigheid der marschen, die ook niet behoeven plaats te hebben bij regenachtig weder, maar dezelve verbinden met deze of gene krijgsweging. Een en ander moet zoodanig worden geregeld, dat men uiterlijk des middags ten 2 ure in het garnizoen teruggekeerd is; bij die marschen moet men enkel het benoodigd aantal Officieren, Onderofficieren en Korporaals kommanderen, om de pelotons op de in het Exerciriereglement bepaalde wijze zamen te stellen.

Bij deze militaire wandelingen mogen geene Marketenfters tegenwoordig zijn.

Het schieten naar de schijf.

Het nienwe voorschrift omtrent de wijze, hoedanig de Militairen in de kennis en behandeling van hun wapen, en het werkdadig schieten naar de schijf moeten worden geoefend, is bij Aanschrijving van den 10den Junij 1841, n°. 30, aan de Korpsen gezonden.

Dit voorschrift bevat bijzondere theoretische denkbeelden over dit onderwerp, die niet wel voor eenige verkorting vatbaar zijn, zoodat alleen het onderstaande wordt medegedeeld :

- 1°. De Onderofficieren en Soldaten worden in drie klassen verdeeld; de derde klasse bestaat in mingeoefenden; zij

zijn bij deze oefening gekleed in mouwvest, kwartiermuts, met de patroontasch en het geweer zonder bajonet; zij beginnen te schieten op een' afstand van 50 pasfen, op een vlak en waterpas terrein, tot zij eene bepaalde hoeveelheid schoten op verschillende afstanden in de schijf brengen, als wanneer men tot de *tweede* klasfe overgaat, die met het hoofdtooisel, gepakten ranfel en de bajonet op het geweer moet uitrukken, en op afstanden van 150 pasfen schiet, doch niet waterpas, maar uit de hoogte naar de laagte en omgekeerd, alsmede op beweegbare voorwerpen. De *eerste* klasfe rukt uit, gekleed even als de *tweede* klasfe; hiervan maakt men een peloton, en oefent hen in het schieten naar de schijf, eerst *en tirailleur* op onbekende afstanden, en daarna, vereenigd in een peloton, op 100—200 en 300 pasfen.

2°. De man, die genoegzame blijken van geoefendheid heeft gegeven, wordt door den Kommandant der kompagnie aan den Hoofdofficier, met de leiding der oefening belast, voorgedragen tot overgang in eene hoogere klasfe. Uit eene hoogere in eene lagere klasfe mag men niemand terug stellen, dan met toestemming van den Regements-Kommandant.

3°. De schijven of doelen moeten 2,5 el lengte en hoogte hebben, op 1,8 el hoogte wordt eene horizontale lijn getrokken, en in het midden der breedte een vak van 0,5 el breed, 1,8 el hoog, door twee loodregte lijnen aangegeven. In het midden der breedte, op 1 el hoogte, moet in dit vak een zwart rond, als doelpunt, van 1 palm den straal beschrijven, en om hetzelfde een vierkant van 5 palmen de zijde, door twee waterpasse lijnen worden aangegeven.

Deze schijven worden vervaardigd van linnen of andere geschikte stof, tusfchen twee ijzeren of houten standers, verbonden door een deksluk.

Om voor de *eerste* klasfe het benoodigde front te verkrijgen, plaatst men eenige schijven naast elkander.

De benoodigde gereedschappen tot het opwerpen van epauletten worden aan de Magazijnmeesters der Artillerie ter leen aangevraagd.

Van den 1sten Maart tot den 1sten November, van elk jaar, moet ieder Onderofficier en vrijwillig dienend Soldaat 80 schoten met scherp doen. De Miliciens, die zes maanden onder de wapenen blijven, zullen na *drie* maanden dienst tot deze oefening overgaan, en 20 schoten per maand, dus 60 in het geheel, doen; zoodra deze laatsten in de *derde* klasfe genoegzaam geoefend zijn, moeten zij onmiddellijk, in een peloton vereenigd, naar de schijf schieten.

Van de oefeningen in het schijffschieten worden per compagnie aantekeningen gehouden. Jaarlijks maakt men per batalion, en daarna per regiment, recapitulatiën van deze aantekeningen op. Een affchrift derzelve wordt op den 15den November van ieder jaar, door tusschenkomst van de Brigade- en Divisie-Generaals, aan het Departement van Oorlog ingezonden. Van de schietoefeningen der Miliciens worden afzonderlijke rapporten opgemaakt, waarvan de recapitulatiën, na hun vertrek, als boven aan gemeld Hoofdbestuur worden verzonden.

Marschorders (*).

De Divisie-Generaals bij de Infanterie, en de met hen gelijkstaande Gezagvoerders bij de andere wapenen, ontvangen in tijd van vrede, door of wege het Departement van Oorlog, de orders tot het verplaatsen of de bewegingen van troepen; slechts in spoed vereischende gevallen bevelen zij bewegingen of verplaatsingen, zonder daartoe bevorens door het Departement van Oorlog te zijn gemagtigd. Wanneer zij zoodanige order uit hun eigen geven, doen zij daarvan dadelijk verflag aan gemeld Hoofdbestuur. Deze orders doen zij door de Brigade-Kommandanten aan de Chefs der Korpsen toekomen.

(*) Behoorende bij D. II, bladz. 92.

Het periodiek aflossen van detachementen, en het uitzenden van geleiden als anderzins, kunnen zij zonder voorafgaande magtiging bevelen, echter altoos hiervan verflag doende aan meergemeld Hoofdbestuur.

Van elk bevolen mouvement geven zij mede in tijds kennis aan de betrokkene Provinciale Kommandanten en Civiele Gouverneurs, met opgaaf der sterkte van manschappen en paarden, en der benoodigde transportmiddelen, ten einde voor dit laatste in tijds gezorgd worde.

Gemelde Gezagvoerders gedoogen geene verplaatsing van troepen, welke onder hunne staan, buiten hunne voorkennis. — Wordt, ter bespoediging van eenige order, dezelve regtftrees aan den kommanderenden Officier van een korps door hooger magt gezonden, dan zal daarvan tevens aan hen kennis worden gegeven.

KONINKLIJK BESLUIT van den 17den
September 1824.

Over het aangaan van huwelijken door
Officieren (*).

De verzoekschriften van Officieren bij troepen, om zich in den huwelijken staat te begeven, worden door de Chefs der Korpsen, met bijvoeging van een staat van inzending, volgens het bestaande model, ter hand gesteld aan de Generaals of Hoofdofficieren, onder wie hunne onderhebbende Korpsen zijn gesteld, die dezelve langs den bepaalden weg, met vermelding van hun gevoelen, omtrent de inwilliging of verwerping, aan het Departement van Oorlog doen geworden, zonder daartoe aan eenig tijdstip verbonden te wezen.

Van het niet voltrekken van een huwelijk, binnen de drie maanden, nadat 's Konings toestemming daartoe was verkregen, moet aan het Departement van Oorlog rapport worden gemaakt, vermelding tevens der redenen van dien.

Officieren in vaste plaatsdienst stellen hun verzoekschrift om te huwen ter hand aan degenen, onder wiens bevelen zij onmiddellijk staan, ten einde, met bijvoeging van een rapport of eenen staat van inzending, volgens het zoo even gemeld model, door de tusschenkomst van den Generaal, het bevel voerende in het Militair kommando, aan het Departement van Oorlog te worden gezonden.

Officieren van Gezondheid, Paardenartsen en Apothekers mogen hun verzoek, tot het aangaan van een huwelijk, niet aan hunne Militaire overheden ter hand stellen, zonder bevoens, door de tusschenkomst van hoogere Officieren in hun vak, onder wie zij gesteld kunnen zijn, daartoe de toestemming van

---

(*) Behoorende bij D. II, bladz. 368.

Inspecteur - Generaal van de Geneeskundige dienst verkregen te hebben.

De huwelijks-aanvragen van Adjunct-Paardenartsen mogen ook niet aangenomen worden, zonder de bovengemelde toestemming.

De voordragten aan den Koning, tot het verleenen van toestemming aan Officieren om te huwen, worden door het Departement van Oorlog, zeer bijzondere gevallen uitgezonderd, slechts viermaal in het jaar gedaan, en zulks telkens op den laatsten der maanden Maart, Junij, September en December.

---

*Over het aangaan van huwelijken door
Onderofficieren en Soldaten (*).*

Onderofficieren en mindere Militairen mogen zich niet in den huwelijken staat begeven, zonder schriftelijke toestemming van den kommanderenden Officier van het Korps, waartoe zij behooren. De magtiging, om zulks te verleenen, moet door genoemde Bevelhebbers aan het Departement van Oorlog worden gevraagd, bij welke aanvraag wordt overgelegd eene verklaring van den Kommandant der kompagnie en van het bataillon (of korps), inhoudende: dat de verzoeker door kunde, dienstijver, enz., de verzochte gunst waardig is, dat de aanstaande echtgenoot een zedig onbeproken gedrag heeft, tot eene ordenlijke burgerfamilie behoort en in staat is in haar onderhoud te voorzien. Deze toestemming kan door de Hoofdadministratie van een korps niet worden aangevraagd en verleend. Kommanderende Officieren van Schutter- en vrijwillige Jagerkorpsen mogen geene toestemming tot trouwen aanvragen en geven aan Militairen, die bij hunne korpsen zijn gedetacheerd, zonder goedkeuring van de Kommandanten der korpsen, tot welke die Militairen behooren.

(*) Behoorende bij D, II, blad. 357.

KONINKLIJK BESLUIT van den 21sten
Februarij 1837 (*).

Penfioen en gagement van Militairen.

Het Militaire penfioen en gagement, ten laste van den Staat, wordt door den Koning bij bijzondere besluiten verleend, zoo tot belooning van langdurige trouwe dienst, als ter geheele of gedeeltelijke verzorging van verminkt of gebrekkig gewordenen.

Veertig jaren dienst geven aanspraak op een jaarlijksch penfioen of gagement :

Voor een Generaal van *f* 4000 ;

Luitenant-Generaal *f* 3000 ,

Generaal-Majoor *f* 2400 ;

Kolonel *f* 1800 ;

Luitenant-Kolonel *f* 1400 ;

Majoor *f* 1200 ;

Kapitein *f* 800 ;

Eerste Luitenant *f* 400 ;

Tweede Luitenant *f* 350 ;

Adjutant-Onderofficier *f* 200 ;

Sergeantmajoor *f* 160 ;

Sergeant en Fourier *f* 130 ,

Korporaal *f* 100 ;

Soldaat *f* 91.

Officieren van Gezondheid van de 1ste klasse genieten het penfioen van Majoor of Kapitein, naar gelang zij een traktement van *f* 2000 of van *f* 1600 genoten hebben.

(*) Behoorende bij D. II, bladz. 347.

442   BESLUITEN OP DE ZAMENSTELLING

Officieren van Gezondheid van de 2de klasfe genieten het pensioen als de 1ste Luitenants.

Die van de 3de klasfe als de 2de Luitenants.

Paardenartsfen als de 1ste Luitenants.

Adjunct-Paardenartsfen als de 2de Luitenants.

Voor de Conducteurs van de Artillerie bedraagt het jaarlijksch gagement :

Voor die van de 1ste klasfe *f* 200 ;

Van de 2de klasfe *f* 175, en

Van de 3de klasfe *f* 150.

Zonder toestemming van den Koning mag het Militair pensioen of gagement niet genoten worden met Militair traktement of Militaire soldij, en ook niet met het inkomen van eene Burgerlijke bediening, wanneer dat inkomen, met het pensioen of gagement, meer dan *f* 300 in het jaar bedraagt.

Daarvan zijn uitgezonderd :

De Administrateurs van kleeding en wapening bij de korpsfen van het Leger ;

De Administrateurs van vaste garnizoens-hospitalen ;

De Officieren van Gezondheid, belast met de geneeskundige dienst in de gevangenissen.

Wijders zijn van die bepaling uitgezonderd :

De Militiecommisfarisfen ;

De Kommandanten en Onderkommandanten van gevangenissen ;

De Boekhouders bij 's Rijks floeterijen, en

De Poortiers en Boomsluiters in vestingen of versterkte plaatsfen.

KONINKLIJK BESLUIT van den 3den
Augustus 1826.

In het tweede Deel zijn, van bladz. 368 tot 388, bepalingen opgenomen over de Weduwen- en Weezenkas. De voornaamste verordeningen van later tijd volgen hier.

*Weduwen- en Weezenkas der Officieren,
bij de troepen in de Oostindien.*

Voor de Officieren, dienst doende in de Oostindien, bestaat eene bijzondere Weduwen- en Weezenkas, afgescheiden van die der Officieren, dienst doende in de Nederlanden. Wanneer een dezer laatstgemelde Officieren naar de Oostindien vertrekt, wordt al hetgene hij aan tien- en vijfjarige contributie heeft betaald, overgemaakt aan het Bestuur der Weduwen- en Weezenkas in Oostindien, om te strekken in mindering van hetgene hij deswege aldaar moet betalen, terwijl zoodanig Officier, van en met den dag zijner inscheping, om zich naar zijne bestemming te begeven, deelgenoot wordt der Weduwen- en Weezenkas in de Kolonie. Wanneer, omgekeerd, een Officier uit de dienst in de Kolonien bij het Leger hier te Lande wordt overgeplaatst, worden zijne gedane betalingen voor tien- en vijfjarige contributien aan het Bestuur der Weduwen- en Weezenkas binnen het Rijk overgemaakt. — Ten aanzien der gewone contributie, en van hetgene bij verhooging van traktement moet worden bijgedragen, heeft geene verrekening plaats.

KONINKLIJK BESLUIT van den 2den
Januarij 1839, n°. 90.

Indien, na het tijdstip van den 2den Januarij 1839, een dienend of gepensioneerd Officier in het huwelijk treedt, en deelgenoot van de Weduwen- en Weezenkas der Officieren bij de troepen in de Oostindien wil worden, moet hij de tienjarige contributie *in eens* betalen, en zoo de vrouw, die hij huwt, jonger is dan hij, aan eene verhooging dezer contributie onderworpen zijn, even als ten opzichte der Officieren van het Leger hier te Lande, in dit geval verkeerende, is bepaald geworden.

Indien de vrouw komt te overlijden, en hij weder een nieuw huwelijk aangaat, moet voor de tweede of derde vrouw op nieuw, en telkens *in eens* de tienjarige contributie en, des noodig, ook de verhooging worden gestort; ook zal hij nog verplicht wezen, om, wanneer er kinderen uit de vorige huwelijken aanwezig zijn, de tienjarige contributie, ten behoeve zijner vorige vrouw of vrouwen, bij te dragen, tot de geheele aanzuivering toe.

De eenmaal betaalde contributien worden niet meer gerestitueerd, maar blijven het wettig eigendom van het Fonds; wordt een Officier weduenaar, en zijn er kind of kinderen aanwezig, dan moet hij de tien- en vijfjarige contributie aanzuiveren, totdat het jongste kind 18 jaren oud is. Dit is echter niet noodig, wanneer er bij het overlijden geene kinderen bestaan, of dat dezelve zijn overleden. In beide gevallen betaalt hij tot en met het kwartaal, waarin het overlijden heeft plaats gehad.

Bij het toerekenen der onderstandgelden worden de kinderen, uit verschillende huwelijken gesproten, niet te zamen genomen, maar zullen uit ieder huwelijk afzonderlijk in aanmerking komen.

---

*KONINKLIJK BESLUIT van den 10den
Februarij 1827.*

De bepalingen ten aanzien van Oorlogsbehoeften en Vestingwerken, te vinden in het tweede Deel, bladz. 4 en verv. en bl. 312 en verv., worden volledig gemaakt met het volgende:

*Voorzorgen en verhoedmiddelen ten aanzien
van Kruidmagazijnen.*

Geen schildwacht, staande voor een kruidmagazijn, mag hetzelfde laten openen, zonder de order daartoe van den Kommandant der wacht, tot welke hij behoort, in het bijzonder ontvangen te hebben, zoodat al, wie een kruidmagazijn wil openen, zich moet aanmelden bij den Kommandant van de wacht, onder wiens opzigt het magazijn staat, die dan een Korporaal of Soldaat van de wacht mede geeft, om den schildwacht bij het magazijn de order tot het laten van hetzelfde te brengen. Indien het magazijn slechts om te luchten geopend wordt, of na de luchting wordt gesloten, blijft de Korporaal of de man van de wacht zoo lang bij hetzelfde, tot dat de Conducteur of Magazijnsknecht met de ontsluiting of sluiting gedaan heeft, en henen gegaan is; doch wanneer het magazijn geopend wordt om daarin te arbeiden, blijft de gemelde Korporaal of Soldaat bij hetzelfde, tot dat het detachement, hetwelk den arbeid verrigten moet, is aangekomen en daarmede eenen aanvang heeft gemaakt. — De Kommandant van de wacht moet telkens van het openen en sluiten van het kruidmagazijn extra rapport doen maken.

De hameijen en deuren der ringmuren, en andere afsluitingen van kruidmagazijnen, moeten van zoodanige sloten zijn voorzien, dat zij door den Officier, die met het toezigt over de werkzaamheden is belast, van binnen kunnen gesloten worden, ten einde verzekerd te zijn, dat geene van zijne onderhebbende manschappen, zonder zijne voorkennis, naar buiten kunnen

gaan, noch weder binnen komen, zonder op nieuw gevisiteerd te zijn geweest.

Onder de maatregelen van voorzigtigheid, met opzigt tot de kruidmagazijnen, behoort ook, dat de Gouverneurs der Provinciën door het Departement van Binnenlandsche Zaken zijn aangemaand, om te zorgen, dat geene graan- of hooimijten in de nabijheid van kruidmagazijnen worden opgerigt.

---

*Bezigting van Tuighuizen, Magazijnen
en andere inrigtingen der Artillerie.*

De Directeurs der gieterijen, constructiewinkels en andere inrigtingen der Artillerie, kunnen aan alle Officieren van het Leger en Hoofdambtenaren, tot het Departement van Oorlog behoorende, de bezigtiging derzelve mondeling toestaan; schriftelijk kunnen zij dezelfde toestemming geven aan Nederlandsche Officieren van de Zeemagt, als ook aan andere inwoners van het Rijk, mits bekende personen zijnde. Wanneer nochtans zij zelve, of een Officier van hunnentwege, zoodanige personen vergezellen, wordt de schriftelijke toestemming niet vereischt.

Officieren van de Artillerie hebben den vrijen toegang tot openstaande tuighuizen en andere bewaarplaatsen van Artilleriegoederen; doch, wanneer zij gesloten zijn, moeten zij het openen derzelve, na zich alvorens bij den Plaatselijken Kommandant aangemeld te hebben, aan den Kommandant der Artillerie verzoeken.

Andere Officieren van de Landmagt, alsmede die van de Zeemagt en verdere inwoners van het Rijk moeten, om tuighuizen en andere bewaarplaatsen van Oorlogsbehoeften te bezigtigen, de schriftelijke toestemming bekomen hebben van den Artillerie-Directeur, onder wiens beheer zoodanige bewaarplaatsen behooren, welke schriftelijke toestemming voor *gezien* moet geteekend wezen door den Plaatselijken Kommandant en den Kommandant van de Artillerie.

Officieren en verdere inwoners van andere Staten kunnen, wanneer zij voorzien zijn van eene schriftelijke toestemming van het Departement van Oorlog, ook tot het bezigtigen van tuighuizen en andere inrigtingen toegelaten worden, doch moeten steeds door een militair of ander persoon, door den Artillerie-Dirrecteur daartoe te benoemen, vergezeld worden, gelijk ook alle andere personen, behalve de Officieren der Nederlandsche Armée, het steeds moeten wezen.

Wanneer Vorsten, Admiraals, Generaals en andere hooge personen, waarmede dit Rijk in vrede is, de bezigtiging van instellingen der Artillerie mogten verlangen, en niet in de gelegenheid waren geweest, om vooraf de toestemming van het Departement van Oorlog te vragen en te bekomen, is het voldoen aan zoodanig verlangen overgelaten aan de voorzigtigheid van de Directeurs der Artillerie, of, waar zich geen Directeur bevindt, aan die van den Kommandant der Artillerie, met voorkennis van den Plaatselijken Kommandant; zoodanige hooge personen moeten nogtans steeds vergezeld wezen door den Directeur der Artillerie of een Officier, door hem daartoe te benoemen, en in plaatsen, alwaar geen Directeur der Artillerie aanwezig is, door den Plaatselijken Kommandant, den Kommandant der Artillerie of een ander daartoe benoemd Officier. Hij, die zoodanige toestemming verleend heeft, is tevens gehouden, daarvan onmiddellijk aan het Departement van Oorlog verflag te doen, en den Directeur der Artillerie, onder wiens beheer de bezigtigde instellingen zich bevinden, daarvan kennis te geven.

Bezigtiging van vestingen en werken van verdediging.

De toestemming tot het bezigtigen van vestingen, werken van verdediging en militaire gebouwen, met uitzondering van tuighuizen en gefichten der Artillerie, wordt door de Plaatselijke Kommandanten verleend; deze toestemming kan mondeling verleend worden aan de Officieren der Nederlandsche Armée,

en aan Hoofdbeambten tot het Departement van Oorlog behoorende, en schriftelijk aan Nederlandsche Officieren van de Zee-magt en andere inwoners van het Rijk, mits dat deze laatsten volle aan den Plaatselijken Kommandant bekend zijn. De schriftelijke toestemming wordt echter niet vereischt, wanneer een Plaatselijke Kommandant zoodanige Zeeofficieren of andere lieden in perfoon vergezelt.

De Officieren van Nederlandsche korps Ingenieurs, Mineurs en Sappeurs zijn, uit den aard van hunne dienst, geregtigd tot het bezigtigen der vestingen, mits dat zij zich te voren, zoo als de Reglementen op de dienst het vorderen, bij den Plaatselijken Kommandant hebben aangemeld, als ook bij den eerst-aanwezenden Ingenieur, voor zoo veel betreft het bezigtigen van werken en gebouwen, onder het bestuur der Genie staande.

De eerstaanwezende Ingenieurs waken zorgvuldig, dat geene bezigtigingen van opgemelden aard plaats hebben, zonder voorkennis van den Plaatselijken Kommandant, aan wien zij degenen, die zich tot dat einde bij hen aanmelden, verwijzen.

Wanneer Vorsten, Admirala, Generaals en andere hooge personen uit Landen, waarmede dit Rijk in Vrede is, de bezigtiging van vestingwerken en militaire gebouwen mogten verlangen, en niet in de gelegenheid waren geweest, om vooraf de toestemming van het Departement van Oorlog daartoe te vragen en te bekomen, is het voldoen aan zoodanig verlangen overgelaten aan de voorzigtigheid van den Plaatselijken Kommandant, onder mits nogtans, dat zoodanige hooge personen steeds, hetzij door hem zelve of door een Officier van de Genie vergezeld worden, en dat van het verleenen eener zoodanige toestemming door hem onmiddellijk aan het Departement van Oorlog worde verflag gedaan.

LOODSWEZEN.

In het tweede Deel, bladz. 422 en vervolgens, vindt men de Reglementen op het Loodswezen. Sedert 1835 zijn die Reglementen door anderen vervangen, welke nu zullen volgen.

BESLUIT van den 5den Julij 1835, houdende een Reglement voor de Loodsdienst, een Reglement omtrent de Onderstandsfondsen voor de Loodsen, derzelve Weduwen en Weezen, en bijzondere Reglementen voor de Loodswezens van de zeegaten van Texel, van die van Ter Schelling en Vlieland en van die van de Goedereede en Maas.

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods*, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende bepalingen vaststellen, betrekkelijk het Loodswezen van dit Rijk, en hetzelfde, zoo veel mogelijk, op eenen eenvormigen voet inrigten;

Gezien de voordragt van de Commissie, benoemd bij Ons besluit van den 11den Julij 1834, n°. 116;

Gezien de rapporten van de Departementen van Buitenlandfche Zaken, van Marine en van Justitie, van den 31sten December 1834, n°. 2, van den 30sten Januarij 1835, n°. 58, lett. B, en van den 18den Februarij 1835, n°. 55;

Den Raad van State gehoord :

Gezien het nader rapport van het Departement van Marine, van den 27sten Junij ll., lett. B, n°. 27 ;

Hebben goedgevonden en verstaan :

- 1°. Goed te keuren en te bekrachtigen het *Algemeen Reglement voor de Loodsdienst van dit Rijk*, gelijk mede het *Reglement omtrent de Onderstandsfondsen voor de Loodsen, derzelve Weduwen of Weezen*, benevens de *bijzondere Reglementen voor de Loodswezens van de zeegeten van Texel, van die van Ter Schelling en Vlieland en die van de Goedereede en Maas*, zoodanig als dezelve hiernevens, onder lett. A, B, C, D en E zijn gevoegd, met bepaling, dat dezelve van kracht zullen zijn en in werking gebragt worden met den 1sten October 1835.
- 2°. Te bepalen, dat de bijzondere Reglementen, voor de overige Loodswezens van dit Rijk, voorloopig zullen blijven bestaan, zoodanig als die vroeger zijn vastgesteld, en dat het hierbij goedgekeurde Algemeen Reglement omtrent de Onderstandsfondsen, daarop voor alsnog niet van toepassing zal zijn.
- 3°. Vast te stellen, dat, met inachtneming der bepalingen in het vorig lid vermeld, met den 1sten October 1835 aanstaande, zullen zijn ingetrokken en buiten werking gesteld, alle nog bestaande Reglementen en Verordeningen op de Zeeloodsdienst van dit Rijk, en in het bijzonder het Fransch Keizerlijk decreet van den 12den December 1806 (bij decreten van den 22sten Junij en 8sten November 1810 hier te Lande executoir verklaard).

Het Departement van Marine is belast met de uitvoering van het tegenwoordig Besluit, hetwelk met de daarbij gevoegde Reglementen en Tarieven zal worden geplaatst in het Staatsblad.

's Gravenhage, enz.

A.

ALGEMEEN REGLEMENT

OP DE

LOODSDIENST

IN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

EERSTE HOOFDSTUK.

*Opperbestuur en toezigt over de
Loodsdienst.*

Art. 1.

Het Departement van Marine is belast met het oppertoezigt en bestuur over de *Zee- en Binnenloodsdiensten in de buitenhavens.*

De Stedelijke Regeringen zijn belast met het bestuur derzelve *in die binnenhavens*, alwaar het dienstig geacht wordt Loodfen te hebben; het toezigt in het algemeen over de uitoefening van de *Binnenloodsdienst* in de *binnenhavens* verblijft nogtans aan het Departement van Marine, en wordt door hetzelfde in het bijzonder de noodige zorg gedragen voor eene goede overeenstemming tusschen de *Binnen- en Buitenloodsdiensten*, waar die met elkander in aanraking kunnen komen; en verder

- a. Dat de Loodsreglementen voor de onderscheidene binnenhavens, in welke het bestuur der Binnenloodswezens aan de Regeringen der steden of gemeenten verblijft, op eenen zoo veel mogelijk gelijken voet geregeld en nagekomen worden.

- b. Dat de dienstuitoefening der Binnenloodfen op hunne Loodswezens, buiten het gebied der respectieve steden en gemeenten, behoorlijk en volgens de bestaande bepalingen plaats hebben.

Art. 2.

Bij bijzondere Reglementen wordt de inrigting der Loodswezens in de onderscheidene buitenhavens, het getal der loodsvaartuigen en dat der Loodfen bepaald.

Art. 5.

Het dadelijk opzigt en bestuur over de Loodsdienst wordt gevoerd, in de buitenhavens, door de Onderinspecteurs, Commisfarisfen en Ondercommisfarisfen der Loodfen, onder het speciaal toezigt van den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen; in de binnenhavens, door en van wege het Stedelijk Bestuur, en zulks naar de bepalingen, vervat zoo in dit Algemeen Reglement, als in de bijzondere Reglementen, voor iedere haven of plaats gearresteerd of nog te arresteren.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Vereischten om tot Loods te worden aangesteld, hun examen, eed, enz.

Art. 4.

Geene personen zullen tot Zee- of Binnenloodfen worden aangesteld, dan kloeke, wakkere Zeelieden, van een onberispelijk gedrag, hebbende den ouderdom van vijf en twintig jaren bereikt, kunnende lezen en schrijven, verstaande de eerste gronden der rekenkunst, hebbende één of meer zeereizen gedaan, op een raschip (ten minste den tijd van twaalf maanden uitmakende voor de Zee- en zes maanden voor de Binnenloodfen).

Alvorens aangesteld te kunnen worden, zijn zij verpligt een examen af te leggen, zoo der kennis van de gronden, banken en loop der stroomen, ligging en plaatsing der tonnen en bakens, als der zeevuren en lichten langs de vaarwateren, voor

dewelke zij wenschen tot Loodsfen te worden aangesteld, gelijk ook over het bestuur der schepen.

Zij, die verlangen tot Loodsfen te worden beoemd, zullen daarenboven de vaarwateren, op dewelke zij de Loodsdienst wenschen te mogen uitoefenen, gedurende de *twee* laatste jaren aanhoudend bevaren, en, alvorens tot het loodsen van schepen toegelaten te worden, *vier* proefreizen met een diepgaand schip, onder het opzigt van een der bekwaamste Loodsfen, door den Commisfaris of Ondercommisfaris aan te wijzen, moeten gedaan hebben.

Art. 5.

De examens voor de *Zee- en Binnenloodsen in de buitenhavens* zullen afgenomen worden ten overstaan van de Onderinspecteurs over het Loodswezen, door de Commisfarisfen of Ondercommisfarisfen der Loodsfen, *twee* der bekwaamste Loodsfen, *twee* Koopvaardijchippers of Gezagvoerders, door de Onderinspecteurs respectievelijk te benoemen of uit te noodigen.

Die voor de *Binnenloodsen in de binnenhavens*, ten overstaan der Commisfien uit de Stedelijke Regering tot het bestuur over de Loodsdienst, door de Commisfarisfen der Loodsfen, *twee* der bekwaamste Loodsfen en *twee* Koopvaardijchippers of Gezagvoerders, door gemelde Commisfien insgelijks respectievelijk te benoemen of uit te noodigen.

Deze examens zullen kosteloos voor de zich aanbiedende personen worden afgenomen.

Art. 6.

Wanneer verscheidene Zeelieden te gelijk tot ééne Loodsmansplaats zich aanbieden, zal diegene, welke alle vereischten bezit en het examen op de meest voldoende wijze zal hebben afgelegd, bij voorkeur aangesteld worden.

Art. 7.

De *Zee- en Binnenloodsen in de buitenhavens* zullen eene aanstelling ontvangen van het Departement van Marine. — De

Binnenloodsen in de Binnenhavens van de Regering der plaats, tot welke zij behooren. — De eerstgemelde aanstellingen zullen geïficeerd moeten worden door den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen.

Art. 8.

De Loodsen zullen, naar de plaatselijke gesteldheid, kunnen ingedeeld worden in *gewone* en *buitengewone Loodsen*, en daar te boven in onderscheidene *klasfen*; ook zullen er, waar dit noodig geacht wordt, *Kweekelingen der Loodsen* bestaan, om tot Loodsen te worden opgeleid. Deze laatste zullen de Loodsen op hunne loodsreizen vergezellen, wanneer zij daartoe gelast worden, en aan boord der loodsvaartuigen de dienst van *Matrozen* verrigten.

Om tot *Kweekeling* te worden aangesteld, wordt de ouderdom van *achttien jaren*, het kunnen lezen, schrijven en het verstaan der eerste gronden van de rekenkunde vereischt.

De *buitengewone Loodsen* zullen dezelfde vereischten moeten bezitten en hetzelfde examen afleggen als de gewone Loodsen. Zij zijn bestemd, om deze laatste, bij groote drukte of ziekte, te helpen en te vervangen, wanneer zij daartoe geroepen worden, en om, bij sterfte, ontslag of afzetting, provisioneel de plaats van gewoon Loods te vervullen.

De vervulling van openkomende plaatsen bij de vaste Loodswezens wordt bij de bijzondere Reglementen bepaald.

Art. 9.

Alle, bij de onderscheidene Zee- en Binnenloodswezens, in de buitenhavens in dienst tredende personen zullen gehouden zijn, den navolgenden eed af te leggen:

„ Ik zweer (belove), dat ik mij in mijne dienst als
 „ ..... (kwaliteit) bij het Loodswezen van .....
 „ (benaming van het Loodswezen of plaats) stiptelijk
 „ zal gedragen naar de verordeningen, in het algemeen
 „ op de Loodsdienst geëmaneerd, en naar de bijzondere
 „ Reglementen, gearresteerd of nader te arresteren, voor

„ de Loodsdienst der standplaats, tot dewelke ik be-
 „ hoor, en dat ik mij voorts in deze mijne betrekking
 „ zal gedragen zoo als een goed, braaf, eerlijk en trouw
 „ ..... (kwaliteit), ten dienste van het Rijk, de
 „ zeevaart en den koophandel schuldig is te doen.

„ *Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!*” (met ware
 woorden)

Deze eed zal door de Zee- of Buitenloodsen, en door de
 Binnenloodsen in de buitenhavens, afgelegd worden in handen
 van den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen, of, wan-
 neer deze niet in de gelegenheid mogt zijn dien af te nemen,
 in handen van den Onderinspecteur over het Loodswezen van
 het district.

Van het afleggen van dezen eed zal aanteekening geschieden
 op de akte van aanstelling.

Het afleggen van den eed der Loodsen in de binnenhavens,
 zal geschieden naar de deswege reeds bestaande of nader vast te
 stellen stedelijke verordeningen.

Art. 10.

Voor rekening der bijzondere Loodswezens, zal aan ieder der
 gewone Loodsen een zilveren, en aan ieder der buitengewone
 Loodsen een koperen Loodsmansteeken uitgereikt worden, op
 hetwelk zal gegraveerd zijn: voor de *Zeeloodsen twee* ankers
 overkruis, en voor de *Binnenloodsen een enkel* anker, beiden
 met eenen loodslijn daarover geflingerd.

Voorts zullen daarop vermeld staan derzelver kwaliteit en
 standplaats, tot dewelke de Loodsen behooren, gelijk mede het
 nummer van elken Loods; zullende die teekenen moeten hebben
 de grootte van zeven Nederlandsche duimen middellijn.

Art. 11.

De Loodsen zullen zich nimmer in het openbaar vertoonen,
 noch aan boord van een schip overgaan, zonder deze Loods-
 mansteekens zichtbaar op hunne boyenkleederen te hebben, en

zich nimmer aan boord van eenig fchip mogen begeven, zonder derzelver aanftellingen en uittrekfels der Reglementen, zoo algemeen als bijzonder, op de Loodsdienst, zoodanig als die zullen worden gedrukt, bij zich te hebben.

Art. 12.

De Loodfen zullen niet vermogen hunne Loodfmanfteekens, noch hunne aanftellingen te verpanden, te vervreemden of uit te leenen.

Art. 13.

De Loodfen, welke met eene fchorfing in hunne dienst geftraft worden, of verlof, of wel een ontfslag gekregen hebben, zullen verpligt zijn, hunne Loodfmanfteekens, akten van aanftelling en reglementen aan den Commisfaris hunner ftandplaats af te geven.

Art. 14.

De Weduwen en Weezen van Loodfen zullen verpligt zijn, bij het affterven hunner mannen of vaders, derzelver Loodfmanfteekens, akten van aanftelling en de aan hen uitgereikte reglementen, binnen veertien dagen na het overlijden, aan den Commisfaris der ftandplaats, waartoe die Loodfen behoord hebben, terug te geven.

Hierin nalatig blijvende, zullen zij niet tot genot van onderftand, uit de daartoe beftemde fondfen, in aanmerking kunnen komen.

Indien de Loodfen geene Weduwen of Weezen nalaten, zijn hunne erfgenamen daartoe verpligt.

Art. 15.

Bij de onderscheidene Loodfwezens zullen ftamregisters gehouden worden, op dewelke al de bij de Loodfdienst aangeftelde perfonen, Schippers van loodsbooten, Loodfen en Kweekelingen zullen worden ingefchreven, met namen en voornamen, het hun toegewezen nommer, dag en plaats van geboorte, datum van aanftelling, de bijzondere dienften door hen

bewezen, belooningen daarvoor ontvangen; eindelijk de datums van ontslag, op pensioenstelling of overlijden.

Art. 16.

Geen Loodschipper, Stuurman, Loods noch Kweekeling zal zijne dienst kunnen of mogen verlaten, dan na zijn ontslag verzocht, of van zijn verlangen daartoe, aan het Bestuur, waaronder hij behoort, kennis gegeven en het ontslag verkregen te hebben.

Art. 17.

De Loodsen, die door ouderdom of gebreken voor de Loodsdienst ongeschikt worden, zullen onder de rustende Loodsen gesteld worden, en eenen onderstand genieten uit de respectieve daartoe bestemde fondsen, of, alwaar dezelve niet bestaan, uit de Loodskasfen.

Een gelijke onderstand zal aan de Weduwen of Weezen der Loodsen verleend worden, overeenkomstig het Reglement voor de Onderstandsfondsen van de Loodsdienst.

DERDE HOOFDSTUK.

*Verplichtingen der Loodsen en strafbepalingen
op het verzuim derzelve.*

Art. 18.

De Schippers en Stuurlieden der loodsbooten, zoo mede de Loodsen en Kweekelingen zijn, ieder in deszelfs betrekking, gehoorzaamheid verschuldigd aan de over hen gestelde personen, en zullen getrouwelijk de bevelen nakomen, dewelke hun tot nut van de Loodsdienst, en in het bijzonder ter bevordering van de veiligheid der scheepvaart, zullen gegeven worden; ook zullen zij hen in het doen van inspectie zoo veel mogelijk behulpzaam zijn, en dien bijstand en hulp verleen, welke de over hen gestelde personen, elk in derzelve betrekkingen, van hen zoude kunnen vorderen.

Art. 19.

Niemand der bij een Loodswezen in dienst zijnde personen, als: Schippers of Stuurlieden, Loodfen of Kweekelingen, zal zich van zijne standplaats mogen verwijderen, zonder daartoe vooraf van de over hen gestelde personen verlof gevraagd en bekomen te hebben, op poene van *zeven dagen* schorsing in zijne dienst; bij herhaling zal de straf verdubbeld worden. En wanneer dit verbod ten derden male wordt overtreden, zal de-gene, welke zich daaraan heeft schuldig gemaakt, van zijne bediening worden ontzet.

Art. 20.

Alle loodschuiten, zoo die, welke tot de vaste, als buitengewone Loodsdiensten behooren, zullen den naam van de standplaats, of, indien de smalte van het zeil zulks niet toelaat, de eerste letter van den naam van die standplaats, waartoe zij behooren, met het nommer aan hunne loodsbooten gegeven, in het bovenste gedeelte van het groote zeil, boven den laatsten rifband, moeten voeren; de letters zullen met zwarte zichtbare vetw aan beide zijden van het zeil, ter grootte van ten minste *vier palmen*, moeten gesteld worden; hetzelfde teeken zal ook op het achterste gedeelte van de loodsboot moeten geplaatst en alle jaren op nieuw opgeschilderd worden.

Art. 21.

De loodsbooten zullen daarenboven, op straffe van *veertien dagen* schorsing van dienst voor den Schipper, die ten deze in gebreke blijft, eene blaauwe vlag, ter breedte van *vier* gewone kleeden, en ter lengte van *drie ellen en twintig duimen*, met het aan die boot gegeven nommer, in het wit daarin genaaid, aan den top voeren.

Art. 22.

De Schippers en Stuurlieden van loodsbooten zullen hunne onderhebbende vaartuigen altijd in goeden staat en van het noodige voorzien gereed moeten houden, en zorgen voor zoo langen tijd, als bij de bijzondere Reglementen is voorgefchreven,

proviand aan boord hebben, om, ten dienste der scheepvaart, naar zee te kunnen zeilen, en den bij de bijzondere Reglementen bepaalden tijd in zee te kunnen blijven. — Bijaldien zij in de noodzakelijkheid zijn van te moeten timmeren, en daardoor voor eenigen tijd verhinderd mogten zijn om naar zee te gaan, zullen zij gehouden zijn, daarvan kennis te geven aan de Commissarisfen of Ondercommissarisfen der Loodsfen respectivelijk; zoo ook, wanneer zij weder tot de Loodsdienst gereed zijn.

Art. 23.

De loodsbooten, welke, ingevolge de bepalingen der bijzondere Reglementen, in zee moeten zijn, zullen niet dan op bepaalde tijden vermogen naar binnen te komen, ten zij door hoogen nood gedrongen, of dat dezelve al derzelver Loodsfen hebben afgegeven, op straffe voor de Schippers van *veertien dagen* schorving in de dienst, en, wanneer zij om eene der evengemelde redenen naar binnen mogten gekomen zijn, zullen zij, op straffe als voren, gehouden zijn, bij de eerste gelegenheid van wind, weêr en stroom, of zoodra zij derzelver Loodsfen hebben terug bekomen, weder naar zee te vertrekken, behoudens de bepalingen deswege bij de bijzondere Reglementen gemaakt.

Art. 24.

De Schippers of Stuurlieden der loodsbooten zullen zich in zee op eenige mijlen van de zeegaten verspreiden en zich ophouden daar, waar zij, naar de omstandigheden van weêr, wind en stroom, de schepen moeten verwachten, om dezelve daardoor, van waar ook komende, Loodsfen te kunnen aanbieden. Terwijl bij de bijzondere Reglementen, voor elke standplaats, de afstanden, waarop zij zich zullen moeten verwijderen en de plaatsen, alwaar zij zich zoo veel mogelijk moeten ophouden, wanneer zulks noodig geacht wordt, zal bepaald worden.

Art. 25.

De Zeeloodsfen eenig schip ontdekkende, hetwelk zij vermoeden, dat den wil naar eene der havens van dit Rijk heeft,

zullen zich beijveren, hetzelfde eenen Loods aan te bieden, en daarvan te voorzien.

Art. 26.

Wanneer bij buitengewone omstandigheden order mogt gegeven worden, dat meerdere loodsbooten of loodschuiten, dan de bijzondere Reglementen medebrengen, of alle loodsbooten, naar zee zullen zeilen, om eenige dienst te verrigten, zal zulks dadelijk door de Schippers of Stuurlieden, aan welken de last gegeven is, ten uitvoer moeten worden gebracht.

Art. 27.

De Loodfen zijn verplicht om, op de eerste order van de over hen gestelde personen, of sein van schepen, dezelve ten hulp te komen, en bijaldien er, bij storm of noodweêr, schepen voor den wal of op de reede waren, die met seinen of schieten te kennen gaven, adfistentie te verlangen, en er op dat tijdstip geene loodsbooten of loodschuiten buiten waren, of, om het flechte weêr, de binnen zijnde Loodfen zich huisverig toonden, om naar buiten te zeilen, zoo zullen de aanwezige Onderinspecteur en Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodfen dadelijk beraadflagen, of er mogelijkheid tot toebren- ging van hulp is, en, zoo zulks mogelijk geacht wordt, beoordeelen, welke schuit of boot zij daartoe het weêrbaarste achten, of welke Loodfen de vroeger aangewezen loodsboot zullen bemannen, indien de tot dezelve behoorende Loodfen zwaarigheid mogten maken, met dezelve in zee te gaan; op straffe van eene schorsing in de dienst voor de tijd van *zeven dagen*, roepasfelijk op elk perfoon, die te dezen opzigte weigerend mogt blijven; terwijl daarentegen aan de Loodfen, welke aan het gegeven bevel voldaan zullen hebben, eene billijke belooning, te bepalen door den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen, op voordragt van den Onderinspecteur over het Loodswezen in het district, uit de Loodskas zal worden toegekend.

Art. 28.

De vaartuigen, die zich het eerst voor de zeegaten opdoen, zullen ook het eerst geloodsd moeten worden.

Gevolgelyk wordt het aan de Loodsen verboden, om de verstaafzjnde boven de naastbijzjnde, of de grootste boven de kleinste schepen te verkiezen, op straffe van *zeven dagen* schorsing van dienst.

Niettemin is ieder' Loods gehouden, 's Rijks schepen en vaartuigen bij voorkeur te loodsen, te dienen of te helpen, wanneer hij daartoe gedrongen of geseind wordt.

Indien echter eenig in het gezigt zijnde schip of vaartuig in het gevaar mogt zijn, zullen de Loodsen gehouden zijn alsdan, bij voorkeur, ten eerste naar hetzelfde te stevenen; moettende ieder in gevaar zijnd schip of vaartuig vóór alle andere geholpen worden.

Art. 29.

De Schippers der loodsbooten en Loodsen zullen gehouden zijn zich te benaarftigen, om de laag benedengaats vervallene schepen, zoo spoedig doenlijk, en, voor zoo verre zulks met de dienst van bovengaats komende schepen bestaan kan, van Loodsen te voorzien, zonder daartoe een volgend getij af te wachten, op straffe van *zeven dagen* schorsing van dienst.

Art. 50.

Aan alle Schippers en Stuurlieden van loodsbooten, zoo mede aan alle Loodsen, wordt wel expresfelyk verboden, eenige gemeenschap daar te stellen, om te zamen in ééne beurs te varen, of de loodsgelden met eene schuit verdiend, met de Schippers en equipagie van eene andere schuit te deelen.

Daarentegen zullen de Zeeloodsen gehouden zijn, tegen elkander *partij* te varen, en zal een ieder zijn uiterste vermogen aanwenden, om de schepen op te loopen en te bedienen; zullende de met eene loodsboot of loodschuit verdiende gelden en premien onder diegenen, welke met zoodanig vaartuig varen, moeten verdeeld worden, naar gelang der bepalingen, beschikkingen of voorwaarden, hieromtrent onderling aangeaan, of bij de bijzondere Reglementen vastgesteld; wel verstaande nogtans, dat, wanneer onderscheidene loodsbooten zich in zee

of in de zeegaten bevinden, en te gelijk een fchip of fchepen ontmoeten, welke, bij reddeloosheid of andere omftandigheden, hulp noodig hebben, — de Loodfen, in dat geval, zullen vermogen gezamenlijk een fchip te helpen, en onderling overeen te komen, welke vaartuigen tot adfistentie bij dat fchip of die fchepen zal of zullen verblijven; de gelden alsdan door de zich, ten dienfte der andere fchepen, op zee begeven hebbende boot of booten verdiend, gezamenlijk met de tot hulp van zoodanig fchip geblevene boot zullen kunnen worden verdeeld.

Art. 31.

Het wordt den Schipper der loodsbooten of fchuiten verboden, om op derzelver booten of fchuiten eenen Loods van een ander Loodswezen, dan dat, waartoe de Schipper of loodsboot behoort, ter loodfing van fchepen mede te voeren, zonder hiertoe vooraf de toeftemming van den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodfen, tot welke de boot behoort, te hebben bekomen; zullende, hiertegen gehandeld zijnde, de Schippers, of die het bevel voeren, worden geftraft met eene fchorfing in hunne dienst gedurende *veertien dagen*, en het door den medegevoerden Loods verdiende loon ingehouden ten behoeve van de Loodskas.

Het zal echter den Loodsfchipper steeds geoorloofd zijn, eenen Loods van een ander Loodswezen of andere ftandplaats uit een naar zee geloodst fchip af te halen.

Art. 32.

De Loodfen zullen bij beurten de fchepen loodfen.

Nogtans zal het aan de Zeeloodfen van eene loodsboot of loodsfchuit vrijftaan, om het loodfen van fchepen door het lot te doen beflifen.

In de havens, alwaar de loodsreizen bij beurten gefchieden, zal aan de Loodskantoren een bord hangen, met de namen der Loodfen daarop gefchreven, en eene pen geftoken worden bij den naam van den aan de beurt ftandden Loods.

Art. 55.

Indien de Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodsen of Schipper eener loodsboot, uit hoofde van den grooten diepgang van het fchip of andere redenen, mogt raadzaam oordeelen, eenen anderen dan den aan de beurt liggenden Loods daarmede te belasten, gelijk ook, indien de Schipper of gezagvoerder van het fchip eenen anderen Loods mogt begeeren, zal zoodanig gekozen Loods op het fchip moeten overgaan, zonder dat iemand der andere Loodsen zich daartegen zal mogen verzetten, op straffe, in beide gevallen, van *zeven dagen* fchorfing van dienst; met dien verftande nogtans, dat, wanneer, op begeerte van den gezagvoerder van een fchip, een' ander' Loods dan de aan de beurt fttaande op dat fchip overgaat, zoodanig gezagvoerder voor die vergunning, boven en behalve het gewone loodsgeld, zal moeten betalen eene fom van *twintig gulden*, als:

Vijftien gulden voor den aan de beurt ftanderen Loods of de ploeg, tot welke dezelve behoort, en

Vijf gulden voor de Loodskas.

Zullende wijders de Loods, welke niet gekozen wordt, zijne beurt behouden, en weder het eerst in aanmerking komen; terwijl de gekozen Loods zal worden befchouwd als eene gewone reize gedaan te hebben, en na volbrenging derzelve het laatst aan de beurt zal komen.

Art. 54.

Geen Loods, veel minder een Vifcher, of ander zeeman, zal vermogen aan boord van eenig uit zee komend en naar eene der havens van dit Rijk bestemd fchip over te gaan, om hetzelve te loodfen, alvorens hetzelve gepraaid en vernomen te hebben, van waar hetzelve is komende, en zoo bevonden mogt worden, dat zoodanig fchip komt uit Landen, van welke zij van Gouvernementswege kennis gekregen hebben, dat hetzelve moet worden gehouden voor verdacht van befmetting, en bijgevolg niet kan toegelaten worden tot de vrije gemeenfchap, zal hetzelve gebragt worden, zoo mogelijk bij voortzeiling,

zonder daar aan boord te gaan, naar de plaats, bestemd voor de quarantaine; of wel, wanneer eenig schip van Gouvernementswege mogt opgegeven wezen, als besmet te zijn, zal hetzelfde door de Loodsen geheel afgewezen, en onder geen voorwendfel binnen gebragt worden.

De Loodsen, Visfchers of Zeelieden zullen, bij hunne komst aan boord van schepen, welke niet in de termen vallen van besmetting verdacht te zijn, steeds van de Schippers derzelve moeten vernemen, of ook, gedurende de reize, eenige personen op die schepen zijn overleden, en of zich onder de equipage of pasfagiers zieken bevinden, als in welke gevallen de bij art. 122 van dit Reglement (7de Hoofdstuk) te beschrijven quarantainevlag op die schepen zal moeten worden gehefchen, en dezelve door de Loodsen of andere zeelieden buiten alle gemeenschap worden gehouden, tot dat, bij naauwkeurig onderzoek en visitatie, zal gebleken zijn, dat er, door het ontfag van die schepen, volstrekt geene vrees voor overbrenging van besmetting behoeft te bestaan.

Een Loods, Visfcher of ander Zeeman overtuigd wordende, hierin niet met alle omzigtigheid te werk gegaan te zijn, zal naar bevind van zaken worden gestraft.

Alles onverminderd de op de quarantaine bestaande strafbepalingen, vervat in de Publicatie van het voormalig Staatsbewind, van den roden Januarij 1805, welke bij Koninklijk besluit van den 24sten Julij 1819, n°. 14, is verklaard provifioneel in volle kracht en werking te blijven.

Art. 35.

Geen Loods, Visfcher noch ander Zeeman, als Loods fungerende, zal zich verftouten om, onder welk voorwendfel ook, aan boord van eenig schip, al ware het zelfs in nood, te komen, of om aan deszelfs masten, touwen, ankers of ander toebehooren de handen te slaan, of zich dienaangaande het allerminste aan te matigen, niettegenstaande het schip op strand aan den grond of vastgeraakt, ja zelfs met water bezet was, dan met toestemming van de Schippers, Bevelvoerders of die-

genen , die buiten deze van de equipagie daarbij of opgebleven waren.

Diegenen , welke tot hulp of adfistentie aangenomen zijn , zullen mede niet zonder toefstemming van de aan boord geblevene perfonen mogen ondernemen , om masten of touwen te kappen , luiken op te breken , goederen te losfen of te vervoeren.

Art. 56.

De Loodfen zullen , op ftraffe van inhouding van het loodsgeld , en eene fchorfing van *vijf dagen* , niet met de aan hen toebetrouwde fchepen mogen onder zeil gaan , noch die in de zeegaten of op de rivieren loodfen , vroeger dan een uur vóór zonne-opgang of met zoodanig daglicht of helder maanlicht , dat de tonnen en merken op eenen behoorlijken afstand kunnen gezien en onderscheiden worden , mits in dezen steeds met overleg van de Schippers of gezagvoerders der fchepen te werk gaande.

Zij zullen , op gelijke ftraffe van inhouding als hierboven is vermeld , ook niet vermogen later dan een uur na zonnendergang in de zeegaten en rivieren te loodfen , of door te zeilen , ten zij zulks gefchiede om eene goede haven , reede of ankerplaats te bereiken , of op eene fchriftelijke gemotiveerde aanvraag van de Schippers of gezagvoerders der fchepen , met inachtneming van de bij artikelen 30 , 34 en 39 van dit Reglement gemaakte bepalingen , zoo omtrent de in- en uitklaring der fchepen , als ten aanzien van de aan dezelve op te leggen quarantaine , gelijk ook voor zoodanige der bodems , welke met buskruid mogten beladen zijn.

Art. 57.

Wanneer een Loods aan boord van eenig vaartuig zal gekomen zijn , hetwelk den wil heeft naar eene der havens of zeegaten van dit Rijk , en bij de uiterton van die haven of dat zeegat op eene mijl afftands genaderd zal zijn , zal hij dat vaartuig deszelfs Natievlag doen hijschen , doch niet van den top , als moerende aan deze het fein voor eenen Loods gehefchen worden.

Art. 58.

De Loodfen zullen gehouden zijn om, zoo veel zulks met zeemanschap doenlijk is, de geschiktste manoeuvres te maken of te doen maken, om de In- en Uitklaarders der in- en uitgaande regten en accijnfen aan boord te doen komen; zijnde het hun niet geoorloofd door te zeilen, zonder dat de schepen behoorlijk ingeklaard zijn, ten zij zulks bij stormweder of andere buitengewone omstandigheden volstrekt onmogelijk mogt wezen; terwijl het uitzeilen, zonder behoorlijk uitgeklaard te zijn, nimmer geoorloofd zal wezen.

Geen Loods zal op een uitvarend fchip mogen gegeven worden, of zijne dienst ter uitloodfing van het fchip aanvangen, ten zij het den Commisfaris of den Loods gebleken is, dat het fchip werkelijk is uitgeklaard.

Het bewijs daarvan zal bestaan in een door de Beambten der in- en uitgaande regten en accijnfen geteekend af te geven kaartje, waarop uitgedrukt staat het woord: *uitgeklaard*, benevens de dagteekening in fchrijffletters, gelijk ook de namen van het fchip en Schipper, welk bewijs aan den Commisfaris der Loodfen, of Loods, zal moeten overhandigd worden; alles op ftraffe van fchorfing van *vijf* tot *veertien dagen* in hunne functien, en, bij herhaling, ontfag uit de Loodsdienst.

Art. 59.

Elke Loods zal verplicht zijn, van de Schippers of gezagvoerders der binnenkomende fchepen af te vragen, of en welke hoeveelheid buskruid zij aan boord hebben, en daarvan dadelijk, bij de binnenkomst in de havens of voorhavens, kennis te geven aan de Havenmeesters, behoudens de verplichtingen, bepaald in het bijzonder bij de Wet van den 26ften Januarij 1815 (*Staatsblad* n°. 7), omtrent den vervoer van buskruid (*).

De Loodfen zullen ook verplicht zijn, de Schippers of gezagvoerders van binnenkomende fchepen te waarfchuwen, om de geladene stukken, waarmede de fchepen gewapend zijn, vóór derzelver binnenkomst te doen aftrekken.

(*) Te vinden in het tweede Deel van dit werk, blad. 312.

Art. 40.

Eene loodsboot binnenkomende, zal de Schipper of Stuurman van dezelve gehouden zijn, zich dadelijk aan te melden bij den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodsen, en de redenen doen kennen van zijne binnenkomst, ten einde in deszelfs dagboek aangeteekend te worden, op straffe van schorsing in de dienst gedurende *zeven dagen*.

Art. 41.

Niet meer dan één Loods zal aan boord van een fchip mogen overgaan, om hetzelfde te loodfen, ten ware de Schipper of Bevelhebber, tot meerdere zekerheid van deszelfs fchip, een tweeden Loods exprefelijk mogt begeeren, of wel, dat het overgaan van twee Loodsen, tot meerdere zekerheid voor groote en diepgaande fchepen, in drooge en moeilijk te bevaren zeegaten, bij de bijzondere Reglementen geboden of veroorloofd wordt.

Art. 42.

De Loodsen zullen boven de bij bijzondere Tariieven bepaalde loodsgelden op geene meerdere gelden mogen aandringen, op straffe van inhouding van het verdiende loodsgeld en teruggave van het meerder ontvangene; ook zullen zij van de Schippers geene footjes of gefchenken, hetzij in geld of in goederen, eifchen; alles op pene van *zeven dagen* fchorfing in hunne functien.

Art. 43.

Een Loods aan boord van eenig fchip of vaartuig gezonden zijnde, of aangenomen hebbende om hetzelfde te loodfen, zal zijne loodsreize aan geen ander mogen overdoen (ten zij in geval van plotfelijke ongesteldheid, als wanneer daarvan dadelijk kennis aan den Commisfaris of Ondercommisfaris zal gegeven worden), zonder bewilliging van den Gezagvoerder en zonder voorkennis van den Commisfaris of Ondercommisfaris, op straffe van eene fchorfing in zijne dienst voor den tijd van *veertien dagen*.

Art. 44.

De Loodfen zullen gehouden zijn, aan Schippers of gezagvoerders van eenig fchip of vaartuig behoorlijke befcheidenheid te betoonen en de equipagie op gelijke wijze te behandelen, op poene van *vijf* tot *veertien dagen* fchorfing in hunne functien.

Art. 45.

De Loodfen zullen verplicht zijn, bij hun aan boord komen, naar den fcheepsdiepgang, de gebreken en bezeildheid van hetzelfde, alsmede, wanneer het zwaarden voert, naar derzelver diepsteeken te vernemen; terwijl het hun nimmer tot verontfchuldiging zal kunnen ftrekken, met den diepgang en de hoedanigheden des fchips niet bekend te zijn geweest, en zulks op ftraffe van eene fchorfing van *zeven dagen* in hunne dienst, behoudens de verdere wettelijke ftrafbepalingen, wanneer, door hunne nalatigheid, het fchip fchade mogt hebben bekomen of verongelukt zijn.

Art. 46.

Op ondiepe wateren komende, alwaar de zwaarden den grond zouden kunnen raken, zal de Loods gehouden zijn, de Schippers of gezagvoerders van zoodanig fchip bij tijds te waarfchuwen, ten einde die te doen ophalen: zijnde de Loods overigens, na gewaarfchuwd te hebben, niet meer verantwoordelijk voor het ongeluk daardoor ontftaan.

Art. 47.

De Loodfen zijn uitdrukkelijk verplicht, om bij het loodfen van fchepen of vaartuigen het lood te gebruiken of te doen gebruiken, en indien, door verzuim hiervan of door andere nalatigheid, eenig ongeval aan het fchip kwam te gebeuren, zoo zal de Loods in regten kunnen vervolgd worden.

Ingeval eenig fchip door hen aan den grond mogt worden gezeild, zullen zij geftraft kunnen worden met de inhouding van het loodsgeld, en eene fchorfing van *vijf* tot *veertien dagen* in hunne dienst.

Art. 48.

Het is den Loodsen expresfelijk verboden, om van de fchepen of vaartuigen af te gaan, zonder voorkennis van derzelve Gezagvoerders, en in geen geval vóór en aleer het fchip of vaartuig tot aan deszelfs beftemming zal gebragt zijn, en aldaar op de reede vertuid, of in de haven gemeerd is, ten zij de Schipper, om dadelijk verder te zeilen, niet verkiest te vertuigen, of dat de Loods door eenen anderen vervangen zij.

Desgelijks zullen de Loodsen de uitzeilende fchepen of vaartuigen niet vermogen te verlaten, vóór en aleer dezelve in volle zee en buiten gevaar zijn.

Alles op ftraffe van *vijf* tot *veertien dagen* fchorfing in hunne dienst.

Art. 49.

De Loodsen, eene admisfie hebbende voor meer dan ééne haven, zullen verplicht zijn om de fchepen te brengen naar die haven, welke de Schippers zullen begeeren, zonder zich daartegen te verzetten, ten ware zij zich in nood, of in de onmogelijkheid bevonden hadden, anders te doen; en zullen hun, in dat geval, de reiskosten, berekend ad vijftig cents voor ieder uur afftands van de haven, alwaar het fchip is binnengeloodsd, tot hunne standplaats, door den Schipper of gezagvoerder, boven en behalve het loodsgeld, betaald worden.

Ook zullen zij niet mogen gebruik maken van verkeerde voorwendfels, of van de onkunde der Schippers, om hen van derzelve voornemen tot het binnenloopen in eene bepaalde haven af te brengen.

Art. 50.

Een Loods zal niet toelaten, dat, gedurende zijne loodsreize, op een fchip of vaartuig, waarop hij zich bevindt, binnen de uitertonnen of op de rivieren eenige ballast op het dek worde gebragt of gehouden, om over boord te worden geworpen; veel min dat dezelve, gelijk ook gruis van fteenkolen en asch over boord geworpen worde, op ftraffe van *drie* tot *zeven dagen* fchorfing in zijne dienst.

Indien echter, tegen zijn verbod, eenige ballast mogt over boord geworpen worden, zal hij daarvan, na het afloopen zijner loodsreize, of zoodra het fchip door hem verlaten is, dadelijk kennis geven aan den Onderinspecteur, aan den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodfen, of aan den Havenmeester, en zulks op straffe van *vijf dagen* fchorfing in zijne dienst.

Art. 51.

Een Loods, een binnenkomend fchip geloodsd hebbende, zal het loodscertificaat, hetwelk hij den Schipper ter teekening zal aangeboden hebben, en hetwelk de Schipper of gezagvoerder, volgens art. 83 van dit Reglement, 4de Hoofdstuk, verplicht is te teekenen, door den Commisfaris der Loodfen ter plaatfe, alwaar het fchip gebragt is, laten afteekenen en viferen, en vervolgens aan dien zijner standplaats afgeven.

Een Loods, geen voldoende geteekend certificaat aan den Commisfaris of Ondercommisfaris zijner standplaats overbrengende, is niet gerechtigd tot de ontvangft van het aan hem toekomende loon, ten ware het bewezen mogt worden, dat de Schipper of gezagvoerder van het fchip, om andere redenen, vreemd aan de Loodsdienst, geweigerd mogt hebben, het certificaat te teekenen, en de Loods zich behoorlijk van zijnen pligten gekwetten heeft.

Art. 52.

De aan de beurt fttaande Loodfen, in de buitenhavens, zijn verplicht zich, zoodra mogelijk, aan boord van het fchip te begeven, hetwelk fein voor eenen Loods geeft, op straffe van *zeven dagen* fchorfing in hunne dienst.

Art. 53.

Een Schipper, Loods of Kweekeling, of ander bij eenig Loodswezen aangefeld perfoon, weigerende de dienst te verrigten, welke hem in zijne betrekking tot het Loodswezen bevolen wordt, zal voor de eerfte maal met *vijf tot tien dagen* fchorfing in zijne functien geftraft worden; voor de tweede

maal met *veertien dagen* schorfing, en, zulks voor de derde maal gefchiedende, afgezet worden.

Art. 54.

De Loodfen, niet tot het Loodsdistrict van het zeegat, werwaarts het fchip den koers heeft, behoorende, of Visfcherlieden, welke op zich hadden genomen, het fchip in zoodanig zeegat binnen te loodfen, zijn verpligt de gefchikfte manoeuvres te maken, om den Loods, welke hen vervangen moet, het aan boord komen gemakkelijk te maken, en zulks tegen inhouding van het loodsgeld, ten behoeve van diegenen, welke zich aangeboden en regt op het loodsgeld mogten hebben.

Art. 55.

Een Loods, overtuigd wordende eenen anderen Loods in de uitoefening van zijne dienst te hebben benadeeld, zal gehouden zijn het ontvangen loon terug te geven, en, dit weigerende, van deszelfs bediening ontzet worden.

Art. 56.

Indien, tijdens de loodsreize, eenige twist mogt komen te ontftaan tufchen den Gezagvoerder van het koopvaardijfchip en den Loods, over de vaart van hetzelfde, en het gebeuren mogt, dat de Schipper anders handelen wilde, dan volgens Loods gezegde, zoo zal de Loods publiek op het dek en in het bijzijn der fcheepsbemanning verklaren, dat hij op die wijze niet langer voor de veiligheid van het fchip kan inftaan en gehouden zijn, bij deszelfs terugkomst, dadelijk den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodfen van het voorgevallene te rapporteren.

Art. 57.

Een Loodsfchipper, Loods of Kweekeling befchonken gevonden zijnde, zal voor de eerste maal geftraft worden met eene fchorfing in zijne functien voor den tijd van *zeven dagen*; voor de tweede maal met eene fchorfing van *veertien dagen*, en voor de derde maal afgezet worden.

Een Loods, dronken zijnde, willende ondernemen een fchip te loodfen, zal voor de eerfte maal geftraft worden met eene fchorfing van *veertien dagen*, en, bij herhaling zich hieraan fchuldig makende, *dadelijk van zijne functien als Loods ontzet worden*.

Art. 58.

De Loodfen zijn verplicht, om de ankers te ligten, welke de Schippers of gezagvoerders in de zeegaten en rivieren hebben laten zitten, indien dezelve niet binnen de *driemaal vier en twintig uren* door derzelver eigenaren zijn geligt geworden.

De Loodfen zijn almede verplicht, om, bij het flippen of kappen van eenig touw, zoo veel mogelijk te zorgen, dat de ankers of geflipte touwen met goede boeijen en boeireepen voorzien worden, en wegens het laten zitten van ankers, bij hunne aankomst, dadelijk daarvan kennis geven aan den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodfen van hun district, op ftraffe van *acht dagen* fchorfing in de dienst, indien zij hierin nalatig zijn.

Het loon, dat voor het ligten der touwen en ankers betaald zal worden, wordt geregeld bij art. 103 van dit Reglement (5de Hoofdfuk).

Art. 59.

Alle zeedriften, verlaten gevonden fchepen en vaartuigen, zullen door de Loodfen getrouwelijk aan de Strandvonders worden uitgeleverd, behoudens de reclame op het aan hen, volgens de bestaande Reglementen op de Strandvonderij, daarvan aankomende bergloon, ten ware de Gezagvoerder of iemand der equipagie van het verlatene fchip zich, vóór het binnen de haven of ten anker komen, had aangemeld, onverminderd de reclame tot belooning voor gepresteerde dienst, door den Regter te bepalen, indien partijen daaromtrent onderling niet mogten overeenkomen.

Art. 60.

De Loodfen zullen gehouden zijn, van ten minfte iedere maand, naar een door de Onderinspecteurs over het Loodswe-

zen te houden rooster, de zeegaten, gelijk mede de vaarwaters in de rivieren te peilen en dezelve nauwkeurig te onderzoeken, en wel voornamelijk na het waaijen van eenen storm, zoo mede acht te geven op de ligging der bakentonnen en de stelling der bakens, kapen of merken, en zoo zij mogten bespeuren, dat de vaarwaters verlopen waren, of bemerken, dat er bakentonnen en bakens vermist werden, — of wel, dat de tonnen, bakens, kapen of merken niet goed geplaatst mogten zijn, gelijk ook, wanneer zij weder geplaatst zijn, verplicht wezen, daarvan dadelijk kennis te geven aan den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodfen, die van deze bevindingen schriftelijke opgave zal doen aan den Onderinspecteur over het Loodswezen, waaronder zij behooren; met vermelding van de dagteekening, waarop die peilingen en dat onderzoek hebben plaats gehad, welke Onderinspecteurs daarvan vervolgens mededeeling zullen behooren te doen aan den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen.

Zullende de in deze nalatige Loodfen worden gestraft met eene schorving in hunne dienst voor den tijd van *zeven tot veertien dagen*.

Ook zullen de Loodfen gehouden zijn, acht te geven op branden der kust- en andere lichten, en indien zij mogten bemerken, dat daarbij eenig verzuim plaats had, verplicht zijn, zulks ter kennisse te brengen van de over hen gestelde personen, op gelijke straffe.

Art. 61.

Het is den Schippers of de Stuurlieden der loodsvaartuigen, mitsgaders de Loodfen verboden, om, zonder daartoe ontvangen schriftelijken last of magtiging, eenige pasfagiers met hunne vaartuigen naar vreemde landen of naar boord van reeds uitgeklaarde schepen te vervoeren, of te doen vervoeren, op straffe voor de eerste maal van eene schorving van *veertien dagen* in hunne dienst, en voor de tweede maal afzetting van de Loodsdienst.

Art. 62.

Loodfen, geadmitteerd voor een bepaald Loodswezen, zullen ook, na behoorlijk afgelegd examen, eene admisfie kunnen bekomen tot het loodfen van fchepen naar andere zeegaten dan die, behoorende tot het refort van het Loodswezen, waartoe dezelve zijn geadmitteerd, zonder dat echter daardoor het getal der voor de Loodswezens bepaalde Loodfen zal worden verminderd.

Art. 63.

Indien zich een geadmitteerd Loods aan boord van een binnendkomend fchip bevindt, zal de Schipper of gezagvoerder zorgen, dat er aan den nok van een der raas aan ley eene vlag worde gehefchen, ten einde daardoor de in zee zijnde loodsboot te doen kennen, dat dit fchip reeds van eene Loods voorzien is.

Art. 64.

Indien de Schippers van een der in zee kruifende loodsbooten zich, om eenige reden, verplicht mogten vinden naar binnen te ftevenen, zal hij zulks, zoo mogelijk, door een fein te kennen geven aan de andere in zee zijnde loodsbooten, opdat zij zich alsdan kunnen benaarftigen, om ook dezen haren post te dekken.

Art. 65.

Het is den Schipper der loodsbooten van de vaste Loodsdienst wel uitdrukkelijk verboden, om eenige van hunne Kweekelingen of Matrozen aan boord van fchepen over te geven, zullende zij die, tot het regeren der boot, altijd bij hen aan boord moeten houden.

Art. 66.

Wanneer, met ijsgang, geen gebruik van de loodsbooten kan gemaakt worden, zal de bemanning der loodsbooten, voor zoo veel mogelijk, de fchepen met de ijsfloepen te gemoet gaan, om die binnen te brengen.

De Schippers der loodsbooten zullen de hun aangewezen*e* ijsfloepen met derzelver riemen, zeilen, haken, ijsbrekers en hulptrosfen bij de eerste ijsgang in gereedheid houden, om een in het gezigt zijnde schip tot hulp te gemoet te varen, en hetzelfde, zoo mogelijk, in veiligheid te brengen.

Art. 67.

Het is den Schippers van loodsvaartuigen, zoo van de buitengewone Zeeloodsdienst, als van de Binnenloodsdienst, verboden, om de Loodsen en Kweekelingen, op hunne schuiten geplaatst, te verwisfelen, zonder voorkennis of toestemming van den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodsen, die zulks niet zal veroorloven, noch toelaten, zonder goedkeuring van den Onderinspecteur over het Loodswezen in het district.

Art. 68.

Het is aan de Loodsen expresfelijk geboden, in nood zijnde schepen met alle middelen en kracht te hulp te komen, doch, ter voorkoming van misbruik, verboden, eenige bepaalde overeenkomst, ter belooning daarvan, vooraf aan te gaan, of beloften af te vorderen. Zullende dezelve, in allen gevalle, van nul en geener waarde zijn.

De hun uit te betalen toelaag of belooning zal geregeld en bepaald worden door den Onderinspecteur, en, indien partijen te zamen niet kunnen overeenkomen, zal ten deze gehandeld worden naar het bepaalde bij art. 123 van dit Reglement.

Art. 69.

Van zoodanige Loodsen, welke, volgens dit Reglement, om de eene of andere redenen, gedurende eenigen tijd in hunne functien moeten worden geschorst, zullen tevens zoo lang hunne vaste maandgelden bij die Loodswezens, alwaar dezelve worden toegekend, sfilftaan.

VIERDE HOOFDSTUK.

*Verplichtingen der Schippers of Gezagvoerders
van koopvaardijfchepen, met betrekking
tot de Loodsdienst.*

Art. 70.

Alle Schippers of gezagvoerders van zeeſchepen of zeevaartuigen, de zeegaten of zeehavens van dit Rijk willende uitvaren, aandoen of binnenzeilen, of wel de rivieren of binnenwateren bevaren (en welke, ingevolge het bepaalde bij het 73ſte artikel, daarvan niet zijn vrijgeſteld), zijn verplicht een geadmitteerden Loods te nemen en de loodsgelden te betalen volgens de bij de bijzondere Reglementen goedgekeurde Tarieven, of, ingeval van twijfel, overeenkomstig het bedrag, te bepalen door de Hoofdbeambten van het Loodswezen *in loco*; alles behoudens het regt aan opgemelde Schippers of gezagvoerders, om, binnen eene maand na de plaats gehad hebbende betaling, zoodanige maatregelen tot terugvordering van het te veel betaalde te kunnen nemen, als zij mogten vermeenen te behooren of geraden oordeelen.

Zij zijn daarenboven verantwoordelijk voor al de onheilen, die uit het niet nemen van een geadmitteerd Loods, wanneer zij daartoe in de gelegenheid zijn geweest, voortspruiten mogten, en bijaldien zij daardoor het ſchip of vaartuig mogten komen te verzeilen of te verliezen, zullen zij naar omſtandigheden geſtraft worden.

Art. 71.

Schippers of gezagvoerders van ſchepen, geen bewijs van betaalde loodsgelden, of van dezelve niet verſchuldigd te zijn, kunnende overleggen, zullen, binnenkomende, ingevolge het Koninklijk beſluit van den 8ſten Maart 1819, geene afrekening bij de Directie der In- en Uitgaande Regten kunnen bekomen, en, uitgaande, niet uitgeklaard mogen worden.

Art. 72.

- a. Schippers of gezagvoerders van schepen *buitengaats* Loodsen in dienst nemende, betalen het volle loodsgeld.

Bijaldien zij van de *buitengaats* zich bevindende Loodsen geen gebruik maken, betalen zij niettemin *drie vierde* van de volle loodsgelden.

- b. Wanneer zich *buitengaats* geene Loodsen bevinden, of indien de Schippers of gezagvoerders buiten de mogelijkheid zijn geweest, om van derzelve dienst gebruik te maken, zijn er geen loodsgelden verschuldigd.
- c. Bijaldien de Schippers of gezagvoerders binnen de uiter-tonnen zijn gekomen zonder Loods, en alsdan een Loods in dienst nemen, zijn zij verplicht tot de betaling van *drie vierde* der volle loodsgelden.
- d. Ingeval de Schippers of gezagvoerders binnen de uiter-tonnen van de zich aanbiedende Loodsen geen gebruik maken, betalen zij *de helft* der volle loodsgelden.
- e. Voor zoo veel volledig mogt kunnen bewezen worden, dat de Schippers of gezagvoerders binnen de uiter-tonnen geen Loods hebben aangetroffen of kunnen in dienst nemen, zijn dezelve van de betaling der loodsgelden vrijgesteld.

Art. 75.

Van de verplichting om eenen Loods te nemen zijn uitgezonderd :

- 1°. De schepen en vaartuigen van oorlog van dit Rijk en die van andere Mogendheden, doch, ofschoon die van dit Rijk van geen Loods gebruik maken, zullen dezelve nogtans *drie vierde* van de bepaalde loodsgelden moeten betalen, wanneer bewezen mogt zijn, dat een Loods buiten en in het gezigt geweest is.
- 2°. De Schippers van zeevaartuigen of schepen in ballast, onder de *vijftien palmen* diep gaande.

3°. Alle uitvarende en binnenkomende Nederlandsche haring-buizen of vischERS vaartuigen, ter versche of gezouten vischvangst, of tot het overbrengen van visch bestemd, in het bijzonder die, welke bij uitsluiting tot het overbrengen van aal en paling gebruikt worden.

Zullende zij tevens vrij zijn van de betaling van alle loodsgelden, hoe ook genaamd, terwijl, wanneer zij verkiesen eenen Loods te nemen, zij zullen kunnen volstaan slechts *drie vierde* van de bepaalde loodsgelden te betalen.

Zoodanige vischERS vaartuigen, welke niet ter vischvangst varen, maar met koopmansgoederen geladen zijn, zullen echter aan dezelfde bepalingen als de andere koopvaardij-schepen onderworpen en gehouden zijn eenen Loods te nemen, en het loodsgeld, volgens de bepaalde Tarieven, te betalen.

Aan de Schippers van schepen of vaartuigen, in dit artikel, onder 2°. en 3°. vermeld, zal door de Commisfariſen of Onderinspecteurs over het Loodswezen, op hun verzoek, een certificaat worden afgegeven, ten einde, des gevorderd, te kunnen bewijzen, dat zij niet in de verpligting zijn om eenen Loods te nemen of het loodsgeld te betalen.

Art. 74.

De Schippers of gezagvoerders van uitgaande schepen en vaartuigen zullen in een loodsdistrict, alwaar geadmitteerde Loodſen bestaan, zich niet van perſonen bedienen, welke onbevoegd zijn om schepen te loodſen, wanneer zij een geadmitteerde Loods hadden kunnen bekomen.

Art. 75.

De Schippers of gezagvoerders van uitzeilende schepen of vaartuigen, die in de termen vallen van eenen Loods te moeten nemen, zullen, ter verkrijging van denzelven, gehouden zijn, zich te wenden tot den Commisfariſ of Ondercommisfariſ der Loodſen, of zullen, bij het naderen der reede, indien zij niet reeds eenen Loods, tot het uitloodſen geadmitteerd, aan boord

hebben of hunnen gewonen Loods, die het fchip, gedurende hetzelfde op de reede ligt, bediend heeft, tot het uitloodfen aangenomen hebben, de vlag of het fein voor eenen Loods laten waaijen, en zullen alsdan ook den eerst opkomenden tot het uitloodfen geadmitteerden Loods moeten overnemen.

Art. 76.

De Schippers of gezagvoerders van binnenkomende fchepen zullen, zoo lang zij geenen geadmitteerden Loods der haven, naar welken zij bestemd zijn, aan boord hebben, het fein voor eenen Loods laten waaijen, tot dat zij voorbij de binnenste ton gekomen zijn.

Ook zullen dezelve verplicht zijn, het fein neder te halen, zoodra een voor de haven zijner bestemming geadmitteerde Loods aan boord zal zijn gekomen.

Art. 77.

Een Loods, die zich binnen den afstand van zes mijlen van de buitengronden of uiterton aanbiedt bij een fchip of vaartuig, hetwelk den wil heeft naar eene haven of zeegat, tot welke hij Loods behoort, te stevenen, zal door den Schipper moeten overgenomen worden, offchoon reeds een Loods van een ander Loodswezen of Visfcher zich aan boord bevindt, en zal eenen zoodanigen Loods het geheele loodsgeld, in het Tarief bepaald, moeten betaald worden, en de Visfcher of Loods van een ander Loodswezen, afzonderlijk, volgens gemaakte overeenkomst moeten fchadeloos gefeld worden.

Art. 78.

De Schippers of gezagvoerders, alsmede de tot hunne equipage behoorende perfonen, zijn gehouden om de Loodsfen met befcheidenheid te behandelen, en dezelve, gedurende hun verblijf aan boord, van kost, drank en gedekte flaapplaats te voorzien; zij zullen in het bijzonder zich wachten van de bij hen aan boord zijnde Loodsfen in het uitvoeren hunner functien hinderlijk te zijn, en indien het gebeurde, dat de Schippers

andere handelen wilden, dan volgens des Loods gezegde, zullen van het oogenblik af aan, dat de Loods verklaard heeft, in diervoege niet langer voor de zekerheid van het schip te kunnen instaan, alle gevaren voor rekening van den Schipper of gezagvoerder loopen.

Art. 79.

Het is den uitzeilenden Schipper verboden, de Loodsen aan boord te houden buiten de tonnen of gevaren, wanneer er mogelijkheid is om dezelve af te zetten.

Art. 80.

De Schippers of gezagvoerders van behoorlijk in- en uitgeloodsde schepen zijn gehouden, om het aan hen door de Loodslieden aan te bieden certificaat, waarbij zij verklaren, door hen wel geloodst te zijn, naar behooren in te vullen en te teekenen.

Dit certificaat zal zijn van den navolgenden inhoud:

C E R T I F I C A A T.

Ik ondergeteekende Schipper of gezagvoerder van het .....
 ..... (Natie) schip, genaamd ....., komende van
 ....., bestemd naar ....., geladen met .....,
 diep gaande ..... palmen, en geconfigureerd aan den Heer
 of de Heeren ....., verklaar, dat de Loods .....,
 behoorende tot het Loodswezen ....., bij mij aan
 boord gekomen op de hoogte van ....., in peiling en
 eene diepte van ..... waters, ... mijlen afstand,
 of wel ..... (de plaats) en dat dezelve het voornoemde
 schip wel en behouden tot ..... heeft geloodsd.

Aan boord van het meergemelde schip,

Te ....., den ..... 18 .....

De Schipper of gezagvoerder,

Deze certificaten zullen in de Nederduitsche taal gedrukt en *in dorso* van dezelve gesteld worden, eene vertaling in de Hoogduitsche, Fransche, Engelsche en Deensche talen.

Zullende in diervoege ook dit artikel en artikel 82 van dit Reglement worden gedrukt.

Bij het uitzeilen, en alvorens een Loods zijne dienst tot het uitloodsen van het schip aanvaart, zullen de Schippers of gezagvoerders mede verplicht zijn, het bewijs of kaartje van uitklaring aan den Commisfarius der Loodsen of aan den Loods ter hand te stellen.

Indien het schip niet wel geloodst of aan den grond gezeild is, zal de Schipper of gezagvoerder van het schip bevoegd zijn, daarvan melding te maken in het certificaat.

Art. 81.

De Schippers of gezagvoerders van schepen kunnen, des begeerende, voor meerdere zekerheid van het schip, twee Loodsen nemen, mits betalende voor den tweeden Loods het halve loodsgeld volgens de Tarieven; zullende echter deze begeerte des Gezagvoerders bij geschrifte moeten blijken.

Art. 82.

De Schippers of gezagvoerders zijn gehouden, om de Loodsen getrouwelijk bekend te maken met den diepgang en de hoedanigheden van hunne bodems, alsmede met het diepstecken der zwaarden, en verplicht zijn, des scheepsdiepgang juistelijk en volgens hunne landmaat in te vullen in de certificaten, welke hen door de Loodsen zullen worden aangeboden.

Blijvende de Schippers of gezagvoerders aansprakelijk voor de gevolgen of ongelukken, die aan het schip, door het verzwijgen of niet juist opgeven van den diepgang, zouden mogen gebeuren.

Art. 83.

De Schippers of gezagvoerders zullen alsmede verplicht zijn, om getrouwelijk aan de Loodsen op te geven, uit welke havens zij komen, en, wanneer zij uit havens komen die besmet

zijn, of verdacht gehouden worden van besmet te zijn, het quarantaineteeken, bepaald bij art. 120, te hijschen. Een en ander overeenkomstig de Wet en de bepalingen op de quarantaine.

Art. 84.

De Schippers of gezagvoerders van schepen zullen, ingevolge art. 50 van dit Reglement (3de Hoofdstuk), gedurende hunne vaart in de zeegaten of rivieren, geene ballast, gruis van steenkolen of asch op het dek brengen, noch houden om over boord geworpen te worden; — veel min dezelve noch op de reede, noch in de vaarwaters of in eenige haven over boord werpen.

Art. 85.

De Schippers of gezagvoerders van schepen zullen, wanneer zij de uiterton tot op eene mijl genaderd zijn, hunne Natievlag hijschen, doch, wanneer zij reeds van een Loods voorzien zijn, alsdan niet van den top (alzoö zulks het sein voor eene Loods uitmaakt), voor die schepen, bij welke geene bepaalde loodsvlag is aangenomen.

Art. 86.

De Schippers of gezagvoerders van schepen, welke des morgens met het aanbreken van den dag willen vertrekken, zullen derzelve Loodsen den vorigen avond *vóór tien ure* moeten befeld hebben; kunnende anderzins geen aanspraak maken, om vroegtijdig van eenen Loods voorzien te zijn.

Art. 87.

De Schippers of gezagvoerders der binnenkomende schepen zijn verplicht, om aan de door de Loodsen te doene aanvragen, of en welke hoeveelheid buskruid zij aan boord hebben, precieselijk te voldoen; — zullende de gemelde Schippers en gezagvoerders ook verplicht zijn om de stukken, waarmede hunne schepen mogten gewapend zijn, vóór derzelve binnenkomst te doen aftrekken.

Art. 88.

Indien zich een geadmiteerd Loods aan boord van een binnenkomend schip bevindt, zal de Schipper of gezagvoerder, in

overeenstemming met het bepaalde bij art. 37 van dit Reglement (3de Hoofdstuk), zorgen, dat er aan den nok van een der raas *aan ley* eene vlag worde gehefchen, ten einde daardoor de in zee zijnde loodsboot te doen kennen, dat dit schip van een Loods voorzien is.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Betaling van loods-, leg- en andere gelden.

Art. 89.

De loodsgelden zullen betaald moeten worden overeenkomstig de Tarieven, bij de bijzondere Reglementen voor ieder Loodswezen of haven gearresteerd of te arresteren, in overeenstemming met den diepgang der schepen; terwijl door de schepen, die in het Kanaal een Loods aannemen, voldaan zal moeten worden het gewone inkomend loodsgeld, vermeerderd met de helft, en daarenboven *dertig gulden* per schip, hetwelk van zoodanig een Loods gebruik maakt.

Art. 90.

Indien een schip, gedurende de loodsreize, eenige goederen inlaadt of lost, zal het loodsgeld berekend worden naar den diepgang, welken het schip ná de inlading of vóór de losfing zal hebben of gehad hebben.

Art. 91.

De schepen en vaartuigen, onder vreemde vlag varende, zullen een vierde gedeelte loodsgeld meerder betalen, dan bij de onderscheidene Tarieven voor het in- en uitvaren der zeegaten bepaald is, hetwelk echter niet toepasselijk is op schepen, varende onder de vlag eener Natie, bij welke de Nederlandsche schepen gelijke loodsgelden betalen als de Nationale.

Art. 92.

Ter vermindering van geschillen tusschen de Schippers of gezagvoerders van koopvaardijfchepen en de Loodsen of Loodsbesturen, zal het eerstgemelden vrijstaan, om den diepgang

hunner bodems door de daartoe aangestelde Meters te doen meten en constateren, tegen betaling van ééne gulden van elk schip, groot of klein, telken reize te voldoen.

Op gelijke wijze wordt aan de Loodfen of aan de Loodsbefuren de bevoegdheid toegekend, om, ingeval er, ten opzichte van den diepgang, opgegeven door de Gezagvoerders, die hunne schepen niet door den aangestelden Meter hebben doen meten, eenige twijfel mogt ontstaan, de meting voor rekening van het Loodswezen door eenen zoodanigen Meter te doen plaats hebben, evenwel onder de voorzorge, dat het schip daardoor zoo min mogelijk worde opgehouden.

Art. 93.

Uitgeloodsde schepen, welke genoodzaakt zijn, om binnen de vier en twintig uren als bijleggers in dezelfde haven of zeegat terug te keeren, uit welke zij gezeild zijn, zullen, zoowel binnenkomende als weder uitzeilende, mits geen last gebroken hebbende, kunnen volstaan met telken reize drie vierde van het bepaalde loodsgeld te betalen.

Art. 94.

Eene loodschuit, door slecht weder of andere omstandigheden, geen Loods aan boord van eenig schip of vaartuig kunnende afzetten, en hetzelfde al voortzeilende binnengeloodst hebbende, is gerechtigd tot de ontvangst van het geheele loodsgeld; doch zal slechts drie vierden van het loodsgeld verschuldigd zijn, wanneer eenig schip, offchoon geen Loods aan boord hebbende, door een schip, waarop zich een Loods bevindt, wordt voorgezeild.

Art. 95.

Aan de Loodfen zullen, in de navolgende gevallen, boven en behalve de voorziening in kost, drank en overdekte slaappleaats, twee gulden daags betaald worden, te weten:

- a. Wanneer een Schipper of gezagvoerder verkiest, tot vei-

ligheid van deszelfs fchip, een Loods aan boord te nemen of te houden.

- b. Wanneer bij het uitzeilen de Loods niet mogt kunnen worden afgezet, en de Schipper of gezagvoerder, door omftandigheden van weër en wind, genoodzaakt mogt zijn denzelven naar zee mede te nemen, doch, wanneer zijn verblijf aan boord langer dan ééne maand mogt duren, zal, na verloop van dien tijd, niet meer dan *eenen gulden en vijftig cents* per dag door den Schipper of gezagvoerder van het fchip behoeven te worden te goedgegaan; terwijl, ingeval hij den Loods in eene haven of plaats, binnen of buiten 's Lands, aan wal zet, daarenboven aan denzelven voor reis- en teerkosten, om naar zijne ftandplaats terug te keeren, behalve de kosten van aan den wal zetten, zal moeten worden verftrekt *vijftig cents voor ieder uur afstands*, bijaldien hij de reis herwaarts over land zoude moeten doen, en de Nederlandfche Conful, zoo hij buiten 's Lands aan den wal mogt worden gezet, hem geene gelegenheid mogt kunnen bezorgen, om de terugreize te water te doen, waartoe de Loods dus verpligt zal zijn zich, alvorens naar zijne ftandplaats terug te keeren, bij dien Conful aan te melden, en met wien alsdan de noodige fchikkingen omtrent de terugreize voor rekening, des noods, van de Gezagvoerders der fchepen, waarop zich de Loodsen hebben bevonden, zullen moeten worden gemaakt; doch indien de Loods in zee op een ander fchip, naar eene der havens van dit Rijk beftemd, mogt worden overgezet, zal hij, van den dag der overzetting, *drie gulden* daags bekomen, waardoor hij verpligt zal zijn, met den Schipper of gezagvoerder, van zoodanig fchip, de noodige fchikkingen omtrent zijn verblijf en voeding aan boord te maken.
- c. Wanneer een Loods, door stormweër, verhinderd wordt, een binnenkomend fchip op de reede te verlaten.
- d. Wanneer het fchip, gedurende de loodsreize, door storm of andere ongevallen, zonder toedoen van den Loods,

aan den grond geraakt, of opgehouden wordt, te weten: wanneer dit verblijf langer dan drie dagen mogt duren, als wanneer, te rekenen eerst van af den vierden dag, de in dezen bedoelde *twee gulden* daags aan den Loods zullen moeten worden betaald.

- e. Wanneer Schippers of gezagvoerders van schepen naar ankers, touwen of om andere redenen wilden wachten met uitzeilen.
- f. Wanneer de Loodsen verplicht zijn met het schip quarantine te houden.
- g. Wanneer een schip, uit hoofde van deszelfs grooten diepgang, verplicht is te losfen of te ligten, of dat, gedurende de loodsreize, nog eenige goederen worden overgenomen of geladen; en
- h. Wanneer een den wil naar zee hebbend schip, op verlangen van den Schipper of gezagvoerder, met een Loods onder zeil zijnde gegaan, bij het schralen van den wind opgekomen slecht of buijig weêr, of andere omstandigheden, verplicht is terug te keeren, zonder tot dwars van de uiterste ton gekomen te zijn, doch zal voor de op die hoogte gevorderde schepen, welke door de hierboven vermelde omstandigheden, insgelijks verplicht mogen zijn terug te keeren, indien zich namelijk op die bodems Loodsen bevinden, de helft van het loodsloon, voor het uitloodsen van schepen bij de Tarieven bepaald, moeten worden voldaan.

Art. 96.

Wanneer een Schipper of gezagvoerder eenen Loods heeft besteld en aangenomen, en denzelven naderhand, door het niet voortzetten der reis, afdankt, zal hij den Loods desniettemin moeten betalen *twee gulden* daags, van den dag dat hij den Loods besteld heeft, tot en met den dag, waarop hij denzelven heeft afgedankt.

Art. 97.

Ingeval van ijsgang zal dubbel loodsgeld betaald moeten worden; zullende echter door ijsgang geenszins verstaan worden, dat hier en daar eene enkele schots ijs drijft, maar zoodanig drijfijfs, waardoor eene aanmerkelijke vertraging in den voortgang van het schip veroorzaakt, of wel de loodsreize gevaarlijk gemaakt wordt, ter beoordeeling van den Onderinspecteur of Commisfaris der Loodsen.

Art. 98.

Voor fchepen, welke, door te weinig ballast, of door eenig belangrijk gebrek aan tuig, roer, enz., niet bekwaamelijk beftuurd kunnen worden, zal het dubbele loodsgeld betaald moeten worden.

Art. 99.

Ingeval een fchip, mast-, roer- of ankerloos, met andere zware fchade of in nood, door eene of meer loodsbooten wordt binnen gebracht, en uit een blijkbaar gevaar gered, zal door den Schipper, boven en behalve het gewone loodsgeld, aan de Loodsen of helpers eene bijzondere belooning worden toegekend, zoo veel mogelijk geëvenredigd naar het werk door hen gedaan, of gevaar daarbij uitgeftaan, te regelen bij overeenkomst, door medewerking van den Onderinspecteur over het Loodswezen van het district, behoudens het regt van partijen, om zulks in regten te laten befliften, ingeval door hen geen genoegten wordt genomen met de voorgestelde overeenkomst.

Art. 100.

Wanneer bij opkomende omftandigheden, hetzij van fchade, vorst, ijsgang of andere gelegenheden, een Loods zijne reize niet konde volbrengen, en hij zich verpligt vond, onder toeftemming van den Schipper of gezagvoerder, met het fchip terug te keeren, zoo zullen de bij de bijzondere Loodsreglementen bepaalde gelden, naar den afgelegden afstand, betaald worden.

Art. 101.

Wanneer, bij gelegenheid als in het vorige artikel bedoeld, een Schipper of gezagvoerder verkiest, eene andere haven of plaats, dan die zijner bestemming, binnen te loopen, of, door omstandigheden, de Loods gedwongen is, het schip naar eene andere haven of plaats, dan die van deszelfs bestemming, te brengen, zal de Loods het volle, voor die haven bepaalde, loodsgeld genieten, ten zij dezelve, bij zijne aanstelling, niet bevoegd was, om schepen naar eene zoodanige haven of plaats te loodsen, en daartoe andere Loodsen, voor die haven geadmitteerd, bij de hand zijn en zich aandienen; in welk geval aan den eersten Loods, voor zijne moeite, het halve loodsgeld, bepaald voor de haven, waartoe hij behoort, zal moeten betaald worden, boven en behalve *eenen gulden*, voor ieder uur afstand, voor reisgeld naar zijne standplaats.

Art. 102.

Indien door de Loodsen ankers en touwen mogten worden geligt, zullen zij daarvoor genieten de helft van derzelve waarde, wanneer die zonder boeijen, en een derde, wanneer die met boeijen zijn gevonden en gevischt, onaan gezien de boeireep bij het ligten mogt gebroken zijn.

Na aftrek echter, voor zoo verre de loodsvaartuigen en de materialen daartoe gebezigd, door de Loodskassen onderhouden worden, van een vierde van het bergloon, ten behoeve van derzelve kassen.

Art. 103.

De Commisfarisfen of Ondercommisfarisfen der Loodsen of de Loodsen, gelijk mede de Ontvangers, eenige gelden ontvangen hebbende, zullen, zulks verlangd wordende, gehouden zijn, eene behoorlijk geteekende quitantie van de Gezagvoerders of derzelve Consignatarisfen af te geven.

Art. 104.

Naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 8sten

Maart 1819 (*Staatsblad* n°. 9), zal bij het Departement van In- en Uitgaande Regten en Accijnfen aan de Schippers of gezagvoerders van koopvaardijfchepen geene afrekening of uitklaring gegeven worden, zoo lang geen behoorlijk bewijs ver- toond is, dat de verfchuldigde loodsgelden voldaan zijn, in overeenftemming met het bepaalde bij art. 70 van dit Regle- ment (vierde Hoofdstuk).

ZESDE HOOFDSTUK.

Bijzondere Loodsreglementen en Loodskasfen.

Art. 105.

De bepaling en omfchrijving, zoo der Zee- als der Binnen- loodswezens, zullen bij de bijzondere Reglementen worden vastgefteld.

De verdeeling van de Loodsdienst in alle havens, zal mede door de bijzondere Reglementen geregeld worden naar de plaat- felijke omftandigheden der havens en zeegaten.

Art. 106.

De bijzondere Loodsreglementen zullen bepalen:

- 1°. Het personeel en materieel, hetwelk bij ieder Loodswe- zen zal moeten worden aangehouden.
- 2°. De Tarieven der loods- en andere gelden.

Deze Tarieven zullen geregeld en bepaald worden, volgens:

- a. Den diepgang der fchepen in palmen.
- b. De afstanden, op welke de fchepen moeten geloodst worden, en de moeilijkheden, die daarmede, zoo me- de met het terugreizen der Loodsfen, gepaard gaan, ge- lijk mede de verhooging of vermindering der loodsgelden voor winter- en zomerloonen; en wel zoodanig, dat de winterloonen zullen ingaan met primo October en de zo-

merloonen met primo April, met bepaling, dat voor eene loodsreize, begonnen primo October, het zometloon, en omgekeerd voor eene reis, begonnen vóór primo April, het winterloon zal betaald worden.

3°. De vaste traktementen der Commisfarisfen en Ondercommisfarisfen der Loodsfen en van de Ontvangers der loodsgelden. — Wijders de vaste traktementen en salarisfen der Loodsfen en andere bij de Loodsdienst geëmploijeerde perfonen in die districten of havens, alwaar het dienftig geoordeeld wordt, dezelve aan hen toe te leggen; en

4°. Het deel, hetwelk uit de te ontvangen loods- en andere gelden in de Loodskasfen zal worden gefort, alsmede het aan de Loodsfen toe te kennen aandeel van de loodsgelden, en de daarvan te doene uitkeering aan de Onderftandsfondfen.

Art. 107.

In iedere haven zal door het Bestuur der Loodswezens een behoorlijk geparafeerd register gehouden worden van alle binnenkomende op-, af- en uitzeilende fchepen, inhoudende de namen der fchepen en die van derzelve Schippers of gezagvoerders, den diepgang der fchepen, van waar dezelve komen, naar welke plaats zij bestemd zijn, aan wien hier te Lande geconfigneerd of geconfigneerd geweest, door welken Loods, met bijvoeging van zijnen naam en nommer, geloodst, met aanhaling voor de Zeeloodsdienst van het nommer der loodsboot, tot welke de loodsboot behoort, het nommer van het loodsbiljet of loodscertificaat, de te betalen loodsgelden en de deelen daarvan, naar aanleiding der bijzondere Loodsreglementen, aan de Loodsfen en Loodskasfen toekomende.

Art. 108.

Desgelijks zal aan het Loodskantoor in iedere haven een register geopend liggen, in hetwelk de Schippers of gezagvoerders van fchepen zullen kunnen infchrijven de klagten, welke zij, huns inziens, tegen de Loodsfen zouden mogen hebben in te brengen; terwijl de Schippers of gezagvoerders van fchepen

hunne klagten ook schriftelijk kunnen indienen bij den Commisfaris of Ondercommisfaris van de plaats, alwaar zij aankomen, door wien dezelve aan het register zullen worden geannexeerd; zullende van deze klagten dadelijk kennis worden gegeven aan de Loodsen, op dat zij hunne verantwoording daartegen kunnen inbrengen, of, zulks verkiezende, daarop kunnen aanteekenen.

Art. 109.

Bij ieder Loodswezen zal eene Loodskas beftaan, benevens een Onderftandsfonds voor gebrekkige, oude en zieke Loodsen, en derzelver Weduwen en Weezen.

Art. 110.

De Loodskafen zullen gevormd worden uit :

- 1°. De reeds aanwezende fondsen en derzelver inkomsten.
- 2°. De gedeelten der betaald wordende loods- en andere verdiende gelden, bij de bijzondere Reglementen tot inftandhouding der Loodskafen beftemd.
- 3°. Het bedrag der loodsgelden, verfchuldigd van fchepen, die, zonder Loods gebruikt te hebben, wanneer zij, volgens de Reglementen, daartoe verpligt waren, zijn binnengekomen of uitgezeild.
- 4°. Het een vierde gedeelte der loodsgelden, hetwelk zoode-nige vreemde fchepen en Natien, die ten deze niet aan Nederlandsche fchepen zijn gelijk gefield, meerder dan Nederlandsche moeten betalen; en
- 5°. De voordeelen, welke uit den verhuur of verkoop van het loodsmaterieel, zoo als ankers, touwen, of wat het ook zijn moge, aan in nood zijnde fchepen verftrekt, voortfpruiten.

Art. 111.

De uitgaven dezer Kafsen zullen zich bepalen :

- 1°. Tot de voldoening der vaste traktementen van de Com-

misfarisfen en Ondercommisfarisfen der Loodfen, alsmede de Ontvangers der loodsgelden, te weten: bij die Loodswezen, bij welke dezelve, naar aanleiding der bijzondere Reglementen, zijn toegelegd.

- 2°. Tot aanbouw, onderhoud en verbetering der loodsvaartuigen en verder materieel, alwaar dit een en ander ten laste der Loodskassen, volgens de bijzondere Reglementen, is gebragt.
- 3°. Ter aflossing en betaling der interessfen van de kapitalen, welke voor de Loodswezen, waarvoor zulks vereischt wordt, zouden mogen genegocieerd of opgenomen zijn of worden; en
- 5°. Tot alle kosten van administratie, de onderscheidene Loodswezen betreffende.

Art. 112.

De Onderstandsfondsen zullen bestaan uit de reeds aanwezige beurzen en busfen en de toelagen, welke door de Loodfen daartoe zullen worden bijgedragen, volgens de bijzondere te dien opzigte vastgestelde bepalingen.

Art. 113.

Deze Loodskassen, gelijk mede de Onderstandsfondsen, zullen berusten onder de Ontvangers der loodsgelden of zoodanige andere personen, als bij de bijzondere Reglementen voor iedere haven zal bepaald zijn. — Deze Ontvangers of andere personen zullen voor de gelden, onder hen berustende, verantwoordelijk zijn aan het Departement van Marine, terwijl zij eenen behoorlijken personelen borgtocht zullen moeten stellen, nader op voordragt van den Inspecteur - Generaal over het Loodswezen, door het Departement van Marine te bepalen.

Art. 114.

Het batig saldo der rekeningen zal, wanneer hetzelfde voor het oogenblik niet benoodigd zal zijn, worden aangelegd in

inschrijvingen op het Grootboek der Nationale werkelijke schuld, om voor ieder Loodswezen respectievelijk te strekken tot een vast fonds; zullende de bewijzen dezer inschrijving gedeponceerd worden bij het Departement van Marine.

Art. 115.

Bij het einde van ieder jaar zal eene volledige rekening der ontvangsten en uitgaven der Kasfen van de Loodsbootendiensten, door tuschenkomst van den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen, overgelegd worden aan het Departement van Marine, hetwelk de slotsom daarvan zal mededeelen aan het Departement van Buitenlandsche Zaken (Administratie voor de Nationale Nijverheid), hetwelk, na ter zake in overleg te zijn getreden met het Departement van Marine, in bijzondere gevallen, en wanneer zulks noodig mogt geacht worden, daarvan zoodanig gebruik zal maken, als dienstig zal worden geoordeeld.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Bijzondere bepalingen.

Art. 116.

Het is aan een iegelijk, geen geadmiteerd Loods zijnde, verboden, zich bij schepen aan te bieden, om dezelve in-, uit-, op- of af te loodsen, veel min dezelve werkelijk te loodsen.

Zoodanige ongeadmiteerde of tot het loodsen van schepen onbevoegde personen zullen, hiertegen handelende, gelijk ook, bijaldien eenig schip door hen verzeild werd, of aan hetzelfde eenig ongeluk overkwam, naar omstandigheden gestraft kunnen worden, op eene gelijke wijze als een geadmiteerd Loods, onverminderd de uitkeering aan de Loodskas van het eventueel loodsgeld; — zullende echter het binnenloodsen van schepen aan Vischers en andere dergelijke Zeelieden vergund zijn, wanneer er geene loodsbooten in het gezigt zijn, en de Schippers of gezagvoerders dier schepen mogten verlangen, van zoodanige

personen gebruik te maken, en zulks ten einde het binnenloodsen der schepen te bespoedigen. — Desniettemin zal zoodanig Schipper verplicht zijn om, wanneer een geadmitteerd Loods nader zich mogt aanbieden, denzelfven over te nemen, in verband met bepaalde bij art. 70 van dit Reglement (4de Hoofdstuk).

Art. 117.

Het is almede aan ieder' Visfcher of Zeeman verboden, om de vlag, bestemd tot een onderscheidingsteeken voor de geadmitteerde Loodfen, of iets daarna gelijkende, te voeren.

Art. 118.

Een Visfcher of ander Zeeman, eenig fchip geloodst hebbende, zal gehouden zijn, van zijne aankomst kennis te geven aan het Loodskantoor aldaar ter plaatfe, alwaar hij is binnen gekomen.

Art. 119.

Het fein voor eenen Loods zal zijn, voor 's Rijks schepen en vaartuigen van oorlog, de gewone feinvlag, en voor de Nederlandfche één mast koopvaardifchepen, van geene loodsvlag voorzien, de gewone Nederlandfche vlag, welke van de voortfeng of fokkemast zal moeten worden gehefchen.

De vreemde koopvaardifchepen zullen, voor zoo verre bij hen geene bijzondere loodsvlag is aangenomen, derzelve Natievlag van den voortop, en voor één mast vaartuig van den grooten top, en wel eene vlag en fjouw doen waaijen; kundende de Schippers van koopvaardifchepen overigens voor de hen, gedurende hun verblijf op de reede, bedienende loodsfchuit een fein naar verkiezing bepalen, met overleg van den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodfen.

Art. 120.

Het quarantaineteeken, zoo voor 's Rijks schepen als voor koopvaardifchepen, zal zijn: eene gele vlag van den top, of wel de Natievlag, uit het voorbram- of ftengenwand, voor

twee- of driemastfchepen : of bovenfte van het onderwand , voor één mast vaartuig.

Art. 121.

De bepalingen , bij dit Reglement gemaakt , zijn niet toepasselijk op 's Rijks fchepen en vaartuigen , dan voor zoo verre zulks uitdrukkelijk in hetzelfde is vermeld bij art. 73 van dit Reglement (4de Hoofdstuk) en bij de twee laatstvorige artikelen 119 en 120.

Art. 122.

Voor zoo verre het materieel en personeel van de bij de bijzondere Reglementen geregelde Loodsdienften betreft , zal aan de daaromtrent gemaakte bepalingen , naarmate de staat der Kasfen van de respectieve Loodswezens zulks zal toelaten , gevolg gegeven worden.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Over de bevoegde Regters in het beslifen van geschillen , omtrent betalingen van loods- en andere gelden , het opleggen van straffen in zaken correctioneel en crimineel.

Art. 123.

Alle geschillen tusfchen de Loodfen en Schippers of gezagvoerders van fchepen , over de betaling van loodsgelden of verleende hulp in ongelegenheid , zullen , zoo veel mogelijk , door tusfchenkomst van de Onderinspecteurs , Commisfarifen of Ondercommisfarifen der Loodfen , bij minnelijke fchikking worden uit den weg geruimd , en , wanneer dit niet mogt gelukken , partijen door overredende middelen , zoo veel mogelijk , worden overgehaald , om die beslifing aan fcheidsmannen te onderwerpen.

Art. 124.

Alle straffen op overtredingen door Schippers of Stuurlieden van loodsbooten, door Loodsen of door Kweekelingen, behorende tot de Loodswezen, in de buitenhavens gepleegd, en welke met schorsing van dienst, van niet langer dan *drie dagen*, moeten worden gestraft, zullen opgelegd kunnen worden door de Commisarisfen of Ondercommisarisfen der Loodsen, mits daarvan kennis gevende aan den Onderinspecteur van het Loodswezen over het district.

Die, welke met eene schorsing van dienst voor den tijd van hoogstens *veertien dagen* moeten gestraft worden, in de buitenhavens, door de Onderinspecteurs over het Loodswezen in de districten, in welke zij zijn aangesteld, mits daarvan kennis gevende aan den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen.

Die, welke met eene afzetting gestraft moeten worden, door het Departement van Marine, op de deswege te doene voordragt door den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen.

Art. 125.

Alle overtredingen tegen de bepalingen van dit Reglement zullen, naar gelang van zaken, gestraft worden, ingevolge de voorschriften der Wet van den 6den Maart 1818 (*Staatsblad* n°. 12), onverminderd de disciplinaire straffen, den Loodsen door of van wege het Departement van Marine op te leggen, en welke niet zullen kunnen beletten, dat de overtredingen, desniettemin, volgens de voorschriften der voorschreven Wet worden achtervolgd.

Art. 126.

De vervolgingen van de geldboeten en gevangenisstraffen zullen bij de bevoegde Regtbanken worden ingesteld, op aanklagten van den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen.

Art. 127.

Omtrent het betalen der boeten wordt vastgesteld, dat alle boeten, opgelegd aan de equipage van eene loodsboot, door

dezelve gezamenlijk zullen moeten gedragen worden, in verhouding voor ieder van het door hen genoten wordende aandeel in de loodsgelden.

Art. 128.

Misdrijven, door de Loodsen aan boord van Zijner Majesteits schepen en vaartuigen van oorlog gepleegd, zullen, naar aanleiding van art. 5 van het Crimineel Wetboek voor het Krijgsvolk te Water, overeenkomstig de bepalingen van hetzelfde geïraft worden.

Art. 129.

Een affchrift van alle vonnissen, door de respectieve Regtbanken in zake van het Loodswezen gewezen, zal, door de zorg van het Departement van Justitie, aan dat voor de Marine gezonden worden.

Art. 130.

Op ieder Loodskantoor zal dit Reglement in de Nederduitsche taal, en, voor zoo veel betreft de verplichtingen voor de Loodsen en Schippers of gezagvoerders van schepen, ook in de Hoogduitsche, Engelsche, Fransche en Deensche talen, gedrukt ter lezing voorhanden moeten zijn voor elk en een iegelijk, die daarbij belang mogt hebben.

Een afdruk der bijzondere Reglementen respectivelijk, gelijk mede der Tarieven van de loodsgelden en andere betalingen zal, in evengemelde talen, mede aan ieder Loodskantoor ter lezing zich bevinden, en aldaar verkrijgbaar zijn, tegen betaling der daarvoor door het Departement van Marine te bepalen prijzen.

B.

REGLEMENT omtrent de Onderstandsfondsen bij de onderscheidene Loodswezens.

Art. 1.

Deze Fondsen worden in ieder Loodsdistrict respectievelijk bestuurd, onder het opzigt van den Inspecteur - Generaal over het Loodswezen, door eene daartoe, op deszelfs voordragt, door het Departement van Marine, te benoemen Commissie, bestaande uit den Onder-Inspecteur, een Commisfaris of Onder-Commisfaris der Loodsen, benevens drie der oudste Loodsen in elk district.

Art. 2.

Na het einde van elk jaar, of zoo dikwijls als zulks zal noodig geoordeeld worden, zal van den stand dezer Fondsen, respectievelijk door den Inspecteur - Generaal over het Loodswezen, aan het Departement van Marine verflag worden gedaan.

Art. 3.

De inkomsten der Onderstandsfondsen zullen bestaan:

- 1°. Uit de fondsen, goederen, enz. van de bij de verschillende Loodsdiensten bestaande loodsbeurzen, busfen, enz.
- 2°. Uit de inhouding van een deel der aan de Loodsen aankomende loodsgelden.

Art. 4.

Al de gelden, bewijzen van eigendom, enz. der Onderstandsfondsen zullen, door de Ontvangers der loodsgelden in de verschillende havens, moeten berusten in eene ijzeren kist, met twee sloten, waarvan eene sleutel zal blijven berusten onder den Onder-Inspecteur over het Loodswezen, en de andere on-

der den Commisfaris of Onder-Commisfaris der Loodsfen, Lid der Commisfie.

Art. 5.

De Onderftandsfondfen zullen ftrekken tot het verleenen van eene wekelijksche toelage aan oude of gebrekkige Loodsfen, of aan de Weduwen en Weezen der Loodsfen, overeenkomstig de bij de bijzondere Reglementen te maken bepalingen.

Art. 6.

Zoo lang en voor zoo verre de Onderftandsfondfen de toelagen, bij dit Reglement bepaald, niet toelaten te voldoen, zullen die uit de kassen der onderscheidene Loodsdienften respectievelijk betaald worden.

Art. 7.

Wanneer een Loods in de onmiddellijke uitoefening van de Loodsdienst zoodanig verminkt wordt, dat hij buiten staat is geraakt zijn brood te verdienen, zal hij, zonder op de dienstjaren te letten, aanspraak op den vollen onderftand hebben.

Art. 8.

Aan Weduwen of Weezen van de Loodsfen zal mede, ingevolge de bepalingen der bijzondere Reglementen, een onderftand verleend worden.

Indien een Loods weduenaar, of wel de Weduwe van een Loods komt te overlijden, zullen de gezamenlijke Weezen, tot hun zestiende jaar toe, blijven genieten eenen onderftand, gelijkstaande aan dien voor de Weduwen bepaald, hetgeen echter voor elk kind, beneden het getal van drie, niet meer dan de helft van den bepaalden onderftand zal kunnen bedragen.

Art. 9.

Eene Weduwe, komende te hertrouwen of te overlijden, verliest den door haar genoten wordende onderftand, doch de kinderen, onder de zestien jaren oud, van dengenen, krachtens

welken de onderftand verkregen was, blijven die behouden, onder bepaling echter van het vastgeftelde bij het vorige artikel.

Art. 10.

Een vonnis, waarbij de Loods tot eene lijf- of onteerende straf is veroordeeld, of eene afzetting uit hoofde van wangedrag, doet alle aanspraak op den onderftand of denzelfven verliezen, hetwelk ook perfoonlijk van toepafing zal zijn op de Weduwen en Weezen.

Art. 11.

De onderftanden zullen door het Departement van Marine, op voordragt van den Inspecteur - Generaal over het Loodswezen, verleend worden, en nadat de aanspraak op dezelve, door overlegging van de navolgende ftukken, zal bewezen zijn, als:

Voor de Loodfen :

- 1°. De akte van eerste aanftelling, met die van volgenden verkregen graad ;
- 2°. Eene attestatie de vita ;
- 3°. Een extract uit het ftamregister, vermeld bij art. 15 van het Algemeen Reglement.

Voor de Weduwen :

- 1°. Eene doodakte van hunne mans ;
- 2°. Eene trouwakte ;
- 3°. Eene attestatie de vita ,
- 4°. Een attest van niet hertrouwd te zijn ; en

Voor de Weezen :

- 1°. Eene doodakte van hunne ouders ;
- 2°. De geboorteakten ;
- 3°. Eene attestatie de vita.

Goedgekeurd enz.

C.

BIJZONDER REGLEMENT voor het
Loodswezen voor de zeegaten van Texel.

EERSTE HOOFDSTUK.

Regeling van het Loodswezen.

Art. 1.

Overeenkomstig het bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21) goedgekeurd Algemeen Reglement op de Loodsdienst van het Koninkrijk der Nederlanden, zal er een vast Loodswezen bestaan voor de zeegaten van *Texel*.

Art. 2.

Hetzelve zal zich uitstrekken tot de zeegaten van *Texel*, de vaart op de reede van *Texel*, en van daar over de *Zuiderzee* naar alle havens en plaatfen aan dezelve gelegen.

Art. 3.

De standplaatfen der Loodfen, welke tot dit Loodswezen behooren, zullen zijn :

- 1°. Te Willemsoord, hoofdplaats ;
- 2°. Aan den Hoorn,
- 3°. Aan het Oudeschild, } op het eiland Texel ;
- 4°. Te Petten, en
- 5°. Te Egmond aan Zee.

Art. 4.

De Loodsdienst van *Texel* zal ingedeeld zijn in :

- a. Eene vaste Zee- of Buitenloodsdienst ;

- b. Eene buitengewone Zeeloodsdienst;
- c. Eene Binnenloodsdienst, en
- d. Eene Hulpvloependienst.

Art. 5.

Zowel de vaste Loodsdienst, als de buitengewone Zeeloodsdienst, gelijk mede de Binnenloodsdienst, zullen, onder het oppertoezicht van het Departement van Marine, bestuurd worden door den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen, onder denzelven, door den Onderinspecteur over het Loodswezen in het district, en door den Commisfaris en Ondercommisfaris der Loodfen respectvelijk.

Art. 6.

De vaste Loodsdienst voor de zeegaten van Texel zal deszelfs bijzondere kas hebben, waaruit het benodigd materieel en personeel zal onderhouden worden.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Materieel van het Loodswezen.

Art. 7.

Het materieel van de vaste Loodsdienst zal bestaan :

Uit vier kloeke loodsbooten, geschikt om zee te kunnen bouwen, en

Uit twee ijsfloepen, aan Willemoord gestationeerd.

Het materieel van de buitengewone Zeeloodsdienst zal bestaan :

Aan den Hoorn, uit vier loodsfchuiten;

Te Petten, uit twee loodsfchuiten;

Te Egmond aan Zee, uit twee loodsfchuiten;

En dat van de Binnenloodsdienst, uit twaalf loodschuiten;

En aan den Helder of Willemsoord, uit twaalf hulpfloepen.

Art. 8.

De schuiten van de buitengewone Zee- en Binnenloodsdienst zullen volkomen geschikt moeten zijn voor de dienst, waartoe dezelve bestemd worden, en welke door de eigenaars derzelven, te allen tijde, in eenen goeden staat en van eene behoorlijke uitrusting, ten genoegte van de Inspectie over het Loodswezen, voorzien, zullen moeten onderhouden worden.

Art. 9.

Twee à drie ankers, van verschillende zwaarte, met goede kabelkettingen of tonnen, boeijen en boeireepen voorzien, zullen te Willemsoord, te allen tijde, ten dienste zoo van de vaste als van de buitengewone en Binnenloodsdienst in gereedheid gehouden worden, ten einde dadelijk tot hulp van een aan den grond geraakt of ankerloos schip gebruikt te worden, tegen voldoening eener billijke betaling.

Op de standplaats Willemsoord zal eene voldoende voorraad van behoeften, in een daartoe bestemd lokaal, voorhanden gehouden worden, om gedane verliezen terstond te kunnen herstellen.

Art. 10.

Het materieel van de vaste Loodsdienst, dat zich in het magazijn te Willemsoord bevindt, staat onder het opzigt van den Commisfaris over het Loodswezen aldaar, die daarvoor verantwoordelijk is.

Art. 11.

Geene nieuwe behoeften zullen aan de loodsbooten voor de vaste Loodsdienst verstrekt, noch eenige herstellingen aan dezelven worden gedaan, dan op schriftelijke aanvragen van de Schippers of Stuurlieden der loodsbooten.

Deze aanvragen, na door den Commisfaris te zijn goedgekeurd, zullen door den Onderinspecteur van het Loodswezen moeten geviseerd worden.

DERDE HOOFDSTUK.

Perfoneel van het Loodswezen.

Art. 12.

Het perfoneel van de vaste Loodsdienst in Texel zal bestaan uit:

- 1°. Een Commisfaris der Loodsen, genietende een vast jaarlijksch traktement ad zeshonderd gulden (*f* 600), en daarenboven vijftig cents (*f* 0,50), te betalen door den Schipper of gezagvoerder van ieder fchip, hetwelk door eenen Loods van de vaste Loodsdienst wordt binnengeloost. Een Ontvanger der loodsgelden, genietende een jaarlijksch traktement van honderd vijftig gulden (*f* 150), en één per cent van den onzuiveren ontvang der loodsgelden.

Beiden refiderende te Willemsoord.

- 2°. Voor de vaste Zee- of Buitenloodsdienst, uit:

Vier gewone Schippers van loodsbooten, als twee der eerste klasfe, genietende een vast maandgeld ad veertig gulden (*f* 40), twee der tweede klasfe, ad vijf en dertig gulden (*f* 35).

Twee en dertig gewone Zee- of Buitenloodfen, als:

Zestien der eerste klasfe, genietende een maandgeld van dertig gulden (*f* 30);

Zestien der tweede klasfe, ad vijf en twintig gulden (*f* 25);

Acht Kweekelingen of leerlingen der Loodsen, genietende een maandgeld ad vijftien gulden (*f* 15).

Boven en behalve deze maandgelden zal aan de bemanning der vaste Zee- of Buitenloodsdienst het deel der loodsgelden, vermeld bij art. 29 van dit Reglement, uitbetaald worden.

Het personeel van de buitengewone Zeeloodsdienst zal bestaan :

Aan den Hoorn, uit een Ondercommisaris der Loodfen, genietende een vast jaarlijksch traktement van drie honderd gulden (f 300), en daarenboven vijftig cents (f 0,50), te betalen door den Schipper of gezagvoerder van ieder door eenen buitengewonen Loods binnengeloost zeefchip of zeevaartuig ;

Vier buitengewone Schippers van loodschuiten ;

Twaalf buitengewone Zeeloodfen.

Te Petten, uit twee buitengewone Schippers van loodschuiten, zes buitengewone Zeeloodfen.

Te Egmond aan Zee, uit twee buitengewone Schippers van loodschuiten, zes buitengewone Zeeloodfen.

En voor de Binnenloodsdienst, uit twaalf gewone Schippers van binnenloodschuiten ;

Zes en dertig gewone Binnenloodfen ;

Twaalf Kweekelingen der Loodfen of Matrozen.

Alle welke Schippers, Loodfen en Kweekelingen van de buitengewone Zee- en Binnenloodsdienst geene vaste maandgelden, maar voor salaris zullen genieten de loodsgelden, vermeld bij art. 29 van dit Reglement.

De buitengewone Loodfen zullen kunnen concurreren tot de openkomende plaatfen van vaste Loodfen.

Art. 13.

Het deel der loodsgelden, volgens art. 29 van dit Reglement aan de bemanning der loodsbooten van de vaste Zeeloodsdienst toegekend, zal onder de manschappen der boot of van het vaar-

tuig, waarmede hetzelfde verdiend is, in gelijke deelen verdeeld worden, met uitzondering van de Kweekelingen en Matrozen, welke maar een half deel uit de deeling genieten.

Het deel der loodsgelden, almede volgens art. 29 van dit Reglement aan de bemanning der loodsvaartuigen van de buitengewone Zee- en Binnenloodsdienst toegekend, zal, volgens onderling met elkander gemaakte schikkingen, onder dezelve verdeeld worden.

Wanneer een schip, komende uit de zeegaten van Texel en het Vlie, meer dan vijf dagen, door omstandigheden van weér en wind, op Pampus mogt worden opgehouden, zal de zich op zoodanig schip bevindende Loods, boven zijn gewoon loodsgeld, genieten *twee gulden* daags.

VIERDE HOOFDSTUK.

Regeling van de dienst of wijze van dienstuitoefening.

Art. 14.

De zeeloopsbooten van de vaste Loodsdienst, in Texel, zullen bemand zijn als volgt:

Met een gewoon Schipper,

Acht gewone Zeeloodsen,

Twee Kweekelingen,

Een Matroos.

De loodschuiten voor de buitengewone Zeeloodsdienst aan den Hoorn:

Met een buitgewoon Schipper,

Drie buitengewone Zeeloodsen,

Matrozen naar verkiezing.

Te Petten :

Met een buitengewoon Schipper,

Drie buitengewone Zeeloodfen ,

Matrozen naar verkiezing.

Te Egmond aan Zee :

Met een buitengewoon Schipper,

Drie buitengewone Zeeloodfen ,

Matrozen naar verkiezing.

De binnenloodschuiten :

Met een gewoon Schipper,

Drie gewone Binnenloodfen , tevens noodhulpen naar zee ,

Een Kweekeling of Matroos.

Art. 15.

De loodschuiten , bestemd voor de buitengewone Zee- en Binnenloodsdienst , zullen zoo dikwerf door den Onderinspecteur over het Loodswezen en door den Commisfaris der Loodfen *in loco* geëxamineerd worden , als hun geraden mag voorkomen , doch ten minste éénmaal telken drie maanden. Bijaldien uit zoodanige examinatie mogt blijken , dat één of meerder van deze gedachte loodschuiten niet in eenen voldoende staat worden gehouden , zullen dezelve als ongeschikt voor de Loodsdienst afgekeurd en door de eigenaren door andere vervangen moeten worden.

Bij gebreke daarvan zal de vergunning , om dezelve tot de Loodsdienst te mogen gebruiken , worden ingetrokken , en , indien daartoe redenen bestaan , de vergunning op den eigenaar van eene andere schuit worden overgebracht , terwijl de Loodfen alsdan daarop zullen overgaan.

Art. 16.

De Reeders of eigenaars dezer loodschuiten verkiezende de-

zelve te verkoopen of aan anderen over te doen, zal zulks aan dezelve vrijstaan, mits daarvan kennis gevende aan den Commisfaris der Loodsen, die daarvan rapport zal maken aan den Onderinspecteur over het Loodswezen; terwijl het aan den koper of overnemer van zulk een vaartuig daarom niet vergund zal zijn, om hetzelfde tot de Loodsdienst te blijven bezigen, of te doen gebruiken, ten zij daartoe eene nieuwe vergunning verzocht en eene magtiging verkregen te hebben.

Art. 17.

De vier voor de vaste Loodsdienst bestemde loodsbooten zullen gebezigd worden, om onderling afwisselende de dienst in de zee of in de zeegaten te verrigten.

Zoodra de omftandigheden dit zullen toelaten, zullen twee dezer booten bepaaldelijk voor de Kanaaldienst worden gebruikt.

Art. 18.

Een der voor de Kanaaldienst bestemde loodsbooten zal, voor zoo veel de omftandigheden dit toelaten, in het Kanaal, tusschen de singels en Bevezier, of bij het eiland Wight, postvatten, en zoo veel mogelijk hare dienst aan de fchepen aanbieden; zullende zij dezen haren kruispost niet mogen verlaten, vóór dat zij al hare Loodsen zal hebben afgegeven, of door nood gedrongen wordt, of wel dat zij door de tweede kanaalboot zal vervangen zijn.

Deze booten zullen, bij hun uitvaren, ten minste voor vier weken geproviandeerd moeten zijn.

De andere zeebooten, van de vaste Zeeloodsdienst, zullen, bij afwisseling, om de zeven dagen voor de zeegaten van Texel moeten kruisen, en te allen tijde voor veertien dagen proviand aan boord moeten hebben.

De kruisbeurthebbende boot zal zich, zoo bij nacht als bij dag, in zee, zoo veel mogelijk af en aan Kamperduin, moeten ophouden daar, alwaar zij, met de bestaande gelegenheid van wind en froom, de meeste fchepen kan verwachten, zonder

naar binnen te mogen komen, dan na al hare Loodfen te hebben afgegeven, of door nood daartoe gedrongen.

Terwijl de andere boot zich in het Nieuwe Diep gereed zal houden, om met en benevens de binnenloodfen de fchepen naar zee te loodfen en de Loodfen daarvan af te halen, en zal deze boot alsdan zoo lang buiten blijven, tot dat, met het loopende getij, geene fchepen meer naar zee zeilen of uit zee komen opdagen, zonder zich echter verder dan eene Duitsche zeemijl van de uitertonnen te verwijderen, dan om eenig in gevaar zijnd fchip te hulp te komen, waarna deze boot weder binnen komt, om des anderen daags dezelfde dienst te verrigten.

Art. 19.

De helft der fchuiten van de buitengewone Zeeloodsdienst zullen insgelijks dagelijks, en bij beurten, zich ten dienste der hooge fcheepvaart in zee moeten bevinden, en zulks naar een, onder goedkeuring van den Onderinspecteur over het Loodswezen, daarvan door den Ondercommisfaris der Loodfen te houden rooster.

Art. 20.

Volgens een door den Commisfaris der Loodfen aan Willemsoord, onder goedkeuring van den Onderinspecteur over het Loodswezen, daarvan te houden rooster, zullen er, bij afwifeling, om de drie of vier dagen, altoos vier der binnenloodfchuiten, met hunne Loodfen, zich in de voorhaven van het Nieuwe Diep in gereedheid moeten houden, om de fchepen uit of in het Nieuwe Diep te loodfen, en de langs de Zuiderzee opwaarts willende varen fchepen van Loodfen te voorzien, alsmede om de fchepen naar zee te loodfen, of de Loodfen van dezelve af te halen.

De overige binnenloodfchuiten zullen zich, tot de bediening van de fchepen, op de reede of in het Nieuwe Diep kunnen leenen, doch op den eerften daartoe te ontvangen last van den Commisfaris der Loodfen, of het door denzelven hiervoor te bepalen fein, zich in het Nieuwe Diep moeten vereenigen tot het verrigten van zoodanige dienst, als hun bevolen zal worden.

Art. 21.

De afwisfeling der kanaalbooten geschiedt om de veertien dagen, doch de binnenzijnde boot vertrekt naar het Kanaal, zoodra er vijf van de acht der zich aan boord van de aldaar kruisfende boot behoorende Loodsfen met fchepen zijn binnengekomen, doch bijaldien het, bij het verwachten van een groot aantal fchepen, dienftig mogt geoordeeld worden, dezelve eerder te doen vertrekken, zullen de Loodsfen zonder tegenspraak derwaarts moeten uitzeilen.

De afwisfeling der voor de zeegaten kruisfende loodsfchuiten van de buitengewone Zee- of Buitenloodsdienst, geschiedt om de zeven dagen, naar een door den Ondercommisfaris der Loodsfen aan den Hoorn, onder goedkeuring van den Onderinfpecteur over het Loodswezen, daarvan te houden rooster, zoo als ten meesten nutte van de hooge fcheepvaart dienftig zal bevonden worden.

Art. 22.

De voor de zeegaten de kruisbeurt hebbende loodsfchuiten der buitengewone Zee- of Buitenloodsdienst zullen, op eenen bekwamen afstand buiten de uitertonnen, immer, zoo mogelijk altoos, op één à twee Duitfche zeemijlen afstand van dezelve post vatten, hetzij benoorden, hetzij bewesten de zeegaten, daar, alwaar zij, naar gelang der gelegenheid van wind en getij, de meeste fchepen kunnen en moeten verwachten, en niet vermogen naar binnen te komen, dan nadat zij al hare Loodsfen hebben afgegeven, of door hoogen nood daartoe gedrongen zijn, of wel, dat de tijd van haren kruistogt verfchenen is, doch in dit geval niet vóór en aleer de fchuiten, welke hen vervangen moeten, aldaar zullen zijn aangekomen, of dat er zekerheid beftaat, dat zij haren kruispost met de beftaande gelegenheid zullen kunnen bereiken.

Art. 25.

De Zee- of Buitenloodfen van de vaste Loodsdienst zijn beftemd en zullen gehouden zijn:

- 1°. Om de zeefchepen en zeevaartuigen uit zee volgens de begeerte van de Scheepsgezagvoerders te loodfen naar de reede van Texel, of wel om dezelve, wind, weêr en gelegenheid zulks veroorloovende, terftond te brengen in het Nieuwe Diep; en
- 2°. Om de zeefchepen en zeevaartuigen uit het Nieuwe Diep en van de reede van Texel naar zee te loodfen.

Art. 24.

De buitengewone Zeeloodfen zijn beftemd en zullen gehouden zijn, om de zeefchepen en zeevaartuigen van uit zee, volgens de begeerte van de Scheepsgezagvoerders, tot op de reede van Texel of wel dadelijk in het Nieuwe Diep te loodfen, wanneer de gelegenheid van wind, weêr en ftroom veroorlooft dit te doen, zonder alvorens op de reede te ankeren.

Art. 25.

De Binnenloodfen zijn beftemd en zullen gehouden zijn :

- 1°. Om de zeefchepen en zeevaartuigen van de reede van Texel tot in het Nieuwe Diep, of de voorhaven van het Noordhollandfche Kanaal, of langs de Zuiderzee, naar de havens en plaatsfen, aan dezelve gelegen, op te loodfen;
- 2°. Om de zeefchepen en zeevaartuigen, liggende op de reede van Texel, in het Nieuwe Diep, en die, liggende in het Nieuwe Diep, naar de reede van Texel te loodfen, wanneer deze laatste niet dadelijk naar zee zeilen, zonder op de reede te ankeren;
- 3°. Om, bij groote drukte van uitvarende zeefchepen en zeevaartuigen, de gewone Zeeloodfen in het uitloodfen van fchepen behulpzaam te zijn; en
- 4°. Om de fchepen en vaartuigen op de reede van Texel, gelijk mede in het Nieuwe Diep ten dienfte te staan, zoo met het uitbrengen en ligten van ankers en touwen, als tot het verleenen van alle andere mogelijke hulp.

Art. 26.

De Loodsfen zijn verplicht, de uitzeilende fchepen te brengen buiten de uitertonnen, dat is gezegd in zee.

Art. 27.

Aan zoodanige bemanning eener loodsboot, welke het grootste getal fchepen, gedurende den tijd van een jaar, zal hebben opgevangen en binnengeloost, zal worden toegekend eene premie van een honderd gulden, en aan die bemanning, welke het naast daarbij komende getal fchepen zal hebben opgevangen en binnengeloost, eene premie van vijftig gulden.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Bepaling der loodsgelden en daarvan te maken gebruik.

Art. 28.

De loodsgelden zullen betaald en verdeeld worden overeenkomstig het bij dit Reglement gevoegde Tarief.

Art. 29.

De verdeeling dezer gelden zal plaats hebben op de navolgende wijze, te weten:

Voor de Loodsfen van de vaste Zeeloodsdienst	50	ten	honderd;
Voor de Loodskas	40	”	”
Voor het Onderstandsfonds	10	”	”
Voor de buitengewone Zee- en Binnenloodsen	90	”	”
Voor het Onderstandsfonds	10	”	”

Art. 30.

De loodsgelden, zoo van de vaste Zeeloodsdienst, als van de buitengewone Zeeloodsdienst en Binnenloodsdienst, zullen ontvangen worden op de standplaats te Willemsoord, door den daartoe expresfelijk aan te stellen Ontvanger der loodsgelden.

ZESDE HOOFDSTUK.

Regeling van de hulpfloependienst.

Art. 31.

Reeders, Eigenaars of Stuurlieden van floepen, welke zich roewijden tot het verleenen van hulp aan inkomende of uitvarende schepen en vaartuigen, zullen zich daartoe bij het Bestuur over het Loodswezen te Willemsoord moeten doen inschrijven, met duidelijke opgave der foort van floepen, met welke zij deze hulpfloependienst willen uitoefenen, der namen van de stuurlieden en van de daarop varende Roeijers, onder overlegging van eene op zegel geschrevene verklaring, dat zij deze dienst aanvaarden en zich onderwerpen aan de voor deze hulpfloependienst, bij het bijzonder Reglement voor de Loodsdienst in Texel, gearresteerde bepalingen.

Art. 32.

De Reeders, Eigenaars of Stuurlieden van de gedachte hulpfloepen zullen deze hunne vaartuigen van eene bekwame bemanning en van de noodige uitrusting van roer, riemen, haken, dreg en dreggetouw, mast, tuig en zeilen voorzien, en op eene geschikte plaats in het Nieuwe Diep of aan den Helderfchen Dijk in gereedheid houden, om hunne diensten aan te bieden bij de schepen, welke zouden wenschen van hun aanbod gebruik te maken.

Art. 33.

Zij zullen het nommer, hen door het Bestuur over het Loodswezen te Willemsoord te geven, met zwarte verw op een blaauw veld geverwd, ter wederzijde op de voorboegen, alsmede op het achter gedeelte van hunne floepen, duidelijk geverwd, voeren.

Art. 34.

Zij zullen zich vlijtig bij allen het Nieuwe Diep inkomende of uitgaande schepen, ook bij die, welke wenschen te verhalen

of zich moeten verplaatsen, aanbieden, en, daartoe aangezocht wordende, dezelve schepen boegferen, werpankers, jaagtrosfen, kabeltouwen of meertouwen voor dezelve uitbrengen, en aan de duc d'alven of meerpalen vast- of losmaken, overeenkomstig de bevelen van de Scheepsgezagvoerders of van de zich aan boord der schepen bevindende Loodsen.

Art. 55.

Tot eenig werk van dien aard aangenomen zijnde, zullen zij bij het schip, ter wier behoefte zij gevorderd zijn, moeten blijven, tot dat zij door de Gezagvoerders worden afgedankt, of wel tot dat het schip in het Nieuwe Diep gemeerd, of wel op de reede, vrij van gevaren, buiten het Nieuwe Diep zal gekomen zijn.

Art. 56.

Bij het meeren, of bij het verhalen van schepen, zullen zij zich gedragen naar het Reglement, voor de haven van het Nieuwe Diep geëmaneed, en naar de bevelen van den Havenmeester.

Art. 57.

Zij staan onder de dadelijke orders van den Onderinspecteur over het Loodswezen en den Commisaris der Loodsen te Willemsoord, en zullen al die diensten verrigten, welke in de betrekking der Hulpfloependienst van hen zouden kunnen worden gevorderd.

Art. 58.

Een Scheepsgezagvoerder, van eene hulpfloep gebruik makende, zal daarvoor betalen, als volgt:

Voor eene floep met vier Roeijers, *tien gulden (f 10)*;

Voor eene floep met zes Roeijers, *veertien gulden (f 14)*;

Voor eene floep met acht Roeijers, *achttien gulden (f 18)*;

Ingeval van ijsgang zal dubbel loon betaald worden.

Wordende nogtans door ijsgang geenszins verstaan, wanneer

flechts hier en daar eene schots ijs drijft, maar wanneer de stroom zoodanig met ijs bezet is, dat de vaart daardoor vermoelijk of gevaarlijk wordt.

Art. 39.

De Eigenaars of Stuurlieden van hulpfloepen, welke hunne onderhebbende vaartuigen niet van het noodige voorzien houden, of zich niet beijveren om de schepen te helpen, wanneer zij daartoe geroepen zijn, of welke meerder loon vorderen, dan het hier te voren bepaalde, zullen dadelijk van de dienst verwijderd en van het stamregister des Loodswezens afgeschreven worden.

Zij zullen, in dat geval, gehouden zijn, het op hunne floepen gestelde nummer met blaauw veld, weg- of te doen oververwen, zóó en in diervoege, dat daarvan niets meer gezien wordt; zullende zulks anderzins ten hunnen koste verrigt worden.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Bepalingen ten opzichte van het Onderstandsfonds.

Art. 40.

De inkomsten van het Onderstandsfonds zullen bestaan uit hetgene van de aan de Loodsen aankomende loodsgelden zal worden ingehouden, en hetwelk zoowel voor de Loodsen van de vaste Loodsdienst, als van de buitengewone en Binnenloodsen wordt bepaald op tien ten honderd.

Art. 41.

Uit dit Fonds zal worden verleend eene wekelijkse onderstand aan de door ouderdom of gebreken voor de Loodsdienst ongeschikte Schippers, Stuurlieden en Loodsen van de vaste en buitengewone Zeeloodsdienst, en wel aan die, hebbende

10 jaren dienst, ...	f 2.00;
20 " "	- 2.50;
30 " " en daarboven	- 3.00;

En aan de Weduwen of Weezen van zoodanigen, wier mans of vaders hebben

10 jaren dienst, ...	f 1.50;
20 " "	- 2.00;
30 " "	- 2.50.

Art. 42.

De Binnenloodsen, of derzelver Weduwen of Weezen, zullen de helft van den bij de vorige artikelen bepaalden onderstand genieten.

Goedgekeurd enz.

D.

BIJZONDER REGLEMENT voor het
*Loodswezen van de zeegaten van Ter-
schelling en het Vlie.***EERSTE HOOFDSTUK.***Regeling van het Loodswezen.***Art. 1.**

Overeenkomstig het bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21) goedgekeurd Algemeen Reglement op de Zeeloodsdienst van het Koninkrijk der Nederlanden, zal er een vast Loodswezen bestaan voor de zeegaten van *Terschelling* en het *Vlie*.

Art. 2.

Hetzelve zal zich uitstrekken tot de zeegaten van *Terschelling* en het *Vlie*, en van daar langs de *Jedding* en *Vliestroom*, naar alle havens en plaatfen, gelegen aan de *Zuiderzee*.

Art. 3.

De standplaatfen der Loodfen, welke tot dit Loodswezen behooren, zullen zijn:

1°. Op *Terschelling*, hoofdplaats; en

2°. Op *Vlieland*.

Art. 4.

De Loodsdienst van *Terschelling* en het *Vlie* zal ingedeeld zijn in:

a. Eene vaste Zee- of Buitenloodsdienst;

b. Eene buitengewone Zeeloodsdienst;

c. Eene Binnenloodsdienst.

Art. 5.

Zoowel de gezegde vaste Loodsdienst als de buitengewone Zeeloodsdienst, gelijk mede de Binnenloodsdienst zal, onder het oppertoezicht van het Departement van Marine, bestuurd worden door den Inspecteur - Generaal over het Loodswezen, en, onder denzelven, door den Onderinspecteur over het Loodswezen in het district, en door den Commisfaris en Ondercommisfaris der Loodfen respectivelijk.

Art. 6.

De vaste Loodsdienst voor de zeegaten van Terfchelling en het Vlie zal derzelver bijzondere Kas hebben, waaruit het benodigd materieel en personeel zal onderhouden worden.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Materieel voor het Loodswezen.

Art. 7.

Het materieel van het vaste Loodswezen zal bestaan:

Op Terfchelling, voor de Buiten- of Zeeloodsdienst:

Uit drie kloeke loodsbooten, geschikt om zee te kunnen bouwen; en

Uit twee ijsfloepen.

Voor de buitengewone Zeeloodsdienst:

Uit negen buitengewone loodschuiten.

Op Vlieland, voor de Binnenloodsdienst:

Uit zes buitengewone loodschuiten.

Alle welke schuiten volkomen geschikt zullen moeten zijn voor de dienst, waartoe dezelve bestemd worden, en welke door de eigenaars derzelve, te allen tijde, in eenen goeden

staat en van eene behoorlijke uitrusting, ten genoegen van de Inspectie over het Loodswezen, voorzien, zullen moeten onderhouden worden.

Art. 8.

Twee à drie ankers, van verschillende zwaarte, met goede kabelkettingen en touwen, boeijen en boeireepen voorzien, zullen op Terschelling te allen tijde in gereedheid gehouden worden, ten einde dadelijk tot hulp van een aan den grond geraakt of ankerloos schip gebruikt te worden, tegen voldoening eener billijke betaling.

Op de standplaats Terschelling zal eene voldoende voorraad van behoeften, in een daartoe bestemd lokaal, voorhanden gehouden worden, om de gedane verliezen terstond te kunnen herstellen.

Art. 9.

Het materieel van de vaste Loodsdienst, dat zich in het magazijn op Terschelling bevindt, staat onder het opzicht van den Ondercommisfaris over het Loodswezen aldaar, die daarvoor verantwoordelijk is.

Art. 10.

Geene nieuwe behoeften zullen aan de loodsbooten voor de vaste Loodsdienst verstrekt, noch eenige herstellingen aan dezelven worden gedaan, dan op schriftelijke aanvragen van de Schippers of Stuurlieden der loodsbooten.

Deze aanvragen, na door den Ondercommisfaris te zijn goedgekeurd, zullen door den Onderinspecteur van het Loodswezen moeten geviseerd worden.

DERDE HOOFDSTUK.

Perfoneel van het Loodswezen.

Art. 11.

Het perfoneel van de vaste Loodsdienst op Terschelling en Vlieland zal bestaan :

1°. Uit een Commisfaris der Loodsen, genietende een vast jaarlijksch traktement van zes honderd gulden (*f* 600);

Residerende op Vlieland, een Ondercommisfaris der Loodsen, genietende een vast jaarlijksch traktement van drie honderd gulden (*f* 300);

Residerende op Terschelling, boven en behalve deze vaste jaarlijksche traktementen, zal door den Commisfaris en Ondercommisfaris respectivelijk genoten worden vijftig cents (*f* 0.50), te betalen door den Schipper of gezagvoerder van ieder fchip, hetwelk door een Loods van dit Loodswezen wordt binnengeloodst, welke vijftig cents (*f* 0.50) gelijkelijk tusschen hen zullen worden verdeeld;

Een Ontvanger der loodsgelden, residerende op Terschelling, genietende een vast jaarlijksch traktement van één honderd vijftig gulden (*f* 150), en daarenboven één percent van de onzuivere ontvang der loodsgelden.

2°. Voor de vaste Zee- of Buitenloodsdienst :

Drie gewone Schippers van zee- of buitenloodsbooten, genietende een vast maandgeld van dertig gulden (*f* 30);

Vier en twintig gewone Zee- of Buitenloodsen, genietende een vast maandgeld van twintig gulden (*f* 20);

Zes Kweekelingen of leerlingen van Loodsen, genietende een vast maandgeld van twaalf gulden (*f* 12);

Drie Matrozen, genietende een vast maandgeld van twaalf gulden (*f* 12).

Boven en behalve deze vaste maandgelden zal aan de bemanning der vaste Zee- of Buitenloodsdienst het deel der loodsgelden, vermeld bij art. 25 van dit Reglement, uitbetaald worden.

Het personeel van de buitengewone Zeeloodsdienst zal bestaan op Terfchelling:

Uit negen buitengewone Schippers van loodschuiten;

Zeven en twintig buitengewone Zeeloodfen;

Negen buitengewone Kweekelingen of leerlingen van Loodfen.

Voor de Binnenloodsdienst op Vlieland:

Uit zes buitengewone Schippers van buitengewone loodschuiten;

Achttien Binnenloodfen;

Zes buitengewone Kweekelingen of leerlingen van Binnenloodfen.

Alle welke buitengewone Schippers, Loodfen en Kweekelingen of leerlingen van de buitengewone Zee- en Binnenloodsdienst geene vaste maandgelden, maar voor salaris zullen genieten het deel der loodsgelden, vermeld bij art. 25 van dit Reglement.

De buitengewone Loodfen zullen kunnen concurreren tot de openkomende plaatsfen van vaste Loodfen.

Art. 12.

Het deel der loodsgelden, volgens art. 25 van dit Reglement aan de bemanningen der loodsbooten van de vaste Zeeloodsdienst toegekend, zal onder de manschappen der boot of van het vaartuig, waarmede hetzelfde verdiend is, in gelijke deelen verdeeld worden, met uitzondering van de Kweekelingen en Matrozen, welke maar een halfdeel uit de deeling genieten.

Het deel der loodsgelden, almede volgens art. 25 van dit Reglement aan de bemanning der loodsvaartuigen van de buiten-

gewone Zee- en Binnenloodsdienst toegekend, zal, volgens onderling met elkander gemaakte schikkingen, onder dezelve verdeeld worden.

Wanneer een schip, komende uit de zeegaten van Texel en het Vlie, meer dan vijf dagen, door omstandigheden van weêr en wind, op Pampus mogt worden opgehouden, zal de zich op zoodanig schip bevindende Loods, boven zijn gewoon loodsgeld, genieten *twee gulden* daags.

VIERDE HOOFDSTUK.

Regeling van de dienst of wijze van dienstuitoefening.

Art. 13.

De loodsbooten van de vaste Zeeloodsdienst op Terfchelling en het Vlie zullen bemand zijn, als volgt: met

- Een gewoon Schipper;
- Acht gewone Zeeloodsen;
- Twee Kweekelingen;
- Een Matroos.

De loodschuiten van de buitengewone Zee- of Buitenloodsdienst: met

- Een buitengewoon Schipper;
- Drie buitengewone Zee- of Buitenloodsen;
- Een buitengewoon Kweekeling;
- Matrozen naar verkiezing.

De binnenloodschuiten; met

- Een gewoon Schipper;
- Drie gewone Binnenloodsen, tevens noodhulpen naar zee;
- Een Kweekeling of Matroos;
- Matrozen naar verkiezing.

Art. 14.

De loodschuiten, bestemd voor de buitengewone Zee- en Binnenloodsdienst, zullen zoo dikwerf door den Onderinspecteur over het Loodswezen, en door den Commisfaris der Loodfen *in loco* geëxamineerd worden, als hun geraden mag voorkomen, doch ten minste éénmaal telken drie maanden.

Bijaldien het bij zoodanige examinatie mogt blijken, dat één of meerder van deze loodschuiten niet in eenen voldoende staat worden gehouden, zullen dezelve als ongeschikt voor de Loodsdienst afgekeurd, en door de eigenaren door andere vervangen moeten worden.

Bij gebreke daarvan zal de vergunning, om dezelve tot de Loodsdienst te mogen gebruiken, worden ingetrokken, en, indien daartoe redenen bestaan, de vergunning op den eigenaar van eene andere schuit worden overgebracht, terwijl de Loodfen alsdan daarop zullen overgaan.

Art. 15.

De Reeders of eigenaren dezer loodschuiten verkiezende dezelve te verkoopen, of aan een ander over te doen, zal zulks aan dezelve vrijstaan, mits daarvan kennis gevende aan den Commisfaris of Ondercommisfaris der Loodfen, die daarvan rapport zal maken aan den Onderinspecteur over het Loodswezen, terwijl het aan den koper of overnemer van zulk een vaartuig daarom niet vergund zal zijn, om hetzelfde tot de Loodsdienst te blijven bezigen of te doen gebruiken, ten zij daartoe eene nieuwe vergunning verzocht en eene magtiging verkregen te hebben.

Art. 16.

De drie loodsbooten van de vaste Zeeloodsdienst van Terfchelling en het Vlie zullen, bij afwifeling, volgens een daarvan door den Ondercommisfaris der Loodfen, onder goedkeuring van den Onderinspecteur over het Loodswezen, te houden rooster, de dienst in zee moeten verrigten.

Twee van dezelve zullen te allen tijde, zoo bij nacht als bij

dag, in zee moeten zijn, één derzelve om de Oost, de andere om de West van de zeegaten, zich, zoo veel mogelijk, op eene mijl afstand buiten de uitertonnen en buitengronden ophoudende, daar en waar zij, met de bestaande gelegenheid van wind en getij, de meeste schepen kunnen en moeten verwachten, zonder naar binnen te mogen komen, dan na al hare Loodfen te hebben afgegeven, of door nood gedrongen; terwijl de derde boot zich in de haven van Terschelling of in het schuitengat gereed moet houden, om met en benevens de Loodfen van de buitengewone Zeeloodsdienst de schepen naar zee te loodfen en de Loodfen daarvan af te halen; en zal deze boot alsdan zoo lang buiten blijven, tot dat met het loopende getij geene schepen meer af of uit zee komen opdagen, zonder zich echter verder dan eene Duitsche zeemijl van de uitertonnen te verwijderen, dan om eenig in gevaar zijnde schip te hulp te komen, waarna deze boot weder naar binnen komt, om des anderen daags dezelfde dienst te verrigten.

Ook zullen de Loodfen, welke van de in zee de kruisbeurt hebbende loodsbooten met schepen naar binnen gekomen, zich aan land bevinden, voor zoo veel mogelijk, door deze de binnenbeurt hebbende loodsboot weder naar hunne booten teruggevoerd worden.

De afwisseling dezer booten geschiedt in de navolgende orde:

N°. 1 kruist zeven dagen ten Oosten der zeegaten, terwijl

N°. 2 zeven dagen ten Westen der zeegaten kruist, en

N°. 3 de binnenbeurt heeft.

Wanneer n°. 3 zeven dagen binnen is geweest, zeilt dezelve naar buiten en vervangt n°. 1, ten Oosten der zeegaten, die ten Westen van dezelve gaat kruisen, terwijl n°. 2 alsdan de binnenbeurt gaat waarnemen, die, na zeven dagen binnen geweest te zijn, n°. 3 ten Oosten van de zeegaten gaat aflossen, die alsdan de kruispost om de West verkrijgt, en zoo vervolgens.

De ter kruisbeurt uitvarende booten zullen ten minste voor veertien dagen geapproviandeerd moeten zijn.

Art. 17.

De negen loodschuiten der buitengewone Loodsdienst van de standplaats van Terschelling zullen, bij afwisseling, om de zeven dagen, volgens een door den Ondercommisfaris der Loodfen, onder goedkeuring van den Onderinspecteur over het Loodswezen, daarvan te houden rooster, de dienst, zoo in zee als binnengaats, moeten verrigten.

Drie van dezelve zullen dagelijks naar zee moeten varen, om de scheepvaart ten dienste te staan en de schepen naar binnen te loodfen, en zich om de Oost en West der zeegaten, zoo veel mogelijk, op eene Duitsche zeemijl afstand buiten de uiter-tonnen en buitengronden verspreid ophoudende, daar en waar zij, met de bestaande gelegenheid van wind en getij, de meeste schepen kunnen en moeten verwachten, zonder naar binnen te mogen komen, dan na al hare Loodfen te hebben afgegeven, of door nood gedrongen.

Terwijl de overige zes dezer buitengewone loodschuiten, volgens een door den Ondercommisfaris der Loodfen, onder goedkeuring van den Onderinspecteur over het Loodswezen, daarvan te houden rooster, de zoogenaamde praaibeurt in het schuitengat en op de reede van Vlieland zal hebben, om de schepen uit de haven van Terschelling en uit het schuitengat naar zee of de Zuiderzee opwaarts te loodfen; mitsgaders de schepen ten dienste te staan, indien zij eenen Loods mogten begeeren, of wel de schepen, die op de reede van Vlieland liggen, bij gebreke van Vlielander Loodfen, naar zee te helpen loodfen en de Loodfen daarvan af te halen.

Art. 18.

De helft der loodschuiten van de standplaats op Vlieland zal, bij afwisseling, volgens een door den Commisfaris der Loodfen, onder goedkeuring van den Onderinspecteur over het Loodswezen, daarvan te houden rooster, de zoogenaamde praaibeurt op de reede van Vlieland moeten houden, om de schepen naar zee te loodfen en de Loodfen daarvan af te ha-

len, of wel om de fchepen, die, bij het fchralen van den wind of andere reden, weder naar binnen willen komen, terug naar de reede of elders op eene veilige plaats ten anker te brengen.

Terwijl de wederhelft van deze loodsfchuiten zich voor of in de haven van Vlieland gereed moeten houden, om, op het eerfte fein of te geven order, naar de reede van Vlieland of elders te zeilen, om zoodanige dienst te verrigten, als aan dezelve zal bevolen worden.

Art. 19.

De loodsfchuiten, welke de zoogenaamde praaibeurt op de reede hebben, om de uitzeilende fchepen van Loodfen te voorzien, zullen hunne beurten, tot het verrigten van vermelde uitbrengdienst, naar volgorde der eerst zich op de reede bevindende fchuit regelen, en zal derhalve de eerst op de reede gekomen loodsfchuit, het eerst afkomende fchip het eerst moeten bedienen, hetzij dat groot of klein is; — de tweede op de reede gekomen fchuit het tweede fchip, en zoo vervolgens, tot dat de beurt rond is; — doch zal de eerfte loodsfchuit dadelijk moeten zeil maken en het eerst uitzeilende fchip moeten volgen, om de Loodfen van de uitgezeilde fchepen weder aan boord te nemen en binnen te brengen, doch hare overige Loodfen in de jol mogen achterlaten, om hunne beurt in het uitloodfen van fchepen te kunnen waarnemen.

De eerst met fchepen uitgezeilde loodsboot zal, zoodra hij zes Loodfen uit de naar zee gevaren fchepen heeft overgenomen, terftond weder binnen zeilen, om die Loodfen ten spoedigfte tot de dienst van uitzeilende fchepen beschikbaar te hebben.

Wanneer er zes Loodfen op een uitzeilend fchip zijn overgegaan, zal de tweede aan de beurt staande loodsfchuit het zevende fchip moeten volgen of begeleiden, om de Loodfen, zoo van dit fchip als van de volgende fchepen, af te halen, en zoo vervolgens ieder op deszelfs beurt, tot dat de beurt rond is. — Terwijl, indien eenig fchip een ander zeegat mogt willen uitvaren als dat, door welk het eerfte fchip is uitgeva-

ren, zoo zal altoos de volgende, aan de beurt staande, loodschuit dit fchip moeten volgen, om den Loods daarvan af te halen.

Moetende de fchepen door zoodanig zeegat uitgebragt worden, als de Schippers of gezagvoerders, tot de bevordering van hunne reizen, het verkieslijkfte achten; mogende geen Loods zich daartegen verzetten, als zullende, in dat geval, het loodsgeld ten behoeve der Loodskas worden ingehouden, ten ware wind, weêr of gelegenheid zulks op dat oogenblik onmogelijk mogt maken.

Art. 20.

Geene loodschuiten hoegenaamd zullen, om fchepen te praaijen, den Vlietstroom hooger mogen opvaren, dan tot den zoodgenaaften Prinsenhoek.

Art. 21.

De Zee- of Buitenloodfen zijn bestemd en gehouden, om de fchepen en vaartuigen in zee te gemoet te varen, zich bij dezelve aan te bieden en vervolgens, overeenkomstig de begeerte van de Schippers of gezagvoerders, te loodfen, hetzij naar Amsterdam, Harlingen of andere aan de Zuiderzee gelegene plaatsfen, of wel naar de reede van Vlieland, in of langs het fchuitengat, naar de haven van Terfchelling; gelijk mede uit de haven van Terfchelling en uit het fchuitengat naar zee; voorts om, bij gebreke van Binnenloodfen, de fchepen naar zee te helpen brengen.

De Binnenloodfen zijn bestemd, om de fchepen en vaartuigen, komende van Amsterdam, Harlingen of andere aan de Zuiderzee gelegene plaatsfen en havens naar zee, ook in en uit de Monnikensfloot naar en uit de haven van Vlieland en in het fchuitengat of de haven van Terfchelling te loodfen, en zulks overeenkomstig de begeerte van de Schippers of gezagvoerders, zoo ook om, bij gebreke van Zee- of Buitenloodfen, dezelve verder de Zuiderzee op te loodfen.

De Buiten- en Binnenloodfen zullen bovendien de fchepen in

de zeegaten en op de reede ten dienste staan, en dezelve alle mogelijke hulp en bijstand verleen.

Art. 22.

De Loodfen zijn verplicht, de uitvarende fchepen te brengen tot buiten de uitertonnen, dat is in volle zee.

Art. 23.

Aan zoodanige bemanning eener loodsboot, welke het grootfte getal fchepen, gedurende den tijd van een jaar, zal hebben opgevangen en binnengeloost, zal worden toegekend eene premie van één honderd gulden, en aan die bemanning, welke het naast daarbij komende fchepen zal hebben opgevangen en binnengeloost, eene premie van vijftig gulden.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Bepaling der loodsgelden en daarvan te maken gebruik.

Art. 24.

De loodsgelden zullen betaald worden overeenkomstig het bij dit Reglement gevoegde Tarief.

Art. 25.

De verdeeling dezer gelden zal plaats hebben op de navolgende wijze, te weten:

Voor de Loodfen van de vaste Zeeloodsdienst	50	ten	honderd.
Voor de Loodskas	40	”	”
Voor het Onderstandsfonds	10	”	”
Voor de buitengewone Zee- en Buitenloodfen	90	”	”
Voor het Onderstandsfonds	10	”	”

Art. 26.

De loodsgelden zullen ontvangen worden op de standplaats te Terfchelling, door den daartoe expresfelijk aan te stellen Ontvanger der loodsgelden.

ZESDE HOOFDSTUK.

Bepalingen ten opzichte van het Onderstandsfonds.

Art. 27.

De inkomsten van het Onderstandsfonds zullen bestaan uit hetgeen van de aan de Loodfen aankomende loodsgelden zal worden ingehouden, en hetgeen zoowel voor de Loodfen van de vaste Loodsdienst, als van de buitengewone en Binnenloodfen wordt bepaald op *tien* ten honderd.

Art. 28.

Uit dit Fonds zal worden verleend eene wekelijkfche onderftand aan de door ouderdom of gebreken voor de Loodsdienst ongefchikte Schippers, Stuurlieden en Loodfen van de vaste en buitengewone Zeeloodsdienst, en wel aan die, hebbende

10 jaren dienst, ...	f 2.00;
20 " "	- 2.50;
30 " " en daarboven	- 3.00.

En aan de Weduwen of Weezen van zoodanigen, wier mans of vaders hebben

10 jaren dienst, ...	f 1.50;
20 " "	- 2.00;
30 " " en daarboven	- 2.50.

Art. 29.

De Binnenloodfen, of derzelver Weduwen of Weezen, zullen de helft van den bij de vorige artikelen bepaalden onderstand genieten.

Behoort bij 's Konings besluit van den 5den Julij 1835
(*Staatsblad* n°. 21).

Mij bekend,

De Secretaris van Staat,

(*Geteekend*)

J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

E.

*BIJZONDER REGLEMENT voor het
Loodswezen van de Goedereede en de
Maas.*

EERSTE HOOFDSTUK.

Regeling van het Loodswezen.

Art. 1.

Overeenkomstig het bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21) goedgekeurd Algemeen Reglement op de Zeeloodsdienst van het Koninkrijk der Nederlanden, zal er een vast Loodswezen bestaan van de *Goedereede* en de *Maas*.

Art. 2.

Hetzelve zal zich uitstrekken tot de vaarwateren, welke leiden van *Hellevoetsluis*, *Brielle* en *Maasfluis* naar zee en naar gemelde plaatsen uit zee.

Art. 3.

De standplaatsen der Loodsen, welke tot dit Loodswezen behooren, zullen zijn, als:

- 1°. Te Hellevoetsluis (Hoofdplaats);
- 2°. Te Brielle, en
- 3°. Te Maasfluis.

Art. 4.

Dit Loodswezen zal zijne bijzondere Kas hebben, waaruit het materieel en personeel voor de dienst dezer standplaatsen zal onderhouden worden.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Materieel van het Loodswezen.

Art. 5.

Het materieel van het vaste Loodswezen zal bestaan uit:

- 1°. Zes loodsbooten, geschikt om zee te bouwen;

2°. Twee bijbooten, geschikt om de eerstvermelde te vervangen, wanneer die herstelling behoeven, en om de dienst in de zeegaten te verrigten;

3°. Vier ijsfloepen, als:

Twee te Hellevoetfluis, en

Twee te Brielle.

Allen voorzien van eene volkomene uitrusting.

Daarenboven zal er op ieder der standplaatsen een geschikt vaartuig onderhouden worden, ten einde de Zeeloodsen van de binnenkomende schepen af te halen.

Art. 6.

Twee à drie ankers, van verschillende zwaarte, met goede kabelkettingen of touwen, boeijen en boeireepen voorzien, zullen op elke standplaats te allen tijde in gereedheid gehouden worden, ten einde dadelijk tot hulp van een aan den grond geraakt of ankerloos schip gebruikt te worden, tegen voldoening eener billijke betaling.

Op de beide standplaatsen, Hellevoetfluis en Brielle, zal een voldoende voorraad van behoeften, in een daartoe op ieder dezer standplaatsen bestemd lokaal, voorhanden gehouden worden, om de gedane verliezen terstond te kunnen herstellen.

Art. 7.

Het materieel van het Loodswezen, dat zich in de magazijnen bevindt, staat onder het opzigt der Commisfarisfen over het Loodswezen, die daarvoor verantwoordelijk zijn.

Art. 8.

Geene nieuwe behoeften zullen aan de loodsbooten verstrekt, noch eenige herstellingen aan dezelve worden gedaan, dan op schriftelijke aanvragen van de Schippers of Stuurlieden der loodsbooten.

Deze aanvragen, na door de Commisfarisfen te zijn goedgekeurd, zullen door den Onderinspecteur over het Loodswezen moeten gevisieerd worden.

DERDE HOOFDSTUK.

Perfoneel van het Loodswezen.

Art. 9.

Het perfoneel van dit Loodswezen zal bestaan uit:

Twee Commisfarisfen der Loodsfen, welke hun verblijf zullen hebben, te weten:

Een te Hellevoetfluis, en

Een te Brielle;

En een Ondercommisfaris der Loodsfen te Maasfluis.

Genietende de Commisfarisfen ieder een vast jaarlijksch traktement van zes honderd gulden (*f* 600), en de Ondercommisfaris een vast jaarlijksch traktement van drie honderd gulden (*f* 300); terwijl daarenboven zal betaald worden vijftig cents, te betalen door den Schipper of gezagvoerder van ieder schip, hetwelk door eenen Loods van deze Loodsdienst uit zee van buiten de tonnen wordt binnengeloost, te verdeelen telken maand tusschen de Commisfarisfen te Hellevoetfluis en Brielle, elk voor eene gelijke helft.

Twee Ontvangers der loodsgelden, respectivelijk hun verblijf houdende te Hellevoetfluis en te Brielle;

Genietende ieder een vast jaarlijksch traktement van één honderd vijftig gulden (*f* 150), en één per cent van den onzuiveren ontvang der loodsgelden; terwijl de Ondercommisfaris te Maasfluis insgelijks één per cent van de onzuivere door hem ontvangen wordende loodsgelden zal genieten.

Zes gewone Schippers van loodsbooten;

Vier en vijftig gewone Zeeloodsfen;

Acht Kweekelingen of leerlingen van Loodsfen;

Twaalf buitengewone Loodsfen op de standplaats Hellevoetfluis;

Twaalf buitengewone Loodsfen op de standplaats Brielle;

Zes buitengewone Loodsfen op de standplaats Maasfluis.

Alle welke Schippers, Loodfen en Kweekelingen zullen genieten een deel der loodsgelden, welke aan het loodfen van schepen verdiend worden; terwijl aan ieder der gewone Schippers nog daarenboven zal worden toegekend een stuurgeld, ten bedrage :

Voor de Schippers, gebezigd tot de hierna te vermelden Kanaaldienst, ad twaalf (*f* 12) 's maands; en

Voor die gebezigd tot de dienst vóór en in de zeegaten, ad zes gulden (*f* 6) 's maands

Eindelijk nog uit :

Twee buitengewone Schippers en vijf Matrozen, welke, niet in de gewone loodsgelden deelende, zullen genieten een vast maandgeld, als :

De Schippers, ieder ad ..... *f* 24.00.

De Matrozen, ieder ad ..... - 15.00.

Art. 10.

Het deel der loodsgelden bij dit Loodswezen, volgens artikel 24 van dit Reglement aan de Schippers, Loodfen en Kweekelingen toegekend, zal onder de ploeg of bemanning der loodsboot, door welke zulks verdiend is, in gelijke deelen onder elkander verdeeld worden, uitgezonderd de Kweekelingen der Loodfen, welke maar een half deel uit de deeling zullen genieten.

Het geld, door de Loodfen op de bijbooten verdiend, wordt in gelijke deelen onder de vier zeeploegen, bestemd tot de dienst voor de zeegaten, verdeeld, als behoorende deze Loodfen tot gezegde ploegen, en deelende mede in de verdiensten derzelve.

Art. 11.

De gewone Schippers, gewone Loodfen en Kweekelingen zullen verdeeld zijn in zes ploegen, waarvan twee ploegen, bestaande ieder uit :

Een gewoon Schipper,

Acht gewone Zeeloodfen,

Twee Kweekelingen, en

Een Matroos,

zullen dienen op twee der kloekste loodsbooten, welke bepaaldelijk bestemd zullen zijn voor de Kanaaldienst.

De vier overige ploegen, bestaande uit:

Een gewoon Schipper,

Negen gewone Loodfen, en

Een' Kweekeling,

en welke de bemanning van ieder der vier andere loodsbooten bij dit Loodswezen zullen uitmaken, zullen op die booten dienen.

Zullende echter uit de bemanning, van ieder dezer vier laatstgenoemde booten, een Loods genomen worden, om de bemanning der bijboot uit te maken.

Terwijl de bijboot op de standplaats te Brielle zal bemand zijn met een buitengewonen Schipper en twee Matrozen.

De dienst op de eerst hierboven bedoelde zes loodsbooten zal, bij beurte en afwisseling, voor zoo verre zulks door het Loodsbestuur doelmatig zal geoordeeld worden, plaats kunnen hebben.

VIERDE HOOFDSTUK.

Regeling van de dienst of wijze van dienstuitoefening.

Art. 12.

Een der voor de Kanaaldienst bestemde loodsbooten zal, voor zoo veel de omstandigheden dit toelaten, in het Kanaal, tusschen de fingels en Bevezier, of bij het eiland Wight post vatten, en zoo veel mogelijk hare dienst aan de schepen aanbieden; zullende zij deze haren kruispost niet mogen verlaten, vóór dat zij al hare Loodfen zal hebben afgegeven, of door

nood gedrongen wordt, of wel door de tweede kanaalboot zal vervangen zijn.

Deze booten zullen bij hun uitvaren ten minste voor vier weken geapproviandeerd moeten zijn.

Drie der andere booten zullen aanhoudend, zoo bij nacht als bij dag, in zee zijn, en mede ten minste voor veertien dagen geapproviandeerd moeten wezen.

Art. 13.

De afwisfeling der kanaalbooten gefchiedt om de veertien dagen, doch de binnen zijnde boot vertrekt naar het Kanaal, zoodra er vijf van de acht der zich aan boord van de aldaar kruisfende boot behoorende Loodsfen met fchepen zijn binnengekomen.

De afwisfeling der voor de zeegaten kruisfende booten gefchiedt om de zeven dagen, naar een door de Commisfarisfen der Loodsfen, onder goedkeuring van den Onderinspecteur over het Loodswezen, daarvan te houden rooster, zoo als ten meesten nutte van de hooge fcheepvaart dienftig zal bevonden worden.

Art. 14.

De voor de zeegaten de kruisbeurt hebbende loodsbooten zullen, op eenen bekwamen afstand buiten de uitertonnen, immer, zoo mogelijk altoos, op één à twee Duitsche zeemijlen afstand van dezelve, post vatten, hetzij benoorden, hetzij bevesten de zeegaten, daar, alwaar zij, naar gelang der gelegenheid van wind en getij, de meeste fchepen kunnen en moeten verwachten, en niet vermogen naar binnen te komen, dan nadat zij al hare Loodsfen hebben afgegeven, of door hoogen nood daartoe gedrongen zijn, of wel, dat de tijd van haren kruistogt verfchenen is; doch in dit geval niet vóór en aleer de booten, welke haar vervangen moeten, aldaar zullen zijn aangekomen, of dat er zekerheid beftaat, dat zij haren kruispost met de beftaande gelegenheid zullen kunnen bereiken.

Art. 15.

Geen van de loodsbooten, welke de kruisbeurt hebben, zal,

wanneer zij naar binnen zeilt, om hare Loodsfen weder in te nemen, vermogen in de haven te komen, ten zij door omstandigheden daartoe gedrongen, of zeker te zijn van met hetzelfde getij daar weder uit te kunnen zeilen, maar zullen de Loodsfen, met eene der bijbooten of loodsafhaler haar te gemoet gezonden en daar aan boord gezet worden, en zij dadelijk haren kruispost weder gaan hervatten.

Art. 16.

De loodsbooten, wier beurt het is om zich binnengaats te houden, zullen met de uitgaande schepen naar zee gaan, om dezelve bij het uitzeilen bijstand te verleenen en de aan boord zijnde Loodsfen af te halen, ook ten dienste van inkomende schepen moeten seinen en bakenen, zonder zich verder dan een halve Duitsche zeemijl van de uitertonnen te verwijderen, dan om eenig in gevaar zijnde schip te helpen.

En zullen, wanneer zij de Loodsfen weder hebben overgenomen, vóór of bij het inkomen van een zeegat post houden, tot zoo lang zij zeker zijn, dat geene schepen meerder met dit getij zullen afkomen of in het gezigt zijn, wanneer zij naar binnen zullen zeilen, ten einde dezelfde dienst bij het eerstvolgende getijde weder te hervatten.

Art. 17.

De Schippers dezer loodsbooten zullen ook gehouden zijn, om al de buitengewone Loodsfen of noodhulpen van de schepen af te halen en die, hetzij te Hellevoetsluis of te Brielle, weder aan land te brengen.

Art. 18.

De bijbooten zijn bestemd om gebruikt te worden, ingeval eenige der andere booten in reparatie liggen, of om, bij buitengewone drukte van uitzeilende schepen, dezelve te helpen uitloodsen en de Loodsfen daarvan af te halen, ankers en touwen uitbrengen, enz.

Eene dezer booten zal gestationneerd zijn te Hellevoetsluis, de andere te Brielle.

De Schippers derzelve zullen zich te allen tijde in gereedheid houden, om zoodanige dienst te verrigten, als hen door de Commisfarisfen der Loodsfen respectivelijk, ten nutte en bevordering der scheepvaart, zal bevolen worden.

Art. 19.

De buitengewone Schippers, evenmin als de buitengewone Loodsfen of noodhulpen, zijn in geene ploegen ingedeeld, maar loodfen de fchepen bij beurten, hun door de Commisfarisfen of Ondercommisfarisfen der Loodsfen aangezegd. Om zulks aan te wijzen, zal ten Loodskantore een naambord worden opgehangen, met eene pen geftoken bij den naam van den aan de beurt ftanden buitengewonen Loodsman.

Art. 20.

De Loodsaanboordzetters of Loodsafhalers te Hellevoetfluis, te Brielle en te Maasfluis, zullen hunne roei- en zeilvaartuigen te allen tijde in gereedheid houden.

Art. 21.

De Loodsfen zijn verpligt, om de binnenkomende fchepen op eene bekwame plaats, op eene der reeden van Hellevoetfluis, den Brielle of Maasfluis, ten anker te brengen, en, op des Gezagvoerders begeerte, aldaar te vertuijen, of wel die fchepen in de voorhavens van Hellevoetfluis. van het Voornfche kanaal, van den Brielle of Maasfluis te brengen, en aldaar te meeren, ingeval, namelijk, zulks door de Gezagvoerders der fchepen verlangd wordt, en de omftandigheden toelaten, die voorhavens binnen te zeilen, zonder alvorens op de reede te ankeren, en zal daarvoor geen meerder loon kunnen gevorderd worden, dan het Tarief voor het binnenkomend loodsgeld inhoudt.

De Loodsfen zijn verpligt, de uitvarende fchepen te brengen tot op tien ellen diepte water buiten de tonnen, dat is gezegd in zee.

Art. 22.

Aan zoodanige bemanning eener loodsboot, welke het grootfte getal fchepen, gedurende den tijd van een jaar, zal hebben

opgevangen en binnengeloost, zal worden toegekend eene premie van een honderd gulden, en aan die bemanning, welke het naast daarbij komende getal schepen zal hebben opgevangen en binnengeloost, eene premie van vijftig gulden.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Bepaling der loodsgelden en daarvan te maken gebruik.

Art. 23.

De loodsgelden zullen betaald en verdeeld worden overeenkomstig het bij dit Reglement gevoegde Tarief.

Art. 24.

De verdeling dezer gelden zal plaats hebben op de navolgende wijze, te weten:

Voor de Loodfen van de vaste Zeeloodsdienst	62	ten	honderd;
Voor de Loodskas	35	”	”
Voor het Onderstandsfonds.....	3	”	”
Voor de buitengewone Loodfen	90	”	”
En voor de Loodskas	10	”	”

Art. 25.

De loodsgelden zullen ontvangen worden op de standplaatsen, te Hellevoetfluis en te Brielle, door daartoe expresfelijk aan te stellen Ontvangers der loodsgelden.

Op de standplaats te Maasfluis zal zulks door den Ondercommisfaris der Loodfen aldaar gefchieden.

ZESDE HOOFDSTUK.

Bepalingen ten opzichte van het Onderstandsfonds.

Art. 26.

De inkomsten van het Onderstandsfonds zullen bestaan uit

hergeen van de aan de vaste Loodsfen aankomende loodsgelden, zal worden ingehouden, en hetwelk wordt bepaald op drie ten honderd.

Art. 27.

Uit dit Fonds zal worden verleend eene wekelijkfche onderftand aan de door ouderdom of gebreken voor de Loodsdienst ongefchikte Schippers, Stuurlieden en Loodsfen van de vaste Zeeloodsdienst, en wel aan die

10 jaren dienst, ... f 3.00;

20 „ „ ..... - 3.50;

30 „ „ en daarboven ..... - 4.00.

En aan de Weduwen of Weezen van zoodanigen, wier mans of vaders hebben

10 jaren dienst, ... f 2.00;

20 „ „ ..... - 2.50;

30 „ „ en daarboven ..... - 3.00.

De tegenwoordig bestaande onderftanden blijven echter op den voet, waarop zij bevorens zijn verleend, geregeld.

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van den 5den Julij 1835 (Staatsblad n°. 21).

Mij bekend,

De Secretaris van Staat,

(Geteekend) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

*BESLUIT van den 1sten September 1837,
houdende ampliatio op het bijzonder Re-
glement voor het Loodswezen van de
Goedereede en Maas.*

WIJ WILLEM , *bij de gratie Gods,*
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de gemeenschappelijke voordragt van Onzen Direc-
teur - Generaal voor de Marine en van Onzen Minister van Bui-
tenlandsche Zaken, van den 27sten en 31sten Julij jongstleden,
n°. 42/8 B, waarbij aan Ons ter goedkeuring wordt aanbebo-
den, een ontwerp van ampliatio op het bijzonder Reglement
voor het Loodswezen van de *Goedereede* en *Maas*, goedge-
keurd bij Ons besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad*
n°. 21), regelende de Binnenloodsdienst op de standplaatsen
Hellevoetsluis, Brielle en *Maassluis*;

Den Raad van State gehoord;

Gezien Onze besluiten van den 13den Januarij en 24sten Fe-
bruarij 1830, n°. 20 en 116, 2den September 1831, n°. 76 en
27sten November 1833, n°. 4;

Hebben goedgevonden en verstaan :

De bovengemelde ampliatio op het bijzonder Reglement voor
het Loodswezen van de *Goedereede* en *Maas*, goedgekeurd bij
Ons besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21), en
de *drie* daarbij behoorende Tarieven te bekrachtigen, zoodanig
als die stukken hiernevens zijn gevoegd.

Onze Directeur - Generaal voor de Marine is belast met de
uitvoering van het tegenwoordig Besluit, waarvan, tot infor-

matie, affchriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Buitenlandfche Zaken, alsmede aan den Raad van State, en hetwelk, met de daarbij behoorende ampliatie en Tarieven in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 1sten September 1837.

WILLEM.

Van wege den Koning,

VAN DOORN.

Uitgegeven den een en twintigsten September 1837.

De Secretaris van Staat,

VAN DOORN.

AMPLIATIE op het bijzonder Reglement voor het Loodswezen van de Goedereede en Maas, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1835 (Staatsblad n°. 21), regelende de Binnenloodsdienst op de standplaatsen Hellevoetsfluis, Brielle en Maasfluis.

Regeling van de Binnenloodsdienst.

Art. 1.

Overeenkomstig het bepaalde bij art. 1 (1ste Hoofdstuk) van het bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21) goedgekeurd Algemeen Reglement op de Loodsdienst van het Koninkrijk der Nederlanden, zullen de thans bestaande Binnenloodsdiensten te Hellevoetsfluis, Brielle en Maasfluis, onder het oppertoezigt en bestuur van het Departement van Marine overgaan, en een integreerend deel uitmaken van het Loodswezen voor de Goedereede en Maas.

Art. 2.

Het dadelijk opzigt en bestuur over de Binnenloodsdienst bij het Loodswezen voor de Goedereede en Maas, wordt overeenkomstig art. 3 van het Algemeen Reglement op de Loodsdienst, gevoerd door den Onderinspecteur, door de Commisfarsfen en door den Ondercommisfaris der Loodsen te Hellevoetsfluis, Brielle en Maasfluis, onder het speciaal toezigt van den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen.

Art. 3.

Deze Binnenloodsdienst zal zich uitstrekken over de vaarwateren, leidende van de reeden Hellevoetsfluis, Brielle en Maasfluis, naar Rotterdam, Delfshaven, Schiedam, Vlaardingen en

andere aan de Maasstroom gelegene plaatsen, naar Dordrecht, de quarantaineplaats, de Willemstad, Strijensas, 's Gravendeel enz., en binnendoor naar Brouwershaven, Zierikzee, Goes, Veere, Middelburg, Rammekens en Vlisfingen, als ook over het land tot Bath, in voege als breeder bij art. 12, 13 en 14 is omschreven.

Art. 4.

De standplaatsen der Loodsen, welke tot deze Binnenloodsdienst behooren, zullen zijn:

Te Hellevoetsluis;

Te Brielle, en

Te Maasfluis.

Perfoneel.

Art. 5.

Het personeel van de Binnenloodsdienst bij het Loodswezen voor de Goedereede en Maas, zal bestaan:

Voor de standplaats Hellevoetsluis, uit:

24 Gewone Binnenloodsen;

12 Buitengewone Binnenloodsen of noodhulpen;

1 Bode of knecht, en

1 Loods aanboordzetter.

Voor de standplaats Brielle, uit:

20 Gewone Binnenloodsen;

6 Buitengewone Binnenloodsen of noodhulpen;

1 Bode of knecht, en

1 Loods aanboordzetter.

Voor de standplaats Maasfluis, uit:

6 Gewone Binnenloodsen, tevens noodhulpen naar zee;

1 Buitengewone Binnenloods of noodhulp, die te gelijk de functie van Bode of knecht zal uitoefenen, en

1 Loods aanboordzetter of afhaler.

Boven en behalve de bezoldiging aan de Commisfariſen en Ondercommisfariſen der Loodſen, bij art. 9 van het bijzonder Reglement voor het Loodſwezen van de Goedereede en Maas toegekend, zullen dezelve genieten dertig cents (*f* 0.30) van elk ſchip, hetwelk door eenen Binnenloods van hunne ſtandplaats wordt opgelooſd.

De gewone Loodſen en noodhulpen zullen geene vaste maandgelden, maar voor ſalaris genieten de loodsgelden, welke aan het loodſen van ſchepen verdiend en daarvoor ontvangen zullen worden, waarvoor zij verpligt zijn hunne terugreizen te bewerkſtelligen.

De Boden of knechts zullen genieten dertig cents (*f* 0.30) van elk opgelooſd ſchip, waarvoor door hen een Loods wordt beſteld.

De Loodſen aanboordzetters zullen van iederen gewonen of buitengewonen Binnenloods, door hen aan boord van eenig ſchip gebragt wordende, ontvangen dertig cents (*f* 0.30), waarvoor zij verpligt zullen zijn de benoodigde vaartuigen te onderhouden en te allen tijde in gereedheid te hebben.

Art. 6.

Bij vacature van eene gewone Binnenloodsmansplaats zal de oudſte aangeſtelde buitengewone Binnenloods of noodhulp, als gewoon Binnenloods invallen, ten ware dezelve zijne dienst als buitengewoon Loods of noodhulp niet behoort waargenomen, of zich op eene andere wijze onbehoort gedragen heeft.

Regeling van dienst of wijze van dienſtoefening.

Art. 7.

De Binnenloodſen zullen de ſchepen en vaartuigen bij beurten loodſen, hun door den Commisfariſ der Loodſen of van wege denzelve, door den Bode van het Loodsbeſtuur aan te zeggen.

Ter aanwijzing van dien zal, ten Loodſkantore of ten huize van de Commisfariſen of Ondercommisfariſen der Loodſen, te

Hellevoetsluis, Brielle en Maasfluis, een naambord worden gehangen, met eene pen gestoken bij den naam van de aan de beurt staande gewonen en buitengewonen Binnenloods of noodhulp der standplaats, welke pen, bij absentie of ongereedheid van diegenen, aan wiens beurt het is, op den volgenden zal overgebracht worden.

Bij groote drukte van opvarende schepen en vaartuigen, of bij eenig te voorzien gebrek aan Binnenloodsen of noodhulpen, op de standplaatsen Hellevoetsluis, Brielle en Maasfluis, zal het aan de gewone Loodslieden der binnenhavens Rotterdam, Dordrecht enz., welke schepen naar eene der bevorens vermelde buitenhavens Hellevoetsluis, Brielle of Maasfluis geloodst hebbende, en zich eventueel op een der voornoemde standplaatsen bevinden, bij voorkeur van andere personen buiten het Loodswezen, vergund zijn, de schepen en vaartuigen, bestemd naar de steden, tot welke zij Binnenloodsen behooren, op te loodsen, mits wederkeerig hetzelfde voorregt in die binnensteden aan de Loodsen van Hellevoetsluis, Brielle en Maasfluis is toegekend, en zij Loodsen zich daarvoor niet langer dan vier en twintig uren op die plaatsen ophouden.

Art. 8.

De Loodsen en noodhulpen, welke zijn aangezegd, dat een schip voor hen in het gezigt, of op de reede, of in eene der havens van hunne standplaats is liggende, zullen zich zonder verzuim dadelijk aan boord of naar het havenhoofd begeven, waar de Loods aanboordzetter zal liggen, en met den meesten spoed zich dadelijk, op verlies van hunne beurt, naar boord van het schip moeten laten brengen door den Loods aanboordzetter, en zullen de bij de hand zijnde Loodsen en noodhulpen, bij harden wind, gehouden wezen, het vaartuig van den Loods aanboordzetter uit de havens te helpen halen, op verbeurte der eerste aan hun te beurt vallende loodsreize.

Art. 9.

Een Binnenloods of noodhulp aan boord gekomen zijnde, zal den Schipper of gezagvoerder terstond moeten afvragen, hoe

diep het door hem gevoerd wordende fchip gaat , en werwaarts hij het fchip wenscht geloodst te hebben , en zal hij Loods zich beijveren , om het fchip ten fpoedigften , onbefchadigd , ter plaatfe van dezelfs beftemming te brengen.

Art. 10.

Bij afwezendheid van den aan de beurt fttaande Loods eenen anderen Loods of noodhulp geroepen zijnde , en deze zich reeds aan boord bevindende , wanneer de aan de beurt fttaande Loods mogt komen opdagen , zal de plaatsvervangende en reeds aan boord zijnde Loods niet meer van boord mogen gehaald worden , wanneer het fchip bezig is onder zeil te gaan , of reeds onder zeil is.

Art. 11.

Voor de eerfte loodsreize van te gelijk binnenkomende fchepen zal , op de ftandplaats Hellevoetfluis , moeten gehouden worden dat fchip , hetwelk het eerst binnen de daarvoor bepaalde of te bepalen merken zal zijn gekomen , welke merken thans zijn de derde meerpaal buiten de Westbarrière , in de naakte boerenwoning gelegen , in het eiland Flacké , tufchen Dirksland en Stellendam , en voor de in den avond of nacht binnen gekomen fchepen datgene , hetwelk het bovenfte of oostelijkfte ligt ; terwijl , op de ftandplaatfen Brielle en Maasfluis , dat fchip voor de eerfte loodsreize zal worden gehouden , hetwelk het eerfte zal zijn ingeklaard ; doch zijn hieronder niet begrepen de quarantainefchepen , welke niet , dan na het ontflag , onder de gewone fchepen in aanmerking moeten komen , ten ware zij zonder Zeeloods aan boord waren binnen gekomen en van eenen Binnenloods moesten voorzien worden , om dezelve naar de quarantaineplaats op te loodfen.

Art. 12.

De Binnenloodfen , op de ftandplaats Hellevoetfluis , zijn beftemd en gehouden :

- 1°. Om de Bevelhebbers van alle zeefchepen en zeevaartuigen ten dienfte te ftaan , om , des gevorderd wordende ,

derzelver fchepen of vaartuigen van de reede van Hellevoetfluis in de haven van Hellevoetfluis, of in de voorhaven van het Kanaal van Voorne te loodfen, wanneer die niet al zeilende, zonder op de reede ten anker te komen, door de Zeeloodfen van Goedereede en Maas, die dezelve hebben binnengeloodsd of zich aan boord bevinden, om die uit te loodfen, in voorfchreven haven of voorhaven gebragt worden.

- 2°. Om de zeefchepen en zeevaartuigen van de reede van Hellevoetfluis, volgens de begeerte van derzelver Bevelhebbers, te loodfen, hetzij door het Kanaal van Voorne, wanneer zij verkiezen daarvan gebruik te maken, of door het Spui naar Rotterdam en andere aan de Maasftroom gelegene plaatfen, of wel langs de rivier Flacké, het Haringvliet, Hollandsch Diep en de Kil tot 's Graven-deel, Dordrecht of Willemstad, alsmede naar de quarantaineplaats, wanneer zij daartoe gelast mogten worden.
- 3°. Om de zeefchepen en zeevaartuigen van de reede van Hellevoetfluis te loodfen, binnendoor naar en tot Brouwershaven, Zierikzee, Goes, Veere, Rammekens en ook de Oosterfchelde op tot Bergen op Zoom, en over het land tot Bath, wanneer zij voor het loodfen van fchepen naar de plaatfen hier vermeld geadmitteerd zijn.
- 4°. Om de fchepen en vaartuigen uit de haven van Hellevoetfluis en uit de voorhaven, of van binnen de fluizen van het Kanaal van Voorne, tot op de reede van Hellevoetfluis te loodfen, wanneer dezelve op de reede moeten ankeren en niet dadelijk, met den Zeeloods aan boord, uit die havens, zonder op de reede te ankeren, naar zee wenfchen te zeilen.
- 5°. Om de fchepen en vaartuigen, zoo bij nacht als bij dag, hetzij op de reede van Hellevoetfluis of rivier Flacké, of wel in de havens van Hellevoetfluis, of van het Voornfche Kanaal, wanneer dezelve eenen Binnenloods begeeren, daarvoor feinen, of, die aanvragen mogten, ten dienfte te ftaan bij het uitbrengen van ankers of touwen, bij het vertuigen en bij het verwifelen van anker-

of legplaatsen, of tot zoodanige andere diensten, als van hen, in derzelver betrekking van Loods, voor de veiligheid der schepen en vaartuigen, zal gevorderd worden.

- 6°. Om, bijaldien zij, schepen en vaartuigen door de Dordtsche Kil loodsende, genoodzaakt zijn, daarmede in voormelde Kil, in het Mallegat of in het Krabbegat ten anker te komen, het zware anker, met eene behoorlijk wakende boei daarop gestoken, te midden van het vaarwater te laten vallen, en vervolgens terstond het schip met trosfen naar een van beide de oevers te laten werken, opdat het vaarwater door de Kil voor de scheepvaart niet belemmerd worde.

Art. 13.

De Binnenloodsen, op de standplaats Brielle, zijn bestemd en gehouden:

- 1°. De Schippers en Gezagvoerders van alle zeeschepen en zeevaartuigen ten dienste te staan, om derzelver schepen en vaartuigen, des gevorderd wordende, aldaar in de haven te loodsen, wanneer die niet al zeilende, zonder op de reede ten anker te komen, door de Zeeloodsen van de Goedereede en Maas, die schepen hebben binnengeloodst, of zich daar aan boord bevinden, om die uit te loodsen, in voorschreven haven gebragt worden.
- 2°. De zeeschepen en zeevaartuigen van de reede van Brielle, volgens begeerte van derzelver Schippers of gezagvoerders, te loodsen naar en door het Kanaal van Voorne, tot aan de sluizen aan de zuidzijde van dat Kanaal, of wel langs de oude Maas en door het Spui, tot op de reede van Hellevoetfluis.
- 3°. De zeeschepen en zeevaartuigen van de reede van den Briel, langs de Botlek en nieuwe Maas, te loodsen tot Rotterdam, Delfshaven, Schiedam, Vlaardingingen en boven het eiland Rozenburg om, naar Maasfluis.
- 4°. De zeeschepen en zeevaartuigen van de reede van den Brielle te loodsen, langs de Botlek en oude Maas, naar Dordrecht en 's Gravendeel.

5°. Dezelve ſchepen en vaartuigen, zoo bij nacht als bij dag, op de reede van den Brielle, of op de rivier tuſſchen die reede en de fluis van het Kanaal van Voorne, aan de noordzijde, wanneer dezelve eenen Binnenloods begeeren, daarvoor ſein doen of doen aanvragen, ten dienſte te ſtaan, hetzij tot het uitbrengen van ankers, tot het vertuijen of meeren, tot het verwisfelen van anker- of legplaatſen, of tot zoodanige andere dienſten, als van hen, in derzelver betrekking van Loods, voor de veiligheid der ſchepen en vaartuigen, zullen gevorderd worden.

Art. 14.

De Binnenloodſen, op de ſtandplaats Maasfluis, zijn beſtemd en gehouden :

- 1°. Om de Schippers en Gezagvoerders van alle zeeſchepen en zeevaartuigen ten dienſte te ſtaan, om derzelver onderhebbende bodems, des gevorderd wordende, aldaar in de haven te loodſen, wanneer die niet al zeilende door de Zeeloodſen, welke dezelve hebben binnen gebragt, of zich daar aan boord bevinden, in voorgeſchreven haven worden geloofd.
- 2°. Om de zeeſchepen en zeevaartuigen van de reede van Maasfluis, volgens de begeerte van derzelver Gezagvoerders, te loodſen naar Vlaardingen, Schiedam, Delfshaven, Rotterdam en Dordrecht, alsmede boven het eiland Rozenburg om, om naar de reede van den Brielle, gelijk ook tot aan de ſluizen aan de noordzijde van het Voornſche Kanaal, en eindelijk ook door dat Kanaal, tot aan de ſluizen aan de zuidzijde.
- 3°. Om de zeeſchepen en zeevaartuigen, zoo bij nacht als bij dag, op de reede van Maasfluis en in de zoogenaamde Sluiſche ſcheur, ten dienſte te ſtaan, wanneer derzelver Gezagvoerders eenen Binnenloods begeeren of daarvoor ſein doen, hetzij tot het uitbrengen van ankers, vertuijen of meeren, of tot het verwisfelen van ankerplaatſen, of tot zoodanige andere dienſten, als van hen, in derzelver betrekking van Loods, voor de veiligheid der ſchepen en vaartuigen, mogten gevorderd worden.

Art. 15.

De dienst der buitengewone Binnenloodsen of noodhulpen zal worden ingeroepen voor oude Loodsen, welke deze hunne be- diening zelve niet meer kunnen waarnemen, gelijk ook voor de zieke Loodsen, waaromtrent evenwel bij dezelve noodhulpen eene toerbeurt zal worden in acht genomen, en zal de nood- hulp voor die gepresteerde dienst genieten de helft van het verdiende loodsgeld, terwijl de overige helft komt ten profijte van den ouden of zieken Loods, voor welke hij als plaatsver- vanger optreedt.

De dienst der noodhulpen zal mede ingeroepen worden, wan- neer al de gewone Binnenloodsen afziet zijn, als wanneer zij het volle loodsgeld voor zich zullen behouden.

Art. 16.

Een Binnenloods zich, ter verrigting van zijne dienst als Loods, aan boord van een schip bevindende, hetwelk, door ongeluk of toeval, aan den grond is geraakt, ankers verliest of op eenige andere wijze hulp behoeft, en verkrijgt, voor welke eene afgezonderde belooning wordt verleend, zal in geen geval hoegenaamd, en onder welk voorwendfel ook, in die hulploo- nen, welke door of van wege den Gezagvoerder van dat schip aan de helpers worden betaald, mogen deelen, maar zich met het loodsloon en leggeld, ad *f* 2.00 daags, gelijk bepaald is bij § *d* van art. 95 van het Algemeen Reglement op het Loods- wezen, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21), tevreden moeten houden, op straffe niet alleen, om het genotene te moeten restitueren aan den Ge- zagvoerder, maar ook op die van ontzetting van zijnen post.

Art. 17.

De Binnenloodsen en noodhulpen zijn verpligt, van de Ge- zagvoerders der door hen geloodste schepen een geschreven cer- tificaat te verzoeken, betuigende: dat het schip of vaartuig behoorlijk ter bestemde plaatse is geloodst, welk certificaat zij zullen doen afteekenen door den Commisfaris der Loodsen, daar ter plaatse aanwezig, en hetzelfde vervolgens aan den Com- misfaris of Ondercommisfaris der Loodsen van de standplaats,

tot welke zij Loodfen behooren, ter hand te stellen, zich bij denzelfven anmeldende.

Art. 18.

De Binnenloodfen, even als de Buiten- of Zeeloodfen, zijn gehouden zich omtrent het binnenzeilen van havens, gelijk die van Hellevoetfluis, van het Voornfche Kanaal, van den Brielle, van Maasfluis of andere, te gedragen naar de bepalingen, daaromtrent voor de binnenhavens geëmaneerde, en die niet mogen binnenzeilen, wanneer het daar binnenzeilen door eenig bepaald fein is verboden, op ftraffe van 14 tot 30 dagen opfchorfing in hunne dienst, ten ware dit, tot behoud van fchip en lading, gebiedend gevorderd wordt, waarvan bij onderzoek zal moeten blijken door getuigenis van den Gezagvoerder van het fchip of andere deskundigen.

Art. 19.

De bepalingen omtrent de verpligtingen der Loodfen, voorkomende in het Algemeen Reglement voor de Loodsdienst in het Koninkrijk der Nederlanden, gearresteerd bij Besluit van den 5den Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21), zijn en worden, met uitzondering van die, welke vervat zijn in de artikelen 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, in het 2de lid van art. 30, in art. 31, 34, 37, 38, 39, 40, in het 2de lid van art. 48, in art. 49, 51, 54, 62, 63, 64, 65, 66, 67 en 69 van het 3de Hoofdstuk, en alleen betrekking hebben tot de dienst der Buiten- of Zeeloodfen, bij deze toepasselijk gefteld op de Binnenloodfen der standplaatfen Hellevoetfluis, Brielle en Maasfluis, en zullen dezelve Binnenloodfen, zoo gewone als buitengewone of noodhulpen, gehouden zijn zich daarnaar te gedragen, op poene van geftraft te worden met zoodanige ftraffen, als tegen de overtredingen daarvan bij dat Reglement zijn bepaald, of dezelve, naar aanleiding van het bepaalde bij art. 125 van het achtste Hoofdstuk van het gezegde Algemeen Reglement, zullen kunnen worden opgelegd.

Art. 20.

De Boden of knechts van het Loodswezen zullen zich, zoo veel mogelijk, moeten ophouden aan de Loodskantoren, of

wel op of in de nabijheid van de havenhoven der voormelde standplaatsen, om, wanneer er eenige dienst te verrigten is, dadelijk den aan de beurt staande Loods, die Loods of andere dienstbeurt aan te zeggen, en voorts het Loodsbestuur ten dienste te staan in al datgene, wat tot het Loodswezen betrekking heeft.

Dienvolgens zullen zij nauwkeurig acht geven en dagelijks zorgvuldig uitzien, of er schepen uit zee komen, en, zoodra een schip in het gezigt is, ten spoedigste den Commisfaris der Loodsen en den aan de beurt staande Loods daarvan kennis te geven, en, indien die Loods of ziek of zich in ongereedheid bevindt, en alzoo zijne beurt moet laten voorbij gaan, de volgende Loods daarvoor aanspreken, en die, overeenkomstig de bevelen van den Commisfaris der Loodsen, tot de dienst gelasten.

Art. 21.

De dienst der Loods aanboordzetteren, op de drie standplaatsen, wordt, bij afzonderlijke met hen aan te gane verbindtenissen, ten meeste gerieve der scheepvaart geregeld.

Verplichtingen der Schippers of Gezagvoerders van koopvaardijfchepen en vaartuigen.

Art. 22.

Naar aanleiding van art. 70, 4de Hoofdstuk van het Algemeen Reglement voor de Loodsdienst, zullen geene schepen of vaartuigen anders dan die, welke bij art. 73 van het gezegde Reglement daarvan zijn uitgezonderd, van de reede van Hellevoetfluis, Brielle of Maasfluis mogen vertrekken, om de rivieren of binnenwateren op te varen, zonder eenen geadmitteerden Binnenloods, van de standplaatsen Hellevoetfluis, Brielle of Maasfluis, te hebben ingenomen.

Zoodanige Schippers of gezagvoerders, welke mogten opzeilen, zonder van de dienst van eenen geadmitteerden Binnenloods gebruik te maken, zullen niettemin de loodsgelden, volgens de bestaande Tarieven, moeten betalen.

De bepalingen, vervat in de artikelen 78, 81, 82, 84 en 86

van het 4de Hoofdstuk, der verplichtingen van de Scheepsgezagvoerders, mitsgaders die, vervat in art. 119 en 120 van het Algemeen Reglement op de Loodsdienst te dezer Lande, goedgekeurd bij Bestuit van den 5den Julij 1835, zijn toepasselijk op de bij deze ampliatio ingestelde Binnenloodsdiensten, en zullen de Schippers of gezagvoerders van zeeschepen of zeevaartuigen gehouden zijn, zich insgelijks daarnaar te gedragen, op de straffen, als daarbij tegen de overtredingen bepaald, of naar aanleiding van het bepaalde bij art. 125, 8ste Hoofdstuk van het gezegde Algemeen Reglement zullen kunnen worden opgelegd.

Betaling der loodsgelden.

Art. 23.

De loodsgelden, voor deze Binnenloodsdiensten, zullen betaald worden overeenkomstig de bij deze Ampliatio gevoegde Tarieven, met inachtneming der bepalingen, vervat in de artikelen 90, 92, 97, 98 en 100 van het 5de Hoofdstuk van het hierboven vermelde Algemeen Reglement, met dien verstande nochtans :

- 1°. Dat, indien het mogt gebeuren dat eenig schip of vaartuig op eene der reeden van Hellevoetfluis, Brielle of Maasfluis, hetzij door storm, doorgaan aan ankers, het breken van dezelve of derzelve touwen of andere oorzaken, genoodzaakt mogt worden de rivier weder op te zeilen, om hetzelfde te behouden of in veiligheid te brengen, voor het daarheen loodsen het volle loodsgeld zal betaald worden, volgens het Tarief, bepaald voor het loodsen van schepen, van af de reede tot de plaats, alwaar hetzelfde in veiligheid is gebragt, terwijl voor het terugbrengen van zoodanig schip naar de reede, vanwaar hetzelfde is gevlugt, daarenboven slechts de helft van dat loodsgeld aan den Loods zal betaald worden; doch ongeacht hetgeen hem, naar aanleiding van § a van art. 95 van het Algemeen Reglement, voor het verblijf aan boord is toegekend.
- 2°. Dat, voor zoo verre betreft de vaart door het Voornsche Kanaal, geen dubbel loodsgeld zal behooren betaald te

worden, zoo als bij art. 97 van het Reglement voor de vaart langs de rivieren bepaald is, al ware hetzelfde Kanaal ook met ijs bezet.

Boven en behalve deze loodsgelden zullen door de Scheepsgezagvoerders worden betaald:

Voor Commisfarisgeld dertig cents (*f* 0.30);

Voor de Bode van het Loodsbestuur dertig cents (*f* 0.30);

En voor de Loods aanboordzetter dertig cents (*f* 0.30), mitsgaders zoodanige leg- en andere gelden, die, naar aanleiding van §§ *a*, *c*, *d*, *f* en *g* van art. 95 en van art. 96 en 102 van het Algemeen Reglement voor de Loodsdienst, in bijzondere gevallen, voor buitengewone dienstverrigtingen moeten betaald worden.

Art. 24.

De loodsgelden, gelijk mede de overige gelden, in het voorgaande artikel omschreven, voor een opgeloodst schip verschuldigd, zullen door de Scheepsgezagvoerders of de Consignatarissen aan de Loodsen betaald en door de Loodsen worden ontvangen, en zullen de Loodsen het Commisfarisgeld en de betalingen voor den Bode van het Loodsbestuur en den Loods aanboordzetter dadelijk, bij hunne aankomst, aan den Bode van het Loodsbestuur ter hand stellen, ten einde het aandeel daarvan, aan den Commisfaris en den Loods aanboordzetter aankomende, aan dezelve uit te reiken.

Art. 25.

De inning van zoodanige loodsgelden, welke, overeenkomstig art. 22 van deze Ampliatie, verschuldigd zijn door schepen, die zonder Loods zijn opgezeild, wanneer zij in de verpligting waren, daarvan gebruik te maken, mitsgaders die, welke eventueel, naar aanleiding van art. 33 van het 3de Hoofdstuk van het bevorens aangehaalde Algemeen Reglement, en waarvan den inhoud op deze Binnenloodsdienst bij deze toepasfelijk wordt gesteld, zullen moeten betaald worden, zal geschieden door den Ontvanger der loodsgelden op de respective standplaatsen, of aan den Ondercommisfaris te Maasfluis, ten behoeve van de Kas van het Loodswezen van de Goedereede

en Maas verantwoord, en bestemd worden om daaruit, bij buitengewone omstandigheden, aan hulpbehoevende Weduwen of Weezen van gewone Binnenloodsen, voor ééns, eene geldelijke ondersteuning toe te kennen. Tot dat einde zullen ook bestemd en bij de Kas van het genoemde Loodswezen overgenomen worden, de thans bij de Binnenloodsdiensten te Hellevoetfluis, Brielle en Maasfluis bestaande administratiefondsen of busfen.

De toekenning van zoodanige buitengewone ondersteuning geschiedt door het Departement van Marine, op voordragt van den Inspecteur-Generaal over het Loodswezen.

Art. 26.

De loodsgelden van schepen, door de gewone en buitengewone Binnenloodsen verdiend, zullen, met inachtneming van het bepaalde bij art. 15, in derzelver geheel door hen genoten worden, zonder eenige inhouding voor de Kas van het Loodswezen, of voor het Onderstandsfonds.

Art. 27.

Aan oude en gebrekkige Binnenloodsen, of aan derzelver Weduwen en Weezen, zal daarentegen, van wege het Loodswezen, geenen verderen onderstand worden verleend, dan voor zoo verre zulks bij art. 15 en 25 is bepaald.

Bijzondere bepaling.

Art. 28.

Door deze Ampliatie worden vernietigd en buiten effect gesteld :

1°. De Ordonnancie op het loodsen van zeeschepen te Hellevoetfluis, van den 30sten Junij 1732, en derzelver Ampliatien van den 8sten Junij 1745, 8sten October 1771, 29sten Mei 1798, van den 10den van Louwmaand 1810 en van den 28sten October 1833, goedgekeurd bij Besluit van den 27sten November 1833, n°. 4, en gepubliceerd den 28sten December 1833.

2°. De Ordonnancie op het loodsen van zeeschepen te Briel-

le, van den 29sten April 1803, en de daarop gemaakte Ampliatie van den 1ften September 1804, alsmede die bij Besluit van den 2den September 1831, n°. 76, voorloopig goedgekeurd en te Brielle afgekondigd den 13den October 1831.

3°. Het provifioneel bijzonder Reglement op het loodfen van zeefchepen of zeevaartuigen van Maasfluis naar zee, of wel door de rivier opwaarts den wil naar andere binnehavens hebbende, bekrachtigd bij 's Konings besluit van den 13den Januarij 1830, n°. 20.

Bekrachtigd bij Zijner Majesteits besluit van den 1ften September 1837 (*Staatsblad* n°. 51).

Mij bekend,

De Secretaris van Staat,

VAN DOORN.

BESLUIT van den 15den September 1834, waarbij vastgesteld worden de Reglementen voor de Loodsen en Bakemeesters op de rivieren de Lek en de Waal, van Lobith tot aan Krimpen en Gorinchem, en voor die belast met dienst tusfchen Gorinchem, Dordrecht en Rotterdam, mitsgaders Krimpen en Rotterdam.

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op het rapport van Onzen Minister van Financien, van den 14den Mei laatstleden, n°. 38/1242 bis;

Den Raad van State gehoord;

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Financien, van den 13den dezer;

Hebben goedgevonden en verstaan, vast te stellen de navolgende Reglementen voor de Loodsen en Bakemeesters op de rivieren *de Lek* en *de Waal*, van *Lobith* tot aan *Krimpen* en *Gorinchem*, en voor die belast met de dienst tusfchen *Gorinchem*, *Dordrecht* en *Rotterdam*, mitsgaders *Krimpen* en *Rotterdam*, als:

A.

REGLEMENT voor de Loodfen en Bakenmeesters op de rivieren de Lek en de Waal, van Lobith tot aan Krimpen en Gorinchem.

Art. 1.

De plaatfen, alwaar Loodfen en Bakenmeesters zullen gevestigd zijn, worden bepaald

Voor de Waal:

Te Millingen,
 Hulhuizen,
 Altena,
 Druten,
 Leeuwen,
 Thiel,
 Dreumel,
 Rosfum,
 Opijnen,
 Loevestein, en
 Gorinchem.

Voor de Lek:

Te Millingen,
 Pannerden (aan het Kanaal),
 Peppelgraaf,
 Malburgen,
 Arnhem (aan de Rijnbrug),
 Wageningen,
 Wijk te Dnurfte,
 Kuilenburg,
 Oudslekkerveen,

Vreeswijk, en

Schoonhoven;

onverminderd eene nadere indeeling dezer riviervakken, zoo daartoe bij vervolg redenen mogten geboren worden.

Art. 2.

Op alle plaatsen, alwaar Loodsen en Bakemeesters gevestigd zijn, zullen van 's *Rijkswege* peilschalen worden daargesteld en onderhouden, waarop te allen tijde de waarneming van den waterstand zal kunnen geschieden.

Art. 5.

De tegenwoordige Loodsen en Bakemeesters, waar dezelve thans bestaan op plaatsen in art. 1 gemeld, zullen bij eene nieuwe aanstelling, door of van wege den Minister van Financien afgegeven, als Loodsen en Bakemeesters worden bevestigd, behoudens hetgeen hierna bij art. 5 is bepaald.

Art. 4.

Alle overige benoemingen van Loodsen en Bakemeesters, langs de *Waal* en de *Lek*, geschieden insgelijks door of van wege den Minister van Financien, ook op andere plaatsen dan die in art. 1 gemeld, voor zoo verre, wat de laatste betreft, derzelver aanwezen later mogt worden noodzakelijk bevonden, en alsdan met bepaalde aanduiding der aan dezelve toe te vertrouwen riviervakken.

Art. 5.

Zowel de thans in functie zijnde en *casu quo* in hunne posten te bevestigen, als de nieuw aan te stellen Loodsen en Bakemeesters, zullen zich vooraf omtrent hunne kunde aan een onderzoek moeten onderwerpen voor eene Commissie, bestaande uit drie deskundige en geachte Schippers, in tegenwoordigheid van den naast aangeleggen Ontvanger voor de Rijnvaart.

Aan zoodanige der thans in functie zijnde Loodsen en Bakemeesters, wier kunde, geschiktheid en goed gedrag bereids genoegzaam zijn gebleken, zal door den Minister van Financien vrijstelling van het examen kunnen worden verleend.

Art. 6.

Bij het bedoelde examen zullen zij, ten overstaan van de Commissie in art. 5 vermeld, bewijzen moeten geven, dat zij niet alleen de gesteldheid van het hun aan te vertrouwen rivier-vak kundig, maar bovendien in het besturen van schepen ervaren zijn, en doen blijken, dat zij in allen deele in staat zijn, den aan hen op te dragen post waar te nemen.

Zij zullen verder moeten zijn Nederlanders, behoorlijk moeten kunnen lezen en schrijven, en niet ouder dan vijftig, noch jonger dan vijf en twintig jaren kunnen zijn.

Art. 7.

Bijaldien de dienst op enkele plaatsen meer dan één persoon vordert, zal de Loods en Bakemeester een adfistent moeten vragen.

Art. 8.

Bij de in te zenden aanvraag zal de Loods en Bakemeester tevens een geschikt persoon tot adfistent mogen voordragen, mits dezelve zij Nederlander, niet boven de veertig en niet beneden de vijf en twintig jaren oud, voorts met het vaarwater bekend en van goed gedrag, volgens verklaring van het plaatselijk Bestuur, en van den Ontvanger van het naast aangelegen kantoor voor de Rijnvaart.

De Loodsen en Bakemeesters blijven echter bevoegd, den adfistent in hunne dienst te schorfen, bijaldien dezelve niet behoorlijk wordt waargenomen, mits daarvan kennis gevende aan den Ontvanger van het naast aangelegen kantoor voor de Rijnvaart.

Bij het doen van volgende benoemingen van Loodsen en Bakemeesters zullen de adfistenten, bepaaldelijk diegenen, welke zich bij voortdoring het best van hunne dienstpligten gekweten hebben, daartoe bij voorkeur in aanmerking komen.

Art. 9.

De thans aangestelde adfistenten zullen in hunne posten worden bevestigd op den voet en de wijze, als in art. 3 voor de Loodsen en Bakemeesters is bepaald.

Art. 10.

De Loodfen en Bakemeesters zullen verplicht zijn, den loop der rivier, in het hun aanvertrouwde vak, gefadig en nauwkeurig gade te slaan, de ondiepten telken dag te peilen en door goede zichtbare bakens aan te wijzen; zoodra er houtvloten afkomen, of schepen op- en afvaren, zich aan boord van dezelve te begeven, den Schippers, Conducteurs of Stuurlieden de gevaarlijke en lage plaatsen of verloopene watermerken aan te wijzen en hun tot Loods verstrekken; zij zullen niet verder mogen loodfen dan het hun aangewezen riviervak, en de plaatsen, alwaar ieder Loods aan boord moet komen, zoo mede waar hij het vaartuig weder kan verlaten, zullen op de kantoren van Rijnvaart bepaald, en aldaar ter kennisse van den belanghebbende worden gebragt; zij zullen voorts, in functie zijnde, steeds hunne aanstellingen en het Reglement bij zich hebben, en op verlangen van den Schipper en anderen vertoonen; wordende hen mitsdien aanbevolen, om de meeste bereidwilligheid en hulpvaardigheid aan den dag te leggen, als zij aan boord van de schepen zijn; van deze bepalingen zijn uitgezonderd de vaartuigen, die slechts eene geringe ruimte hebben, zoo als de booten beneden de 300 centenaars inhoud, de marktschuiten, enz.

Art. 11.

De Loodfen en Bakemeesters zullen van twee goede booten voorzien moeten zijn, welke zij zich zelven moeten aanschaffen, een tot roeijen en de andere met het noodige tuig tot zeilen geschikt, om op de meest spoedige wijze in de dienst te voorzien.

Art. 12.

Bij laag water, of bij omstandigheden, wanneer de voorzigtigheid vereischt dat de schepen elkander op drooge plaatsen niet ontmoeten, zullen de Loodfen en Bakemeesters, die omstandigheid in aanmerking nemende, de schepen laten stoppen, en zorgen, dat deze ontmoeting worde vermeden.

Art. 13.

De belooning van de Loodfen en Bakemeesters, door de

Schippers of Stuurlieden te voldoen, wordt bepaald voor iederen Loods of Bakenmeester per reis van elk fchip, voor een vaartuig van beneden 300 centenaars belaadbaarheid ..... vrij.

Van 300 tot 1500 centenaars	f 0.50
Van 1500 tot 2500 "	0.75
Van 2500 tot 3500 "	1.00
Boven 3500	1.25

Ledige fchepen worden voor de helft berekend.

Voor houtvlotten:

Tot 4000 centenaars	f 1.00
Van 4000 tot 6000 centenaars	1.25
Van 6000 tot 8000 "	1.50
Van 8000 tot 12000 "	2.00
Daarboven	2.50

Wijders wordt de helft verhooging betaald voor het vak tusschen het *Spoel* en *Kuilenburg*, om den grooten afstand.

Binnen 's Lands varende beurtschepen en stoombooten zijn niet aan dit Tarief onderworpen, doch wordt voor dezelve jaarlijks betaald, en wel, vóór de maand Julij, aan iederen Loods en Bakenmeester, op de stations waar deze fchepen gewoonlijk langs varen, voor bakengeld:

Van een beurtschip	f 2.00 's jaars.
Van een stoomboot	6.00 "

De stoombooten, gaande naar of komende van buiten 's Lands en hier te Lande of in andere Rijnsoeverstaten te huis behoorende, worden met de Binnenlandsche gelijk gesteld. Mogten evenwel de Schippers van beurtschepen of stoombooten een Loods en Bakenmeester aan boord verlangen, zoo wordt daarvoor, telken reize, behalve het zoo evengenoemde bakengeld, daarenboven betaald:

Voor een beurtschip	f 0.25.
Voor een stoomboot	0.50.

B.

REGLEMENT voor de Loodfen en Bakemeesters, belast met de dienst tusschen Gorinchem, Dordrecht en Rotterdam, mitsgaders Krimpen en Rotterdam.

Art. 1.

De plaatsen, alwaar Loodfen en Bakemeesters zullen gevestigd zijn, worden bepaald:

Te Gorinchem,
Hardinxveld,
Giesfendam,
Dordrecht (aan het inkomen van den Oord) en
Ijsfelmonde,

onverminderd eene nadere indeeling dezer riviervakken, zoo daartoe bij vervolg redenen mogten geboren worden.

Art. 2.

Op alle plaatsen, alwaar Loodfen en Bakemeesters gevestigd zijn, zullen van 's Rijkswege peilschalen worden daargesteld en onderhouden, waarop te allen tijde de waarneming van den waterstand zal kunnen geschieden.

Art. 3.

De tegenwoordige Loodfen en Bakemeesters, waar dezelve thans bestaan op plaatsen in art. 1 gemeld, zullen, bij eene nieuwe aanstelling, door of van wege den Minister van Financien afgegeven, als Loodfen en Bakemeesters worden bevestigd, behoudens hetgeen hierna bij art. 5 is bepaald.

Art. 4.

Alle overige benoemingen van Loodfen en Bakemeesters, langs de *Waal* en de *Lek*, geschieden insgelijks door of van wege den Minister van Financien, ook op andere plaatsen dan die in art. 1 gemeld, voor zoo verre, wat de laatste betreft,

derzelver aanweezen later mogt worden noodzakelijk bevonden, en alsdan met bepaalde aanduiding der aan dezelve te vertrouwen rivervakken.

Art. 5.

Zoowel de thans in functie zijnde en *casu quo* in hunne posten te bevestigen, als de nieuw aan te stellen Loodsen en Bakemeesters, zullen zich vooraf omtrent hunne kunde aan een onderzoek moeten onderwerpen voor eene Commissie, bestaande uit drie deskundige en geachte Schippers, in tegenwoordigheid van den Ontvanger van het vast regt te *Gorinchem* of *Krimpen*.

Aan zoodanige der thans in functie zijnde Loodsen en Bakemeester, wier kunde, geschiktheid en goed gedrag bereids zijn gebleken, zal door den Minister van Financien vrijstelling van het examen kunnen worden verleend.

Art. 6.

Bij het bedoelde examen zullen zij, ten overstaan van de Commissie in art. 5 vermeld, bewijzen moeten geven, dat zij niet alleen de gesteldheid van het hun aan te vertrouwen rivervak kundig zijn, maar bovendien niet onervaren in het besturen van schepen, en doen blijken, dat zij in allen deele in staat zijn, den aan hen op te dragen post waar te nemen.

Zij zullen verder moeten zijn Nederlanders, behoorlijk moeten kunnen lezen en schrijven, en niet ouder dan vijftig, noch jonger dan vijf en twintig jaren kunnen zijn.

Art. 7.

Bijaldien de dienst op enkele plaatsen meer dan één persoon vordert, zal de Loods en Bakemeester een adfistent moeten vragen.

Art. 8.

Bij de in te zenden aanvraag zal de Loods en Bakemeester tevens een geschikt persoon tot adfistent mogen voordragen, mits dezelve zij Nederlander, niet boven de veertig en niet beneden de vijf en twintig jaren oud; voorts met het vaarwater bekend en van goed gedrag, volgens verklaring van het plaatsfe-

lijk Bestuur en van den Ontvanger van het vast regt te *Gorinchem* of *Krimpen*.

De Loodsen en Bakemeesters blijven echter bevoegd, den adfistenten in hunne dienst te schorfen, bijaldien dezelve niet behoorlijk wordt waargenomen, mits daarvan kennis gevende aan den evengemeldten Ontvanger.

Bij het doen van volgende benoemingen van Loodsen en Bakemeesters, zullen de adfistenten, en bepaaldelijk diegenen, welke zich bij voortduring het beste van hunne dienstpligten gekweten hebben, daartoe bij voorkeur in aanmerking komen.

Art. 9.

De thans aangestelde adfistenten zullen in hunne posten worden bevestigd op den voet en de wijze, als in art. 3 voor de Loodsen en Bakemeesters is bepaald.

Art. 10.

De Loodsen en Bakemeesters zullen verplicht zijn, den loop der rivier in het hun aanvertrouwde vak gestadig en nauwkeurig gade te slaan, de ondiepten telken dag te peilen en door goede zichtbare bakens aan te wijzen; zoodra er houtvloten afkomen, of schepen op- en afvaren, zich aan boord van dezelve te begeven; den Schippers, Conducteurs of Stuurlieden de gevaarlijke en lage plaatfen of verloopene watermerken aan te wijzen, en hen tot Loods verfstrekken; zij zullen niet verder mogen loodsen dan het hun aangewezen riviervak, en de plaatfen, alwaar ieder Loods aan boord moet komen, zoo mede, waar hij het vaartuig weder kan verlaten, zullen op de kantoren van Rijnvaart bepaald en aldaar ter kennisse van de belanghebbenden worden gebragt; zij zullen voorts, in functie zijnde, steeds hunne aanstellingen en het Reglement bij zich hebben, en op verlangen van den Schipper en anderen vertoonen; wordende hen mitsdien aanbevolen, om de meeste bereidwilligheid en hulpvaardigheid aan den dag te leggen, als zij aan boord van de schepen zijn.

Van deze bepalingen zijn uitgezonderd de vaartuigen, die slechts eene geringe ruimte hebben, zoo als de booten beneden de 300 centenaars inhoud, de marktschuiten, enz.

Art. 11.

De Loodfen en Bakenmeesters zullen van twee goede booten voorzien moeten zijn, welke zij zich zelve moeten aanschaffen, eene tot roeijen en de andere met het noodige tuig tot zeilen geschikt, om op de meest spoedige wijze in de dienst te voorzien.

Art. 12.

Bij laag water, of omstandigheden, wanneer de voorzigtigheid vereischt dat de schepen elkander op drooge plaatsen niet ontmoeten, zullen de Loodfen en Bakenmeesters, die omstandigheid in aanmerking nemende, de schepen laten floppen, en zorgen, dat deze ontmoeting worde vermeden.

Art. 13.

De belooning van de Loodfen en Bakenmeesters, door de Schippers of Stuurlieden te voldoen, wordt bepaald voor iederen Loods of Bakenmeester per reis van elk schip:

Voor een vaartuig van beneden 300 centenaars belaadbaarheid	vrij.
Van 300 tot 1500 centenaars	f 0.50
Van 1500 tot 2500 „	- 0.75
Van 2500 tot 3500 „	- 1.00
Boven 3500	- 1.25

Ledige schepen worden voor de helft berekend.

Voor houtvloten:

Tot 4000 centenaars	f 1.00
Van 4000 tot 6000 centenaars	- 1.25
Van 6000 tot 8000 „	- 1.50
Van 8000 tot 12000 „	- 2.00
Daarboven	- 2.50

Wijders wordt de helft verhooging betaald aan de Loodfen te *Hardinxveld* en *Giesendam*, uit hoofde van de meerdere bezigheden, welke het Loodswezen op gezegde plaatsen vordert.

Binnen 's Lands varende beurtschepen en stoombooten zijn niet aan dit Tarief onderworpen, doch wordt door dezelve jaarlijks betaald, en wel, vóór de maand Julij, aan iederen Loods en Bakemeester op de stations, alwaar deze schepen gewoonlijk langs varen, voor bakengeld :

Van een beurtschip ..... f 2.00 's jaars.

Van een stoomboot ..... 6.00 „

De stoombooten, gaande naar of komende van buiten 's Lands en hier te Lande of in andere Rijnsoeverstaten te huis behoorende, worden met de Binnenlandsche gelijk gesteld. Mogten evenwel de Schippers van beurtschepen of stoombooten een Loods of Bakemeester aan boord verlangen, zoo wordt daarvoor telken reize, behalve het zoo evengenoemde bakengeld, daarenboven betaald :

Voor een beurtschip ..... f 0.25

Voor een stoomboot 0.50

Art. 14.

Nalatigheid in de dienst van Loods en Bakemeester zal met schorsing of ontzetting uit de functie worden gestraft, ter beoordeeling van den Minister van Financien ; alles onverminderd het regt van verhaal, hetwelk, volgens de gewone Wet, aan de Schippers en andere belanghebbenden, ten laste van de Loodsen en Bakemeesters, wegens toegebrachte schade, zoude aankomen.

Art. 15.

Het toezigt over de Loodsen en Bakemeesters wordt opgedragen aan de Ontvangers van het vast regt te *Corinchem* en *Krimpen*, en men zal zich aan de kantoren dier Ontvangers kunnen vervoegen, bijaldien er, van den een of den anderen kant, klagten worden ingebracht, alwaar dezelve in een daartoe bestemd register kunnen worden ingeschreven, ten einde de Administratie daarvan kennis kunne nemen.

Onze Minister enz.

's Gravenhage, enz.

BESLUIT van den 23sten Mei 1837, houdende wijziging van dat van den 15den September 1834 (Staatsblad n°. 29), houdende vaststelling der Reglementen voor de Loodsen en Bakenmeesters op de rivieren de Lek en de Waal, enz.

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op het rapport van Onzen Minister van Staat, belast *ad interim* met het bestuur der Financien, van den 19den April II., n°. 205/1147 (*In- en Uitgaande Regten*);

Den Raad van State gehoord;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Bij wijziging, in zoo verre, van de Reglementen voor de Loodsen en Bakenmeesters op *de Lek* en *de Waal*, van *Lobith* tot aan *Krimpen* en *Gorinchem*, en voor die, belast met de dienst tusschen *Gorinchem*, *Dordrecht* en *Rotterdam*, mitsgaders *Krimpen* en *Rotterdam*, vastgesteld bij Ons besluit van den 15den September 1834 (*Staatsblad* n°. 29), te bepalen:

Art. 1.

De slotbepaling van art. 10 der beide voormelde Reglementen wordt ingetrokken en buiten werking gesteld.

Art. 2.

De in de artikelen 13 van beide voormelde Reglementen vastgestelde bakengelden, ten bedrage jaarlijks van *f* 2.00 voor een beurtschip en *f* 6.00 voor een stoomboot, zullen worden ver-

minderd en gewijzigd, invoege, dat, deswege, voortaan en tot nadere beschikking, zal worden gevorderd:

Van beurt- en andere uitsluitend binnen 's Lands varende schepen van boven de 300 centenaars f 1.00 's jaars.

Van stoombooten f 3.00 's jaars.

Van sleepstoombooten *nihil*.

En zal wijders daar, waar verder, in de bedoelde artikelen, het woord *beurtschepen* gebezigd wordt, hiervoor worden gelezen: *beurt- en andere uitsluitend binnenlands varende schepen*; alsmede de in hetzelfde artikel 13 van Reglement B vastgestelde verhooging voor *Hardinxveld* en *Giesendam* worden beschouwd als vervallen.

Art. 3.

Bij uitbreiding van art. 12 der meergedachte Reglementen wordt bepaald, dat geene schepen zullen mogen ten anker komen op plaatsen, alwaar zij het vaarwater belemmeren, maar voortaan onder de oevers behooren te ankeren; zullende aan het inkomen van *den Oordt*, voor de stad *Dordrecht*, op de droogte van *Sliedrecht*, *Opijnen*, *Drummelen*, *Thiel*, *Druten* en *Hulhuizen*, niet buiten volstrekte noodzakelijkheid mogen geankerd worden dan ter plaatse, alwaar het vaarwater zoo ruim is, dat er ten minste 60 Nederlandsche ellen wijd van het diepste gedeelte open blijft voor de zeilende, stoomende of laverende schepen.

Art. 4.

Aan ieder der gewone Loodsen en Bakemeesters zal een zilveren, en aan ieder der Adfistenten een koperen Loodsmansteecken voor hunne rekening worden uitgereikt, op hetwelk zal staan een anker, met een loodlijn daarover geslingerd, met aanwijzing verder van elks qualiteit en standplaats; zullende de bedoelde teekenen moeten hebben de grootte van zeven Nederlandsche duimen middellijn.

Art. 5.

Alle overtredingen tegen de bepalingen der bedoelde Reglementen zullen naar gelang van zaken gestraft worden, ingevolge

de voorschriften der Wet van den 6den Maart 1818 (*Staatsblad* n°. 12); zullende de vervolgingen van geldboeten en gevangenisstraffen bij de bevoegde Regtbanken worden ingesteld, op aanklagte door of van wege het Ministerie van Financien.

Onze Minister van Staat, belast *ad interim* met het bestuur der Financien, is belast met de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan de Departementen van Buitenlandsche Zaken, van Binnenlandsche Zaken en van Justitie, alsmede aan den Raad van State, tot informatie, en hetwelk voorts in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 23sten Mei 1837.

WILLEM.

Van wege den Koning,

VAN DOORN.

Uitgegeven den *tweeden* Junij 1837.

De Secretaris van Staat,

VAN DOORN.

TARIEF van Loodsgelden voor het Loodswezen van Texel; ingang

} Zomerloon van 1°. April tot ultimo September.
} Winterloon van 1°. October tot ultimo Maart.

Palmen diepgang.	Van het kanaal tot op de reede van Texel of dadelijk in het Nieuwe Diep.		Van uit zee voor de zeegaten tot op de reede van Texel of dadelijk in het Nieuwe Diep.		Van binnen de uitterton tot op de reede van Texel of dadelijk in het Nieuwe Diep.		Van de reede van Texel of uit het Nieuwe Diep naar en tot in zee.		Van de reede van Texel in het Nieuwe Diep en vice versa.		Van de reede van Texel langs de Zuiderzee tot Staveren, Workum, Hinlopen, Medemblik, Enkhuisen, Hoorn en Edam, ook Wieringen, Balg en quarantaine-plaats, in deze twee plaatsen, vice versa.		Van de reede van Texel langs de Zuidzee tot Amsterdam, Harlingen, reede van het Vlie, Zwol, Kampen en Muiden.		Voor het verbalen in het Nieuwe Diep tot binnen de sluizen en van binnen de sluizen tot aan de toegewezen ligplaats.		Palmen diepgang.																
	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.																	
	Met inbegrip van de vermeerdering der helft van het gewoon inkomend loodsgeld, alsmede f 30 per schip, volgens art. 92 van het Algemeen Reglement.																																
15	f 43	50	f 48	—	f 9	—	f 12	—	f 4	50	f 6	—	f 6	50	f 8	00	f 4	00	f 4	75	f 4	70	f 5	60	f 7	00	f 8	50	f 2	20	f 2	50	15
16	44	25	48	75	9	50	12	50	4	75	6	25	7	—	8	00	4	25	5	00	5	00	5	90	7	50	8	00	2	30	2	60	16
17	45	—	49	50	10	—	13	—	5	—	6	50	7	50	9	00	4	50	5	25	5	30	6	20	8	00	9	50	2	40	2	70	17
18	46	50	51	—	11	—	14	—	5	50	7	—	8	—	9	50	4	75	5	50	5	60	6	50	8	50	10	00	2	50	2	80	18
19	48	—	52	50	12	—	15	—	6	—	7	50	8	50	10	00	5	00	6	00	5	90	6	80	9	00	10	50	2	60	2	90	19
20	49	50	54	75	13	—	16	—	6	50	8	—	9	—	10	50	5	25	6	50	6	20	7	20	9	50	11	00	2	70	3	05	20
21	51	—	57	—	14	—	18	—	7	—	9	—	9	50	11	00	5	50	7	00	6	50	7	60	10	00	11	50	2	80	3	20	21
22	52	50	59	25	15	—	19	50	7	50	9	75	10	—	12	00	6	00	7	50	6	80	8	00	10	50	12	00	2	90	3	35	22
23	54	—	61	50	16	—	21	—	8	—	10	50	11	—	13	00	6	50	8	00	7	20	8	40	11	00	12	50	3	05	3	50	23
24	55	50	63	75	17	—	22	50	8	50	11	25	12	—	14	00	7	00	8	50	7	60	8	80	11	50	13	00	3	20	3	65	24
25	57	75	66	—	18	50	24	—	9	25	12	—	13	—	15	00	7	50	9	00	8	00	9	20	12	00	13	00	3	35	3	80	25
26	60	—	69	—	20	—	26	—	10	—	13	—	14	—	16	00	8	00	9	50	8	40	9	60	12	50	14	00	3	50	3	95	26
27	62	25	72	—	21	50	28	—	10	75	14	—	15	—	17	00	8	50	10	00	9	80	10	00	13	00	14	50	3	65	4	10	27
28	64	50	75	—	23	—	30	—	11	50	15	—	16	—	18	00	9	00	10	50	10	50	10	40	13	50	15	00	3	80	4	30	28
29	67	50	79	50	25	—	33	—	12	50	16	50	17	—	19	00	9	50	11	00	9	60	10	80	14	00	15	00	3	95	4	50	29
30	70	50	84	—	27	—	36	—	13	50	18	—	18	—	20	00	10	00	11	50	10	00	11	20	14	50	16	00	4	10	4	70	30
31	74	25	88	50	29	50	39	—	14	75	19	50	19	—	21	00	10	50	12	00	10	40	11	60	15	00	16	50	4	30	4	90	31
32	78	—	93	—	32	—	42	—	16	—	21	—	20	—	22	00	11	00	12	50	10	80	12	00	15	50	17	00	4	50	5	10	32
33	81	75	97	50	34	50	45	—	17	25	22	50	21	—	23	00	11	50	13	00	11	20	12	40	16	00	18	00	4	70	5	35	33
34	85	50	102	—	37	—	48	—	18	50	24	—	22	—	24	50	12	00	13	50	11	60	12	80	16	50	19	00	4	90	5	60	34
35	89	25	106	50	39	50	51	—	19	75	25	50	23	—	26	00	12	50	14	00	12	00	13	20	17	00	20	00	5	10	5	85	35
36	93	—	111	—	42	—	54	—	21	—	27	—	24	50	27	50	13	00	14	50	12	40	14	70	18	00	22	00	5	35	6	10	36
37	96	75	115	50	44	50	57	—	22	25	28	50	25	—	29	00	13	50	15	00	12	80	16	20	19	00	24	00	5	60	6	35	37
38	100	50	121	50	47	—	61	—	23	50	30	50	27	50	30	50	14	00	15	50	13	20	17	70	20	00	26	00	5	85	6	60	38
39	105	—	127	50	50	—	65	—	25	—	32	50	29	50	32	00	14	50	16	00	14	70	19	20	22	00	28	50	6	10	6	85	39
40	111	—	136	50	54	—	71	—	27	—	35	50	30	50	34	00	15	00	16	50	16	20	20	70	24	00	31	00	6	35	7	10	40
41	118	50	145	50	59	—	77	—	29	50	38	50	32	—	36	00	15	50	17	00	17	70	22	20	26	00	34	00	6	60	7	40	41
42	126	—	154	50	64	—	83	—	32	—	41	50	33	50	38	00	16	00	17	50	19	20	24	70	28	50	37	00	6	85	7	70	42
43	133	50	165	—	69	—	90	—	34	50	45	—	35	—	40	00	16	50	18	00	20	70	27	20	31	00	40	00	7	10	8	00	43
44	141	—	175	50	74	—	97	—	37	—	48	50	36	50	43	00	17	00	18	50	22	20	29	70	34	00	44	00	7	40	8	30	44
45	150	—	186	—	80	—	104	—	40	—	52	—	40	—	46	00	17	50	19	00	24	70	32	20	37	00	48	00	7	70	8	60	45
46	159	—	199	50	86	—	113	—	43	—	56	50	45	—	50	00	18	00	19	50	27	20	34	70	40	00	52	00	8	00	8	90	46
47	168	—	213	—	92	—	122	—	46	—	61	—	50	—	56	00	18	50	20	00	29	70	37	20	44	00	56	00	8	30	9	20	47
48	177	—	228	—	98	—	132	—	49	—	66	—	56	—	64	00	19	00	20	50	32	20	40	00	48	00	60	00	8	60	9	50	48
49	192	—	243	—	108	—	142	—	54	—	71	—	64	—	72	00	19	50	21	00	34	70	43	30	52	00	65	00	8	90	9	80	49
50	207	—	261	—	118	—	154	—	59	—	77	—	72	—	80	00	20	00	21	50	37	20	46	60	56	00	70	00	9	20	10	10	50
51	222	—	279	—	128	—	166	—	64	—	83	—	80	—	90	00	20	50	22	00	—	—	—	—	—	—	—	—	9	50	10	40	51
52	237	—	297	—	138	—	178	—	69	—	89	—	90	—	100	00	21	00	22	50	—	—	—	—	—	—	—	9	80	10	70	52	
53	252	—	315	—	148	—	190	—	74	—	95	—	100	—	110	00	21	50	23	00	—	—	—	—	—	—	—	10	10	11	00	53	
54	267	—	336	—	158	—	204	—	79	—	102	—	110	—	120	00	22	00	23	50	—	—	—	—	—	—	—	10	40	11	35	54	
55	282	—	358	50	168	—	219	—	84	—	109	50	120	—	132	00	22	50	24	00	—	—	—	—	—	—	—	10	70	11	70	55	
56	300	—	381	—	180	—	234	—	90	—	117	—	132	—	144	00	23	00	24	50	—	—	—	—	—	—	—	11	00	12	10	56	
57	322	50	409	50	195	—	253	—	97	50	126	50	144	—	156	00	23	50	25	00	f 5	00	f 6	00	f 8	00							

D.

TARIEF van Loodsgelden voor het Loodswezen van Terschelling en het Vlie; ingang

Zomerloon van 1°. April tot ultimo September.
Winterloon van 1°. October tot ultimo Maart.

Palmen diepgang.	Van het Kanaal tot op de reede van Vlieland of in het Schuitengat of Vlieland floor.				Van uit zee voor de zeegaten, tot op de reede van Vlieland of in her Schuitengat of Vlieland floor.				Van binnen de uiterton, tot op de reede van Vlieland of in het Schuitengat of Vlieland floor.				Van de reede van Vlieland of uit het Schuitengat of Vlieland floor tot in zee.				Van de reede van Vlieland, tot in het Schuitengat, of Oesterum, tot aan en door de floot tot voor de haven van Vlieland en vijf verla.				Voor-, in- of uit de havens van Terschelling of Vlieland.				Van de reede van Vlieland naar Harlingen, Workum, Hiniopen of Stavoren.				Van de reede van Vlieland, tot Medemblik, Enkhuizen, Hoorn, Edam, de Lemmer, Zwol en Kampen.				Van de reede van Vlieland, tot Amsterdam, Muiden, Wieringen en de reede van Texel.				Palmen diepgang.
	Zomerloon.		Winterloon.		Zomerloon.		Winterloon.		Zomerloon.		Winterloon.		Zomerloon.		Winterloon.		Zomerloon.		Winterloon.		Zomerloon.		Winterloon.		Zomerloon.		Winterloon.		Zomerloon.		Winterloon.						
	Met inbegrip van de vermeerdering der helft van het gewoon inkomend loodsgeld, alsmede f 30 per schip, volgens art. 92 van het Algemeen Reglement.																																				
15	f 43	50	f 48	00	f 9	00	f 12	00	f 4	50	f 6	00	f 6	50	f 8	00	f 4	55	f 5	00	f 2	50	f 2	85	f 4	10	f 4	80	f 5	50	f 6	50	f 7	00	f 8	50	15
16	44	25	48	75	9	50	12	50	4	75	6	25	7	—	8	50	4	60	5	25	2	65	3	00	4	30	5	10	5	75	7	00	7	50	9	00	16
17	45	—	49	50	10	—	13	—	5	—	6	50	7	50	9	—	4	65	5	50	2	75	3	25	4	50	5	40	6	00	7	50	8	00	9	50	17
18	46	50	51	—	11	—	14	—	5	50	7	—	8	—	9	50	4	70	5	75	2	85	3	50	4	80	5	80	6	50	8	00	8	50	10	00	18
19	48	—	52	50	12	—	15	—	6	50	7	50	8	50	10	—	4	80	6	—	3	00	3	75	5	10	6	20	7	00	8	50	9	00	10	50	19
20	49	50	54	75	13	—	16	50	6	50	8	25	9	—	10	50	5	—	6	50	3	25	4	00	5	40	6	60	7	50	9	00	9	50	11	00	20
21	51	—	57	—	14	—	18	—	7	—	9	—	9	50	11	—	5	50	7	—	3	50	4	25	5	80	7	00	8	00	9	50	10	00	11	50	21
22	52	50	59	25	15	—	19	50	7	50	9	75	10	—	12	—	6	—	7	50	3	75	4	50	6	20	7	40	8	50	10	00	10	50	12	00	22
23	54	—	61	50	16	—	21	—	8	—	10	50	11	—	13	—	6	50	8	—	4	00	4	75	6	60	7	80	9	00	10	50	11	00	12	50	23
24	55	50	63	75	17	—	22	50	8	50	11	25	12	—	14	—	7	—	8	50	4	25	5	00	7	00	8	20	9	50	11	00	11	50	13	00	24
25	57	75	66	—	18	50	24	—	9	25	12	—	13	—	15	—	7	50	9	—	4	50	5	25	7	40	8	60	10	00	11	50	12	00	13	50	25
26	60	—	69	—	20	—	26	—	10	—	13	—	14	—	16	—	8	—	9	50	4	75	5	50	7	80	9	00	10	50	12	00	12	50	14	00	26
27	62	25	72	—	21	50	28	—	10	75	14	—	15	—	17	—	8	50	10	—	5	00	5	75	8	20	9	40	11	00	12	50	13	00	14	50	27
28	64	50	75	—	23	—	30	—	11	50	15	—	16	—	18	—	9	—	10	50	5	25	6	00	8	60	9	80	11	50	13	00	13	50	15	00	28
29	67	50	79	50	25	—	33	—	12	50	16	50	17	—	19	—	9	50	11	—	5	50	6	25	9	00	10	20	12	00	13	50	14	00	15	50	29
30	70	50	84	—	27	—	36	—	13	50	18	—	18	—	20	—	10	—	11	50	5	75	6	50	9	40	10	60	12	50	14	00	14	50	16	00	30
31	74	25	88	50	29	50	39	—	14	75	19	50	19	—	21	—	10	50	12	—	6	00	6	75	9	80	11	00	13	00	14	50	15	00	16	50	31
32	78	—	93	—	32	—	42	—	16	—	21	—	20	—	22	—	11	—	12	50	6	25	7	00	10	20	11	40	13	50	15	00	15	50	17	00	32
33	81	75	97	50	34	50	45	—	17	25	22	50	21	—	23	—	11	50	13	—	6	50	7	25	10	60	11	80	14	00	15	50	16	00	18	00	33
34	85	50	102	—	37	—	48	—	18	50	24	—	22	—	24	50	12	—	13	50	6	75	7	50	11	00	12	20	14	50	16	00	16	50	19	00	34
35	89	25	106	50	39	50	51	—	19	75	25	50	23	—	26	—	12	50	14	—	7	00	7	75	11	40	12	60	15	00	16	50	17	00	20	00	35
36	93	—	111	—	42	—	54	—	21	—	27	—	24	50	27	50	13	—	14	50	7	25	8	00	11	80	13	00	15	50	17	00	18	00	22	00	36
37	96	75	115	50	44	50	57	—	22	25	28	50	26	—	29	—	13	50	15	—	7	50	8	25	12	20	13	40	16	00	17	50	19	00	24	00	37
38	100	50	121	50	47	—	61	—	23	50	30	50	27	50	30	50	14	—	15	50	7	75	8	50	12	60	13	80	16	50	18	00	20	00	26	00	38
39	105	—	127	50	50	—	65	—	25	—	32	50	29	—	32	—	14	50	16	—	8	00	8	75	13	00	14	20	17	00	18	50	22	00	28	50	39
40	111	—	136	50	54	—	71	—	27	—	35	50	30	50	34	—	15	—	16	50	8	25	9	00	13	40	14	60	17	50	19	00	24	00	31	00	40
41	118	50	145	50	59	—	77	—	29	50	38	50	32	—	36	—	15	50	17	—	8	50	9	25	13	80	15	00	18	00	20	00	26	00	34	00	41
42	126	—	154	50	64	—	83	—	32	—	41	50	33	50	38	—	16	—	17	50	8	75	9	50	14	20	15	70	18	50	21	00	28	50	37	00	42
43	133	50	165	—	69	—	90	—	34	50	45	—	35	—	40	—	16	50	18	—	9	00	9	75	14	60	16	40	19	00	22	00	31	00	40	00	43
44	141	—	175	50	74	—	97	—	37	—	48	50	36	50	43	—	16	—	17	50	9	25	10	00	15	00	18	00	20	00	24	00	34	00	44	00	44
45	150	—	186	—	80	—	104	—	40	—	52	—	40	—	46	—	17	50	19	—	9	50	10	25	15	70	19	60	21	00	26	00	37	00	48	00	45
46	159	—	199	50	86	—	113	—	43	—	56	50	45	—	50	—	18	—	19	50	9	75	10	50	16	40	21	20	22	00	28	00	40	00	52	00	46
47	168	—	213	—	92	—	122	—	46	—	61	—	50	—	56	—	18	50	20	—	10	00	11	75	18	00	22	80	24	00	30	00	44	00	56	00	47
48	177	—	228	—	98	—	132	—	49	—	66	—	56	—	64	—	19	—	20	50	10	25	11	00	19	60	24	40	26	00	32	00	48	00	60	00	48
49	192	—	243	—	108	—	142	—	54	—	71	—	64	—	72	—	19	50	21	—	10	50	11	25	21	20	26	00	28	00	35	00	52	00	65	00	49
50	207	—	261	—	118	—	154	—	59	—	77	—	72	—	80	—	20	—	21	50	10	75	11	50	22	80	28	50	30	00	38	00	56	00	70	00	50
51	222	—	279	—	128	—	166	—	64	—	83	—	80	—	90	—	20	50	22	—	11	00	11	75													51
52	237	—	297	—	138	—	178	—	69	—	89	—	90	—	100	—	21	—	22	50	11	25	12	00													52
53	252	—	315	—	148	—	190	—	74	—	95	—	100	—	110	—	21	50	23	—	11	50	12	25	daar boven.	daar boven.	daar boven.	daar boven.	daar boven.	daar boven.	daar boven.	daar boven.					53
54	267	—	336	—	158	—	204	—	79	—	102	—	110	—	120	—	22	—	23	50	11	75	12	50													54
55	282	—	358	50	168	—	219	—	84	—	109	50	120	—	132	—	22	50	24	—	12	00	12	75	f 3	00	f 4	00	f 5	00	f 6	00	f 8	00	f 10	00	55
56	300	—	381	—	180	—	234	—	90	—	117	—	132	—	144	—																					

E.

TARIEF van Loodsgelden voor het Loodswezen van de Goedereede en de Maas.

Ingang { Zomerloon van 1°. April tot ultimo September.
Winterloon van 1°. October tot ultimo Maart.

Palmen diepgang.	Van het kanaal tot op de reede van Hellevoetfluis, Brielle of Maasfluis.		Van uit zee voor de zeegaten tot op de reede van Hellevoetfluis, Brielle of Maasfluis.		Van binnen de uiterton tot op de reede van Hellevoetfluis, Brielle of Maasfluis.		Van de reede van Hellevoetfluis, Brielle of Maasfluis naar en tot in zee.		Palmen diepgang.								
	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.	Zomerloon.	Winterloon.									
	Met inbegrip van de vermeerdering der helft van het gewoon inkomend loodsgeld, alsmede f 30 per fchip, volgens art. 92 van het Algemeen Reglement.																
15	f 43	50	f 48	"	f 9	"	f 12	"	f 4	50	f 6	"	f 6	50	f 8	"	15
16	44	25	48	75	9	50	12	50	4	75	6	25	7	"	8	50	16
17	45	"	49	50	10	"	13	"	5	"	6	50	7	50	9	"	17
18	46	50	51	"	11	"	14	"	5	50	7	"	8	"	9	50	18
19	48	"	52	50	12	"	15	"	6	"	7	50	8	50	10	"	19
20	49	50	54	75	13	"	16	50	6	50	8	25	9	"	10	50	20
21	51	"	57	"	14	"	18	"	7	"	9	"	9	50	11	"	21
22	52	50	59	25	15	"	19	50	7	50	9	75	10	"	12	"	22
23	54	"	61	50	16	"	21	"	8	"	10	50	11	"	13	"	23
24	55	50	63	75	17	"	22	50	8	50	11	25	12	"	14	"	24
25	57	75	66	"	18	50	24	"	9	25	12	"	13	"	15	"	25
26	60	"	69	"	20	"	26	"	10	"	13	"	14	"	16	"	26
27	62	25	72	"	21	50	28	"	10	75	14	"	15	"	17	"	27
28	64	50	75	"	23	"	30	"	11	50	15	"	16	"	18	"	28
29	67	50	79	50	25	"	33	"	12	50	16	50	17	"	19	"	29
30	70	50	84	"	27	"	36	"	13	50	18	"	18	"	20	"	30
31	74	25	88	50	29	50	39	"	14	75	19	50	19	"	21	"	31
32	78	"	93	"	32	"	42	"	16	"	21	"	20	"	22	"	32
33	81	75	97	50	34	50	45	"	17	25	22	50	21	"	23	"	33
34	85	50	102	"	37	"	48	"	18	50	24	"	22	"	24	50	34
35	89	25	106	50	39	50	51	"	19	75	25	50	23	"	26	"	35
36	93	"	111	"	42	"	54	"	21	"	27	"	24	50	27	50	36
37	96	75	115	50	44	50	57	"	22	25	28	50	26	"	29	"	37
38	100	50	121	50	47	"	61	"	23	50	30	50	27	50	30	50	38
39	105	"	127	50	50	"	65	"	25	"	32	50	29	"	32	"	39
40	111	"	136	50	54	"	71	"	27	"	35	50	30	50	34	"	40
41	118	50	145	50	59	"	77	"	29	50	38	50	32	"	36	"	41
42	126	"	154	50	64	"	83	"	32	"	41	50	33	50	38	"	42
43	133	50	165	"	69	"	90	"	34	50	45	"	35	"	40	"	43
44	141	"	175	50	74	"	97	"	37	"	48	50	36	50	43	"	44
45	150	"	186	"	80	"	104	"	40	"	52	"	40	"	46	"	45
46	159	"	199	50	86	"	113	"	43	"	56	50	45	"	50	"	46
47	168	"	213	"	92	"	122	"	46	"	61	"	50	"	56	"	47
48	177	"	228	"	98	"	132	"	49	"	66	"	56	"	64	"	48
49	192	"	243	"	108	"	142	"	54	"	71	"	64	"	72	"	49
50	207	"	261	"	118	"	154	"	59	"	77	"	72	"	80	"	50
51	222	"	279	"	128	"	166	"	64	"	83	"	80	"	90	"	51
52	237	"	297	"	138	"	178	"	69	"	89	"	90	"	100	"	52
53	252	"	315	"	148	"	190	"	74	"	95	"	100	"	110	"	53
54	267	"	336	"	158	"	204	"	79	"	102	"	110	"	120	"	54
55	282	"	358	50	168	"	219	"	84	"	109	50	120	"	132	"	55
56	300	"	381	"	180	"	234	"	90	"	117	"	132	"	144	"	56
57	322	"	409	50	195	"	253	"	97	50	126	50	144	"	156	"	57
58	345	"	439	50	210	"	273	"	105	"	136	50	156	"	168	"	58
59	375	"	478	50	230	"	299	"	115	"	149	50	168	"	180	"	59
60	405	"	517	50	250	"	325	"	125	"	162	50	180	"	192	"	60
daar boven per palm.	30	"	39	"	20	"	26	"	10	"	13	"	12	"	12	"	

TARIEF van Loodsgelden voor de binnen-loodsdienst bij het Loodswezen van de Goedereede en Maas, op de standplaats Hellevoetsluis.

ZOMERLOON, VAN PRIMO APRIL TOT ULTIMO SEPTEMBER.

		PALMEN DIEPGANG.																																										
VAN	TOT	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	Voor iedere palm daarenboven.		
		en daaronder.																																										
De reede van Hellevoetsluis.	Op de haven en binnen de sluizen van het kanaal van Voorne	f 2.75	f 2.80	f 2.85	f 2.90	f 2.95	f 3.00	f 3.10	f 3.20	f 3.30	f 3.40	f 3.50	f 3.60	f 3.70	f 3.80	f 3.90	f 4.00	f 4.15	f 4.30	f 4.45	f 4.60	f 4.75	f 4.90	f 5.10	f 5.30	f 5.50	f 5.75	f 6.00	f 6.25	f 6.50	f 6.75	f 7.00	f 7.50	f 8.00	f 8.50	f 9.00	f 9.50	f 10.00	f 10.50	f 11.00	f 11.50	f 0.50		
De sluizen aan de zuidzijde van het kanaal van Voorne	Aan de sluizen aan de Maaszijde van dat kanaal	2.25	2.40	2.55	2.70	2.85	3.00	3.15	3.30	3.45	3.60	3.75	3.90	4.10	4.30	4.50	4.70	4.90	5.10	5.30	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.50	8.00	8.50	9.00	9.50	10.00	10.75	11.50	12.25	13.00	13.75	14.50	15.25	16.00	0.75		
De sluizen aan de Maaszijde van het kanaal van Voorne	Voor Rotterdam	6.35	6.65	6.95	7.25	7.65	8.05	8.45	8.90	9.35	9.80	10.25	10.70	11.15	11.60	12.05	12.50	13.00	13.50	14.00	14.55	15.10	15.65	16.20	16.75	17.30	17.90	18.50	19.10	19.75	20.40	21.05	21.70	22.35	23.00	23.65	24.30	24.95	25.60	26.25	26.90	0.65		
De sluizen aan de Maaszijde van het kanaal van Voorne	Delfshaven, Schiedam, Vlaardingen, Brielle en Maasfluis	5.60	5.90	6.20	6.50	6.80	7.20	7.60	8.00	8.40	8.80	9.20	9.60	10.00	10.40	10.80	11.20	11.60	12.00	12.40	12.80	13.20	13.60	14.00	14.50	15.00	15.50	16.10	16.70	17.30	17.90	18.50	19.10	19.70	20.30	20.90	21.50	22.10	22.70	23.35	24.00	0.65		
Binnen de sluizen aan de zuidzijde van het kanaal van Voorne	Op de reede van Hellevoetsluis	2.25	2.30	2.35	2.40	2.45	2.50	2.60	2.70	2.80	2.90	3.00	3.10	3.20	3.30	3.40	3.50	3.65	3.80	3.95	4.10	4.30	4.50	4.70	4.90	5.10	5.35	5.60	5.85	6.10	6.35	6.60	6.90	7.30	7.70	8.10	8.50	8.90	9.30	9.70	10.10	0.40		
Hellevoetsluis	Middelharnis en boven de Oude Hoornsche hoofden	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.90	4.05	4.25	4.45	4.60	4.80	5.00	5.15	5.35	5.55	5.70	5.90	6.10	6.25	6.45	6.70	7.00	7.35	7.60	7.90	8.15	8.40	8.70	9.05	9.30	9.60	9.90	10.15	10.45	10.80	11.05	11.35	11.60	12.00	0.30		
Idem	De quarantaine plaats en het Hifersche gat en tot de Willemstad	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.80	8.10	8.50	8.90	9.20	9.60	10.00	10.30	10.70	11.10	11.40	11.80	12.20	12.50	12.90	13.40	14.00	14.65	15.15	15.75	16.30	16.80	17.40	18.05	18.55	19.15	19.80	20.30	20.90	21.55	22.05	22.65	23.25	23.85	0.60		
Idem	Strefenfas, de Kil, 's Gravendeel en Dordrecht	9.80	9.80	9.80	9.80	9.80	10.10	10.60	11.10	11.60	12.10	12.60	13.10	13.60	14.10	14.60	15.10	15.60	16.10	16.60	17.10	17.60	18.10	18.60	19.10	20.10	21.10	22.10	23.10	24.10	25.10	26.10	27.10	28.10	29.10	30.10	31.10	32.10	33.10	34.10	35.10	1.00		
Idem	Door het spui naar Rotterdam, Delfshaven, Schiedam, Vlaardingen of den Briel.	10.10	10.10	10.10	10.10	10.10	10.70	11.40	12.10	12.70	13.40	14.10	15.10	16.10	17.10	18.10	19.10	20.10	21.10	22.10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1.00
Idem	Naar Zierikzee en Goes	15.60	16.20	16.80	17.40	18.00	18.60	19.20	19.80	20.40	21.00	21.60	22.20	22.80	23.40	24.00	25.20	26.40	27.60	28.80	30.00	31.20	32.40	33.60	34.80	36.00	37.80	39.60	41.40	43.20	45.00	46.80	48.60	50.40	52.20	54.00	56.40	59.40	62.40	65.40	68.40	4.00		
Idem	Naar Veere, Middelburg, Rammekens, Vlisfingen en ook over het land tot Bath.	38.10	38.10	38.10	38.10	38.10	40.10	42.10	44.75	47.40	50.10	53.40	56.70	60.10	64.10	68.10	72.10	75.60	79.10	82.60	86.10	91.40	96.70	102.10	108.10	114.10	120.10	126.75	133.40	140.10	147.40	154.70	162.10	170.10	178.10	"	"	"	"	"	5.00			

TARIEF van Loodsgelden voor de binnen-loodsdienst bij het Loodswezen van de Goedereede en Maas, op de standplaats Hellevoetsluis.

WINTERLOON, VAN PRIMO OCTOBER TOT ULTIMO MAART.

		PALMEN DIEPGANG.																																										
VAN	TOT	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	Voor iedere palm daeren- boven.		
		en daar- onder.																																										
De reede van Hellevoetsluis.	Op de haven en binnen de sluizen van het kanaal van Voorne	f 2.90	f 3.00	f 3.10	f 3.20	f 3.30	f 3.40	f 3.50	f 3.60	f 3.70	f 3.80	f 3.90	f 4.00	f 4.15	f 4.30	f 4.45	f 4.60	f 4.75	f 4.90	f 5.10	f 5.30	f 5.50	f 5.75	f 6.00	f 6.25	f 6.50	f 6.75	f 7.00	f 7.50	f 8.00	f 8.50	f 9.00	f 9.50	f 10.00	f 10.50	f 11.00	f 11.50	f 12.00	f 12.50	f 13.00	f 13.50	f 0.50		
De sluizen aan de zuidzijde van het kanaal van Voorne	Aan de sluizen aan de Maaszijde van dat kanaal	2.75	3.00	3.25	3.50	3.75	4.00	4.25	4.50	4.75	5.00	5.25	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.25	7.50	7.75	8.00	8.30	8.60	8.90	9.25	9.60	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00	14.75	15.50	16.25	17.00	0.75		
De sluizen aan de Maaszijde van het kanaal van Voorne	Voor Rotterdam	7.65	8.05	8.45	8.90	9.35	9.80	10.25	10.70	11.15	11.60	12.05	12.50	13.00	13.50	14.00	14.55	15.10	15.65	16.20	16.75	17.30	17.90	18.50	19.10	19.75	20.40	21.05	21.70	22.40	23.10	23.85	24.60	25.40	26.20	27.05	27.90	28.75	29.60	30.45	31.30	0.85		
De sluizen aan de Maaszijde van het kanaal van Voorne	Delfshaven, Schiedam, Vlaardingen, Brielle en Maasfluis	6.80	7.20	7.60	8.00	8.40	8.80	9.20	9.60	10.00	10.40	10.80	11.20	11.60	12.00	12.40	12.80	13.20	13.60	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.50	17.10	17.75	18.45	19.15	19.85	20.60	21.35	22.10	22.85	23.60	24.45	25.30	26.15	27.00	27.85	28.70	0.85		
Binnen de sluizen aan de zuidzijde van het kanaal van Voorne	Op de reede van Hellevoetsluis	2.40	2.45	2.50	2.60	2.70	2.80	2.90	3.00	3.10	3.20	3.30	3.40	3.50	3.65	3.80	3.95	4.10	4.30	4.50	4.70	4.90	5.10	5.35	5.60	5.85	6.10	6.35	6.60	6.90	7.30	7.70	8.10	8.50	8.90	9.30	9.75	10.20	10.70	11.20	11.70	0.50		
Hellevoetsluis	Middelharnis en boven de Oude Hoorn- sche hoofden	4.75	4.75	4.75	4.75	4.75	4.75	5.00	5.25	5.45	5.75	5.95	6.15	6.40	6.65	6.85	7.10	7.35	7.55	7.80	8.05	8.25	8.65	9.00	9.40	9.75	10.15	10.50	10.85	11.25	11.65	12.00	12.40	12.75	13.15	13.50	13.85	14.25	14.65	15.00	15.40	0.40		
Idem	De quarantaine plaats en het Hittersche gat en tot de Willemstad	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	10.00	10.45	10.90	11.40	11.85	12.30	12.80	13.25	13.70	14.20	14.65	15.10	15.60	16.05	16.50	17.25	18.00	18.75	19.50	20.25	21.00	21.75	22.50	23.25	24.00	24.75	25.50	26.25	27.00	27.75	28.50	29.25	30.00	30.75	0.75		
Idem	Streefensas, de Kil, 's Gravendeel en Dordrecht	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	12.35	12.90	13.50	14.10	14.65	15.25	15.85	16.40	17.00	17.60	18.15	18.75	19.35	19.90	20.50	21.10	21.65	22.25	23.40	24.55	25.75	26.90	28.05	29.25	30.40	31.55	32.75	33.90	35.05	36.20	37.35	38.50	39.65	40.80	1.15		
Idem	Door het spui naar Rotterdam, Delfsha- ven, Schiedam, Vlaardingen of den Briel.	12.10	12.10	12.10	12.10	12.10	12.70	13.40	14.10	15.10	16.10	17.10	18.10	19.10	20.10	21.40	22.70	24.10	25.10	26.10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1.00
Idem	Naar Zierikzee en Goes	16.80	17.40	18.00	18.60	19.20	19.80	20.40	21.00	21.60	22.20	22.80	23.40	24.00	25.20	26.40	27.60	28.80	30.00	31.20	32.40	33.60	34.80	36.00	37.80	39.60	41.40	43.20	45.00	46.80	48.60	50.40	52.20	54.00	57.00	60.00	63.00	66.00	69.00	72.00	75.00	4.50		
Idem	Naar Veere, Middelburg, Rammekens, Vlisfingen en ook over het land tot Bath.	45.40	45.40	45.40	45.40	45.40	47.70	50.10	53.10	56.10	59.10	63.10	67.10	71.10	75.75	80.40	85.10	89.35	93.60	97.85	102.10	108.75	115.40	122.10	129.40	136.70	144.10	152.10	160.10	168.10	176.75	185.40	194.10	"	"	"	"	"	"	"	5.00			

Bekrachtigd bij Zijner Majesteits besluit van den 1sten September 1837, n°. 81.

Mij bekend,
De Secretaris van Staat,
VAN DOORN.

TARIEF van Loodsgelden voor de binnen-loodsdienst bij het Loodswezen van de Goedereede en Maas, op de standplaats Brielle.

ZOMERLOON, VAN PRIMO APRIL TOT ULTIMO SEPTEMBER.

VAN	TOT	PALMEN DIEPGANG.																																			Voor iedere palm daarenboven.
		15 en daarenbeneden	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45					
Brielle	Vlaardingen	f 5.60	f 5.90	f 6.30	f 6.70	f 7.00	f 7.40	f 7.80	f 8.10	f 8.50	f 8.90	f 9.20	f 9.60	f 10.00	f 10.30	f 10.70	f 11.10	f 11.40	f 11.80	f 12.20	f 12.50	f 12.90	f 13.40	f 14.00	f 14.65	f 15.15	f 15.75	f 16.30	f 16.80	f 17.40	f 18.05	f 18.55	f 0.60				
	Schiedam, Delftshaven en Rotterdam	6.35	6.75	7.15	7.60	8.00	8.40	8.85	9.25	9.65	10.10	10.50	10.90	11.35	11.75	12.15	12.60	13.00	13.40	13.85	14.25	14.65	15.30	15.95	16.60	17.30	17.95	18.60	19.30	19.95	20.60	21.30	0.65				
	Dordrecht en 's Gravendeel	8.00	8.25	8.50	8.75	9.00	9.50	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.50	17.00	17.50	18.00	18.50	19.00	19.75	20.50	21.25	22.00	22.75	23.50	1.00				
	Maasfluis	7.60	8.00	8.40	8.70	9.00	9.25	9.50	9.80	10.20	10.60	11.00	11.40	11.80	12.20	12.55	12.90	13.25	13.60	13.95	14.35	14.75	15.10	15.60	16.10	16.60	17.10	17.60	18.10	18.60	19.10	19.60	1.00				
	Hellevoetsluis (door het Spuij)	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.50	17.00	17.50	18.00	18.50	19.00	19.50	20.20	21.00	21.75	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1.00			
De sluizen van het kanaal van Voorne, Maaszijde	Aan of binnen de sluizen van het kanaal van Voorne, Maaszijde.	3.50	3.70	3.90	4.10	4.30	4.50	4.75	5.00	5.25	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.25	7.50	7.75	8.00	8.25	8.50	8.75	9.00	9.25	9.50	9.75	10.00	10.25	10.50	10.80	0.30				
	Aan de sluizen van dat kanaal, zuidzijde.	2.25	2.40	2.55	2.70	2.85	3.00	3.15	3.30	3.45	3.60	3.75	3.90	4.10	4.30	4.50	4.70	4.90	5.10	5.30	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.50	8.00	8.50	9.00	9.50	0.50				

WINTERLOON, VAN PRIMO OCTOBER TOT ULTIMO MAART.

VAN	TOT	PALMEN DIEPGANG.																																			Voor iedere palm daarenboven.
		15 en daarenbeneden	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45					
Brielle	Vlaardingen	f 7.10	f 7.55	f 8.00	f 8.50	f 9.05	f 9.50	f 10.00	f 10.45	f 10.90	f 11.40	f 11.85	f 12.30	f 12.80	f 13.25	f 13.70	f 14.20	f 14.65	f 15.10	f 15.60	f 16.05	f 16.50	f 17.25	f 18.00	f 18.75	f 19.50	f 20.25	f 21.00	f 21.75	f 22.50	f 23.25	f 24.00	f 0.75				
	Schiedam, Delftshaven en Rotterdam	7.60	8.10	8.60	9.10	9.60	10.10	10.60	11.10	11.60	12.10	12.60	13.10	13.60	14.10	14.60	15.10	15.60	16.10	16.60	17.10	17.60	18.40	19.25	20.10	20.90	21.75	22.60	23.40	24.25	25.10	25.90	0.85				
	Dordrecht en 's Gravendeel	9.00	9.50	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.75	17.50	18.25	19.00	19.75	20.50	21.25	22.00	22.75	23.50	24.25	25.00	25.75	26.50	27.25	28.00	1.15				
	Maasfluis	9.60	10.00	10.40	10.70	11.00	11.25	11.50	11.80	12.20	12.60	13.00	13.40	13.80	14.20	14.55	14.90	15.25	15.60	15.95	16.35	16.75	17.10	17.60	18.10	18.60	19.10	19.60	20.10	20.60	21.10	21.60	1.50				
	Hellevoetsluis (door het Spuij)	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.50	17.00	17.50	18.00	18.50	19.00	19.50	20.00	20.50	21.00	21.75	22.50	23.25	24.00	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1.50			
De sluizen van het kanaal van Voorne, Maaszijde	Aan of binnen de sluizen van het kanaal van Voorne, Maaszijde.	4.10	4.30	4.50	4.75	5.00	5.25	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.25	7.50	7.75	8.00	8.25	8.50	8.75	9.00	9.25	9.50	9.75	10.00	10.25	10.50	10.80	11.10	11.40	11.80	0.40				
	Aan de sluizen van dat kanaal, zuidzijde.	2.75	3.00	3.25	3.50	3.75	4.00	4.25	4.50	4.75	5.00	5.25	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.25	7.50	7.75	8.00	8.30	8.60	8.90	9.25	9.60	10.00	10.50	11.00	11.50	0.50				

Bekrachtigd bij Zijner Majesteits besluit van den 1sten September 1837, n°. 81.

Mij bekend,
De Secretaris van Staat,
VAN DOORN.

TABELLE van de Inkomsten van de Landbouw voor de maanden van de maand Januari tot de maand December 1850.

NUMMERS VAN DE INKOMSTEN VAN DE LANDBOUW

PRIMO JANUARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

PRIMO OCTOBER

PRIMO FEBRUARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

De Directie van de Landbouw van de Provincie Noord-Nederlandsche Overzeelande, te Breda, den 15den Maart 1851.

TARIEF van Loodsgelden voor de binnen-loodsdienst bij het Loodswezen van de Goedereede en Maas, op de standplaats Maasfluis.

ZOMERLOON, VAN PRIMO APRIL TOT ULTIMO SEPTEMBER.

VAN	TOT	PALMEN DIEPGANG.																														AANMERKINGEN.
		15 en daarenbeneden	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	Voor iedere palm daarenboven.				
Maasfluis	Vlaardingen	f 5.60	f 5.90	f 6.30	f 6.70	f 7.00	f 7.40	f 7.80	f 8.10	f 8.50	f 8.90	f 9.20	f 9.60	f 10.00	f 10.30	f 10.70	f 11.10	f 11.40	f 11.80	f 12.20	f 12.50	f 12.90	f 13.40	f 14.00	f 14.65	f 15.15	f 15.75	f 0.60	Het nemen van een loods, om in of uit de haven te halen, is niet verplichtend, doch een loods daarvoor gebruikende, zal dezeive betaald worden voor schepen onder de 30 palmen diep gaande met f 2, 30 palmen of meerder diep gaande met f 3.			
	Schiedam, Delftshaven en Rotterdam	6.35	6.75	7.15	7.60	8.00	8.40	8.85	9.25	9.65	10.10	10.50	10.90	11.35	11.75	12.15	12.60	13.00	13.40	13.85	14.25	14.65	15.30	15.95	16.60	17.30	17.95	0.65				
	Brielle	7.60	8.00	8.40	8.70	9.00	9.25	9.50	9.80	10.20	10.60	11.00	11.40	11.80	12.20	12.55	12.90	13.25	13.60	13.95	14.35	14.75	15.10	15.60	16.10	16.60	17.10	1.00				
	Dordrecht en 's Gravendeel	8.00	8.25	8.50	8.75	9.00	9.50	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.50	17.00	17.50	18.00	18.50	19.00	19.75	1.00				
	Hellevoetfluis (door het Spuij)	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.50	17.00	17.50	18.00	18.50	19.00	19.50	20.20	21.00	21.75	"	"	"	"	"	"	"	"		0.60		
De sluizen van het kanaal van Voorne, Maaszijde	Aan of binnen de sluizen van het kanaal van Voorne, Maaszijde.	5.60	5.90	6.30	6.70	7.00	7.40	7.80	8.10	8.50	8.90	9.20	9.60	10.00	10.30	10.70	11.10	11.40	11.80	12.20	12.50	12.90	13.40	14.00	14.65	15.15	15.75	0.50				
	Aan de sluizen van dat kanaal, zuidzijde	2.25	2.40	2.55	2.70	2.85	3.00	3.15	3.30	3.45	3.60	3.75	3.90	4.10	4.30	4.50	4.70	4.90	5.10	5.30	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	0.50				

WINTERLOON, VAN PRIMO OCTOBER TOT ULTIMO MAART.

VAN	TOT	PALMEN DIEPGANG.																														AANMERKINGEN.
		15 en daarenbeneden	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	Voor iedere palm daarenboven.				
Maasfluis	Vlaardingen	f 7.10	f 7.55	f 8.00	f 8.50	f 9.05	f 9.50	f 10.00	f 10.45	f 10.90	f 11.40	f 11.85	f 12.30	f 12.80	f 13.25	f 13.70	f 14.20	f 14.65	f 15.10	f 15.60	f 16.05	f 16.50	f 17.25	f 18.00	f 18.75	f 19.50	f 20.25	f 0.75	Het nemen van een loods, om in of uit de haven te halen, is niet verplichtend, doch een loods daarvoor gebruikende, zal dezeive betaald worden voor schepen onder de 30 palmen diep gaande met f 3, 30 palmen of meerder diep gaande met f 4.			
	Schiedam, Delftshaven en Rotterdam	7.60	8.10	8.60	9.10	9.60	10.10	10.60	11.10	11.60	12.10	12.60	13.10	13.60	14.10	14.60	15.10	15.60	16.10	16.60	17.10	17.60	18.40	19.25	20.10	20.90	21.75	0.85				
	Brielle	9.60	10.00	10.40	10.70	11.00	11.25	11.50	11.80	12.20	12.60	13.00	13.40	13.80	14.20	14.55	14.90	15.25	15.60	15.95	16.35	16.75	17.10	17.60	18.10	18.60	19.10	1.50				
	Dordrecht en 's Gravendeel	9.00	9.50	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.75	17.50	18.25	19.00	19.75	20.50	21.25	22.00	22.75	23.50	24.25	1.50				
	Hellevoetfluis (door het Spuij)	14.00	14.50	15.00	15.50	16.00	16.50	17.00	17.50	18.00	18.50	19.00	19.50	20.00	20.50	21.00	21.75	22.50	23.25	24.00	"	"	"	"	"	"	"	"		0.75		
De sluizen van het kanaal van Voorne, Maaszijde	Aan of binnen de sluizen van het kanaal van Voorne, Maaszijde.	7.10	7.75	8.00	8.50	9.05	9.50	10.00	10.45	10.90	11.40	11.85	12.30	12.80	13.25	13.70	14.20	14.65	15.10	15.60	16.05	16.50	17.25	18.00	18.75	19.50	20.25	0.75				
	Aan de sluizen van dat kanaal, zuidzijde	2.75	3.00	3.25	3.50	3.75	4.00	4.25	4.50	4.75	5.00	5.25	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.25	7.50	7.75	8.00	8.30	8.60	8.90	9.25	0.50				

Bekrachtigd bij Zijner Majesteits besluit van 1 September 1837, n°. 81 (Staatsblad n°. 57).

Mij bekend,
De Secretaris van Staat,
VAN DOORN.

TABEL van loodsgelden voor de binnen-loodsdienst bij het loodswater van de Goederde en Jan op de stadsheer's huussteins

NOMMEROON VAN PRIMO APRIL TOT PRIMO SEPTEMBER

PAIEMEN DIEPEN

Loodsgeld	Loodsgelden											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	66	72
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90	99	108
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
11	11	22	33	44	55	66	77	88	99	110	121	132
12	12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144

NOMMEROON VAN PRIMO OCTOBER TOT PRIMO MARCH

PAIEMEN DIEPEN

Loodsgeld	Loodsgelden											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	66	72
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90	99	108
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
11	11	22	33	44	55	66	77	88	99	110	121	132
12	12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144

Handwritten notes and signatures at the bottom left of the page, including names and dates.

Z E E M A G T .

KONINKLIJK BESLUIT van den 28sten Maart 1843, houdende Organisatie van het vaste korps Zeeofficieren (*).

WIJ WILLEM II, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Eene vaste bepaling willende daarstellen omtrent het getal van iederen rang, waaruit Ons vaste korps Zeeofficieren in tijd van vrede zal bestaan;

Op het rapport van Onzen Directeur - Generaal van Marine, van den 17den dezer, lett. B, n°. 98, en het nader rapport van den 25sten daaraanvolgende, lett. B, n°. 40;

Hebben besloten en besluiten:

Het vaste korps der Nederlandsche Zeeofficieren wordt bepaald als volgt:

Art. 1.

Vlagofficieren, naarmate Wij in het belang der dienst zullen noodig oordeelen, doch in geen geval het tegenwoordig getal, dat als *maximum* wordt gesteld, te boven gaande; voorts:

20 Kapiteins ter zee,

30 Kapitein - Luitenants,

(*) Dit en het volgend Besluit had behooren te volgen op de Besluiten ten aanzien der Landmagt; maar zij zijn eerst uitgevaardigd, toen de bepalingen over het Loodswezen reeds gedrukt waren; van hier dat zij op hunne juiste plaats niet zijn opgenomen.

100 Luitenants der 1ste klasfe, en

180 Luitenants der 2de klasfe.

Het getal Adelborften zal jaarlijks worden aangevuld met diegenen, welke, van Ons Instituut voor de Marine te Medemblik afkomstig, het examen voor dien rang behoorlijk zullen hebben afgelegd.

Het korps Officieren van Gezondheid blijft bepaald, zoo als bij Ons besluit van den 5den November 1842, n°. 55, is vastgesteld.

Het getal en de rang der Officieren van Administratie zullen, op voordragt van Onzen Directeur-Generaal van Marine, nader worden bepaald.

Art. 2.

De verschillende rangen zullen jaarlijks, met den 1sten Januarij, door bevordering worden aangevuld, volgens den regel in Ons besluit van den 28sten Maart 1843, n°. 46, aangegeven.

Art. 3.

Linieschepen, fregatten, wachtschepen en stations, uit meer dan één vaartuig bestaande, zullen worden gecommandeerd door Kapiteins ter zee, en kunnen deze, in het laatste geval, tevens het bevel voeren over een schip, kleiner dan een fregat.

Korvetten, brikken der 1ste klasfe, groote stoomschepen en divisien ligte vaartuigen of kanonneerbooten, zullen worden gecommandeerd door Kapitein-Luitenants, en zullen deze ook dienen als eerste Officieren op linieschepen en fregatten van den 1sten rang, en, wanneer zulks noodig wordt geoordeeld, ook op de wachtschepen.

Brikken der 2de klasfe, schoeners, kleinere stoomschepen, transportschepen en afzonderlijke stations kanonneerbooten, zullen worden gecommandeerd door Luitenants der 1ste klasfe, en zullen deze overigens de plaatsen vervullen als eerste Officieren, op fregatten van den 2den rang, korvetten en de groote brikken.

Art. 4.

Wanneer een Officier in het bevel van eenig oorlogsvaartuig in rang bevorderd wordt, zal hij in een zoodanig commandement worden vervangen door een Officier van den rang, zoo als in het voorgaande artikel voor die commandementen bepaald is; zullende, inmiddels dat eene zoodanige verwisfeling plaats heeft, de bevorderde alleen in het genot treden van het vast traktement, aan den nieuw verkregen rang verbonden, doch zal het zeetraktement blijven als in den laatst bekleeden rang, zoodat niet meer de rang van den commanderenden Officier, maar het charter van het fchip het zeetraktement zal bepalen.

Art. 5.

Het bovenstaande zal mede van toepassing zijn, zoo eenig Officier, om deze of gene reden, een commandement voert over een fchip, minder dan voor zijnen rang bepaald is, en wederkeurig wanneer, door sterfgeval of benoeming buiten 's Lands, door gebrek aan vereischte hoogere Officiëren, eenig Officier in het bevel is gesteld van een fchip, dat door eenen hooger en rang moest gecommandeerd worden; behoudende Wij Ons echter voor, om aan zoodanig Officier eene verhooging van zeetraktement toe te kennen, in evenredigheid van den aard der dienst en van de min of meerdere verantwoordelijk, die daaruit zal voortvloeijen.

Art. 6.

De bepalingen, bij de artikelen 4 en 5 gemaakt, zullen ingaan met den 1sten Januarij 1844.

Onze Directeur-Generaal van Marine is belast met de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie.

's Gravenhage, enz.

**KONINKLIJK BESLUIT van den 28sten
Maart 1843, houdende bepalingen
over de bevordering der Zeeofficieren.**

**WIJ WILLEM II, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.**

Overwegende, dat de bevorderingen bij het korps Zeeofficieren zoodanig behooren te worden geregeld, dat dezelve niet uitsluitend het gevolg zijn van ouderdom van dienst alleen, maar ook voor een gedeelte de betrekkelijke bekwaamheden, dienstijver en gunstigen aanleg ten grondslag hebben;

Op het rapport van Onzen Directeur - Generaal van Marine, van den 17den dezer, lett. B, n°. 98, en het nader rapport van den 25sten daaraanvolgende, lett. B, n°. 40;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De thans bestaande bepalingen omtrent het benoemen van *Adelborsten der 2de klasse*, als *Elèves* op het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik, hunne rangschikking na de bij het afgelegd examen gebleken vorderingen, en hunne bevorderingen tot *Adelborsten der 1ste klasse*, en rangschikking naarmate der kundigheden, waarvan zij bij het verlaten van het Instituut hebben doen blijken, blijven voortdurend gehandhaafd.

Art. 2.

De *Adelborsten der 1ste klasse* zullen, na het verlaten van het Instituut, twee jaren, en hiervan ten minste één jaar *buitengaats*, moeten hebben gediend, om tot het doen van examen als *Luitenant der 2de klasse* te worden toegelaten, en drie jaren

gediend moeten hebben, om tot dien rang te kunnen bevorderd worden.

Art. 3.

De *Luitenants der 2de klasse* zullen vier jaren in dien rang, en hiervan niet minder dan twee jaren *buitengaats*, moeten gediend hebben, en op eene allezins voldoende wijze eene wacht moeten hebben gecommandeerd, alvorens tot het examen van *Luitenant der 1ste klasse* toegelaten en tot dien rang bevorderd te kunnen worden.

Art. 4.

De *Luitenants der 1ste klasse* zullen gedurende vijf jaren in dien rang moeten gediend hebben, en als *eerste Officier of Bevelhebber* op een schip of vaartuig eene reis gedaan hebben, alvorens tot den rang van *Kapitein-Luitenant* bevorderd te kunnen worden.

Art. 5.

De *Kapitein-Luitenants* zullen in dezen of in den vorigen rang, gedurende eene zeereis, een schip gecommandeerd moeten hebben, en vijf jaren den rang van *Kapitein-Luitenant* moeten hebben bekleed, alvorens tot den rang van *Kapitein ter zee* te kunnen worden bevorderd.

Art. 6.

De rang van *Schout-bij-Nacht* zal niet kunnen worden verkregen, zonder te zijn voorafgegaan door eene dienst van vier jaren in den rang van *Kapitein ter zee*.

Art. 7.

De rang van *Vice-Admiraal* zal niet kunnen worden verkregen, dan na eene dienst van drie jaren in dien van *Schout-bij-Nacht*.

Art. 8.

Bij het Departement van Marine zal, ten gevolge van de chans bestaande Conduite-staten, worden aangelegd eene nieuwe Verzameling, te zamengesteld uit de Conduite-rapporten der commanderende Officieren, en wordt hieromtrent bepaald:

- a. Dat de Kommandant van elk vaartuig de Conduite-*staten* van de op zijnen bodem dienende Officieren en Adelborsten opmaakt, ingevolge het laatst bepaalde model;
- b. Dat de Kommandant van het smaldeel die Conduite-*staten*, met bijvoeging zijner aanmerkingen, aan het Departement van Marine doet toekomen, tevens met de Conduite-*staten* der commanderende Officieren der schepen en vaartuigen onder zijne bevelen, door hem zelve opge-*maakt*;
- c. Dat elke Conduite-*staat* bekrachtigd moettende worden door eene verklaring op het woord van eer en den aan den Lande gedanen eed, dat bij het eigenhandig invullen is te werk gegaan naar de zuivere afgeheele waarheid en naar de beste overtuiging, zoodat daarbij evenmin verdienste vergroot of verkleind, als gebreken verzwegen zijn, zulks door de Kommandanten als eene zaak van het hoogste gewigt moet worden beschoüwd;
- d. Dat, wanneer in de berigten der Kommandanten omtrent eenige Officieren belangrijke verschillen bestaan, die Kommandanten perfoonlijk en gezamenlijk zullen worden geroepen, hetzij voor den Bevelhebber van het smaldeel, hetzij voor den Directeur-Generaal van Marine, hetzij voor beiden, om op die verschillen te worden gehoord; zullende de opname van die berigten in het algemeen Conduite-register worden aangehouden, tot dat de tegenstrijdigheden tot klaarheid zijn gebragt;
- e. Bij het doen van bevorderingen zullen altijd de Conduite-*rapporten* worden geraadpleegd, en het meermaals ongunstig daarop voorkomen, zoo niet tot afvoering leidende, zal ten minste het vooruitzigt op bevordering doen vervallen.

Art. 9.

Tot en met den rang van *Luitenant ter zee der 1ste klasse* zullen de bevorderingen geschieden voor drie vierde naar *ancienniteit*, mits in de Conduite-*rapporten* niets gevonden wor-

de, of dat er geene bijzondere redenen zijn, om eenig Officier, die in de termen van promotie valt, te pasferen, als wanneer de volgende in rang zullen worden bevorderd, tot de *drie vierde* van de promotie, die plaats zal hebben; doch zal hierbij voor deze rangen, waartoe een examen wordt vereischt, de wijze hoe dat examen is afgelegd, bij de rangschikking in aanmerking komen.

Het overige *een vierde* ter bevordering voor deze rangen zal geschieden naar Onze *keuze*, in onderwerping aan de bepalingen, vervat in de artikelen 2, 3 en 12.

Art. 10.

De bevordering tot *Kapitein-Luitenant* en *Kapitein ter zee* zal voor de *helft* bij *ancienneteit* en voor de *helft* naar Onze *keuze* plaats hebben, behoudens de bepalingen echter, vervat in de artikelen 4 en 5, voor hetgeen het bepaalde getal dienstjaren betreft; doch zullen Wij, om daartoe leidende beweegredenen, de eene foort van dienst voor de andere kunnen doen subintrenen.

Art. 11.

De bevordering tot *Vlagofficier* zal geheel naar Onze *keuze* zijn, behoudens de bepalingen, vervat in de artikelen 5 en 6, voor zoo veel het bepaald getal dienstjaren aangaat.

Art. 12.

Tot de bevordering bij *keuze* zullen in aanmerking komen de zoodanige Officieren, die uitmunten door bijzondere talenten, kennis en beoefening der Nautische wetenschappen, door voortdurend loffelijk gedrag en dienstijver, en in het algemeen de zoodanigen, waarvan men de verzekering heeft, dat zij Ons in hoogere rangen nuttige diensten zullen kunnen bewijzen.

Art. 15.

Wij behouden Ons voor, om, met afwijking der bovengemelde bepalingen, buitengewone bevorderingen te verleenen, doch alleen bij bijzondere omstandigheden van schitterende wapenfeiten en uitstekende militaire daden.

Art. 14.

Wanneer er, in den loop van het jaar, extra bevorderingen door Ons zijn gedaan, zullen deze worden gebragt in mindering van de bevordering bij keuze, welke Wij Ons hebben gereferveerd, en zonder te prejudicieren aan hen, die, volgens den bovengestelden regel, regt tot bevordering bij ancienniteit hebben, ten ware de tusschentijds bevorderde tot de laatstgemelden behoort.

Art. 15.

Sedentaire betrekkingen bij het Zeewezen, zoowel hier te Lande als in Overzeefche bezittingen, zullen aan Officieren uit het vaste korps, met behoud van hunne aanspraken op bevordering, kunnen worden opgedragen, doch alleen bij wijze van detachering en voor een tijdvak van drie jaren; na dit tijdsverloop nog wenshende in die betrekking te blijven, zal zulks niet anders kunnen plaats hebben, dan met verlies van alle aanspraak op verdere bevordering, en behoudens afvoering uit het vaste korps der active Zeeofficieren, in den rang op dat tijdstip door hem verkregen, zonder naderhand reclame tot hoogere titulaire rangen te kunnen maken, in vergelijking tot de ancienniteit van zoodanige Officieren, die in het active korps gebleven zijn.

Art. 16.

Aan Zeeofficieren, beneden den rang van Kapitein-Luitenant, zal verlof kunnen worden verleend, om ter koopvaardij te varen voor den tijd van twee jaren, met behoud van hunne aanspraak op bevordering. Dat verlof kan nog eens voor dien tijd worden verlengd, met stilstand van bevordering. Wanneer zij daarna wenschen ter koopvaardij te blijven varen, zullen zij uit het vaste korps worden afgevoerd, doch zal zulks niet van toepassing zijn op de Officieren, die thans verlof hebben om ter koopvaardij te varen, vóór dat de hun toegeftane verloftijd geëxpireerd zal zijn.

Art. 17.

De bevordering der *Officieren van Gezondheid* zal geschieden, voor drie vierde naar *ancienniteit*, mits het vereischte examen hebbende afgelegd, en voor een vierde naar *keuze*, onder de-

zelfde gehoudenheid; zullende de laatste bevorderingen vermeerderd en de eerste verminderd worden, wanneer zich onder die eersten geen genoegzaam aantal bevindt, die een behoorlijk examen kunnen afleggen; doch men zal in iederen rang ten minste *drie* jaren moeten gediend hebben, alvorens tot een' hoogerem rang te kunnen worden bevorderd.

Art. 18.

De bevordering der *Officieren van Administratie* zal mede zijn voor *drie vierde naar ancienniteit*, ingeval er geene redenen bestaan, om de daartoe in de termen vallende te pasferen, als wanneer het regt tot bevordering op de volgende zal overgaan, en voor *een vierde bij keuze*; doch men zal in iederen rang ten minste *drie* jaren moeten gediend hebben, alvorens tot een' hoogerem rang te kunnen worden bevorderd.

Art. 19.

Wanneer Officieren door ancienniteit van dienst tot bevordering in aanmerking komen, en die bevordering niet aan hen kan worden verleend, door oorzaken, niet uit wangedrag of eigen toedoen ontsproten, maar door min gunstig fysiek, mindere bevattelijkheid of aanleg tot het bekleeden van een' zoodanig hoogerem rang, zal er aan een zoodanig Officier, alleen in bijzondere gevallen, een pensioen kunnen verleend worden, gelijkstaande aan dat, wat hem, in evenredigheid van zijne dienstjaren, zou zijn toegekend, wanneer hij tot een' hoogerem rang ware bevorderd geweest; zonder dat echter dat pensioen regt op den hoogerem titulairen rang geeft, ten ware daartoe bijzonder aanleidende oorzaken zijn.

Onze Directeur-Generaal van Marine is belast met de uitvoering van dit Besluit.

's Gravenhage, den 28sten Maart 1843.

WILLEM.

De Directeur-Generaal van Marine,

J. C. RIJK.

HOOGESCHOLEN.

SUPPLEMENT OP HET VIERDE DEEL.

---

*KONINKLIJK BESLUIT van den 15den
Februarij 1843 (*).*

**WIJ WILLEM II, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEBURG, ENZ., ENZ., ENZ.**

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 21sten November laatstleden, n°. 172, 5de Afdeling, waarbij, onder overlegging der van de Collegien van Curatoren der Hoogescholen ten deze uitgebragte adviezen, Onze aandacht wordt gevestigd op sommige uitgaven ten behoeve van gezegde inrigtingen, welke, zonder nadeel voor het onderwijs, voor vermindering vatbaar zijn;

Herzien de Koninklijke besluiten van den 2den Augustus 1815, n°. 14, 13den Mei 1825, n°. 27, en 13den October 1836, n°. 87, 88 en 89;

Den Raad van State gehoord (advies van den 30sten Januarij 1843, n°. 1);

Op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 11den Februarij 1843, n°. 166, 5de Afd.;

Hebben besloten en besluiten:

(*) Behoorende bij D. IV, bladz. 59.

Art. 1.

De vierde verhooging van jaarwedde, bij art. 133 van het Besluit van den 2den Augustus 1815 bepaald voor dengenen, die gedurende dertig jaren als gewoon Hoogleeraar op ééne of meer der Nederlandsche Hoogeschoolen onderwijs heeft gegeven, zal niet verder worden verleend, dan aan de gewone Hoogleeraren, die thans in bediening zijn, en zal dus die verhooging niet meer worden toegestaan aan degenen, die na dit Besluit tot gewone Hoogleeraren zullen worden benoemd of bevorderd.

Art. 2.

De uitschrijving van prijsvragen, bedoeld bij art. 205 en volgende van het voormeld Besluit, en waaromtrent nadere voorschriften zijn gegeven bij het Besluit van den 13den October 1836, n°. 87, zal voortaan geene plaats meer hebben, en wordt gemeld artikel met die, welke tot hetzelfde in betrekking staan, gelijk ook het Besluit van den 13den October 1836, n°. 87, mitsdien voor het vervolg bij deze ingetrokken.

Art. 3.

De beurzen, welke bij art. 214 en volgende van het Besluit van den 2den Augustus 1815 zijn ingesteld, en waaromtrent nadere bepalingen zijn gemaakt bij het Besluit van den 13den October 1836, n°. 89, zullen voor het vervolg, met uitzondering voorloopig van eene bij de Hoogeschool van Leyden, waarvan, volgens het Koninklijk besluit van den 29sten Mei 1816, n°. 16, de begeving aan den Heer of Vrouwe van Warmond schijnt te behooren, te vervallen, met dien verstande echter, dat zij, die dezelve thans genieten, in het bezit daarvan zullen kunnen blijven, uiterlijk gedurende den termijn, aangewezen bij art. 221 van gezegd Besluit van den 2den Augustus 1815.

Art. 4.

Ter gedeeltelijke vervanging dier beurzen zullen aan de Hoogeschoolen, ieder voor een gedeelte en op zoodanigen voet en wijze als nader zal worden bepaald, worden toegevoegd en verbonden de inkomsten der Vicarijen en Beneficien ad studia, welke ter Onzer begeving staan.

Art. 5.

Voortaan zullen geene Akademische jaarboeken meer worden uitgegeven, en worden mitsdien buiten werking gesteld art. 227 228 van het Besluit van den 2den Augustus 1815 en het Besluit van den 13den October 1836, n°. 88.

Art. 6.

Het presentiegeld, hetwelk bij art. 233 van het Besluit van den 2den Augustus 1815 is bepaald voor de Collegien van Curatoren der drie Hoogescholen, zal niet verder worden uitbetaald dan tot het einde van het eerste kwartaal van 1843, en wordt met dat tijdstip gemeld artikel, voor zoo veel dat presentiegeld aangaat, buiten werking gesteld.

Art. 7.

De sommen van *f* 150 en *f* 200 's jaars, bij art. 257 en 260 van voormeld Besluit aan den Rector Magnificus en den Secretaris van den Akademischen Senaat toegekend voor schrijfbehoeften, briefporten, enz. worden, te rekenen van het Akademiejaar 1844, voor zoo veel de Hoogeschool te Leyden aangaat, en van het Akademiejaar 1843, voor zoo veel de beide andere Hoogescholen betreft, verminderd op de helft, en dus gebragt op *f* 75 en *f* 100 's jaars.

Art. 8.

Het Koninklijk besluit van den 13den Mei 1825, n°. 27, waarbij is verordend, dat aan elke Hoogeschool geregeld onderwijs zal gegeven worden in de toepassing der schei- en werktuigkunde op de nuttige kunsten, wordt, ook in verband met de oprigting, volgens Ons besluit van den 8sten Januarij 1842, n°. 73, van eene Akademie tot opleiding van Burgerlijke Ingenieurs enz., bij deze, in zoo verre gewijzigd en ingetrokken, dat voormeld onderwijs aan de Hoogescholen, voortaan, niet meer verplichtend zal zijn, maar alleen facultatief.

Onze Minister enz.

's Gravenhage, enz.

LAGER ONDERWIJS.

---

*KONINKLIJK BESLUIT van den 2den
Januarij 1842, houdende nadere be-
palingen ten aanzien van het Lager
Onderwijs (*).*

**WIJ WILLEM II, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.**

Gelet op de bij Ons ingekomene adresfen, houdende bezwaren betrekkelijk het Lager Onderwijs, en willende daarin te gemoet komen, voor zoo veel zulks, behoudens de bestaande wettelijke bepalingen, kan geschieden, alsmede allen mogelijken waarborg daarstellen tegen elke met den geest der wet strijdige toepassing, en bepaaldelijk tegen iedere krenking der verschillende gevoelens, waarvan de vrijheid bij de Grondwet is verzekerd ;

Gezien de rapporten van Onzen Directeur - Generaal voor de Zaken van de Roomsch - Katholijke Eeredienst, van den 1sten Augustus 1840, n°. 2/D 200, en van Onzen Minister van Binnenlandfche Zaken, van den 20sten November 1840, n°. 530 ;

In overweging genomen hebbende het rapport van den 19den Januarij 1841, aan Ons uitgebragt door de bij Ons besluit van den 12den November 1840, n°. 15, benoemde Commissie tot onderzoek van voormelde bezwaren, alsmede de daarbij door Ons gedane voorstellen ;

Gelet op de nadere rapporten van Onzen Minister van Binnenlandfche Zaken, van den 16den Maart en 13den Augustus

---

(*) Behoorende bij D. IV, bladz. 161.

1841, n°. 157, en lett. A/B, alsmede dat van den 30sten December 1841, n°. 617;

Willende gelijktijdig het misbruik te keer gaan, hetwelk Ons is gebleken, in meer dan één geval, met betrekking tot het Huisonderwijs, te zijn ontstaan uit eene onjuiste opvatting van art. 4 van het Reglement lett. A, behoorende bij de Wet van den 3den April 1806;

Gezien de daaromtrent door Onzen Minister van Binnenland-
sche Zaken uitgebragte rapporten van den 17den November
1833, n°. 143, en 28sten Mei 1839, n°. 153;

Den Raad van State gehoord;

Hebben besloten en befluiten:

Art. 1.

De bemoeijenissen, bij Koninklijk besluit van den 13den Maart 1824, n°. 85, en bij art. 2 van het Koninklijk besluit van den 27sten Mei 1830 (*Staatsblad* n°. 9), opgedragen aan de Gouverneurs, worden overgedragen op de Gedeputeerde Staten der respective Provincien, met dien verstande echter, dat het aan de Gedeputeerde Staten (ook in verband met het bepaalde bij art. 5 der Wet van den 3den April 1806) zal vrijstaan, een Lid uit hun midden te benoemen, ter waarneming van het voorzitterschap der Provinciale Commissie van Onderwijs.

Art. 2.

Tot handhaving der gelijkheid van allen voor de Wet, en ter voorkoming, dat niet aan het Lager Onderwijs eenige uitsluitende of eenzijdige rigting worde gegeven, zal voortaan, bij het doen van voordragten ter vervulling der openvallende Schoolopziensplaatsen, overeenkomstig art. 10 der Wet voor het Lager Schoolwezen en Onderwijs, van den 3den April 1806, in het oog moeten worden gehouden, dat de zamenstelling der Provinciale Commissien van Onderwijs, wat aangaat de verschillende Godsdienstige gezindten van hare Leden, zoo veel mogelijk in evenredigheid kome met de onderlinge Godsdienstige verhouding van de bevolking in iedere Provincie.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken zal onverwijld onderzoeken, in hoeverre er, hetzij behoefte, hetzij aanleiding bestaat, om, door splitting der Schooldistricten, de daarstelling dier evenredigheid te bespoedigen; hij zal Ons vervolgens deswege verslag doen, en zoodanige maatregelen voorstellen, als waartoe dat onderzoek aanleiding zal hebben gegeven.

Wij behouden voor Ons, in afwachting dat de bedoelde evenredigheid zal zijn daargesteld, ter tijdelijke tegemoetkoming bij de Provinciale Commissien van Onderwijs te benoemen honoraire Leden, welke aan de algemeene vergaderingen dier Commissien deel zullen nemen, over de aldaar voorkomende zaken mede zullen raadplegen, eene concluderende stem zullen hebben, en, offchoon niet tredende in de gewone functien der Schoolopzieners, zoo als dezelve aan dezen bij hunne Instructie zijn voorgeschreven, echter het regt zullen bezitten, om al de Lagere Scholen in de Provincie te bezoeken, en omtrent die Scholen in de vergaderingen voorstellen te doen.

Wanneer Ons, uit een daaromtrent door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken uit te brengen rapport, zal zijn gebleken, dat er redenen bestaan, om, in ééne of meerdere Provincien, zoodanige honoraire Leden te benoemen, zal de benoeming door Ons geschieden.

Art. 5.

De benoeming van Schoolopzieners zal voortaan slechts geschieden voor een tijdvak van zes jaren, zullende de aftredende Schoolopzieners echter telken reize weder benoembaar zijn.

Art. 4.

Bij wijziging, in zoo verre, van art. 9 van het Reglement A, behoorende bij de Wet van den 3den April 1806, zal de Schoolopziener van elk district niet slechts bevoegd, maar ook verplicht wezen, om overigens, op den voet van gemeld artikel 9, in iedere, bij hetzelfde bedoelde, kleinere stad of gemeente van zijn district een Plaatselijk Toevoorzigt daar te stellen, bestaande uit eenige Leden, te kiezen, zoo veel moge-

lijk, met inachtneming van de Godsdienstige verhouding, der bevolking van de kleine stad of gemeente.

Art. 5.

Naar gelang er vacatures zullen ontfaan in de Plaatselijke Schoolcommissien, vermeld in art. 10 van het Reglement A, behoorende bij de Wet van den 3den April 1806, zal de vervulling mede moeten geschieden, zoo veel mogelijk, met inachtneming der Godsdienstige verhouding van de bevolking der betrokkene stad.

Bij uitbreiding van gemeld art. 10 zal ook, zonder inachtneming van het getal of van de foort der reeds bestaande Scholen, in iedere stad of gemeente, waarvan de bevolking 8000 zielen of daarboven bedraagt, eene Plaatselijke Schoolcommissie kunnen worden daargesteld, op den voet in gemeld artikel omschreven.

Art. 6.

Bij uitbreiding, in zooverre, van art. 1 van het Koninklijk besluit van den 27sten Mei 1830 (*Staatsblad* n°. 9), zal, wanneer iemand zich, hetzij aan een Stedelijk-, hetzij aan een Gemeentebestuur mogt hebben geadresseerd, ter verkrijging van vergunning tot oprigting eener Lagere School, en dat verzoek niet mogt zijn ingewilligd, de adresfant zich kunnen wenden tot de Gedeputeerde Staten der Provincie, welke alsdan, na het betrokken Bestuur te hebben gehoord, naar bevind van zaken, de weigering zal kunnen handhaven, of wel de oprigting der School zal kunnen inwilligen.

Art. 7.

Bij het vervullen van Schoolonderwijzersplaatsen in steden en gemeenten, waar slechts ééne Lagere School bestaat, zal, na gehouden vergelijkend examen, bij nagenoeg gelijke bekwaamheid en verdere geschiktheid der kandidaten, billijk acht worden geslagen op derzelver Godsdienstige gezindheid en op die van de meerderheid der ingezetenen.

In zoodanige steden en gemeenten, waar meerdere Lagere Scholen zijn, zal mede, ingeval van ontsfane vacature, zoo

veel mogelijk, worden gezorgd, dat, bij nagenoeg gelijke bekwaamheid en verdere geschiktheid der kandidaten, de billijke verhouding tusfchen het getal Schoolonderwijzers en Onderwijzeresfen der verfchillende Godsdienstige gezindheden en de onderlinge verhouding der bevolking, te dien opzigte, worde behouden of hersteld.

Art. 8.

Door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken zal, na gehouden overleg, voor zoo veel noodig, met de Departementen van Eeredienst, aan Ons maatregelen worden voorgedragen tot het doen ophouden (voor zoo veel zulks, behoudens alle verkregene regten, kan gefchieden) van de verpligte vereeniging, waar die nog bestaat, der Onderwijzersbetrekking met Kerkelijke bedieningen.

Art. 9.

Bij wijziging, in zooverre, van art. 28 van het Reglement A, behoorende tot de Wet van den 3den April 1806, zullen al de, in § 1 van art. 3 van gemeld Reglement bedoelde, bijzondere Scholen der 1ste klasfe, die, bij uitsluiting, behooren tot eenig Godshuis, van welke gezindte ook, behalve door de kinderen tot zoodanig geflacht behoorende, ook kunnen bezocht worden door kinderen, wier ouders door het Diakonie- of Armbeftuur dier gezindte worden gealimenteerd.

Art. 10.

De Schoolonderwijzers bij de Openbare lagere Scholen, en bij Bijzondere lagere Scholen van de 2de klasfe zijn gehouden, om aan de Geestelijken der onderscheidene Godsdienstige gezindheden in hunne ftad of gemeente, op derzelver, te dien einde te doene, fchriftelijke aanvraag, opgave te doen van alle boeken, gezangen en fchriften, waarvan zij Onderwijzers, bij het onderrigt in hunne Scholen, gebruik maken.

Wanneer een Geestelijke eenige bedenking tegen het gebruik van eenig zoodanig boek, enz. mogt hebben, en de Onderwijzer zoude vermeenen, zich naar die, aan hem fchriftelijk mede te deelen, bedenking niet te moeten fchikken, zal de Geestelijke zich, te dien opzigte, kunnen adresseren bij den School-

opziener (of bij de Plaatselijke Schoolcommissie), onder welke de School resforteert.

Zoo deze de bedenking gegrond vindt, zal hij (of de Plaatselijke Schoolcommissie) het verder gebruik van het beklagde boek aanstonds doen schorfen, en vervolgens (de Plaatselijke Schoolcommissie, door tusfchenkomst van den Schoolopziener, die in de Commissie zitting heeft) de gansche toedragt der zaak aan de Provinciale Commissie van Onderwijs, in hare eerste vergadering, doen kennen.

Indien de Provinciale Commissie, even als de betrokken Schoolopziener (of de Plaatselijke Schoolcommissie), de bedenking gegrond vindt, zal dezelve het gebruik van het beklagde in al de Scholen harer Provincie verbieden.

Indien de Provinciale Commissie zich met het oordeel van den Schoolopziener (of van de Plaatselijke Schoolcommissie) niet kan vereenigen, en alzoo de bedenking, door den Geestelijke gemaakt, voorshands niet gegrond acht, zal zij de bedenking aan de Kerkelijke Overheid van den betrokken Geestelijke voorstellen, met uitnoodiging om te verklaren, of, en in hoeverre, die bedenking in hare Godsdienst of derzelyer beginselen grond heeft.

De Provinciale Commissie van Onderwijs zal, alzoo nader ingelicht, naar bevind van zaken, het gebruik van het beklagde op al de voormelde Lagere Scholen in hare Provincie verbieden of toelaten.

Indien de Schoolopziener (of Plaatselijke Schoolcommissie), aan welke eenige bedenking, door eenen Geestelijke wordt ingeleverd, dezelve niet gegrond acht, zal hij (of de Plaatselijke Schoolcommissie) zich bij de Kerkelijke Overheid van dien Geestelijke vervoegen, ten einde eene verklaring te vragen als boven is omschreven. Achtervolgens die verklaring zal de Schoolopziener (of de Plaatselijke Schoolcommissie) het gebruik schorfen of toelaten.

Ingeval van schorfing zal de Schoolopziener (of de Plaatselijke Schoolcommissie) van deze, gelijk van de gansche toedragt der zaak, met overlegging der stukken invoege voorschre-

ven, in de eerstkomende vergadering kennis geven aan de Provinciale Commissie van Onderwijs, die alsdan, na gehouden deliberatie, naar bevind van zaken, het beklagde zal verbieden of toelaten: zullende echter, bij de gezegde deliberaties, in het oog moeten worden gehouden de noodzakelijkheid, om te zorgen, dat er voor de verschillende vakken van het Onderwijs allezins doelmatige boeken ten gebruike der Lagere Scholen voorhanden blijven.

Ingeval het geheele boek, enz. niet mogt zijn afgekeurd, zal evenwel, voor zoo veel eenig Lid de op bijzondere plaatsen gemaakte bedenkingen gegrond mogt vinden, daarop bepaaldelijk acht worden geslagen, te dien effecte, dat dit boek, enz. niet gebruikt zal mogen worden, dan nadat de daarin voorkomende plaatsen, waarop aanmerkingen zijn gevallen, onleesbaar zullen zijn gemaakt, en (wanneer de samenhang van den tekst zulks mogt vorderen) zullen zijn vervangen door hetgeen, onder toestemming van al de Leden, door de Provinciale Commissie, te dien einde, woordelijk aan de Onderwijzers zal zijn opgegeven, en zullen, in zoodanige gevallen, de Leden, die de gemaakte aanmerkingen op eenige plaats gegrond hebben geacht, gehouden zijn, een opstel te maken en aan de Vergadering voor te stellen van hetgeen, ter vervanging van dezelve plaats, zoude kunnen worden opgegeven.

De Schoolopzieners en de Leden der Plaatselijke Schoolcommissien, aan welke laatste de besluiten der Provinciale Commissien, te dezen opzichte, zullen worden bekend gemaakt door den Schoolopziener, die zitting heeft in de Plaatselijke Schoolcommissie, zullen er met de meeste zorg voor waken, dat de afgekeurde boeken, enz. van de bedoelde Scholen worden geweerd, en dat van de boeken enz., waarvan eenige plaats of plaatsen zijn afgekeurd, geen ander gebruik worde gemaakt, dan overeenkomstig hetgeen de Provinciale Commissie daaromtrent zal hebben gemaakt.

Al het vorenstaande is ook toepasselijk op de boeken enz., die men als prijzen aan de Leerlingen zoude willen uitreiken.

Art. 11.

Terwijl het aan de Onderwijzers bij de Lagere Scholen en

bij de Rijks Kweekscholen voor Onderwijzers ten strengste verboden blijft, om in dezelve onderwijs te geven in het leerfel- lige van eenig Kerkgenootschap, of eenige uitlegging te geven of uitdrukking te bezigen, waardoor aan eene of andere gezindheid aanstoot zou kunnen worden gegeven, zal voortaan, ter bevoor- dering van het geven van zoodanig leerfellig Godsdienstig on- derwijs, door daartoe bevoegde personen, afzonderlijk en uit- sluitend aan de kinderen, tot de respective Kerkelijke genoot- schappen behorende, dagelijks, te beginnen met het jaar 1842, de lokalen der Openbare Scholen, gedurende één uur, beschik- baar gesteld moeten worden, en zal men de bepaling van het daartoe te bestemmen uur, en van het gebruik daarvan beurte- lings ten behoeve van iedere Kerkelijke gezindte regelen, door tusschenkomst der Schoolopzieners of der Leden van de Plaat- felijke Schoolcommissie, onder welke de Scholen respectivelijk resforteren, na opzettelijk overleg met de Geestelijken der ver- schillende Kerkelijke gezindheden in de stad of gemeente.

Art. 12.

Bij wijziging, in zooverre, van art. 4 van het Reglement A, behorende bij de Wet van den 3den April 1806, zullen de Huisonderwijzers en Huisonderwijzeressen, in hunne eigene hui- zen of in de huizen van anderen, aan niet meer dan hoogstens vijf Leerlingen, te gelijker tijd, onderrigt mogen geven in zog- danige gedeelten van het Lager Onderwijs, bij art. 1 van het voornoemde Reglement omschreven, als waarvoor zij de alge- meene en speciale toelating verkregen hebben, ten ware, even- wel, dat zich in één huisgezin een grooter aantal kinderen, mits tot hetzelfde behorende, mogt bevinden.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschriften zullen worden medegedeeld aan het Departement voor de Hervormde en andere Eerediensten, en aan dat voor de Zaken van de Roomsch-Ka- tholieke Eeredienst, tot informatie en narigt, voor zoo veel ieder aangaat, alsmede aan den Raad van State, en hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Gegeven enz.

KONINKLIJKE AKADEMIE.

*KONINKLIJK BESLUIT van den 20sten
October 1842, houdende oprigting
eener Akademie ter opleiding van
Burgerlijke Ingenieurs.*

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 20sten Augustus 1842, n°. 68, 5de Afdeeling, waarbij, ter voldoening aan het bepaalde bij art. 4 van Ons besluit van den 8sten Januarij laatstleden, n°. 73, aan Onze goedkeuring is onderworpen een door den Directeur der op te rigten Koninklijke Akademie, ter opleiding van Burgerlijke Ingenieurs, zoo voor 's Lands dienst als voor de Nijverheid, en van Kweekelingen voor den Handel, met voorkennis van Onzen beminden Zoon den Prins *van Oranje*, Beschermheer van dezelve, vervaardigd plan voor de inrigting van gezegde Akademie;

Gezien de rapporten van Onze Ministers van Financien en van Kolonien, alsmede het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 20sten October 1842, n°. 155 *bis*, 5de Afdeeling;

Den Raad van State gehoord;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen :

Art. 1.

De Akademie zal in werking gebragt worden in de lokalen en gebouwen, welke het Stedelijk Bestuur van *Delft* heeft aan-

geboden, daartoe in behoorlijken staat te doen brengen en onderhouden.

Art. 2.

De opperdirectie, zoo van het onderwijs als van al wat het beheer en de policie der Akademie betreft, wordt opgedragen aan den door Ons benoemden Directeur.

Art. 3.

De Hoogleraren, Leeraren en Onderwijzers zullen, na ingewonnen advies van den Directeur, en onder voorkennis van den Beschermheer, op voordragt van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door Ons worden benoemd.

Op gelijke wijze zal worden benoemd een Ambtenaar, die met den titel van Administrateur, onder de verantwoordelijkheid van den Directeur, meer bepaaldelijk belast zal zijn met het administratief huishoudelijk beheer der Akademie, en in het bijzonder met het beheer der geldelijke aangelegenheden.

De mindere bedienden, die bij de Akademie noodig zijn, zullen, op voordragt van den Directeur en met voorkennis van den Beschermheer, worden benoemd en herroepen door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Voor het bij de Akademie dienstdoende personeel zullen de noodige instructien door den Directeur, met voorkennis van den Beschermheer, worden ontworpen, en door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken worden goedgekeurd.

Art. 4.

Het onderwijs zal zoodanig ingerigt en geregeld worden, dat de volledige cursusfen in vier jaren kunnen afloopen.

Ieder studiejaar zal, zonder eenigen slijtstand, zijn van 10 maanden, aanvang nemende met den 1sten September en eindigende met den 30sten Junij des volgenden jaars.

De eerste aanvang der studien zal zoodra mogelijk plaats hebben, en de eerste cursus niettemin eindigen met den 30sten Junij 1843.

Art. 5.

De Directeur zal, met voorkennis van den Beschermheer, zoodra mogelijk, aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken voorleggen een programma, houdende opgave der vereischten, om tot het onderwijs der Akademie toegelaten te worden, en voorts eene beschrijving van den geheelen omvang van het onderwijs, dat in den loop der vier studie jaren zal worden gegeven; en zal hetzelfde programma, door voornoemden Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken goedgekeurd zijnde, in de Staatscourant worden geplaatst.

Art. 6.

Het getal Leerlingen, zoowel vreemdelingen als Nederlanders, die tot het volgen der lessen aan de Akademie zullen worden toegelaten, is onbepaald, doch zal niemand als leerling worden aangenomen, die niet bij den aanvang van het Akademiejaar zijn 17de jaar zal zijn ingetreden.

Art. 7.

Jaarlijks zal, in de eerste helft van de maand Mei (voor dit jaar 1842 zoodra mogelijk), in de Staatscourant eene oproeping geplaatst worden van de Leerlingen, die met den aanvang van het volgend Akademiejaar tot het onderwijs verlangen te worden toegelaten.

Daarbij zal worden herinnerd aan de vereischten, om als Leerling te worden aangenomen, met opgave tevens van den juiststen tijd wanneer, en de plaats waar de candidaten zich zullen moeten begeven, ten einde de bewijzen te leveren, dat zij die vereischten bezitten.

Art. 8.

Jaarlijks zal eene, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te benoemen, Commissie van deskundigen, ten getale van niet minder dan 3 en niet meer dan 7, gedurende de maand Junij (voor dit jaar 1842 zoodra mogelijk), zich onledig houden met het examineren van de cadidaten, die zich hebben aangemeld, om op de Akademie te worden toegelaten.

Van dat examen zal behoorlijk proces-verbaal worden gehouden, hetwelk binnen de 8 dagen na den afloop van het examen, met confideratien van den Directeur, zal worden gebragt ter kennisfe van den Befchermheer, en vervolgens van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, welke in tijds den Directeur zal magtigen, om, vóór het einde der maand Julij, aan de candidaten (derzelver ouders of voogden), welke bevonden zijn daartoe alle vereifchten te bezitten, kennis te geven van derzelver admiffie.

Art. 9.

Bij den aanvang van ieder Akademiejaar zal elk Leerling, zonder onderscheid, moeten ftorten de fom van *f* 200, in handen van den Administrateur, die daarvoor behoorlijke quitantie zal afgeven; zullende, alvorens die fom is voldaan, niemand tot de lesfen toegelaten, noch ook voor dat jaar als Leerling ingefchreven mogen worden.

Art. 10.

De Leerlingen, die, vóór den afloop van een Akademiejaar, om welke reden ook, de Akademie verlaten, of wegens wangedrag, of eenige andere gegronde reden van dezelve worden weggezonden, zullen geene aanspraak hebben op de teruggave der door hen, ingevolge de bepaling van art. 9, betaalde gelden.

De wegzending zal echter niet kunnen gefchieden, dan onder voorkennis van den Befchermheer, en na daartoe verkregen autorifatie van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Art. 11.

De Commiffie, hiervoren bedoeld bij art. 8, zal mede jaarlijks, in de maand Junij, de Leerlingen examineren, die gedurende het afloopende Akademiejaar de lesfen hebben bijgewoond.

Het proces-verbaal van dat examen zal, op dezelfde wijze als dat in het voornoemd artikel bedoeld, worden medegedeeld aan het Departement van Binnenlandsche Zaken.

De wijze, op welke men de examens afneemt, en de gron-

den, waarop men over de kundigheden der geëxamineerden uitspraak doet, zullen worden bepaald bij een speciaal Reglement, hetwelk, met voorkennis van den Beschermheer, door den Directeur aan de goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken zal worden onderworpen.

Art. 12.

De Leerlingen, die tot de Akademie toegelaten zijn, worden, naar het doel dat zij zich voorstellen, gerangschikt onder vier verschillende afdeelingen, als :

- 1°. Die, welke verlangen opgeleid te worden tot zoodanige betrekkingen in 's Lands dienst, zoo binnen het Rijk als in de Kolonien, waartoe eene geheel wetenschappelijke opleiding noodig is, zoo als voor den Waterstaat, de mijnwerken enz., en aan welke men alzo, wanneer zij eenmaal op de wijze, hieronder te vermelden, als Leerlingen voor die vakken zullen zijn erkend, het *stellig* vooruitzigt geeft, dat zij, na behoorlijk volbragte studien, in zoodanige betrekkingen geplaatst zullen worden.
- 2°. Die, welke zich bestemmen voor zoodanige ambten van het inwendig bestuur van Nederlandsch Indie, welke, krachtens de nader daaromtrent door Ons vast te stellen verordeningen, voor het vervolg, alleen zullen kunnen worden opgedragen aan personen, die bij de Akademie te *Delft* de nader te bepalen opleiding zullen hebben ontvangen, zoowel in de kennis der Javaansche en Maleische talen en in de Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indie, als in eenige later aan te wijzen vakken van wetenschap en kennis.
- 3°. Die, welke verlangen opgeleid te worden tot zoodanige, onder het Departement van Financien resforterende, nader te bepalen ambten en bedieningen, waartoe eenige wetenschappelijke kennis vereischt wordt, aan welke, na behoorlijk volbragte studien, zoodanige aanspraak zal worden gegeven, als nader, op voordragt van Onzen Minister van Financien, door Ons zal worden geregeld.

- 4°. Die zich beftemmen voor eenig wetenschappelijk vak buiten 's Lands dienst, zoo als bouwkunde, werktuigkunde toegepast op het fabriekwezen, handel, enz.

Art. 15.

Voor de *eerfte* der in het vorige artikel vermelde afdeelingen is het volgen van den volledigen vierjarigen cursus verplichtend, doch eerst na het afloopen van het 2de studiejaar zal de bepaalde aanneming als Leerlingen voor die afdeeling kunnen plaats hebben.

Te dien einde zal, bij het proces-verbaal in art. 11 bedoeld, eene door de Commissie van examen opgemaakte lijst worden gevoegd van al de Leerlingen, welke reeds gedurende 2 Akademiëjaren de lesfen hebben bijgewoond.

Op deze lijst zullen de Leerlingen gesteld en genommerd worden, volgens den uitslag van het examen, met dien verftande, dat hij, die, al de vakken van studie te zamen genomen, de meeste bewijzen van verkregen kennis en bekwaamheid zal hebben gegeven, het eerst op de lijst zal worden geplaatst, en zoo vervolgens.

Deze lijst, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken goedgekeurd zijnde, zal aan de daarop gestelden (mits zij zijn Nederlanders, of, hetzij door wetduiding, hetzij door naturalifatie, daarvoor gehouden worden), naar rang en, voor zoo veel er plaatsen open zijn, voor de verschillende vakken, in de eerste afdeeling begrepen, aangeboden worden, om die plaatsen te vervullen; zullende zij, voor welke geene der gemelde plaatsen meer open zijn, of die van dezelve mogten hebben afgezien, kunnen overgaan tot het onderwijs, dat gedurende het 3de en 4de jaar zal worden gegeven aan hen, die behooren tot de 4de afdeeling.

De studietijd, benoodigd voor de 2de afdeeling, zal nader, op voordragt van Onzen Minister van Kolonien, door Ons worden bepaald.

De studietijd, benoodigd voor de 3de afdeeling, zal zijn van één jaar.

Voor de 4de afdeeling zal de volledige cursus zijn van vier jaren. Desniettemin zullen de Leerlingen dier afdeeling, na den afloop van ieder studiejaar, de Akademie kunnen verlaten, en alsdan, na afgelegd examen, door den Directeur onderteekende getuigfschriften kunnen erlangen, vermeldende den graad van bekwaamheid in het door ieder beoefend vak verkregen.

Hij, die vóór den afloop van een studiejaar de Akademie verlaat, zal, voor dat jaar, noch tot het examen worden toegelaten, noch eenig getuigfschrift kunnen erlangen.

Art. 14.

De Leerlingen der 1ste afdeeling zullen, na volbragte studie en behoorlijk afgelegd examen, de hun toegezegde aanstellingen bekomen.

Aan de Leerlingen der 2de en 3de afdeeling, die den voor die afdeelingen bestemden studietijd volbragt hebben, alsmede aan die van de 4de afdeeling, die den volledige vierjarigen cursus hebben bijgewoond, zullen, na behoorlijk afgelegd examen, *diplomata in forma* worden uitgereikt, geteekend door den Directeur der Akademie, en goedgekeurd zoo door den Beschermheer, als door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, en geviseerd, voor zoo veel betreft de Leerlingen der 2de afdeeling, door Onzen Minister van Kolonien, en der 3de afdeeling door Onzen Minister van Financien.

Art. 15.

Aan zoodanige personen, welke, ofschoon hunne opleiding niet op de Akademie ontvangen hebbende, echter zouden verlangen, bewijzen te verkrijgen van genoegzame bekwaamheid, om geplaatst te kunnen worden in zoodanige onder het Departement van Financien ressorterende ambten en bedieningen, als zijn bedoeld in § 3 van art. 12, zal, tijdens het houden der jaarlijkse examens, de gelegenheid worden gegeven, om zich mede aan het vereischte examen te onderwerpen, en, indien zij bevonden worden voldoende bekwaamheden te bezitten, zal hun worden uitgereikt het in art. 14 vermeld, voor de Leerlingen der 3de afdeeling bestemd, *diploma*, doch in dier voege

gewijzigd, dat daaruit blijkt, dat zij hunne opleiding *niet* bij de Akademie hebben ontvangen.

Art. 16.

Met overleg van den Directeur zal door den Administrateur jaarlijks, in de maand November, opgemaakt worden eene begrooting van inkomsten en uitgaven over het volgende Burgerlijk jaar.

Deze begrooting zal, behoorlijk gespecificeerd, met voorkennis van den Beschermer, vóór het einde van gezegde maand, ter goedkeuring worden ingezonden aan Onzen Minister van Binnenlandfche Zaken.

Alle uitgaven, voor een dienstjaar te doen, zullen moeten voldaan zijn vóór het einde der maand Maart van het volgende jaar.

Vóór het einde van de maand April daaraanvolgende zal de rekening en verantwoording van den Administrateur, over het afgelopen jaar, geviseerd door den Directeur en vergezeld van de quitantien en verdere bewijsstukken, met voorkennis van den Beschermer, ingezonden worden aan den Minister van Binnenlandfche Zaken.

Art. 17.

Jaarlijks zal, vóór ultimo September, met voorkennis van den Beschermer, aan Onzen Minister van Binnenlandfche Zaken worden ingezonden, een door den Directeur opgemaakt algemeen verslag wegens het onderwijs, de vorderingen en het gedrag der Kweekelingen, en al wat bij de Akademie vermeldenswaard is voorgevallen, gedurende het laatst afgelopen Akademiejaar.

Dit verslag zal vervolgens door Onzen Minister van Binnenlandfche Zaken aan Ons worden aangeboden.

Onze Minister enz.

's Gravenhage, enz.

PROGRAMMA van de vereischten, om als Leerling aan de Koninklijke Akademie, ter opleiding van Burgerlijke Ingenieurs, enz., te Delft te worden toegelaten, en van het onderwijs, dat aan deze Akademie in de vier achtervolgende studie jaren zal worden gegeven (*).

Zij, die verlangen op de voormelde Akademie te worden toegelaten, zullen bij een af te leggen examen moeten doen blijken, de navolgende kundigheden te bezitten:

- a. *De rekenkunst*, bijzonderlijk de kennis der gewone en decimaal breuken, met toepassing op het Nederlandsche maten- en gewigtenstelsel; zoo mede de leer der meetkundige evenredigheden, en het trekken van den vierkantswortel uit alle getallen.
- b. *De eerste gronden der stekunst*, met inbegrip van de oplossing der vergelijkingen van den eersten graad met eene onbekende; de behandeling der wortelgrootheden en de eigenschappen der reken- en meetkundige reeksen.
- c. *De meetkunst*, tot aan de eigenschappen der vlakken.
- d. *Het handteekenen*, waarin men eene genoegzame vaardigheid zal moeten bezitten, om uit de hand een omtrek te schetsen van het een of ander geteekend voorwerp.
- e. *De taalkunde*, eene genoegzame kennis der Hollandsche taal, om dezelve zonder spelfouten op dictaat te kunnen

---

(*) Ten einde de volledigheid te bevorderen, nemen wij dit stuk over, dat eene blijvende waarde heeft, ten aanzien der stndien op de Akademie te Delft.

schrijven, en der Fransche in zoo verre, dat men een gesprek in dezelve gehouden verstaan, en eenig opstel in die taal, dadelijk en mondeling in het Hollandsch kan overbrengen.

Ten opzigte der vreemdelingen wordt bepaald, dat deze alleen zullen gehouden zijn de Hollandfche taal genoegzaam te verstaan, om de lesfen, welke in dezelve gegeven worden, met vrucht te kunnen bijwonen.

Om tot het examen te worden toegelaten, zullen de candidaten, die, volgens art. 6 van het Koninklijk besluit van den 20ften October 1842, n°. 55, hun 17de jaar moeten zijn ingetreden, daarvan behoorlijk bewijs moeten overleggen. Het examen zal, volgens art. 8 van zoo evengemeld Besluit, worden afgelegd voor eene Commissie, die daartoe op bepaalde dagen en uren zal zitting houden in het gebouw der Akademie te *Delft*.

EERSTE STUDIEJAAR.

In den loop van het eerste jaar zal het onderwijs bevatten :

a. De stelkunst, te beginnen met de vergelijkingen van den eersten graad met twee en meer onbekenden, het *Binomialium* van NEWTON, de theorie en oplossing der tweede en hoogere magtsvergelijkingen.

NB. Men zal vooraf laten gaan de verklaring der nieuwe wijze van kubiekworteltrekking en van het gebruik der logarithmen-tafels, met toepassing op onderscheidene vraagstukken.

b. De meetkunst der vlakken en lichamen.

c. De beschrijvende meetkunst, de eerste gronden derzelve tot aan de gebogene oppervlakten.

d. De driehoeksmeting, de platte en bolvormige, met toepassing op verschillende vraagstukken.

- e. *Het regtlijnig teekenen*, oefeningen in deze kunst, zich hoofdzakelijk bepalende bij het oplossen en vervaardigen der vraagstukken van de beschrijvende meetkunst, of het vaardigen der zoogenaamde *Epures*.
- f. *Het handteekenen*, en wel bepaaldelijk het teekenen van ornamenten en het schetsen van voorgestelde voorwerpen.
- g. *De cosmographie* of de kennis en verklaring der dagelijksche hemelverschijnsels, zoo als de loop der zon, maan en planeten, benevens de uitlegging zoo der vroegere wereldstelsels, als van het hedendaagsche.
- h. *De praktische landmeetkunde en waterpasing*; dit onderwijs zal op het terrein gegeven worden, met verklaring der onderscheidene wijzen van landopmetingen en waterpasingen, zoo mede van de zamenstelling en de behandeling der daartoe vereischte werktuigen.
- i. *De theorie en het gebruik van weeg- en meettoestellen*, met toepassing op den ijk der Nederlandsche maten en gewigten.
- k. *De theorie en de praktijk der roei- en peilkunde*, van den waterijk en de daartoe vereischte toestellen, de beschrijving der roeistokken, der depoteermachine, enz.
- l. *De fabriekmatige bereidingen*; uitlegging der verrigtingen in suikerraffinaderijen, zeepziederijen, zoutketen, azijnfabrieken, brouwerijen, branderijen enz.; verklaring der middelen, die men gebruikt, om zekere producten te vervalschen, zulks door stalen aangetoond, en hoe de vervalsching kan ontdekt worden; densiteitsleer en areometrie; zamenstelling van onderscheidene vochtmeters; vergelijking en gebruik derzelve, enz., enz.
- m. *De scheepsmetingen*; eerst theoretisch verklaard en naderhand praktisch toegepast op modelvaartuigen.
- n. *De taalkunde*, lesfen in het Fransch, Engelsch, Hoogduitsch en Javaansch.

TWEEDE STUDIEJAAR.

In den loop van het tweede studiejaar zal het onderwijs bevatten :

- a. *De stelkunst*, het vervolg derzelve, als inleiding tot de differentiaal- en integraal-rekening.
- b. *De analytische meetkunst*, met toepassing op de kegelfloden.
- c. *De beschrijvende meetkunst*, met derzelve toepassing op onderscheidene vraagstukken.
- d. *Het regtlijnig teekenen*, hoofdzakelijk toegepast op de vraagstukken der beschrijvende meetkunst.
- e. *Het handteekenen*; voortzetting van hetzelfde, en vooral oefening in het scharsteekenen van werktuigen, ornamenten en landschappen.
- f. *De proefondervindelijke natuurkunde*, de algemeene eigenschappen der lichamen enz., statica, hydrostatica enz., enz., zoo veel mogelijk door proeven opgehelderd en bewezen.
- g. *De scheikunde* (nomenclature), metalloïden, metalloïden met oxygenium en hydrogenium, hunne oxyden, zuurstoffen en waterstoffen metalen, zouten enz., enz.
- h. *De aardrijkskunde*, behalve de gewone punten van onderwijs, hoofdzakelijk eene volledige en tegenwoordige statistiek van de fabrieken, der voornaamste koopsteden, der middelen van vervoer, zoo als kanalen, spoorwegen, enz., enz.
- i. *De cosmographie* (vervolg); nadere beschouwing van den sterrenhemel; toepassing der bolvormige driehoeksmeting op sterrekundige vraagstukken; verklaring en behandeling van onderscheidene werktuigen, strekkende tot het doen van sterrekundige waarnemingen.

k. *De bouwkunde*; beginfelen der wetenschap, korte geschiedenis derzelve, verklaring der bouwkundige orden, benaming en evenredigheid van de onderscheidene deelen der gebouwen, vorm en stijl der gebouwen in verband met hunne bestemming, keus der bouwstoffen enz., enz.

l. *Taalkunde* (vervolg); der Fransche, Duitsche, Engelsche, Javaansche en Maleische talen.

m. *Land- en volkenkennis*, met betrekking tot onze Kolonien.

DERDE STUDIEJAAR.

In den loop van het derde studiejaar zal het onderwijs bevatten :

a. *De analytische meetkunst*; vervolg derzelve met toepassing op de theorie der gebogene oppervlakken van den tweeden graad.

b. *De differentiaal- en integraal-rekening*, met derzelve toepassing op meetkundige vraagstukken.

c. *Theoretische mechanica*; de eerste gronden derzelve.

d. *Beschrijvende meetkunst*; toepassing op de steenhouderskunst, de doorzigtkunde, het schaduwen enz.

e. *De proefondervindelijke natuurkunde* (vervolg); over het geluid, de warmtestof, electriciteit, magnetismus, electro-magnetismus, gezigtkunde enz.

f. *De scheikunde* (vervolg); scheikundige evenredigheden, electro-chemische theorie enz.; scheikunde der planten, der dieren enz., enz.

g. *De mineralogie*; gronden dezer wetenschap, zamenstelling der mineralen, meetkundige eigenschappen der mineralen, crystallographie, invloed der scheikundige zamenstelling op den vorm der mineralen, isomorphisme, werktuigelijke zamenstelling (textura) enz.

- h. De geologie*; gronden dezer wetenschap, algemeen doel derzelve, plaatfing, ligging, zamenftelling en classificatie der rotfen.
- i. Natuurlijke historie*; algemeene gronden derzelve, ftelfels van classificatie voor het dieren-, planten- en mineraalrijk.
- k. De bouwkunde* (voortzetting); zamenftelling van gebouwen, aanwijzing der hoofdzakelijke vereifchten, die bij het bouwen moeten worden in het oog gehouden; belangrijkheid van goede fonderingen; ontwerp en teekenen in plan, opftand en doorsnede van burgerlijke woonhuizen, buitenplaatfen en groote gebouwen, met begrooting der kosten enz.; verwarming- en verluchtingtoeftellen.
- l. Waterbouwkunde en constructie der publieke werken*; befchrijving der voornaamfte dezer werken, die hier te Lande en elders beftaan, zoo als bruggen, ffnizen, waterleidingen, fpoor- en ftraatwegen enz., enz.
- m. Praktifche werktuigkunde*; verklaring van de zamenftelling en uitwerking van onderscheidene werktuigen, bijzonderlijk van water- en windmolens, ftoomwerktuigen van verfchillenden aard en vermogen, locomotieven enz.
- n. Gefchiedenis van den handel*, in het algemeen en hoofdzakelijk in Nederland en deszelfs Overzeefche Bezittingen.
- o. Aardrijkskunde* (vervolg), met opzigt tot de verfchillende producten en handelsartikelen in alle Landen en hoofdzakelijk in onze Kolonien.
- p. Handelswetenfchap*; verfchillende foorten van handel, als commiffie- en expeditiehandel, fcheepsreederij of vrachthandel, geldkoerfen, wifelhandel der verfchillende banken enz.
- q. Maatschappelijke huifhoudkunde* (aëonomie fociale); doel dezer wetenfchap; algemeene gronden derzelve, landbouw, nijverheid, handel enz.

- r. *Land- en volkenkennis* (vervolg).
- s. *Taalkunde* (vervolg); Franfche, Duitfche, Engelfche, Javaanfche en Maleifche talen.

VIERDE STUDIEJAAR.

In den loop van het vierde studiejaar zal het onderwijs bevatten :

- a. *Theoretifche mechanica* (het vervolg), bijzonderlijk de dynamica hydrodynamica en hydraulica.
- b. *Differentiaal- en integraal-rekening*, toegepast op vraagstukken tot de mechanica behoorende.
- c. *Befchrijvende meetkunst*; het vervaardigen van zoodanige épures, als dienftig zijn tot oefening in de speciale vakken, waarop de Leerlingen zich toeleggen.
- d. *Waterbouwkunde en constructie der publieke werken* (vervolg), het bouwen van werken, die in het water ftaan; welke bouwftoffen daartoe gebezigd moeten worden; ontwerp van fluzen, bruggen, gebouwen enz., op te maken met bijvoeging van gedetailleerde opgaven der kosten of het zoogenaamde beftek, voorgesteld in plan, opftand en doornede. Befchrijving der werktuigen en hulpmiddelen, die bij deze foort van bouwwerken kunnen gebezigd worden, zoo als opene- en tromvizels, duikerklok en duikerhelm, enz., enz.
- e. *Hydrographie der Nederlanden*; befchrijving der rivieren en wateren; gefchiedenis der groote overftroomingen, ijsgangen en dijkbreuken, enz.; voorzorgen en hulpmiddelen bij deze rampen in het werk gefeld; meren, plaffen en droogmakerijen; regten der Polderbesturen en Heemraadfchappen, enz., enz.
- f. *Mineralogie* (vervolg); clasficatie en befchrijving der delfftoffen.

- g. *Metallurgie en Docimacie*; smelting en analyfis der metaalertfen, esfaaikunst ter bepaling van het gehalte op den natten en droogen weg.
- h. *Geologie* (vervolg); clasficatie der onderscheidene terreinen en verklaring der stelsels van geogenie.
- i. *Natuurlijke historie* (vervolg); beschrijving meer in het bijzonder van de voortbrengfels uit de drie rijken der natuur, die voorname artikels van handel opleveren, zoo als dieren, die kostbare pelterijen geven; der gewasfen, die men tot verwstoffen gebruikt, en der edelgesteenten en metalen enz., enz.
- k. *Bouwkunde*; praktisch gedeelte derzelve, zoo als: kennis der bouwstoffen, verschillende foorten van hout, steen, metalen; op welke wijze men er de sterkte van berekent, en hoe men de deugdzaamheid der bouwstoffen proefondervindelijk kan bepalen; verhandeling over kalk en cementen; over de vereischte hoedanigheden der werken van verwer, slotenmaker, loodgieter enz., enz.
- l. *Werktuigkunde*; vervolg der verklaring van de zamenstelling der werktuigen, in gebruik bij de fabrieken in manufacturen, opgehelderd door voorstellen van modellen.
- m. *Scheikunde*, toegepast op het fabriekwezen; fabriekmatige vervaardiging van zwavel, salpeter, zout, zuren, chlore; kunstmatige en natuurlijke sode, potasch, aluin, dierlijke kool, ammoniak, borax, verwstoffen, enz. — De Leerlingen worden toegelaten in het Laboratorium, en leiden beurtelings de werkzaamheden en scheikundige operatien, die er verrigt worden.
- n. *Maatschappelijke huishoudkunde* (vervolg); verdeeling van het werk; aanmoediging van landbouw en nijverheid; onderscheidene stelsels van nijverheid, vrijen handel enz.
- o. *Handelsregtsgeleerdheid*, volgens het Wetboek van Koophandel, wisselregt, scheepvaart, vennootschappen, tolstelsels, toltarieven enz.

- p. *Oefeningen in het Italiaansch boekhouden, in de Correspondentie of Koopmansstijl, in het Fransch, Duitsch en Engelsch.*
- q. *Land- en volkenkennis, met betrekking tot de Kolonien.*
- r. *Javaansche en Maleische talen en Letterkunde.*

Zij, die op de Akademie verlangen toegelaten te worden, om, na verloop der vier studie jaren, als Elèves-aspiranten voor het vak van den Waterstaat te worden geplaatst, zullen, gedurende het eerste studiejaar, hebben te volgen het onderwijs, in het Programma aangeduid bij art. 1 tot en met 8 en 13, met bijvoeging, *al dan niet* van den cursus der Javaansche taal, naar gelang zij hunne betrekking in de Overzeesche Bezittingen of hier te Lande zullen uitoefenen.

In het tweede studiejaar, den geheelen cursus, met uitzondering van het onderwijs in de Javaansche en Maleische talen en van art. 12, ingevalle zij voor den Waterstaat hier te Lande bestemd zijn.

In het derde studiejaar, art. 1 tot en met 6, 10, 11, 12 en 18, met bijvoeging van art. 17 en van het onderwijs in de Javaansche en Maleische talen, ingevalle zij voor de dienst in de Kolonien bestemd zijn.

In het vierde studiejaar, art. 1 tot en met 5, 10 en 11, met bijvoeging van 16 en 17, ingeval als voren.

Zij, die voor de dienst der Mijnwerken in de Kolonien verlangen toegelaten te worden, zullen in het eerste studiejaar hebben te volgen het onderwijs, aangeduid bij art. 1 tot 8 ingefloten en art. 13.

In het tweede studiejaar, art. 3 tot en met 8, 11 en 12.

In het derde studiejaar, art. 3 tot en met 9, 12, 14, 17 en 18.

In het vierde studiejaar, art. 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 17.

Voor hen, die ter verkrijging van een *diploma* als Bouwkundige verlangen toegelaten te worden, zal het onderwijs in den navolgenden cursus bestaan:

In het eerste en tweede studiejaar, dezelfde cursus als voor de Elèves-aspiranten van den Waterstaat.

In het derde studiejaar insgelijks, met uitzondering van artikel 11 en 12.

In het vierde studiejaar, art. 1, 2, 3 en 11.

Voor hen, die ter verkrijging van een *diploma* als Werktuigkundige verlangen toegelaten te worden, zal het onderwijs in den volgenden cursus bestaan:

In het eerste studiejaar, art. 1, 2, 3, 5, 6, 7 en 13, met weglating der Javaansche taal, ingeval zij zich hier te Lande wenschen te vestigen.

In het tweede studiejaar, art. 1 tot en met 6, 8 en 11.

In het derde studiejaar, art. 1 tot en met 5 en 12.

In het vierde studiejaar, art. 1, 2, 3 en 4.

Zij, die verlangen toegelaten te worden, om als Ambtenaren bij de Administratie der Accijnzen te worden geplaatst, zullen eeniglijk hebben te volgen den cursus van het eerste studiejaar, en wel bepaaldelijk art. 2, 10, 11, 12 en 13, dit laatste alleen voor zoo verre het Fransch betreft.

Zij, die bestemd zijn voor het vak van den ijk der maten en gewigten, zullen hebben te volgen:

In het eerste studiejaar, art. 1, 2, 9, 10 en 13, dit laatste alleen voor zooveel het de Fransche taal betreft.

In het tweede studiejaar, art. 1, 2, 6 en 11, dit laatste alleen voor zoover het Fransch betreft.

Zij, die verlangen een *diploma* als Landmeter te bekomen, zullen eeniglijk hebben te volgen den cursus van het eerste studiejaar, en wel bepaaldelijk art. 1, 2, 4, 6, 7, 8 en 13, dit laatste alleen voor zooveel het Fransch betreft.

Eindelijk de zoodanigen, die bijzonderlijk tot den Handelstand bestemd zijn, zullen hebben te volgen:

In het eerste studiejaar, art. 1, 2, 6, 7, 11 en 13, met weglating, des verkiezende, der Javaansche taal.

In het tweede studiejaar, art. 5, 6, 7, 8, 11 en 12, met weglating, des verkiezende, der Javaansche en Maleische talen.

In het derde studiejaar, art. 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17 en 18, met weglating als voren, des verkiezende.

In het vierde studiejaar, art. 12 tot en met 16.

De onderscheidene vakken, in welke, gedurende den loop dezer beide laatste jaren, ten behoeve der Leerlingen voor den handel, zal worden onderwijs gegeven, zullen nader meer bijzonder worden bepaald, met overleg der voornaamste Kamers van Koophandel hier te Lande.

Aldus enz.

*KONINKLIJK BESLUIT van den 6den
December 1842, houdende bepaling,
dat de Koninklijke Akademie te Delft
ook zal worden dienstbaar gemaakt
aan de opleiding van Burgerlijke
Ambtenaren voor Nederlandsch Indie.*

WIJ WILLEM II, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gelet op Ons besluit van den 18den Julij jongstl., n°. 27, houdende, dat de Koninklijke Akademie te *Delft* ook zal worden dienstbaar gemaakt aan de opleiding van Burgerlijke Ambtenaren voor Nederlandsch Indie;

Willende overgaan, om, in verband daarmede, ten aanzien der benoeming en rangschikking van de Oostindische Ambtenaren, doelmatige regelen vast te stellen;

Gezien Ons besluit van den 20sten October jongstl., n°. 55, handelende over de inrigting der Koninklijke Akademie te *Delft*;

Gezien de rapporten van Onzen Minister van Kolonien, van den 9den en 19den November jongstl., n°. 15 en 13, en den 5den dezer, n°. 14;

Herzien het Koninklijk besluit van den 4den Maart 1825, n°. 119;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De Burgerlijke Ambtenaren in Nederlandsch Indie zijn verdeeld in drie klasfen:

De *eerste* klasse bestaat uit degenen, welke aan een van 's Rijks Hoogescholen den graad van Doctor in de regten hebben verkregen, en daar te boven bij de Koninklijke Akademie te *Delft* een voldoende examen hebben afgelegd in de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indie.

De *tweede* klasse bestaat uit die, welke, den graad van Doctor in de regten niet bezittende, bij de Akademie te *Delft* zullen hebben afgelegd een voldoende examen in de onderscheidene vakken van kennis en wetenschap, welke bij die Akademie worden onderwezen aan hen, die zich voor de Burgerlijke dienst in Indie beftemmen.

De *derde* klasse bestaat uit degenen, welke, hoezeer algemeene geschiktheid voor de dienst bezittende, echter de bijzondere vereischten misfen, voor de twee eerste klasfen bepaald.

Art. 2.

De Ambtenaren der *derde* klasse kunnen later worden opgenomen in de *tweede*, wanneer zij het voor deze laatste gestelde examen, op de daarvoor bepaalde wijze, zullen hebben afgelegd.

Art. 5.

Alle ambten in Nederlandsch Indie zijn toegankelijk voor de Ambtenaren der *eerste* klasse; die der *tweede* klasse zijn benoembaar in alle ambten, in welke niet gevorderd wordt het bezit van den graad van Doctor in de regten.

Art. 4.

Wij behouden Ons voor, om, na ruggespraak met Onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, te bepalen, of, en zoo ja, welke grenzen aan de verkiesbaarheid der Ambtenaren van de *derde* klasse behooren te worden gesteld, voor zoo veel betreft de ambten, tot welker behoorlijke waarneming de kennis van de talen, instellingen en gewoonten der Inlandsche bevolking een voornaam vereischte is.

Inmiddels wordt als algemeen beginsel aangenomen, dat bij al zulke benoemingen de Ambtenaren der *twee eerste klasfen*, zooveel doenlijk, zullen genieten de voorkeur.

Art. 5.

Bij alle verzoekschriften, strekkende om tot Ambtenaar in Nederlandsch Indie te worden benoemd, zal moeten worden overgelegd :

- a. Het bewijs van den ouderdom des adresfants, met opgave of hij gehuwd of ongehuwd is;
- b. Het bewijs, dat hij voldaan heeft aan bepalingen omtrent de Nationale Militie;
- c. Eene door den Provinciaalen Gouverneur gestaafde verklaring van het Plaatselijk Bestuur, zoo van de gemeente, alwaar de adresfant zich gewoonlijk heeft opgehouden, als van die, alwaar hij gedurende de twaalf laatste maanden gewoond heeft, dat hij is van een onbesproken zedelijk gedrag;
- d. Zoo de adresfant enig beroep uitgeoefend of enig ambt bekleed heeft, een getuigschrift van bevoegde personen, dat hij zich daarin behoorlijk gekweten heeft van zijne verplichtingen;
- e. Wanneer het verzoek strekt, om te worden benoemd tot Ambtenaar der *eerste* klasse, het bewijs, dat de verzoeker is Doctor in de regten, mitsgaders een door de Koninklijke Akademie te *Delft* afgegeven *diploma* voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indie;
- f. Wanneer het verzoek strekt, om te worden benoemd tot Ambtenaar der *tweede* klasse, een te *Delft* afgegeven *diploma*, op den voet van art. 14 van Ons besluit van den 20sten October jongstl., n°. 55;
- g. Wanneer het verzoek strekt, om te worden benoemd tot Ambtenaar der *derde* klasse, het bewijs, dat de verzoeker het Lager en Middelbaar Onderwijs met lof heeft doorgelopen.

Art. 6.

In het algemeen zullen geene andere personen als Ambtenaren

voor Nederlandsch Indie worden benoemd, dan jongen en ongetrouwden, die hunne loopbaan als Ambtenaar in Nederlandsch Indie aanvangen.

Art. 7.

Aan de benoeming tot Ambtenaar voor Nederlandsch Indie zijn hier te Lande geene geldelijke voordeelen verbonden, zullende de benoemden zich, op eigen kosten, naar Batavia moeten begeven, zich daartoe inschepende binnen de zes maanden na hunne benoeming. Bij een langer verwijl wordt de benoeming beschouwd als ingetrokken.

Art. 8.

Van den dag hunner ontschepping te Batavia zullen de alzoo door Ons benoemde Ambtenaren als wachtgeld genieten: die van de *twee eerste* klasfen *f 150*, en die van de *derde* klasfe *f 100* 's maands.

Art. 9.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie zal aan het Departement van Kolonien, ter benoeming als Ambtenaren kunnen voordragen personen in Indie aanwezig en zich onderscheidende door goed gedrag en bekwaamheid, met bepaalde aanwijzing der klasfen, waartoe zij de vereischten bezitten. Zoolang die personen niet door Ons als Ambtenaren zijn benoemd, zullen aan hen door den Gouverneur-Generaal geene openbare betrekkingen worden opgedragen, aan welke eene bezoldiging van meer dan *f 450* 's maands verbonden is, onverminderd de verplichting van den Gouverneur-Generaal, om bij die voorloopige indienststelling in acht te nemen de algemeene beginselen, waarop het tegenwoordig Besluit rust, en hetgeen nader, in verband tot art. 4 van hetzelfde, door Ons zal worden bepaald.

Art. 10.

De Gouverneur-Generaal zal, in de maand Januarij van elk jaar, aan het Departement van Kolonien doen een algemeen verslag over de behoefte aan Ambtenaren van elke der drie klasfen. Dat verslag zal ten grondslag strekken aan de voordragt, welke Ons éénmaal in het jaar tot het doen van benoemingen zal worden aangeboden.

Art. 11.

Wij blijven Ons, zonder eenige bepaling, voorbehouden de benoeming van den President van het Hooggeretshof van Nederlandsch Indie.

Art. 12.

Aan den Gouverneur-Generaal wordt de bevoegdheid gelaten, om, waar eene vereeniging van de Burgerlijke en Militaire Magten wenschelijk is, of, ingeval van bijzondere verdiensten, aan Officieren de tijdelijke waarneming op te dragen van Burgerlijke posten.

Art. 13.

Het tegenwoordig Besluit heeft geene achteruitwerkende kracht. Mitsdien zullen als Ambtenaren der *eerste* of *tweede* klasse, al naarmate zij den graad van Doctor in de regten *al* dan *niet* bezitten, worden beschouwd:

- a. Alle personen, aan welke, onder de dusver bestaan hebbende bepalingen, het radikaal van Indisch Ambtenaar reeds door Ons is verleend;
- b. Alle personen, voor welke de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, vóór of op den 1sten Januarij 1844, dat radikaal, op goede gronden, zal aanvragen, mits zij in Nederlandsch Indie waren aangekomen vóór den 1sten Julij 1843;
- c. Alle personen, thans bij het Ministerie van Kolonien op de sollicitantenlijst aangeteekend, en welke, geschikt bevonden wordende, aan Ons ter benoeming zullen worden voorgedragen, wanneer er behoefte aan Oostindische Ambtenaren ontstaan zal.

Art. 14.

Voor zoo veel de bepalingen van het tegenwoordig Besluit betreft, zijn onder de benaming van Ambtenaren niet begrepen:

Ingenieurs van den Waterstaat, de Civiele gebouwen en de mijnen; Leeraren van de Godsdienst; Leden der Natuurkundige Commissie; Onderwijzers in de scholen; Constructeurs op

's Lands werven; Werktuigkundigen; Opzieners; Conducteurs; Ambachtslieden, en in het algemeen alle personen, die zich voor eenig bepaald vak of beroep aan de Indische dienst hebben verbonden. — Omtrent hen zal bij voortdoring worden gehandeld, hetzij volgens de deswege bestaande bepalingen, hetzij overeenkomstig de bijzondere voorwaarden, waarop zij in dienst treden.

Art. 15.

Alle vroegere bepalingen omtrent het uitzenden van Ambtenaren voor de Burgerlijke dienst in 's Rijks Oostindische bezittingen worden ingetrokken en buiten werking gesteld.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering dezes, hetwelk, tot informatie en narigt, zal worden medege-
deeld aan Onzen beminden Zoon, den Prins *van Oranje*, aan den Raad van State en aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

's Gravenhage, den 6den December 1842.

WILLEM.

De Minister van Kolonien,

J. C. BAUD.

KONINKRIJK NEDERLANDEN

MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID.

---

*WET van den 10den Februarij 1843,
betrekkelijk de zaken der Maatschap-
pij van Weldadigheid (*).*

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodige middelen beschikbaar gesteld behooren te worden, om, met betrekking tot de aangelegenheden der Maatschappij van Weldadigheid, en tot de verzorging der koloniale bevolking, in de omstandigheden, welke zich zullen voordoen, die maatregelen te nemen, welke tot verzekering der belangen van den Staat vereischt zullen worden;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevinden en verstaan te bepalen, hetgeen volgt:

Art. 1.

Aan de Regering wordt een crediet geopend ten beloope van *tweemaal honderd veertig duizend gulden* (f 240,000), om daaruit, wanneer er eene overeenkomst met de Maatschappij van Weldadigheid mogt worden aangegaan, onder de waarbor-

---

(*) Behoorende bij D. V, bladz. 49.

gen, welke het belang van den Staat vordert, aan die instelling, over het jaar 1843, zoodanige betalingen te doen, als uit die overeenkomst zullen voortvloeijen. Te dien einde zal daarenboven beschikt kunnen worden over eene som van *veertien duizend vier honderd vijf en veertig gulden* (f 14,445), uit de fondsen, begrepen in het 6de artikel der 7de afdeeling van het tiende hoofdstuk der Begrooting van Staatsuitgaven over 1843.

Bij het niet aangaan van zoodanige overeenkomst zal uit de voormelde gelden, onder de voorwaarden en tot de einden als zullen worden noodig geacht, aan de Maatschappij van Weldadigheid kunnen worden verstrekt eene som van *honderd twaalf duizend zes honderd gulden, zes en dertig en een halve cent* (f 112,600.36 $\frac{1}{2}$), onder aftrek evenwel van hetgeen reeds zal zijn gegeven tot voorziening in het onderhoud en de werkverschaffing der koloniale bevolking.

Wijders zullen de gelden, in het eerste lid van dit artikel genoemd, tot de zoo evengemelde voorziening kunnen worden aangewend, voor zoo verre dit in het belang van den Staat zal noodig zijn.

In beide gevallen zullen de kosten, welke uit de te nemen maatregelen kunnen voortvloeijen uit dezelfde gelden bestreden kunnen worden.

Art. 2.

De een en veertigste afdeeling (Kosten van het Armwezen) van het vijfde hoofdstuk der Begrooting van Staatsuitgaven over 1843, zal met de voormelde som van *tweemaal honderd veertig duizend gulden* worden verhoogd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, enz.

*ACTE van Constitutie der Commissie
van Weldadigheid.*

Op heden, den tienden April des jaars 1843, hebben Wij WILLEM FREDERIK KAREL, Prins der Nederlanden, nadat Ons mededeeling was gedaan van de onderhandelingen, door de Regering met den Voorzitter der Commissie van Toevoorzigt der Maatschappij van Weldadigheid gevoerd, ten einde die Maatschappij in stand te houden en eene nieuwe Commissie van Weldadigheid daar te stellen, besloten hebbende, om, voldoende aan het door de Commissie van Toevoorzigt uitgedrukt verlangen, om het Voorzitterschap der Maatschappij weder op te vatten en wederom een regelmatig Bestuur dier Maatschappij te zamen te stellen, de door Ons, als leden eener nieuwe Commissie van Weldadigheid benoemde Heeren, Jonkh. F. W. F. T. BARON VAN PALLANDT VAN KEPPEL, Graaf J. VAN DEN BOSCH, Mr. J. C. FABER VAN RIEMSDIJK, Mr. J. FABIUS, J. KOL, Mr. J. G. VAN NES, D^o. G. RUITENSCHILD, D. KINKER en J. LEESBERG, ter vergadering in het loaal der Maatschappij alhier bijeen geroepen, ten einde die Heeren, wier benoeming, overeenkomstig art. 21 van het Reglement der Maatschappij door de Commissie van Toevoorzigt is goedgekeurd, zich omtrent de op hen uitgebragte benoemingen zouden kunnen verklaren, de Commissie van Weldadigheid alzoo, *casu quo*, zou kunnen worden geconstitueerd, en het bestuur der Maatschappij door haar aanvaard.

Nadat Wij hadden herinnerd, dat Ons besluit, om het Voorzitterschap der Maatschappij weder op te vatten en de zamenstelling van een regelmatig bestuur dier Maatschappij te bevorderen, genomen is, in de gegronde hoop, dat, overeenkomstig het ontwerp van overeenkomst, door den Voorzitter der Commissie van Toevoorzigt aan Ons ter hand gesteld, met verklaring, dat de Regering bereid is, die overeenkomst met de Maatschappij aan te gaan, op billijke voorwaarden een contract met de Regering zal kunnen worden gesloten, en voorts, in het vertrouwen, vooreerst, dat ook in volgende jaren, indien het noodig mogt zijn, door de Regering, ter gemoetkoming in de buitengewone betalingen, welke, door het niet ontvangen

der aan de Maatschappij, ingevolge het Koninklijk besluit van den 17den Januarij 1836, n°. 84, nog toekomende gelden, door deze niet zouden kunnen geschieden, gelijke sommen zullen worden verstrekt, als over 1843 zijn toegezegd, en, ten andere, onder voorwaarde, dat het, bij het aanvaarden van het bestuur door de daar te stellen Commissie van Weldadigheid, zou blijken, dat, sedert den 31sten December 1842, geene maatregelen genomen of verzuimd zijn, waardoor de zaken der Maatschappij uit haar verband gebragt of achteruit gegaan zijn, zoo dat daaruit ongelegenheden voor het nieuwe Bestuur zouden kunnen ontstaan, hebben de benoemde leden, allen, met uitzondering van den Heer J. LEESBERG, ter vergadering tegenwoordig, zich geheel vereenigende met de gevoelens en drangredenen, welke Ons hebben doen besluiten, om aan de hierboven bedoelde door de Commissie van Toezigt, in het belang der Maatschappij van Weldadigheid, uitgedrukte begeerte te voldoen, en, aanklevende het door Ons, bij de aanneming van het Voorzitterschap, uitgedrukte voorbehoud, zich bereid verklaard, om het door Ons aan hen opgedragen en door de Commissie van Toezigt bekrachtigd lidmaatschap der Commissie van Weldadigheid aan te nemen, hierbij bepaaldelijk uitgaande van de volgende overwegingen, namelijk:

Dat, toen, op den 29sten December 1842, de Voorzitter en al de leden der Commissie van Weldadigheid besloten hunne betrekkingen bij de Maatschappij neder te leggen, dezen, blijkens de Handelingen van die dagteekening, tot het nemen van dat besluit gedrongen zijn geworden door de overtuiging, dat het contract, door den Minister van Binnenlandsche Zaken, ter eindelijke regeling der aangelegenheden van de Maatschappij, aan de Permanente Commissie voorgesteld, en waarvan het aannemen, zoodanig als het was liggende, verlangd werd met uitdrukkelijke verklaring, dat de voorgestelde contractuële bepalingen door den Minister alleen voor geringe wijzigingen van ondergeschikt belang, buiten invloed op de hoofdvoorwaarden, vatbaar beschouwd werden, was onaannemelijk en onuitvoerbaar;

Dat, intusschen, na de aftreding van den Voorzitter en van

de leden der Commissie van Weldadigheid, de Regering in onderhandeling is getreden met den Voorzitter der Commissie van Toevoorzigt der Maatschappij, en deze onderhandelingen, vooral na de aanneming der Wet van den 10den Februarij II. (*Staatsblad* n°. 5), zijn voortgezet met het doel, om de Maatschappij in stand te houden;

Dat bij die onderhandelingen door de Regering, afwijkende van hare vroegere hierboven vermelde verklaring, in verschillende zeer belangrijke wijzigingen van het voorgestelde contract is toegeftemd, indien daardoor de Maatschappij in stand gehouden en een behoorlijk Bestuur van dezelve weder daargesteld kon worden;

Dat deze onderhandelingen, eindelijk, ten gevolge gehad hebben, dat een nader ontwerp van overeenkomst gemaakt is, welke de Regering bereid zou zijn voor het vervolg met de Maatschappij aan te gaan, bij welk ontwerp de voornaamste bezwaren, die het vroeger aan het Bestuur der Maatschappij aangeboden contract opleverde, en welke de Commissie van Weldadigheid verplicht hebben hare betrekking neder te leggen, uit den weg zijn geruimd;

Dat, toch, bij dit nader ontwerp door de Regering, ook voor het vervolg, zijn aangenomen de steeds bestaan hebbende grondslagen, betrekkelijk de vergoeding voor de tot den arbeid geheel of gedeeltelijk ongeschikte bestedelingen, terwijl, met betrekking tot de bestellingen van het Departement van Koloniën, daarbij eene verhooging van de vroeger opgegeven hoeveelheid en bepaalde en geruststellende toezeggingen voor het vervolg voorkomen;

Dat, voorts, de voorloopige opneming van bestedelingen boven het bepaalde getal van 9200, tegen f 35 per hoofd, welke vroeger onbepaald verlangd werd, en daarom door de Commissie van Weldadigheid onmogelijk werd geoordeeld, thans tot een zoo gering getal beperkt is, dat daaruit geen belangrijke bezwaren voor de Maatschappij kunnen voortvloeijen;

Dat almede van het Bestuur der Maatschappij bij dat nadere ontwerp niets wordt gevorderd, noch ook medewerking wordt

gevergd tot iets, waardoor de regten der crediteuren in het algemeen of der hypothecaire schuldeischers in het bijzonder zouden worden benadeeld of verkort, terwijl het van de keuze der laatstgemelden geheel en al zal afhangen of zij tot de voorstellen, welke de gecommiteerde der Regering hun doen zal, zullen willen toetreden;

Dat al verder de sommen, welke de Maatschappij te eeniger tijd aan de Schatkist zou moeten terug geven, zoo in hoofdfom als in renten, teruggebracht zijn tot hetgeen werkelijk als eene schuld der Maatschappij beschouwd moet worden;

Dat het nieuwe ontwerp thans eene eigenaardige redactie heeft verkregen, en de bepalingen, welke vroeger geacht werden met de waardigheid der Commissie van Weldadigheid onverenigbaar te zijn, weggelaten of vervangen zijn door anderen, welke dat bezwaar niet opleveren, terwijl ook alles, wat betrekking heeft tot de meest volledige kennis en inzage der Regering van en in alles, wat het Bestuur der Maatschappij betreft, en hetgeen vroeger reeds bij de Commissie van Weldadigheid geen bedenking vond, thans nog doelmatiger is geregeld;

Dat bij dat ontwerp, behalve de bepaalde verbindtenis tot voortdurende jaarlijksche betaling der bestedingspenningen, ter somme van f 222,000 en van f 100,000 'sjaars, bovendien, voorloopig de toezegging is gedaan van de verstrekking der gelden, welke daarenboven uit de bij bovengemelde Wet van den 10den Februarij 11. aangewezen som beschikbaar zullen blijven;

Dat het wel wenschelijk ware geweest, dat de uitbetaling van een grooter gedeelte van den uit het besluit van den 17den Januarij 1836 voornoemd voortgesproken achterstand of eene bepaalde toezegging van de evengemelde buitengewone verstrekking, ook voor volgende jaren, had kunnen worden verkregen, doch dat het eerste niet zonder nadere wettelijke bepalingen zoude kunnen worden verworven, terwijl, ten aanzien van het laatste, geruststellende verzekeringen door de Regering gegeven zijn, en het voorbehoud van den Voorzitter, bij de weder aan-

vaarding zijner betrekking, genoegzaam gelegenheid aanbiedt, om daarop nader terug te komen;

Dat de bestendiging van de betaling der bestedingspenningen en de evengemelde toezeggingen der Regering kunnen geacht worden, voor de Maatschappij zoo wel als voor hare crediteuren en obligatiehouders, een belangrijk voordeel en een genoegzaam tegenwigt aan te bieden voor den afstand der uit het meergemelde besluit van den 17den Januarij 1836 voortvloeiende vorderingen;

Dat derhalve het meergemelde ontwerp, immers behoudens de bezwaren, welke de toekomst mogt opleveren, niet is onaanneemelijk of onuitvoerlijk voor het Bestuur der Maatschappij, noch ook strijdig met de belangen harer schuldeischers, zoodat de belangrijke bezwaren, welke het vroeger door de Regering verlangde contract, waarin zij toen verklaarde, wat de hoofdvorwaarden betrof, geene wijzigingen te kunnen toelaten, als vervallen kunnen beschouwd worden, en dus ook de redenen, waardoor de vorige Commissie van Weldadigheid verhinderd werd hare betrekking met eer en met vrucht te blijven waarnemen, thans niet meer bestaan, en, eindelijk,

Dat het, in dien stand van zaken, zoo wel in het belang der Maatschappij en de instandhouding harer instellingen, als in dat van hare schuldeischers en obligatiehouders, alleziens wenschelijk is, dat eene nieuwe Commissie van Weldadigheid zich vorme en de bedoelde overeenkomst tot stand brenge.

En hebben de voorschreven benoemde en tegenwoordig zijnde leden, op de hiervoren vermelde gronden en overwegingen het lidmaatschap der Commissie van Weldadigheid aannemende, wijders nog verklaard, dat zij dit slechts voorloopig deden, en zulks ten einde een vast Bestuur weder aan den gang gebragt, het bovenbedoelde contract met de Regering aangegaan en de uitvoering daarvan geregeld zou kunnen worden, zonder dat zij wilden gebonden zijn aan den bij het Reglement der Maatschappij bepaalden diensttijd van twaalf jaren, terwijl zij vermeenden uitdrukkelijk te moeten betuigen, dat, indien zij de moeilijke taak van het Bestuur der Maatschappij, zoo wel in

het belang dier Maatschappij zelve, als in dat harer schuldeifchers en obligatiehouders op zich namen, zij ook vermèenden te mogen rekenen, zoo wel op de medewerking der Commissie van Toevoorzigt, der Sub-commissie en der leden van de Maatschappij, als op de welwillendheid en inschikkelijkheid der bedoelde schuldeifchers en obligatiehouders, gelijk het dan ook bepaaldelijk in die verwachting was, dat zij hare betrekking aanvaardde, daar, zonder verwezenlijking dier verwachting, de opgenomen taak niet uitvoerlijk zou wezen.

Daarop hebben Wij de Commissie van Weldadigheid verklaard te zijn geconstitueerd, ten blijke waarvan deze te 'sGravenhage, ten dage, jare en plaatse als boven, opgemaakt, en, zoo wel door Ons als door al de ter vergadering tegenwoordig zijnde benoemde leden geteekend is. En is wijders besloten het afwezige lid hiervan kennis te geven en tot het inzenden zijner adhæsie aan deze acte uit te noodigen, terwijl door den Voorzitter, in eene volgende bijeenkomst, de voordragt ter aanvulling van de Commissie, tot het bij het Reglement bepaalde getal van twaalf leden, zal gedaan worden.

MAATSCHAPPIJ VAN WEDDADICHTERD. 622

KERKELIJKE VERORDENINGEN VOOR DE
HERVORMDE KERK.

AANSCHRIJVING van de Algemeene Synode der Hervormde Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden, aan de Klassikale Besturen, van den 8sten Julij 1834, voor het stemmen bij beroepen van Predikanten (*).

De Algemeene Synode der Hervormde Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden heeft goedgevonden en verstaan, de Klassikale Besturen, bij deze, aan te schrijven:

Dat, wanneer, bij eene Predikantsberoeping, van drie genomineerden één twee stemmen op zich vereenigd heeft, terwijl de twee overige stemmen tusschen eenen tweeden en derden verdeeld zijn, het *lot* eerst zal beslissen, wie der twee genomineerden, die de minste stemmen hebben, van de beroeping zullen uitvallen; en, nadat de stemming tusschen de twee overgeblevene zal zijn herhaald, bij het verder blijven staken der stemmen, door hetzelfde middel, te weten het *lot*, zal worden uitgewezen, wie de beroepene zal zijn.

De Algemeene Synode voornoemd,

(*get.*) H. H. DONKER CURTIUS, *Pref.*

(*get.*) I. J. DERMOUT, *Secret.*

(*) Behoorende bij D. V, bladz. 221.

KONINKLIJK BESLUIT van den 3den April 1834, n°. 83, houdende goedkeuring van het Reglement op het aannemen, en de Kerkelijke goedkeuring eener beroeping tot Predikant bij de Hervormde Gemeenten, onder het ressort van het Provinciaal Kerkbestuur van Groningen (*).

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 13den Maart ll., n°. 12;

Gehoord de Commissie uit den Raad van State, voor de Zaken der Hervormde Kerk, enz. (advies van den 29sten Maart 1834, n°. 6);

Hebben goedgevonden en verstaan, bij deze, goed te keuren het volgende

REGLEMENT op het aannemen en de Kerkelijke goedkeuring eener beroeping tot Predikant bij de Hervormde Gemeenten, onder het ressort van het Provinciaal Kerkbestuur van Groningen.

Art. 1.

Alle Kandidaten en Predikanten, hetzij die voor den jare 1832, of later, zijn geëxamineerd, hetzij die van buiten 's Lands komen of niet, wanneer die eene beroeping tot Herder en Leeraar bij eene Hervormde Gemeente, onder het ressort

(*) Behoorende tot D. V, bladz. 234.

van het Provinciaal Kerkbestuur van *Groningen* ontvangen, zullen verplicht zijn, bij de inzending van hunne aanneming dier beroeping, aan het Klasfikaal Bestuur, waaronder de roepende Gemeente resforteert, in te zenden eene eigenhandige schriftelijke verklaring van den navolgenden inhoud:

„ Ik ondergeteekende verklare door deze, bij plegtigen eede, als in tegenwoordigheid van God den Alwetenden, ter verkrijging van de door den Collator (of Collatoren, of Stemgeregtigden) op mij uitgebragte benoeming, en dienvolgens op mij gedane beroeping tot Predikant der Hervormde Gemeente te ....., geene overeenkomsten te hebben aangegaan, of giften te hebben gegeven, of immer alsnog te zullen aangaan of geven, en dat mij niet bewust is, dat dezelve door iemand van mijnentwege of te mijnen behoefte aangegaan of gegeven zijn, of alsnog aangegaan of gegeven zullen worden, en dat ik nimmer die standplaats zoude hebben genomen, bijaldien ik eenig vermoeden had, dat door eenige bedingen, beloften, of welke middelen van voorafgegene overeenkomst, dezelve aan mij is opgedragen geworden.”

Te ..... den ..... 18 ..

N. N.

Art. 2.

De Consulente der roepende Gemeente zal zorgen, dat de beroepende, bij de toezending van den beroepsbrief, van den inhoud van het voorgaande artikel worde geïnformeerd.

Art. 3.

Geen der Klasfikale Besturen zal mogen aan eenige beroeping tot Predikant in dit resfort de Kerkelijke goedkeuring te verleen, alvorens de in het eerste artikel vermelde schriftelijke verklaring bij hetzelfde zal zijn ingekomen; onverminderd, in allen deele, de bevoegdheid, bij vroegere nog bestaande of toekomstige verordeningen aan de Klasfikale Besturen toegekend, om al hetgeen strijdig met de verklaring volgens art. 1 mogt zijn geschied, te onderzoeken en te behandelen.

Art. 4.

Collatoren of Stemgerechtigden zullen bij de stukken, welke in de Provincie *Groningen* van eenen Collator of Stemgerechtigde gevraagd, en aan het Klasfikaal Bestuur overgelegd worden, ten blijke, dat zij wettig bezitters zijn van het Collatieregt, voegen de volgende schriftelijke verklaring:

„ Ik ondergeteekende (N. N.), of wij ondergeteekenden Collator, of Collatoren of Stemgerechtigden) van de Predikantsplaats bij de Hervormde Gemeente te ....., verklare (of verklaren) bij plegtigen eede, als in tegenwoordigheid van God den Alwetenden, ter zake der door mij (of ons) gedane benoeming van N. N. tot Predikant bij dezelve Gemeente, noch met dien benoemden, noch met iemand zijnentwege, of te zijnen behoefte, eenige hoe ook genaamde overeenkomsten te hebben aangegaan, of van dezelve eenige giften, van welken aard ook, te hebben ontvangen, noch ook alsnog nimmer te zullen aangaan of te zullen ontvangen.”

Te ..... den ..... 18 .....

N. N.

Onze Minister van Staat voornoemd is belast met de uitvoering dezes, waarvan, tot informatie, aan de bovengemelde Commissie uit den Raad van State een affchrift zal worden gezonden.

's Gravenhage, den 3den April 1834.

(geteekend)

WILLEM.

BESLUIT van den gden Januarij 1841, bevattende nadere bepalingen omtrent hetgeen Afgescheidenen van het Hervormd Kerkgenootschap hebben in acht te nemen, wanneer zij zich als eene Christelijke afgescheidene Gemeente verlangen te vestigen.

WIJ WILLEM II, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op onderscheidene rapporten van Onzen Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken van de Hervormde Kerk enz., en van Onzen Minister van Justitie, op een aantal verzoeken van Afgescheidenen van het Hervormd Kerkgenootschap, om erkenning en toelating als Christelijke afgescheidene Gemeente;

Den Raad van State gehoord;

Willende doen ophouden de klachten over de toepassing van het Koninklijk besluit van den 8sten Julij 1836 (*Staatsblad* n°. 42);

Hebben goedgevonden en verstaan, onder wijziging van § a van het tweede gedeelte van opgemeld Besluit, en bij interpretatie van hetzelfde, bij deze, vast te stellen, dat Afgescheidenen van het Hervormd Kerkgenootschap, welke zich als eene Christelijke afgescheidene Gemeente zouden verlangen te vestigen, zich aan Ons ter toelating en erkenning als zoodanig kunnen vervoegen, bij een schriftelijk en individueel ondertekend adres, vergezeld van de bijlagen hierna volgende:

- a. De Reglementen en Kerkelijke organisatie der op te richten Gemeente.

- b. Een certificaat van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur hunner woonplaats, dat het gebouw, het bijzonder huis of eenig gedeelte van hetzelfde, door de adresfanten, hetzij in eigendom of wel in huur of gebruik verkregen, wat deszelfs ligging aangaat, geschikt is tot de uitoefening van hunne Openbare Eeredienst, en dat uit het verlangde gebruik geen hinder voor andere Godsdienstige gezindheden, of stoornis voor de publieke orde en veiligheid te duchten is.
- c. Eene verklaring, dat zij in de kosten van hunne Eeredienst, mitsgaders in de verzorging van hunne behoeftigen buiten bezwaar van het Rijk zullen voorzien; zullende echter deswege geene andere waarborg worden gevorderd; en
- d. Gelijke verklaring, dat zij nimmer eenige aanspraak zullen maken op de bezittingen, inkomsten en regten van het Hervormd Kerkgenootschap of van eenige andere Godsdienstige gezindheid, en aan de Wetten van den Staat zullen gehoorzamen.

Onze Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, zal zorg dragen voor de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, tot informatie en narigt, alsmede aan den Raad van State, tot informatie, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 9den Januarij 1841.

WILLEM.

VERORDENINGEN VOOR HET BESTUUR DER
EVANGELISCH LUTHERSCHE KERK.

KONINKLIJK BESLUIT van den 7den Augustus 1835, n°. 85, houdende goedkeuring van het Algemeen Reglement op het Bestuur der Herstelde Evangelisch Lutherische Kerk in het Koninkrijk (*).

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op het rapport van het Departement voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 23sten Julij 11., n°. 1, daarbij, ter voldoening aan Ons besluit van den 2den Mei 1834, n°. 90, aan Ons ter goedkeuring aanbiedende, het *Algemeen Reglement op het Bestuur der Herstelde Evangelisch Lutherische Kerk in het Koninkrijk*;

De Commissie uit den Raad van State, voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., gehoord (advies van den 31sten Julij 1835, n°. 2);

Gezien het nader rapport van het voornoemd Departement, van den 8sten dezer, n°. 1;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het *Algemeen Reglement op het Bestuur der Herstelde Evangelisch Lutherische Kerk in het Koninkrijk* goed te keuren, zoodanig als hetzelfde hiernevens is gevoegd, behoudende Wij Ons

---

(*) Dit en het volgend stuk behooren bij D. V, blad. 477.

voor, om de, volgens art. 37 beschikbaar te stellen som, ter
gemoetkoming in de kosten van het Algemeen Kerkbestuur, na-
der te bepalen.

En is het Departement voor de Zaken der Hervormde Kerk
enz. belast met de uitvoering dezes, waarvan een afschrift zal
worden gezonden aan de voornoemde Commissie uit den Raad
van State, tot informatie.

's Gravenhage, den 7den Augustus 1835.

(geteekend) WILLEM.

*ALGEMEEN REGLEMENT voor het Bestuur
der Herstelde Evangelisch Lutherfche Kerk
in het Koningrijk der Nederlanden.*

EERSTE AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

Art. 1.

Dit Reglement zal kracht van Wet hebben voor de Herstelde
Evangelisch Lutherfche Gemeenten te *Amsterdam*, en voor de
met dezelve verbroederde Gemeente te *Enkhuizen*, *Medemblik*,
Gorinchem, *Harlingen*, *Zwolle*, de *Helder* en *Huisduinen*.

Art. 2.

Al de tot deze Gemeenten behoorende perfonen en die, wel-
ke uit andere Landen zich in dit Rijk komen nederzetten, en
hunne Lidmaats-attestaten bij eene der genoemde Gemeenten
indienen, blijven tot het Hersteld Evangelisch Luthersch Kerk-
genootfchap behooren, zoo lang zij niet vrijwillig en duidelijk
verklaard hebben, zich daarvan af te fcheiden, of, om wettige
redenen, daarvan afgefcheiden zijn.

Bij vertrek, of te groote verwijdering van Gemeenten, staat het aan deze personen vrij, zich bij eene naburige Protestantfche Gemeente te voegen, zonder daardoor hun lidmaatschap van het Genootfchap te verliezen.

Art. 5.

Het Bestuur van dit Kerkgenootfchap is tweeledig, *algemeen* en *bijzonder*.

Het eerste, waartoe alle zaken behooren het geheele Kerkgenootfchap betreffende, wordt uitgeoefend door eene *algemeene Kerkelijke Vergadering* en eene *algemeene Kerkelijke Commissie*. Het andere, ten doel hebbende de behartiging der plaatselijke aangelegenheden van de bijzondere Gemeenten, is aanbevolen aan de Plaatselijk Kerkelijke Collegien.

Art. 4.

Aan allen, die in onderscheidene betrekkingen met het Kerkelijk Bestuur belast zijn, wordt ten hoofddoel gesteld, de bevordering van het ware Christendom in het algemeen, en de zorg voor de belangen der Herstelde Evangelisch Lutherfche Kerk, in het bijzonder de handhaving der leer, vervat in de op Gods Woord gegronde geloofsbelijdenisfen der Lutherfche Kerk, de bewaring van orde en eendragt en de aankweeking van liefde voor Koning en Vaderland.

Art. 5.

De *mindere Kerkbesturen* hebben het regt om voorstellen in te zenden aan de hoogere, en om, in voorkomende gevallen, derzelver voorlichting te vragen; terwijl zij daarentegen verplicht zijn te voldoen aan de aanschrijving der hoogere Collegien, en in het bijzonder ten spoedigste de berigten en rapporten in te zenden, welke van hen gevorderd worden.

Art. 6.

Een minder Kerkbestuur, vermeenende door de besluiten van een hooger Bestuur bezwaard te zijn, heeft het regt zich deswege te beklagen bij nog hooger Bestuur, onder gehoudenheid

nogtans van aan de ontvangene bevelen inmiddels te gehoorzamen; tenzij de zaak bij de eindelijke uitspraak niet weder in haar geheel zou kunnen worden gebragt, in welk geval echter daarvan onmiddellijk zal moeten kennis worden gegeven aan het Ministerieel Departement voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.

Art. 7.

Van alle uitspraken van Kerkelijke Collegien valt appel aan het in rang volgend hooger Collegie, doch ter tweeder instantie bellist zijnde, wordt geen nieuw appel toegestaan.

Alle uitspraken moeten inhouden de gronden, waarop zij zijn gedaan, en de artikelen van het Kerkelijk Reglement, waarop dezelve steunen.

Art. 8.

Alle Kerkbesturen gedragen zich overeenkomstig de voorschriften van dit Reglement en de algemeene verordeningen, welke vervolgens door de algemeene Kerkelijke Vergadering, onder goedkeuring des Konings, mogten worden vastgesteld.

Art. 9.

Geene Kerkelijke Vergadering vermag te corresponderen met Buitenlandsche Kerken, zonder voorafgaande toestemming van den Koning.

Art. 10.

Geene veranderingen kunnen in dit Reglement gemaakt worden dan door den Koning, op voorstel of na voorafgaande overweging der algemeene Kerkelijke Vergadering.

TWEEDE AFDEELING.

Van de algemeene Kerkelijke Vergadering.

Art. 11.

Het hoogste Bestuur van dit Kerkgenootschap is opgedragen aan eene *algemeene Kerkelijke Vergadering*, bestaande uit Afgevaardigden der onderscheidene tot hetzelfde behorende Gemeenten.

Art. 12.

Het getal dezer Afgevaardigden zal *zestien* zijn; waarvan *acht* Leeraars en *acht* Gemeenteleden; namelijk, *twee* Leeraars en *zes* Leden uit de Gemeente van *Amsterdam*, benevens *zes* Leeraars en *twee* Leden uit de overige Gemeenten.

Art. 13.

Voor elk Afgevaardigde wordt een plaatsvervanger benoemd, om, zoo noodig, tusschentijds voor denzelfden te kunnen optreden.

Art. 14.

De rooster, naar welke de benoeming der Leden buiten *Amsterdam* zal plaats hebben, en al wat verder ten dezen mogt noodig zijn te bepalen, zal door de Kerkelijke Vergadering, onder 's Konings goedkeuring, worden vastgesteld.

Art. 15.

De eerste maal worden deze Afgevaardigden benoemd door den Koning en vervolgens, onder Hoogstdeszelfs goedkeuring, door de plaatselijke groote Kerkeraden, volgens derzelver gemeentelijke verordeningen.

Art. 16.

De plaatselijke groote Kerkeraden doen de benoeming jaarlijks in de maand Maart; de aftredende Leden zijn steeds weder kiesbaar.

Art. 17.

Indien, door vertrek of overlijden van den Afgevaardigde en tevens van deszelfs plaatsvervanger, tusschentijds eene vacature ontstaat, wordt daarin door den plaatselijken grooten Kerkeraad voorzien.

Art. 18.

De *President* en *Vice-President* der algemeene Kerkelijke Vergadering, worden telken jare door den Koning benoemd uit de afgevaardigde Predikanten.

Art. 19.

Op dezelfde wijze wordt de *Secretaris* door den Koning benoemd, uit de Predikanten van *Amsterdam*, die ter algemeene Kerkelijke Vergadering zijn afgevaardigd.

Art. 20.

De algemeene Kerkelijke Vergadering wordt éénmaals 's jaars te *Amsterdam* gehouden, en geopend op den eersten Woensdag in de maand Augustus; deze tijdsbepaling kan niet veranderd worden, dan met goedvinden des Konings.

In buitengewone gevallen kan de algemeene Kerkelijke Vergadering door hare Commissie worden opgeroepen, na vooraf bekomen toestemming des Konings.

Art. 21.

De algemeene Kerkelijke Vergadering wordt bijgewoond door of van wege het Hoofd van het Ministerieel Departement voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.

Art. 22.

De Afgevaardigden stemmen hoofdelijk, zonder eenigen last van of ruggespraak met de plaatselijke Kerkbesturen of Gemeenten, welke zij vertegenwoordigen.

Art. 23.

Op alle zaken, bij de algemeene Kerkelijke Vergadering in overweging gebragt, moet een besluit volgen.

Art. 24.

Geen besluit kan genomen worden, tenzij ten minste twee derden der Afgevaardigden tegenwoordig zijn.

Art. 25.

Alle besluiten worden opgemaakt, hetzij bij eenparigheid, hetzij bij volstrekte meerderheid van stemmen; elk der tegenwoordig zijnde Leden is verplicht daarbij zijne stem uit te brengen.

Art. 26.

De algemeene Kerkelijke Vergadering zorgt voor de algemeene belangen van het Kerkgenootschap, houdt bijzonder toezigt op de nakoming van dit Reglement, en is bevoegd alle daarmede strijdige besluiten en inrigtingen buiten werking te stellen.

Art. 27.

De algemeene Kerkelijke Vergadering ontwerpt algemeene kerkelijke Reglementen en verordeningen, en draagt dezelve voor aan het Ministerieel Departement voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., ten einde daarop de goedkeuring des Konings te erlangen.

Art. 28.

In het bijzonder bepaalt zij de wijze van toelating en der *examina* van hen, die tot het Leeraarambt worden opgeleid en zorgt voor doelmatige schikkingen, ter bevordering en verbetering van het Godsdienschtig onderwijs.

Art. 29.

Alle naar buiten werkende besluiten en verordeningen, waarop 's Konings bekrachtiging niet vereischt wordt, maar welke echter van belangrijken aard zijn, zullen moeten voorzien zijn van het *visum* van het Departement voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.

Art. 30.

Voorstellen tot verandering van dit Algemeen Reglement zullen in de Vergadering, waarbij zij gedaan zijn, niet mogen aangenomen worden, maar moeten (indien men oordeelt dat dezelve overweging verdienen) worden aangehouden tot de Vergadering van het volgende jaar, en inmiddels daarvan voorloopige kennis gegeven door derzelve mededeeling aan de plaatselijke groote Kerkeraden.

Art. 31.

De algemeene Kerkelijke Vergadering is bevoegd om Predikanten, Proponenten, Kandidaten en Kerkeraadsliden, om gegronde redenen, na voorafgaande behandeling der zaak bij de

algemeene Kerkelijke Commissie en nader naauwkeurig onderzoek, af te zetten.

Art. 52.

De algemeene Kerkelijke Vergadering beslist de geschillen, welke in de algemeene Kerkelijke Commissie mogten ontstaan, en doet uitspraak, ingeval van appel, in zaken, welke in *eersten* aanleg voor dat Collegie hebben gediend.

In zoodanig geval zullen de Leden dier Commissie geene zitting kunnen hebben in de algemeene Kerkelijke Vergadering, maar derzelver plaatsvervangers voor hen optreden.

Art. 33.

Indien iemand van eene uitspraak, door de algemeene Kerkelijke Vergadering in zijne zaak ter eerster instantie gedaan, verkiest in revisie te komen, moet hij, binnen twee maanden na den dag der uitspraak, daarvan kennis geven aan den Secretaris der algemeene Kerkelijke Vergadering, en tevens onder denzelven configureren eene som van *vijf honderd gulden*, ter hoeding der vermoedelijke kosten, om naderhand, bij minder bedrag der kosten, restitutie te erlangen, of, bij meerder bedrag, dezelve te suppleren tot het ware beloop.

Art. 34.

De Secretaris is verplicht, aan den Deponent bewijs af te geven der door hem gedane confignatie, en voorts van het appel kennis te geven aan de algemeene Kerkelijke Commissie, ten einde (na, door middel van het Ministerieel Departement, 's Konings toestemming verkregen te hebben) de Vergadering van revisie bijeen te roepen.

Art. 35.

Het doel der Vergadering van revisie bepaalt zich tot bekrachtiging, wijziging of vernietiging der gedane uitspraak; zulende daarin geene andere zaken kunnen behandeld worden.

Art. 36.

Dezelve bestaat uit den Secretaris, uit twee andere Leden

der algemeene Kerkelijke Vergadering, door dezelve vooraf te dien einde benoemd, en uit de plaatsvervangers van de overige Leden der Vergadering.

De President wordt door den Koning benoemd.

Art. 37.

Tot tegemoetkoming in de kosten van het algemeen Kerkbestuur, wordt door Zijne Majesteit ter beschikking van het Ministerieel Departement gesteld eene som van f . . . . .

DERDE AFDEELING.

Van de algemeene Kerkelijke Commissie.

Art. 38.

Er bestaat eene *algemeene Kerkelijke Commissie*, welke te *Amsterdam* vergadert, en is zamengesteld uit vier Afgevaardigden van *Amsterdam*, daaronder twee Predikanten, en uit drie Afgevaardigden van de andere Gemeenten, bij voorkeur Predikanten.

Art. 39.

De Leden der Commissie worden benoemd uit de Leden der algemeene Kerkelijke Vergadering, de eerste maal door den Koning en vervolgens door de Vergadering zelve.

De President en Secretaris der algemeene Kerkelijke Vergadering zijn steeds daaronder begrepen.

Art. 40.

De gewone Vergaderingen worden tweemaal 's jaars gehouden, op den derden Woensdag in de maand April en op den eersten Woensdag in de maand November.

De President kan, met overleg van den Secretaris, buitengewone Vergaderingen beschrijven.

Art. 41.

De algemeene Kerkelijke Commissie vermag geene zaken te beslissen, tenzij ten minste vijf Leden derzelve tegenwoordig zijn.

Art. 42.

De uitvoering der besluiten van de algemeene Kerkelijke Vergadering en de behandeling der gewone loopende zaken, het algemeen Bestuur betreffende, wordt, bij afwezigheid dezer Vergadering, aan voormelde Commissie opgedragen.

Alle buitengewone zaken en nieuwe verordeningen behooren aan de algemeene Kerkelijke Vergadering.

Art. 43.

Het algemeen toezigt, hetwelk aan de algemeene Kerkelijke Vergadering is opgedragen, wordt ondergeschikt en verantwoordelijk aan dezelve, door de Commissie uitgeoefend.

Art. 44.

De Commissie zorgt in het bijzonder, dat in vacerende Gemeenten de beroepingen geregeld geschieden, de beroepene bevestigd, de vertrekkende behoorlijk ontslagen en de predikbeurten in de vacaturen, overeenkomstig de behoefte, zoo veel mogelijk vervuld worden.

De verzoeken om handopening en approbatie worden, door hare tusschenkomst, aan het Ministerieel Departement ingezonden.

Art. 45.

Zij beslist de geschillen, welke in of tusschen de plaatselijke Kerkelijke Collegien mogten ontstaan, en doet uitspraak, ingeval van hooger beroep, in alle zaken, welke voor de plaatselijke Kerkelijke Collegien in eersten aanleg hebben gediend. In zoodanige gevallen kunnen geene Leden van daarin betrokken plaatselijke Collegien Leden zijn der algemeene Kerkelijke Commissie, maar treden derzelve plaatsvervangers op; of, zoo ook deze in dat geval verkeerden, andere Leden, door de algemeene Kerkelijke Vergadering, tot dat einde uitsluitend benoemd.

Art. 46.

Zij is bevoegd, om gegronde redenen, en na naauwkeurig onderzoek, tot het suspenderen van Predikanten, Proponenten, Kandidaten en Kerkeradsleden.

Art. 47.

De *examina* der Studenten, Kandidaten en Proponenten behooren tot hare werkzaamheden.

De Commissie zal zich alsdan vermeerderen met twee Predikanten uit *Amsterdam* of andere Gemeenten, die alleen voor dat geval zitting en stem hebben.

Art. 48.

De Commissie doet jaarlijks aan de algemeene Kerkelijke Vergadering schriftelijk rapport van hare verrigtingen in het afgelopen jaar en van den staat des Kerkgenootschaps.

VIERDE AFDEELING.

Van het Plaatselijk Kerkbestuur.

Art. 49.

De Gemeenten zijn vrij in de regeling harer huishoudelijke aangelegenheden, en worden naar hare bijzondere behoeften en omstandigheden bestuurd, volgens de verordeningen, thans bij dezelve bestaande, of in het vervolg vast te stellen, met dien verstande echter, dat dezelve niet zullen mogen strijden met de bepalingen van dit Reglement, en dat daarbij steeds in het oog zal worden gehouden het algemeen hoofddoel des Kerkgenootschaps, in art. 4 omschreven.

Art. 50.

In het bijzonder behoudt de Gemeente van *Amsterdam* de onderscheidene inrigtingen, welke door derzelver belangen gevorderd worden.

Art. 51.

Voor het overige dient, zoo veel mogelijk, eenvormigheid in het Kerkbestuur der Gemeenten plaats te hebben. Te dien einde behooren daar, waar zulks uitvoerbaar is, de navolgende Collegien te bestaan:

- 1°. Een *grootse Kerkeraad*, bestaande uit Predikanten, Ouderlingen en Diakenen.
- 2°. Een *Consistorie of Kerkeraad*, bestaande uit Predikanten en Ouderlingen.
- 3°. Eene Vergadering van *Ouderlingen*.
- 4°. Eene Vergadering van *Diakenen*.

Art. 52.

Aan het Consistorie of den Kerkeraad behoort de zorg voor hetgeen de openbare Godsdienst, het Christelijk onderwijs en het Kerkelijk opzigt over de Leden der Gemeente betreft.

Art. 53.

Het Consistorie of de Kerkeraad is bevoegd, om bezwaren, welke bij denzelfden worden ingebracht, tegen Predikanten, PropONENTEN, Kandidaten en Kerkeraadsliden, voorloopig te onderzoeken, en, indien dezelve gegrond voorkomen, daarvan aangifte te doen aan de algemeene Kerkelijke Commissie.

Art. 54.

De zorg voor de Armen der Gemeente blijft in het algemeen, naar plaatselijk gebruik, aan Diakenen aanbevolen, en die der Godshuizen, waar deze bestaan, aan derzelver Regenten.

Art. 55.

De plaatselijke Gemeentefondsen blijven het eigendom der bijzondere Gemeenten, en worden beheerd volgens plaatselijke verordeningen, en onder de daarbij bepaalde verantwoordelijkheid van derzelver tijdelijke Bestuurders.

644 VERORDENINGEN VOOR HET BESTUUR ENZ.

Aldus ontworpen bij de confulerende Commissie der Herfelde Evangelisch Lutherfche Kerk.

's Gravenhage, den 7den Mei 1835.

Mede uit naam van de afwezige Leden.

De Heeren J. C. JACOBI en J. W. UMMERTHUN.

(Geteekend) J. A. HELPER SESBRUGGER.

” T. C. C. EVERTS.

” BROMS.

” ANTHONIJ EBELING.

Gezien,

De Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.,

(Get.) VAN PALLANDT VAN KEPPEL.

Mij bekend,

De Secretaris en Adviseur bij het Departement,

(Get.) JANSSEN.

VERORDENINGEN BETREFFENDE HET ISRAELI-
TISCH KERKGENOOTSCHAP.

KONINKLIJK BESLUIT van den 29sten
April 1836, n°. 84, houdende vast-
stelling van het Reglement voor het
Nederlandsch Israëlitisch Seminarium
te Amsterdam (*).

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op het rapport van Onzen Minister van Staat, belast met de
Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.,
van den 28sten dezer, n°. 4, daarbij aan Ons, ter goedkeu-
ring, aanbiedende een Ontwerp van *Reglement voor het Neder-
landsch Israëlitisch Seminarium te Amsterdam*;

Gezien Ons besluit van den 8sten Maart 1836, n°. 23;

Hebben goedgevonden en verstaan, het voorschreven Regle-
ment goed te keuren, zoodanig als hetzelfde hiernevens is ge-
voegd.

En is Onze Minister van Staat voornoemd belast met de uit-
voering dezes.

's Gravenhage, den 29sten April 1836.

(Geteekend)

WILLEM.

(*) Behoorende bij D. V., bladz. 566.

VERORDENINGEN BETREFFENDE HET ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP

REGLEMENT voor het Nederlandsch Israëlitisch Seminarium te Amsterdam.

Art. 1.

Het *Israëlitisch Seminarium* zal voortaan den naam dragen van het *Nederlandsch Israëlitisch Seminarium binnen het Koninkrijk der Nederlanden*, en zal verstrekken, om aan *Nederlandsche Israëlieten*, daartoe genegen zijnde, en de noodige vereischten bezittende, de gelegenheid te verschaffen, onderwijs te ontvangen in de *Israëlitische Theologie*, in zoodanige wetenschappelijke vakken, als waarin de *Israëlitische Godgeleerden* behooren bedreven te zijn, ten einde langs dien weg kundige Rabbijnen, Leeraars, Predikers, Oefenaars en godsdienstige Onderwijzers gevormd worden.

Art. 2.

Het Bestuur over dit Seminarium zal bestaan uit vijf Leden, bij voorkeur zoodanige personen, die Godgeleerde en andere kundigheden in zich vereenigen, door den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., na de Hoofdcomismissie tot de Zaken der Israëlieten gehoord, te benoemen, en die den titel van *Regenten van het Nederlandsch Israëlitisch Seminarium* zullen voeren.

Art. 3.

Er zullen bij dit Seminarium de noodige Onderwijzers, de vereischte rangen van admisie bezittende, door Regenten worden aangesteld.

Art. 4.

Het onderwijs op het Seminarium zal zijn van tweederlei aard, *godgeleerd* en *wetenschappelijk*, terwijl ook gelegenheid zal worden gegeven aan de op hetzelfde studerende jongelingen, om in de gronden der *Latijnsche taal* onderwijs te ontvangen.

Art. 5.

De behoeften van het Seminarium zullen voornamelijk worden bestreden :

- a. Uit eigene middelen of toevallige baten ;
- b. Uit leergelden , door Studenten , die daartoe de noodige middelen bezitten , volgens tarief te betalen ;
- c. Uit vrijwillige particuliere bijdragen ;
- d. Uit eene jaarlijksche toelage der Nederlandsche Israëlitische Hoofdsynagoge te *Amsterdam* ;
- e. Uit eene jaarlijksche Landelijke toelage.

Art. 6.

Onbemiddelde jongelingen , die zich bijzonder gunstig onderscheiden , zullen zonder betaling kunnen worden toegelaten , om *gratis* het onderwijs te genieten.

Art. 7.

Er zal bij het Seminarium de noodige godgeleerde en wetenschappelijke Boekerij worden aangelegd.

Art. 8.

Er zullen jaarlijks door Regenten , ter aanmoediging , prijsvragen over godgeleerde en wetenschappelijke onderwerpen uitgeschreven worden , en eerepenningen daarvoor uitgelooft , waaraan echter niemand dan de op het Seminarium studierenden zullen kunnen medewerken.

De bekroonde prijsvragen of andere werken van vermelde Studenten , welke zulks bijzonder mogten verdienen , zullen door den druk kunnen bekend gemaakt worden.

Van de Studenten , die in rang zullen zijn opgeklommen , zal op eene gepaste wijze de verdiende melding worden gemaakt.

Art. 9.

De eerepenningen kunnen zijn van *zilver* of van *brons*. De-

zelve worden aan de prijswinnaars toegewezen door de Hoofdcomismissie tot de Zaken der Israëliten, op het berigt van Regenten, en hun vervolgens door Regenten plechtig en openlijk uitgereikt.

Art. 10.

Zoodra het Seminarium in het volledig bezit is gesteld van een eigen loaal, ter beoefening der voormelde studien, en noodige middelen voorhanden zijn, zal men trachten, hetzelfde zoodanig in te rigten, dat jongelingen van onvermogenende ouders kosteloos mogten kunnen worden opgenomen, en van het noodige voorzien.

Art. 11.

Zij, die het Seminarium, na volbragte studien, met eerbewijs hunner verkregene kundigheden verlaten, zullen bij voorkeur, ingeval van vacature, bij godsdienstige scholen, congregatien en pieuse gestichten, of bij de Nederlandsche Israëlitische Gemeenten, als Onderwijzers, Oefenaars of Leeraars worden aangesteld.

Art. 12.

Naar aanleiding der voorgaande artikelen zullen, door de zorg van Onzen Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., na verhoor der Hoofdcomismissie tot de Zaken der Israëliten, al de verder noodige schikkingen kunnen worden vastgesteld.

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van den 29sten April 1836, n°. 84.

Mij bekend,

De Secretaris van Staat,

L. H. ELIAS SCHOVEL, L. S.

DISPOSITIE van den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 6den September 1836, n°. 8, inhoudende Reglement op het beheer en inrigting van het Nederlandsch Israëlitisch Seminarium binnen het Koninkrijk der Nederlanden.

Gelet op het bepaalde bij art. 12 van het Organiek Reglement voor het Nederlandsch Israëlitisch Seminarium te *Amsterdam*, bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten April 1836, n°. 84, goedgekeurd;

Gelet op de voordragt der Hoofddirectie tot de Zaken der Israëliten, n°. 643, gerequireerd bij beschikking van den 6den Mei 1836, n°. 8;

Den Secretaris en Adviseur bij dit Departement gehoord;

Heeft goedgevonden en verstaan vast te stellen het hierna volgende

REGLEMENT op het beheer en de inrigting van het Nederlandsch Israëlitisch Seminarium, binnen het Koninkrijk der Nederlanden, te Amsterdam.

EERSTE HOOFDSTUK.

Van het Seminarium.

Art. 1.

Het Seminarium zal worden aangemerkt, als het kweekschool tot opleiding en vorming van Rabbijnen, Leeraars, Predikers,

Oefenaars en Godsdienstige Onderwijzers, voor en ten behoeve der Israëlitische Gemeenten.

Art. 2.

Zoodra doenlijk zal een eigen lokaal worden ingerigt, ten einde het noodig gevolg worde gegeven aan art. 10, 6 en 7 van het Organiek Reglement voor gemeld Seminarium, bij Koninklijk besluit van den 29sten April 1836, n°. 84, vastgesteld.

Art. 5.

Het Seminarium zal worden beheerd overeenkomstig de bepalingen, bij evengemeld Organiek Reglement vastgesteld, mitsgaders de hierna volgende bepalingen, naar aanleiding van artikel 12 van evengemeld Reglement vastgesteld.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Van de Regenten.

Art. 4.

Het opzigt en bestuur over het beheer en onderwijs, bij het Seminarium hierboven vermeld, is uitsluitend opgedragen aan vijf Regenten.

Art. 5.

Regenten zullen, zoowel voor de eerste keer, als in het vervolg, op de voordragt der Hoofdcommissie tot de Zaken der Israëliten, door het Ministerieel Departement, alwaar de Zaken der Israëliten behooren, worden benoemd.

Het Ministerieel Departement, voormeld, benoemt mede één der Regenten tot *President*, alsmede één tot *Thesaurier* en één tot *Secretaris*.

Art. 6.

Ieder Regent fungeert voor den tijd van vijf jaren; jaarlijks treedt één af, maar is echter steeds wederom verkiesbaar; de eerste aftredingen zullen door het lot worden beslist, echter vervolgens naar rang van dienstjaren.

De eerste aftreding zal plaats hebben den 31sten December 1838.

Art. 7.

Bij tusschentijdsche vacatures, door onvoorziene omstandigheden, wordt in dezelve als in art. 5 voorzien, en de optredende zal den tijd uitdienen, dien de aftredende had moeten vervullen.

Art. 8.

Regenten nemen hunne functien geldeloos waar.

Art. 9.

Regenten zullen geregeld vergaderingen houden, en wel ten minste éénmaal elke maand.

Alle handelingen, verballen en correspondentien van Regenten zullen uitsluitend in het Nederduitsch moeten gehouden worden.

Art. 10.

Regenten staan onder het onmiddellijk toezigt van het Departement, alwaar de Zaken der Israëlitien behooren, en van de Hoofdcommissie tot de Zaken der Israëlitien. Zij zullen jaarlijks, vóór den 15den October, aan de Hoofdcommissie voormeld een verslag inzenden van den staat, voortgang en de behoeften des Seminariums, en tevens de voordragten doen tot de verbeteringen, welke hetzelfde mogt verlangen ingevoerd te zien, en daarbij alle confideratien en inlichtingen geven, die door de Hoofdcommissie voornoemd zullen worden gerequireerd.

DERDE HOOFDSTUK.

Van het onderwijs op het Seminarium.

Art. 11.

Het onderwijs zal hoofdzakelijk in *Godgeleerd* en *Maatschappelijk* onderrigt geplitst zijn.

Art. 12.

Het onderwijs op het Seminarium zal ten minste in *twee* klassen verdeeld worden, waarvan de tweede of laagste klasse zich steeds aan het onderwijs, dat op de Burger- en Armenescholen gegeven wordt, zal aansluiten.

Art. 13.

Het zal Regenten vrijstaan om, des noodig achtende, eene *voorbereidende school* aan te leggen, en daarop zoodanige jonge lieden aan te nemen, welke, hoezeer nog geene kundigheden bezittende, om als Studenten ingeschreven te worden, nogtans blijken geven, tot de studien der Theologie aanleg te hebben.

Blijvende het Regenten mede overgelaten, om die voorbereidende school weder te ontbinden, zoodra er, volgens hun gevoelen, geene behoefte meer aan bestaat.

Art. 14.

Het bij de tweede of laagste klasse te geven onderwijs zal bestaan:

Voor het Godgeleerde :

- a. In het grondig onderwijs der Hebreeuwfche taal ;
- b. De vertaling van den Bijbel in het Nederduitsch ;
- c. De verklaring van RASSI of andere Commentaristen, benevens de leerstellingen van de Israëlitische Godsdienst ;
- d. Den Talmud, met de verklaring van RASSI en TOSEPHOTH.

Voor het Maatschappelijke :

- a. Het grondig onderwijs van de Nederduitsche taal ;
- b. Bijbelsche en Vaderlandsche Geschiedenis, alsmede de latere Geschiedenis der Israëliten ;
- c. De Cijferkunst en Aardrijkskunde.

Art. 15.

Het bij de eerste of hoogste klasse te geven onderwijs zal bestaan:

Voor het Godgeleerde :

- a. In het hooger gedeelte van de Hebreeuwſche taal- en letterkunde ;
- b. Het vertalen van klaſſieke Hebreeuwſche geſchriften en het maken van opſtellen in die taal ;
- c. De uitlegging des Bijbels, het lezen en verklaren van beroemde Israëliſche ſchrijvers ;
- d. Den Talmud met de meeste daarbij gebruikelijke verklaringen, en bijzonder de Theologiſche wetsbeſliſſingen (POSEKIM).

Voor het Maatſchappelijke :

- a. In het hooger gedeelte der Nederlaandsche taal- en letterkunde ;
- b. De Algemeene Geſchiedenis en Aardrijkskunde ;
- c. De beſinfelen der Logica en het ſtellen van Godgeleerde aanspraken, leerredenen en andere ſtukken van dien aard.

Art. 16.

Opzigtelijk het te ontvangen onderwijs, zoo in levende als doode talen, en bijzonder de gronden der Latijnsche taal, zal de Hoofdcommiſſie voormeld, na Regenten gehoord te hebben, aan het Miniſterieel Departement in tijd en wijle de noodige voordragt doen.

Art. 17.

Het onderwijs zal dagelijks (uitgezonderd Zaterdag en Israëliſche feest- en 's Lands bededagen) vóór- en nademiddag plaats hebben, op de uren in art. 18 bepaald. Op Vrijdag en den dag vóór een Israëliſch feest, zal alleen vóór den middag onderwijs gegeven worden.

Art. 18.

Het Theologischsche zal worden onderwezen vóór den middag, van negen tot twaalf, en na den middag van twee tot vier ure.

Het Maatschappelijke daarentegen zal, voor de tweede klasfe, 's namiddags van vijf tot acht ure plaats hebben; voor de hoogste klasfe zal zulks jaarlijks door de Regenten, naar gelang der omftandigheden, geregeld worden.

Art. 19.

Bij het Godgeleerd onderwijs zullen de Regenten steeds zorg dragen, dat dezelve ftiptelijk overeenkomstig zij met de zuivere leer der Israëlitifche Godsdienst.

Bij het Maatschappelijke zullen zij er op letten, dat hetzelfde naar den tegenwoordigen ftaat van befchaving en inftellingen binnen dit Rijk plaats hebbe.

De leerboeken voor het een en ander vak zullen, op voordragt van de respectieve Onderwijzers en het rapport van den Regent, met het toezigt op het onderwijs bijzonder belast, door de Regenten bepaald en aangefchaft worden.

VIERDE HOOFDSTUK,

Van de Onderwijzers.

Art. 20.

Zoo lang zulks voldoende zal zijn, zal het onderwijs door de volgende Leeraars verrigt worden:

Een Onderwijzer voor elke klasfe van het Theologisch onderwijs.

Een of meer Onderwijzers voor het Maatschappelijk onderwijs.

Blijvende het aan Regenten aanbevolen, bij elke klasfe zoo vele Kweekelingen te voegen, als met het belang der Leerlingen en den financiëlen toefland des Seminariums overeenkomstig is.

Art. 21.

De Onderwijzers zullen Nederlanders zijn, en bij de bevoegde Autoriteit examen van hunne bekwaamheden moeten hebben afgelegd, alvorens geplaatst te kunnen worden.

Art. 22.

De aanneming en bezoldiging der respectieve Onderwijzers, alsmede de bepalingen van den tijd, voor welken zij aangenomen worden, blijft uitfluitend aan Regenten overgelaten.

Art. 23.

Bij ontstentenis van eenen Onderwijzer zal, zoo veel mogelijk, door Regenten gezorgd worden, dat deszelfs klasfe door eenen der overige Onderwijzers bezig gehouden worde.

Bij vacature van eenen Onderwijzerspost zal, uit de zich aanbiedende Aspiranten, na een *vergelijkend examen* te hebben gehouden, bij voorkeur de zoodanige worden gekozen, die bij het Seminarium onderwijs heeft genoten, of er nog bij geplaatst is, mits al de vereischten bezittende, tot het vervullen van zoodanigen post gevorderd.

Art. 24.

Het blijft aan Regenten overgelaten, om eenen Onderwijzer, die aan zijne verpligting met bijzonderen ijver voldoet, op de eene of andere wijze te beloonen; daarentegen dengenen, die aan zijne verpligtingen te kort mogt doen, in zijne functien te schorfen, of wel, bij voortdurende nalatigheid in het naleven der hem gegevene instructien, van zijnen post vervallen te verklaren.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Van de Studenten.

Art. 25.

De jongelingen, die onderwijs op het Seminarium genieten, zullen allen in een register worden ingeschreven, met bijvoe-

ging tot welken stand, en welk Godsdiensfig of Godgeleerd onderwijs, en alzoo hetzij tot Rabbijn, Leeraar, Prediker, Oefenaar of Godsdiensfig Onderwijzer, zij verlangen te worden opgeleid.

Art; 26.

Om als Student bij het Seminarium te worden toegelaten, wordt vereischt:

- a. Eene aan Regenten onmiddellijk gerigte schriftelijke aanvraag der ouders of voogden van zoodanigen jongeling; of
- b. De toezending door de Hoofdcommissie tot de Zaken der Israëlitcn, hetzij van *jongelingen*, die door haar met beurzen zijn begiftigd geworden, hetzij van *jongelingen*, die aan 's Rijks Kweekschool te *Haarlem* tot Nederlandfche Schoolonderwijzers opgeleid of wel zijn bevorderd geworden; hetzij van *jongelingen*, die door het Rabbiniaal Collegie van Examinatoren tot Studenten in de Theologie zijn verklaard geworden, mits den ouderdom van 13 jaren bereikt hebbende.

Art. 27.

Jongelingen, welke buiten *Amsterdam* woonachtig zijn, en niet vallen in de termen bij lett. *b*, in het vorige artikel bepaald, en verlangen op het Seminarium te worden toegelaten, zijn verplicht over te leggen een getuigfchrift van drie of vier perfonen, door Parnassijns of het Stedelijk Bestuur gelegaliseerd, inhoudende: dat de jongeling een allezins goed zedelijk karakter heeft; ingeval zoodanig jongeling bij eene Armenfchool binnen het Rijk geleerd heeft, is een honorabel ontfag dier Schoolcommissie voldoende.

Art. 28.

Tweemaal 's jaars, en wel in het begin der maand *Ijar* (Maart of April) en *Cheswan* (September of October), zullen Regenten onderzoek doen naar de vereischte bekwaamheden der jonge lieden, welke bij de eene of andere klasfe wenschen

geplaatst te worden, terwijl zij zich steeds 8 à 14 dagen vroeger zullen bezig houden met het onderzoek naar de gemaakte vorderingen der jongelingen, welke reeds bij het Seminarium studeren en de verplaatfing derzelve in eene hoogere klasfe, zoo er termen voor zijn.

Regenten zullen tevens zorg dragen, dat, zoo mogelijk om de drie of vijf jaren, door de Leerlingen een openbaar examen worde afgelegd, ten einde blijken te geven van hunne verkregene Godgeleerde en Maatschappelijke kundigheden.

Art. 29.

Om tot de eerste of hoogfte klasfe te worden toegelaten, wordt van hen, die bij het Seminarium studeren, niets anders vereischt, dan door Regenten met lof van de voorgaande klasfe ontslagen te zijn. Zij echter, die buiten het Seminarium het voorbereidend onderwijs genoten hebben, zullen, bij een exprefelijk daartoe te houden examen, aan Regenten doen blijken, dat zij in alle vakken volkomen ervaren zijn, welke bij klasfen, welke zij niet bijgewoond hebben, onderwezen worden.

Art. 50.

Hoezeer het wenschelijk is, dat het Theologisch en Maatschappelijk onderwijs steeds gelijken tred houde, zoo zal het roch mogelijk en geoorloofd zijn, dat een Student, naarmate zijner gemaakte vorderingen, in het eene vak in eene hoogere klasfe dan in het andere geplaatst worde.

Art. 31.

Er zullen jaarlijks twee vacantien plaats hebben, als: eene in de maand *Nisfan* (Maart of April) van 14 dagen, en eene in de maand *Tisri* (September of October) van drie weken.

Behalve deze vacantedagen zal het geenens Onderwijzer vrijstaan, zich aan het geven van onderwijs, zonder uitdrukkelijk verlof van den Regent, met het toezigt op het onderwijs belast, te onttrekken.

Art. 52.

Er zullen dagelijks aanteekeningen gehouden worden van de aanwezigheid, en zoo veel mogelijk van de vlijt en het zedelijk gedrag der Studenten, welke aanteekeningen aan Regenten, in het beloonen en straffen, ten rigtsnoer zullen verstrekken.

Art. 53.

Op het einde van elk jaar zullen er eereprijzen, in boekwerken als anderzins, toegekend worden aan jongelingen, die, gedurende het afgelopen jaar, boven hunne Mede-Studenten hebben uitgemunt.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de behoeften des Seminariums.

Art. 34.

De behoeften des Seminariums zullen zich bepalen tot de toelagen wegens het beheer der Administratie; de wedden der Onderwijzers; aan te schaffen leerboeken en boekwerken voor de Bibliotheek; de eereprijzen; het onderhoud van het gesticht; het vuur, licht, en belastingen; de bezoldiging van een' Huisbewaarder, die tevens als Bode zal fungeren; kosten huisvesting der Studenten, die binnen het gesticht zijn geplaatst, en, zoo mogelijk, tegemoetkoming aan onvermogenen, die in het gesticht niet hebben kunnen worden opgenomen.

Art. 35.

Deze behoeften worden bestreden uit de inkomsten bij artikel 5 van het Organiek Reglement vastgesteld.

Art. 36.

Voor leergelden van Studenten, die daartoe de noodige middelen bezitten, wordt voorloopig bepaald:

- 1°. Voor de voorbereidende school op *f* 25;
- 2°. Voor de laagste klasse op *f* 25 à *f* 50;
- 3°. Voor de hoogste klasse op *f* 50 à *f* 100 in het jaar.

Art. 57.

Regenten zullen om de twee jaren rekening en verantwoording doen aan eene Commissie van drie leden, uit den grooten Kerkeraad der Nederlandsche Israëlitische Gemeente te *Amsterdam*, door dat Collegie te benoemen, en afschrift der goedgekeurde rekening en verantwoording aan de Hoofdcommissie tot de Zaken der Israëliten tot informatie zenden.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Algemeene bepalingen.

Art. 38.

Der Hoofdcommissie wordt bij deze aanbevolen, de noodige schikkingen te treffen, opdat, ingeval van vacatures bij Godsdienstige scholen, congregatien en pieuse gestichten, of bij de Nederlandsche Israëlitische Gemeenten, de jongelingen, die met eerbewijzen hunner verkregene kundigheden het Seminarium verlaten, bij voorkeur als Oefenaars, Leeraars of Godsdienstige Onderwijzers worden aangesteld, en, bij mislukking harer pogingen, hiervan den Minister van Staat kennis te doen dragen.

Art. 39.

De Hoofdcommissie zal de Nederlandsche Israëlitische Gemeenten aanmoedigen tot het vrijwillig ondersteunen van gemeld Seminarium, hetzij door particuliere jaarlijksche bijdragen, of door vrijwillige offergelden, op Sabbath en Feestdagen binnen de Synagoge, en, de omstandigheden zulks toelatende, jongelingen naar voormeld Seminarium op te zenden, ten einde tot Geleerden en Godsdienstige Onderwijzers te worden opgeleid.

Art. 40.

Het Ministerieel Departement, alwaar de Zaken der Israëliten behooren, behoudt zich voor om, na de meergemelde Hoofdcommissie te hebben gehoord, deze bepalingen zoodanig te interpreteren, altereren en amplifiëren, als naar gelang van omstandigheden geraden zal worden geoordeeld.

En zal afschrift dezer worden gezonden :

Aan de Hoofdcomisfie tot de Zaken der Israëlitén, ten einde voor de uitvoering daarvan de noodige zorg te dragen;

Wijders aan Parnasfijns der Nederlandsche Israëlitische Hoofd-Synagoge te *Amsterdam*, tot informatie en narigt, en aan het Bestuur van het Seminarium voormeld, mede tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 6den September 1836.

De Minister van Staat voornoemd,

(Get.) VAN PALLANDT VAN KEPPEL.

DISPOSITIE van den Minister voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 5den October 1835, Verordeningen n°. CXVIII, waarbij het Reglement omtrent de wijze, waarop de examina der Israëlitische Godgeleerden zullen worden afgelegd, wordt vastgesteld (*).

De Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.,

Op de voordragt der Hoofdcomisfie tot de Zaken der Israëlitén, n°. 574, naar aanleiding van art. 5 van Zijner Majesteits besluit van den 27sten Junij 1831, n°. 57;

Den Secretaris en Advifeur bij dit Departement gehoord;

Heeft goedgevonden, voorloopig, en behoudens hetgeen in het vervolg mogt worden noodig geoordeeld, vast te stellen het navolgende

---

(*) Behoorende bij D. V, bladz. 549.

REGLEMENT omtrent de wijze, waarop de examina der Israëlitische Godgeleerden zullen worden afgelegd.

Art. 1.

De Israëlitische Godgeleerden zullen verdeeld zijn in vier rangen:

- 1°. Studenten (*Talmidim*).
- 2°. Oefenaars (*Darfanim*).
- 3°. Leeraars (*Magidim*).
- 4°. Rabbinale Aspiranten (*Morim*).

Art. 2.

De kundigheden, welke de Kandidaat moet bezitten, om als Student (*Talmid*) te worden toegelaten, zijn:

I. In het Wetenschappelijk vak.

- a.* Het lezen, schrijven, en de beginfelen der Nederduitse taal.
- b.* De beginfelen der Cijferkunst en van het Tientallig stelsel.
- c.* De beginfelen der Bijbelsche Geschiedenis.
- d.* De gronden des Israëlitischen Geloofs.

II. In het Godgeleerd vak.

- a.* De eerste gronden der Hebreeuwse taal.
- b.* Het vertalen van den Pentateuchus in het Nederduitsch.
- c.* Het lezen en aanvankelijk expliceren van den Talmud, met de verklaring van Rassi, en daarbij blijken geven eene *Mefechtha* (Tractaat), of ten minste eenige *Pera-kim* (Hoofdstukken) beoefend te hebben.

Art. 5.

De kundigheden, welke een Oefenaar (*Darfan*) zal moeten bezitten, zijn:

I. *In het Wetenschappelijk vak.*

- a. Gevorderde kennis van de Nederduitsche taal, zoodat hij dezelve goed kunne spreken, lezen en schrijven.
- b. Gevorderde kennis in de Rekenkunde.
- c. Aardrijkskunde; de Kandidaat zal vooral met de Kaart der *Nederlanden* en die des *Heiligen Lands* bekend moeten zijn.
- d. Bijbelsche en Vaderlandsche Geschiedenis.
- e. Voorts zal hij aan de Examinatoren schriftelijk moeten overgeven en vervolgens voorlezen, *eene* door hem opgestelde korte Redevoering over een onderwerp uit den Bijbel ontleend. Dit opstel wordt bij het verslag van het examen aan de Hoofdcommissie tot de Zaken der Israëlitien ingezonden.

II. *In het Godgeleerd vak.*

- a. Gevorderde kennis der Hebreeuwsche taal.
- b. De vertaling van den Bijbel in het Nederduitsch, waarbij de Kandidaat tevens blijken zal moeten geven met de voornaamste Commentarïen niet onbekend te zijn.
- c. De zedeleer en leerstellingen van de Mozaïsche Godsdienst, waarbij zal moeten blijken, dat hij niet onbekend is met de beste werken hierover geschreven, inzonderheid met het werk *Hobath Halebaboth* (zedelijke verpligting des harten).
- d. De Talmud, met de verklaringen van RASSI en TOSEPHOTH.

De Kandidaat zal daarbij moeten doen blijken een *Mefechtha* (Tractaat), of ten minste eenige *Perakim* (Hoofdstukken) met deze beide Commentarïen beoefend te hebben.

Art. 4.

De kundigheden, welke een Leeraar (*Magid*) zal moeten bezitten, zijn:

I. *In het Wetenschappelijk vak.*

- a. Grondige kennis der Nederduitsche taal, waarbij ook vooral op eene zuivere uitspraak en eenen goeden stijl gelet zal worden.
- b. Aardrijkskunde, bijzonder met betrekking tot *Europa*.
- c. De Algemeene Geschiedenis, bijzonder met betrekking tot *Europa*.
- d. De beginselen der Stel- en Meetkunst (Algebra en Geometrie).
- e. Hij zal wijders aan de Examinatoren moeten overleggen eene door hem opgestelde Leerrede, in de Nederduitsche taal, over eenen Bijbelschen tekst. Na het onderzoek derzelve zal het Collegie bepalen, of de Leerrede door hem voor hetzelfde zal worden uitgesproken, of wel openlijk gehouden, op eenen daartoe te bepalen dag.

Bij het verslag van het examen zal deze Leerrede aan de Hoofdcommissie tot de Zaken der Israëlieten worden ingezonden.

II. *In het Godgeleerd vak.*

- a. Grondige kennis der Hebreeuwsche taal.
- b. De vertaling van den Bijbel in het Nederduitsch, waarbij de Kandidaat tevens blijken zal moeten geven met de voornaamste Commentarien wel bekend te zijn.
- c. De zedeleer en leerstellingen van de Mozaïsche Godsdienst, waarbij hij zal moeten blijken geven, dat hij de werken hierover geschreven, inzonderheid het werk *Hobath* en *Halebaboth* (zedelijke verpligting des harten), met vrucht beoefend heeft.
- d. In den Talmud zoo verre bedreven zijn, dat de Kandi-

daat eene plaats, welke hem door de Vergadering, op den dag van zijn examen, opgegeven wordt, na eenen hem vergunden tijd van ten minste vijf uren, behoorlijk kunne verklaren met RASSI en TOSEPHOTH; zullende zich de opgave echter steeds tot ééne zoodanige plaats in den Talmud moeten bepalen.

- e. Het maken van een opstel in de Hebreeuwfche taal over een te geven onderwerp.
- f. Bewijzen geven van eenige aanvankelijke bedrevenheid in de Wetbessissers (*Pofekim*), zoo ver de eerste afdeeling der Wetbessisser TUR ORACH HAIM (afdeeling handelende over de dagelijkfche levenswijze), betreft.

Art. 5.

De kundigheden, welke een Rabbinaal Aspirant (*Moré*) zal moeten bezitten, zijn :

I. *In het Wetenschappelijk vak.*

- a. Volledige kennis der Nederduitsche taal.
- b. Algemeene Aardrijkskunde.
- c. Algemeene Geschiedenis.
- d. De Stel- en Meetkunst (Algebra en Geometrie).
- e. Wijders zal hij moeten overleggen eene door hem uitgewerkte Kanselrede in de Nederduitsche taal, dezelve zal door Examinatoren worden onderzocht, en vervolgens eenen dag bepaald, waarop dezelve door den Rabbinalen Aspirant openlijk zal worden uitgesproken.

Deze Kanselrede zal, bij het verflag van het examen, aan de Hoofdcommisfie tot de Zaken der Israëlieten moeten ingezonden worden.

II. *In het Godgeleerd vak.*

- a. Volledige kennis der Hebreeuwfche taal.

- b. De vertaling van den Bijbel in het Nederduitsch, waarbij de Kandidaat tevens blijken zal moeten geven met de voornaamste Commentarien volkomen bekend te zijn.
- c. De zedeleer en leerstellingen van de Mozaische Godsdienst, en blijken geven, dat hij de beste werken hierover geschreven, inzonderheid het werk *Hobath Halebaboth* (zedelijke verpligting des harten), volledig beoefend heeft.
- d. In den Talmud zoo verre bedreven zijn, dat de Kandidaat eene plaats, welke hem door de Vergadering, op den dag van zijn examen, wordt opgegeven, na eenen hem vergunden tijd van ten minste vijf uren, behoorlijk kunne verklaren, met RASSI en TOSEPHOTH; zullende zich de opgave echter steeds tot ééne zoodanige plaats in den Talmud moeten bepalen.
- e. Het maken van eene korte schets eener Leerrede, in de Hebreuwsche taal, over een op te geven onderwerp uit den Bijbel.

In alle voornoemde vakken zal de Kandidaat eene meer volledige kunde moeten doen blijken, dan van den *Maggid* vereischt wordt.

- f. Algemeene kennis van alle vier deelen over de Wetsbepalingen TURIM (afdeelingen der Wetsverklaring).

Den Kandidaat zullen schriftelijk negen Doctrinale vragen worden opgegeven, ontworpen door de gezamenlijke Geestelijke leden, en door de Vergadering gezien en goedgekeurd, en wel:

Drie van TUR ORACH HAIM (afdeeling handelende over de dagelijkse levenswijze).

Drie van TUR JOREH D'EA (afdeeling handelende over het geoorloofde en verbodene).

En drie van TUR EBEN HOÉZER (afdeeling handelende over de echtverbindtenis).

Deze vragen zal de Kandidaat binnen acht dagen schriftelijk beantwoorden, en vervolgens zijne antwoorden in het Collegie met de Leden bediscussieren en des noods tegen hen defenderen.

Zullende de Kandidaat in alle genoemde vakken blijken moeten geven eene volledige kunde te hebben verkregen, en bijzonder bewijzen geven van beschaafde kennis, gezond oordeel en goeden smaak.

En zal afschrift dezer worden gezonden aan de Hoofdcmissie voornoemd, die met de uitvoering dezes belast wordt.

's Gravenhage, den 5den October 1835.

De Minister van Staat voornoemd,

(Get.) VAN PALLANDT VAN KEPPEL.

DISPOSITIE van den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 3den Junij 1837, n°. 1 (Verord. n°. 127), betrekkelijk de uitbreiding van art. 4 van het Reglement omtrent de wijze, waarop de examina der Israëlitische Godgeleerden zullen worden afgelegd.

De Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.,

Op de voordragt der Hoofdcmissie tot de Zaken der Israëliten, n°. 372;

Gelet, dat het aanwezige getal Leeraren niet voldoende is, om sommige Israëlitische Gemeenten daarvan te kunnen voorzien;

Dat de zwaarigheid schijnt gelegen te zijn in de uitbreiding der bepalingen, omtrent hetgeen van zoodanig Leeraar bij het examen gevorderd wordt;

Gelet op het Reglement omtrent de wijze, waarop de examina der Israëlitische Godgeleerden zullen worden afgelegd,

vastgesteld bij beschikking van den 6den October 1835, n°. 6, lett. B (*);

Den Secretaris en Adviseur bij dit Departement gehoord;

Heeft goedgevonden en verstaan, bij wijziging van art. 4 van gemeld Reglement, vast te stellen:

Dat de kundigheden, welke een Leeraar (*Magid*) zal moeten bezitten, zijn van tweederlei aard, en wel voor den *Leeraar van den eersten rang* (*Magid talmudi*) volkomen zoo als thans bij het bovengenoemd Reglement is bepaald.

Terwijl de kundigheden, welke van den *Leeraar des tweeden rangs* (*Magid Mischne*) zullen worden gevorderd, zullen zijn:

I. *In het Wetenschappelijk vak.*

- a. Grondige kennis der Nederduitsche taal, waarbij ook vooral op eene zuivere uitspraak en eenen goeden stijl zal gelet worden.
- b. Aardrijkskunde, bijzonder met betrekking tot *Europa*.
- c. De Algemeene Geschiedenis, bijzonder met betrekking tot *Europa*.
- d. De beginfelen der Stel- en Meetkunst (*Algebra en Geometrie*).
- e. Hij zal wijders aan de Examinatoren moeten overleggen, eene door hem opgestelde Leerrede, in de Nederduitsche taal, over eenen Bijbelschen tekst. Na het onderzoek derzelve zal het Collegie bepalen, of de Leerrede door hem voor hetzelfde zal worden uitgesproken, of wel openlijk gehouden, op eenen daartoe te bepalen dag.

Bij het verslag van het examen zal deze Leerrede aan de Hoofdcmissie tot de Zaken der Israëliten worden ingezonden.

(*) Boven overgenomen.

II. *In het Godgeleerd vak.*

- a. Gevorderde kennis der Hebreeuwfche taal.
- b. De vertaling van den Bijbel in het Nederduitsch, waarbij de Kandidaat tevens blijken zal moeten geven, met de voornaamfte Commentarien niet onbekend te zijn.
- c. De zedeleer en leerftellingen van de Mozaïfche Godsdienst, waarbij tevens zal moeten blijken, dat hij niet onbekend is met de beste werken hierover gefchreven, inzonderheid met het werk *Hobath Halebaboth* (zedelijke verpligting des harten).
- d. De Talmud, met de verklaringen van RASSI en TOSEPHOTH.

De Kandidaat zal daarbij moeten doen blijken, een *Mefechta* (Tractaat), of ten minfte eenige *Perakim* (Hoofdfstukken) met deze beide Commentarien beoefend te hebben.

Wijders, ten gevolge van dien, vast te ftellen:

- 1°. Dat de Oefenaar, die verlangt om het examen van Leeraar af te leggen, zich zal moeten verklaren, of hij voor den *eerften* of *tweeden rang* zulks verkiest te doen.
- 2°. Dat de Leeraar van den *tweeden rang* niet tot het examen van Rabbinaal Aspirant zal kunnen worden toegelaten, zonder bevorens den *eerften rang* van Leeraar (*Magid talmundi*) te hebben verkregen.

En zal affchrift dezer worden gezonden aan de Hoofdcommissie tot de Zaken der Israëlitén, die met de uitvoering dezes wordt belast.

's Gravenhage, den 3den Junij 1837.

De Minister van Staat voornoemd,

(Get.) VAN PALLANDT VAN KEPPEL.

DISPOSITIE van den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 3den Junij 1837, n°. 1 (Verorden. n°. 128), omtrent de wijze van beroeping of aanstelling van Leeraars en Oefenaars, bij de Hoofd- en Ringsynagogen, mitsgaders Seminaria en pieuse Congregatien.

De Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.,

Op de voordragt van den Secretaris en Adviseur;

Heeft goedgevonden en verstaan vast te stellen, de hierna volgende bepalingen, omtrent het beroepen en aanstellen van Leeraars en Oefenaars bij de Israëlitische Gemeenten:

- 1^a. De Leeraars van den *tweeden rang* (*Magid Mischne*) zullen alleen beroepbaar zijn bij eene Hoofd- of Ringsynagoge, uit ten minste *twee honderd* zielen zamengefeld, alwaar geen Opperrabbijn, Rabbijn of Leeraar van den *eersten rang* (*Magid Talmundi*) aanwezig is.

Dezelve zullen ook kunnen worden aangesteld ten behoeve der Israëliten in de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid te *Willemsoord* of *Veenhuizen*, gehuisvest of opgenomen.

De beroeping van deze zal moeten geschieden, bij de Hoofdsynagogen, door den Kerkeraad, en bij de Ringsynagogen door *Manhigim* en Ouderling, benevens vier der vroedste en aanzienlijkste Leden van de Gemeente.

Voor de Kolonien voormeld zal de aanstelling geschie-

den naar aanleiding van Zijner Majesteits besluit van den 5den Augustus 1833, n°. 23.

- 2°. De Leeraars van den *eersten rang* (*Magid Talmudi*) zullen beroepbaar zijn bij alle Israëlitische Hoofd- en Ringsynagogen, Seminaria en erkende pieuse Congregatien; zullende de beroeping van deze, bij de Hoofd- en Ringsynagogen, alsmede voor de Kolonien voornoemd, plaats hebben, als hierboven gemeld is, en bij de Seminaria door Regenten geschieden, terwijl bij de erkende pieuse Congregatien de beroeping zal moeten geschieden door Bestuurderen dier Congregatien gezamenlijk met het Kerkbestuur der Hoofd- of Ringsynagoge.
- 3°. De Oefenaar zal, zonder eenige beperking (voorbehoudens in de Kolonien voormeld), door alle Kerkbesturen der Gemeenten, de Directie der pieuse Congregatien, beroepbaar zijn.
- 4°. Wijders wordt bepaald:
  - a. Dat alle Kerkelijke Collegien of Godsdienstige Administratien en Seminaria voormeld, de *acte* van aanstelling van den Leeraar van den *eersten* of *tweeden rang*, aan de Hoofdcommissie tot de Zaken der Israëlitien zullen moeten toezenden, ten einde door dezelve te worden geregistreerd en bewaard, terwijl daarentegen door *Gecommitteerden* der Hoofdcommissie voornoemd, aan den benoëmden een Certificaat zal worden uitgereikt, dat hij werkelijk als Leeraar is aangesteld, en die functien, bij de Gemeente, Seminarium of erkende Congregatie, alwaar hij wettiglijk is beroepen, waarneemt; wordende, door het vertrek van den Leeraar naar elders, de inhoud van gemeld Certificaat gehouden voor te zijn vervallen.
  - b. Dat bij eventuele beroeping van eenen Oefenaar of Leeraar bij voorkeur in aanmerking zullen komen, zoodanige personen of jongelingen, die op de Se-

minaria gestudeerd hebben, en welke, tijdens hunne studie, hetzij met toelagen begunstigd of met eerepenningen bekroond zijn geworden.

En zal afschrift dezer worden gezonden aan de Hoofdcmissie voornoemd, die met de uitvoering dezes belast wordt.

's Gravenhage, den 3den Junij 1837.

De Minister van Staat voornoemd,

(Gnt.) VAN PALLANDT VAN KEPPEL.

DISPOSITIE van den Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 27sten Julij 1837, n°. 6, houdende maatregelen betrekkelijk het gewone Lager Onderwijs op de Godsdienstige Israëlitische Armenscholen (Verord. n°. 129).

De Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.,

Ontvangen hebbende eene misfave van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 14den Julij 1836, n°. 127 (*5de Afd.*), wegens het nemen van de vereischte maatregelen, ten opzichte der toepassing van de bestaande verordeningen nopens het gewone lager of maatschappelijk onderwijs op de Godsdienstige Israëlitische Armenscholen, voor zoo verre in dezelve tevens maatschappelijk onderwijs wordt gegeven, en zulks in verband gebragt tot art. 5, lett. *e* en *f*, van Zijner Majesteits besluit van den 10den Mei 1817, n°. 146 (*Verord.* n°. 14);

Gelet op de rapporten der Hoofdcmissie tot de Zaken der Israëliten, n°. 965/183;

Den Secretaris en Adviseur bij dit Departement gehoord ;
Heeft goedgevonden en verstaan :

Aan de respectieve Godsdienstigs Israëlitische Schoolcommissie , belast met het opzigt over de Israëlitische Scholen binnen derzelve resfort en bijzonder over de Godsdienstige Armenescholen , te kennen te geven :

Dat bij het aan de Commissien bekende besluit van Zijne Majesteit , van den 10den Mei 1817, lett. *e*, n°. 146, onder anderen bepaald is :

„ (Art. 5, lett. *e*.) Dat de Commissien behooren te zorgen, dat de kinderen, die op de godsdienstige armenescholen onderwijs genieten, ook de stads-armenscholen frequenteren, en dat op plaatsen, waar laatstgemelde of andere derzelve plaats vervangende inrigtingen ontbreken, het lager onderwijs bij het godsdienstige zal worden gevoegd, en in zoo verre de godsdienstige school tevens aangemerkt als eene openbare lagere school.”

Dat het genoemde besluit verder (art. 5, lett. *f*) bepaalt :

„ Dat in zoodanig geval deze school in zoo verre geheel en al zal onderworpen zijn aan de verordeningen en het toezigt, bij de algemeene schoolwetten vastgesteld.

„ Dat de Godsdienstige Schoolcommissien zich alsdan zullen concerteren met den Schoolopziener of de Plaatselijke Schoolcommissie, terwijl alles, wat het godsdienstige betreft, desniet-tegenstaande aan de Godsdienstige Schoolcommissie uitsluitend blijft aanbevolen.”

Dat in overeenstemming met die bepalingen en art. 61 der algemeene instructie, bij Ministeriële dispositie van den 27sten December 1817, n°. 3959/1571 *b* (*Verord.* n°. 19), het navolgende is bepaald :

„ Dat, voor zoo verre het lager onderwijs bij het godsdienstige, hetzij in de armenescholen of in andere godsdienstige scholen reeds is of zal worden vereenigd (hetzij dat de godsdienstige school voor gegoeden of min vermogenden met de

armenschool voor behoeftigen te zamen zij gevoegd, hetzij dat dezelve afzonderlijk besta, voor zoo ver het lager onderwijs aangaat, deze school zal zijn onderworpen aan de verordeningen en het toezigt, bij de algemeene wetten vastgesteld, met verdere lastgeving, dat de Godsdienstige Schoolcommissie zich dienaangaande met den Schoolopziener of de Plaatselijke Schoolcommissie zal concorderen en verstaan, ten einde niet uit het oog worden verloren de algemeene beginselen, welke omtrent het openbaar onderwijs bij de wet zijn vastgesteld, en tevens worde nagekomen, hetgeen nopens het godsdienstig Israëlitisch onderwijs bij de algemeene instructie is bepaald."

Dat derhalve, volgens die bepalingen, de Godsdienstige Schoolcommissien zijn gehouden, om met de Districts-Schoolopziers of met de Plaatselijke Schoolcommissien te rade te gaan over de belangen van het lager of maatschappelijk onderwijs, hetwelk op de onder haar toezigt staande scholen gegeven wordt, en de Schoolopziers of Plaatselijke Schoolcommissien om toe te zien, dat dit onderwijs in allen deele wetig zij.

Dat echter bij gemis van stellige voorschriften omtrent de wijze, waarop deze bepalingen in toepassing behooren te worden gebragt, dezelve door de Schoolcommissien grootendeels zijn uit het oog verloren, waardoor bij sommige Districts-Schoolopziers of Plaatselijke Schoolcommissien twijfel is ontstaan omtrent hetgeen van hunne zijde, vooral bij het vervullen van onderwijzersplaatsen op de Israëlitische godsdienstige scholen, waar lager of maatschappelijk onderwijs gegeven wordt, valt te verrigten.

Dat, ten einde hierin worde voorzien, en opdat de voorschrevene bepalingen voor het vervolg naar behooren en geregeld worden nagekomen en in het oog gehouden, het den Minister noodzakelijk is voorgekomen, de Schoolcommissien hieraan indachtig te maken, en bijzonder dezelve uit te noodigen, hare aandacht te vestigen op de voorschriften, welke bij het benoemen van onderwijzers voor het maatschappelijk onderwijs, overal elders, en ook op de godsdienstige Israëlitische scholen,

waar maatschappelijk onderwijs gegeven wordt, moet in acht genomen worden.

Dat, om alle misverstand voor te komen, dien ten gevolge de Schoolcommissien worden onderrigt, dat, wanneer eene gewone lagere school vacant wordt, of eene maatschappelijke onderwijzersplaats uit eenigen anderen hoofde is te vervullen, het Plaatselijk Bestuur daarvan kennis geeft aan den Districts-Schoolopziener, wiens eerste zorg in zoodanig geval behoort te zijn, om onder goedvinden van het Plaatselijk Bestuur te voorzien in de tijdelijke waarnemingschool, en alzoo te zorgen, dat het onderwijs niet stilsta. Zijnde de tweede zorg van den Districts-Schoolopziener, om met de geregtigden tot het aanstellen van den onderwijzer te handelen over de wedervervulling der school, welke vervulling geschiedt na het houden van een concours of vergelijkend examen, terwijl tot het doen plaats hebben van dat vergelijkend examen door den Districts-Schoolopziener, na overleg met de geregtigden tot het benoemen van den onderwijzer, opgemaakt en bij het Departement van Binnenlandsche Zaken ingeleverd wordt, eene aankondiging tot plaatsing in het maandwerk: *De nieuwe bijdrage ter bevordering van het onderwijs*, welke aankondiging inhoudt: het berigt der ontstane vacature, de oproeping van den dag, waarop het vergelijkend examen zal gehouden worden; voorts de voorwaarden, betreffende tot de te vervullen onderwijzersplaats en hetgeen in de sollicitanten wordt vereischt, waartoe inzonderheid behoort de onderwijzersrang, welke zij moeten bezitten om voor de vacante school in aanmerking te kunnen komen en de daar over te leggen getuigfchriften.

Dat vervolgens het vergelijkend examen wordt afgenomen door den Districts-Schoolopziener of door de Plaatselijke Schoolcommissie, waar dezelve bestaat, ten overstaan der geregtigden tot het doen der aanstelling; wordende van dat examen, staande de bijeenkomst tot het houden van hetzelfde, een beredeneerd verslag opgemaakt door den Schoolopziener of de Plaatselijke Schoolcommissie, welke dat proces-verbaal doet toekomen aan den Gouverneur der provincie, onder bijvoeging van zijn advies en van dat der geregtigden, tot het doen der benoeming, omtrent de te doene keuze uit de geëxamineerden.

Dat, wanneer ten aanzien van die keuze geen verschil van gevoelen bestaat, de Gouverneur der provincie autorisatie verleent op de geregtigden, om den voorgedragen persoon tot onderwijzer te benoemen; terwijl in het tegenovergestelde geval de Gouverneur der provincie de stukken met zijne consideratien zendt aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, die alsdan beflist.

Dat deze vastgestelde verordeningen op de godsdienstige Israëlitische scholen, alwaar het godsdienstig met het maatschappelijk of lager onderwijs tevens wordt gegeven, toepasselijk zijnde, de Minister verlangt, dat voortaan, bij het vervullen van de onderwijzersplaatsen voor het lager of maatschappelijk onderwijs, bij de godsdienstige Israëlitische scholen op gelijke wijze worde gehandeld, en de Schoolcommissien derhalve bij deze aangeschreven worden, om bij het openvallen van zoodanige onderwijzersplaatsen op de onder haar toezigt staande scholen daarvan opgave te doen aan den Districts-Schoolopziener, met verzoek om zich met haar omtrent de vervulling van den post te concerteren, en overigens te verrigten, hetgeen tot dat einde bij de verordeningen op het lager onderwijs gevorderd wordt.

Dat het echter mogelijk zoude kunnen zijn, dat voor alsnog, bij het eerste in werking brengen en toepassen van deze voorschriften, zich zwarigheden voordeden; bij voorbeeld: dat er onder de Israëlitische onderwijzers geene werden aangetroffen, die den rang bezaten, gevorderd voor eene school in de gemeente, waar de vacature ontstaat, of dat het uit anderen hoofde niet doeltreffend ware, het vervullen der onderwijzersplaats openlijk aan te kondigen en tot een vergelijkend examen over te gaan, welk laatste ook wel eens bij het vervullen van gewone lagere scholen plaats heeft, in zekeren hoofde in zoodanig geval is voorzien bij 's Konings besluit van den 13den Augustus 1831 (*Staatsblad* n°. 26), waarbij is bepaald geworden, dat in omstandigheden, waarin het houden van een vergelijkend examen niet doeltreffend en alzoo aan bedenkingen onderhevig mogt geacht worden, de Gouverneur der provincie de stukken, tot de schoolvervulling betrekkelijk, zal kunnen

676 VERORD. BETREFFENDE HET ISRAEL. KERKG.

opzenden aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, hetwelk in zoodanig geval de magtiging tot toelating van den voorgedragen perfoon, ook zonder gehouden vergelijkend examen, kan verleenen.

En daar het de Districts-Schoolopzieners zijn, die daaromtrent aan de Schoolcommissien den weg kunnen aanwijzen, deze dus in de eerste plaats zich tot die Schoolopzieners behooren te wenden.

Terwijl de Minister dit gemeenschappelijk beraad met des te meer aandrang verlangt, omdat het Departement van Binnenlandsche Zaken in gelijken geest instructien aan de Gouverneurs der provincien en aan de Districts-Schoolopzieners zal afzenden, en zich heeft bereid verklaard, om van zijne zijde de invoering en toepassing dezer nuttige bepalingen, zoo veel mogelijk aan de Godsdienstige Israëlitische Schoolcommissien gemakkelijk te maken, en alzo de volledige uitvoering van 's Konings voormeld besluit van den 10den Mei 1817 tragsgewijze te verzekeren.

En zal affchrift dezer worden gezonden aan de Hoofdcommissie voornoemd tot informatie en aan de respectieve Israëlitische Schoolcommissien voormeld tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 27sten Julij 1837.

De Minister van Staat voornoemd,

Bij deszelfs afwezigheid,

De Secretaris en Adviseur,

(Get.) JANSSEN.

VERORDENINGEN WEGENS DE KERKBESTUREN
BIJ DE R. KATH. GEMEENTEN.

BESLUIT van den 5den Mei 1838, houdende vaststelling van een Reglement op het verleenen van pensioenen, ten laste van den Staat, aan Roomsch Katholijke Geestelijken, wegens verrigte Kerkelijke diensten (*).

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien Onze besluiten van den 21sten Augustus 1816, n°. 77 en 10den December 1817, n°. 75, houdende voorloopige bepalingen omtrent het verleenen van pensioen aan Roomsch Katholijke dienstdoende Geestelijken, welke, wegens ouderdom of lichaamsgebreken, op *het emeritaat* mogten aanspraak maken;

Gelet op Onze besluiten van den 21sten Januarij 1836, n°. 96 en 97 (*Staatsblad* n°. 10), houdende verordeningen op het stuk der pensioenen in het algemeen, en waarbij tevens is ingevoerd een algemeen Burgerlijk pensioenfonds;

Gezien de voordragt van Onzen Directeur - Generaal voor de Zaken van de Roomsch Katholijke Eeredienst, van den 26sten Mei 1836, n°. 12/1197, daarbij aan Onze bekrachtiging onderwerpende een Reglement op het verleenen van pensioenen voor Kerkelijke dienst aan Roomsch Katholijke Geestelijken;

(* Behoorende tot D. V, bladz. 504.

678 VERORD. WEGENS DE KERKBESTUREN

Gezien de rapporten van Onzen Minister van Financien en van Onzen Directeur-Generaal voornoemd, van den 30sten Augustus 1836, n°. 54/2158 R. U., 6den October 1836, n°. 8/2387, 4den November 1836, n°. 34/2789 R. U., en 17den Augustus 1837, n°. 9/1948;

Den Raad van State gehoord;

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Financien, van den 6den Januarij 11., n°. 59/42 R. U.;

Gelet op de door Ons, bij rescript van den 17den daaraanvolgende, n°. 66, gedane verklaring: „ dat de Geestelijken en „ Kerkelijke personen, bij de verschillende Godsdienstige gezindheden, niet zijn noch moeten worden begrepen in het „ algemeen Burgerlijk pensioenfonds, daargesteld bij Ons besluit van den 21sten Januarij 1836, n°. 97, en dat er almede „ geene termen bestaan om hen, tot de oprigting van een ge- „ lijkfoortig bijzonder fonds, aan eene korting op hunne in- „ komsten te onderwerpen;”

Gezien het nader rapport van Onzen Directeur-Generaal voor de Zaken van de Roomsche Katholieke Eeredienst, van den 8sten Februarij 11., n°. 7/327;

Willende, voor zoo veel de Roomsche Katholieke Geestelijken betreft, de vereischte bepalingen daarstellen, ten einde de toepassing te regelen van het eerste artikel, § c van Ons besluit van den 21sten Januarij 1836, n°. 96 (*Staatsblad* n°. 10), houdende, dat op den Staat de verplichting blijft berusten, om naar billijkheid te zorgen voor zoodanige Geestelijken of Kerkelijke personen, welke bij art. 194 der Grondwet kunnen bedoeld zijn;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Ter vervanging van Onze, in den hoofde dezes vermelde, besluiten van den 21sten Augustus 1816, n°. 77, en 10den December 1817, n°. 75, voor het vervolg vast te stellen, gelijk geschiedt bij deze, het hiervolgende gevoegde Reglement

op het verleenen van pensioenen, ten laste van den Staat, aan Roomsch Katholijke Geestelijken, wegens verrigte Kerkelijke dienst.

Art. 2.

De bepalingen, in het genoemde Reglement vervat, zullen niet terugwerken, en in geen geval aanleiding geven tot eenige verandering, vermeerdering of vermindering van Kerkelijke pensioenen, bereids ten laste van den Staat aan Roomsch Katholijke Geestelijken verleend.

Onze Minister van Financien en Onze Directeur - Generaal voor de Zaken van de Roomsch Katholijke Eeredienst zijn, voor zoo veel ieder aangaat, belast met de uitvoering dezes, waarvan, tot informatie, afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, aan Onzen Staatsraad, buitengewoon Commisfaris, bekleed met het opperste Burgerlijk gezag in de Provincie *Limburg*, aan Onzen Geheim - Referendaris voor de *Luxemburgsche* Zaken, aan den Raad van State, aan de Algemeene Rekenkamer en aan den Raad van Bestuur van het algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 5den Mei des jaars 1838, van Onze Regering het vijf en twintigste.

WILLEM.

Van wege den Koning,

VAN DOORN.

Uitgegeven den een en twintigsten Mei 1838.

De Secretaris van Staat,

VAN DOORN.

—

*REGLEMENT' op het verleenen van
pensioenen, ten laste van den Staat,
aan Roomsch Katholijke Geestelijken,
wegens verrigte Kerkelijke dienst.*

Art. 1.

De Roomsch Katholijke Geestelijken, binnen dit Rijk geplaatst, hebben aanspraak op pensioen, ten laste van den Staat, wanneer zij *veertig jaren* lang, na hunne wijding tot Priester, Kerkelijke dienst verrigt en den ouderdom van *vijf en zestig jaren* bereikt hebben.

Art. 2.

Zij, die den bij het vorige artikel gevorderden ouderdom niet bereikt hebben, of minder dan *veertig*, doch meer dan *tien jaren* in Kerkelijke dienst zijn geweest, zullen tot het verkrijgen van pensioen, ten laste van den Staat, in aanmerking komen, wanneer behoorlijk bewezen ziels- of lichaamsgebreken *hen volstrekt buiten staat stellen* om langer in Kerkelijke dienst te kunnen blijven.

Art. 3.

Minder dan *tien jaren* Kerkelijke dienst geeft, in geen geval, aanspraak op pensioen ten laste van den Staat.

Art. 4.

Door *Kerkelijke dienst* worden ten deze verstaan, werkelijk vervulde of waargenomen Geestelijke ambtsbetrekkingen of openbare Kerkelijke bedieningen, waartoe een Priester, door de bevoegde Kerkelijke overheid is benoemd of aangesteld geworden.

De enkele hoedanigheid van Priester geeft alzoo geene aanspraak op pensioen aan hem, die geene Geestelijke ambtsbetrekking heeft bekleed, noch in eenige openbare Kerkelijke bediening is geplaatst geweest.

Art. 5.

Kerkelijke dienst, door Nederlandsche Geestelijken, buiten het grondgebied van den Staat verrigt, geeft geene aanspraak op pensioen.

Kerkelijke dienstdienst, in 's Rijks overzeefche Bezittingen verkregen, komt, zoo min als het deswege uit de Koloniale kas te verleenen pensioen, bij de toepassing van het tegenwoordige Reglement in aanmerking.

Art. 6.

Andere dan Kerkelijke diensten, door eenen Geestelijken aan den Staat bewezen, zullen, voor zoo verre dezelve met pensioen kunnen vergolden worden, bij de berekening van zijnen dienstdienst in billijkheid kunnen worden goedgeaan.

Wanneer voor zoodanige diensten reeds pensioen is verleend, alsdan zal het bedrag daarvan in vermindering komen van dat, hetwelk over den gezamenlijken dienstdienst, berekend op den voet van dit Reglement, kan worden verkregen.

Art. 7.

Het pensioen van eenen Roomsche Katholijken Geestelijke, die *veertig jaren*, of daarboven, gediend heeft, wordt bepaald op *zes honderd gulden* (f 600).

Voor minderen dienstdienst zal het pensioen van hen, die in de termen van art. 2 vallen, berekend worden tegen *vijftien gulden* (f 15) per dienstjaar.

Art. 8.

De Koning behoudt zich voor, om, in bijzondere gevallen, aan zoodanige Geestelijken, welke eene hoogere Geestelijke ambtsbetrekking of openbare Kerkelijke bediening dan die van Pastoor hebben bekleed, naar gelang van de door hen bewezene diensten, een hooger pensioen te verleenen dan dat, waarop zij, volgens het vorige artikel, zouden kunnen aanspraak maken.

Art. 9.

Alle aanspraak op het verkrijgen van pensioen wegens Kerkelijke dienst gaat verloren, wanneer een Geestelijke, in stede van, ten gevolge van zijn verzoek of anderzins, *eervol* te zijn ontslagen, zijne ambtsbetrekking eigendunkelijk of willekeurig mogt verlaten, of wel, om redenen van wangedrag, van zijn ambt of bediening is moeten worden ontzet.

Art. 10.

De Geestelijken, welke vermeenen, naar aanleiding van dit Reglement, op pensioen te mogen aanspraak maken, zullen zich, ter verkrijging daarvan, bij een schriftelijk verzoek, tot den Koning behooren te wenden, en daarbij moeten overleggen:

- a. Een extract uit het register van den Burgerlijken stand, betreffende hunnen geboorte- of doopdag.
- b. Een' staat van dienst, naar een door den Directeur - Generaal voor de Zaken van de Roomsch Katholieke Eeredienst vast te stellen model ingerigt, en voor deugdelijk verklaard door de bevoegde Kerkelijke overheid, onder wier Geestelijk regtsgebied de belanghebbende zijne Kerkelijke dienst heeft verrigt.
- c. *Ingeval het pensioen op grond van ziels- of ligchaamsgebreken wordt verzocht*, eene, die gebreken bewijzende, behoorlijke verklaring van een praktiserend Geneesheer, door het Gemeentebestuur van des belanghebbenden woonplaats gelegaliseerd, mitsgaders een door de bevoegde Kerkelijke overheid afgegeven bewijs, dat de verzoeker *volstrekt buiten staat* is om langer eenige Kerkelijke dienst te verrigten.

De staat van dienst, hierboven in § b bedoeld, zal, ter gelegenheid van de behandeling van het verzoek om pensioen, bij het Departement voor de Zaken van de Roomsch Katholieke Eeredienst onderzocht en getoetst worden aan de registers van het personeel der in de respectieve Roomsch Katholieke Kerk-

districten, hier te Lande, werkelijk dienstdoende Geestelijken, zullende dezelve, daarmede overeenkomstig bevonden zijnde, van een, door den Directeur-Generaal van dat Departement, daarop te stellen *visa* worden voorzien, alvorens, nopens het verzoek, op de gebruikelijke wijze rapport aan den Koning wordt uitgebragt.

Art. 11.

Elk door den Koning, op den voet van dit Reglement te verleen penfioen, zal aanvang nemen met den dag, volgende op het kwartaal, waarin een Geestelijke uit de Kerkelijke dienst is ontslagen.

Art. 12.

Wanneer een gepenfioneerd Geestelijke weder in *gelijke* Kerkelijke dienstbetrekking wordt geplaatst, als waarvoor hem vroeger penfioen was toegekend, zal het penfioen gefchorst worden, te rekenen van den dag, waarop hij op nieuw in die betrekking is getreden.

Gelijke fchorfing zal plaats hebben, bijaldien een gepenfioneerde Geestelijke eene *andere* openbare, hetzij Kerkelijke of Burgerlijke, betrekking verkrijgt, en hem te dier zake, van wege het Rijk, de Provincie, de Burgerlijke of Kerkelijke gemeente, of eenige openbare instelling, een traktement of ander ambtsinkomen, *zes honderd gulden* (f 600) en daarboven in het jaar bedragende, toegelegd en betaald wordt.

Art. 13.

Ingeval het bij het vorige artikel bedoelde traktement of inkomen minder dan *zes honderd gulden* (f 600) in het jaar bedraagt, zal van het penfioen zoo veel worden gekort, als een en ander meer dan *zes honderd gulden* (f 600) opleveren; zulende echter eene bezoldiging of belooning, van niet meer dan *honderd gulden* (f 100) in het jaar, geene aanleiding geven tot korting op het penfioen.

Art. 14.

Zoodra de reden vervalt, waarom een penfioen, achtereenvolgens de twee voorgaande artikelen, gefchorst of aan eene kor-

ting onderworpen is, zal die schorsing of korting, op aanvraag van den belanghebbende, ophouden.

Indien de, gedurende de bedoelde schorsing of korting ver- rigte, Kerkelijke of andere dienst in de termen valt om met pensioen, ten laste van den Staat, te kunnen worden vergol- den, zal het den belanghebbende vrijstaan, om eene herziening van zijn pensioen aan den Koning te verzoeken, mits zijn nieuw verkregen diensttijd niet minder dan *één vol jaar* be- draagt, en hij niet reeds *het maximum* van pensioen, waarop zijne diensten aanspraak kunnen geven, is genietende.

Art. 15.

Zonder 's Konings toestemming zal een gepensioneerd Geeste- lijke zijn verkregen pensioen niet buiten het grondgebied van den Staat mogen verteren.

Ingeval de Koning, om bijzondere redenen, die toestemming mogt verleenen, zal daaraan steeds eene korting van *een vierde* gedeelte van het pensioen verbonden worden; zullende de Ge- pensioneerde in dat geval verplicht zijn, om, vóór deszelfs ver- trek, of vóór de eerst daarop volgende uitbetaling van pen- sioen, op eene authentieke wijze de verklaring af te leggen, van zijn domicilie binnen dit Rijk te willen behouden, met aanduiding tevens van de plaats, waar dit zijn zal.

Art. 16.

Het pensioen, overeenkomstig dit Reglement verkregen, ver- valt:

- a. Zoodra een Gepensioneerde, zonder 's Konings toestem- ming, zijne vaste woonplaats buiten het Rijk gevestigd heeft.
- b. Van het oogenblik dat hij ophoudt tot de Nederlandsche Roomsche Katholieke Geestelijkheid te behooren, of, buiten 's Konings bijzonder verlof, vreemde titels, waar- digheden en bedieningen, of ook eenig traktement of pensioen van eene vreemde Mogendheid aanneemt.
- c. Van den dag van het overlijden; — zullende, in dit

laatste geval, de betaling van het achterstallig pensioen, tot en met den sterfdag berekend, aan de erven of regtverkrigenden van eenen Gepensioneerden gefchieden.

Art. 17.

Pensioenen, welke gedurende *drie achtereenvolgende jaren* niet zijn ingevorderd of ontvangen, worden beschouwd verstorven te zijn.

Niettemin staat het den gepensioneerden Geestelijke vrij, de wederuitbetaling van zijn verstorven pensioen aan den Koning te verzoeken.

Ingeval zoodanig verzoek wordt ingewilligd, zal het pensioen eerst weder te rekenen van den dag, volgende op het kwartaal, waarin het verzoek is ingediend, kunnen worden betaalbaar gesteld, doch alle aanspraak op achterstallige termijnen verloren blijven.

Art. 18.

Erfgenamen of regtverkrigenden van overledene gepensioneerde Geestelijken zullen, *binnen drie jaren* na betaalbaarstelling van elken termijn, de kwijting van het verschuldigd gebleven pensioen moeten vorderen, doch in geen geval kunnen toegelaten worden tot het verkrijgen van nabetaling wegens een pensioen, hetwelk, ingevolge de bepaling bij het vorige artikel gemaakt, als verstorven moet worden beschouwd.

Art. 19.

Het is den Koning voorbehouden, om, in bijzondere gevallen, uitzonderingen op de bepalingen, in dit Reglement bevat, bij wijze van billijkheid of gunst te kunnen verleen.

Behoort bij 's Konings besluit van den 5den Mei 1838 (*Staatsblad* n°. 14).

Mij bekend,

De Secretaris van Staat,

VAN DOORN.

VERORDENINGEN WEGENS DE HERVORMDE
KERKEN IN INDIEN.

---

*KONINKLIJK BESLUIT van den 11den
December 1833, n°. 88, houdende
nadere bepalingen aangaande de Ker-
kelijke aangelegenheden van de Chris-
telijke Gemeenten in de Oostindische
bezittingen (*).*

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods*, KON-
ING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende overgaan tot het daarstellen van nadere bepalingen aangaande de Kerkelijke aangelegenheden van de Christelijke gemeenten, in de Nederlandfche Oostindifche bezittingen gevestigd ;

Gezien het rapport van Onzen Minister van Kolonien, van den 23ften Mei 1835, n°. 37, en de daarbij overgelegde misfives van het Indifch Bestuur, van den 27ften Maart 1834, n°. 108, en bijlagen ;

Gezien de misfives van Onzen Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken der Hervormde Kerk enz., van den 21ften Maart 1835, n°. 16, en van den Directeur-Generaal voor de Zaken van de Roomsche Katholieke Eeredienst, van den 7den Januarij te voren, n°. 29/67 ;

(*) Dit en het volgend stuk behooren bij de Indifche Kerkelijke Zaken van Deel V.

VERORD. WEG. DE HERV. KERKEN IN INDIEN, 687

Den Raad van State gehoord (advies van den 23sten Junij 1835, n°. 5);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Kolonien, van den 19den September 11., n°. 2;

Den Raad van State andermaal gehoord (advies van den 9den November 11., n°. 7);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Kolonien, van den 28sten November 11., n°. 15, en de daarbij overgelegde misfive van Onzen Minister van Staat voornoemd, van den 24sten te voren, n°. 1;

Hebben besloten en besluiten, als regel en rigtfoer voor het vervolg vast te stellen:

Art. 1.

De Protestanten in Nederlands Indie zullen voortaan maar één Kerkgenootschap vormen.

Zullende, dienvolgens, de Hervormde en Lutherfche gemeenten te *Batavia* worden vereenigd, ten ware tegen dezen maatregel, bij het Indisch Bestuur, door de betrokkene Kerkgenootschappen of door één derzelven, zoodanige bezwaren mogten worden ingebragt, als dat Bestuur raadzaam zoude oordeelen aan Ons te onderwerpen, vóór en aler tot de bedoelde vereeniging mogt worden overgegaan.

Art. 2.

De geordende Leeraars bij dat Kerkgenootschap zullen, naar gelang van omstandigheden, zijn Predikanten van de *eerste*, *tweede* of *derde* klasfe.

Van de *eerste* klasfe zullen er in bediening zijn *zeven*;

Van de *tweede* insgelijks *zeven*;

Van de *derde*, *twee*.

Art. 3.

Het geheele getal der Predikanten, dienvolgens, zullende bestaan uit *zestien*, zal hetzelfde, behoudens de verschikkingen,

welke veranderde omstandigheden in het vervolg mogten voorderen, zijn verdeeld en geplaatst als volgt:

Vier Predikanten, van de *eerste* klasse, te *Batavia*, te weten: *een* voor de Maleische en *drie* voor de Hollandfche taal, waaronder *een*, die steeds uit de Leeraars van het Evangelisch Luthersch Kerkgenootfchap in de Nederlanden zal moeten genomen worden..... 4

Een Predikant van de *eerste* en *een* van de *tweede* klasse, te *Samarang* met *Souracarta*..... 2

Een van de *eerste* en *een* van de *tweede* klasse, te *Sourabaija* met *Sumanap*..... 2

Een van de *eerste* en *een* van de *tweede* klasse, te *Amboina*..... 2

Een van de *tweede* klasse, op *Banda*..... 1

Een van de *tweede* klasse, te *Ternute* met *Menado*... 1

Een van de *tweede* klasse, te *Macasar*..... 1

Een van de *tweede* klasse, te *Padang*.... 1

Voorts *twee* van de *derde* klasse, aan welke geene vaste standplaats zal zijn aangewezen, en die, tot tijdelijke hulp van vaste Leeraars, of naar plaatsen, alwaar zich geene vaste Leeraars bevinden, of bij belangrijke verzamelingen van troepen, voor langeren of korteren tijd zullen worden afgezonden, en dus voornamelijk tot reizen zullen zijn bestemd..... 2

Te zamen..... 16

Zullende de Protestantfche dienst, op *Timor* en *Riouw*, steeds aan de zorg van Zendelingen toebetrouwd blijven.

Art. 4.

Aan de Predikanten der *eerste* klasse zal worden toegekend eene bezoldiging van ten hoogste *vijf honderd gulden* per maand, en aan die van de *tweede* en *derde* klasse van ten hoogste *vier honderd gulden* in de maand, ter nadere regeling van het In-

disch Bestuur, in te gaan met den dag, waarop zij hun beroep in Indie zullen aanvaarden.

Art. 5.

Die van de *eerste* en *tweede* klasse zullen daarenboven genieten vrije woning, of, tot schadeloosstelling daarvoor, eene som 's maands, niet te bovengaande die van *honderd twintig gulden*, te *Batavia*, van *honderd gulden* te *Samarang* en *Sourabaija*, en van *zestig gulden* op de overige standplaatsen, ter nadere bepaling van het Indisch Bestuur, in te gaan als voren, terwijl zij bovendien, in de gevallen bij art. 10 en 11 van Ons besluit van den 5den October 1828, n°. 205, vermeld, op de daarbij vastgestelde traktementsverhooging zullen aanspraak hebben.

Art. 6.

Aan de Predikanten in werkelijke functie, zowel als aan degenen, welke door Ons zullen worden benoemd, om naar Indie te vertrekken, ten einde aldaar in bediening te worden gesteld, wordt voorts, zonder onderscheid, naar gelang dat zij *al* of *niet* gehuwd zijn, en naarmate van het getal van derzelver kinderen, benevens van de verdere omstandigheden, bij de artikelen 1, 4 tot 9 ingesloten, en 12 tot 17 ingesloten, van het Ons bovengemeld besluit van den 5den October 1828, n°. 205, opgenoemd, respectievelijk naar gelang van de omstandigheden, verzekerd het genot, de schadeloosstelling of begiftiging, bij die artikelen in onderscheiden gevallen bepaald.

Art. 7.

Er zal, voor zoo verre daartegen geene gewigtige consideratiën bij het Indisch Bestuur bestaan mogten, welke in dat geval aan Ons zullen moeten worden onderworpen, een hooger Kerkbestuur over de onderscheiden Protestantische gemeenten in Indie worden daargesteld, hetgeen zal zijn gevestigd te *Batavia*, geplaatst onder den invloed van het Indisch Bestuur, en in verband staande met de hier te Lande gevestigde Commissie tot de Zaken der Protestantische Kerken in Indie.

Hetzelve zal gesteld zijn onder de leiding van een daartoe benoemd Lid van het Indisch Bestuur, als President, en van

eenen der Predikanten te *Batavia*, als Vice-President, en voorts tot Leden of *Asfesooren* hebben de andere Predikanten van *Batavia* en drie *Notabelen* of Ouderlingen, genomen uit de Kerkeraden van de gemeente dier hoofdstad.

De nadere bepalingen omtrent de magt en werkzaamheden van dat hooger Kerkbestuur, zoowel als de instructien van hetzelfde vast te stellen, zullen door Onzen Minister van Kolonien, na raadpleging met het Departement voor de Zaken van de Hervormde Kerk en het Indisch Bestuur, in tijd en wijle aan Ons voorgedragen worden.

Zoo lang die niet door Ons bepaaldelijk zullen zijn vastgesteld, zal alles, ten dezen opzigte, op den thans bestaanden voet blijven voortgaan.

Art. 8.

De Geestelijken bij de Roomsche Katholieke gemeenten zullen, naar gelang van omstandigheden, zijn van de *eerste*, *tweede* of *derde* klasfe.

Van de *eerste* klasfe zullen er in bediening zijn *drie*, die den naam van *Pastors* zullen dragen, van de *tweede* klasfe *een*, met den naam van *Onderpastoor*, en van de *derde* klasfe *twee*, die *Kapellaans* zullen genoemd worden, te weten:

Te <i>Batavia</i> , <i>een Pastoor</i> en <i>een Onderpastoor</i>	2
Te <i>Samarang</i> , <i>een Pastoor</i>	1
Te <i>Sourabaija</i> , <i>een Pastoor</i>	1

En voorts *twee Kapellaans*, om, hetzij tot hulp der Pastoren van de vaste standplaats, hetzij daar, alwaar geene vaste Pastors zijn gevestigd, of bij belangrijke verzamelingen van troepen, naar gelang van omstandigheden, en ter nadere bepaling van het Indisch Bestuur, voor langeren of korteren tijd, te worden bestemd.....

Te zamen.....	6

Behoudende Wij Ons voor om, in tijd en wijle, wanneer het Indisch Bestuur daaromtrent bepaaldelijk van confideratien

en advies zal hebben gediend, in overweging te nemen, of, en in hoeverre, het mogt noodig zijn, om het voorloopig toegestane getal van de Kapellaans nog eenigzins te vermeerderen.

Art. 9.

Aan de Pasroors zal worden toegekend eene bezoldiging van ten hoogste *vijf honderd gulden* 's maands, en aan den Onderpastoor en de Kapellaans van ten hoogste *drie honderd vijftig gulden* 's maands, ter nadere bepaling van het Indisch Bestuur; in te gaan met den dag, waarop zij hun beroep in Indie zullen aanvaarden.

Art. 10.

De Pastoors en de Onderpastoors zullen daarenboven genieten vrije woning, of, tot schadeloosstelling daarvoor, eene som 's maands, niet te bovengaande die van *honderd twintig gulden* voor den Pastoor, en van *vijftig gulden* voor den Onderpastoor, te *Batavia*, en van *honderd gulden* voor de Pastoors te *Samarang* en *Sourabaija*, respectievelijk in te gaan als voren.

Art. 11.

De Pastoors en Onderpastoors zullen alverder, in de gevallen bij art. art. 10 en 11 van Ons bovenaangehaald besluit van den 5den October 1828, n°. 205, vermeld, op de daarbij toegezegde traktementsverhooging aanspraak hebben.

Art. 12.

Aan de Roomsch Katholieke Geestelijken in werkelijke functie, zoowel als aan degenen, die door Ons zullen zijn benoemd, om naar Indie te vertrekken, ten einde aldaar in bediening te worden gesteld, wordt voorts, zonder onderscheid, naar gelang van de gevallen en omstandigheden, bij de artikelen 1, 5, 9 en 12 tot en met 17, van Ons meergemeld besluit van den 5den October 1828, verzekerd het genot der schadeloosstelling of begiftiging, bij die artikelen in de onderscheiden gevallen respectievelijk bepaald.

Art. 13.

Aan de Leeraars of Geestelijken bij de onderscheiden gemeenten, zoowel Protestantische als Roomsch Katholieke, wordt steeds derzelver bepaalde standplaats of bestemming door het Indisch Bestuur aangewezen, in overeenstemming echter met de klasfe, waarin zij respectivelijk uit Nederland zullen zijn uitgezonden; zullende in allen gevalle diegenen, welke nu reeds in bediening zijn, bij voortdoring op het genot, verknocht aan de bediening, thans door hen uitgeoefend worden, *persoonlijk* aanspraak kunnen blijven maken.

Art. 14.

Alle vroegere bepalingen omtrent de Kerkelijke aangelegenheden in Oostindie, welke met dit Ons tegenwoordig besluit niet mogten in overeenstemming zijn, zullen worden gehouden voor vervallen, behoudens het bepaalde bij art. 7.

Art. 15.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de Zaken van de Hervormde Kerk enz., en aan den Directeur-Generaal voor de Zaken van de Roomsch Katholieke Eeredienst, ieder voor zoo veel hem aangaat, mitsgaders aan den Raad van State, tot informatie en narigt.

Gegeven te 's Gravenhage, enz.

EXTRACT-KONINKLIJK BESLUIT van den 5den October 1828, n°. 205, houdende bepalingen der financiële voordeelen, aan de Christen-Leeraars in Nederlandsch Oostindien, boven hunne traktementen en huishuur, toegestaan.

Art. 1.

Aan de Leeraren der onderscheidene Christelijke gezindheden, welke door Ons zullen worden benoemd, om naar *Oostindie* te vertrekken, ten einde aldaar, na verkregene aanstelling van het Indische Bestuur, bij de Christelijke gemeenten werkzaam te zijn, zal voortaan worden toegelegd :

- a.* Een provifioneel traktement van *honderd vijftig gulden* (f 150) 's maands, in te gaan met den dag, waarop het fchip, hetwelk hun naar *Batavia* zal overvoeren, zee zal kiezen, en te eindigen met dien, waarop zij in *Indie* zullen ontscheppen.
- b.* Eene gratificatie, ter bekostiging van derzelver uitrusting, ten bedrage van *duizend acht honderd gulden* (f 1800) ééns, mitsgaders een voorschot van *vier* maanden op het sub *a* vermelde traktement voor zich, en, bijaldien zij gehuwd zijn, en kinderen hebben, *twee* maanden voorschot voor de vrouw en *eene* maand voor ieder kind, hetwelk hun vergezellen zal; zullende deze voorschotten bij hunne komst in *Indie* worden verrekend; en
- c.* Vrij transport naar *Batavia* voor zich en hun gezin, met de gewone scheepsvoeding.

Art. 2 en 3 vervalt.

Art. 4.

Aan de zoodanige der Christen-Leeraren, welke gehuwd zijn, zal van den dag, waarop zij hun beroep in *Indie* zullen aanvaarden, daarenboven worden betaald *vijftig gulden* per maand, en *tien gulden* 's maands voor ieder kind, mits voor de zoons niet verder dan tot den ouderdom van vijftien jaren, en voor de dochters tot dat zij dien van achttien jaren zullen hebben bereikt of gehuwd zullen zijn.

Art. 5.

Aan de in *Oostindie* aankomende nieuwe Leeraren zal worden uitbetaald de helft van het traktement en de toelage, en zulks gerekend van den dag hunner ontschepping tot dien, waarop zij hun beroep zullen aanvaarden.

Art. 6.

Aan nieuwe in *Oostindie* aankomende Christen-Leeraren, gehuwd zijnde en kinderen hebbende, zal, als tegemoetkoming in de kosten, welke hunne vestiging zal veroorzaken, worden uitbetaald :

Negen honderd (900) gulden voor zich.

Vijftig (50) per cent van die som voor de vrouw.

Tien (10) per cent van die som voor een kind.

Zeventien (17) per cent van die som voor twee kinderen.

Drie en twintig (23) per cent van die som voor drie kinderen.

Acht en twintig (28) per cent van die som voor vier kinderen.

Twee en dertig (32) per cent van die som voor vijf kinderen.

Vijf en dertig (35) per cent van die som voor zes kinderen.

Zeven en dertig (37) per cent van die som voor zeven kinderen.

Acht en dertig (38) per cent van die som voor acht kinderen.

Art. 7.

Aan nieuwe in *Oostindie* aankomende Christen - Leeraren , vaders van huisgezinnen , waarvan de moeder overleden , of niet bij het gezin aanwezig is , zal ten bedoelden einde worden uitbetaald :

Negen honderd (900) *gulden* voor zich.

Twintig (20) per cent van die som voor *een* kind.

Vijf en dertig (35) per cent van die som voor *twee* kinderen.

Vijftig (50) per cent van die som voor *drie* kinderen.

Vijf en vijftig (55) per cent van die som voor *vier* kinderen.

Negen en vijftig (59) per cent van die som voor *vijf* kinderen.

Twee en zestig (62) per cent van die som voor *zes* kinderen.

Vier en zestig (64) per cent van die som voor *zeven* kinderen.

Vijf en zestig (65) per cent van die som voor *acht* kinderen.

Art. 8.

De bij de artikelen 5 en 6 bedoelde gratificaties zullen echter niet worden goedgegaan voor vrouwen , welke niet uit Nederland zijn medegekomen en voor kinderen , die op eenigerhande wijze bij het Gouvernement voor geld werkzaam zijn.

Art. 9.

Aan nieuwe in *Oostindie* aankomende Christen-Leeraren , welke ongehuwd zijn , zal mede , tot het einde in art. 6 vermeld , als gratificatie worden voldaan *zeven honderd vijftig gulden* (f 750) ééns.

Art. 10.

Aan de onderscheidene Christen - Leeraren in *Oostindie* zal worden verleend eene traktementsverhooging van *honderd vijftig gulden* (150) 's maands voor degenen , wier standplaats op *Java* is , en voor de overige van *honderd gulden* (100) 's maands ; alles na ommekomst van hunne eerste vijf jaren dienst , welke

dienst gerekend zal worden te zijn ingegaan met den dag, waarop zij hun beroep in *Indie* zullen hebben aanvaard.

Art. 11.

Na de verstrijking van een tweede vijftal dienstjaren zal aan dezelve Leeraren andermaal eene verhooging van traktement, van *honderd vijftig gulden* (f 150) of *honderd gulden* (f 100) 's maands, worden toegekend, zonder meer.

Art. 12.

Wanneer een Christen-Leeraar de Oostindische Kerk ten minste tien jaren getrouw zal hebben gediend, te rekenen van den dag, waarop hij tot het doen der reize naar *Batavia* zal zijn in zee gezeild, en hij alsdan verlangt, naar het Vaderland terug te keeren, zal hem zulks vrijstaan, onder genot van een pensioen en van eenen vrijen overtocht voor zich en zijn gezin.

Art. 13.

Het voorschreven pensioen zal berekend worden naar den maatstaf van *een honderd gulden* voor elk jaar Indische dienst, voor gehuwden of weduwenaren met onverzorgde kinderen, en van *tachtig gulden* voor elk jaar Indische dienst, voor ongehuwden of weduwenaren, die geene kinderen tot hun last hebben.

Doch zal hetzelfde in geen geval de som van *drie duizend gulden* (f 3000) 's jaars mogen overschrijden.

Art. 14.

Deze pensioenen zullen gerekend worden in te gaan met den dag, op welken de bediening wordt nedergelegd, en zal daarop, bij vertrek naar het Vaderland, een voorschot van vier maanden worden uitbetaald.

Art. 15.

Zoodanige Christen-Leeraren, welke, vóór hun vertrek naar *Indie*, in *Nederland* hebben gediend, zullen zich na hunne terugkomst kunnen aanmelden, ter bekoming van zoodanig

penfioen boven het Indifche, als waarop de Europefche dienft-
jaren hun aanspraak mogten geven.

Art. 16.

De Christen-Leeraren, in het Vaderland terug gekomen en
aldaar op nieuw aan eene Gemeente verbonden wordende, zul-
len, boven hun Indifch penfioen, kunnen genieten de voor-
deelen, aan die standplaats verknocht.

Art. 17.

Wanneer Christen-Leeraren, veertig jaren in Oostindie ge-
diend hebbende, aldaar mogten verkiezen te blijven, zullen zij,
na gedaan verzoek, verklaard worden *Emeritus salvo honore et
stipendio*.

Voor extract conform,

*De Secretaris en Adviseur bij het Departement
voor de Zaken der Hervormde Kerk enz.,*

(Geteekend) JANSSEN.

NIEUWE WET

OP HET

REGT VAN ZEGEL, VAN 1843 (*).

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut ! doen te weten :

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat het noodzakelijk is, ten gevolge van de invoering der nieuwe Burgerlijke wetgeving, de verschillende bestaande wettelijke verordeningen omtrent de belasting, welke onder den naam van regt van zegel geheven wordt, aan eene herziening te onderwerpen, en door eene algemeene Wet te doen vervangen ;

Willende tevens, zoo in het belang der ingezetenen als in dat van de schatkist, ten deze die verbeteringen daarstellen, waarvan de ondervinding de doelmatigheid heeft aangetoond ;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze :

EERSTE TITEL.

Algemeene bepalingen.

Art. 1.

Er zal, onder de benaming van regt van zegel, eene belasting geheven worden op het papier of perkement, dat gebruikt

---

(*) Behoorende bij D. VI, bladz. 257.

NIEUWE WET OP HET REGT VAN ZEGEL. 699

wordt voor alle geregtelijke en burgerlijke, hetzij administratieve, openbare of onderhandsche acten, voor alle geschriften, die in regten als bewijs kunnen overgelegd worden, en voor alle andere stukken, hierna opgenoemd.

Er bestaan geene uitzonderingen, dan die bij name in deze Wet zijn uitgedrukt.

Art. 2.

Deze belasting bestaat in :

- I. Het zegelregt, naar de oppervlakte van het papier;
- II. Het zegelregt voor de patenten, Buitenlandsche paspoorten en advertentien in de nieuwspapieren;
- III. Het zegelregt, geëvenredigd aan de fommen en geldswaarden;
- IV. Het zegelregt voor gedrukte stukken.

Alles op de wijze hierna omschreven.

Art. 3.

Het papier, van wege het Rijk uitgegeven, zal, behalve van het zegel, van een bijzonder merkteeken zijn voorzien.

De zegelstempel zal aan de bovenzijde van het papier worden afgedrukt.

Art. 4.

De afdruk van den zegelstempel mag, zoo min op de voorals keerzijde, door letters bedekt, of op eenige wijze onkenbaar gemaakt of beschadigd worden.

Alle acten en schrifturen, zonder onderscheid, moeten ter hoogte van, of onder den afdruk van den zegelstempel aangevangen en vervolgd worden.

Voor iedere overtreding van dit artikel is verbeurd eene boete van *vijf gulden* door een bijzonder perfoon, en van *tien gulden* door een' Ambtenaar, de overtreding in zijne betrekking begaan hebbende.

De vorenstaande bepalingen van dit artikel zijn niet toepasselijk op gedrukte stukken.

Art. 5.

Wanneer eenig stuk niet op het daarvoor bestemde, maar op een ander gezegeld papier van hetzelfde, of van een hooger regt, is gesteld, zal deswege geene boete verschuldigd zijn.

Art. 6.

Het is een ieder, die niet door of van wege het Departement van Financien daartoe aangesteld of gemagtigd is, verboden gezegeld papier te verkoopen of uit te geven.

Voor iedere overtreding van dit artikel is verbeurd eene boete van *vijf en zeventig gulden*, onverminderd de verbeurdverklaring van het gezegeld papier, bij den overtreder gevonden wordende, indien hij niet bewijzen kan, hetzelve bij eenen Ontvanger der registratie of van het zegel te hebben aangekocht.

Art. 7.

Een gezegeld papier, hetwelk reeds tot eenige acte, geschrift of drukwerk gebruikt is, al ware die acte, dat geschrift of drukwerk ook doorgehaald of op eenige andere wijze vernietigd, mag niet tot enig ander geschrift of drukwerk gebezigd worden.

Ingeval van overtreding wordt alles, wat op zoodanig gezegeld papier is geschreven of gedrukt, met betrekking tot deze Wet, beschouwd op ongezegeld papier gesteld te zijn.

Echter kunnen achter elkander of op hetzelfde gezegeld papier geschreven worden:

- a. Alle acten en geschriften, welke, overeenkomstig de bepalingen der bestaande wetten, in registers of achter of naast elkander geschreven worden;
- b. Boedelbeschrijvingen, procesfen-verbaal en verdere acten, welke niet in ééne zitting kunnen worden voltooid, daaronder begrepen de vordering tot ontzegeling en de procesfen-verbaal van herkenning en opheffing van zegels;

- c. De verschillende certificaten of verklaringen van oorsprong van Inlandsche fabrikaten ;
- d. De nittrekfels uit acten van , of certificaten betrekkelijk tot huwelijksafkondigingen , bestemd om op denzelfden dag te worden aangeplakt ;
- e. De onderscheidene quitantien voor de , in mindering van eene en dezelfde schuldvordering , of van eenen en denzelfden huur- of pachttermijn , ontvangen sommen.

Voorts kunnen worden gesteld :

- 1°. De conclusien van het Openbaar Ministerie , alsmede de regterlijke beschikkingen en vonnissen , op de daartoe betrekkelijke requesten ;
- 2°. De legalisatien van handteekeningen en de bekrachtigingen van acten , op de acten en stukken , welke daartoe betrekking hebben , en , in het algemeen , de vermelding van formaliteiten , op de stukken , welke die formaliteiten hebben ondergaan ,
- 3°. De quitantien , endosfementen , acceptatien , avals en verlengingen van den termijn van betaling , op bodemerijen en wisselbrieven , en op orderbriefjes of promessen aan order , assignatien en ander papier aan toonder ; — voorts , de quitantien op de procesfen-verbaal van koop en verkoop , en op de acten van schuldbekentenis ;
- 4°. De acten van insinuatie of beteekening , met of zonder bevel , op het vonnis of stuk , waarvan kopij gelaten wordt ; zoo mede de vermelding van de beteekening van protesten , op de acten van protest ;
- 5°. De procesfen-verbaal van veiling , verkooping , verpachting , verhuuring , toewijzing of aanbesteding , op de memorien van voorwaarden of lasten ;
- 6°. Die van opbieding of prijsverhooging en die van herveiling ten schade eens nalatigen koopers , op de procesfen-verbaal van veiling , van voorloopige toewijzing of van verkoop ;

- 7°. De verklaringen van lastgeving, op de acten van verkoop, tot welke dezelve betrekkelijk zijn;
- 8°. De verklaringen van geregtigheid ten behoeve van schuldeischers van den Staat, alsmede de quitantien en endosfementen, op de mandaten, ordonnantien van betaling of betaalsrollen;
- 9°. De aantekening of vermelding van het afleggen van eenen ambts-eed, op de acten van aanstelling;
- 10°. De bevestiging onder eede van procesfen-verbaal, ambts-halve opgemaakt, op die procesfen-verbaal;
- 11°. De verklaringen, dat schepen binnen dit Rijk zijn gebouwd, op bijlbrieven;
- 12°. De quitantien wegens inlage of premie, op de polisfen van verzekering of bewijzen van verwaarborging;
- 13°. De acten van verandering van onderpand, op de acten van beleening, mits de laatste geregistreerd zijn;
- 14°. Het receptis of bewijs van ontvangst op de stukken, die in regten worden overgelegd;
- 15°. De acten van herroeping van volmagt of van uiterste wilsbeschikking, op de acten, welke worden herroepen.

Art. 8.

Het is verboden, aan Regters, Scheidsmannen, Departementen van algemeen bestuur, Besturen van provincien, steden en gemeenten, of andere openbare Collegien, gestichten of instellingen, hoe ook genaamd, vonnis te wijzen, regt te doen, te besluiten, of handteekeningen te legaliseren, op eenig stuk, hetzij binnen 's Lands, hetzij buiten 's Lands, of in de Overzeefche bezittingen van het Rijk opgemaakt, dat niet van behoorlijk zegel, volgens de Wet, is voorzien, of waarvoor het zegelregt niet is voldaan, ten ware hetzelfde uitdrukkelijk van het regt zij vrijgesteld, of wel van het bewijs van registratie zij voorzien.

Het is wijders aan Regters, Scheidsmannen, Deskundigen, Notarissen, Procureurs, Deurwaarders, Griffiers van den Hoo- gen Raad, van Hoven, Regtbanken en Kantongeregten, Griffiers van Provinciale Staten, Secretarissen-Generaal, Griffiers en Secretarissen van Ministeriële Departementen of Collegien van algemeen bestuur, Stedelijke of Gemeentebesturen, van Hooge en andere Heemraadschappen, Dijk- en Polderbesturen, Wateringen en Waterschappen, en aan alle andere Ambtenaren, be- voegd om acten te verlijden of exploiten te doen, verboden, krachtens of ten gevolge van eenig stuk, hetzij binnen 's Lands, hetzij buiten 's Lands, of in de Overzeesche bezittingen van het Rijk opgemaakt, hetwelk niet van behoorlijk zegel, vol- gens de Wet, is voorzien, of waarvoor het zegelregt niet is voldaan, ten ware hetzelve uitdrukkelijk van het regt zij vrij- gesteld, of wel van het bewijs van registratie zij voorzien, eenige acte op te maken, hetzelve aan hunne minuten vast te hechten, daarvan grosfen, afschriften of uittreksels te geven, hetzelve, ten behoeve van den houder, in hunne acten te ver- melden, of daarop handteekeningen te legaliseren.

Hiervan zijn uitgezonderd :

- a. *Acten van protest, welke kunnen worden opgemaakt van wis- selbrieven of ander handelspapier, voor welke het verschul- digde zegelregt nog niet is voldaan;*
- b. *Scheidingen, voor zoo veel betreft de daarin, onder de ba- ten van den te verdeelen inboedel, voorkomende onderhand- sche en andere acten en stukken; voorts, boedelbeschrijvin- gen, mitsgaders procesfen-verbaal van ver- en ontzegeling, waarin kunnen worden aangehaald ongezegelde of niet be- hoorlijk gezegelde stukken, welke in boedels gevonden en be- schreven moeten worden;*
- c. *Zoodanige andere acten van Notarissen, nevens welke, bij derzelve registratie, gelijktijdig worden overgelegd de stuk- ken, voor welke het verschuldigde zegelregt niet is voldaan, waaruit in die acten is gehandeld, of waarvan afschriften of uittreksels zijn opgemaakt.*

Bijaldien van de bevoegdheid, hiervoor bij de letters a en c verleend, wordt gebruik gemaakt, zullen de Notaris-

sen, Griffiers of Deurwaarders, bij de registratie hunner acten, betalen de zegelregten en boeten, welke voor de vorenbedoelde acten en stukken verschuldigd zijn, behoudens verhaal op wien het behoort;

d. Bij olographische en geheime testamenten en de stukken, bedoeld bij de artikelen 982 en 983 van het Burgerlijk Wetboek, welke, met derzelver omslagen voorzien, in bewaring genomen, waarop de vereischte aantekeningen en acten van superscriptie geschreven, en die voorts in acten van teruggave vermeld, en eindelijk beschreven mogen worden, al mogten ook deze stukken niet van zegel zijn voorzien.

Bij de registratie van deze uiterste willen, of van de vorenbedoelde aantekeningen, acten van superscriptie of van beschrijving, zullen de verschuldigde zegelregten worden betaald.

Er is, voor iedere overtreding van dit artikel, door de voormelde Besturen, Collegien, Ambtenaren en verdere perfonen, verbeurd eene boete van vijftig gulden.

Zij zijn bovendien gehouden tot de betaling der regten en boeten, verschuldigd voor de stukken niet van behoortlijk zegel, volgens de Wet, voorzien, of waarvoor het zegelregt niet is voldaan, behoudens verhaal op wien het behoort.

Art. 9.

Het is iederen Regter of openbaren Ambtenaar verboden, een register, aan zegel onderhevig, te kanteekenen en te waarmerken, wanneer niet alle bladen van het register gezegeld zijn.

Voor iedere overtreding van dit artikel is verbeurd eene boete van twintig gulden.

Art. 10.

Voor alle huisfelijke papieren, brieven of zoodanige geschriften, welke, offchoon niet bij name onder de vrijstellingen begrepen, echter, volgens derzelver aard, aanvankelijk niet op gezegeld papier behoeften geschreven te worden, moet het zegelregt worden voldaan, alvorens dezelve in regten kunnen

worden overgelegd, of vóór dat daarvan authentieke afschriften of uittreksels afgegeven, of op eenige wijze, in een openbare acte, ten behoeve van den houder, daarvan worde gebruik gemaakt, behoudens de uitzonderingen, vermeld onder letter b en c van art. 8.

Voor iedere overtreding van dit artikel is door de Besturen, Collegien, Ambtenaren en verdere personen, bij art. 8 opgenoemd, verbeurd eene boete van *vijftig gulden*.

TWEEDE TITEL.

Van den aard der belasting.

EERSTE AFDEELING.

Van het zegelregt naar de oppervlakte van het papier.

Art. 11.

Van het naar de oppervlakte gezegeld papier, van wege het Rijk uitgegeven, zijn het regt, de benaming en grootte als volgt:

	Grootte van het papier, het vel opengeslagen.		
	Hoogte.	Breedte.	Oppervlakte.
	palmen.	palmen.	palmen.
N ^o . 1 van f 1.00 groot registerpapier..	4,520	5,700	25,76
„ 2 „ - 0.75 „ „ ..	3,857	5,010	19,32
„ 3 „ - 0.50 gewoon papier.....	3,220	4,000	12,88
„ 4 „ - 0.25 half vel gewoon pap..	3,220	2,000	6,44
„ 5 „ - 0.15 klein papier.....	2,500	1,700	4,25

Art. 12.

Aan het zegelregt, hierboven vermeld, is onderhevig: al het papier of perkement, gebruikt wordende voor minuten, brevetten, grosfen, expeditien of affchriften, kopijen, dubbelen en uittreksels van burgerlijke, geregtelijke, buitengeregtelijke, administrative en onderhandsche acten van arresten en vonnissen, zoo mede voor registers en boeken, verzoekschriften, zelfs in den vorm van memorien of brieven, memorien van aangifte voor het regt van successie en het regt van overgang, en eindelijk, in den uitgebreidsten zin, voor alle stukken en geschriften, welke eenigen titel, regt of voordeel opleveren, of tot eenig bewijs strekken.

Op de bepalingen van dit artikel zijn geene andere uitzonderingen, dan voor zoover betreft de acten, registers, stukken en geschriften, welke bij deze Wet van het regt geheel vrijgesteld zijn, of aan een ander zegelregt zijn onderworpen.

Art. 13.

Alle acten en geschriften, in het laatstvoorgaande artikel aangeduid, binnen dit Rijk opgemaakt, moeten, behoudens de in het volgende artikel toegestane uitzonderingen, worden gesteld op het gezegeld papier, van wege het Rijk uitgegeven.

Er mag echter geen kleiner gezegeld papier dan van 25 cents worden gebruikt voor:

- 1°. Acten, die door Notarissen in brevet of als oorspronkelijk stuk worden uitgegeven;
- 2°. Acten van Procureurs en exploiten van Deurwaarders;
- 3°. Onderhands geteekende, wederzijds verbindende, acten en geschriften, door of tusschen bijzondere personen of Ambtenaren in hun persoonlijk belang, zonder tusschenkomst van eenig openbaar Ambtenaar, opgemaakt, polissen van verzekering of bewijzen van verwaarborging daaronder niet begrepen; en kan het gezegeld papier van 15 cents slechts worden gebruikt voor:

- 1°. Eenzijdige onderhandsche acten en geschriften, zonder tusschenkomst van eenig openbaar Beambte opgemaakt;
- 2°. Verklaringen van geregtigheid, ten behoeve van schuldeischers van den Staat, en de attestatien *de vita*, benooidigd tot het ontvangen van lijfrenten, pensioenen of ridderfoldijen, ten laste van den Staat;
- 3°. Mandaten en ordonnantien van betaling en betaalsrollen;
- 4°. Quitantien wegens betaalde Rijks-, provinciale of plaatselijke belastingen, polder-, dijk-, molen- of fluisgelden.

Van alle andere stukken en geschriften, bij art. 12 bedoeld, moet het gezegeld papier worden gebruikt, opgenoemd onder n°. 1, 2 en 3 van art. 11.

Bij overtreding van dit artikel, door een' Ambtenaar in zijne betrekking begaan, is verbeurd eene boete van *vijf en twintig gulden*, en van *tien gulden* voor overtreding door een bijzonder persoon.

Art. 14.

Diegenen echter, welke zich van ander papier, dan dat van wege het Rijk uitgegeven, of wel van perkement willen bedienen, kunnen hetzelfde doen stempelen, alvorens daarvan gebruik te maken.

Bij het stempelen van dat papier of perkement zal alleen de oppervlakte van hetzelfde in aanmerking genomen worden, in diervoege, dat papier of perkement eene oppervlakte hebbende van 425 vierkante Nederlandsche duimen en minder, zal worden voorzien van een zegel van 15 cents; boven de 425 tot en met 644 vierkante Nederlandsche duimen, van een zegel van 25 cents; boven de 644 tot en met 1288 vierkante Nederlandsche duimen, van een zegel van 50 cents; boven 1288 tot en met 1932 vierkante Nederlandsche duimen, van een zegel van 75 cents; boven de 1932 tot en met 2576 vierkante Nederlandsche duimen, van een zegel van *een gulden*; en voorts, bij opklimming, van een zegel van 25 cents voor iedere, zelfs onvolledige, reeks van 644 vierkante Nederlandsche duimen.

Van de vergunning, in dit artikel verleend, kan, voor zover het papier betreft, geen gebruik worden gemaakt door de Griffiers van den Hoogen Raad, van Hoven, Regtbanken en Kantongeregtten, noch door Notarissen, Procureurs of Deurwaarders.

Art. 15.

De grosfen, expeditien of afschriften, kopijen, dubbelen en uittreksels van arresten en vonnissen, van acten van Regtbanken en Griffiers van den Hoogen Raad, van Hoven, Regtbanken en Kantongeregtten, van Scheidsmannen en van Notarissen, mogen niet meer bevatten, de bladzijden door elkander gerekend, dan:

39 regels van 17 lettergrepen, op elke bladzijde van het groot registerpapier;

33 regels van 15 lettergrepen, op elke bladzijde van het registerpapier;

27 regels van 12 lettergrepen, op elke bladzijde van het gewoon papier.

Voor iedere overtreding van dit artikel is verbeurd eene boete van *tien gulden* voor ieder stuk.

Art. 16.

Voor acten en geschriften, buiten 's Lands of in de Overzeesche bezittingen van het Rijk opgemaakt, andere dan die in de derde Afdeeling van dezen Titel opgenoemd, moet het zegelregt worden voldaan, alvorens daarvan, op de wijze bij art. 18 vermeld, eenig gebruik of melding kan worden gemaakt, behoudens echter de uitzondering, opgenoemd bij laatstgemeld artikel, onder de letters *b* en *c*.

TWEEDE AFDEELING.

Van het zegelregt op de patenten, Buitenlandsche paspoorten en advertentien in de nieuwspapieren.

Art. 17.

Van een bijzonder zegel, ongeacht de grootte van het daar.

toe te gebruiken papier, moeten vóór derzelve afgifte worden voorzien:

- 1°. Van een zegel van *vijf en twintig cents*, de patenten op neringen, bedrijven en scheepvaart, zoo mede derzelve affchriften, behoudens de vrijstelling, vermeld bij n°. 38, lett. A van art. 27;
- 2°. Van een zegel van *twee gulden vijftig cents*, de Buitenlandsche paspoorten voor één perfoon;
- 3°. Van een zegel van *vijf gulden*, de Buitenlandsche paspoorten voor twee of meerder perfonen.

Ingeval van overtreding is, door den met de uitgifte belaste Ambtenaar, eene boete van *vijf en twintig gulden* verbeurd, voor iedere acte of ieder stuk, ongezegeld of van ontoereikend zegel voorzien.

Art. 18.

Aan een zegelregt van *vijf en twintig cents* is onderhevig iedere advertentie, bekendmaking of aankondiging, geplaatst in een daartoe bestemd blad, of in eenig ander nieuwspapier of courant, binnen het Rijk gedrukt en uitgegeven wordende, en zulks voor elke plaatfing; alles behoudens de vrijstellingen, vermeld bij art. 27, onder lett. B.

Art. 19.

Vóór of op den vijftienden dag van iedere maand, zullen de Drukkers een exemplaar van elke der bij hen, gedurende de jongst afgelopen maand, gedrukte en uitgegevene couranten, nieuwspapieren, of dagbladen, aan het kantoor van den Ontvanger van het zegel of van de registratie, onder welks kring zij woonachtig zijn, overbrengen.

Die afdrukken zullen alle ten voormelden kantore moeten blijven berusten, en het zegelregt der advertentien, bekendmakingen en aankondigingen zal daarop dadelijk bij de aanbieding door de Drukkers worden voldaan, tegen ongezegelde quitantie, doch onder inhouding van het, voor die afdrukken zelven, overeenkomstig de bestaande wetten, betaalde zegelregt.

Voor al de te dier gelegenheid niet gevorderde of door ver-

keerde toepassing der Wet niet geheven regten, zullen de Drukkers niet verder worden bemoeijelikt, maar de Ontvangers jegens den Staat aansprakelijk zijn.

Indien, binnen den voormelden termijn, de dagbladen, nieuws-papieren en couranten ten kantore, hiervoren vermeld, niet allen zijn ingeleverd, verbeuren de Drukkers voor iederen dag verzuim *één gulden*, onverminderd het regt op de advertentien, bekendmakingen of aankondigingen verschuldigd.

DERDE AFDEELING.

Van het zegelregt, geëvenredigd aan de sommen en geldswaarden.

Art. 20.

Het papier, bestemd voor stukken aan evenredig zegelregt onderhevig, en van wege het Rijk uitgegeven, zal zijn gestempeld als volgt:

Het geringste zegel zal hebben eenen stempel van 15 cents, en het hoogste eenen stempel van *f* 20.

Wanneer het, volgens de Wet verschuldigde, zegelregt meer bedraagt dan *f* 20, zullen de Ontvangers van de betaling van dit meerdere doen blijken door quitantie of bijstempel, nevens den gewonen stempel te stellen.

Het regt zal opklimmen van 15 cents tot 25 cents, en voorts telkens met 25 cents, tot aan vijf gulden, en boven de *vijf gulden* telkens met 50 cents.

Het gezegeld papier, in deze Afdeeling behandeld, zal, van wege het Rijk, in groot en in klein formaat worden uitgegeven; het groot formaat zal hebben eene hoogte van 3 palmen, 2 duimen en 2 strepen en eene breedte van 4 palmen, en het klein formaat eene hoogte van 8 duimen, 8 strepen en 4 lijnen, en eene breedte van 2 palmen en 5 duimen.

Degenen, die zich willen bedienen van ander papier, dan dat van wege het Rijk uitgegeven, kunnen hetzelfde doen stem-pelen, alvorens daarvan gebruik te maken.

Aan het papier, in deze Afdeeling behandeld, zal ongezegeld papier mogen worden aangehecht, wanneer hetzelfde niet toereikend is voor het daarop te stellen geschrift.

Art. 21.

Aan het zegelregt, in deze Afdeeling behandeld, is onderhevig al het papier, gebruikt wordende voor de na te noemen acten en stukken, welke, voor zooverre zij binnen dit Rijk zijn opgemaakt, moeten worden gesteld op het gezegeld papier, van wege het Rijk uitgegeven, of op verzoek der belanghebbenden gestempeld.

Wanneer sommen of waarden, in de acten of stukken uitgedrukt, en waarvoor het regt verschuldigd is, minder bedragen dan de ronde sommen, hieronder bepaald, zal het volle regt voor die ronde sommen worden berekend.

De acten en stukken, onderhevig aan het zegelregt, geëvenredigd aan de sommen en geldswaarden, zijn de navolgende :

- 1°. Alle onderhandsche acten van verhuring, onderverhuring, huurvernieuwing, overdragt of wederafstand van huur van onroerende goederen, zoo mede al de dubbelen dier acten, zijn, behoudens de vrijstelling, vermeld onder no. 69, lett. A van art. 27, onderhevig aan een regt van *vijf en twintig cents voor iedere honderd gulden.*

Het bedrag, waarover het regt verschuldigd is, bestaat :

In den huurprijs, over den geheelen huurtijd berekend, wanneer deze op twee jaren of minder is bepaald, doch voor verhuringen voor een bepaalden tijd van meer dan twee jaren, in den huurprijs over de twee eerste jaren, met bijvoeging van de helft van den huurprijs voor den geheelen overigen huurtijd.

Bijaldien, voor één of meer jaren, een andere prijs mogt zijn bedongen, dan voor de overige, zal de jaarlijksche huurprijs gemiddeld worden, berekend over den geheelen huurtijd. De jaren ter keuze of opzegging van huurders of verhuurders staande, worden onder den huur-

tijd begrepen, voor zooverre niet mogt bedongen zijn, dat, bij het treden in dezelve, eene nieuwe acte van verhuring zal worden gemaakt.

Wanneer de verhuring voor het leven is, in tienmaal den jaarlijkfchen huurprijs; eindelijk, wanneer de huurtijd onbepaald is, in twintigmaal den jaarlijkfchen huurprijs.

Onder den huurprijs wordt verftaan de fom, door den huurder aan den verhuurder te betalen, benevens al de lasten, die de huurder voor zijne rekening neemt, ter ontlasting van den verhuurder.

Voor de verhuringen, waarvan de prijs *in natura* of voor een gedeelte der vruchten betaalbaar is gesteld, zal de berekening gefchieden op den voet, zoo als bij de bestaande wetten voor de registratie is bepaald.

Het regt wordt berekend over ronde fommen van *f* 100 tot aan een bedrag van *f* 2000, en boven de *f* 2000, over de ronde fommen van *f* 200.

Bij overtreding is, voor ieder ftuk, in dit nommer bedoeld, eene boete verbeurd ten beloope van *vijf ten honderd* van de fom, waarover het regt verschuldigd is, bijaldien het ftuk is ongezegeld; van welke fom echter, ingeval een ontoereikend zegel is gebruikt, voor de berekening der boete zal worden afgetrokken dat gedeelte, waarvoor het gebezigde zegel, naar den aard van het ftuk, had kunnen worden gebruikt.

Wanneer de voormelde ftukken buiten 's Lands of in de Overzeefche bezittingen van het Rijk zijn opgemaakt of verleeden, moet daarvan het zegelregt worden voldaan, alvorens van dezelve, op de wijze bij art. 8 vermeld, binnen het Rijk eenig gebruik of melding kan worden gemaakt, behoudens echter de uitzondering, opgenoemd bij laatstgemeld artikel, onder de letters b en c.

2°. Alle prima-, secunda-, tertia- en verdere wisselbrieven, orderbriefjes of promesfen aan order, assignatien, bank en ander papier aan toonder, en ander handelspapier

alsmede de duplicaten of kopijen van al deze stukken (behoudens de bepalingen van het volgend nummer, en de vrijstellingen, vermeld onder n°. 35, 48, 61 en 62 van art. 27, lett. A), zijn onderhevig aan het navolgend regt, te weten:

- a. Wanneer de stukken *binnen* het Rijk betaalbaar zijn, *vijs cents van iedere honderd gulden*;
- b. Wanneer de stukken *buiten* het Rijk betaalbaar zijn, *twee en een halve cent van iedere honderd gulden*.

Het regt wordt berekend over de som, in het stuk uitgedrukt, en wel:

In het geval, onder lett. *a* bedoeld, over ronde sommen van *f* 500 tot aan een bedrag van *f* 10,000, en boven de *f* 10,000 over ronde sommen van *f* 1000;

In het geval, onder lett. *b* bedoeld, over ronde sommen van *f* 1000 tot een bedrag van *f* 20,000, en boven de *f* 20,000 over ronde sommen van *f* 2000.

Echter zal het regt, in het eerste geval, voor sommen van *f* 300 of daar beneden, en, in het tweede geval, voor sommen van *f* 600 of daar beneden, slechts over die *f* 300 of *f* 600 worden berekend.

Wanneer de voormelde stukken buiten 's Lands of in de Overzeefche bezittingen van het Rijk zijn opgemaakt, of daaruit getrokken, moet daarvan het zegelregt worden voldaan (behoudens de vrijstelling, vermeld onder n°. 62 van art. 27, letter A), alvorens binnen het Rijk verhandeld, geaccepteerd, voor aval geteekend, geëndosfeerd, overgedragen, gequiteerd, betaald, of op eenige wijze met eene handteekening *in blanco* voorzien te worden.

Bij overtreding is, voor ieder stuk in dit nummer bedoeld, eene boete verbeurd ten beloope van *tien ten honderd* van de in het stuk uitgedrukte som, bijaldien het stuk is ongezegeld of het regt niet is voldaan; van welke som echter, ingeval een ontoereikend zegel is ge-

bruikt, voor de berekening der boete zal worden afgetrokken dat gedeelte, waarvoor het gebezigde zegel, naar den aard van het stuk, had kunnen worden gebruikt.

De voormelde boete moet gelijktijdig met de zegelregten worden voldaan, door dengenen, die de stukken aanbiedt, behoudens deszelfs verhaal op wien het behoort.

- 3°. De *certificaten nationale werkelijke schuld*, na de invoering dezer Wet door Kantoren van Administratie uit te geven, zijn onderhevig aan het navolgend regt, te weten:
- a. De certificaten 5 percents nationale werkelijke schuld, *twintig cents van iedere honderd gulden*;
  - b. De certificaten $2\frac{1}{2}$ percents nationale werkelijke schuld, *tien cents van iedere honderd gulden*.

Het regt wordt berekend over het kapitaal, in het stuk uitgedrukt, en wel, in het geval onder lett. *a* bedoeld, over ronde sommen van *f* 125 tot aan een bedrag van *f* 2500, en boven de *f* 2500 over ronde sommen van *f* 250; in het geval onder lett. *b* bedoeld, over ronde sommen van *f* 250 tot aan een bedrag van *f* 5000, en boven de *f* 5000 over ronde sommen van *f* 500.

De Directie van het Grootboek zal, na de uitvaardiging dezer Wet, geene certificaten viferen, welke niet van behoorlijk zegel zijn voorzien.

- 4°. Alle onderhandsche acten van beleening of in pandgeving of acten van verkoop, met regt van wederinkoop, van wisselbrieven of ander handelspapier, van effecten, obligatiën en koopmansgoederen, zoo mede de hernieuwingen derzelve, en eindelijk al de dubbelen dier acten, zijn onderhevig aan het navolgend regt, te weten:
- a. Wanneer het contract is aangegaan voor den tijd van ééne maand of korter, *een halve cent van iedere honderd gulden van de eerste f* 100,000, en *een vierde cent van iedere honderd gulden van het meerdere bedrag*;

- b.* Wanneer het contract is aangegaan voor den tijd van meer dan ééne maand, doch voor niet langer dan drie maanden, *een cent van iedere honderd gulden* van de eerste *f* 100,000, en *een halve cent van iedere honderd gulden* van het meerdere bedrag;
- c.* Wanneer het contract is aangegaan voor den tijd van meer dan drie maanden, *twee cents van iedere honderd gulden* van de eerste *f* 100,000, en *een cent van iedere henderd gulden* van het meerdere bedrag.

Het regt wordt berekend over de geleende fom, in het stuk uitgedrukt, en wel:

In het geval, onder lett. *a* bedoeld, over ronde sommen van *f* 5000 tot een bedrag van *f* 100,000, en boven de *f* 100,000 over ronde sommen van *f* 20,000;

In het geval, onder lett. *b* bedoeld, over ronde sommen van *f* 2500 tot aan een bedrag van *f* 50,000, boven de *f* 50,000 tot aan een bedrag van *f* 100,000, over ronde sommen van *f* 5000, en boven de *f* 100,000 over ronde sommen van *f* 10,000;

In het geval, onder lett. *c* bedoeld, over ronde sommen van *f* 1250 tot aan een bedrag van *f* 25,000, boven de *f* 25,000 tot aan een bedrag van *f* 100,000, over ronde sommen van *f* 2500, en boven de *f* 100,000 over ronde sommen van *f* 5000.

Bij overtreding is voor ieder stuk, in dit nommer bedoeld, eene boete verbeurd ten beloope van *één ten honderd* van de fom, waarover het regt verschuldigd is, bijaldien het is ongezegeld; van welke fom echter, ingeval een ontoereikend zegel is gebruikt, voor de berekening der boete zal worden afgetrokken dat gedeelte, waarvoor het gebezigde zegel, naar den aard van het stuk, had kunnen worden gebruikt.

Wanneer de voormelde stukken buiten 's Lands of in de Overzeefche bezittingen van het Rijk zijn opgemaakt of verleden, moet daarvan het zegelregt worden voldaan, alvorens van de-

zelve binnen het Rijk, op de wijze bij art. 8 vermeld, eenig gebruik of melding kan worden gemaakt, behoudens echter de uitzonderingen, opgenoemd bij laatstgenoemd artikel, onder de letters b en c.

5°. Alle schuldbrieven, certificaten, actien of bewijzen van aandeel, onder welke benaming ook, in geldleeningen, geldbeleggingen of renten, ten laste van vreemde Mogendheden, Staten, Vorsten, corporatien, provincien, steden, gemeenten, dijk- of polderbesturen, zedelijke lichamen, banken, reederijen, gestichten, genootschappen, vennootschappen of ondernemingen; in negotiatien, ten laste van bijzondere personen, buiten 's Lands woonachtig, en in negotiatien ten laste van ingezetenen dezes Rijks, doch gevestigd in of ten laste van goederen buiten 's Lands gelegen, — zijn onderhevig aan een regt van *dertig cents van iedere honderd gulden*, en zulks in de navolgende gevallen, te weten:

- a. Wanneer de negotiatie of geldleening binnen het Rijk is geopend;
- b. Wanneer de negotiatie of geldleening buiten 's Lands is geopend, maar de voorschreven effecten binnen het Rijk worden opgemaakt en uitgegeven;
- c. Wanneer de negotiatie of geldleening buiten 's Lands is geopend en de voorschreven effecten buiten het Rijk zijn opgemaakt, maar die stukken, na de invoering dezer Wet, binnen het Rijk, door negotiehuizen, Bankiers of andere daartoe gequalificeerde personen worden uitgegeven of in omloop gebragt, tevens in het Rijk de interesten betaalbaar of de hoofdfommen aflosbaar gesteld zijnde.

Aan hetzelfde regt zijn onderhevig de voorschreven effecten, welke, bij inwisseling of intrekking van anderen, of bij vernieuwing of verandering van schuld enz., hier te Lande worden uitgegeven of in omloop gebragt, om het even of de oorspronkelijke vóór of ná de invoering dezer Wet zijn opgemaakt of uitgegeven.

Het regt wordt berekend over het in het stuk uitgedrukte kapitaal, en wel: over ronde sommen van *f* 100 tot aan een bedrag van *f* 2000, en boven de *f* 2000 over ronde sommen van *f* 200.

Indien het kapitaal in eene andere specie dan de Nederlandsche is uitgedrukt, zal de verhouding tot den Nederlandschen gulden, voor de berekening van het regt, door het Departement van Financien worden geregeld naar den koers der muntspecien, gedurende de drie laatste maanden, vóór den dag der aanvraag tot regeling verlopen, en zulks volgens eene verklaring van daartoe bevoegde Makelaars.

Bijaldien het kapitaal niet is opgegeven, zal hetzelfde berekend worden op het twintigvoudig bedrag der uitgeloofde renten.

Bij overtreding is voor ieder stuk, in dit nommer bedoeld, eene boete verbeurd ten beloope van *vijf ten honderd* van de som, waarover het regt verschuldigd is, bijaldien het stuk is ongezegeld; van welke som echter, ingeval een ontoereikend zegel is gebruikt, voor de berekening der boete zal worden afgetrokken dat gedeelte, waarvoor het gebezigde zegel, naar den aard van het stuk, had kunnen worden gebruikt.

6°. Alle acten betrekkelijk de jacht en visfcherij uitgegeven wordende.

Het regt bedraagt *dertig cents van iedere gulden*, berekend over het bedrag der volgens de acte verschuldigde recognitieregten, en wordt geheven te gelijk met die regten.

VIERDE AFDEELING.

Van het zegelregt voor gedrukte stukken.

Art. 22.

Het zegelregt, voor de na te melden gedrukte stukken, wordt bepaald als volgt:

Voor één vel papier, eene oppervlakte hebbende van beneden de 15 vierkante Nederlandsche palmen, op ... f 0.01

Van 15 tot beneden de 20 vierkante Nederlandsche palmen, op ..... - 0.01 $\frac{1}{2}$

Van 20 tot beneden 25 vierkante Nederl. palmen.... - 0.02

” 25 ” 30 ” ” ” ..... - 0.02 $\frac{1}{2}$

” 30 ” 35 ” ” ” ..... - 0.03

” 35 ” 40 ” ” ” ..... - 0.03 $\frac{1}{2}$

” 40 ” 45 ” ” ” ..... - 0.04

En voorts, bij opklimming, telkens met verhooging van *een halven cent* voor iedere, zelfs onvolledige, reeks van *tien* Nederlandsche palmen.

Art. 25.

Aan het zegelregt, bij het laatst voorgaande artikel vastgesteld, zijn onderhevig de navolgende gedrukte, gegraveerde, gesteedrukte of op eenige andere wijze vervaardigde stukken, de geschrevene alleen uitgezonderd, te weten:

Alle dagbladen, couranten, nieuwspapieren, nieuwstijdingen, periodieke werken of tijdschriften, catalogusfen of notitien van boeken, kunstvoorwerpen, meubelen en andere goederen, prijs-couranten, prospectusfen, aankondigingen en berigten, uitgegeven, ter lezing gelegd, aangeplakt, rondgevent of verspreid, of op eenige andere wijze in omloop gebragt wordende, van welken aard, inhoud of bestemming ook, zelfs in den vorm van brieven of circulaires; en wijders alle adresfen van woning of woonplaats.

Alles behoudens de uitzonderingen, vermeld onder lett. *c* van art. 27.

De bijvoegfels of supplementen, zoo mede de in omloop gebragte proefbladen van al de opgemelde stukken, zijn aan hetzelfde zegelregt onderhevig.

Art. 24.

Het papier, voor bovengemelde drukwerken bestaande, moet zijn gestempeld, alvorens daarop, op welke wijze ook, mag worden gedrukt.

Hetzelve moet door de belanghebbenden daartoe worden aangeboden, en, na betaling der regten, worden voorzien van zoo vele stempels, naar het tarief bij art. 22 bepaald, als door hen verlangd wordt, zonder vooraf te worden versneden.

Er is verbeurd eene boete van *vijftig gulden* voor ieder ongezegeld afdruk of in omloop gebragt proefblad van de in het vorige artikel vermelde stukken.

Art. 25.

Wanneer, van de stukken in art. 23 opgenoemd, hetzij dezelve *al* of *niet* door de Drukkers of Uitgevers zijn gewaarmerkt, op de wijze bij art. 8 omschreven, in eenig arrest, vonnis of openbare acte is gebruik gemaakt, of wanneer zij daaraan zijn vastgehecht, worden dezelve daardoor aan geen ander of meerder zegelregt, dan dat bij art. 22 vastgesteld, onderworpen.

Art. 26.

Voor zooverre de stukken, in art. 23 opgenoemd, buiten 's Lands of in de Overzeesche bezittingen van het Rijk vervaardigd zijn, moeten dezelve, alvorens binnen het Rijk te worden uitgegeven, ter lezing gelegd, aangeplakt, rondgevent, verspreid of op eenige andere wijze in omloop gebragt, zijn voorzien van een zegel, ten bedrage als volgt:

Een vel, eene oppervlakte hebbende van beneden de 15 vierkante Nederlandsche palmen, met een zegel van $f\ 0.01\frac{1}{2}$;

Van 15 tot beneden de 25 vierkante Nederlandsche palmen, met een zegel van $f\ 0.03$;

Van 25 tot beneden de 35 vierkante Nederlandsche palmen, met een zegel van $f\ 0.04\frac{1}{2}$;

Van 35 tot beneden de 45 vierkante Nederlandsche palmen, met een zegel van $f\ 0.06$.

En voorts, bij opklimming, telkens met verhooging van *een en een halven cent* voor iedere, zelfs onvolledige, reeks van *twintig* vierkante Nederlandsche palmen.

Bij overtreding van dit artikel is verbeurd eene boete van *vijftig gulden* voor ieder stuk.

DERDE TITEL.

Van de vrijstellingen.

Art. 27.

A. Van het zegelregt zijn vrijgesteld :

- 1°. De minuten, afschriften en uittreksels van of uit alle besluiten en beschikkingen des Konings, welke niet aan bijzondere personen of aan Ambtenaren, in hun persoonlijk belang, worden uitgereikt, of bestemd zijn om aan openbare acten vastgehecht te worden; voorts de acten en verbalen der Staten-Generaal;
- 2°. De minuten, afschriften en uittreksels van of uit alle acten, besluiten en beschikkingen van Departementen van algemeen bestuur, welke niet aan bijzondere personen of aan Ambtenaren, in hun persoonlijk belang, worden uitgereikt, of bestemd zijn om aan openbare acten vastgehecht te worden;
- 3°. De minuten van acten, besluiten en beschikkingen van alle verdere openbare Besturen en instellingen, betrekkelijk zaken van orde en beheer, welke aan geene regten van registratie onderhevig zijn;
- 4°. De verzoekschriften of requesten van onvermogene personen, mits van het onvermogen dier personen door eene verklaring van het Bestuur hunner woonplaats blijke, en die verklaring aan het request worde gehecht;
- 5°. De op laatstgemelde requesten genomen besluiten en beschikkingen, onverschillig of dezelve *in originali*, bij afschrift of bij uittreksel aan de requestranten worden

- uitgereikt, wanneer daarin van de verklaring van onvermogen is melding gemaakt;
- 6°. De certificaten van onvermogen of bewijzen van armoede; mitsgaders de acten, welke, krachtens art. 6 der Wet van den 9den Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 20), door Notarissen voor onvermogenen worden opgemaakt;
- 7°. De certificaten en bewijzen van goed gedrag, door plaatselijke Besturen aan behoeftigen uitgereikt, mits, uit de stukken zelve, van het onvermogen, door eene verklaring van opgemelde Besturen, blijke; gelijk mede de bewijzen van vertrek uit of aankomst in eene gemeente, de uittreksels uit de registers van bevolking en van ingezetenen, door de plaatselijke Besturen aan alle personen, zonder onderscheid, afgegeven;
- 8°. De Binnenlandsche paspoorten en de aan onvermogende personen uitgereikte Buitenlandsche paspoorten, mits van het onvermogen dier personen, door eene verklaring van het Bestuur hunner woonplaats, blijke;
- 9°. Alle stukken, betrekkelijk de erkenning van natuurlijke kinderen, door personen, waarvan het onvermogen bewezen is door een getuigfschrift van het Bestuur hunner woonplaats;
- 10°. De acten en stukken, tot het aangaan van huwelijken vereischt, alsmede de acten van benoeming en beëdiging van voogden en toezierende voogden, van curators en toezierende curators, gelijk ook de acten en stukken betrekkelijk de verbetering van acten van den burgerlijken stand, mitsgaders de volmagten, om in zaken van voogdij de opgeroepene bloedverwanten te vertegenwoordigen, ingeval het onvermogen van de betrokkene personen blijkt uit een getuigfschrift van het Bestuur hunner woonplaats, mits op de acten en stukken van dat getuigfschrift worde melding gemaakt;
- 11°. De geheel afwijzende beschikkingen, genomen op alle requesten, zonder onderscheid, mitsgaders de beschik-

kingen, waarbij de belanghebbenden naar elders verwezen worden;

- 12°. De toestemmingen tot het aangaan van huwelijken, de aanstellingen, getuigfschriften, reis- en ontslag- of afscheidsbrieven, van Regeringswege verleend of uitgereikt wordende aan personen, beneden den rang van Officier, tot de Land- en Zeemagt behoorende. Alle stukken betrekkelijk de dienstnemingen, aanwervingen, afrekeningen van soldij, kleeding, enz. van personen beneden den rang van Officier.

De verlofpassen en reisbrieven aan alle personen, zonder onderscheid, tot de Land- en Zeemagt behoorende, uitgereikt wordende.

Alle declaraties en quitantien van Gemeentebesturen, wegens schuldvorderingen, waarvan het bedrag bij voorschot uit de kasfen der Gemeenten, ten behoeve van de Land- of Zeemagt, is betaald; mitsgaders alle voor de Land- of Zeemagt gedane uitschotten, die door het Rijk moeten terug betaald worden;

- 13°. De certificaten, van Regeringswege aan vrijwilligers voor de krijgfsdienst uit te reiken, de attesten of certificaten van voldoening aan de Nationale Militie; voorts de certificaten en bewijsstukken, welke bij de wetten op de Nationale Militie en Schutterij worden gevorderd, mitsgaders de daartoe betrekkelijke uittrekfels uit de registers van den burgerlijken stand, voor zoover uit die stukken zelfden, door eene daarop gestelde aanteekening van den Ambtenaar, met de uitgifte daarvan belast, blijkt, dat zij moeten dienen voor de dienst der Nationale Militie of Schutterij, en dat zij alzoo tot geen ander einde kunnen worden gebruikt.

Hieronder zijn niet begrepen de contracten met Plaatsvervangers en Nommervervisselaars aangegaan, noch de getuigfschriften en verdere acten, door dezen over te leggen;

- 14°. De acten van aanstelling, beëdiging en ontslag van niet

bezoldigde Officieren en Onderofficieren der Schutterij; de citatien en alle andere acten van vervolging tegen de leden der Schutterij, door de Schuttersraden uit te vaardigen; de vonnissen daarop volgende; de acten ter invordering der bij die vonnissen en bij de wetten op de Schutterij bepaalde boeten en kosten (de procesfen-verbaal van verkoop uitgezonderd); gelijk mede alle verdere acten en registers, het beheer der Schutterij betreffende;

15°. De journalen, ingevolge het voorschrift van het Wetboek van Koophandel, door Schippers gehouden wordende, alsmede de zeebrieven en Turksche paspoorten;

16°. De acten, procesfen-verbaal, arresten en vonnissen in criminele-, correctionnele- en politiezaken, mitsgaders al de stukken, arresten en vonnissen, in zake van vervolging voor de Militaire Hoven en Krijgsraden; de dagvaardingen van getuigen ter ontlasting van beschuldigen, in zaken van voormelden aard; de verklaringen van Geneeskundigen, in de gevallen van de artikelen 71, 175 en 178 van het Wetboek van Strafvordering overgelegd, en, in het algemeen, alle stukken, welke in strafzaken door onvermogenden worden overgelegd, mits van het onvermogen dier perfonen, door eene verklaring van het Bestuur hunner woonplaats, blijke;

17°. De bevelen tot voldoening van justitiekosten, uit derzelver aard voor onmiddellijke betaling vatbaar, in criminele-, correctionnele- en politiezaken, mitsgaders de daarop gefelde quitantien;

18°. De acten, vonnissen en alle andere stukken, betrekkelijk tot de losfing van in flavernij gevallen fchepelingen, mitsgaders tot de fchadeloosftelling, te dier zake verfchuldigd;

19°. De acten van decharge, wegens voorwerpen, welke ter Griffie berusten, in criminele-, correctionnele- en politiezaken gediend hebbende; mitsgaders de stukken, bedoeld in art. 592 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvor-

- dering, welke een gegijzelde voor schulden noodig heeft, om in het daarbij aangewezen geval uit de gijzeling te worden ontslagen, mits het onvermogen uit eene verklaring van het plaatselijk Bestuur blijkke;
- 20°. De registers, ter Griffien van de Kantongeregtten, Arrondissemens-regtbanken, Provinciale Hoven en den Hoogen Raad, ingevolge wettelijke voorschriften, aangehouden wordende, daaronder niet begrepen de audientiebladen, de repertoria en de registers van protest van Griffiers;
- 21°. De bewijzen, welke de Griffiers van den Hoogen Raad, de Hoven en Regtbanken afgeven wegens de ontvangst van acten, waarbij Regters worden gewraakt, en de verklaringen van laatstgemelden, houdende hunne berusting in de wraking, of hunne weigering, om zich van de kennismeming der zaak te onthouden;
- 22°. De minuten en afschriften van alle acten en stukken, welke, volgens de Wet, in debet worden geregistreerd;
- De stukken, welke in regtsgedingen, door tot het kosteloos procederen toegelaten partijen worden overgelegd, kunnen alleen dienen in het kosteloos gevoerde proces;
- 23°. De acten van vervolging en alle andere stukken (met uitzondering van de procesfen-verbaal van overtreding en van verkoop), zoo eischende als verwerende, ten onderwerp hebbende de invorderingen van 's Lands belastingen en alle andere sommen aan den Lande verschuldigd; van provinciale en plaatselijke belastingen, polder-, dijk-, molen- en sluisgelden en andere foortgelijke omslagen, alsmede de arresten en vonnissen daarop vallende; alles voor zoover het gevorderde bedrag de som van *dertig gulden* niet te boven gaat;
- 24°. De rekeningen en verantwoordingen van 's Rijks rekenplichtigen, en de boeken en registers, door deze en andere Rijks-ambtenaren, in hunne betrekking, gehouden wordende, uitgezonderd de dagregisters en de registers van in- en overschrijving der Hypotheekbewaarders;

- 25°. De minuten of originelen der rekeningen en verantwoordingen van Ontvangers, Gaarders of Rentmeesters van plaatselijke Besturen, openbare gestichten en instellingen, voor zoover die minuten, onder opgemelde Besturen, gestichten en instellingen blijven berusten, en niet strekken tot ontlasting van de rekenpligtigen;
- 26°. De ontvangregisters van plaatselijke belastingen, voor zoover dezelve, bij wijze van opcenten, op en te gelijk met 's Rijks accijnzen en andere Rijksmiddelen geheven worden, en voorts alle andere registers van plaatselijke Ontvangers, Rentmeesters, Gaarders en Pachtters van stedelijke of gemeentebelastingen, omslagen, regten en inkomsten, geene registers van ontvang zijnde;
- 27°. De registers of journalen tot de ontvangst van den Rijksaccijns, bij admodiatie en abonnement, door de Gemeente-ontvangers ingevorderd wordende, gelijk mede de deswege af te geven quitantien;
- 28°. De stedelijke registers van doorvoer en transport;
- 29°. De registers van openbare Autoriteiten, Besturen en Instellingen, waarin niet geschreven worden acten aan de registratie onderhevig;
- 30°. De registers van Kerkbesturen en van Besturen van gevangenisfen, die van Cipers, van Besturen van godshuizen en armeninrichtingen, ook die van ontvang en uitgaaf; voorts de registers van ondernemingen en veren, van middelen van vervoer te water en te lande; zoo mede de koopmansboeken, voorgescreven bij het Wetboek van Koophandel, gelijk ook die, welke door Kooplieden gehouden worden, ter voldoening aan de wetten op 's Rijks belastingen;
- 31°. De dagregisters of repertoriums van de Deurwaarders der directe belastingen;
- 32°. De registers van plaatselijke Policie, alsmede die van Herbergiers en Logementhouders, gehouden ter inschrijving van personen, welke zij huisvesting geven;

33°. De Grootboeken der Nationale schuld, de bewijzen van in- en afschrijving, alsmede de memorien, vereischt tot verrigtingen bij de Grootboeken; en eindelijk alle andere effecten en schuldbrieven ten laste van den Staat, mitsgaders de quitantien van den daarop betaalden interest;

Onder de stukken, in dit nommer bedoeld, zijn niet begrepen de certificaten, vermeld bij art. 21, n°. 3.

34°. De coupons of bewijzen van rentebetaling van obligatien, certificaten of aandeelen in openbare geldleeningen, zonder uitzondering, mitsgaders de dividendbewijzen van naamlooze Maatschappijen, en eindelijk de coupons, bij certificaten Nationale werkelijke schuld afgegeven wordende;

35°. De renverfalen, receptisfen en bankbiljetten, welke door de Directie der Nederlandsche bank, gedurende den loop van het octrooi, zullen worden uitgegeven, mitsgaders alle assignatien en quitantien op de Bank af te geven, zoo als ook de boeken, bij de Bank te houden;

36°. De verklaringen van geregtigheid, ten behoeve van schuldeifchers van den Staat afgegeven, wanneer de schuldvordering de som van *vijf en twintig gulden* niet te boven gaat, mits zulks uit die verklaringen blijke;

37°. De attestatien *de vita* tot ontvang van lijfrenten, pensioenen, gagementen en ridderfoldijen, ten laste van den Staat, alsmede de daarvoor afgegevene quitantien, wanneer het jaarlijksch bedrag de som van *drie honderd gulden* niet te boven gaat;

38°. De patenten, waarvan het regt, buiten de opcenten, minder bedraagt dan *zes gulden*;

39°. De acten van aanstelling, beëediging en ontslag van alle Ambtenaren, zoo mede van bedienden en leden van bijzondere Administratien of Commissien, geene bezoldiging of belooning, noch abonnement voor kantoorkosten genietende, mits zulks uit de stukken blijke; mitsgaders die van de leden van Armbesturen, Instellingen en Geflichten van Liefdadigheid, in hetzelfde geval verkeerende;

- 40°. De aanstellingen van Geestelijken van alle gezindheden, en van Onderwijzers van Lagere Scholen;
- 41°. De commissien, acten van aanstelling of agreeatie, zoo mede de eeds afleggingen van:
- a. Schatters van het slagvee, voor de hoedanigheid van buitengewoon Commies op de Rijksmiddelen;
  - b. Commiefen der directe belastingen, in hoedanigheid van tijdelijk buitengewone Opzieners der jagt en visfcherij;
  - c. Veldwachters der gemeenten ten platten lande, in hoedanigheid van buitengewone Opzieners der jagt en visfcherij;
  - d. Militairen, gebezigd als tijdelijke en buitengewone Commiefen, tot beteugeling van den sluikhandel op de grenzen;
  - e. Plaatselijke Beambten, in hoedanigheid van Rijks-weger en Meter van steenkolen, zonder traktement, en eindelijk: de eeds afleggingen, waartoe werklieden in de meefloven gehouden zijn.
- 42°. De getuigfchriften en staten, door de Bewaarders der hypotheken en van het kadafter in 's Rijks belang af te geven, mits van zoodanige beftemming in die getuigfchriften worde melding gemaakt;
- 43°. De door bovengemelde Ambtenaren af te geven uittrekfels uit de kadastrale plans, leggers en aanwijzende tafels;
- 44°. Alle acten en fchriften, welke, ten gevolge van verordeningen der Regering, worden opgemaakt, en uitfluitend betrekkelijk zijn tot bevordering van de veeteelt of de verbetering van het ras der paarden, mitsgaders de certificaten, vereifcht tot het ontvangen van premien voor het vangen of dooden van fchadelijk gedierte, als mede de quitantien voor die premien, op zoodanige certificaten gefield; en eindelijk alle ftukken en befcheiden, welke door de belanghebbenden moeten worden overge-

- legd, ten einde te doen blijken van de bevoegdheid tot het ontvangen van schadevergoeding, bedoeld bij de Wet van den 30sten Mei 1840 (*Staatsblad* n°. 16);
- 45°. Alle quitantien wegens betaalde Rijksbelastingen, niet meer bedragende dan *twintig gulden*, en niet ten onderwerp hebbende betalingen op rekening of tot geheele voldoening van eene grootere fom; voorts alle stukken en bescheiden, welke, door of aan belastingschuldigen, voor de regeling van de door hen aan den Lande verschuldigde belastingen, behooren te worden uitgereikt, of van 's Rijks collectief zegel zijn voorzien, behoudens het zegel op de patenten en memorien van aangifte voor de successie;
- 46°. De quitantien voor teruggave van ten onregte geheven Rijks- of plaatselijke belastingen en boeten;
- 47°. De quitantien wegens teruggave van alle door 's Rijks Ambtenaren, voor den Lande, bij voorschot gedane betalingen;
- 48°. De quitantien of receptissen van overstorting, welke, aan 's Rijks rekenplichtigen, aan Gaarders of Ontvangers van Lands, provinciale of plaatselijke belastingen worden afgegeven, mitsgaders de assignatien aan order, door Agenten van de schatkist afgegeven wordende op de hun, te dien einde, geopende credieten bij hunne Ambtgenooten;
- 49°. De quitantien wegens plaatselijke belastingen, die, bij wijze van opcenten, te gelijk met 's Rijks belastingen worden ingevorderd, wanneer daarvoor slechts ééne quitantie wordt uitgereikt, niet meer bedragende dan *twintig gulden*, en niet ten onderwerp hebbende betalingen op rekening of tot geheele voldoening van eene grootere fom;
- 50°. De quitantien wegens onderstand of schadeloosstelling aan onvermogenen, of, ingeval van brand, overstrooming, veepest of andere onheilen, verleend, mitsgaders de stukken, welke tot bewijs daarvan worden overgelegd;

- 51°. Alle andere en hiervoren niet opgenoemde, alleen door de schuldeischers onderteekende, quitantien en acten van ontheffing, onverschillig door wien afgegeven, niet meer dan *tien gulden* bedragend, en niet strekkende op rekening of tot geheele voldoening van eene grootere fom;
- 52°. De mandaten of ordonnantien van betaling en betaalsrollen van openbare Autoriteiten en instellingen, niet meer dan *tien gulden* bedragende, en de daarop gestelde quitantien, en voorts de mandaten of ordonnantien van betaling en betaalsrollen, mitsgaders de quitantien op die mandaten of afzonderlijk afgegeven, voor bezoldiging van Ambtenaren en Bedienden, zoo civiele als militaire, zonder onderscheid, ingeval het jaarlijksch bedrag der bezoldiging de fom van *drie honderd gulden* niet te boven gaat;
- 53°. De Ioten en gedeelten in 's Rijks loterijen;
- 54°. De gezondheidsverklaringen, door de Gemeentebesturen af te geven bij den uitvoer van vee;
- 55°. De door Plaatselijke, Polder- of Dijkbesturen genomen beschikkingen, waarbij vergunning wordt verleend tot handelingen, voor welke, krachtens de bestaande reglementen of verordeningen van Politie, derzelve toestemming of vergunning moet worden gevraagd;
- 56°. De summierestaat en de procesfen-verbaal, bedoeld in de artikelen 64 en 67 der Wet van den 9den Julij 1842, op het Notarisambt, benevens de dubbelen en de afschriften van die stukken;
- 57°. De acten van handligting en de stukken daartoe betrekkelijk, ten behoeve van kinderen in godshuizen opgenomen;
- 58°. De acten, registers en stukken, betreffende het beheer der spaarbanken, binnen het Rijk opgericht; alsmede de bewijzen van geldplaatfing of livretten en rekeningen, door Bewindhebbers dezer spaarbanken aan de Deelnemers afgegeven; waarvan echter uitdrukkelijk zijn uitgesloten de acten, betrekking hebbende tot het uitzetten

- van gelden bij derden, of tot andere ondernemingen van zoodanige spaarbanken, waarin derden betrokken zijn;
- 59°. De registers van banken van leening, de procesfen-verbaal van verkoop van goederen, in die banken ingebragt, en alle andere acten, betrekkelijk tot beleeningen in dezelve gedaan;
- 60°. De vrachtliften, vrachtbrieven en cognosfementen, zoodwel de Binnenlandfche als die, welke, buiten 's Lands opgemaakt, binnen het Rijk worden gebruikt;
- 61°. De zoogenaamde kassiersbriefjes, waaronder in geen geval kunnen begrepen worden briefjes aan order of toonder, door Kassiers afgegeven;
- 62°. De wifelbrieven, briefjes aan order of toonder en ander handelspapier, in de Overzeefche bezittingen van het Rijk opgemaakt, en aldaar van zegel voorzien;
- 63°. De acten en vonniften betrekkelijk regtsgedingen, in de Overzeefche bezittingen van het Rijk gevoerd, en aldaar van zegel voorzien, doch alleen voor zoover dezelve hier te Lande in hooger beroep worden overgelegd;
- 64°. Alle flukken betrekkelijk regtsgedingen in zake van de Rijnvaart;
- 65°. De outwerpen der flatuten van naamlooze Maatschappijen, over te leggen bij de kennisgeving tot oprigting derzelve aan het Departement, waartoe zulks behoort;
- 66°. De memorien van aangifte in zaken van fuccesfie, wanneer de aangevers onvermogend zijn, mits van het onvermogen dier perfonen, door eene verklaring van het Bestuur hunner woonplaats, blijke; gelijk mede, de negative memorien van aangiften, mitsgaders alle minuten en expeditien van acten van eedsaflegging, ter voldoening aan de wetten op het regt van fuccesfie;
- 67°. De klagten of bezwaren, in te dienen door ingezetenen, die vermeenen verkeerd of te hoog te zijn aangeflagen

- op het goedgekeurde kohier van den accijns, bij uitkoop of admodiatie;
- 68°. Het afschrift van de tienjarige tafels van den burgerlijken stand, ter Griffie van de Regtbank blijvende berusten;
- 69°. De onderhandsche acten van verhuring, onderverhuring, huurvernieuwing, overdragt of wederaffstand van huur van onroerende goederen, wanneer de huurprijs en lasten, zoo als in art. 21, n°. 1, is bepaald, te zamen genomen, over den geheelen huurtijd, de som van *f* 50 niet te boven gaan;
- 70°. De exploiten en alle verdere stukken, het vonnis van toewijzing voorafgaande, mitsgaders de vonnissen betrekkelijk de geregtelijke uitwinning van onroerende goederen, tot invordering der directe belastingen;
- 71°. Eindelijk worden in stand gehouden de vrijstellingen, bepaald:
- a. Bij het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering;
  - b. Bij de Wet van den 11den Julij 1814, n°. 29, op de jagt en visfcherij;
  - c. Bij de Wet van den 29sten Maart 1833, n°. 4, op de personele belasting;
  - d. Bij de Wet van den 29sten Maart 1833, n°. 3, op het gemaal;
  - e. Bij de Wet van den 26sten December 1833, n°. 72, en van den 30sten December 1839, n°. 57, op den turf;
  - f. Bij de Wet van den 6den Junij 1840, n°. 17, omtrent den vrijdom van lasten, ter zake van landontginningen en landverbeteringen;
  - g. Bij art. 4 en 9 der Wet van den 30sten Mei 1840, n°. 16, betrekkelijk de wederinvoering eener belasting op de runderen, paarden en fchappen, enz.;

- h.* Bij art. 16 der Wet van den 26sten Mei 1841, n°. 14, houdende nadere bepalingen nopens de consignatie van effecten aan toonder, welke aan minderjarigen of aan onder curatele gestelde personen toebehooren;
  - i.* Bij art. 10 der Wet van den 29sten Mei 1841, n°. 19, betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte;
  - k.* Bij art. 29 der Wet van den 29sten Mei 1841, n°. 20, houdende bepalingen omtrent de gestichten voor krankzinnigen;
  - l.* Bij art. 8 der Wet van den 9den October 1841, n°. 42, betrekkelijk de regtsmagt der Hooge en andere Heemraadschappen, Dijk- en Polderbesturen, enz.; en
  - m.* Bij de Wet van den 4den Julij 1842, n°. 16, betrekkelijk de overbrenging der onder de vroegere Wetgeving ingeschreven hypotheken en privilegien in de thans bestaande nieuwe registers.
- B. Van het zegelregt, hiervoren bij art. 18 vastgesteld, zijn nitgezonderd;
- 1°. De advertentien, bekendmakingen en aankondigingen, door openbare Autoriteiten gedaan, andere dan die, welke tot aanbestedingen, verkooping, verhuringen of verpachtingen betrekking hebben;
  - 2°. Die, welke uitsluitend oproeping tot liefdadigheid of mededeeling van ontvangene giften ten onderwerp hebben;
  - 3°. Die betrekkelijk den geregtelijken verkoop van roerende en onroerende goederen, tot invordering der directe belastingen;
  - 4°. De programma's van Genootschappen van algemeen nut, tot bevordering van kunsten, wetenschappen en nijverheid.

C. Van het zegelregt, hiervoren bij art. 22 vastgesteld, zijn vrijgesteld;

- 1°. Alle drukwerken, waarvan het papier geene grootere oppervlakte heeft dan twee vierkante Nederlandsche palmen;
- 2°. De aanduidingen, waarbij de percelen, waarop dezelve zijn aangeplagd, eenvoudig uit de hand te koop of te huur worden gesteld;
- 3°. De navolgende aanplakbiljetten, te weten: die, welke van wege het Openbaar gezag zijn uitgegeven; die betrekkelijk de onteigening van onroerende goederen, en de afkondiging der kohieren van de directe belastingen;
- 4°. De berigten in den vorm van brieven, mits verzegeld en voorzien van het adres der personen, aan wie dezelve bepaaldelijk zijn gerigt;
- 5°. De catalogusfen van Boekverkoopers, den bij hen voorhanden voorraad van boeken aanwijzende, mitsgaders van leesbibliotheken; alles voor zoover de boeken niet, in het openbaar, aan de meestbiedende, bij opveiling of afslag, worden verkocht;
- 6°. Muzijkwerken;
- 7°. Prospectusfen van boekwerken;
- 8°. Tijdschriften, kunsten en wetenschappen betreffende, slechts ééns in de maand in het licht komende, en ten minste twee vellen druks beflaande.

VIERDE TITEL.

Algemeene verpligtingen.

Art. 28.

In alle zaken, waarin het Rijk met bijzondere personen, met openbare of aan openbaar gezag onderworpen instellingen, pro-

vinciale of plaatselijke Besturen is betrokken, zal het zegelregt door dezen worden gedragen.

Insgelijks zullen bijzondere personen, welke aan opgemelde Instellingen en Besturen quitantie geven, of quitantie van dezelve ontvangen, het daarvoor verschuldigde zegelregt moeten dragen, ten ware daaromtrent anders mogt zijn overeengekomen.

Niettemin zullen voormelde Instellingen en Besturen jegens het Rijk aansprakelijk blijven voor de regten, zoo mede voor de beloopen boeten, behoudens derzelve verhaal op de bijzondere personen.

Art. 29.

De Ambtenaren van den burgerlijken stand, de Ontvangers en Pachtters van plaatselijke belastingen en inkomsten, de Secretarissen, Gaarders, Ontvangers en Rentmeesters van Stedelijke en Gemeentebesturen, van Gestichten, Dijk- en Polderbesturen, Heemraadschappen, Wateringen en Waterschappen, en van alle openbare instellingen, mitsgaders alle verdere Ambtenaren, belast met het houden of bewaren van registers en stukken, en een iegelijk, aan wien het bewaren van archieven en minuten van openbare acten bij de wetten is opgedragen, zijn verpligt, om hunne acten en registers, aan het zegel onderhevig, zonder verplaatsing derzelve, aan de Ambtenaren van het zegel te vertoonen, en toe te laten, dat deze daarvan inzage nemen, zoo dikwijls zij, ter verzekering van de rigtige toepassing dezer Wet, zulks noodig zullen oordeelen.

Van deze vertooning zijn uitgezonderd de acten van uitersten wil en alle andere acten, uitsluitend houdende beschikkingen ter zake des doods, alsmede de daartoe behoorende omslagen, acten van superscriptie en van teruggave, en zulks gedurende het leven dergenen, op wier verzoek dezelve zijn opgemaakt.

Geene inzage zal gevorderd kunnen worden op Zondagen, noch anders dan tusschen acht ure des voormiddags en vier ure des namiddags, en zullen de Ambtenaren, tijdens hunne verificatie, niet kunnen vorderen, dezelve langer dan vier uren daags voort te zetten.

Ingeval van weigering van vertoon of van verzet tegen het ter plaatse opmaken der procesfen-verbaal van overtreding, zullen de Beambten zich doen vergezellen door eenen Commisfaris van Policie, of door zoodanig Ambtenaar, die deze functien bekleedt, welke een en ander gehouden zijn, om aan de uitnoodiging daartoe onmiddellijk gevolg te geven, op straffe van perfoonlijk verantwoordelijk te blijven voor de hierna vermelde boete.

Het proces - verbaal, wegens de bovengemelde weigering opgemaakt, zal door beide de Beambten onderteevend worden.

Er zal door de perfonen, in den aanhef van dit artikel opgenoemd, verbeurd zijn eene boete van *vijftig gulden*, telkens wanneer zij weigeren, hunne registers, acten en fchifturen aan de opgemelde Beambten te vertoonen, daarvan inzage te geven, of van de bevondene overtredingen het noodige proces - verbaal te laten opmaken.

Art. 30.

Het is aan de Ambtenaren van de registratie en het zegel verboden, enig stuk, hetwelk niet overeenkomstig deze Wet is gezegeld, zonder betaling van boete, van zoodanig zegel te voorzien.

Het is wijders aan de Ambtenaren der registratie verboden, acten of stukken te registreren, welke niet op het vereischte zegel gefchreven, of niet daarvan voorzien zijn, alvorens de verschuldigde zegelregten en boeten betaald zijn, gelijk mede, om acten van protest van wifelbrieven en ander handelspapier te registreren, zonder zich het geprotesteerde stuk te doen vertoonen.

Nogtans zullen de Bewaarders der hypothecken de, krachtens zoodanige acten, van hen gevorderde formaliteiten mogen bewerkftelligen, maar die acten terug houden, ten einde de invordering der daarvoor verschuldigde regten en boeten te ver- volgen.

Voor iedere overtreding van dit artikel is verbeurd eene boete van *vijf en twintig gulden*.

VIJFDE TITEL.

Van de vervolgingen en verjaringen.

Art. 51.

Ingeval van overtreding dezer Wet moet, behalve de boete, gelijktijdig het niet of te min betaalde regt, hetwelk nog mogt verschuldigd zijn, worden betaald.

Er is voor eene en dezelfde overtreding, offchoon twee- of meermalen in hetzelfde stuk begaan, slechts ééne boete verschuldigd.

Art. 52.

Voor de zegelregten en boeten zijn, ieder voor het geheel, aansprakelijk :

- 1°. Al de contracterende partijen in wederzijds verbindende onderhandfche acten;
- 2°. Al de onderteekenaars van eenzijdige onderhandfche acten;
- 3°. De schuldeifchers en schuldenaars, voor de onderhandfche acten van schuldbekentenis, schuldvordering, quitantie en kwijting, alsmede al degenen, die de ongezegelde of op ontoereikend zegel gestelde obligatien en verdere stukken, vermeld bij art. 21, n°. 5, binnen het Rijk zullen hebben uitgegeven, of de betaling van interesten of aflosfing van hoofdfommen, hier te Lande bewerkstelligd, of zich daarmede belast zullen hebben;
- 4°. Al degenen, welke de aan het zegel onderhevige registers houden of voor hen door anderen doen houden.

Eindelijk zijn voor de boeten, vermeld bij de artikelen 23 en 24, ieder voor het geheel, aansprakelijk de Drukkers, zoo mede ook, met betrekking tot de boete bij art. 26 vastgesteld, allen, die ongezegelde, aan het zegel onderhevige, drukwerken uitgeven, verspreiden, aanplak-

ken of doen aanplakken, rondbrengen, of, hetzij voor het Publiek, hetzij in Sociëteiten of op plaatfen van openbare bijeenkomsten en herbergen, ter lezing houden of voorhangen.

Art. 33.

De Ambtenaren van de registratie en het zegel zijn verplicht, alle acten, stukken en registers, welke hen ter hand komen of worden aangeboden, en welke niet van behoorlijk zegel zijn voorzien, of niet naar het voorschrift van art. 15 zijn opge maakt, aan te houden, ten einde, na beteekening van het proces-verbaal, in het volgende artikel vermeld, bij hetzelfde te worden gevoegd, ten zij partijen, door medeonderteekening van het proces-verbaal, de daarin vermelde daadzaak erkennen, of de verbeurde boeten en verschuldigde regten betalen.

Wanneer de in dit artikel bedoelde acten, stukken en registers berusten in openbare bewaarplaatfen, zullen de Ambtenaren kunnen volstaan, met daarvan in het op te maken proces-verbaal van overtreding te doen blijken. Onder de bepalingen van dit artikel zijn niet begrepen de stukken, vermeld bij n°. 2 en 5 van art. 21.

Art. 34.

De Ambtenaren van de registratie en het zegel zullen van alle overtredingen, in zake van zegel door hen ontdekt, dadelijk proces-verbaal opmaken, wanneer de regten en boeten niet onmiddellijk worden betaald.

Bovendien zijn alle Ambtenaren en Bedienden van justitie en politie bevoegd, van de overtredingen dezer Wet, voor zoveel aangaat het zegel op gedrukte stukken, behandeld in de 4de Afdeeling van den 2den Titel dezer Wet, bij proces-verbaal te doen blijken, met aanhouding, des noods, der stukken, waarin de overtreding is begaan, en verplicht dezelve, met het proces-verbaal, te overhandigen aan den Ontvanger der registratie, ten naastbij gelegen Kantore, ter verdere vervolging.

De procesfen-verbaal zullen, binnen dertig dagen na de opmaking, aan partijen worden beteekend, bij gebreke waarvan het regt tot vervolging zal vervallen zijn.

Art. 55.

De invordering der regten en boeten, in zake van zegel verschuldigd, zal geschieden bij dwangbevel, uitgevaardigd door een Ambtenaar van het Bestuur, en uitvoerlijk verklaard door den Kantonregter der plaats, alwaar die Ambtenaar zijne gewone functien uitoefent.

Het dwangbevel en het proces-verbaal, waaruit de overtreding blijkt, zullen, bij een en hetzelfde exploit, aan partijen betekend worden.

De verdere vervolgingen en rechtsgedingen zullen, behoudens het bepaalde bij het volgende artikel, behandeld worden op den voet en de wijze, bij de wetten op de registratie vastgesteld.

Art. 56.

Het bewijs door getuigen wordt toegelaten ten aanzien van alle overtredingen van de artikelen 6, 21, n°. 5, art. 23, 24 en 26.

Art. 57.

Door verloop van twee jaren verjaren:

- a.* De vordering van regt en boeten, verschuldigd wegens overtreding van art. 8; te rekenen van den dag der registratie van acten en vonnissen, waarbij van stukken, niet van behoorlijk zegel voorzien en niet van het zegel vrijgesteld, is kennis genomen, of waarin uit dezelve is gehandeld of gebruik gemaakt;
- b.* De vordering van het regt, bepaald bij art. 18, en voor de boete bij art. 19 vastgesteld, te rekenen van den laatsten dag des termijns, binnen welken de dagbladen en nieuwspapieren hadden moeten worden ingeleverd;
- c.* De vordering van niet of te weinig geheven regt en boeten, verschuldigd op stukken, welke zijn geregistreerd, te rekenen van den dag der registratie;
- d.* De vordering van teruggave van te veel betaalde regten en boeten, in de gevallen bij art. 18 en 19 voorzien,

en in alle andere gevallen, waarin de zegelregten of boeten op vordering der Ambtenaren van de registratie en het zegel zijn voldaan, te rekenen van den dag der betaling.

Voor verkeerdelijk gebruikte zegels wordt geene vordering van teruggave toegelaten.

Art. 38.

De verjaring wordt gestuit door vorderingen, beteekend aan degenen, welke men de verjaring wil beletten, vóór het verstrijken van den termijn; wanneer echter de aangevangen regtsvervolgning gedurende een jaar niet wordt voortgezet, is de vordering vervallen.

Art. 39.

In de termijnen, bij deze Wet vastgesteld, is niet begrepen de dag, van welken zij beginnen te loopen, doch wel die, waarop zij eindigen.

Indien de laatste dag eens termijns op eenen Zondag invalt, zal dezelve eerst den volgenden dag verloopen zijn.

Transitoire bepalingen.

Art. 40.

Al de thans bestaande zegelstempels, mitsgaders al het overeenkomstig vroegere wetten gezegelde papier, hetwelk thans nog ongebruikt voorhanden is, met uitzondering echter van de formaatzegels van 15 cents, en behoudens het bepaalde bij de artikelen 41 en 42, worden op het oogenblik van de invoering dezer Wet buiten gebruik gesteld.

Het voormelde buiten gebruik gestelde gezegelde papier zal, mits het zich in zoodanigen staat bevinde, als waarin hetzelfde door het Bestuur werd uitgegeven, gedurende ééne maand na de invoering dezer Wet, bij de Ontvangers, met het debiet van het zegel belast, tegen nieuw gezegeld papier van eene gelijke of hoogere waarde, met bijbetaling van het suppletoir regt, zoo dat verschuldigd is, kunnen worden ingewisseld.

Art. 41.

Onverminderd het bepaalde bij het vorige artikel, zal het formaatzegel, hetwelk, op het oogenblik van de invoering dezer Wet, nog onbeschreven in de registers van den burgerlijken stand, de repertoria en alle verdere registers voorhanden is, bij voortduring kunnen worden gebruikt, mits vooraf, doch in allen gevalle binnen den tijd van ééne maand na de invoering dezer Wet, voor suppletoir regt worde bijbetaald:

10 cents voor ieder ongebruikt zegel van 90 cents,	
15 " " " " " " " " " " " "	60 "
05 " " " " " " " " " " " "	45 "

en van deze bijbetaling door eene verklaring van den Onvanger van de registratie en het zegel blijke.

Zullende de zegels van 30 cents, welke zich in opgamelde registers bevinden, zonder bijbetaling van eenige verhooging, kunnen worden gebruikt.

Voorts zal het naar de vroegere wetten buitengewoon gezegele papier voor dagbladen, catalogusfen en andere drukwerken, gedurende ééne maand na de invoering dezer Wet, kunnen worden gebruikt.

Art. 42.

Het gezegele papier, mitsgaders het ongestempelde zegelpapier, hetwelk, bij de invoering dezer Wet, bij het Bestuur zal voorhanden wezen, kan, zoolang die voorraad strekt, en na vooraf overeenkomstig deze Wet te zijn gestempeld, worden gebruikt als volgt:

Het groot registerpapier van 90 cents, tot het gezegele papier vermeld bij art. 11, n°. 1.

Het registerpapier van 60 cents, tot het gezegele papier vermeld bij art. 11, n°. 2.

Het middelbaar papier van 45 cents, alsmede het gezegele papier bestemd voor huurcedullen, tot het gezegele papier vermeld bij art. 11, n°. 3, mitsgaders tot het gezegele papier in groot formaat, vermeld bij de 5de zinsnede van art. 20.

Het klein papier van 30 cents, tot het gezegeld papier vermeld bij art. 11, n°. 4, en eindelijk het papier bestemd voor wisselbrieven, enz., tot het gezegeld papier in klein formaat, vermeld bij de 5de zinsnede van art. 20.

Art. 43.

Een afdruk van iederen nieuwen zegelstempel, op het midden van het vel geschroefd of geflagen, zal van wege het Departement van Financien worden nedergelegd ter Griffie van den Hoogen Raad, van de Provinciale Hoven en Arrondissemens-Regtbanken.

Slotbepalingen.

Art. 44.

Het is aan den Koning voorbehouden, in bijzondere gevallen, of in het algemeen belang, kwijtschelding of vermindering van regt en boeten te verleenen.

Art. 45.

Te rekenen van den dag van het in werking brengen dezer Wet, zijn alle vroegere wettelijke verordeningen op het regt van zegel vervallen, behoudens de vrijstellingen, vermeld in art. 27, onder n°. 71.

Zij blijven echter derzelve kracht en toepassing behouden ten aanzien van alle acten, stukken, geschriften en drukwerken, waarvan het bewezen is, dat zij vóór dat tijdstip opge maakt of gedrukt zijn.

Art. 46.

Deze Wet zal in werking komen op het nader door den Koning te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, enz.

REGISTRATIE ENZ.

RESOLUTIE van den Minister van Financien, van den 3den Januarij 1835, n°. 86, houdende inlichtingen nopens de toepassing van art. 39, n°. 8, der Wet van den 16den Junij 1832 (Staatsblad n°. 29) (*).

De Minister van Financien,

Herzien de Resolutie van den 9den December 1834, n°. 94 D. D., in verband met het daarbij aangehaalde 2de lid des Koninklijken besluits van den 20sten Februarij 1822, n°. 99;

Heeft den Heeren Gouverneurs doen opmerken, dat de in voorschrevene Resolutie aangewezen bedragsbepaling van het *maximum* voor de daarbij bedoelde vrijstelling van registratieregten, in verband beschouwd met art. 39, n°. 8, der Wet van den 16den Junij 1832 (*Staatsblad* n°. 29), moet worden aangemerkt als gesteld op *f* 15, in stede van op *f* 12.50, en dat, volgens n°. 8 van art. 39 voormeld, mede niet aan *zegelregt* onderworpen zijn de acten van bevel van voor *f* 15 en daar beneden.

CIRCULAIRE van den Gouverneur van Zuidholland, aan de Hoofd- en verdere Ambtenaren der registratie, enz.; aan de Houtvesters, van den 12den December 1835, n°. 512/32257 R., nopens het zegel en de registratie der transactien, wegens overtredingen der wetten in zaken van jacht en visfcherij.

Bij art. 5 der Wet van den 11den Julij 1814 is bepaald, dat voor sommige overtredingen, in zake van jacht en visfcherij,

---

(*) Dit en de volgende stukken behooren bij Deel VI, afd. Registratie.

door de Houtvesters, onder goedkeuring van den Opperhoutvester zal kunnen worden *gecomposeerd*; terwijl art. 2 van het Besluit van den 17den Augustus deszelfden jaars inhoudt, dat van alle *transactien* wegens *contraventien* der Wet, in zaken der jagt en vischerij, welke *vijftig gulden* (f 50) of meerder belooopen, de acten op zegel zullen moeten worden opgemaakt, en dat van dezelve *transactien* een regt van registratie van één per cent zal moeten worden voldaan.

Ten einde aan laatstgemelde verordening te kunnen voldoen, zonder daarbij echter de belanghebbenden met een zegelregt te bezwaren van eene *transactie*, welke naderhand niet mogt worden bekrachtigd, heeft het Departement der Opperhoutvesterij Zijne Excell. den Minister van Financien verzocht, dat de bedoelde *transactien*, welke op gedrukte formulieren gesteld worden, eerst na bekomen goedkeuring van dat Departement, wanneer dezelve f 50 of meer bedragen, voor zegel mogen worden geviseerd, en aangezien in deze handelwijze geene zwaarigheid gelegen is, vooral daar de Ontvangers der registratie, als met de ontvangst der transactie-penningen belast, voor de rigtige betaling der regten kunnen zorgen, heb ik de eer UEd., volgens eene Misfive van welgemelden Minister, van den 7den dezer, n°. 57 (*Registratie*), uit te noodigen, om, overeenkomstig het hiervoren vermelde verlangen van het Departement der Opperhoutvesterij, te willen handelen.

EXTRACT - RESOLUTIE van den Minister van Financien, van den 29sten December 1835, n°. 206, houdende inlichting betreffende de niet-onderworpenheid der meetbrieven aan zegel- of registratieregts.

De Minister van Financien,

Nader gelet hebbende op de Misfive van een' der Heeren Gouverneurs, waarbij de door eenen der Burgemeesters zijner Provincie geopperde zwaarigheid wordt medegedeeld nopens de aanneming der declaratoiren aangifte en de aangifte der paten-

ten, in betrekking tot de schuiten en vaartuigen, zonder exhibitie van de acte van koop of overgang (voor zooverre deze, na de invoering der Wet van den 16den Junij 1832 (*Staatsblad* n°. 29), ware verleden), en zulks ter verzekering van het regt van zegel en registratie, waarvan ook de meetbrieven niet zouden zijn vrijgesteld,

Heeft te kennen gegeven, dat het, bij art. 32 der bovenaangehaalde Wet van den 16den Junij 1832 (*Staatsblad* n°. 29), bepaalde verbod niet van toepassing is op de aangifte der patenten, terwijl de meetbrieven noch aan zegel, noch aan registratie zijn onderworpen.

CIRCULAIRE van den Minister van Financien, van den 6den Mei 1836, n°. 597 (Afdeling Reg.), houdende bepaling, dat artikel 9 der Wet van den 16den Junij 1832 voortaan niet meer van toepassing zal zijn op notariële scheidingen, voor zooveel betreft de onderhandsche en andere acten en effecten, welke daarin als baten van den te verdeelen boedel eenvoudig worden omschreven en vermeld.

's Gravenhage, den 6den Mei 1836.

Ik heb de eer, ter kennisfe van U Hoog Ed. Gestr. te brengen, dat Zijne Majesteit, zich vereenigende met de rapporten van de Departementen van Financien en van Justitie, mij, bij Hoogstderzelver rescript van den 26sten April 1836, n°. 43, heeft gemagtigd om, met betrekking tot de toepassing van art. 9 der Wet van den 16den Junij 1832 (*Staatsblad* n°. 29), de noodige instructien aan de Ambtenaren der registratie te geven, in dien zin, dat het voormelde wetsartikel voortaan niet meer worde toegepast op de *notariële scheidingen*, voor zooveel betreft de onderhandsche en andere acten en effecten, welke daarin, als baten van den te verdeelen boedel, eenvoudig worden omschreven of vermeld.

Dien ten gevolge, verzoek ik U Hoog Ed. Geftr. om, voor zooveel er instantien, ter zake als hierboven bedoeld, voor de Regtbanken, in Uw Hoog Ed. Geftr. gewest, mogten aanhangig zijn, deze verder onvervolgd te laten, den Notarissen en Ambtenaren van de registratie van de voorschreven uitzonderende bepaling mededeeling te geven, en laatstgenoemden aan te schrijven, om de artikelen, welke, wegens overtredingen van het bewuste artikel 9, in gevallen als het onderwerpelijke, ten laste van Notarissen, in hunne memorialen mogten openstaan, te vernietigen, alsmede om, met betrekking tot de contraventionen van dien aard, welke bereids mogten zijn begaan, doch tot heden niet zijn ontdekt geworden, geene boeten of regten te vorderen; zullende het mij overigens aangenaam zijn, van den ontvang dezer door U H. Ed. Geftr. te worden onderrigt.

CIRCULAIRE van den Minister van Financien, van den 27sten Mei 1835, n°. 592, houdende inlichting omtrent het registreren van onderhandsche acten, welke eene zekere dagteekening hadden erlangd vóór de invoering van de registratie, en zulks in verband met art. 9 der Wet van den 16den 1832 (Staatsblad n°. 29).

's Gravenhage, den 27sten Mei 1835.

Bij een Fransch Keizerlijk Decreet van den 11den Julij 1812 (*Bulletin des Lois* n°. 441), is in der tijd bepaald, dat alle hier te Lande, vóór den 1sten Januarij 1812, opgemaakte onderhandsche acten, aan de bepalingen der Wet van den 22sten Frimaire, 7de jaar, onderworpen zouden zijn, indien dezelve niet, binnen den daarbij gestelden termijn van *drie maanden*, gratis werden geregistreerd, met wijziging, in zooverre, van art. 70, § 3, n°. 8, der evengemelde Wet van den 22sten Frimaire, 7de jaar, volgens hetwelk van de registratie vrij zijn alle onderhandsche acten, welke vóór de invoering van de re-

gistratie hier te Lande eene zekere dagteekening hadden erlangd.

Bij de uitvoering echter van dit Decreet schijnt er, zelfs onder de Ambtenaren van de registratie, onzekerheid nopens het regt verstand van hetzelfde te hebben bestaan, ten gevolge waarvan, ten aanzien van vele stukken, is verzuimd, gebruik te maken van de bevoegdheid, om dezelve *gratis* te laten registreren; zoodat alsnu, naar aanleiding van art. 9 der Wet van den 16den Junij 1832, alle zoodanige stukken, op straffe van boete, niet meer in notariële acte kunnen vermeld worden, zonder, tegen betaling der gewone regten, tevens te worden geregistreerd; zelfs al hadden dezelve reeds eene zekere dagteekening verkregen vóór den 1sten Januarij 1812, en al ware daarvan de in der tijd aan den Lande verschuldigde belasting voldaan.

Dien ten gevolge heb ik vermeend, in het belang der ingezetenen, eene voordragt aan Zijne Majesteit te kunnen doen, om de eenigzins harde toepassing van het bedoelde Decreet te verzachten, en, naar aanleiding daarvan, ben ik, door Hoogstdezelve, bij rescript van den 12den Mei 1835, n°. 83, gemagtigd om, met afwijking en bij uitlegging, in zooverre, van de bij het meergemelde Fransche Decreet gemaakte bepalingen, toe te staan, dat als vrij van de registratie zullen worden aangemerkt zoodanige stukken, als de hiervoren omschrevene, welke, of op grond van welke, latere acten, vóór den 1sten Januarij 1812, zijn overgeschreven of vermeld in openbare of authentieke registers, of in openbare acten, vonnissen en arresten zijn aangehaald, waardoor dezelve, offchoon onderhands verleden, echter eene soort van authenticiteit hebben verkregen; terwijl de onderhandsche stukken, welke niet de bedoelde authenticiteit hebben erlangd, maar ten aanzien van welke zal worden aangetoond, dat dezelve in der tijd op het proportioneel zegel, volgens de Ordonnantie van het jaar 1805, zijn voorgeschreven, of dat daarvoor de betaling van den veertigsten penning is betaald, niet op nieuw aan het proportioneel regt van registratie onderhevig zullen zijn, maar tegen het vastregt van 80 cents in hoofdfom zullen geregistreerd worden,

wanneer men van dezelve gebruik of melding wil maken in regten of in authentieke acten.

Onder mededeeling van vorenstaande bepalingen heb ik de eer, U Hoog Ed. Gestr. te verzoeken, dezelve ter kennisse van de betrokkene Ambtenaren te willen brengen, voor de uitvoering daarvan wel te willen zorg dragen, en mij den ontvang dezer te berigten.

CIRCULAIRE van den Minister van Staat, belast ad interim met het bestuur der Financien, van den 7den Januarij 1837, afd. Reg., Circ. n°. 601, mededeelende het Koninklijk besluit van den 28sten December 1836, betrekkelijk de registratieregten, ten opzichte van regtsgedingen, waarin arme en onvermogende lieden enz. zijn betrokken.

's Gravenhage, den 7den Januarij 1837.

Ter wegneming van de moeilijkheden, welke zijn ontstaan uit de toepassing der besluiten van den 26sten Mei 1824 en van den 26sten December 1826, medegedeeld bij de gedrukte Circulaires n°. 124 en 194, heeft het Zijne Majesteit behaagd te nemen het volgende besluit:

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 18den November ll., n°. 42/2913 Reg.;

Herzien Onze besluiten van den 56sten Mei 1824 (*Staatsblad* n°. 35) en van den 20sten December 1825, n°. 178;

Gelet op art. 29 der wet van den 31sten Mei 1834 (*Staatsblad* n°. 36);

Gezien het rapport van Onzen Minister van Justitie, van den 27sten dezer, n°. 46;

Hebben goedgevonden en verstaan :

Met betrekking tot de regtsgedingen, waarin arme en onvermogende lieden, mitsgaders Armen-directien, Kerkbesturen der verschillende godsdienstige gezindheden en andere, bij Ons eerstgemeld besluit opgenoemde instellingen betrokken zijn, en tot het voeren van welke de bedoelde personen en corporatien, volgens de bepalingen van dat besluit, *gratis* kunnen worden geadmitteerd, te bepalen, dat de acten en stukken, betrekkelijk tot de provisonale en definitieve admisie, met inbegrip van het vonnis, waarbij de *gratis* procedure wordt toegelaten, voortaan vrij van zegel- en van de registratieregten, immers voor zoo veel dezelve niet, krachtens eenige wettelijke bepaling, ook vrijdom van formaliteit genieten, zullen zijn, en alzoo de formaliteit van de registratie *gratis*, in stede van in *debet*, zullen erlangen; wordende Onze Minister van Financien gemagtigd, om, zonder op de reeds gedane betalingen terug te komen, geene vorderingen te doen plaats hebben ten aanzien van de regten, welke ter zake voorschreven nog verschuldigd mogten zijn.

En is Onze Minister van Financien belast met de uitvoering dezes, waarvan aan het Departement van Justitie een affchrift zal worden gezonden, tot informatie.

's Gravenhage, den 28sten December 1836.

RESOLUTIE van den Gouverneur van Groningen, van den 14den Augustus 1837, n°. 19, houdende inlichting betrekkelijk de toepassing van art. 8 der wet van den 16den Junij 1832, bij overdragt van landerijen, welke in gesplitsten eigendom worden bezeten.

Groningen, den 14den Augustus 1837.

De Gouverneur van de provincie Groningen,

Gehoord het verslag van den Directeur der Registratie op de resolutie van Zijne Excell. den Staatsraad, belast *ad interim* met de directie van het Departement der Financien, van den 8sten dezer, afd. Reg., n°. 31, houdende op de vraag: of in de acten van overdragt en toefcheiding van landerijen, welke in gesplitsten eigendom worden bezeten, waarvan de overdragt het *dominium directum* betreft, waarvan de eigenaar niet bij het kadaster te boek staat, ook de opgaven van sectien en nummers, bij art. 8 der wet van den 16den Junij 1832 bedoeld, moeten plaats hebben? tot antwoord: dat de voorgestelde vraag niets anders dan voor eene toestemmende beantwoording vatbaar is, en dat, alhoewel de mededeeling van zoodanige eigendoms- overgangen aan de bewaarders van het kadaster voor het tegenwoordige misfchien zonder doel kan zijn, het echter ondoelmatig voorkomt, om eenige verandering in het tot heden gevolgde voorschrift te brengen, daar dezelve mededeelingen toch van belang zullen zijn in het vervolg, wanneer het nieuw hypothe- cair stelsel zal ingevoerd worden.

Heeft goedgevonden en verstaan:

De vorenstaande beschikking, bij deze, ter kennis te brengen van de Ambtenaren der Registratie en van het Kadaster in deze provincie, tot derzelve regelmaat en narigt.

Affchriften dezer zullen aan hen worden afgezonden.

De Gouverneur voornoemd,
(get.) RENGERS.

A C C I J N S E N .

---

*BESLUIT van 6den October 1840,
houdende bepalingen omtrent den
accijns op het binnenlandsch gedis-
tilleerd, uit aardappelen gestookt (*).*

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods,*
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien Onze besluiten van den 26sten October 1835, n°. 59,
en 2den November 1838, n°. 84, houdende bepalingen omtrent
den accijns op het binnenlandsch gedistilleerd, uit aardappelen
gestookt ;

In aanmerking nemende, dat uit de gedane proefftokingen in
de onderscheidene stokerijen van gedistilleerd uit aardappelen is
gebleken, dat, bij den aanslag, overeenkomstig Onze gezegde
besluiten, van den trek per vat beslag naar gelang van den aan-
gegeven en geverifieerden inhoud en het gebruik der beslagbak-
ken, kuipen en gistobben, de daartoe gebezigd wordende dis-
tilleertoestellen niet vatbaar zijn tot het in verband brengen met
het gebruik der ruwketels, en alzoo niet genoegzaam kan wor-
den nagegaan de wezenlijke hoeveelheid van de daartoe gebe-
zigt wordende grondstoffen, waardoor deze maatstaf ongeschikt
moet geacht worden, om te dienen tot grondslag der belasting
voor het *minimum* der hoeveelheid gedistilleerd, welke de brand-
der moet verantwoorden ;

Gelet op art. 41, in verband met art. 31 der wet op het
binnenlandsch gedistilleerd, van den 26sten Augustus 1822
(*Staatsblad* n°. 37),

(*) Behoorende bij Deel VI, bl. 426.

Den Raad van State gehoord (advies van den 2den dezer, n°. 8);

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De bepalingen, vervat in het slot van art. 41 der genoemde wet, blijft alleen van toepassing op de stokerijen van aardappelen, waarin volstrekt geene granen noch meel van granen worden gebezigd, en die dus behooren tot de branderijen, bij art. 13 derzelve wet onder de 5de klasse gerangschikt.

Art. 2.

Voor zoo verre de stokers van aardappelen mogten verlangen onder hun beslag eenig meel van granen te bezigen, zal zulks kunnen worden gedoogd, mits hetzelfde alléén (en bij uitsluiting van meel of moutmeel van andere granen) besta uit *gersten- of haver-moutmeel*, en niet meer bedrage dan *twee en een half pond per vat* van de *bruto* ruimte der beslagbakken, en onverminderd de opvolging der navolgende bepalingen.

Art. 3.

De aanslag der belasting voor het *minimum* der hoeveelheid gedistilleerd, welke de in art. 2 gemelde branders moeten verantwoorden, zal geregeld worden naar den aard des beslags en de hoeveelheid gebruikte aardappelen, overeenkomstig het navolgende tarief:

TARIEF van den op te brengen trek,
naar gelang van den aard des
beslags.

Hoeveel- heid aardap- pelen per vat beslag.	Minimum van den op te brengen trek in kannen gedistilleerd, à 100% per mud aardappelen.			Hoeveel- heid aardap- pelen per vat beslag.	Minimum van den op te brengen trek in kannen gedistilleerd, à 100% per mud aardappelen.		
	1ste	2de	3de		1ste	2de	3de
	tijdperk.	tijdperk.	tijdperk.		tijdperk.	tijdperk.	tijdperk.
kop.	k.	k.	k.	kop.	k.	k.	k.
50	13.50	11.77	10.80	71	10.81	9.40	8.64
51	13.33	11.62	10.66	72	10.73	9.40	8.57
52	13.17	11.48	10.53	73	10.65	9.32	8.51
53	13.01	11.34	10.40	74	10.57	9.24	8.46
54	12.85	11.20	10.27	75	10.50	9.17	8.40
55	12.70	11.07	10.15	76	10.43	9.10	8.35
56	12.55	10.94	10.03	77	10.37	9.04	8.29
57	12.41	10.82	9.92	78	10.31	8.98	8.24
58	12.27	10.70	9.81	79	10.25	8.92	8.20
59	12.13	10.58	9.70	80	10.20	8.87	8.15
60	12.00	10.47	9.60	81	10.15	8.82	8.11
61	11.87	10.36	9.49	82	10.11	8.78	8.08
62	11.75	10.26	9.39	83	10.07	8.74	8.05
63	11.63	10.16	9.29	84	10.03	8.70	8.03
64	11.51	10.06	9.19	85	10.00	8.67	8.00
65	11.40	9.97	9.10	86	9.97	8.64	7.98
66	11.29	9.88	9.01	87	9.95	8.62	7.95
67	11.19	9.80	8.93	88	9.93	8.60	7.93
68	11.09	9.72	8.85	89	9.91	8.58	7.92
69	10.99	9.64	8.77	90	9.90	8.57	7.90
70	10.90	9.57	8.70				

De in het voorschreven tarief voorkomende tijdperken zullen zijn :

Eerste tijdperk : van den *eersten October* tot en met den *laatste Maart*.

Tweede tijdperk : van den *eersten April* tot en met den *vijftienden Mei* en van den *zestienden Augustus* tot en met den *laatsten September*.

Derde tijdperk : van den *zestienden Mei* tot en met den *vijftienden Augustus*.

Het zal echter den brander vrijstaan, bij zijne aangifte, den trek voor zijne rekening hooger op te voeren.

Art. 4.

De volle inhoud van het stoomvat, waarin de ruwe, ongebrokene aardappelen, vóór de bereiding in de beslagbakken, tot den staat van gaarheid gebragt worden, zal genomen worden voor de hoeveelheid aardappelen voor ieder beslag gebezigd.

Art. 5.

De branders zullen opgeven den inhoud hunner stoomvaten en de ambtenaren der administratie zullen die opgave naauwkeurig verifiëren, overeenkomstig art. 22 der wet op het binnenlandsch gedistilleerd.

Art. 6.

De stoomvaten zullen van vaste bodems moeten voorzien zijn en van binnen geene klampen of andere stukken mogen hebben, waardoor derzelver inhoud naar welgevallen zoude kunnen veranderd worden.

Art. 7.

Het vullen of bijbrengen van geraspte of gebrokene aardappelen of andere geestgevende deelen in het stoomvat, zal gestraft worden met eene boete van *vijftig gulden* (f 50), en tevens ten gevolge hebben, dat daarna eene verhooging op den inhoud van het stoomvat van *vijf en twintig* (25) ten honderd worde toegepast, niettegenstaande de verhouding van de beslag-

bakken tot den opgenomen inhoud van het stoomvat, ingevolge de artikelen 8 en 9 hierna, zal blijven bestaan.

Art. 8.

De hoeveelheid *gersten-* of *haver-moutmeel*, ter bevordering der gisting van het beslag te bezigen, zal, volgens art. 2 van Ons tegenwoordig besluit, nimmer meer mogen bedragen dan *twee* ponden en *vijf* oncen per vat van de *bruto* ruimte der beslagbakken, waaromtrent bij de, volgens art. 2 der wet op het binnenlandsch gedistilleerd, te doene verantwoording van het ingeslagen en verbruikte eene speling van niet meer dan *twee* ten honderd, bij bevinding van te kort, zal kunnen worden verleend.

Art. 9.

De toegestane ruimte voor de gisting van het beslag zal nimmer grooter mogen zijn dan het dubbel van het stoomvat; terwijl voor iedere *tien* kannen daarenboven de aanslag van den te verantwoorden trek zal verhoogd worden met *veertig* vingerhoe-den gedistilleerd, à 100% sterkte.

Art. 10.

Tot het scheppen van gistnat zal, boven de verhouding, in art. 9 vermeld, worden toegestaan *een tiende* van den inhoud der beslagbakken voor den inhoud der gistobben.

De inhoud der gistobben dit *één* tiende te boven gaande, zal de meerdere inhoud worden beschouwd als vergrooting van den beslagbak.

Het gebruik van losse kranen, welke maar uit een of ten hoogsten uit twee stukken van gelijke grootte mogen bestaan, zal, ingeval daardoor de inhoud beslagbakken boven de verhouding van het dubbel der stoomvaten wordt gebragt, gelijke verhooging van den trek, als in het voorgaande artikel is vermeld, ten gevolge hebben.

Art. 11.

De tijd tot het ruwfoken zal door den brander zelven in zijne aangifte tot foken worden opgegeven, zoo veel mogelijk

overeenkomstig art. 27 der wet op het binnenlandsch gedistilleerd, ter regeling door den Controleur of door den plaatselijken Ontvanger, en onder beperking dat geene twee aftokingen zullen kunnen geschieden in den tijd, voor eene ruwstoking toegestaan.

Art. 12.

De in art. 2 van Ons tegenwoordig besluit bedoelde branders, welke voornemens zijn hunne werkzaamheden, dat is: de verschillende verrigtingen, die elkander omtrent het beslag en de distillatie moeten opvolgen, te beginnen, zoo als: het gaarstoomen en beslaan der grondstoffen, het bijvoegen van het moutmeel, de ruwstoking van het beslag, de overhaling van het ruwnat of ander gedistilleerd, zullen gehouden zijn deswege aangifte te doen, welke tot grondslag zal dienen van den aanslag op hunne rekening voor de hoeveelheid gaargestoomde aardappelen, en zulks in verband met art. 33 en 34 der wet op het binnenlandsch gedistilleerd.

Deze aangifte zal door den brander of door deszelfs gemagtigen schriftelijk moeten geschieden, *daags vóór* het eerste stoomen en beslaan der grondstoffen, en zal moeten behelzen:

- 1°. De plaats en dagteekening;
- 2°. Den naam of de firma des aangevers;
- 3°. De branderij, derzelve merk of andere aanwijzingen;
- 4°. Den dag en het uur, waarop de stoomvaten met aardappelen zullen gevuld worden;
- 5°. Den dag en het uur, waarop het vuur onder de ketels zal worden aangelegd, om het water heet te maken;
- 6°. Den dag en het uur, dat men zal aanvangen met het stoomen der aardappelen, het getal der op elken dag te doene gaarstoomingen en den daartoe te bezigen tijd voor iedere stooming afzonderlijk;
- 7°. Den tijd, waarop het stoomen en walfen der aardappelen zal zijn afgeloopen;
- 8°. Het aantal beslagbakken, welke men zal bezigen per stoomvat;

- 9°. Het foort en de hoeveelheid moutmeel, welke men per vat *netto* beslag zal gebruiken;
- 10°. Den dag en het uur, waarop elken dag het vuur onder de ruw en andere ketels zal ontfoken worden, om de ruwftoking te beginnen of om het ruwnat over te halen;
- 11°. Den dag van het eerste beslag;
- 12°. Den dag van het laatste beslag;
- 13°. Het getal, de nummers en den inhoud der stoomvaten, beslagbakken, gistobben, kranfen, versnellingskuipen of apparaten en ruwketels en de volgorde, waarin men van dezelve, gedurende de werkzaamheden, elken dag gebruik zal maken;
- 14°. Of hij al dan niet van de versnellingskuip zal gebruik maken;
- 15°. Of hij al dan niet gist zal maken en het getal en de nummers der bakken, uit welke hij gistnat zal scheppen;
- 16°. Het getal, de nummers en den inhoud van de distilleerketels, waarvan men tot het overhalen van ruwnat wil gebruik maken, benevens het getal, de nummers en den inhoud van de stoomketels, welke, door het daarop plaatsfen van eenen helm, tevens tot ruw- of distilleerketels zouden kunnen dienen;
- 17°. Het getal der op elken dag te doene ruwftookfels en het aantal daarbij af te stoken beslagbakken;
- 18°. Den tijd, hoe lang elke ruwftoking zal duren, benevens het uur, waarop de oplading van het beslag op de apparaten of op de ruwketels zal plaats hebben;
- 19°. Het uur, waarop de laatste ruwftoking van elken dag moet zijn afgeloopen;
- 20°. Den dag der laatste ruwftoking van het beslag, dat men aangegeven heeft te zullen beslaan;
- 21°. Den dag van de laatste overhaling van ruwnat;
- 22°. Den tijd, voor hoe lang de brander zich verbindt, met

betrekking tot art. 32 der wet op het binnenlandsch gedistilleerd, zijne werkzaamheden op denzelfden voet voort te zetten;

23°. Den aanslag der hoeveelheid binnenlandsch gedistilleerd, waarnaar de brander in zijne rekening zoude verlangen te worden aangeflagen, in verhooging van het tarief.

De stoomvaten en beslagbakken zullen volgens het volgnommer moeten aangegeven en gebruikt worden.

Het valsch of verkeerd opgeven van de nummers of van den inhoud der bakken of ketels, zal gestraft worden met eene boete van *vijftig gulden* (f 50).

Art. 13.

Het beginnen van een of meer der werkzaamheden, in het voorgaande 12de artikel omschreven, vroeger, — of het voortduren daarvan, langer dan het daartoe aangegeven uur, zal elk gestraft worden met eene boete van *honderd gulden* (f 100).

Het stoomen en walfen der aardappelen, benoodigd voor het op denzelfden dag te bereiden beslag afgeloopen zijnde, zal het stoomvat niet vóór den volgenden dag op nieuw gevuld mogen worden; zullende, ingeval het stoomvat, bij de verificatie der ambtenaren, in dien tusschentijd niet geheel ledig mogt worden bevonden, deze overtreding met eene gelijke boete van f 100 worden gestraft.

Art. 14.

Bij den afloop van elke aangifte zullen de gedurende den loop der geëindigde werkzaamheden gestookte hoeveelheid gedistilleerd kunnen opgenomen en op eene bijzondere peilrol gebragt worden.

Indien deze aanpeil eene overmaat oplevert, zal zulks ten gevolge hebben, dat de aanslag met de te veel bevondene hoeveelheden worde vermeerderd; dit meerdere echter de *tien ten honderd* van den gezegden aanslag te boven gaande, zal hiervan, onverminderd de vermeerdering van den aanslag zelven, de *tien-dubbele* accijns als boete worden betaald, zoodanig evenwel,

dat die boete de som van *honderd gulden* (f 100) niet te boven ga.

Indien dezelve aanpeil een te kort oplevert beneden de hoeveelheid volgens het tarief, en dit te kort niet meer bedraagt dan *tien ten honderd*, zal zulks alleen ten gevolge hebben, dat van het te kort de accijns worde betaald.

Het te kort meer dan *tien ten honderd* bevonden wordende, zal mede de boete van den *tien dubbelen* accijns van het geheele te kort ten gevolge hebben, overeenkomstig art. 42 der wet op het binnenlandsch gedistilleerd.

Art. 15.

De branderijen, stokerijen en hieraan belerende pakhuizen of lokalen van de in art. 2 van Ons tegenwoordig besluit bedoelde branders, welke verlangen tevens te zijn branders der 6de klasfe, zullen steeds aan visitatie en peiling onderworpen zijn; — wanneer de branderij der 5de klasfe en stokerij der 6de klasfe van elkander verwijderd zijn, hetzij dat men al of niet van doorlopende crediet genot heeft, zal voor elk eene bijzondere rekening gehouden worden.

De gevonden wordende gezoette likeuren zullen, als veraccijnsde dranken, niet in de peilrekening worden opgenomen, en alzoo in een bijzonder en van de fabriek of derzelve bergplaatfen afgescheiden pand moeten zijn opgeslagen.

Art. 16.

Zoodanige der in art. 2 van Ons tegenwoordig besluit bedoelde branders, welke binnenlandsch gedistilleerd, uit granen gestookt, met overschrijving van het doorlopend crediet, volgens de bepalingen der wet, mogten verlangen in te slaan, zullen dat gedistilleerd in een afzonderlijk en van hunne fabriek of bergplaatfen geheel afgescheiden pakhuis of bergplaats moeten nederleggen, en deswege op eene afzonderlijke rekening als distillateur der 6de klasfe, of als handelaars in het groot, overeenkomstig de bepalingen der wet, worden aangeflagen.

Art. 17.

De bovenstaande bepalingen zullen gedurende *drie* jaren van kracht zijn, beginnende met den 16den October 1840, van welk tijdstip af Onze besluiten van den 26sten October 1835, n°. 59, en van den 2den November 1838, n°. 84, ophouden van werking te zijn.

Affchriften dezes zullen gezonden worden aan Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken en aan den Raad van State, tot informatie.

Gegeven op het *Loo*, den 6den October des jaars 1840, van Onze regering het zeven en twintigste.

(get.) WILLEM.

BESLUIT van den 8sten September 1841, waarbij een nieuw Reglement wordt vastgesteld, betrekkelijk den vrijdom der belasting op het zout, ten behoeve van de steurharing-visscherij (*).

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gelet op het Reglement nopens het verleenen van vrijdom, wegens de belasting op het zout, voor het ongeraffineerde zout, bestemd ten dienste der op de zeeplaatfen en zeestrandfen van dit Rijk gevestigde visfcherijen van verschen of zoogenaamden *steurharing*, in de Noordzee of diep water wordende gevangen, vastgesteld bij besluit van den 31sten Julij 1817, n°. 7, naar aanleiding van art. 44 der wet op het zout, van den 15den September 1816 (*Staatsblad* n°. 36);

(*) Behoorende bij Deel VI, bl. 348.

Gezien art. 31, § 2, der thans in werking zijnde wet op het zout, van den 21sten Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 35);

En willende, in verband met de tegenwoordige wetgeving op het stuk der belasting, nopens den voorbedoelden vrijdom, zoodanige bepalingen vaststellen, welke ten nutte van de voormelde visfcherij strekken kunnen;

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 16den Julij 1841, n°. 31/901, *Accijnfen*;

Den Raad van State gehoord (advies van den 17den Augustus 1841, n°. 5);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, van den 6den dezer, n°. 25/1071, *Accijnfen*;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te arresteren het navolgende

REGLEMENT op het verleenen van vrijdom wegens de belasting op het zout, krachtens art. 31, § 2, der wet op dit middel, van den 21sten Augustus 1822 (Staatsblad n°. 55), voor het ongeraffineerde zout, bestemd ten dienste der in de termen van art. 15 der wet van den 12den Maart 1818 (Staatsblad n°. 15) vallende visscherijen van verschen of zoogenaamden steurharing, in de Noordzee of diep water wordende gevangen.

Ter vervanging van het Reglement, vastgesteld bij besluit van den 31sten Julij 1817, n°. 7, worden vastgesteld de navolgende bepalingen:

Art. 1.

Vóór den 1sten September van elk jaar zal door het Collegie der kleine of kustvisfcherij aan den Ontvanger der accijnfen, wien het aangaat, eene opgave worden gedaan van de vaartuigen, voor welke acte van consent zijn afgegeven, om de kleine

of zoogenaamde versch-haringvisfcherij uit te oefenen, met aanduiding van de schuiten uit eene en dezelfde gemeente, waarmede in *eene ploeg* gevischt zal worden, en die dienvolgens het medegenomen zout en den gevangen haring van elkander overnemen kunnen, alsmede van zoodanigen, die geheel afzonderlijk en op zich zelven visfchen.

Art. 2.

Geen ruw zout zal naar boord der bedoelde vaartuigen mogen worden vervoerd en aldaar ingeslagen, dan onmiddellijk uit de uitsluitend daartoe goedgekeurde bergplaatfen van de in de gemeente toegelaten winkeliers, welke, met opzigt tot den verkoop van dit zout, aan dezelfde bepalingen onderworpen zullen wezen, als vervat zijn in het Reglement op den verkoop van ruw zout in het klein, vastgesteld bij het besluit van den roden Junij 1825 (*Staatsblad* n°. 53); met dien verftande nogtans, dat uit deze afzonderlijke bergplaatfen geen uitflag van zout, dan enkel ter verzending aan boord der gedachte vaartuigen zal mogen plaats hebben, tenzij er, na den afloop der visfcherij van dat jaar, nog een voorraad van zout in deze bergplaatfen mogt voorhanden zijn, als wanneer zij op consentbiljetten dezen voorraad in ééns, onder overschrijving van het doorlopend crediet, naar hunne andere geadmitteerde bergplaatfen van ruw zout zullen mogen vervoeren.

Art. 3.

De hoeveelheid van dezen inflag aan boord der vaartuigen zal voor elk vaartuig, gedurende een geheel jaar, niet meer mogen bedragen dan *vijf duizend vijf honderd ponden*.

Wanneer evenwel een vaartuig, in hetzelfde faizoen, voor de tweede reis ter visfcherij uitvaart, en er voor den reeds aangebragten haring, naar den maatftaf van art. 8 van dit Reglement, meer dan de helft of *twee duizend zeven honderd vijftig ponden* verbruikt mogt zijn, zal bij deze weder uitvaart, met vergunning van den Arrondisfements-Inspecteur, in *loco* zijnde, of anders van den Controleur, boven het overgehoudene zout, nog eene hoeveelheid van hoogftens *twee duizend zeven honderd vijftig ponden* kunnen worden ingeslagen.

Art. 4.

De voorschreven inflag zal steeds onder behoorlijk toezigt der ambtenaren plaats hebben in tonnen, waarop duidelijk in olie-
 verw zal moeten gesteld worden het woord *zout*, en op een
 daartoe, op schriftelijke aangifte van den reeder, ten kantore
 van den Ontvanger te verkrijgen consentbiljet, nadat de reeders,
 wier schuiten te zamen in eene ploeg vischen en elkander den
 gevangen haring overgeven, gezamenlijk, en de overige afzon-
 derlijk, voor den accijns van het aldus ingeslagen zout ten kan-
 tore van den Ontvanger voldoende borgtocht zullen hebben ge-
 steld, waarbij zij zich, met renunciatie aan alle exceptien, te-
 vens bepaaldelijk zullen moeten onderwerpen aan al de bepalin-
 gen in dit Reglement vervat, en in het bijzonder ook de eerst-
 genoemden *in solidum*, of ieder voor het geheel, en de laatst-
 gemelden ieder voor zich zelve, aan de oplegging van den
 accijns, die volgens de bepaling van het hiernavolgende art. 10
 verschuldigd kan zijn, onverminderd de boeten en straffen op
 de overtredingen van dit Reglement, die vallen onder toepas-
 sing der algemeene of bijzondere wetten op de in- en uitgaande
 regten en accijnsen. Bovendien zullen voor den accijns en de
 verdere prestatien, in deze gemeld, de schepen en schuiten,
 voor de vischvangst gebruikt, verbonden kunnen worden.

Art. 5.

Voorschreven consentbiljet zal moeten bevatten eene aandui-
 ding van de bergplaats van het zout, de hoeveelheid van het
 te vervoeren zout, den naam van den reeder en van het vaar-
 tuig, mitsgaders eene tijdsbepaling, binnen welke het transport
 zal behooren te geschieden.

Buitendien zal aan den reeder worden uitgereikt een vervoer-
 biljet, om aan boord van het vaartuig het consentbiljet te ver-
 vangen, welk laatste, na op den rug door den Stuurman te
 zijn afgeteekend, binnen den bepaalden tijd aan den Ontvanger
 zal moeten worden terug bezorgd, ten einde tot bewijs der
 door den winkelier gedane aflevering te strekken; zullende het
 vervoerbiljet bij het zout moeten verblijven, tot dat het vaar-
 tuig zal hebben zee gekozen.

Art. 6.

Met de reeders zal, ten kantore van den Ontvanger, rekening worden gehouden voor den accijns van het aan boord ingeslagen zout, en wel voor ieder vaartuig afzonderlijk, behalve voor die vaartuigen, met welke, volgens de bij art. 1 bedoelde opgaven, in eene ploeg zal worden gevischt, voor welke gezamenlijk slechts ééne rekening zal worden gehouden.

Deze rekening zal vóór het einde der maand Januarij van het volgend jaar met de reeders worden vereffend; zullende eerst daarna de opgemelde borgstelling of verband kunnen worden opgeheven.

Art. 7.

Indien bij de terugkomst van het vaartuig nog een gedeelte van het medegenomen zout is overgehouden, zal de reeder hiervan onmiddellijk moeten kennis geven aan den Ontvanger of deszelfs gemagtigde en geene losfing hoegenaamd van het teruggebragte zout mogen doen bewerkstelligen, dan op een hiertoe verkregen consentbiljet, nadat alvorens eene door hem en den stuurman geteekende aangifte van het bedoelde zout aan den Ontvanger gedaan en het bewijs vertoond zal zijn, dat de winkelier, van wien het eerst ingeslagen en aan wien hetzelfde wederom van boord zal moeten worden uitgeslagen, daarvoor is gedebiteerd; zullende alleen als deugdelijk overgehouden zout datgene worden aangemerkt, hetwelk zich in de met het voorschreven merk voorziene tonnen bevindt.

Art. 8.

De Administratie zal, bij het binnenvallen der schuiten, aan boord derzelve het noodige onderzoek en verificatie doen, zoo op het als teruggebragt aangegeven zout, als ook of overeenkomstig het bepaalde bij het voorgaande artikel wordt gehandeld.

Art. 9.

Behalve de afschrijving, welke op de rekeningen der reeders zal worden bewerkstelligd, wegens het hiervoor in art. 7 bedoelde zout, zal daarop ook afschrijving gegeven worden voor

het zout, tot de vischvangst gebezigd, berekend tegen dertig ponden zout, voor ieder duizend stuks haringen, welke volgens de ingeleverde opgaven der beëdigde tellers aangebragt zijn, en waarvan, voor zoo veel den ongeschonden haring betreft, blijkens over te leggen certificaten, het lastgeld is betaald.

Niettemin zullen de reeders, die vermeenen, dat er, om de haring tegen bederf te bewaren, meerder zout dan in opgenoemde verhouding gebruikt is voor de partijen haring, die meer dan tien nachten of etmalen vóór de terugkomst gevangen zijn, eene hoogere affchrijving van *vijf ponden zout* voor elke duizend haringen kunnen genieten.

Om deze hoogere affchrijving te verkrijgen, zullen de reeders hun verlangen te dien aanzien schriftelijk aan den Ontvanger kenbaar moeten maken, met overlegging van de verklaringen der beëdigde stuurlieden, nopens het tijdstip, waarop de haring, waarvoor de hoogere affchrijving verlangd wordt, is gevangen.

Art. 10.

Wanneer bij het opmaken der rekeningen mogt blijken, dat het teruggebragte zout, of de visch op zich zelf, of wel het zout met den visch te zamen, laatstgemelde naar den maatstaf van art. 9 hierboven, niet in verhouding staat tot de vischvangst medegenomen, zal zoo wel de overmaat als de ondermaat over dat zout, zoodra dezelve meer bedraagt dan vijftien ten honderd, beschouwd worden als eene overtreding, vallende in de termen van art. 1 der wet van den 6den Maart 1818 (*Staatsblad* n°. 12), onverminderd in allen gevalle de gehoudenheid van den reeder of de reeders tot de veraccijnfing van de bevonden ondermaat tot aan de vier ten honderd, terwijl vier ten honderd vermis en daarbeneden niet in aanmerking zal worden genomen.

Art. 11.

Aan de vischfchers of stuurlieden zal, van wege de Administratie der belastingen, en wel door den Inspecteur van het arrondissement, een certificaat bij derzelve uitreize worden afgegeven, waaruit blijkt, dat zij als Nederlandsche vischfchers erkend zijn, vallende in de termen van art. 24 en 56 der algemeene

wet van den 26sten Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), en hetwelk, op de daartoe te doene aanvraag, door de visfchers zal moeten vertoond worden.

Voor dit certificaat zal verschuldigd wezen een emolument van *vijftig cents*, volgens het tarief A, vastgesteld bij besluit van den 6den Junij 1819, n°. 3.

Art. 12.

Behalve het merk, aanduidende de gemeente alwaar de vaartuigen te huis behooren, zal door de visfchers of ftuurlieden, vallende in de termen van het voorgaande artikel, een teeken aan het vaartuig worden geplaatst door de Administratie der belastingen, zoo wat den vorm als de telkens verwisfelde stelling betreft, voor te fchrijven.

Art. 13.

Aan de Administratie zal niertemin het regt verbleven zijn om harentwege, en ten koste van den fchipper, het vaartuig tot aan de uiterfte wacht, of van daar tot de plaats der bestemming, of ook wel te dezer plaatfe zelve, te doen bewaken.

Art. 14.

De fchippers zullen met hunne vaartuigen nimmer elders dan het naast aan de plaats hunner bestemming gelegen zeegat, of dat, hetwelk hun daartoe bepaaldelijk door de Administratie zal worden aangewezen, mogen binnen komen of aandoen, terwijl zij anderzins aan de inklaring en de verdere vifitatie onderhevig blijven.

Art. 15.

Het is hun verboden, ten zij in de buitengewone gevallen en onder de voorzorgen, bij het 3de en 5de hoofdstuk der algemeene wet van den 26sten Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38) vermeld, wel en ter plaatfe hunner bestemming, na vertooning van het confent tot lastbreking.

Wanneer nogtans de haringjager of haringfchepen, door tegenwind of het aan den grond zeilen, verhinderd worden met de lading visch aan wal en binnen de plaats der bestemming

gebragt te worden, zal het lastbreken op s'troom mede mogen plaats grijpen, mits nimmer dan na voorafgaande kennisgeving aan den oppersten Ambtenaar in *loco* en onder het door denzelfven voor te schrijven toezigt, en voorts met in achtneming voor den aan wal komenden ligter, van dezelfde formaliteiten, als voor de vischschiit, waaruit de ligting heeft plaats gehad.

Art. 16.

Op verbeurte van de bij dit Reglement verleende gunsten, en behoudens de straffen tegen de resistentie, wanneer ook die in aanmerking mogten komen, zullen de schippers of stuurlieden, zoo wel bij het inkomen als bij het uitzeilen, ten allen tijde de visitatie van hunne schepen gedoogen en gemakkelijk maken, ten einde de Ambtenaren zich zouden kunnen overtuigen, dat aan de bepalingen van dit Reglement en de Wet is voldaan.

De schippers zullen echter niet gehouden zijn vóór de visitatie het anker te laten vallen, maar zal dezelve zeilende kunnen geschieden.

Art. 17.

Onverminderd al de bepalingen van dit Reglement, wordt bij deze nog in het bijzonder ingeroepen, hetgeen in art. 16 der wet van den 12den Maart 1818 (*Staatsblad* n°. 15) voorkomt, volgens hetwelk de haring, afkomstig van steurharing-vischerij, noch in zee, noch aan land mag worden geakaat of tot pekelharing gemaakt, op de straffe aldaar vastgesteld.

Onze Minister van Financien is met de uitvoering van het bovenstaande Reglement belast, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en door tusschenkomst van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, in de gemeenten, alwaar het te pas komen kan, zal worden aangeplakt en bekend gemaakt.

Zullende voorts afschrift van het tegenwoordig besluit gezonden worden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 8ten September 1841.

(get.)

WILLEM.

*WET van den 30sten December 1839,
houdende bepalingen nopens den ac-
cijns op den turf uit de irreguliere
veenderijen (*).*

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods,*
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten :

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens art. 25 der wet van den 26sten December 1835 (*Staatsblad* n°. 72), houdende eenen accijns op den turf, en de wet van den 21sten December 1836 (*Staatsblad* n°. 62), door Ons, ten aanzien der *irreguliere veenderijen*, voorloopig gedurende de jaren 1834 tot en met 1839, reglementaire bepalingen zijn daargesteld, en dat, overeenkomstig de beide genoemde wetten, vóór den afloop van deze zes jaren zoodanige wettelijke bepalingen moeten worden voorgedragen, als de ondervinding Ons mocht hebben doen zien noodzakelijk te wezen;

Herzien Onze besluiten van den 16den Januarij 1834 (*Staatsblad* n°. 3), en van den 7den Februarij 1837 (*Staatsblad* n°. 3), houdende bovengemelde reglementaire bepalingen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, vast te stellen de navolgende bepalingen :

Art. 1.

Onder de irreguliere veenderijen, bedoeld bij het 25ste artikel der wet van den 26sten December 1833 (*Staatsblad* n°. 72),

---

(*) Behoorende bij D. VI, bladz. 624.

houdende eenen accijns op den turf, worden gerangschikt alle veenen of verveeningen, welke zich thans bevinden of plaats hebben, of in het vervolg zullen worden bevonden of zouden mogen plaats grijpen in de volgende provincien of gemeenten, te weten:

- a. De provincien *Noordbrabant*, *Gelderland* en *Zeeland*.
- b. In de provincie *Utrecht*, het arrondissement *Amersfoort*.
- c. In de provincie *Overijsfel*, het arrondissement *Deventer*, met uitzondering van de veenderijen, welke langs de vaart, genaamd de *Hasfelter Dedems- of Avereestervaart*, zijn gelegen, en hunnen turf langs de wijken of kanalen van genoemde vaarten in schepen af- of opladen; voorts het geheele arrondissement *Almelo*, en in het arrondissement *Zwolle*, die, welke onder de gemeenten *Staphorst* en *Rouveen* gelegen zijn, ten oosten van den grooten weg, loopende van *Meppel* naar de *Lichtmis*, met uitzondering van de veenderijen, gelegen onder *Ijhorst*, langs de rivier de *Reest*, welke als regulier zullen worden beschouwd.
- d. In *Noordholland*, de arrondissementen *Alkmaar* en *Hoorn*.
- e. En in *Zuidholland*, de gemeenten *Loosduinen*, *Wasfenaar* en *Noordwijkerhout*.

Wij behouden Ons voor, om, bijaldien er elders gronden tot irreguliere veenderij mogten worden aangelegd, deze verveeningen ook als zoodanig aan te wijzen; van zoodanige beschikking zal aan de Staten-Generaal in den loop hunner eerstvolgende zitting kennis worden gegeven, met inzending van een ontwerp van wet, daartoe betrekkelijk.

Wanneer de ondervinding mogt doen zien, dat eenige irreguliere veenderij meer eigenaardig als regulier is aan te merken, zal zulks door eene wet worden bepaald.

Art. 2.

De turf, welke gedurende het jaar 1840 en vervolgens in de *irreguliere veenderijen* is of zal worden gebaggerd, of gegraven,

af- of uitgestoken, zal, om het even of dezelve geveend wordt uit lage of hooge gronden, met betrekking tot den accijns, naar deszelfs aard worden gerangschikt in eene der drie volgende klasfen:

Eerste klasfe: de spon-, bagger-, baggelaar- of klotturf;

Tweede klasfe: zoodanige turf, als wordt gemaakt uit gemengd veen, hetwelk niet gekneed of getreden wordt, en welke turffoort bekend is onder den naam van meng- of slag turf;

Derde klasfe: de zwarte, graauwe en alle andere foorten van steekturf, die van de hooge veenen of andere gronden afgestoken, af- of uitgegraven, en niet tot bagger gemaakt of bereid wordt; zijnde onder deze klasfe mede begrepen de onregelmatig gestoken, af- of uitgegraven kluiten, niet tot turf gemaakt of bereid.

De accijns zal mitsdien bedragen, per ton:

Eerste klasfe..... f 0.06 centen.

Tweede dito..... - 0.04 „

Derde dito..... = 0.02 „

Art. 3.

Van den accijns worden vrijgesteld de zoogenaamde plaggen of heifchalen, mits niet dieper afgegraven of uitgestoken wordende dan een palm van den bovengrond; dieper gestoken wordende, zullen dezelve in allen deele gelijk gesteld worden met den turf van de *derde klasfe*.

Art. 4.

De accijns op den turf zal verschuldigd zijn bij de ontginning, en geheven worden overeenkomstig de navolgende bepalingen.

Art. 5.

Onverminderd de verordeningen op het verveenen van gronden, of het steken van turf, zonder bijzondere toestemming van de daartoe bevoegde magt, zal niemand eenigen veengrond of derrie mogen baggeren of land met veen bestrijken, gelijk

niemand eenige turf van de hooge veenen of uit andere gronden zal mogen afgraven, af- of uitsteken; de onbelaste plaggen- of heidenschalen alleen uitgezonderd; zonder alvorens een consentbiljet van den Ontvanger dezer belasting over de gemeente, waaronder de verveening, bestrijking met veen, of afgraving of uitsteking geschiedt, verkregen te hebben, op verbeurte van het gebaggerde veen, of van den reeds geheel of gedeeltelijk gefabriceerden of afgegraven of uitgestoken turf of kluiten, en zulks boven de boeten van *twee honderd gulden*, voor elke afzonderlijke of afgescheidene partij veenturf of kluiten, te verbeuren door dengenen; die zonder consent zoodanige veengrond of derrie gebaggerd of zoodanigen turf of kluiten gestoken heeft.

Ingeval de dader niet kan worden aangewezen, zal de bovengemelde boete verbeurd zijn door den bruiker of andere beheerders of gezagvoerders (bij art. 6 vermeld) van den grond, waarop of waarvan als voren is geveend of gestoken, welke bruiker, beheerder of gezagvoerder tevens zal moeten opleggen het bedrag van den accijns met den aankleven van dien; zullende hij vóór den dag, tegen welchen hij deswege in regten gedagvaard is, zich van een en ander kunnen bevrijden door het geveende of gestokene, ten zijnen koste, in tegenwoordigheid der beambten te doen vernietigen.

Art. 6.

Alle brukers van veengronden, alle Besturen, in wier gemeente zich gemeentevenen of moergronden bevinden, alle beheerders of rentmeesters, hetzij van particulieren, hetzij van dominiale veenen, mitsgaders zij, die onder den naam van markenregters of anders het beheer hebben over de nog bestaande markengronden, waarin zich veen bevindt, worden, behalve in het geval, hierna in art. 7 omschreven, bij deze verantwoordelijk gesteld voor den accijns met den aankleve van dien, wegens zoodanige daaraan onderworpen turf of kluiten, als op hunne of door hen beheerd wordende gronden, hetzij met of zonder consent, mogten worden verveend, gebaggerd, af- of uitgegraven, af- of uitgestoken; en zullen verplicht zijn tot die verveeningen, baggering, af- of uitgraving, af- of uitsteking,

het bij het 5de artikel gevorderde consentbiljet, overeenkomstig het hierna gemelde 9de artikel, de hiertoe vereischte opgave te verzoeken.

Art. 7.

Voor zoo verre echter de beheerders van markengronden niet mogten kunnen op zich nemen, om ten aanzien der irreguliere veenderijen, tot die markengronden behorende, volgens art. 6 dezer wet, de bepalingen op te volgen, waaraan die veenderijen, overeenkomstig de wet, zijn onderworpen, of wel de Besturen der gemeenten, onder welke de markengronden gelegen zijn, zich tot hetzelfde einde niet genegen mogten betoonen, wordt het aan de belanghebbenden in zoodanige markengronden vrijgelaten, om, elk voor zich en naar gelang van zijne behoefte, het consent ter verveening, volgens art. 5 en 7 dezer wet, bij den Ontvanger der accijnzen over de gemeente aan te vragen, mits zich onderwerpende aan al de verdere bepalingen, te dezen aanzien vastgesteld.

Art. 8.

Ten aanzien van gemeenteveenen, het onverdeeld eigendom van meer dan eene gemeente zijnde, en waarin mitsdien het eigendom van elke daarbij belanghebbende gemeente door geen kennelijk teeken of afpaling te onderscheiden is, zal het Bestuur van de gemeente, waarvan de kom het naast aan dusdanige veenderij gelegen is, en welke daarin mede deel heeft, alleen belast worden met de verplichtingen, die, volgens het bovenstaande 6de artikel, anderszins door al de daarbij belanghebbende Gemeentebesturen te dien opzichte zullen moeten worden nagekomen, en zulks onder genot der toelage, hierna in art. 29 vermeld.

Art. 9.

Ter verkrijging van het benoodigde consentbiljet, zal diegene, welke de verveening of de afgraving of uitsteking van den turf of de kluiten uit zijne of de door hem beheerd wordende gronden zal willen bewerkstelligen, of, op deszelfs daartoe verstrekte magt, door een ander doen verrigten, aan den daartoe gestelden Ambtenaar moeten inleveren eene door hem ondertee-

kende en zijne geheele verveening van het faizoen betreffende opgave, houdende:

- 1°. Zijn naam, toenaam, bedrijf en woonplaats, mitsgaders die van den als voren gemagtigde.
- 2°. Zoo na mogelijk het getal tonnen turf of kluiten, in de eerste, tweede of derde klasfe der belasting, volgens art. 2 van deze wet, vallende, welke hij het voornemen heeft, óf door hem zelve, óf door eenen anderen onder zijne toefstemming, te doen veenen, baggeren, af- of uitgraven, of af- of uitsteken.
- 3°. Eene duidelijke omschrijving van de ligging der landen, waarop het veen gespreid of waaruit de turf afgegraven of af- of uitgestoken zal worden, door middel eener opgave van de gemeente, de sectie en de nommers, waaronder de landen, volgens de kadastrale opneming, bekend zijn.
- 4°. Of hij eigenaar van den grond is, of in welke hoedanigheid hem het beheer over denzelven is opgedragen, om daarop turf te maken of te graven, of af- of uit te steken, of wel om zulks door een ander te doen verrigten; zullende in het geval, bij art. 8 vermeld, al de aandeelhebbende Gemeentebesturen door dat, met de inlevering van het verzoek belast, moeten worden opgegeven.
- 5°. Het verzoek om het vereischte consentbiljet.
- 6°. De plaats en dagteekening.

De daartoe gestelde Ambtenaar zal daarenboven kunnen vragen, en de aangever gehouden zijn te geven, al zoodanige ophelderingen, als tot duidelijkheid van die opgave en van het dien ten gevolge te verleenen consent zullen kunnen strekken.

Wanneer iemand, na voorschreven opgave, nogtans meerder land met veen zoude willen bestrijken, of eene grootere hoeveelheid turf zoude willen af- of uitgraven, of af- of uitsteken, zal hij gehouden zijn daartoe telkens op nieuw, in voege als voren, consentbiljet te vragen, en alzoo bij den daartoe gestelden Ambtenaar eene gelijke opgave in te leveren, bij ver-

zuim waarvan hij zal vervallen in eene boete van *honderd gulden*, onverminderd de verbeurdverklaring van hetgeen meerder is geveend dan opgegeven was, beide in het geval, dat het verschil meer dan *vier ten honderd* beloopt.

Art. 10.

Het zal aan de veenlieden niet vrijstaan, de ter opneming en taxatie aangegevene partijen, na die opneming en taxatie, te vergrooten, op verbeurte eener boete van *vier honderd gulden* voor elke vergrootte partij.

Art. 11.

Bij het halen van het, volgens art. 5 dezer wet, benodigde consentsbiljet, tot het verveenen of afgraven of af- of uitsteken van turf of kluiten, zal degene, op wiens naam hetzelfde biljet verleend wordt, behoorlijke zekerheid, welke van het regt van registratie en zegel bevrijd zal zijn, moeten stellen voor den accijns, welken hij uit dien hoofde zal verschuldigd worden, overeenkomstig de bepalingen der algemeene wet over de heffing der regten van in-, uit- en doorvoer en van accijnfen, onder deze wijzigingen:

1°. Dat mede als borgen zullen kunnen worden toegelaten de zoodanigen, welke een bedrijf uitoefenen, waarvoor zij zelve eene openstaande rekening met het Rijk hebben, behoudens nochtans, dat dezelve personen niet wederkeerig voor elkander borg zullen mogen zijn; en

2°. Dat de personele borgtocht niet notarieel zal behoeven te worden verleden, maar bij onderhandsche acte, overeenkomstig een door de Administratie vast te stellen voorschrift kunnen worden gesteld.

Ten aanzien van zoodanige geringere verveeningen, af- of uitgravingen van turf of kluiten, wegens welke de accijns in hoofdsom, ten laste van denzelfden persoon, in een verveeningssaijoen berekend kan worden de som van *vijftig gulden* niet te boven te gaan, zal de daartoe gestelde Ambtenaar, wanneer de belastingschuldige van het stellen van zekerheid mogt verlangen te worden versoond, zich verzekeren door het in

confignatie nemen van het waarschijnlijk bedrag van dit verschuldigde.

Art. 12.

Alvorens het werk der veenderij of graving of afsteking te beginnen, zal degene, welke daartoe consent heeft verkregen, gehouden zijn, bij iedere afzonderlijke of afgescheidene partij, hetzij groot, hetzij klein, hoezeer ook met anderen in een consent begrepen, te stellen een paaltje of plankje van ten minste acht palmen boven den grond en zes palmen onder den grond, en te zorgen, dat hetzelfde behoorlijk worde vastgezet dáár, waar de spreiding van het veen der partij aanvang neemt, of de eerst gestoken turf of kluiten van de partij gevonden worden.

Op dat gedeelte van het paaltje, hetgeen boven den grond zichtbaar is, zal, door of van wege dengenen, die het consent heeft verkregen, duidelijk gesneden, of met olieversf gesteld moeten zijn de letter van het consent, waarbij aan hem de verveening van zoodanige partij is veroorloofd, en zal onder die letter, of op de keerzijde van het paaltje, op eene zichtbare plaats eene gladgeschaaftde vlakke moeten gevonden worden van acht duimen breedte en dertien duimen hoogte, ten einde de Ambtenaren, met de opneming en taxatie van den turf belast, daarop zijne merken zoude kunnen stellen door middel van volgnommern, bij iedere consentletter, beginnende met n°. 1, bij de eerst opgemeteene partij.

De voorschrevene paaltjes of plankjes zullen, zelfs bij geoorloofden vervoer van den turf of de kluiten, niet mogen weggenomen worden vóór den laatsten November van het jaar der verveening of afgraving, en zullen dezelve ook na dien tijd niet mogen worden weggenomen, zoo lang de turf of kluiten niet vervoerd zijn.

Bij ontdekking van verzuim van het op de voorschrevene wijze plaatsen van het vereischte paaltje of plankje, van het niet of niet behoorlijk daarop stellen van den letter of de letters van het consent, of van het vroeger dan op den bepaalden tijd wegnemen van dat paaltje of plankje, zal de Ambtenaar, die een of ander heeft ontdekt, daarvan dadelijk aan den be-

langhebbenden een schriftelijke kennisgeving doen, en wanneer deze in gebreke mogt blijven, om het ontbrekende binnen tweemaal vier en twintig uren na den ontvang dier kennisgeving te herstellen, zal daarvan van wege de Administratie, ten koste van den nalatigen, worden voorzien, welke kosten echter de som van *twee gulden* voor elk ontbrekend of onvoldoend paaltje niet zullen mogen te boven gaan.

Art. 13.

Niemand zal, na het einde der maand Julij van ieder jaar, eenigen veengrond of derrie mogen verveenen of baggeren, of land met veen bestrijken, of na het uiteinde van de maand Augustus daaraanvolgende, eenigen turf, hetzij van hooge veenen of uit de duinen, hetzij van andere veengronden, mogen af- of uitsteken of af- of uitgraven, op verbeurte eener boete van *twee honderd gulden* voor elke afzonderlijke bespreiding met veen of afgraving of uitsteking van turf of kluiten.

Art. 14.

De opneming en taxatie van den turf zal jaarlijks door de gewone daartoe aan te wijzen Beambten der accijnfen, onder het beheer en toezigt van den over hen gestelden Controleur derzelve belastingen, geschieden.

Deze opneming en taxatie van den turf zal worden verrigt met behulp van tabellen, van Rijks wege vervaardigd, die, naar mate der verschillende lengte en dikte der turven, op meetkundige gronden aanwijzen het getal turven, welke de cubiek inhoud der ton bevat.

Dezelve opneming en taxatie zal voor zoodanige partijen, welke van tijd tot tijd bekwaam geoordeeld worden, om wel dra te kunnen vervoerd, opvolgende ten allen tijde gedurende het veenzaizoen en buiten hetzelfde geschieden, waarvoor de verveeners, des begeerende, een voorloopig taxatiebiljet ten kantore van den Ontvanger der accijnfen zullen kunnen aanvragen; bovendien zal er een algemeene geregelde omgang, naar eene daartoe uit te reiken instructie, met den 1sten September van ieder jaar worden aangevangen, in welchen omgang de als-

dan nog ongetaxeerde partijen turf in tonnen zullen worden opgenomen, en de niet drooge turf zal worden gefchat naar bevonden droogen van gelijke foort.

Art. 15.

Zoodra de werkzaamheden, in het voorgaande 14de artikel vermeld, in eene gemeente zullen zijn afgeloopen, zullen door de Beambten, met de opneming van den turf belast, de voorloopig afgegevene taxatiebiljetten worden ingetrokken, en aan dengenen, welke het consent tot verveening, afsteeking of uitgraving bekomen heeft, worden uitgereikt een behoorlijk door hen onderteekend taxatiebiljet, houdende :

- 1°. Den dag of de dagen, waarop die taxatien zijn verrigt.
- 2°. De letter en het nommer van het vermelde consent.
- 3°. Den naam, toenaam, het bedrijf en de woonplaats van dengene, aan wien hetzelfde is verleend.
- 4°. Het kantoor, waar zulks is uitgereikt.
- 5°. De hoeveelheid tonnen, zoo van den turf, door hen bij de laatstgedane taxatie bevonden, als van die, welke voorloopig zijn getaxeed geweest of op behoorlijke biljetten uit het veen mogten zijn vervoerd.
- 6°. De foort van gemelden turf en onder welke klasfe van accijns dezelve behoort.

Art. 16.

Indien tusschen dengene, die de taxatie heeft laten doen, en de Beambten, welke dezelve hebben verrigt, enig verschil omtrent de hoeveelheid der tonnen turf, die geveend, gebaggerd, afgestoken of af- of uitgegraven zijn, mogt ontstaan, zal het aan den belanghebbende vrijstaan, eene herziening ten koste van ongelijk te vragen, welke op dezelfde wijze en met behulp van gelijke tabellen zal geschieden, als bij art. 14 zijn omschreven, zonder dat men tot eene werkelijke tonning van den turf zal overgaan.

De schriftelijke aangifte tot het doen plaats grijpen dezer

herziening zal, binnen drie dagen na de uitgifte van het taxatiebiljet, aan den Ambtenaar, die het consentbiljet tot het verveenen, baggeren, steken of graven heeft uitgereikt, moeten worden gedaan.

Art. 17.

De Administratie der accijnfen zal de bevoegdheid hebben, om de werkzaamheden van de Beambten, met de opneming en taxatie van den turf belast, ten koste van den Lande te doen herzien en eene nieuwe opneming en taxatie te gebieden, of doen geschieden door andere Beambten, of ook door den Controleur der accijnfen over het district.

De belanghebbende zal, na tijdige kennisgevingen en oproeping, daarbij, des begeerende, kunnen tegenwoordig zijn.

Deze nadere opneming of taxatie andere uitkomsten opleverende, zal de vroegere dienovereenkomstig veranderd en het deswege afgegeven taxatiebiljet herfeld worden; zoodanig echter, dat de belanghebbende ook het regt zal hebben, om van zoodanige nadere opneming of taxatie herziening te verzoeken, op den voet en binnen denzelfden tijd, als hem dit van de eerste opneming of taxatie, volgens art. 16 dezer wet, is vrijgelaten, en zal deze herziening moeten plaats hebben ten overstaan van den Controleur der veenderijen over het district; zullende deze beslissende zijn en mede moeten geschieden ten koste van ongelijk; terwijl de belanghebbende daarvan gelijke uitwerking zal genieten, als of zoodanig verzoek door hem, na de eerste opneming of taxatie ware gedaan.

Art. 18.

De verveeners en de eigenaars of beheerders van veengronden, in of nabij veenderijen gelegen, zullen gehouden zijn ten allen tijde het onderzoek en de verificatie der Ambtenaren op hunne gronden te gedoogen; weigering daarvan zal, ingevolge de algemeene wet over de heffing van in-, uit- en doorvoer en van de accijnfen, worden beschouwd en gestraft, en zal ook degene, aan wien het consentbiljet of de consentbiljetten is of zijn uitgereikt, verplicht zijn, om van het begin der verveening, of zoo lang de taxatiebiljetten, in art. 15 dezer wet

vermeld, niet zijn uitgegeven, aan de gezegde Ambtenaren, des verzocht, ten allen tijde, hetzelfde consentbiljet of biljetten, gelijk mede de vervoerbiljetten, door hem verkregen, te vertoonen en de naauwkeurige aanwijzing te doen van al zijne partijen gebaggerd veen en turf, of afgestoken of uitgegraven turf en kluiten.

Art. 19.

Niemand zal, ten zij in het geval, hierna bij art. 20 vermeld, den geveenden, gebaggerden, afgestoken of af- of uitgegraven turf van het land mogen vervoeren of doen vervoeren, of in loodsen, schuren of andere bergplaatsen mogen opslaan of doen opslaan, dan nadat dezelve alvorens, ingevolge art. 14 dezer wet, zal zijn opgenomen en getaxeerd, op verbeurte eener boete van *een honderd gulden* voor elke, zonder taxatie, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk vervoerde partij.

Insgelijks zal niemand den grond of de plaats, alwaar het veen verspreid is of die met veen bestreken is geweest, mogen wegnemen, reppen, roeren, af- of uitsteken, of daarvan zoden af- of uitgegraven, dan na verloop van de acht dagen na dien, waarop de bovenstaande opneming en taxatie mogt zijn geschied, op verbeurte eener boete van *vier gulden*, gerekend over elke vierkante el grond.

Art. 20.

Wanneer echter degene, aan wien het consentbiljet tot het verveenen, baggeren, steken of graven is verleend, mogt verlangen den turf van het daarin voorschreven land te vervoeren of doen vervoeren, of in loodsen, schuren of andere bergplaatsen opslaan of doen opslaan, vóór dat de bij art. 14 dezer wet bepaalde opneming en taxatie aldaar zullen zijn geschied, zal dusdanige vervoer aan hem of dengene, daartoe van zijnentwege gemagtigd, veroorloofd zijn, mits elke vervoerd wordende hoeveelheid afzonderlijk van een behoorlijk biljet te dien einde zij voorzien, hetwelk dezelve zal moeten vergezellen tot de plaats van den op- of inslag.

Dit biljet zal, op vertoon van het gedachte consentbiljet en voorts op schriftelijke aanvraag van hem, die hetzelfde heeft

verkregen, worden afgegeven door den Ontvanger over de gemeente, waaronder het stuk land gelegen en de te vervoeren turf geveend, gebaggerd of gegraven is.

Art. 21.

Het volgens het hier bovenstaande 20ste artikel uit te reiken vervoerbiljet zal behelzen:

- 1°. Het nommer van volgorde van het bij art. 23 omschreven register, waaruit het biljet geknipt is.
- 2°. De letter en het jaartal van het consent, waarop de vervoerd wordende turf is geveend, gebaggerd, gestoken of afgegraven.
- 3°. Den naam, het bedrijf en de woonplaats van dengenen, aan wien dit laatstgenoemde consent is verleend.
- 4°. Den naam en de woonplaats van den veenman, en zoo de partij door hemzelf niet wordt vervoerd, den naam, alsmede het bedrijf en de woonplaats van dengenen, daartoe door hem gemagtigd.
- 5°. De benaming van het voer- of vaartuig, de hoeveelheid tonnen te vervoeren turf of kluiten en de klasfe van de belasting, waartoe hij mogt behooren.
- 6°. De veenderij, mitsgaders de gemeente, waaronder zij gelegen is, en de plaats tot den in- of opslag van de daaruit te vervoeren partij.
- 7°. Den tijd, gedurende welken de vervoer moet plaats hebben, welke tijd in schrijffletters moet worden uitgedrukt.
- 8°. Den dag en het uur waarop, de plaats alwaar en de onderteekening van hen, door wie het biljet is afgegeven.

Art. 22.

In al zoodanige gemeenten, onder welke de in het 1ste artikel van deze wet aangewezenen irreguliere veenderijen zijn gelegen, of door Ons nader zullen aangewezen worden, zullen de Ontvangers gehouden zijn, de bij art. 20 en 21 gevorderde vervoerbiljetten, tegen ontvangst van *twee en een halven cent* we-

gens elk biljet, aan den belanghebbende af te geven, en zich tijdig, ter bekoming van de daartoe benoodigde registers, bij schriftelijke aanvraag, te vervoegen aan den Inspecteur der accijnzen van het arrondissement, waaronder hunlieder gemeente mogt behooren.

Art. 23.

De registers, waaruit de vervoerbiljetten zullen worden afgegeven, zullen alvorens bladsgewijze behoorlijk moeten zijn genummerd en gearapheerd door den Inspecteur der accijnzen van het arrondissement, en zal elk blad uit drie eensluitende stroken, wat den zakelijken inhoud van het biljet betreft, behooren te bestaan.

De beide buitenste stroken zullen worden uitgeknipt en aan den belanghebbende afgegeven, terwijl de derde strook in het register zal verblijven; zullende het biljet van deze in het register blijvende strook afgeknipt, door den belanghebbenden eigenaar, gebruiker of beheerder van het veen onder zich worden genomen, ten einde zoodanig biljet, des vereischt worden, bij eene te doene verificatie van zijnen turf, tot zijnen waarborg te kunnen doen strekken; terwijl de eerste of buitenste strook de partij tot aan de plaats van derzelve in of opslag zal behooren te vergezellen.

Art. 24.

Van het oogenblik dat de Ontvanger van den aanvang der opneming en taxatie van den turf, ingevolge art. 14 van deze wet, zal hebben kennis bekomen, zal het afgeven van vervoerbiljetten in deszelfs gemeente ophouden, en het register, op vertoon van schriftelijk bewijs door den Controleur der accijnzen afgegeven, aan de hiermede voorziene en met de opneming en taxatie belaste Beambten worden uitgereikt, ten einde door hen te worden ingetrokken.

Art. 25.

Tegen den tijd, voor de taxatie bepaald, zullen de veenlieden verplicht zijn hunnen turf, zoo veel mogelijk, in gelijke hoopen of hoopjes te stellen van 25, 50, 100 tot en met 500

stuks turven, en de grootere hoopen in eenen vierkanten vorm of gedaante moeten opstapelen, zoodanig, dat onder verschillende klasfen van dezen accijns begrepen partijen turf behoort van elkander afgescheiden zijn, en dus elke partij afzonderlijk zij gesteld.

Degene, welke, tegen de bepalingen van dit artikel, zijnen turf in ongelijke of onregelmatige hoopjes of hoopen mogt hebben opgezet, of de verschillende turfsoorten niet behoort van elkander afgescheiden gehouden, zal, in het eerste geval, het regt van hertaxatie, hem anderzins volgens art. 16 van deze wet toekomende, verliezen, en gevolgelijk gehouden worden in de gedane opneming en taxatie te hebben berust; terwijl hij in het tweede geval zal moeten gedoogen, dat zijn door elkander vermengde turf, of de door den anderen staande hoopen of hoopjes van verschillende soorten van deszelfs turf, naar de hoogste klasfe van den accijns, volgens art. 2 van deze wet, worden aangeflagen.

Art. 26.

Wanneer bevonden mogt worden, dat een of meerdere paaltjes, volgens art. 12 dezer wet geplaatst, en voorzien van de gevorderde teekens van reeds opgenomen of getaxeerde partijen turf of kluiten, bij andere niet opgenomen of niet getaxeerde partijen waren verzet, of dat eene of meerdere niet opgenomen of getaxeerde partijen turf of kluiten met eenig teeken van opneming of taxatie waren voorzien, zal de verveener daarvan dadelijk worden verwittigd, en wanneer die in gebreke mogt blijven, om het ontbrekende binnen tweemaal vier en twintig uren te herstellen, zal daarin van wege de Administratie, ten koste der nalatigen, worden voorzien, welke kosten echter de som van *twee gulden* voor elk ontbrekend of onvoldoend paaltje niet zullen mogen te boven gaan.

Art. 27.

Nadat al de turf of kluiten, die iemand gedurende het seizoen der verveening of afgraving van den turf heeft gebaggerd of gestoken of gegraven, zullen zijn opgenomen en getaxeed, zal hij de daarvan verkregen taxatiebiljetten vóór het uiteinde

van de maand October van ieder jaar moeten stellen in handen van den Ontvanger, welke, tegen intrekking van dezelve taxatiebiljetten, zal afgeven eene kennisgeving, waarin het geheel beloop van den accijns, de gansche hoeveelheid en foort van den gebaggerden of gestoken of gegraven turf of kluiten over het voorschreven seizoen, overeenkomstig de verkregene taxatiebiljetten, naauwkeurig zal vermeld worden.

Art. 28.

In buitengewone gevallen van vernieling van den turf op de plaats der verveening of af- of uitgraving, door brand, overstroming of watervloed, zal door de Administratie op de voldoende bewijzen, die daarvan zullen zijn overgelegd, gedeeltelijke en, des noods, geheele afschrijving op het verschuldigde van den belanghebbenden wegens deze belasting kunnen worden toegeestaan; ook zal, des verzocht wordende, gelijke afschrijving worden verleend van zoodanigen slechten turf, als, uit hoofde van deszelfs geringe waarde of opgevolgd bederf, niet in consumptie kan worden gebragt, mits hij op de plaats van verveening, ten overstaan van de daartoe van wege de Administratie benoemde Ambtenaren, worde vernield.

De opneming daarvan zal echter slechts eenmaal in het jaar plaats hebben, en wel in de maand Maart of April.

Art. 29.

Aan zoodanige Gemeentebesturen, als zich, overeenkomstig het 6de en 8ste artikel, met het beheer der verveeningen belasten, zal, ter zake van deze hunne werkzaamheid, uit 's Rijks kasfe worden goedgegaan eene toelage van vijf ten honderd van het bedrag van den accijns in hoofdsom, wegens den turf of de kluiten, geveend uit kracht van het door hen aangevraagd consent, voor het genot van welke vijf ten honderd zij tevens, in het geval van art. 8 verkeerende, de daarbij bedoelde verplichtingen zullen moeten op zich nemen.

Ten einde de voldoening van de bovengemelde toelage te erlangen, zullen de Gemeentebesturen gehouden zijn, vóór den laatsten December van ieder jaar, eene behoorlijk door hen op-

gemaakte declaratie bij het Gouvernement van derzelve provincie in te leveren, en, bij gebreke van dien, aangemerkt worden als van gemelde belooning afstand gedaan te hebben.

Art. 30.

Er zal tusfchen den veenman of dengenen, op wiens naam het consentbiljet tot het verveenen, in art. 5 dezer wet vermeld, zal zijn afgegeven en de Administratie eene rekening worden geopend, in het debet van dewelke, aan het einde van elk faizoen, overgebracht zullen worden de hoeveelheden tonnen gebaggerden, gegraven of gestoken turf of kluiten, en wel van iedere klasfe afzonderlijk, overeenkomstig de biljetten van opneming en taxatie, met vermelding van den daarvoor verschuldigden accijns.

De aanzuivering dezer rekening zal kunnen plaats hebben:

- a. Door quitantien van betaalden accijns, volgens art. 32 dezer wet afgegeven, hetzij in de gemeente zelve, waartoe de veenderij behoort, hetzij in eenige andere gemeente;
- b. Door afschrijving van op het veld vernielden turf, ingevolge het bepaalde bij art. 28, en
- c. Door afschrijving wegens uitflag, volgens de 2de zinsnede van art. 38.

Het voldoen van den accijns op andere kantoren dan dat, waaronder de veenderij van den belastingschuldige gelegen is, zal dezen aanspraak geven op eene premie, berekend naar den tijd van de betaling, te weten:

Voor het alzoo aangezuiverde sedert het sluiten der rekening tot en met den laatsten Maart eerstvolgende, ten bedrage van *drie vierde* ten honderd van den bepaalden accijns.

Sedert den eersten April tot en met den laatsten Junij eerstvolgende, ten bedrage van *een half* ten honderd als boven, en sedert den eersten Julij tot en met den laatsten September eerstvolgende, ten bedrage van *een vierde* ten honderd als boven.

Art. 31.

De veenman zijn turf naar elders willende verzenden, zal aan den vervoerder eene door hem of zijnentwege geteekende opgave verftrekken, houdende:

- 1°. Den naam en woonplaats van den afleveraar.
- 2°. Den naam en ligging der veenderij, waaruit de uitflag gefchiedt en onder welk kantoor van ontvang dezelve behoort.
- 3°. De klasfe van den turf.
- 4°. De dagteekening.

Hiervan zullen gedrukte biljetten, ten behoeve van den veenman, kosteloos te verkrijgen zijn bij den Ontvanger, waaronder de veenderij behoort.

In de genoemde opgaven zullen de drie eerste punten door den Ontvanger of den Meter en Taxateur, op verlangen van den veenman, kunnen worden ingevuld; zullende deswege door den Ontvanger of den Meter en Taxateur geene meerde belooning van den veenman mogen worden gevorderd dan *twee en een halve cent* voor elk biljet.

Art. 32.

De quitantien van betaalden accijns zullen worden afgegeven, voor zoo veel betreft den turf, afgeleverd in de gemeente, waaronder de veenderij behoort, ten kantore van den Ontvanger over die gemeente, en voor zoo veel de turf naar elders wordt vervoerd, ten kantore over de gemeente, alwaar dezelve wordt ingeflagen, en zal, in dit laatste geval, die afgifte gefchieden op vertoon van de in art. 31 omschreven opgave van den veenman, ten einde de quitantie eene naauwkeurige aanteekening bevatte van den naam der afleveraars en van het kantoor van ontvang, waaraan hij rekenpligtig is.

In dat laatste geval zal een dubbel der quitantie naar het bovengemelde kantoor, overeenkomstig de deswege door de Administratie te stellen orders, worden opgezonden, ten einde de accijns op de rekening van den veenman kunne worden afgefchreven.

Art. 33.

De veenlieden zijn verplicht jaarlijks, in de maand Januarij, hunne rekening over het laatst vorig jaar te vereffenen met den Ontvanger.

Bij deze rekening zullen op hun debet ten afflag strekken al de hoeveelheden turf, aangezuiverd op eene der wijzen in artikel 30 vermeld.

Bijaldien de veenlieden in gebreke mogten blijven, aan de bij de eerste zinfede van dit artikel aan hen opgelegde verplichting te voldoen, zullen hunne rekeningen eenzijdig door den Ontvanger worden opgemaakt en gefloten, volgens de bij hem berustende registers en bescheiden, en zullen de veenlieden gehouden zijn, de op deze alzo door den Ontvanger opgemaakte en geflotene rekeningen, openstaande posten, op den voet hierna gemeld, aan te zuiveren en zulks zonder deswege in oppositie te kunnen komen. Ingeval zoodanig veenman vermeenen mogt, dat er abuizen in die eenzijdig geflotene rekening bestaan, of dat bewijzen van inflag niet op dezelve zijn afgeschreven, wordt het hem vrij en onverlet gelaten, om binnen *drie maanden*, na het aanzuiveren der rekening, zich aan de Hoofdadministratie, onder overlegging van de noodige bewijzen, te wenden tot herstel der rekening in zoo verre.

Zij zullen gehouden wezen, binnen de eerste acht dagen der maand Januarij van elk jaar, aan den Ontvanger eene juiste opgave te doen van den op den laatsten December te voren bij hen voorhanden turf, met vermelding van de klasfe, waartoe dezelve behoort, en van de ligplaatsen, magazijnen of schuren, waarin hij was opgeslagen, van welke opgave de Ontvanger een recief aan den veenman zal moeten afgeven.

Voor zoo ver eenig veenman op den 31sten December in het geheel geen turf meer voorhanden heeft, zal hij van het doen dezer opgave bevrijd zijn.

De Administratie zal de bevoegdheid hebben den opgegeven voorraad te doen aanpeilen, en de veenman, in dat geval, vier en twintig uren te voren worden uitgenoodigd bij dien aanpeil tegenwoordig te zijn, of zich daartoe door een ander perfoon

van zijnentwege te laten vervangen, ten einde de noodige aanwijzingen aan de Ambtenaren te doen.

Ingeval de veenman van deze uitnoodiging geen gebruik maakt, zal hij gehouden worden in den aanpeil te hebben berust.

Voor den alzo opgegeven of bij den aanpeil bevonden voorraad zal de veenman op nieuwe rekening worden aangeflagen, zoodanig zelfs, dat nimmer eenige quitantie van betaalden accijns zal kunnen strekken, om dien voorraad, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk, te dekken.

Art. 34.

Ingeval de aangifte, in de vierde zinsnede van het voorgaande artikel vermeld, eene grootere hoeveelheid turf bevat, dan bij den veenman bevonden wordt, zal hij, wanneer dit verschil meer dan $1/10$ bedraagt, vervallen in eene boete van vijfmaal den accijns met den aanleve van dien van het minder bevondene.

Art. 35.

Bijaldien mogt worden bevonden, dat de turf, welke volgens het slot der rekening, aanwezig moet zijn, niet of slechts gedeeltelijk aanwezig is, en er alzo eene ondermaat bestaat, zal de veenman verplicht zijn den accijns met den aanleve van dien, wegens het te kort, uiterlijk aan te zuiveren vóór den laatsten der eerstvolgende maand April, onverminderd de bijbetaling daarenboven van een vijfde verhooging van dien accijns met den aanleve van dien en de oplegging van het bedrag der op de peiling gevallen onkosten, beide in het geval, dat het te kort meer dan twintig ten honderd mogt bedragen, terwijl de alsdan nog niet in dier voege aangezuiverde accijns en aanleve van dien onmiddellijk zal kunnen worden ingevorderd.

De aanpeil zal in overeenstemming met de tabellen, voor de taxatie vastgesteld, en volgens te geven instructien plaats grijpen.

De veenman, welke, offchoon op den 31sten December nog turf in voorraad hebbende, mogt verzuimen de bij de vierde zinsnede van het 33ste artikel gevorderde opgave binnen den

aldaar bepaalden tijd te doen, zal worden gestraft met eene boete van *honderd gulden*.

Zullende de zoodanige worden gehouden geen voorraad van turf meer te hebben, en mitsdien dadelijk, en, des noods, bij parate executie, op den voet van het hiernavolgende 36ste artikel van hem worden ingevorderd, het nog openstaande bedrag van zijne rekening, zonder dat bij eenen volgenden aanpeil hem het voorgeven zal kunnen te stade komen, dat eenige alsdan bij hem aanwezig bevondene hoeveelheid turf zoude behooren tot dien, waarvan de accijns met den aanleve van dien in maniere als boven is ingevorderd.

Art. 56.

Ingeval de veenman in gebreke mogt blijven, om den accijns wegens de bevondene ondermaat, volgens de eerste zinsnede van art. 35, vóór den laatsten April aan te zuiveren, zal de Ontvanger een waarschuwingsbiljet aan den debiteur zenden, om alsnog binnen den tijd van driemaal vier en twintig uren aan deze zijne verplichting te kunnen voldoen.

Wanneer aan deze waarschuwing geen gehoor wordt gegeven, zal onmiddellijk, na de verleende driemaal vier en twintig uren, het verschuldigde met de kosten, hetzij op den borg of de borgen, hetzij op den schuldenaar ten principale, naar gelang de Ontvanger zulks geraden oordeelt, bij parate executie kunnen verhaald worden.

Al de turf en kluiten van den geëxecuteerde belastingsschuldige ten principale of die in deszelfs magazijnen, pakhuizen of woonhuizen, schuren en op zijnen eigen of gehuurden grond gevonden wordt, zal, hoezeer dezelve van een ander verveeningssaijoen zoude mogen zijn, verbonden en aansprakelijk wezen voor het verschuldigde, en zal de Administratie, tot het verhaal van den accijns met den aanleve van dien en de kosten op dien turf of die kluiten, boven alle andere schuldeischers den voorrang hebben.

Een en ander onverminderd de verantwoordelijkheid van den bruiker of beheerder van of over de veenderij, wegens de beta-

ling van den accijns met den aanleve van dien, in voege hun dezelve bij art. 6 van deze wet is opgelegd.

Art. 57.

De bijzondere bepalingen der algemeene wet, betreffende den inflag, uitflag, vervoer, peiling, visitation, verantwoordelijkheid aangaande de accijnsgoederen op het terrein van toezigt, mitsgaders het oprigten van handel of winkelneringen aldaar, zijn mede toepasselijk op den turf, ongeacht derzelve hoedanigheid of herkomst, met uitzondering van den als fabrikaadje te velde staande turf en den voorraad van turf in de schuren of bergplaatfen, behoorende aan de veenlieden, welke met de Administratie eene rekening hebben geopend.

Van documenten is evenwel bevrijd de vervoer op het gezegde terrein, van hoeveelheden niet te boven gaande vijf tonnen; zullende diezelfde hoeveelheid, berekend per ziel of per lid des huisgezins, volgens de meergemelde algemeene wet, bij particulieren aldaar tot huisfelijk gebruik voorhanden mogen zijn, en alleen de justificatie van den voorraad, door quitantien van betaalden accijns of door geleibiljetten moeten geschieden, wanneer die de bovenstaande hoeveelheid overtreft.

Art. 58.

Ten behoeve der vuurbaken, welke niet geheel ten koste van het Rijk worden gehouden, zal op de daartoe te doene aanvragen worden verleend teruggave van den geheelen accijns met den aanleve van dien wegens den daarin gebezigten turf.

Aan de hierna genoemde fabrieken, trafijken en takken van nijverheid en werkzaamheid zal, op daartoe te doene aanvragen, voor 19/20 gedeelten vrijdom worden verleend van den accijns wegens de hoeveelheid turf, ten dienste derzelve gebezigd, te weten:

Aardewerksfabrieken.

Anker- en aambeeldfmeederijen.

Azijnmakerijen.

Beenzwart- of diergelijke koolfabrieken.

Bierbrouwerijen.

Blaauwfelfabrieken.
Boezelfabrieken.
Boraxfokerijen.
Branderijen.
Brandspuitmakerijen.
Buskruidmolens.
Chicoreibranderijen.
Chicoreidrogerijen.
Disteleerderijen.
Garenbleekerijen.
Garenkokerijen.
Garenverwerijen.
Gasfabrieken.
Geweerfabrieken.
Gieterij van ijzer , koper , tin , lood of zink.
Glasblazerijen.
Graandrogerijen.
Hoedenfabrieken.
Kalkovens.
Kamferraffinaderijen.
Katoendrukkerijen.
Katoenspinnerijen.
Katoenverwerijen.
Klokgieterijen.
Knoopenfabrieken.
Koffijtroopfabrieken.
Kunstpotaschfabrieken.
Lakenverwerijen.
Lakmoesfabrieken.
Lettergieterijen.
Linnenbleekerijen.
Linnendrukkerijen.
Loodaschbranderijen.
Loodaschfabrieken.
Loodwitfabrieken.
Lijmziederijen.
Manufactuurverwerijen.
Meeftoven.
Mesfen- en scharenfabrieken.

- Mineraalblauwfabrieken.
 Mouderijen.
 Olieedikkokerijen.
 Oliemolens.
 Pannenbakkerijen.
 Papiermolensfabrieken.
 Plateelbakkerijen.
 Pletterij van ijzer, koper, tin, lood of zink.
 Porfeleinfabrieken.
 Pottenbakkerijen.
 Pijpenfabrieken.
 Sacharum-faturni-fabrieken.
 Salamoniakfokerijen.
 Salpeterraffinaderijen.
 Saaijetmakerijen.
 Scheepsbekleedings-viltfabrieken.
 Scheepsbeschuitbakkerijen.
 Smeerfmelterijen.
 Smelterijen van ijzer, koper, tin, lood of zink.
 Soda-potaschfabrieken.
 Spaanschgroenfabrieken.
 Spijkerfabrieken.
 Steenbakkerijen.
 Sterkwaterfabrieken.
 Stijffelfabrieken.
 Stokerijen van chemische voorwerpen, niet tevens met eene
 apotheek wordende uitgeoefend.
 Stoommolens.
 Stoomvaartuigen.
 Stoomwerktuigen, dienende om landen van water te ontlasten
 of droog te maken.
 Stoomwerktuigfabrieken.
 Stroopkokerijen.
 Suikerraffinaderijen.
 Taanderijen.
 Tapijtfabrieken.
 Tegelbakkerijen.
 Terpenteinstokerijen.
 Touwflagerijen.

Traankokerijen.
Tullefabrijken.
Verlaktlederfabrijken.
Vermiljoenstokerijen.
Vrieschgroenfabrijken.
Waschdoekfabrijken.
Wolkammerijen.
Zeepziederijen of makerijen.
Zeildoekfabrijken.
Zoutkeeten.
Zwavelraffinaderijen.
Zijdeverwerijen.

De veenman, van wien de turf met gedeeltelijken vrijdom van den accijns, aldus ingeslagen, oorspronkelijk is, zal afschrijving op zijne rekening bekomen, voor het volle bedrag van den accijns deswege, nadat den Ontvanger, ten wiens kantore hij in rekening is aangeslagen, van den gedanen inslag en de betaling van den accijns voor $1/20$ gedeelte zal zijn gebleken.

Wij behouden Ons voor, om, wat gezegde teruggave betreft, zoodanige voorzieningen vast te stellen, welke, zoo ter regeling van de toepassing, als ter voorkoming van misbruiken, noodig zullen worden geoordeeld, en de verleende vergunning in te trekken, ingeval van gebleken misbruik.

Art. 39.

Er zal, ingeval eener afschaffing van dezen accijns, afpeil plaats hebben van zoodanige hoeveelheden bij de ontginning belasten turf, als in de veenderijen aanwezig zullen worden bevonden.

Art. 40.

Collectief zegel.

Het collectief zegel op de quitantien van betaalden accijns zal bedragen twee ten honderd van dien accijns.

De consent- en geleibiljetten, volgens de tegenwoordige wet wordende vereischt, zullen vrij zijn van het zegel.

Art. 41.

Al de vorenstaande bepalingen zullen met den 1sten Januarij 1840 worden in werking gesteld, op welk tijdstip het reglement van den 16den Januarij 1834 (*Staatsblad* n°. 3), alsmede Ons besluit van den 7den Februarij 1837 (*Staatsblad* n°. 3), nopens den accijns op den turf in de irreguliere veenderijen, zal ophouden van kracht te wezen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December des jaars 1839, en van Onze regering het zeven en twintigste.

(get.) WILLEM.

MUNTWEZEN.

*WET van den 22sten Maart 1839,
tot wijziging van die van den
28sten September 1816 (Staatsblad
n°. 50), omtrent het Nederland-
sche Muntwezen (*).*

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOEG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat zich in de uitvoering van de wet tot regeling van het Nederlandsche Muntwezen, van den 28sten September 1816 (*Staatsblad* n°. 50), zwarigheden hebben opgedaan, vooral voortgevloeid uit de daarbij aangenomen betrekkelijke waarde tusschen de gouden en zilveren standpenningen, nadat eene aanzienlijke uitbreiding van den muntslag der eerstgenoemde heeft plaats gevonden;

Dat het wenschelijk is deze zwarigheden op te heffen, ten einde gevolg zou kunnen worden gegeven aan eene hermunting van de oude zilveren muntspecien, welke wegens de afflijting meer en meer noodzakelijk is geworden, en dat ook sommige andere bepalingen van gezegde wet wijziging vereischen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg van de Staten-Generaal, met wijziging in zoo verre van de wet van den 28sten September 1816 (*Staatsblad*

(*) Behoorende bij Deel VI, bl. 870.

n°. 50), hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze :

Art. 1.

De zilveren Nederlandsche gulden zal bevatten negen wigtjes vier honderd en vijftig duizendsten (9 w. 450) fijn zilver.

Het gehalte zal zijn *negen honderd vijf en veertig duizendsten (945/1000)*.

Het gewigt van den gulden zal zijn van *tien wigtjes*.

Het meervoud en de onderdeelen van den gulden zullen op hetzelfde hiervoren bepaalde gehalte vervaardigd worden, en, ten aanzien van derzelver gewigt, in evenredigheid met dat van den gulden moeten staan.

Art. 2.

In plaats van den *driegulden* zullen voortaan, als veelvoud van den gulden, worden gemunt zilveren standpenningen ter waarde van *twee en een halven gulden*, welke, behalve de hieruit voortvloeiende verandering in de aanduiding der geldswaarde ($2\frac{1}{2}$ gl.), overigens, voor zoo veel den beeldenaar betreft, zullen worden geslagen naar de bepalingen ten aanzien van den *driegulden* bestaande.

Art. 3.

In het gehalte der standpenningen wordt eene ruimte toegestaan van *een duizendste* voor de gouden standpenningen, en van *drie duizendsten* voor de zilveren standpenningen, in beide gevallen ter helfte van deze ruimte boven en ter helfte beneden de bepalingen van de wet.

Art. 4.

De ruimte in het gewigt der standpenningen, bij den muntslag veroorloofd, zal hoogstens mogen bedragen :

Goud.

Voor de stukken van *tien en vijf gulden een en een half duizendste* gedeelte van het gewigt van ieder stuk, zoo wel boven als beneden dat gewigt.

Zilver.

Voor het twee en een halven guldenstuk *twee duizendste* gedeelten; voor den gulden *drie duizendste* gedeelten; voor den halven gulden *vier duizendste* gedeelten; voor het vijf en twintig cents stuk *zes duizendste* gedeelten; voor de tien en vijf cents stukken *tien duizendste* gedeelten, van het gewigt van ieder stuk, zoo wel boven als beneden dat gewigt.

Op de koperen stukken van één en van één halven cent zal deze ruimte hoogstens mogen bedragen *een vijftigste* van het gewigt van ieder stuk, mede zoo wel boven als beneden dat gewigt.

Art. 5.

Aan den Koning blijft voorbehouden, tot daarstelling en uitgifte der volgens deze wet verbeterde zilveren muntspecien, zoodanige maatregelen te nemen, als noodzakelijk zullen worden bevonden.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Kollegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 22sten Maart des jaars 1839, van Onze regering het zes en twintigste.

(get.)

WILLEM.

NEDERLANDSCHE BANK.

---

*BESLUIT van den 21sten Augustus 1838,
waarbij het bestaan der Nederlandsche
Bank wordt verlengd en bevestigd (*).*

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods,*
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op het adres van President en Directeuren van de Nederlandsche Bank, houdende verzoek tot verlenging van het bestaande Octrooi dier instelling, verleend bij Ons besluit van den 25sten Maart 1814 (*Staatsblad* n°. 40),

In aanmerking nemende, dat de ondervinding, gedurende het bijna vijf en twintig jarig bestaan van de Nederlandsche Bank, heeft doen zien, dat dezelve, in overeenstemming met de thans bestaande bepalingen, aan het doel van hare instelling heeft beantwoord; dat de voortduring van dat bestaan door de belangen van handel en nijverheid geboden wort, doch dat de operatiën derzelve instelling voor eenige uitbreiding, en mitsdien de verordeningen, omtrent dezelve oorspronkelijk aangenomen, voor eenige wijziging vatbaar zijn;

Gezien de rapporten van Onze Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Financien, en van Onzen Minister van Staat van GENNEP, uitgebragt nadat de Kamers van Koophandel en Fabrieken van de steden *Amsterdam* en *Rotterdam* te dezer zake zijn gehoord;

Hebben goedgevonden en verstaan, het bestaan der Nederlandsche Bank te verlengen en te bevestigen, op den voet van het navolgende Octrooi en Reglement:

(*) Behoorende bij D. VI, bladz. 1030.

EERSTE AFDEELING.

*Voortduring van het Octrooi. — Fonds
der Bank.*

Art. 1.

Het Octrooi der Nederlandsche Bank wordt door Ons, tot de handelingen aan haar vergund, en op den hierna te melden voet en wijze, verlengd voor den tijd van vijf en twintig achtereenvolgende jaren, aanvang nemende op den 1sten April 1839, en alzoo eindigende op den 31sten Maart 1864, ten ware dit Octrooi inmiddels door Ons mogt worden *ingetrokken*.

Art. 2.

Deze intrekking zal dan alleen plaats kunnen hebben, wanneer eene meerderheid van drie vierde gedeelten van al de deelhebbers zich vereenigt, om daartoe aan Ons verzoek te doen, of ook wanneer de Bank, afwijkende van de bepalingen bij dit Octrooi en opvolgende Reglementen vastgesteld, het voortdurend genot van dit Octrooi mogt verbeuren.

Art. 3.

Gedurende den voorschreven tijd van vijf en twintig jaren zal aan geene andere corporatie, societeit of compagnieschap binnen dit Rijk worden verleend gelijk Octrooi, noch eenige der voorregten en gunsten, aan deze Bank verleend.

Art. 4.

De Nederlandsche Bank wordt geacht uit te maken eene compagnieschap zonder firma, bestaande uit actien of aandelen, waarvan de eigenaars de geldschietters zijn.

Art. 5.

Deelhebbers zullen nimmer, in perfoon of goederen, uit eenigen hoofde, of voor eenige zaken, de Bank betreffende, aansprakelijk zijn, maar alleen de fondsen der Bank zelve.

Art. 6.

Het primitieve fonds der Bank blijft bestaan uit tien millioenen guldens, te verdeelen in tien duizend actien, ieder groot duizend guldens, en gefourneerd wordende in kontante specien door alle personen, ligchamen, corporatien, societeiten of anderen binnen deze landen, welke verkiezen zullen aan hetzelfde deel te nemen, en zullen ook vreemden, buiten deze landen woonachtig, deelgenooten der Bank kunnen worden.

Art. 7.

Van 's Rijks wege zal bij voortduring eene deelneming van duizend actien in de Nederlandsche Bank kunnen blijven bestaan.

De tegenwoordige deelhebbers of bezitters van actien in de Nederlandsche Bank zullen de bevoegdheid hebben, om het kapitaal van die actien en het daartoe behoorende reserve-fonds terug te vorderen, mits deze vordering vóór of op den 31sten December 1838 aan de Directie der Bank bekend makende, bij gebreke van welke verklaring zij geacht zullen worden te hebben toegestemd, hun kapitaal en aandeel voornoemd in de Bank te houden; zullende aan diegenen, welke de voorschrevene vordering mogten doen, de uitkeering van gezegd kapitaal geschieden op den 1sten April 1839, en die van het aandeel in het reserve-fonds, benevens dividend over het boekjaar, eindigende den laatsten Maart 1839, op den 15den April daaraanvolgende.

Over den voet en de wijze, waarop de actien, welke aldus mogten worden afgelost, geplaatst zullen worden, zal door Ons, op voordragt van Directeuren, worden beslist.

Art. 8.

De actien in deze Bank zullen worden gesteld op de namen der deelnemers, en ingeschreven op een register, bij de Directie dezer Bank dubbel te houden.

Art. 9.

Alle transporten van actien zullen ten overstaan der Directie plaats hebben bij behoorlijke acte, in een daartoe afzonderlijk

te houden register, door den verkooper en den kooper beiden, of derzelve respectieve speciale gemachtigen, onderteekend, en zal van deze overdragen aanteekening op de actien zelve gedaan worden, terwijl de volmagten bij de Bank zullen blijven berusten.

Art. 10.

Wanneer voor het belang der Bank, bij vervolg, wenschelijk of raadzaam zal mogen worden geacht, om het primitief fonds van dezelve te vergrooten, en daarvan bij Directeuren en Commissarissen van de Bank, in eene gecombineerde vergadering, eene gemotiveerde overweging en raadpleging zal zijn opge maakt, zal de Directie de vrijheid hebben, aan Ons eene voordragt tot zoodanige vergrooiting te doen.

Art. 11.

Wanneer ook, zonder zoodanige overweging en voordragt, door Ons zal bevonden worden, dat de uitbreiding van het fonds dezer Bank voor het belang van 's Lands ingezetenen dienstig en bevorderlijk zoude zijn, zullen Wij kunnen besluiten, om de Directie tot zoodanige vergrooiting of uitbreiding van het primitieve fonds te magtigen.

In het geval van dit en van het voorgaand artikel, echter, zal deze uitbreiding niet verder kunnen gebragt worden, dan tot de verdubbeling van het fonds van tien millioenen guldens, zoodat het hoogste kapitaal van inlage, waarvoor de Nederlandsche Bank gedurende dit Octrooi vatbaar zal zijn, uiterlijk op en tot twintig millioenen guldens bepaald zal moeten blijven.

Art. 12.

Wanneer door Ons tot zoodanige uitbreiding besloten en autorisatie verleend zal worden, zal daarvan bij een openbaar besluit aankondiging worden gedaan, en zullen de alsdan bestaande eigenaars van actien, gedurende den tijd van ééne maand na die aankondiging, den voorrang hebben, om in die uitbreiding deel te nemen, mits zich bij schriftelijke en geteekende declaratoiren, zonder zegel, daartoe aan de Directie bekend makende, en behouden Wij aan Ons het vermogen, om voor het

Rijk in al zoodanige uitbreidingen mede deel te nemen, in dezelfde evenredigheid als hiervoren bij art. 7 is vastgesteld.

Art. 15.

De nieuwe uit zoodanige vermeerdering voortspuitende actien zullen in allen opzichte van denzelfden aard zijn als die, welke bij de oorspronkelijke oprigting zijn uitgegeven, doch ten einde de tijdelijke eigenaren van vroeger uitgegevene bankactien bij en door deze uitbreidingen niet te benadeelen, zal door Ons, bij iedere concessie van vergrooting, op eene voordragt van Directeuren en Commisfarisfen der Bank, gegrond op de zuivere en naauwkeurige balance van dezelve Bank, worden bepaald de vaste en algemeene prijs, die voor de nieuw uit te geven actien aan de Bank zal worden ingebracht, om de deelverkrigging op eenen billijken voet daar te stellen.

Art. 14.

De actien van de Bank kunnen nimmer aan de Directie worden aangeboden, of door dezelve worden aangenomen, als onderpanden voor beleeningen of andere handelingen.

TWEEDE AFDEELING.

Operatien der Bank.

Art. 15.

De operatien der Bank zullen bestaan :

- 1°. In het escompteren van wisselbrieven en ander handelspapier, op naam en aan order, voorzien van twee of meer voldoende handteekeningen ;
- 2°. In het beleenen van effecten, goederen, waren en koopmanschappen ;
- 3°. In den handel in goud en zilver, biljoen en verder muntmateriaal, en in het doen vermuntten en verwerken van hetzelfde ;
- 4°. In het óntvangen van gelden in rekening courant, en in het betalen van asignatien of quitantien, op die rekenin-

gen af te geven, en zulks niet verder of meerder dan het montant, op elke rekening te goed zijnde; verleende de Bank nooit eenigerlei voorschot of crediet in blanco, aan wien het ook zijn moge;

5°. In het beleenen op vreemde geldspecien en muntmateriaal, tegen eene verminderde rente.

Art. 16.

Ten einde de handeldrijvende ingezetenen voor alle nadeelen te verhoeden, welke voor dezelve zouden kunnen ontstaan uit het drijven van eenigen koophandel door de Bank, alsmede om voor te komen de opkoopingen of monopolien, waartoe deszelfs vermogen aanleiding zoude kunnen geven, wordt hiermede uitdrukkelijk vastgesteld, dat dezelve gedurende den loop van dit Octrooi niet zal vermogen te koopen, inruilen of verkrijgen, eenige waren, koopmanschappen of goederen, hoe ook genaamd, noch eenige effecten of credieten, ten laste van den Staat, buitenlandsche Mogendheden, of bijzondere ingezetenen, dat dezelve niet zal vermogen eenig aandeel te hebben, of direct of indirect deel te nemen in eenigen buiten- of binnenlandschen handel, bedrijven en compagnieschappen van schepen, asfurantien, visfcherijen, fabrieken, trafijken, landbouw of eenige andere hoegenaamd; en dat dezelve niet zal vermogen te koopen of bezitten eenige vaste goederen, uitgezonderd alleen zoodanige localen, als zij tot haar eigen gebruik zal noodig hebben; en zal in cas van contraventie, de Directie of de leden van dezelve, die zich daaraan schuldig mogten hebben gemaakt, gehouden worden voor te zijn vervallen van derzelver posten en functien, en dezelve daartoe in het vervolg nimmer weder zijn admisfibel.

Art. 17.

Onder het verbod, in het voorgaand artikel uitgedrukt, wordt echter niet begrepen het muntmateriaal, als waaromtrent zal kunnen worden gehandeld als in art. 21 is bepaald, zoo als ook daarvan wordt uitgezonderd het geval, dat de Directie raadzaam mogt kunnen achten, om de onderpanden van beleeningen, waarvan de aflossing gebrekg is gebleven, bij de wettige reali-

fatie van zoodanige onderpanden aan te koopen, tot vermindering van schade voor de Bank.

Art. 18.

De Bank zal vermogen te beleenen op inschrijvingen in de grootboeken der Nationale schuld, hetzij op de originele inschrijvingen zelve, hetzij op de certificaten daarvan uitgegeven of nog uit te geven, en bij de Directie geviseerd; voorts op alle andere binnenlandsche effecten, obligatien, schuldbrieven en actien, alsmede op provinciale, plaatselijke en polder-obligatien en dergelijke; deze laatste naar den koers, welke, des noods, zal bepaald worden door de makelaars, met de taxatien voor het regt van succesfie belast; en wijders op effecten, door buitenlandsche Mogendheden en Staten hier te lande genotieerd en gedomicilieerd, en door alhier gevestigde geaccrediteerde handelhuizen geteekend, mits dezelve op de beurs te *Amsterdam* doorlopend eene courante waarde hebben; verder op roerende goederen, producten, gefabriceerde en ongefabriceerde waren en koopmanschappen, hier te lande liggende, en onder bewaring en het bestuur der Directie wordende gedeponeerd en gebragt; des echter niet langer dan telkens voor den tijd van drie maanden, en daarop doende zoodanige voorschotten, als de Directie raadzaam zal oordeelen.

Art. 19.

Van alle beleeningen worden uitgesloten en onder geenerlei voorwendfel zullen moeten worden beleend, gelijk zulks aan de Bank expresfelijk wordt verboden bij deze: alle onroerende goederen, alle schepen, en voorts alle effecten, schuldbrieven of obligatien, actien of credieten, ten laste van buitenlandsche Mogendheden, personen, compagnieschappen, maatschappijen en corporatien, zoo wel de zoodanige van al de genoemde objecten, welke thans bestaan en bekend zijn, als degenen, die van denzelfden aard, bij vervolg van tijd, mogten worden gecreëerd; en worden mede van de faculteit van beleening uitgesloten, actien of aandelen in banken, Oost- en Westindische handel-focieteiten, asfurantie-, fabriek- of landbouw-focieteiten, die buiten het Rijk of deszelfs Overzeesche bezittingen zijn

opgerigt, van welken aard of natuur dezelve ook zouden mogen zijn; alles voor zoo verre de beleening op buitenlandsche effecten, hiervoren in art. 18 omschreven, bij dat artikel niet is toegelaten.

Art. 20.

De acten van beleening zullen, wat den vorm en de wijze van het verlijden derzelve betreft, voor den geldopnemer aan geen meerder bezwaar, dan bij het Burgerlijk Wetboek bepaald is, onderhevig kunnen zijn.

Zij zullen aan het regt van zegel zijn onderworpen, doch van de regten van registratie vrijgesteld zijn, en zal van al die acten een doorlopend register bij de Directie worden gehouden.

Art. 21.

De Bank zal vermogen te verhandelen, koopen en verkopen, doen vermunten en verwerken alle foorten van goud en zilver, muntmaterialen, biljoenen en specien, vermengd of niet vermengd, zich echter te dezen aanzien gedragende naar de wetten van het Rijk, op het muntwezen en den handel in specien, reeds geëmaneed of nog te emaneren.

Art. 22.

Alle betalingen, door de Bank te doen, hetzij voor escomptes, beleeningen of alle anderen, zullen moeten geschieden in contante specien, volgens 's Rijks wetten gangbaar, of in bankbiljetten, ter grootte respectievelijk van *f* 1000, *f* 500, *f* 300, *f* 200, *f* 100, *f* 80, *f* 60, *f* 40 en *f* 25, mitsgaders van zoodanigen inhoud, als door de Directie der Bank zal worden bekend gemaakt.

Art. 23.

Deze bankbiljetten zullen zijn betaalbaar, op vertooning, in contante specie, waartoe dagelijks bij de Bank zal moeten worden gevaceerd, met uitzondering alleen der Zon- en feestdagen.

Art. 24.

De houders en vertooners der bankbiljetten worden gehouden en beschouwd te zijn de wettige bezitters en eigenaars derzel-

ven, en zal dienvolgens de betaling aan hen niet mogen worden geweigerd.

Het zal echter aan de Directie vrijstaan, in gevalle van verdenking, of wanneer zij daartoe door de houders van vermiste of gestolene bankbiljetten schriftelijk is aangezocht, de quitte-ring en afteekening derzelve van den geldontvanger te vorde-ren.

Art. 25.

Het geheel beloop der uit te geven bankbiljetten zal geregeld worden naar het bedrag van het reële kapitaal of fonds der Bank, zoo als hetzelfde zal bestaan, alle gedane beleeningen, escomptes, muntspecien en muntmateriaal, doch geenszins de in rekening courant bezeten wordende gelden daaronder begre-pen.

Art. 26.

Het *maximum* der bankbiljetten, die, op den voet in het voorgaande artikel vermeld, zullen worden uitgegeven, zal door Ons, bij den aanvang, en vervolgens van tijd tot tijd, worden vastgesteld, op voordragt van President en Directeuren van de Bank.

Art. 27.

Niemand, buiten President en Directeuren der Bank, zal vermogen derzelve titulatie, hetzij zoo als dezelve bij dit Oc-trooi en Reglement is bepaald, of met eenige omzetting of verandering, te gebruiken of te bezigen.

DERDE AFDEELING.

Bestuur der Bank.

Art. 28.

De directie en administratie der operatiën, bezittingen en eigendommen der Bank zal worden toevertrouwd aan zes Direc-teuren, waarvan de President niet onderworpen zal zijn aan de beurtelingsche aftreding der vijf Directeuren, bij art. 39 ver-meld.

Aan dit Collegie wordt toegevoegd een vaste Secretaris.

Art. 29.

President en Directeuren houden hunne permanente residentie binnen *Amsterdam*, en zullen dezelve niet naar elders mogen verplaatsen, dan in gevalle van eenig eminent gevaar, en alsdan nog alleen op Onzen specialen last en bevel.

Art. 30.

President en Directeuren oefenen de directie en administratie uit over alle zaken der Bank, op den voet en wijze als bij dit Octrooi en Reglement is bepaald, met in achtneming van 's Rijks wetten. De verpligting van President en Directeuren, de orde en wijze van uitoefening hunner werkzaamheden, gelijk mede alle verdere bepalingen, tot de rigtige nakoming en uitvoering van de voorschriften en bepalingen, bij dit Octrooi en Reglement vervat, mitsgaders de respectieve formulieren maken den inhoud uit van een huishoudelijk reglement, door President en Directeuren te ontwerpen en door Ons vast te stellen.

Art. 31.

President en Directeuren, mitsgaders de Secretaris der Bank, genieten voor hunne werkzaamheden zoodanig honorarium uit de voordeelen der Bank, als bij het daaromtrent door Ons te nemen speciaal besluit zal worden bepaald.

Art. 32.

President en Directeuren zijn niet aansprakelijk voor schaden, voortvloeiende uit daden, handelingen of bedrijven, door hen in hunne qualiteit gedaan of verrigt, welke niet strijdig bevonden worden met dit Octrooi en Reglement; zij zijn in perfoon en goederen niet arrestabel voor civiele actien en pretensien ten laste der Bank.

Art. 33.

President en Directeuren leggen bij de aanvaarding hunner posten den eed op dit Octrooi en Reglement, mitsgaders dien van zuivering, af in Onze handen, of van diegenen, die Wij daarmede zullen belasten.

Art. 34.

Er zal eene Bijbank te *Rotterdam* worden gevestigd, en zijn President en Directeuren gehouden, omtrent die vestiging aan Ons de vereischte voorstellen te doen, binnen *drie* maanden na den ingang van dit Octrooi, met voordragt tevens van het noodige reglement voor zoodanige Bijbank; President en Directeuren zijn voorts gemagtigd, om de operatien van de Bank in al de hoofdplaatsen der provincien en andere belangrijke steden te doen bedrijven, hetzij door particuliere correspondenten, hetzij door gecommitteerden, zoodanig als zij tot het meeste gerief van iedere plaats raadzaam zullen oordeelen.

Art. 35.

De President is bevoegd al zoodanige gecombineerde vergaderingen te beleggen met Directeuren en Commisfarisfen, en daarin al zoodanige voorstellen en punten in overweging te brengen, als hij voor het belang der Bank dienstig zal oordeelen.

Art. 36.

De President is tot het beleggen van dergelijke gecombineerde vergaderingen mede bevoegd en gehouden, op verzoek, hetzij van drie der vijf Directeuren, hetzij van vier der zes Commisfarisfen.

Art. 37.

In al dezelve gecombineerde vergaderingen, zoo wel als in die van President en Directeuren afzonderlijk, zal bij hoofden van de presenten gestemd en bij de meerderheid beslist worden, en ingeval van staking der stemmen zal de presidiale stem beslissen.

Art. 38.

Tot Directeuren zijn verkiesbaar alle deelhebbers hier te lande, welke, ten minste gedurende zes maanden, vóór en op den dag der verkiezing, op de registers der Bank moeten bekend staan als eigenaars in het fonds voor eene kapitale som van *f* 10,000, of tien actien elk, welk getal bij derzelver in functietreding tot vijftien zal moeten zijn gebragt, die ook vervolgens, gedurende den tijd hunner functien, van hunne

rekening niet zal kunnen worden afgeschreven of getransporteerd.

De Directeuren, welke voor de eerste maal zullen worden aangesteld, zullen verplicht zijn, binnen eene maand nadat Commisfarisfen zullen zijn benoemd, aan dezelve te doen blijken, dat zij voor de somme van *f* 15,000 in het fonds geïnteresseerd zijn, en bij foute van dien van hunne functien als Directeuren vervallen zijn.

Art. 39.

Jaarlijks treedt een der vijf Directeuren af, den eersten keer bij loting, vervolgens naar ouderdom van dienst, doch de afgetredene is telkens weder verkiesbaar.

Art. 40.

De benoeming van den Prefident en Secretaris blijft aan Ons ten allen tijde voorbehouden, en benoemen Wij voor de eerste maal ook de overige Directeuren.

Art. 41.

In het vervolg zullen de vijf Directeuren door Ons benoemd worden uit eene nominatie van een dubbel getal personen, door Directeuren en Commisfarisfen in eene gemeenschappelijke vergadering opgemaakt.

Art. 42.

Al de deelhebbers in de Nederlandsche Bank, gezamenlijk, worden voor hunne regten en belangen, ten opzichte van dezelve, gerepresenteerd door zoodanige *vijftig* personen uit hun midden, welke respectievelijk en in der tijd de bezitters zullen zijn van het grootste getal actien.

Deze vijftig personen benoemen bij het einde van het eerste boekjaar bij meerderheid van stemmen, hetzij uit hun midden of buiten hen, zes mede-participanten tot Commisfarisfen, en vervullen op gelijke wijze alle voorvallende vacatures van Commisfarisfen.

Art. 45.

Commisfarisfen zullen de eerste maal op den dag der verkiezing, en vervolgens ten minste gedurende zes maanden vóór en

op dien dag, op de registers der Bank moeten bekend zijn als eigenaars in het fonds voor eene kapitale som van acht duizend guldens of acht actien elk; van dezelve treedt jaarlijks een derde af, den eersten en tweeden keer bij loting, vervolgens bij ouderdom van dienst, zijnde de aftredende telkens weder verkiesbaar.

Art. 44.

Na afloop van de sluiting der Bank, ten einde van elk boekjaar, worden de balansen aan Commisfarisfen overgelegd. Zij examineren dezelve binnen de eerstvolgende maand, nemen op derzelver deugdelijkheid en echtheid den eed der Boekhouders en Kasfiers af, en dezelve accoord bevonden en goedgekeurd hebbende, quiteren en dechargeren zij President en Directeuren wegens hunne gehoudene administratie, en bepalen, na ingenomen advies van President en Directeuren, de uitdeeling of het dividend aan deelhebberen uit te keeren over het afgelopen boekjaar.

Art. 45.

President en Directeuren zullen aan deelhebberen bekend maken, welke uitdeeling door Commisfarisfen over het voorgaande boekjaar is bepaald; zullende dezelve uitdeeling geschieden percentsgewijze aan al degenen, hunne erven of regtverkrijgenden, welke, op het einde van het afgelopen boekjaar, als mede-eigenaren van en deelhebberen in het fonds der Bank, op de registers derzelve bekend zijn geweest, en over zoo vele actien, als elk derzelve op dat tijdstip op zijn naam heeft gehad.

Art. 46.

De Directie der Bank zal niet vermogen het kapitaal der respectieve deelhebberen, noch de dividenden aan dezelve toekomende te onderwerpen aan eenige verbeurde boete of korting hoe ook genaamd, anders dan de verminderingen, door verliezen of onkosten ontstaande, en door alle deelhebberen gelijkelijk, elk voor zijn aandeel, naar mate van hetzelfde, te lijden en te dragen; zullende echter hiervan uitgezonderd zijn de sommen, welke, bij wijze van borgtogt, door de Directie of de geëmployeerden ten behoeve der Bank worden vastgemaakt, welke, ingeval van schaden en boeten, bij de huishoudelijke

reglementen der Bank aansprakelijk kunnen en mogen worden gesteld.

Art. 47.

De stipte geheimhouding omtrent alle zaken, de Bank of particuliere ingezetenen betreffende, en meer bijzonder omtrent de escomptes, beleeningen en rekeningen courant, het aandeel of fonds der respectieve deelhebbers op de registers der Bank en alle andere particuliere transactien wordt, bij deze, aan den President, de Directeuren, den Secretaris, de Commisfarisfen, mitsgaders aan alle onderhoorigen en geëmployeerden der Bank, ten sterkste voorgeschreven en aanbevolen, ieder voor zoo veel hem aangaat.

VIERDE AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

Art. 48.

Alle renverfalen, receptisfen en bankbiljetten, welke door de Directie der Bank, gedurende den loop van dit Octrooi, uitgegeven zullen worden, mitsgaders alle asgnatien en quitantien, op de Bank af te geven, zoo als ook de boeken, bij de Bank te houden, worden ten nutte dezer instelling en ten voordeele van 's Lands ingezetenen, bij deze, vrijgesteld van het regt van registratie, alsmede van het middel op het zegel, reeds geheven wordende of in het vervolg zullende worden geheven; blijvende echter alle andere acten of stukken, bijzondere personen of deelhebbers personeel betreffende, aan de betaling van 's Lands lasten, even als andere ingezetenen, onderworpen.

Art. 49.

Gedurende den loop van dit Octrooi kunnen, op voordragt van Directeuren en Commisfarisfen, of in overeenstemming met dezelve, in dit Reglement zoodanige veranderingen gemaakt, en hetzelfde zoodanig gewijzigd worden, als voor de belangen van 's Rijks ingezetenen en der deelhebbers, en de instandhouding der Bank, noodig en raadzaam zal geoordeeld worden,

mits deze wijzigingen niet strijden met bestaande wettelijke bepalingen.

Art. 50.

Eindelijk wordt aan alle geconstitueerde Autoriteiten, zoo civiele als militaire, en bijzonder aan de daarin betrokkene stedelijke Besturen, de bescherming en beveiliging van de Bank ten duurste aanbevolen.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken en aan Onzen Minister van Staat van GENNEP, tot informatie.

's Gravenhage, den 21sten Augustus 1838.

(get.) WILLEM.

NATIONALE SCHULD.

*WET van den 27sten September 1841,
betrekkelyk tot den vervroegden
overgang van de uitgestelde in
werkelyke rentegevende schuld (*).*

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods,*
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten :

Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelykheid, om maatregelen te nemen, strekkende tot werkelyke uitdelging van Staatschuld ;

In aanmerking nemende, dat, bij het in stand blijven der bestaande wettelyke bepalingen nopens den overgang der uitgestelde schuld en kansbiljetten in $2\frac{1}{2}$ per cent werkelyke rentegevende schuld, dit uitzigt nog gedurende eene zeer lange reeks van jaren, ten aanzien van deze schuld, niet zoude kunnen worden verwezenlijkt ;

Willende alzoo de belangen van het algemeen in verband brengen met de regten en stellige aanspraken, welke voor de houders van inschrijvingen of certificaten van uitgestelde schuld en kansbiljetten van dien zijn ontstaan uit de Wet van den 14den Mei 1814 (*Staatsblad* n°. 58) ;

Overwegende, dat bij art. 8 dier Wet een jaarlyksche overgang van vier millioenen guldens uitgestelde in werkelyke schuld is toegezegd, doch dat latere tot meerdere overgang gestrekt

(*) Behoorende bij Deel VI, bl. 964.

hebbende wetsbepalingen geene onherroepelijke verpligting hebben daargefeld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De jaarlijkfche overgang van uitgestelde fchuld in $2\frac{1}{2}$ per cent werkelijk rentegevende fchuld, zoo als dezelve geregeld is en heeft plaats gehad volgens de wet van den 14den Mei 1814 (*Staatsblad* n°. 58), wordt, met buiten werking fteiling der betrekkelijke bepalingen, vervat in de wetten van den 9den Februarij 1818 (*Staatsblad* n°. 7), 27ften December 1822 (*Staatsblad* n°. 59) en 25ften December 1824 (*Staatsblad* n°. 77), vervangen door eene dadelijke algeheele overbrenging in $2\frac{1}{2}$ per cent werkelijke rentegevende fchuld, in evenredigheid tot de berekende innerlijke waarde, welke de uitgestelde fchuld en de kansbiljetten, zoowel de reeds uitgelotene als de nog onuitgelotene bezitten, op den voet en de wijze bij de volgende artikelen omfchreven.

Art. 2.

Bij voorfchreven overgang zal men erlangen in infchrijving op het grootboek der $2\frac{1}{2}$ per cent werkelijke fchuld, als volgt:

- I. *a.* Voor duizend guldens uitgestelde fchuld, benevens een nog onuitgeloot kansbiljet van gelijke fom, acht en zestig guldens (*f* 68);
- b.* Voor elke duizend guldens uitgestelde fchuld, zonder bijvoeging van eenig kansbiljet, achttien guldens (*f* 18);
- c.* Voor elk niet uitgeloot kansbiljet, zonder bijvoeging van uitgestelde fchuld, vijftig guldens (*f* 50);

Zullende de onderdeelen naar evenredigheid aangenomen worden.

II. Voor duizend guldens uitgestelde schuld, benevens een kansbiljet, uitgeloot krachtens de wet van den 25ten December 1824 (*Staatsblad* n°. 77);

Verwisselbaar op 1 Januarij 1842, f 1000.

„ „ 1 „ 1843, 953.

„ „ 1 „ 1844, 909.

„ „ 1 „ 1845, 867.

„ „ 1 „ 1846, 827.

„ „ 1 „ 1847, 788.

„ „ 1 „ 1848, 752.

„ „ 1 „ 1849, 717.

Voor den gezegden overgang zullen in het grootboek der $2\frac{1}{2}$ per cent werkelijke schuld inschrijvingen kunnen worden gedaan, te zamen tot een bedrag van een en zeventig millioen drie honderd zes en negentig duizend guldens.

Art. 3.

Van den 1sten Januarij 1842 af aan zal elk daartoe gerechtigde zijne kapitalen op het grootboek der nationale uitgestelde schuld, van niet gequalificeerde of niet verbonden rekeningen, op afzonderlijk daartoe *gratis* verkrijgbaar te stellen affchrijvingsbiljetten, doen affschrijven op de rekening van den Agent van het Ministerie van Financien te *Amsterdam*.

Art. 4.

Tegen overgifte van de gemelde affchrijvingsbiljetten, van certificaten van uitgestelde schuld, uitgegeven door de administratiekantoren, zoo mede van de onuitgelote en uitgelote kansbiljetten of bewijzen van verwisfeling der laatstgemelde, zullen, na behoorlijke verificatie, door den voornoemden Agent aan de belanghebbenden worden afgegeven bewijzen in blanco, regt gevende tot dadelijke inschrijving in het grootboek der $2\frac{1}{2}$ per cent werkelijk rentegevende schuld, tot een geëvenredigd bedrag, als bij art. 2 dezer wet is bepaald, met ingang van rente, te rekenen van den 1sten Januarij 1842, over alle kansbiljetten en uitgestelde schuld, welke in den loop van dat

jaar ter overgang zullen worden aangeboden, en vervolgens van den eersten dag van het half jaar, waarin de inschrijving werkelijk wordt gedaan.

Voorfchreven bewijzen zullen echter niet dan bij ronde sommen worden afgegeven, telkens opklimmende met honderd gulden; voor mindere bedragen zullen restantbewijzen, mede in blanco, worden afgegeven, welke, met anderen vereenigd, tot ronde sommen zullen kunnen worden gebragt.

Art. 5.

De houders of administrateurs van gequalificeerde en verbonden rekeningen zullen mede verpligt zijn hunne kapitalen van het grootboek der uitgestelde schuld te doen afschrijven en het bewijs van die afschrijving met de vereischte kansbiljetten over te brengen ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financien te *Amsterdam*. Voor de door hen alzoo ingeleverde waarden zullen zij geene bewijzen in blanco erlangen, maar zal, door de zorg van den gezegden Agent, een geëvenredigd bedrag in het grootboek der $2\frac{1}{2}$ per cent werkelijke schuld worden ingeschreven, op dezelfde hoofden en met dezelfde aantekeningen als thans in het grootboek der uitgestelde schuld vermeld staan.

Bij het afgeven van een bewijs voor de bewerkstelligde inschrijving zal tevens aan de houders of administrateurs, voor zoo veel, des noods, worden ter hand gesteld een restantbewijs in blanco voor het bedrag beneden de een honderd gulden.

Art. 6.

Voor de houders van reeds uitgelote kansbiljetten zal bij de inlevering derzelve tot dadelijken overgang in $2\frac{1}{2}$ per cent werkelijke rentegevende schuld, in plaats van het tot dusverre betaalde examinatieloon, ten beloope van 50 centen van elke honderd gulden overgebragt kapitaal, worden voldaan:

Voor *f* 100, uitgeloot voor 1842, *f* 0.50.

1843, 0.47 $\frac{1}{2}$.

1844, 0.45 $\frac{1}{2}$.

1845, 0.43 $\frac{1}{2}$.

1846, f 0.41 $\frac{1}{2}$.

1847, 0.39 $\frac{1}{2}$.

1848, 0.37 $\frac{1}{2}$.

1849, 0.36.

Geen zoodanig examinatieloon zal wegens de onuitgelote kansbiljetten verschuldigd zijn.

Art. 7.

Alle uitgestelde schuld en kansbiljetten, aan wien ook toebehoorende, welke, op den voet in de voorgaande artikelen omschreven, op den 31sten December 1849 niet in werkelijke reptegevende schuld mogten zijn overgegaan, zullen onherroepelijk aan het Rijk zijn vervallen.

Art. 8.

De inschrijvingen in het grootboek van uitgestelde schuld en certificaten van dien, benevens alle uitgelote en onuitgelote kansbiljetten (of bewijzen van dezelve), welke thans door het Rijk worden bezeten, zullen niet in deze conversie worden begrepen, maar dadelijk, ten overstaan van de Algemeene Rekenkamer, worden vernietigd en het daarvan op te maken proces-verbaal in de Staatscourant geplaatst.

Gelijke vernietiging zal plaats hebben van de uitgestelde schuld en kansbiljetten, welke ten gevolge van deze wet ter vervroegden overgang in werkelijke schuld zullen ingeleverd worden.

Art. 9.

Met den jare 1850 en vervolgens zal jaarlijks eene som, ten minste gelijk staande aan het bedrag der besparing, die het gevolg dezer wet zal zijn, gebragt worden op de begrooting van Staatsuitgaven, welke som zal worden besteed tot amortisatie van openbare schuld of tot zoodanigen anderen maatregel, als tot vermindering van den rentelast zal kunnen strekken, op zoodanigen voet en wijze als nader door de wet zal worden bepaald.

Lasten en bevelen enz.

REGIESTRAAT
1841

POLICIE.

BESLUIT van den 16den Augustus 1841, strekkende tot daarstelling van eenige wijzigingen in de bepalingen van dat van den 27sten October 1827 (Staatsblad n°. 46), betreffende de drie inwendige afmetingen der tonvormige maten van eene halve, geheele en dubbele Nederlandsche mudde inhoud, alsmede de verificatie dier inhoudsmaten (*).

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Herzien het Koninklijk besluit van den 27sten October 1827 (*Staatsblad* n°. 46), houdende bepalingen nopens de invoering, vervaardiging en verificatie der inhoudsmaten voor drooge waren;

Overwegende dat het bij ondervinding noodzakelijk bevonden is, om de inwendige gedaante der tonvormige inhoudsmaten door meerdere afmetingen te bepalen, ten einde die meer naauwkeurig op derzelver wettigen inhoud kunnen worden vervaardigd;

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 9den Julij 1841, n°. 99, 2de Afd.;

Den Raad van State gehoord;

Hebben besloten en besluiten:

(*) Behoorende bij Deel IX, bl. 362.

Art. 1.

Bij de vervaardiging der tonvormige inhoudsmaten van eene halve, geheele en dubbele Nederlandsche mudde, zullen de kuipers voortaan zich niet alleen regelen naar de, bij art. 6 van opgemeld besluit, vastgestelde afmetingen voor de bodems en buiks-middellijnen en de hoogten, maar daarenboven moeten zorgen, dat de voormelde inhoudsmaten, bij een *regelmatig* beloop der inwendige duigenkromten, zoowel op het vierde als op het drie vierde gedeelte van de hoogte, de navolgende gemiddelde middellijnen binnenwerks bezitten, te weten:

Voor de halve mudde.... 378 Nederl. strepen.

„ „ mudde..... 476 $\frac{1}{2}$

„ „ dubbele mudde.. 600 $\frac{1}{2}$

Art. 2.

Al de bepalingen van voorschreven besluit, betrekkelijk de wijze van vervaardiging der tonnen, gelijk mede die betrekkelijk de toegeftane ruimten, zoowel op de onderscheidene afmetingen als op den inhoud der tonnen, blijven van kracht.

Art. 3.

De tafel A, achter dat besluit geplaatst, en aanwijzende de hoogten der tonnen, overeenkomende met de verschillende gemiddelde afmetingen van buik en bodem, zal worden vervangen door de hier achtervolgende tafel, bevattende tevens de nieuw vastgekelde overeenkomstige tusschen-afmetingen, ten einde den kuiper tot rigtsnoer te strekken bij de vervaardiging der onderscheidene tonnen.

Art. 4.

Bij de verificatie van nieuw vervaardigde tonnen zullen de ijkers ook zoodanige dezer inhoudsmaten mogen ijken, waarvan de middellijnen, op het vierde en drie vierde gedeelte der hoogte, *twee* streepen en meer of min afwijken van die, welke in de bij art. 3 laatstvermelde tafel zijn aangewezen, welke speelruimte zich, bij den herijk, tot op *drie* streepen zal mogen uitstrekken, mits in beide gevallen de hoogten der tonnen

in dier voege gewijzigd worden, dat de inhoud derzelve binnen de daartoe vastgestelde remedie blijve, en zullen zich de kuipers hierbij naar het volgende tafeltje kunnen regelen.

<i>Vershil in meer of min.</i>	<i>Vermindering of vermeerdering der hoogte.</i>
1 streep.	$1\frac{1}{2}$ streep.
2 " "	$3\frac{1}{2}$ " "
3 " "	5 " "

Art. 5.

Onze voornoemde Minister wordt, bij deze, gemagtigd, om den ijkers van Rijkswege te voorzien van zoodanige meetstaven, als welke tot het verrigten eener meer naauwkeurige en op de nieuwe afmetingen gegronde verificatie der tonnen noodig bevonden zijn.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Financien, aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie, en hetwelk tevens in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 16den Augustus 1841.

(get.)   WILLEM.

TAFEL, aanwijzende de hoogte der tonnen, zoo mede de middellijnen op het vierde en drie vierde gedeelte der hoogten, voor de verschillende gemiddelde afmetingen dezer inhoudsmaten, uitgedrukt in Ned. strepen.

Voor de halve Nederlandsche mudde:

Wettige afmetingen.	{	Middellijn des buiks.....	389	Ned. strepen.
		” ” bodems.....	345	” ”
		” ” op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte	378	” ”
		Hoogte	454	” ”

52*

	Buiks-middellijn.													
	386		387		388		389		390		391		392	
	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ hoogte.	Hoogte.
342	375	461	376	459	376 $\frac{1}{2}$	458	377 $\frac{1}{2}$	456	378	455	379	453	379 $\frac{1}{2}$	451
343	375 $\frac{1}{2}$	460	376	459	377	457	377 $\frac{1}{2}$	455	378 $\frac{1}{2}$	454	379	452	380	451
344	375 $\frac{1}{2}$	459	376 $\frac{1}{2}$	458	377	456	378	455	378 $\frac{1}{2}$	453	379 $\frac{1}{2}$	451	380	450
345	376	459	376 $\frac{1}{2}$	457	377 $\frac{1}{2}$	455	378	454	379	452	379 $\frac{1}{2}$	451	380	450
346	376	458	377	456	377 $\frac{1}{2}$	455	378 $\frac{1}{2}$	453	379	451	380	449	380 $\frac{1}{2}$	448
347	376 $\frac{1}{2}$	457	377	455	378	454	378 $\frac{1}{2}$	452	379 $\frac{1}{2}$	451	380	449	381	447
348	376 $\frac{1}{2}$	456	377 $\frac{1}{2}$	455	378	453	379	451	379 $\frac{1}{2}$	450	380 $\frac{1}{2}$	448	381	447

Voor de Nederlandsche mudde:

Wettige afmetingen.	Middellijn des buiks.....	490	Ned. strepen.
	” ” bodems.....	435	” ”
	” op het $\frac{x}{4}$ en $\frac{z}{4}$ der hoogte	476 $\frac{x}{2}$	” ”
	Hoogte.....	572	” ”

		Buiks-middellijn.													
Bodems-middellijn.		487		488		489		490		491		492		493	
		Middellijn op het $\frac{x}{4}$ en $\frac{z}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{x}{4}$ en $\frac{z}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{x}{4}$ en $\frac{z}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{x}{4}$ en $\frac{z}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{x}{4}$ en $\frac{z}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{x}{4}$ en $\frac{z}{4}$ hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{x}{4}$ en $\frac{z}{4}$ hoogte.	Hoogte.
432	473 $\frac{1}{2}$	579	474	577	475	576	475 $\frac{1}{2}$	574	476 $\frac{1}{2}$	573	477	571	478	569	478
433	473 $\frac{1}{2}$	578	474 $\frac{1}{2}$	577	475	575	476	573	476 $\frac{1}{2}$	572	477 $\frac{1}{2}$	570	478	569	478
434	474	577	474 $\frac{1}{2}$	576	475 $\frac{1}{2}$	574	476	573	477	574	477 $\frac{1}{2}$	569	478 $\frac{1}{2}$	568	478
435	474	577	475	575	475 $\frac{1}{2}$	573	476 $\frac{1}{2}$	572	477	570	477	569	478	569	478 $\frac{1}{2}$
436	474 $\frac{1}{2}$	576	475	574	476	573	476 $\frac{1}{2}$	571	477 $\frac{1}{2}$	569	478	568	479	566	479
437	474 $\frac{1}{2}$	575	475 $\frac{1}{2}$	573	476	572	477	570	477 $\frac{1}{2}$	569	478 $\frac{1}{2}$	567	479	565	479 $\frac{1}{2}$
438	475	574	475 $\frac{1}{2}$	573	476 $\frac{1}{2}$	571	477	569	478	568	478 $\frac{1}{2}$	566	479 $\frac{1}{2}$	565	479 $\frac{1}{2}$

Voor de dubbele Nederlandsche mudde :

Wettige afmetingen.	}	Middellijn des buiks.....	618	Ned. strepen.
		” ” bodems.....	548	” ”
		” op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte	600 $\frac{1}{2}$	” ”
		Hoogte.....	720	” ”

Bodems-middellijn.	Buiks-middellijn.													
	615		616		617		618		619		620		621	
	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte.	Hoogte.	Middellijn op het $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{4}$ der hoogte.	Hoogte.
545	597 $\frac{1}{2}$	727	598 $\frac{1}{2}$	726	599	724	600	722	600 $\frac{1}{2}$	721	601 $\frac{1}{2}$	719	602	717
546	598	726	598 $\frac{1}{2}$	725	599 $\frac{1}{2}$	723	600	722	601	720	601 $\frac{1}{2}$	718	602	717
547	598	725	599	724	599 $\frac{1}{2}$	722	600	721	601	719	602	717	602 $\frac{1}{2}$	716
548	598 $\frac{1}{2}$	725	599	723	600	722	600 $\frac{1}{2}$	720	601 $\frac{1}{2}$	718	602	717	603	715
549	598 $\frac{1}{2}$	724	599 $\frac{1}{2}$	722	600	721	601	719	601 $\frac{1}{2}$	717	602 $\frac{1}{2}$	716	603	714
550	599	723	599 $\frac{1}{2}$	722	600 $\frac{1}{2}$	720	601	718	602	717	602 $\frac{1}{2}$	715	603 $\frac{1}{2}$	714
551	599	722	600	721	600 $\frac{1}{2}$	719	601 $\frac{1}{2}$	717	602	716	603	714	603 $\frac{1}{2}$	713

Behoort bij Zijner Majesteit besluit van den 16den Augustus 1841 (*Staatsblad* n°. 28).

Daar het besluit van den 27sten October, dat door voorgaand besluit gewijzigd is, bij vergissing in het 9de deel niet was opgenomen, laten wij het hier volgen, voor zoo verre het van toepassing is gebleven.

*BESLUIT van den 27sten October 1827,
houdende bepalingen omtrent de invoering,
vervaardiging en verificatie der
inhoudsmaten voor drooge waren.*

Art. 1.

Te rekenen van den 1sten April 1828, zullen alle drooge waren, gelijk aard- en boomvruchten, steen- en houtskolen, kalk, cement, biksteen, zand en dergelijke, welke bij de maat worden verkocht, niet anders dan bij de Nederlandsche mudde (*hectoliter*), het Nederlandsche schepel (*decaliter*), den Nederlandsche kop (*liter*) en derzelver onderdeelen, mogen gemeten en verkocht worden.

Van dat tijdstip af, worden alle tot dus verre gebruikelijke tonnen, maten, manden enz., waarmede de voormelde en foortgelijke waren plegen gemeten en verkocht te worden, buiten gebruik gesteld, afgeschaft en voor vernietigd gehouden.

Art. 2.

Van vorenstaande bepaling worden bij voorraad uitgezonderd zoodanige fijne vruchten en fruiten, welke in potjes of mandjes verkocht worden, als aardbeziën, frambozen, moerbeziën en dergelijke meer, alsmede de kersbennen of manden; zullende de haringtonnen insgelijks bij voorraad op den tegenwoordigen voet worden gelaten.

Art. 3.

De turf, zoo wel lange als gewone, zal voortaan met eene ton van twee Nederlandsche mudden of *hectoliters* inhoud gemeten en de prijs daarvan volgens die maat berekend worden; zullende dienvoigens al de thans bestaande turf tonnen voor afgeschaft en vernietigd worden gehouden.

Art. 4.

De steenkolen, voor zoo verre dezelve niet bij het gewigt worden verkocht, zullen voortaan worden gemeten met eene cilindrische maat, zonder brug of stijl, en waarvan de inhoud gelijk zal zijn aan eene halve Nederlandsche mudde of halve *hectoliter*.

Art. 5.

Na het bij art. 1 vermelde tijdstip, zullen, bij alle openbare aankondigingen van verkooping, prijscouranten enz. de prijzen in Nederlandsche mudden, schepels of koppen moeten worden uitgedrukt, en het gebruik van al de andere maten voor de bij dit besluit bedoelde waren in winkels, pakhuizen en op markten volstrektelijk zijn verboden.

Art. 6.

De halve, geheele en dubbele Nederlandsche mudden, welke overeenkomstig het bepaalde bij art. 5 van Ons besluit van den 3den April 1826, in de gedaante eener ton mogen vervaardigd worden, zullen van zoodanige afmetingen zijn, dat de hoogte der ton, de buiks-middellijn en de bodems-middellijn onderling nagenoeg in de verhouding staan van de getallen $10\frac{1}{2}$, 9, 8. En worden mitsdien de afmetingen der drie bij dit besluit ingevoerde tonnematens vastgesteld als volgt in Nederlandsche strepen (*millimeters*):

MATEN.	Hoogte.	Buiks-middellijn.	Bodems-middellijn.	Dikte der duigen.	Bodemsdikte.
Halve Ned. mudde (<i>halve hectoliter</i>).	454	389	345	ten minste 12 15	
Ned. mudde (<i>hectoliter</i>).	572	490	435	15	18
Dubbele Ned. mudde (<i>dubbele hectoliter</i>).	720	618	548	18	25

De afmetingen van hoogte, buiks- en bodems-middellijn zijn alle gerekend binnen 's werks; zullende de bodems- en bovenvlakken dezer tonnen zoo veel mogelijk cirkelrond moeten zijn.

Art. 7.

De voorschreven tonnen zullen vervaardigd zijn van goed gedroogd eiken hout, van buiten behoorlijk aan elkander gesloten, zonder eenige gaping tuschen de duigen, van binnen glad bewerkt en vooral vlak van bodem. De uiteinden der duigen, bij den bodem, zullen schuins aflopend naar binnen gefchaafd worden.

Art. 8.

De tonnen van eene halve en enkele mudde inhoud zullen voorzien zijn elk ten minste met vier ijzeren banden, voor de halve mudde breed 20 strepen (*millimeters*) en voor de geheele mudde (*hectoliter*) breed 25 strepen (*millimeters*), en voor beide tonnen dik ten minste 2 strepen (*millimeters*), de eerste band, van boven, zal met vijf klinkbouten binnen in het hout bevestigd zijn; de dubbele mudde (*dubbele hectoliter*), turfton, zal gebonden zijn door dertien drooge houten hoepels, en zulks in vier stellen, het bovenste en de beide volgende elk met drie en het onderste, bij de bodem, met vier hoepels zamengefeld; nog zal de bodem van laatstgemelde ton, van onderen in de kim, door een beslaghoepel versterkt zijn.

Art. 9.

De halve Nederlandsche mudde (*halve hectoliter*), bestemd tot het meten van steenkolen en andere drooge waren, zal vervaardigd zijn van goed droog eiken hout, zoo veel mogelijk cilindrisch, ter hoogte van 400 Nederlandsche strepen (*millimeters*) en eene middellijn van 399 Nederlandsche strepen (*millimeters*), de wanden zullen ten minste de dikte hebben van 20 strepen en de bodem die van 30 strepen; voorts zal deze maat beslagen zijn met een genoegzaam aantal ijzeren banden, waarvan de bovenste van binnen in het hout vastgeklonken zal zijn.

Art. 10.

Het zal vrijstaan geheele en dubbele mudden (*hectoliters* en

dubbele hectoliters) in eene cilindrische gedaante te doen vervaardigen en ijken; dezelve zullen zijn van zwaar ijken hout, met zware ijzeren banden en stevig beslag voorzien, de wanden dik ten minste 20 Nederlandsche strepen (*millimeters*), de bodem dik 25 Nederlandsche strepen (*millimeters*), zonder brug of stijl, de hoogte gelijk aan de middellijn, te weten: voor de Nederlandsche mudde (*hectoliter*), elk dezer afmetingen, 503 Nederlandsche strepen (*millimeters*) en voor de dubbele Nederlandsche mudde (*dubbele hectoliter*) 634 Nederlandsche strepen (*millimeters*).

Art. 11.

Op ieder der hiervoren vermelde maten zullen, zoo wel de inhoud als de Nederlandsche en systematische benamingen, in duidelijke zwarte of roode letters, elk ter grootte van ten minste twee Nederlandsche duimen (*centimeters*), moeten uitgedrukt staan, en geene maten ter ijk mogen toegelaten worden, welke dat vereischte misfen.

Art. 12.

Al de bij Onze besluiten van den 18den December 1819 en 21sten December 1822 ingevoerde maten voor granen enz. zullen, volgens dezelfde afmetingen vervaardigd, insgelijks tot het meten der bij dit besluit bedoelde overige drooge waren moeten gebruikt worden, behoudens de uitzonderingen, hiervoren bij art. 9 en 10 omschreven, ten aanzien der zamenstelling van de halve en geheele mudde.

Art. 13.

Ten einde aan de kuipers, in de vervaardiging der tonnen, eenige betrekkelijke ruimte in de wettige afmetingen toe te staan, waardoor echter geene verandering in den juisten inhoud ontstaat, zullen de ijkers, bij eene eerste verificatie, insgelijks zoodanige tonnen mogen goedkeuren, welker middellijnen van buik, bodems en bovenvlak, of, des noods, de gemiddelde uit vier of meer over het kruis gemeten middellijnen, tot twee strepen, in meer of min, van de vastgestelde afmetingen afwijken, welke ruimte zich echter, bij den herijk, tot op drie strepen zal mogen uitstrekken, mits in beide gevallen de hoogten, onbegrepen het vermelde remedie op den inhoud, overeenkomen met de daarvoor aangewezen afmetingen.

Art. 14.

De bepalingen, betrekkelijk de nieuwe wijze van verificatie der cilindrische inhoudsmaten, voorgeschreven bij Ons besluit van heden, n°. 115, zijn almede toepasselijk op de hiervoren bij art. 10 vermelde maten; de betrekkelijke ruimte in de middellijnen wordt voor elk derzelve op vijf strepen, in meer of min, vastgesteld, terwijl met de bevonden gemiddelde middellijnen zoodanige hoogten zullen moeten overeenstemmen, als de hiernevens gevoegde tafel B voor de geheele en dubbele mudde aanwijst.

Art. 15.

Behalve de in de beide voorgaande artikelen vergunde ruimte in de afmetingen, zal daarenboven, als remedie of meerdere inhoud, toegestaan worden, voor de ton, halve Nederlandsche mudde (*halve hectoliter*), de geheele en dubbele Nederlandsche mudde van cilindrische gedaante elk drie strepen in hoogte, en voor de halve Nederlandsche mudde kolenmaat, voor de geheele en dubbele Nederlandsche mudde turfton elk vier strepen in hoogte, zoo dat al deze maten, des noods, iets te groot, doch niet te klein zullen mogen zijn.

Art. 16.

Bij de verificatie der drie onderscheidene tonnen, zullen de ijkers bijzonder hunne aandacht vestigen op de bepaalde dikte der duigen, de vlakke van den bodem en de gelijkheid van bovenvlak en bodem, welker middellijnen, zoo mede die des buiks, zij ten nauwkeurigste zullen meten, met behulp der hun te dien einde, door de zorg van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, te verstrekken werktuigen en verdere maatstaven. Na de vier middellijnen over het kruis en in het midden der boogen, welke het kruis uitmaken, gemeten te hebben, zullen zij de gemiddelde uit deze metingen nemen, en in de reeds gemelde tafel nagaan, of de daarvoor aangewezen hoogte overeenstemt met de wezenlijke of, des noods, de gemiddelde hoogte der tonnen, en ingeval deze laatste te klein of een meerder aantal strepen te groot bevonden wordt, dan hiervoren bij art. 15 als remedie op den inhoud is vastgesteld, zal de ton

moeten verworpen of nader tot den vereischten inhoud gebragt worden, hetzij door verwijding van den buik of door afneming in hoogte; wanneer echter bij de verificatie blijken mogt, dat de gemiddelde middellijnen van bodem en bovenvlakte eenig verschil opleverden, zal het voldoende zijn eene arithmetisch midden evenredige uit deze metingen te nemen en de uitkomst voor de gemiddelde middellijn des bodems aan te nemen, ten einde hierop de zoo evengemelde handelwijze toe te pasfen.

Art. 17.

Ingeval de voormelde maten aan de vereischten voldoen, zullen de ijkers dezelve met hun bijzonder merk en den jaarletter ijken, welke, even als bij de overige reeds ingevoerde inhoudsmaten, duidelijk boven den naam der maat zullen worden ingeprent of ingeflagen.

Art. 18.

Voor het verifiëren der drie onderscheidene tonnen zal door de ijkers het navolgende ijkloon worden genoten:

Voor de halve mudde.	50 cents.
„ „ geheele „	80 „
„ „ dubbele „	100 „
En voor de dubbele mudde in cilindrische gedaante	80 „

Art. 19.

In den loop van het jaar 1829, ingevolge het daartoe door de Gedeputeerde Staten der provincien vast te stellen tijdstip, zal de eerste herijk der met 1°. April aanstaande in te voeren inhoudsmaten plaats hebben.

Art. 20.

Bij het meten van den turf zal de ton, alvorens overgestort te worden, tot driemalen moeten geschud worden.

Art. 21.

Het is volstrekt verboden met gehoopte maten of met eenen

zoogenaamden kop te meten, maar zullen alle maten gelijk rands moeten gevuld worden, welke waren ook met dezelve mogten gemeten worden.

Art. 22.

Al de in dit besluit vermelde maten zullen ook van ijzeren handvatfels kunnen voorzien zijn, even als zulks bij de groote graanmaten plaats heeft.

Art. 23.

In alle provincien, waarin men tot dusverre gewoon is zich van metrieke maten in eene cilindrifchen vorm te bedienen, zal zulks geoorloofd blijven, mits die maten aan de vereifchten voldoen, en ten bewijze daarvan behoorlijk geijkt zijn.

Art. 24.

Wanneer de in het tegenwoordige besluit bedoelde waren in zakken vervoerd worden, om verkocht of aangegeven te worden, zal de hoeveelheid waren, in elke zak gefort, twee halve of eene Nederlandsche mudde (*hectoliter*) moeten bedragen.

Aan de plaatselijke Besturen wordt het, bij deze, ten sterkfte aanbevolen, om voor de ftipte nakoming dezer bepaling op alle markten en openbare verkoopplaatsen te waken, en, des noods, hierin door bijzondere reglementen te voorzien.

Art. 25.

Wij behouden Ons voor, om, omtrent de hiervoren vastgeftelde verordeningen, zoodanige veranderingen en wijzigingen daar te stellen, als nader door de ondervinding, in het belang der zake en tot meerder gerief der ingezetenen, nuttig en noodzakelijk zullen bevonden worden.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering dezes, welke ter kennise zal worden gebragt van Onzen Minister van Justitie, van den Raad van State, van Onzen Staatsraad, Administrateur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, en wijders in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Gegeven enz.

B.

TAFEL, aanwijzende de hoogten, overeenstemmende met de verschillende gemiddelde middellijnen der mudde (hectoliter) en dubbele mudde (dubbele hectoliter), uitgedrukt in Nederlandsche strepen.

Voor de mudde (hectoliter).				Voor de dubbele mudde (dubbele hectoliter).			
Middellijn.	Hoogte.	Middellijn.	Hoogte.	Middellijn.	Hoogte.	Middellijn.	Hoogte.
498	513	503	503	629	644	634	634
498 ^I / ₂	512	503 ^I / ₂	502	629 ^I / ₂	643	634 ^I / ₂	633
499	511	504	501	630	642	635	632
499 ^I / ₂	510	504 ^I / ₂	500	630 ^I / ₂	641	635 ^I / ₂	631
500	509	505	499	631	640	636	630
500 ^I / ₂	508	505 ^I / ₂	498	631 ^I / ₂	639	636 ^I / ₂	629
501	507	506	497	632	638	637	628
501 ^I / ₂	506	506 ^I / ₂	496	632 ^I / ₂	637	637 ^I / ₂	627
502	505	507	495	633	636	638	626
502 ^I / ₂	504	507 ^I / ₂	494	633 ^I / ₂	635	638 ^I / ₂	625
503	503	508	493	634	634	639	624

BESLUIT van den 5den October 1841, de uitvoering regelende der Wet van den 29sten Mei 1841 (Staatsblad n°. 20), betrekkelijk de gestichten voor krankzinnigen (*).

WIJ WILLEM II, *bij de gratie Gods*,
KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN
ORANJE - NASSAU, GROOTHERTOG VAN
LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de wet van den 29sten Mei 1841 (*Staatsblad n°. 20*), houdende bepalingen omtrent de gestichten voor krankzinnigen en de wijze hunner opneming in en ontslag uit dezelve;

Op de rapporten van Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en Justitie, van den 24sten Junij 1841, n°. 160 (*7de Afd.*), en 26sten Julij 1841, n°. 26;

Willende voorzien in de geregelde uitvoering der voorschriften van de genoemde wet, omtrent welke nadere verordeningen van Onze zijde worden vereischt;

Den Raad van State gehoord;

Gelet op de nadere rapporten van Onze voornoemde Minister, van den 10den en 28sten September 1841, n°. 130 (*7de Afd.*) en n°. 59);

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

De Gouverneurs der provincien zullen de kennisgevingen, welke krachtens het 4de artikel der voormelde wet bij hen zullen ontvangen worden, nopens het aanwezen der thans bestaande gestichten voor krankzinnigen, uiterlijk binnen veertien dagen

(*) Behoorende bij Deel IX, bl. 492.

na het verstrijken van den bij dat artikel bepaalden termijn inzenden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, vergezeld van de opmerkingen, tot welke zij aanleiding mogten vinden, en met opgaaf, of er nog andere dan in die kennisgevingen bedoelde gestichten voor krankzinnigen, ook in den zin van het laatste lid van het 2de artikel der voorschreven wet, in hunne provincien bestaan. Zij zullen die kennisgevingen en opgaaf ook mededeelen aan de Officiëren bij de Arrondisfements-Regtbanken in hunne provincie, ieder voor zoo veel betreft de gestichten, die gelegen zijn in het ressort der Regtbank, bij welke dezelve fungeren.

Art. 2.

Zoo spoedig mogelijk, na het bij het vorig bepaalde tijdstip, zal Onze Minister van Binnenlandsche Zaken Ons de van de Gouverneurs ingekomen rapporten aanbieden, onder mededeeling zijner beschouwingen en van zijne voorstellen, nopens de wijze op welke het, overeenkomstig het 5de artikel der aangehaalde wet, in te stellen plaatselijk onderzoek, naar de wijze van bewaren en verzorgen der krankzinnigen in de bestaande gestichten, door Ons zal kunnen worden geregeld.

Art. 5.

Zoodra de daartelling van geneeskundige gestichten voor krankzinnigen, door tusschenkomst der provinciale Staten, daartoe genoegzaam zal zijn bevorderd, zal Onze Minister van Binnenlandsche Zaken zich verzekeren, dat door de Staten der provincien, in welke geen zoodanig gesticht afzonderlijk kan of behoeft te worden tot stand gebragt, worde gehandeld overeenkomstig het 8ste artikel der voorschreven wet, waaromtrent aan Ons verslag zal worden gedaan.

Art. 4.

De Officiëren bij de Arrondisfements-Regtbanken zullen, bij het doen der bij art. 9 der voormelde wet aan hen opgedragen bezoeken, vergezeld worden :

- a. Wanneer er ter plaats, waar het te bezoeken gesticht gelegen is, eene plaatselijke geneeskundige Commissie

bestaat, door den President dier Commissie of eenen Geneeskundige, tot dezelve behoorende, en

b. Wanneer zulks het geval niet is, door den President der provinciale geneeskundige Commissie of eenen Geneeskundige, tot deze behoorende.

De voormelde Officiëren en Presidenten of leden der geneeskundige Commissiën zullen de opmerkingen, tot welke hunne bevinding hen aanleiding mogt geven, voor zoo verre die daarvoor vatbaar zijn, mededeelen aan het Bestuur en aan den Geneesheer van het gesticht, tot hetwelk die opmerkingen betrekkelijk zijn.

Zij zullen voorts van hunne bevinding, van de gedane mededeeling en van den uitslag daarvan verslag doen aan den Gouverneur der provincie, welke die verslagen met deszelfs opmerkingen zendt aan het Departement van Binnenlandsche Zaken.

Art. 5.

In den loop van ieder jaar zullen, naar aanleiding van het 7de artikel der voormelde wet, eenige der bestaande geneeskundige gestichten en bewaarplaatsen, jaarlijks door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken aan te wijzen, worden onderzocht door eenen Ambtenaar en eenen Geneesheer, daartoe door Onzen genoemden Minister te benoemen.

De aanwijzing der ieder jaar te onderzoeken gestichten zal in dier voege plaats hebben, dat ieder der bestaande gestichten uiterlijk telken drie jaren eenmaal daarin begrepen zijf.

Art. 6.

Het bij het vorig artikel bedoelde onderzoek zal zich uitstrekken tot al hetgeen nopens de inrigting der gestichten, de wijze van het bestuur derzelve en van behandelen der daarin geplaatste personen moet bekend zijn, om de verzekering te erlangen, of en in hoeverre zij aan derzelve bestemming beantwoorden. Van de bevinding daaromtrent, in de telken jare bezochte gestichten, zal een volstandig en vergelijkend verslag aan Onzen Minister voornoemd worden uitgebragt.

Art. 7.

Dienonverminderd zal aan de Gouverneurs vrijstaan, om de in hunne provincien aanwezige gestichten voor krankzinnigen te bezoeken, zoo dikwerf zij zulks noodig of raadzaam oordeelen; zij zullen van hunne bevinding, onder mededeeling hunner opmerkingen, aan Onzen genoemden Minister verslag doen bij de toezending aan denzelven van de, krachtens het 4de artikel van dit besluit, bij hen inkomende rapporten der Officieren bij de Arrondisfements-Regtbanken en der Presidenten of leden van de geneeskundige Commissien.

Art. 8.

De verslagen, krachtens de beide voorgaande artikelen, bij Onzen Minister voornoemd ontvangen wordende, zullen door denzelven ieder jaar eenmaal en steeds zoodra mogelijk aan Ons worden aangeboden, vergezeld van zijne beschouwingen en voorstellen nopens de maatregelen, die strekken kunnen om den uitflag der gedane bezoeken dienstbaar te maken aan de bevordering eener doorgaande verbetering der daarvoor vatbare gestichten, in verband tot de ten dien einde aanwezige middelen.

Daarop zal door Ons, Onzen Minister van Justitie gehoord, worden beschikt, zoo als Wij zullen bevinden te behooren.

Art. 9.

De Besturen en de Geneesheeren der gestichten voor krankzinnigen zijn verpligt al de inlichtingen te versprekken en maatregelen te nemen, door welke de bereiking van het oogmerk der voormelde bezoeken kan bevorderd worden.

Art. 10.

Indien bij het bewerkstelligen der bezoeken, bij de artikelen 5 en 7 van dit besluit bedoeld, aanleiding mogt gevonden worden voor den twijfel, dat iemand der in het bezochte gesticht aanwezige personen daarin onwettiglijk mogt zijn opgenomen of teruggehouden, zal zulks onmiddellijk worden gebragt ter kennis van den Officier bij de Regtbank van het arrondisfement, in hetwelk het gesticht gelegen is.

Art. 11.

De registers, in welke de inschrijving der in de gestichten voor krankzinnigen opgenomen personen en der tot dezelve betrekkelijke stukken, volgens de voorzeide wet, moet geschieden, zullen zijn ingerigt overeenkomstig het model aan dit besluit gehecht. Zij moeten door den Burgemeester of een lid van het Bestuur der plaats, alwaar het gesticht gelegen is, gequoteerd en geparapheerd worden.

De stukken, welke aan die registers gehecht worden, zullen voor ieder opgenomen persoon bij elkander gevoegd en elk derzelve voorzien worden van het volgnommer, onder hetwelk zijne inschrijving heeft plaats gehad.

De voormelde registers zullen door degenen, die, krachtens de bepalingen der genoemde wet en van dit besluit, de gestichten bezoeken, telken male met vermelding van den dag van het bezoek, voor gezien geteekend worden, onder de laatste, op het oogenblik van het bezoek, gedane inschrijving.

Art. 12.

De kennisgevingen, welke, volgens de bepalingen der aangehaalde wet, door de besturen der gestichten moeten worden gedaan van iedere plaats gehad hebbende opneming in of ontslag uit dezelve, zullen geschieden door de toezending van een extract uit het register, bevattende al hetgeen daarin, naar aanleiding van het voorgaande artikel, op het tijdstip van iedere kennisgeving is vervat, aangaande den persoon tot wien dezelve betrekkelijk is.

Art. 15.

De Geneesheer van ieder geneeskundig gesticht voor krankzinnigen zal een register houden, waarop ieder lijder, onder hetzelfde volgnommer als in het register bij art. 11 bedoeld, afzonderlijk zal worden ingeschreven, en waarop hij, behalve de sotsom zijner waarnemingen, bij art. 14 der aangehaalde wet bedoeld, en de door hem, krachtens de artikelen 14, 19, 23 en 26 derzelve, gegevene verklaringen, ook betrekkelijk de geneeskundige behandeling en den opvolgenden toestand der lijders, in den loop der ziekte, zoodanige aantekeningen vermeld-

den zal, als hij, tot grondslag der door hem af te gevene verklaringen en in des lijdens belang, noodig oordeelt.

Art. 14.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken zal met de Kollegien van Gedeputeerde Staten in overleg treden, nopens de beste middelen ter bevordering, dat de krankzinnigen, ten aanzien van welke eenig uitzigt op herstel bij eene goede en geneeskundige behandeling bestaat, en vooral de behoeftigen onder dezelve, steeds zoodra mogelijk, op de bij de aangehaalde wet bepaalde wijze, in geneeskundige gestichten worden geplaatst. Van den uitslag van dat overleg zal aan Ons verslag worden gedaan.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken en van Justitie zijn, ieder voor zoo veel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, tot informatie, en hetwelk voorts in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 5den October 1841.

(get.) WILLEM.

REGISTER, gehouden ter voldoening aan de bepalingen der Wet van den 29sten Mei 1841 (Staatsblad n°. 20), voor het geneeskundig gesticht (of de bewaarplaats voor krankzinnigen, genaamd ....., te .....

856

Volgnommer.	Naam, voornamen, ouderdom, beroep en woonplaats, godsdienstige gezindheid, beroep en gehuwden of ongehuwden staat van den opgenomen persoon.	Naam, voornamen, ouderdom, beroep en woonplaats van dengene, die de magtiging tot opneming heeft gevraagd, of aanduiding van het Openbaar Ministerie, door hetwelk die magtiging ambtshalve is gerequireerd.	Omschrijving of afschrift der stukken, welke, zoo bij de aanvang tot opneming als later, ten gevolge van art. 18 en 22 der in het hoofd van dit register vermelde wet, zijn overgelegd.	Dagteekening van de magtigingen tot voorloopige en definitieve opneming, en van die tot verlenging van het verblijf in het gesticht.	Dagteekeningen der opname en van de kennisgeving derzelve, door het bestuur van het gesticht aan den Officier van Justitie.	Dagteekeningen waarop de termijnen, voor welke de magtigingen, voor het verblijf in het gesticht verleend, vestrekken zijn.	Verklaring van den geneesheer van het geneeskundig gesticht (of van het bestuur der bewaarplaats), bij art. 23 der in het hoofd van dit register vermelde wet bedoeld, met de dagteekening derzelve.	Dagteekening van het verlaten van het gesticht; de oorzaak van dat verlaten, den toestand in welken hij, die het gesticht verlaat, op dat tijdstip verkeert, en dagteekeningen der kenningsgevingen van het ontslag aan den Officier van Justitie.	Vermelding van het ten opzichte van iederen opgenomen verder voorgevalene, krachtens de bepalingen van de artikelen 23 tot en met 26 der in het hoofd van dit register vermelde wet.

P O L I C I E

Anmerkingen.

Behoort bij Koninklijk besluit van den 5den October 1841, n°. 64 (Staatsblad n°. 41).

K

